

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

ANDOVER-HARVARD LIBRARY

AH 5HPD 1

Harvard Divinity School

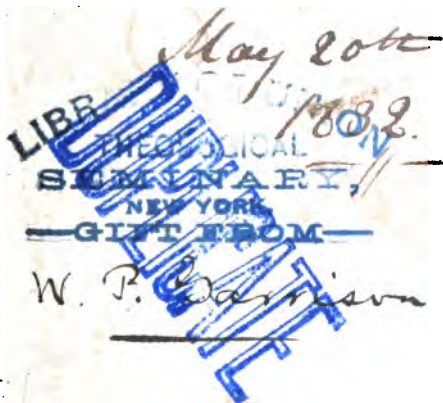

ANDOVER-HARVARD THEOLOGICAL
LIBRARY

MDCCCCX

CAMBRIDGE, MASSACHUSETTS

Presented to F. W. M. Kim
By his friend and preceptor,
the Rev S. Beffield.

مجلسه اول
در تاریخ ۱۳۰۲/۱۲/۲۵
در محل اجتماعات

مجلسه دوم
در تاریخ ۱۳۰۲/۱۲/۲۶
در محل اجتماعات

NOVUM
TESTAMENTUM
GRÆCE.

‘H KAINH

ΔΙΑΘΗΚΗ.

NOVUM

TESTAMENTUM

GRÆCE.

[- Bible. N. T. Greek. 1817. Griesbach.]

~~~~~  
CURA LEUSDENII ET GRIESBACHII.  
~~~~~

GLASGUÆ:

Ex Prelo Academico;

IMPENSIS ANDRÆ ET JOANNIS M. DUNCAN.

~~~~~
1817.

H 44,726

501
1817g^v

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΑΤΑ

ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'. ι.

ΒΓΒΛΟΣ γινίσκως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ.

2 Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ. Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ. Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ.

3 Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρίσ καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ. Φαρίσ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσράμ. Ἑσράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ.

4 Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ. Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών. Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών.

5 Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ. Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβηδ ἐκ τῆς Ῥούθ. Ὠβηδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰσσαι.

6 Ἰσσαι δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα. Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου.

7 Σολομών δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ. Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησε

τὸν Ἀβιά. Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά.

8 Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ. Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ. Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν.

9 Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ. Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ. Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζικίαν.

10 Ἐζικίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ. Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμὼν. Ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν.

11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς μετακισίας Βαβυλῶνος.

12 Μετὰ δὲ τὴν μετακισίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ. Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ.

13 Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιοὺδ. Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακίμ. Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ.

A

14 Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδὼκ. Σαδὼκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχιὺμ. Ἀχιὺμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑλιοὺδ.

15 Ἑλιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑλιάζαρ. Ἑλιάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν. Ματθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ.

16 Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ, τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.

17 Πᾶσαι οὖν αἱ γυναῖκες ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαβὶδ, γυναῖκες δεκατίσσαι· καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικισίας Βαβυλῶνος, γυναῖκες δεκατίσσαι· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικισίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γυναῖκες δεκατίσσαι.

18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. Μνηστειωθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῇ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς, εὗρίσθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου.

19 Ἰωσήφ δὲ ὁ ἄνθρωπος αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδωγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν.

20 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου παρ' ὄναρ ἰφάνη αὐτῷ, λέγων Ἰωσήφ, υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἁγίου ἐστίν ἁγίου.

21 Τίξεται δὲ υἱόν, καὶ κα-

λίσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΤ'Ν· αὐτοὺς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

22 (Τοῦτο δὲ ὅλον γίγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λίγοντος·

23 Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξι, καὶ τίξεται υἱόν, καὶ καλίσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἘΜΜΑΝΟΥΗΛ· ὃ ἵστι μεθιερμηνεύμενον, μετ' ἡμῶν ὁ Θεός.)

24 Διηγρηθείς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

25 Καὶ οὐκ ἐγένωσκεν αὐτήν, ἕως οὗ ἔτιμι τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΤ'Ν.

ΚΕΦ. 6'. 2.

1 ΤΟΤ' δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παριγένοντο εἰς Ἱερσόλυμα, λίγοντες·

2 Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἰδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ.

3 Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱερσόλυμα μετ' αὐτοῦ.

4 Καὶ συναγαγὼν πάντας

τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἰκυνθάνετο παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ Χριστὸς γινώσκειται.

5 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῇ· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου·

6 Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἱλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγούμενοις Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου, τὸν Ἰσραὴλ.

7 Τότε Ἡρώδης λάβερα καλίσας τοὺς μάγους, ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρως.

8 Καὶ πείψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε· Πορευθέντες, ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου ἵπῶν δὲ εὑρητι, ἀπαγγέλλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἰλθὼν προσκυνήσω αὐτῇ.

9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἱπορεύθησαν. Καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς, ἵως ἰλθὼν ἵστη ἱπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον.

10 Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἠχώρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα.

11 Καὶ ἰλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσαν αὐτῇ· καὶ ἀνίσταντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῇ δῶρα, χρυσὸν, καὶ λίβανον, καὶ σμύρνας.

12 Καὶ χρηματισθέντες κατ'

ὄναρ, μὴ ἀναπαύσασθαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνιχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῇ Ἰωσήφ, λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φύγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἱκεῖ ἵως ἂν εἶπω σοί· μίλλαι γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολίσσαι αὐτό.

14 Ὁ δὲ ἠγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἀνιχώρησεν εἰς Αἴγυπτον.

15 Καὶ ἦν ἱκεῖ ἵως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἐξ Αἰγύπτου ἠκάλισα τὸν υἱόν μου.

16 Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐν ἐπαίχθῃ ὑπὸ τῶν μάγων, ἰδυμένῃ λίαν· καὶ ἀποστείλας ἀνίλι πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίois αὐτῆς, ἀπὸ διευτοῦ καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων.

17 Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος·

18 Φωνὴ ἐν Ῥαμᾷ ἠκούσθη, θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμός πολὺς· Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθιλε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσὶ.

19 Τελιυτήσαντος δὲ τοῦ

Ἡρώδου, ἰδοὺ, ἀγγιλος Κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται τῇ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ,

20 Λίγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ· τιθήνασι γὰρ οἱ ζητούντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.

21 Ὁ δὲ ἔγερθεὶς περίλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ.

22 Ἀκούσας δὲ, ὅτι Ἀρχίλαος βασιλεὺς ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκὶ ἀπειλῶν. Χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ, ἀνιχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας.

23 Καὶ ἰλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ἘΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεσθαι Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας,

2 Καὶ λίγων· Μετανοοῦντι· ἡγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

3 Οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ρηθεὶς ὑπὸ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λίγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, ἐξομῶντες τὰς τρίβους αὐτοῦ.

4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης ἔχει τὸ ἵνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦν ἀκρίδεις, καὶ μέλι ἀγρίον.

5 Τότε ἐκπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περιχώρος τοῦ Ἰερδάνου·

6 Καὶ ἰβαπτίζοντο ἐν τῇ Ἰερδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδιδεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μαλλούσης ὀργῆς;

8 Ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας,

9 Καὶ μὴ δόξετε λίγων ἐν ἑαυτοῖς· Πατὴρ ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λίγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἰγῦραι τέκνα τῇ Ἀβραάμ.

10 Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κτεταί· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11 Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι, εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί·

12 Οὐδὲ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαρίζῃ τὴν ἀλυσιν αὐτοῦ· καὶ συναῖξιν τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσου πυρὶ ἀσβέσσει.

13 Τότε παραγίνονται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ.

14 Ὁ δὲ Ἰωάννης διακάλειν αὐτὸν, λέγων· Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με·

15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ὑπὲρ αὐτόν· Ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπει ἵσθιν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίησιν αὐτόν.

16 Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ, ἀνέμχθησαν αὐτῷ αἱ οὐραναί, καὶ εἶδε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστρεφάν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν.

17 Καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

ΚΕΦ. Ε'. 4.

1 ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἀνέμχθη εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τοῦ πνεύματος, πνευματοῦσθαι ὑπὸ τοῦ διαβόλου.

2 Καὶ ηθεσίνας ἡμέρας τις

σαράκοντα καὶ νύκτας τιςσαράκοντα, ὅστιρον ἐπίεικται.

3 Καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων, ἵπιν· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἴνα οἱ λίθοι οὕτω ἄρτι γίνωνται.

4 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ὑπὲρ· Γίγρεσθαι· Οὐκ ἐπ' ἄρτι μόνον ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένη διὰ στόματος Θεοῦ.

5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερυγίον τοῦ ἱεροῦ·

6 Καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἑκτα· γίγρεσθαι γάρ· Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντολιῦται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἔρυσσί σοι, μήποτε προσκένῃς πρὸς λίθου τὸν πόδα σου.

7 Ἐφθ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πάλιν γίγρεσθαι· Οὐκ ἐπιπτεράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.

8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ἄρειν ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν,

9 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ταῦτα πάντα σοι δώσω, ἰὰν πισὼν προσκυνήσῃς μοι.

10 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι παγὶς ἐπίσω μου στανῶ· γίγρεσθαι γάρ· Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

11 Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ ἰδοὺ, ἄγγελοι προσ-
ῆλθον, καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

12 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνιχώρησιν
εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

13 Καὶ καταλιπὼν τὴν Να-
ζαρέτ, ἰλθὼν κατήκησιν εἰς
Καπριναούμ τὴν παραθαλασ-
σίαν, ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ
Νεφθαλείμ·

14 Ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λί-
γοντος·

15 Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ
Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης· πί-
ραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν
ἱσθμῶν,

16 Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν
σκότει, εἶδε φῶς μέγα· καὶ τοῖς
καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ
θανάτου, φῶς ἀντίτιλιν αὐτοῖς.

17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰη-
σοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· Μα-
ταθεῖται· ἤγγικε γὰρ ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν.

18 Περιπατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς
παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι-
λαίας, εἶδε δύο ἀδελφοὺς, Σίμων-
α τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀν-
δρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλ-
λοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν
θάλασσαν· (ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς.)

19 Καὶ λέγου αὐτοῖς· Διῦ-
τι ὅπισθ' μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς
ἀλιεῖς ἀνθρώπων.

20 Οἱ δὲ εὐθὺς ἀφίντις τὰ
δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

21 Καὶ προβάς ἱκαῖθιν εἴ-
διν ἄλλους δύο ἀδελφοὺς, Ἰάκω-
βον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάν-
νην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ
πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πα-
τρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ
δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἰκάλισιν αὐ-
τούς.

22 Οἱ δὲ εὐθὺς ἀφίντις τὸ
πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν,
ἠκολούθησαν αὐτῷ.

23 Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν
Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων
ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ
κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς
βασιλείας, καὶ διακρύβων πᾶ-
σαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν
ἐν τῷ λαῷ.

24 Καὶ ἀπῆλθιν ἡ ἀκοὴ αὐ-
τοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν· καὶ
προσῆλθον αὐτῷ πάντας τοὺς
κακῶς ἔχοντας, ποικίλαις νό-
σοις καὶ βασάνοις συνιχομένους,
καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σιλη-
νιζομένους, καὶ παραλυτικούς·
καὶ ἰδιεράπειυσιν αὐτούς.

25 Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ
ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας καὶ Δικαπόλειος καὶ Ἰε-
ρσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ
πίραν τοῦ Ἰορδάνου.

ΚΕΦ. ε'. 5.

1 ἸΔΩ'Ν δὲ τοὺς ὄχλους,
ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαν-
τος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ.

2 Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἰδίδασκιν αὐτοὺς, λέγων·

3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· ὅτι αὐτῶν ἴσθις ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

4 Μακάριοι οἱ πεινῶντες· ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

5 Μακάριοι οἱ πραεῖς· ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν.

6 Μακάριοι οἱ πιυνῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

7 Μακάριοι οἱ ἱλεήμονες· ὅτι αὐτοὶ ἱληθήσονται.

8 Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ· ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.

9 Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται.

10 Μακάριοι οἱ διδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· ὅτι αὐτῶν ἴσθις ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

11 Μακάριοί ἐσθι, ὅταν ὀνειδίωσιν ὑμᾶς καὶ διώκωσι, καὶ ἔπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα κατ' ὑμῶν, ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἰμοῦ.

12 Χαίρειτε καὶ ἀγαλλιᾶσθε· ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἰδὼξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

13 Ὅτι ἐστὶ τὸ ἅλας τῆς γῆς. Ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἵν' ἐν τίνι ἁλισθῇται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει, εἰ μὴ βληθῇται ἔξω, καὶ καταπρατιῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

14 Ὅτι ἐστὶ τὸ φῶς τοῦ

κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἢ πᾶν ὄρυς κρυμῆναι·

15 Οὐδὲ παύσει λύχνον, καὶ τιθήσιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μῶδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

16 Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὥπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν, τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17 Μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι.

18 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὥς ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἵατα ἐν ἡ μία κираία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ὥς ἂν πάντα γίνηται.

19 Ὅς ἂν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἱστολαῶν τούτων τῶν ἱλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἱλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

20 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἂν μὴ περιστύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Ἐκούσατε ὅτι ἔρριθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐ φονεύσι· ὅς δ' ἂν φονεύσῃ, ἱnochos ἴσται τῇ κρίσει.

22 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι

πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰπὴ, ἴνοχος ἵσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἂν εἶπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥαπὰ, ἴνοχος ἵσται τῷ συνιδρῖν· ὅς δ' ἂν εἶπῃ μαρὶ, ἴνοχος ἵσται εἰς τὴν γένειαν τοῦ πυρός.

23 Ἐὰν οὖν προσφίξης τῷ δωρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, παύει μνησθῆς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τὰ κατὰ σοῦ.

24 Ἄφες ἐκὶ τὸ δωρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὑπάγει, πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἔλθαι πρόσφειρε τὸ δωρόν σου.

25 Ἴσθι ἰνυῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ, ἵως ὅτου εἴ ἢ τῇ ὁδῷ μὲτ' αὐτοῦ· μήποτε σὺ παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς σὺ παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθῇς.

26 Ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἔξέλθῃς ἐκὶ θιν ἵως ἂν ἀποδῇς τὸν ἴσχατος ποδῶν σου.

27 Ἥκούσατε ὅτι ἡρρίθη ταῖς ἀρχαίσις· οὐ μοιχίσους.

28 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἥδη ἡμοίχισεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

29 Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σὲ, ἔξειλε αὐτὸν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρι γάρ σοι, ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γένειαν.

30 Καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σὲ, ἔκκοψον αὐτήν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρι γάρ σοι, ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γένειαν.

31 Ἐρρίθη δὲ, ὅτι ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον.

32 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρικτὸς λόγου πορνείας, ποιῶ αὐτὴν μοιχεῖσθαι· καὶ ὅς ἂν ἀπολειμμένη γαμήσῃ, μοιχεύεται.

33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἡρρίθη ταῖς ἀρχαίσις· οὐκ ἐπιερκήσις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ἄρκους σου.

34 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ὁμῶς ὅλως μήτε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, ὅτι θρόνος ἵσται τοῦ Θεοῦ.

35 Μᾶτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἵσται τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱερουσόυμα, ὅτι πόλις ἵσται τοῦ μεγάλου βασιλέως.

36 Μᾶτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμῶς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι.

37 Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν· Ναὶ ναὶ, Οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων, ἐκ τοῦ πονηροῦ ἵσται.

38 Ἥκούσατε ὅτι ἡρρίθη· ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος.

39 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σὺ ῥαπίσῃ ἐπὶ τὴν δεξιάν

σου σιαγόνᾳ, στρίψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην·

40 Καὶ τῷ θύλοντί σου περιδῆναι, καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἅφεις αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον·

41 Καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν, ὑπαγάγῃ μετ' αὐτοῦ δύο.

42 Τῷ αἰτοῦντί σε δίδου· καὶ τὸν θύλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι μὴ ἀποστραφῆς.

43 Ἠκούσατε ὅτι ἡβρίδῃ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου.

44 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταραμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθι ὑπὲρ τῶν ἰσχυριζόντων ὑμᾶς καὶ διωπόντων ὑμᾶς.

45 Ὅπως γίνῃσθι υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατίλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βροχὴ ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

46 Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσῃτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τιλῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι;

47 Καὶ ἵαν ἀσπάσῃσθαι τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περιστὸν ποιῶτε; οὐχὶ καὶ οἱ Ἰσθικαὶ οὕτω ποιοῦσιν;

48 Ἔστω δὲ οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥστε ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τέλειός ἐστι.

ΚΕΦ. ς'. 6.

1 ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ διαδῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μὴγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν, τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

2 Ὅταν οὖν ποιῆς ἑλιημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥστε οἱ ὑποκριταὶ ποιῶσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπείχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

3 Σοῦ δὲ ποιῶντος ἑλιημοσύνην, μὴ γνώτω ἡ ἀριστερὰ σου, τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου·

4 Ὅπως ἢ σου ἡ ἑλιημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

5 Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἴσῃ ὥστε οἱ ὑποκριταὶ· ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γυναιαῖς τῶν πλαστιῶν ἱστανῆναι προσεύχασθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπείχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

6 Σὺ δὲ, ὅταν προσεύχῃ, εἰσελθε εἰς τὸ ταμιεῖον σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατὴρ σου, ὁ

βλέπων ἐν τῇ κρυπτῇ, ἀποδώσει σοι ἐν τῇ φανερῇ.

7 Προσιυχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήησθε, ὥσπερ οἱ ἰδιώκοι. δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται.

8 Μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς. Οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὃν χροῖαν ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

Οὕτως οὖν προσεύχισθε ὑμῖς· ΠΑΤΕΡ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·

10 Ἐλθίτω ἡ βασιλεία σου· γινηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·

11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἡμεῖς ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·

12 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλίταις ἡμῶν·

13 Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

14 Ἐὰν γὰρ ἀφῇτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος.

15 Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῇτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνισθε, ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ

πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπείχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

17 Σὺ δὲ νηστεύων, ἀλειψαί σου τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ πρῶτόν σου νίψαι·

18 Ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῇ κρυπτῇ· καὶ ὁ πατὴρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῇ κρυπτῇ, ἀποδώσει σοι.

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι.

20 Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὐτε σὴς οὐτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν.

21 Ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.

22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· Ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται·

23 Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς, τὸ ἐν σοί, σκότος ἐστὶ, τὸ σκότος πόσον·

24 Οὐδεὶς δύναται δυοὶς κυρίαις δουλεῖν· ἢ γὰρ τὸν ἑνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἐνὸς ἀντιτίθεται, καὶ τοῦ ἑτέρου

καταφρονήσω. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τί πίνητε· μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσθησθε. Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεονίσσῃ τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;

26 Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πικυνὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θιρίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας· καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά. Οὐχ ὑμῖς μᾶλλον διαφίρετε αὐτῶν;

27 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα;

28 Καὶ περὶ ἐνδύματος· τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει.

29 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων.

30 Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιένυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι;

31 Μὴ οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες· Τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν, ἢ τί περιβαλώμεθα;

32 Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦν. Οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος, ὅτι χρῄζειτε τούτων ἀπάντων.

33 Ζητοῦτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσονται ὑμῖν.

34 Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσω τὰ ἑαυτῆς. Ἀρκιτὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

ΚΕΦ. ζ. 7.

1 ΜΗ' κρίνεις, ἵνα μὴ κριθῇς.

2 Ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνεις, κριθήσῃς· καὶ ἢ ᾧ μέτρῳ μετρεῖς, μετρηθήσεται ὑμῖν.

3 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοῖς;

4 Ἡ πῶς ἱεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· Ἄφες, ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· καὶ ἰδοὺ, ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου;

5 Ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψας ἐκβαλεῖς τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6 Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἑμπροσθὶν τῶν χοίρων· μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν ταῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφίντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.

7 Αἰτῶτε, καὶ δοθήσεται

ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὐρήσετε·
πρὸντε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν.

8 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ τῷ πρὸνonti ἀνοιγήσεται.

9 Ἡ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἰὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ;

10 Καὶ ἰὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ;

11 Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἶδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτούουσιν αὐτόν;

12 Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γὰρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13 Εἰσελθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς.

14 Τί στενὴ ἡ πύλη, καὶ τιθιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσιν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

15 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἰσχύει προβάτων, ἴσως δὲ εἰσι λύκοι ἄρπαγες.

16 Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν

ἐπιγινώσκει αὐτούς. Μήτις ἐυλίγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλήν, ἢ ἀπὸ τριβόλων σύκα;

17 Οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ.

18 Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν.

19 Πᾶν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλόν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

20 Ἀραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγινώσκει αὐτούς.

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

22 Πολλοὶ ἑρῶσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προσηφτεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν;

23 Καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς· ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἔργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιῇ αὐτούς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησεν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν·

25 Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἔλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνι-

σαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ προσέπιπον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπισκευεθαμιλίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πίτταν.

26 Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μαρεῖ, ὅστις ὀπποδόμενοι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον·

27 Καὶ κατίβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνυσαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπισκευεθα καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

28 Καὶ ἠγίνετο ὅτι συντίλισιν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσαντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

29 Ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἔξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

ΚΕΦ. η'. β.

1 ΚΑΤΑΒΑ'ΝΤΙ δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί.

2 Καὶ ἰδοὺ, λιπρὸς ἑλθὼν προσκύνει αὐτῷ, λίγων Κύριε, ἰὼν θύλης, δύνασαί με καθαρίσαι.

3 Καὶ ἐκτινάξας τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, λίγων Θύλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἠκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα.

4 Καὶ λίγων αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅρα μηδεὶς εἰπῆς· ἀλλὰ ὑπαγε,

στένοντὸν διῆξον τῷ ἱερῷ, καὶ προσέτιναι τὸ δῶρον, ὃ προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

5 Εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς Καπριναοὺμ, προσῆλθιν αὐτῷ ἠκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτόν,

6 Καὶ λίγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βίβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παρσαλυτικὸς, διυνῶς βασανιζόμενος.

7 Καὶ λίγων αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ἔλθων διαρκύνσω αὐτόν.

8 Καὶ ἀπεκριθεὶς ὁ ἠκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἠκανός· ἵνα μου ὑπὸ τὴν στήγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον ἐπὶ λόγον, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.

9 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λίγων τοῦτω, περιύδνητι, καὶ περιύνεται· καὶ ἄλλω, ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιῷ.

10 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασε, καὶ ἔπει τοῖς ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν λίγων ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εἶδρον.

11 Λίγων δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν, καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

12 Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος

τὸ ἐξώτερον· ἐκίψεται ὁ κλαυθμός καὶ ὁ βρυγμός τῶν ὀδόντων.

13 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἱεροτοῦτάρχη· ὤπαγε, καὶ ὡς ἐπίστυνας γινηθήτω σοι. Καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

14 Καὶ ἰλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πίτρου, εἶδε τὴν πεν-θερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρίσσουσαν.

15 Καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἄφηκεν αὐτὴν ὁ πυρίστος· καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

16 Ὁψίας δὲ γινομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξίβαλε τὰ πνεύματα λόγων, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἰθεράπιυσιν·

17 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λίγοντος· Αὐτὸς τὰς ἀσθενίας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασιν.

18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν, ἐκίλιυσεν ἀπειλῶν εἰς τὸ πέραν.

19 Καὶ προσελθὼν εἰς Γραμματιῦς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι, ὅπου ἴαν ἀπέρχῃ.

20 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλιούς ἔχουσι, καὶ τὰ πτερυγὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσκει· ὁ δὲ υἱὸς

τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει, ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ.

21 Ἔτιρος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπειλᾶν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου.

22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολουθε μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

23 Καὶ ἰμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

24 Καὶ ἰδοὺ, σισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτοὶ δὲ ἐκάθισθον.

25 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ ἠγυμᾶν αὐτὸν, λίγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα.

26 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστέ, ὀλιγόπιστοι; Τότε ἰγερθεὶς ἐπιστήμῃσι τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη.

27 Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἰθαύμασαν, λίγοντες· Ποταπός ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

28 Καὶ ἰλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι, ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλιποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθῆναι διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης.

29 Καὶ ἰδοὺ, ἔπραξαν λίγον-
τις· τί ἡμῖν καὶ σοι, υἱὲ τοῦ
Θεοῦ; ἤλθις ὥδε πρὸ καιροῦ
βασανίσαι ἡμᾶς;

30 Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐ-
τῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσ-
κομένη.

31 Οἱ δὲ δαίμονες παρικό-
λουν αὐτὸν, λίγοντις· Εἰ ἐκ-
βάλλυς ἡμᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς
εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.

32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἔπ-
άγει. Οἱ δὲ ἐξιπλύνοντες ἀπῆλ-
θον εἰς τοὺς χοίρους. Καὶ ἰδοὺ,
ᾤρησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ
περημεῦς εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ
ἀπώθανον ἐν τοῖς ὕδασι.

33 Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον,
καὶ ἀπειθόντες εἰς τὴν πόλιν,
ἀπήγγυλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν
δαιμονιζομένων.

34 Καὶ ἰδοὺ, πᾶσα ἡ πόλις
ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰη-
σοῦ. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρικό-
λισαν, ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν
ὄρεων αὐτῶν.

ΚΕΦ. θ. 9.

1 ΚΑΙ ἰμβὰς εἰς τὸ πλοῖον,
διετίρασι, καὶ ἦλθιν εἰς τὴν
ἰδίαν πόλιν.

2 Καὶ ἰδοὺ, προσέφειρον αὐ-
τῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης
βεβλημένον. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς
τὴν πίστιν αὐτῶν, ἔπι τῷ πα-
ραλυτικῷ· Θάρσει τέκνον, ἀφ-
ιωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.

3 Καὶ ἰδοὺ, τινὲς τῶν Γραμ-
ματίων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος
βλασφημεῖ.

4 Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς
ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν· Ἰναπὶ
ὑμῖς ἐνθυμιῶσθε πονηρὰ ἐν ταῖς
καρδίαις ὑμῶν;

5 Τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον,
εἰπῆν· Ἀφίονται σοι αἱ ἁμαρ-
τίαι· ἢ εἰπῆν· Ἐγεραι καὶ πε-
ριπάτη;

6 Ἰνα δὲ εἰδῇτι, ὅτι ἐξουσίαν
ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ
τῆς γῆς ἀφίναί ἁμαρτίας· (τό-
τε λέγει τῷ παραλυτικῷ·)
Ἐγερθεὺς ἄρῃ σου τὴν κλί-
νην, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν
σου.

7 Καὶ ἔγερθεὺς, ἀπῆλθεν εἰς
τὸν οἶκον αὐτοῦ.

8 Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι θαύ-
μασαν, καὶ ἰδέξασαν τὸν Θεόν,
τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς
ἀνθρώποις.

9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς
ἐκίθη, εἶδεν ἄνθρωπον κατῆ-
μινον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Ματθαῖον
λεγόμενον· καὶ λέγει αὐτῷ·
Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς,
ἠκολούθησιν αὐτῷ.

10 Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνα-
κειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ,
πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ
ἰλθόντες συνανέκιντο τῷ Ἰησοῦ
καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

11 Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι,
εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ

ἁμαρτωλῶν ἰσθίμῳ ὁ διδάσκαλος ὑμῶν,

12 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες.

13 Πορευθέντες δὲ μάθετε, τί ἐστίν· Ἐλθόν θίλω, καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἤλθον καλῆσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλούς.

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου, λέγοντες· Διατί ἡμῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστρεύομεν πολλὰ, οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστρεύουσιν;

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πινθεῖν ἢ ὅσον μὲν αὐτῶν ἐστίν ὁ νυμφίος; ἰλύσσονται δὲ ἡμεῖς, ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστρεύσουσιν.

16 Οὐδὲις δὲ ἐπιβάλλει ἐπὶ βλεμματάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἶρε γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται.

17 Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νῆον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ρήγνυνται οἱ ἄσκοι, καὶ ὁ οἶνος ἐκχυῖται, καὶ οἱ ἄσκοι ἀπολοῦνται. Ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νῆον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφοτέρωθεν συντηροῦνται.

18 Ταῦτα αὐτῷ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ, ἄρχων εἰς ἰλθὼν προσκύνει αὐτῷ, λέγων· Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτιλεύθη·

σιν· ἀλλὰ ἰλθὼν ἐπὶ θῆς τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται.

19 Καὶ ἰγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῇ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20 (Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἰμαρροῦσα δῶδικοῖσιν, προσελθούσα ὀπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ·

21 Ἐλγες γὰρ ἐν ἑαυτῇ· Ἐὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι.

22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφείς, καὶ ἰδὼν αὐτήν, εἶπεν· Θάρσει θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ἄρας ἐκείνης.)

23 Καὶ ἰλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητάς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον,

24 Λέγει αὐτοῖς· Ἀναχωρεῦτε· οὐ γὰρ ἀπέναντι τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κασιγίλων αὐτοῦ.

25 Ὅτι δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον.

26 Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὐτῇ εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

27 Καὶ παράγοντι ἐκείθιν τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ, κράζοντες, καὶ λέγοντες· Ἐλίθeson ἡμᾶς υἱὲ Δαβὶδ.

28 Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰ-

κίαν, προσῆλθεν αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγουσιν αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ· Ναὶ Κύριε·

29 Τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γινηθήτω ὑμῖν·

30 Καὶ ἀνῆχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Καὶ ἐνβριμήσατο αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὁρᾷτε μηδὲς γνωσκίτω·

31 Οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμουν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ·

32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ, προσήγγισαν αὐτῷ ἄνδρες· κωφὸν δαιμονιζόμενον·

33 Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός. Καὶ ἰθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες· οὐδὲποτε ἰφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ·

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια·

35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ ἐπαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ·

36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἰσχυλμένοι καὶ ἱρριμμένοι, ὥστε πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα·

37 Τότε λέγου ταῖς μαθη-

ταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θείριμος πολλός, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι·

38 Διέδθητι οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θείριμου, ὥπως ἐκβάλλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θείριμον αὐτοῦ·

ΚΕΦ. ι'. 10.

1 ΚΑΙ' προσκαλισάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευματικῶν ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν·

2 Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα· πρῶτος, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκωβος ὁ τῷ Ζεβεδαίῳ, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ·

3 Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος·

4 Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ καὶ παραδούς αὐτόν·

5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγέλλας αὐταῖς, λέγων· Εἰς ὁδὸν ἰδῶν μὴ ἀπ'ίλθῃτε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθῃτε·

6 Πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ·

7 Πορεύόμενοι δὲ κηρύσσετε,

λέγοντες· Ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

8 Ἀσθινοῦντας θεραπεύουσι, νεκροὺς ἠγιάζουσι, λιπρούς καθαρίζουσι, δαιμόνια ἐκβάλλουσι. Δουλοὺς ἰλάσονται, δουλοὺς δότι.

9 Μὴ πτήσησθε χρυσόν, μηδὲ ἀργυρὸν, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν.

10 Μὴ πήραν εἰς ὄδον, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ βλάβδον. Ἄξιός γάρ ἐστι ἰργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἵσθιν.

11 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθῃτε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστι· κἀκεῖ μένουσιν ὡς ἂν ἐξέλθῃτε.

12 Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀσπάσασθε αὐτήν.

13 Καὶ ἴαν μὲν ἢ ἡ οἰκία ἀξία, ἰλθίτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἴαν δὲ μὴ ἢ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω.

14 Καὶ ὅς ἴαν μὴ δέχεται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκπορεύεσθε τὸν ποσὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν.

15 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἴσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

16 Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων. Γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀκίραιοι ὡς αἱ περὶ σιταῖ.

17 Προσέχτε δὲ ἀπὸ τῶν

ἀνθρώπων· παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαρτυρήσουσιν ὑμᾶς.

18 Καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἵνα κεν ἱμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

19 Ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε, πῶς ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ᾧρα τί λαλήσητε.

20 Οὐ γὰρ ὑμεῖς ἴσθαι οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλῶν ἐν ὑμῖν.

21 Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατήρ τέκνον· καὶ ἐκτελεσθήσονται πάντα ἐπὶ γονίς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς.

22 Καὶ ἴσθαι μισοῦμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, σωθήσεται.

23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φυγεῖτε εἰς τὴν ἑτέραν· κἂν ἐκ ταύτης διώκωσιν ὑμᾶς, φυγεῖτε εἰς τὴν ἄλλην. Ἀμὲν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσῃτε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ὡς ἂν ἴλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 Οὐκ ἴσθαι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δούλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ.

25 Ἀρκέτων τῇ μαθητῇ, ἵνα γίνηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δούλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Εἰ τὸν οἰκονομῶντα Βεελζεβούλ

ἐπιτάλῃσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ;

26 Μὴ οὖν φοβηθῆτι αὐτούς· οὐδὲν γὰρ ἔστι κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτόν, ὃ οὐ γνωσθήσεται.

27 Ὁ λίγος ὑμῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, ὑπάτει ἐν τῇ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὐκ ἀκούει, κηρύττει ἐπὶ τῶν δωματίων.

28 Καὶ μὴ φοβῆσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένον ἀποκτεῖναι· φοβήθητι δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολίσαι ἐν γένει.

29 Οὐχὶ δύο στρούβια φέσσει· ἑνὸς παύεται, καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πισυῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἀνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν.

30 Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσὶ.

31 Μὴ οὖν φοβηθῆτι· πολλῶν στρούβιων διαφίρειτε ὑμῖς.

32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἡμῶν ἱμπερσεθὶ τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσῃ καὶ ἐν αὐτῇ ἱμπερσεθὶ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

33 Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσεται με ἱμπερσεθὶ τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσεται αὐτὸν καὶ ἐν αὐτῇ ἱμπερσεθὶ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34 Μὴ νομίσῃτε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν.

35 Ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πινθίρας αὐτῆς.

36 Καὶ ἰχθρεὶ τοῦ ἀνθρώπου, οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.

37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος.

38 Καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος.

39 Ὁ εὐρῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολίσσει αὐτήν· καὶ ὁ ἀπολίσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἵναι ἡμῶν, εὐρήσει αὐτήν.

40 Ὁ διχόμενος ἡμᾶς, ἐμὲ δίχεται· καὶ ὁ ἐμὲ διχόμενος, δίχεται τὸν ἀποστέλλαντά με.

41 Ὁ διχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήψεται· καὶ ὁ διχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήψεται.

42 Καὶ ὅς ἐάν ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ ὕδατος, εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμήν· λίγος ὑμῶν, οὐ μὴ ἀπολίσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ια'. 1.

1 ΚΑΙ ἰγίνετο ὅτι ἐτίλειον ὁ Ἰησοῦς διατάσσειν τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετίβη ἐκκεῖθεν,

τοῦ διδάσκων καὶ κηρύσσων ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῇ διαμονῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πίμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

3 εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἵσταναι προσδοκῶμεν;

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Περιουθύνετε ἀπαγγεῖλαι Ἰωάννῃ, ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε.

5 Τυφλοὶ ἀναβλίσκουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ ἐπαγγελλίζονται·

6 Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἰὼν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἑμοί.

7 Τούτων δὲ περιουμένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κἀλαμνοὶ ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενοι;

8 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωποι ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφισμίνοντες; ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες, ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν βασιλέων εἰσίν.

9 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; προφήτην; καὶ, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου.

10 Οὗτος γὰρ ἐστὶ περὶ οὗ γέγραπται· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἵμπερθεῖν σου.

11 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγγίγεται ἐν γυνητοῖς γυναικῶν μίζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, μίζων αὐτοῦ ἐστί.

12 Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἀρπάξουσιν αὐτήν.

13 Πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν.

14 Καὶ εἰ θέλειτε διξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι.

15 Ὁ ἔχων ὅτα, ἀκούτω, ἀκούτω.

16 Τίτι δὲ ὁμοιώσω τὴν γυναιὴν ταύτην; ὁμοία ἐστὶ παιδίαις ἐν ἀγοραῖς καθημέναις, καὶ προσφωνοῦσι ταῖς ἑταίραις αὐτῶν,

17 Καὶ λέγουσιν· Ὁμολήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀρχήσασθε· ἰδρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκώψασθε.

18 Ἥλθε γὰρ Ἰωάννης μῆτι ἐσθίον μῆτι πίνων· καὶ λέγουσι· Δαιμόνιον ἔχει.

19 Ἥλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων καὶ λέγουσιν· Ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τιλωνῶν φίλους καὶ ἀμαρτωλῶν. Καὶ ἰδικαιώθη ἡ σοφία αὐτοῦ τῶν τέκνων αὐτῆς.

20 Τότε ἤρξατο ὀνειδίξιν τὰς

πόλεις, ἐν αἷς ἐγίνοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετιήσαν.

21 Οὐαί σοι Χοραζὶν, οὐαί σοι Βηθσαϊδάν. ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγίνοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν ὑμῖν, πόλλαι ἂν ἦν ἐσάκεν καὶ σπαδῶ μετιήσαν.

22 Πλὴν λίγω ὑμῖν. Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἴσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν.

23 Καὶ σὺ Καπιρναούμ, ἡ ἴως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἴως ᾗδου καταβιβασθήσῃ. ὅτι εἰ ἐν Σαδδαίμῃς ἐγίνοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν σοὶ, ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον.

24 Πλὴν λίγω ὑμῖν, ὅτι γῇ Σαδδαίμων ἀνεκτότερον ἴσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ σοί.

25 Ἐν ἐκείνῃ τῇ καιρῷ ἀπακριεῖς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν. Ἐξομολογοῦμαι σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνεστῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίαις.

26 Ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγίνετο ἐνδοκία ἡμπροσθέν σου.

27 Πάντα μοι παριδόθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου καὶ οὐδὲς ἐπιγνώσκω τὸν υἱόν, εἰ μὴ ὁ πατήρ· οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκω, εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ᾧ ἴαν βούληται ὁ υἱός ἀποκαλύψαι.

28 Διῶτε πρὸς μοι πάντες οἱ

ποσιπῶντες καὶ περιφροσμένοι, πᾶν γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς.

29 Ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθεται ἀπ' ἡμοῦ. ὅτι περὶ ἐμοῦ, καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ ὑμῆσιν ἐν ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν.

30 Ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός, καὶ τὸ φορτίον μου ἥλαφρόν ἐστιν.

ΚΕΦ. β'. 12.

1 ἘΝ ἐκείνῃ τῇ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχους, καὶ ἰσθίειν.

2 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπον αὐτῷ· Ἰδοὺ, οἱ μαθηταί σου ποιεῖσιν ὃ οὐκ ἔστιν πρὸς τὸν νόμον.

3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαβὶδ, ὅτι ἐπείνασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;

4 Πῶς ἐισῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔδον ἢ αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μόνοις;

5 Ἡ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι τοῖς σάββασι οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ ἱερῇ τῷ σάββατον βιβηλοῦσι, καὶ ἀναίτιοί εἰσι;

6 Λίγω δὲ ὑμῖν, ὅτι τοῦ ἱεροῦ μίζων ἴσθιν ὧδε.

7 Εἰ δὲ ἠγνώκειτε, τί ἐστὶν·
"Ελίου θείω καὶ οὐ θυσίαν,
οὐκ ἂν κατιδικάσατε τοὺς ἀναι-
τίους·

8 Κύριος γάρ ἐστι τοῦ σαβ-
βάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου·

9 Καὶ μεταβὰς ἐπὶ ὕδιν, ἤλ-
θιν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν·

10 Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος ἦν
τὴν χιτῶνα ἔχων ξηράν. Καὶ ἐ-
πηρώτησαν αὐτὸν, λίγοντις·
Εἰ ἔστι τὰς σάββασι θρα-
πίυις; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐ-
τοῦ·

11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τίς
ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃς ἔξει
πρόβατον ἓν, καὶ ἰὰν ἰμπόση
τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον,
οὐχὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ ἠγερῇ;

12 Πίσω οὖν διαφίρει ἄν-
θρωπος πρόβατον; ὥστε ἔστι
τοῖς σάββασιν καλῶς ποιῆν·

13 Τότε λίγυ τῷ ἀνθρώπῳ·
"Ἐκτινον τὴν χιτῶνά σου· καὶ ἐξ-
ίτινι· καὶ ἀποκατιστάθῃ ὑγι-
ης, ὥς ἡ ἄλλη·

14 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι συμβού-
λιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελ-
θόντες, ὅπως αὐτὸν ἀπολίσσωσιν·

15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνι-
χώρησεν ἐκείθεν καὶ ἠκολούθη-
σαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ
ἰδιράπτουσιν αὐτοὺς πάντας·

16 Καὶ ἰπιστίμησιν αὐτοῖς,
ἵνα μὴ φαίρῃ αὐτὸν ποιήσωσιν·

17 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λί-
γοντες·

18 Ἰδοὺ, ὁ παῖς μου, ὃν ἠρέ-
τισα, ὁ ἀγαπητός μου, εἰς ὃν
εὐδόκησιν ἡ ψυχὴ μου· θήσω
τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ
κρίσιν τοῖς Ἰουδαῖοις ἀπαγγε-
λιῶ·

19 Οὐκ ἴρῃσι οὐδὲ κραυγάζει,
οὐδὲ ἀκούσιν τις ἐν ταῖς πλα-
τείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ·

20 Κάλαμον συντρίμμειον
οὐ κατιάξω, καὶ λῖνον τυφόμε-
νον οὐ σβίβω, ἵως ἂν ἐκβάλῃ εἰς
νίκος τὴν κρίσιν·

21 Καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ
ἔσθῃ ἰλαριῦσι·

22 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ
δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κω-
φός· καὶ ἰδιράπτουσιν αὐτόν,
ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν κα-
λαλῶν καὶ βλίσπων·

23 Καὶ ἔξισταντο πάντες οἱ
ὄχλοι, καὶ ἔλιγον· Μήτις οὗτός
ἐστὶν ὁ υἱὸς Δαβὶδ;

24 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαν-
τες, εἶπον· Οὗτος οὐκ ἐκβάλ-
λυ τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ
Βιλλυζιβούλ, ἔρχοντι τῶν δαιμο-
νίων·

25 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς
ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς·
Πᾶσα βασιλεία μερισθῆσα
καθ' ἑαυτῆς, ἰσχυροῦται· καὶ
πᾶσα πόλις ἡ οἰκία μερισθῆσα
καθ' ἑαυτῆς, οὐ σταθήσεται·

26 Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν
σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν
ἰμερίσθῃ· πῶς οὖν σταθήσεται
ἡ βασιλεία αὐτοῦ;

27 Καὶ εἰ ἰγὰρ ἐν Βιλλυζιβούλ

ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν ἴσονται κριταί.

28 Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν πνεύματι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἴψασις ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

29 Ἡ πῶς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἢ μὴ πρῶτον δέσῃ τὸν ἰσχυρὸν, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει;

30 Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἔστι· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει.

31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· Πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφιθήσεται τοῖς ἀνθρώποις· ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφιθήσεται τοῖς ἀνθρώποις.

32 Καὶ ὅς ἂν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφιθήσεται αὐτῷ· ὅς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἀφιθήσεται αὐτῷ, οὔτι ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτι ἐν τῷ μέλλοντι.

33 Ἡ ποιήσατι τὸ δένδρον καλὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν· ἡ ποιήσατι τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρὸν. Ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκειται.

34 Γενήματα ἰχυθῶν, πῶς ἕλκυσθε ἀγαθὰ λαλῶν, ποιη-

ροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ.

35 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά.

36 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργόν, ὃ ἴαν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

37 Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ.

38 Τότε ἀπικρίθησάν τινες τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγοντες· Διδάσκαλε, δόλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν.

39 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Γενὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἱπικητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.

40 Ὡσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.

41 Ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενιᾶς ταύτης, καὶ κατακρινούσιν αὐτήν· ὅτι μετάνησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε.

42 Βασίλισσα νότου ἰγερθή-

σεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γυναικὸς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν πρεσβυτέρων τῆς γῆς ἀποῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος· καὶ ἰδοὺ, πλείον Σολομῶνος ὧδε.

43 Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδραν τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὕρισκει.

44 Τότε λέγει· Ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθι ἐξῆλθον. Καὶ ἰλθὼν, εὕρισκει σχολάζοντα, σισαρυμίον, καὶ πινοσυμήνιον.

45 Τότε πορεύεται, καὶ παραλαμβάνει μετ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἱστια πνεύματα, πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσιλθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἱσχυατὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρεσβυτέρων. Οὕτως ἵσταται καὶ τῇ γυναικὶ ταύτῃ τῇ πονηρῇ.

46 Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος ταῖς ὄχλοις, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰσπήκυσαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι.

47 Εἶπεν δὲ τις αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἱσπήκασιν, ζητοῦντίς σοι λαλῆσαι.

48 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ· Τίς ἵσται ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνας εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου;

49 Καὶ ἐκτίνας τὴν χώραν

αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου·

50 Ὅστις γὰρ ἂν ποιῇ τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτὸς μου ἀδελφός καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἵσται.

ΚΕΦ. ΙΓ'. 13.

1 ἘΝ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν.

2 Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἑμβάντα καθῆσθαι· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰσστήκει.

3 Καὶ ἐλάλησιν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ἰδοὺ, ἐξῆλθιν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν.

4 Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ἃ μὲν ἔπεσιν παρὰ τὴν ὁδὸν· καὶ ἦλθεν τὰ πτευνά, καὶ κατίφαγεν αὐτά.

5 Ἄλλα δὲ ἔπεσιν ἐπὶ τὰ πτερυῖθι, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν· καὶ ἐβόθως ἐξανέκυλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς.

6 Ἡλίῳ δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη· καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη.

7 Ἄλλα δὲ ἔπεσιν ἐπὶ τὰς ἀκάθαρτας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκαθαρίαι, καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά.

8 Ἄλλα δὲ ἔπεσιν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἰδίδου καρ-

πὸν, ὃ μὲν ἱκανὸν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα.

9 Ὁ ἔχων ὅσα ἀκούει, ἀκούειτω.

10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί, εἶπον αὐτῷ· Διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;

11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ὑμῖν δίδεται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δίδεται.

12 Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

13 Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνιῶσι.

14 Καὶ ἀναπληροῦνται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου, ἡ λέγουσα· Ἀκοῇ ἀκούουσιν, καὶ οὐ μὴ συνῆντι· καὶ βλέποντες βλέψασι, καὶ οὐ μὴ ἴδωσι.

15 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὤσι βαρύνει ἡκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὤσι ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ πιστεῖψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.

16 Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι· καὶ τὰ ὅσα ὑμῶν, ὅτι ἀκούει.

17 Ἀμὲν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι

ἐπιθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείροντος.

19 Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συνίητος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς, καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ἑδὼν σπαρτής.

20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρτής, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν·

21 Οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι· ἡ τομῆς δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται.

22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρτής, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων· καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἵωνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται.

23 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρτής, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ συνιάν· ὅς δὴ καρποφορεῖ, καὶ ποιῶ, ὃ μὲν ἱκανόν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα.

24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· Ὡμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ·

25 Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοῖς

ἀνθρώπους, ἦλθιν αὐτοῦ ὁ ἰχθὺς, καὶ ἰσχυρὶ ζιζάνια ἀνὰ μίσον τοῦ σίτου, καὶ ἀπῆλθιν.

26 Ὅτι δὲ ἐβλάστησιν ὁ χορτός καὶ καρπὸν ἰσχύσει, τότε ἰφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.

27 Προσιλθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδισπότου, ἔπουν αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῇ ἀγρῇ; πῶθιν οὖν ἵχθυ ζιζάνια;

28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἰποίησιν. Οἱ δὲ δούλοι ἔπουν αὐτῷ· Θέλις οὖν ἀπωλόντες συλλέξωμεν αὐτά;

29 Ὁ δὲ ἔφη· Οὐ· μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκρίζωσῃτε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον.

30 Ἀφίτι συναυξάνισθαι ἀμφοτέρω μίχρῃ τοῦ θρισμοῦ· καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θρισμοῦ ἐρῶ τοῖς θρισταῖς· Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δίσκας, πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συναγάγεται εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31 Ἄλλην παραβολὴν παρήκειν αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κήκηρ σινάπης, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἰσχυρὶ ἐν τῇ ἀγρῇ αὐτοῦ.

32 Ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶ πάντων τῶν σπειρώμενων· ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μίζον τῶν λαχάνων ἐστὶ, καὶ γίνισται δένδρον, ὥστε ἰλθῶν τὰ πτερυγὰ τοῦ οὐρανοῦ,

καὶ κατασκηνοῦν ἐν ταῖς κλάδαις αὐτοῦ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἱλάλησιν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμη, ἣν λαβούσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἵνα οὐ ἕξω μείδῃ ὅλον.

34 Ταῦτα πάντα ἱλάλησιν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς ταῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἱλάλει αὐτοῖς.

35 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· ἐριψόμεαι κικρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

36 Τότε ἀφίτι τοὺς ὄχλους, ἦλθιν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς· καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.

37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἔπαινε αὐτοῖς· Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα, ἔστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

38 Ὁ δὲ ἀγρὸς, ἔστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια, εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ.

39 Ὁ δὲ ἰχθὺς ὁ σπείρας αὐτὰ, ἔστιν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θρισμὸς, συντίλιμα τοῦ αἰῶνος ἐστί· οἱ δὲ θρισταί, ἄγγελοι εἰσιν.

40 Ὡς περὶ οὖν συλλέγεται

τὰ ζιζάνια, καὶ πυρὶ καίεται·
οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ
τοῦ αἰῶνος τούτου.

41 Ἀποστείλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ,
καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασι-
λείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάν-
δαλα, καὶ τοὺς ποιούντας τὴν
ἀνομίαν,

42 Καὶ βαλεῦσιν αὐτοὺς εἰς
τὴν κάμιντον τοῦ πυρός· ἐκίψο-
ται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς
τῶν ὀδόντων.

43 Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμ-
ψουσιν ὥς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασι-
λείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ὁ
ἔχων ὅσα ἀκούει, ἀκούτω.

44 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βα-
σιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ
κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὗ-
ρον ἄνθρωπος· ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ
τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ
πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ, καὶ ἀ-
γοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βα-
σιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
ἱμῶρεφ, ζητοῦντι καλοὺς μαρ-
γαρίτας.

46 Εὗρον δι' ἑκα πολύτιμοι
μαργαρίτην, ἀπειλθὼν πίπρα-
σι πάντα ὅσα ἔχουσιν, καὶ ἠγόρα-
σεν αὐτήν.

47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βα-
σιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ
βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν,
καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγα-
γούσῃ.

48 Ἦν, ὅτι ἐπληρώθη, ἀνα-

βιβάσαι
καὶ κα-
καλὰ εἰ-
ἔω ἴβα-
49 Οὐ

τελεία
ται οἱ ἄ-
τοὺς ποιήσας τὴν μίσου τῶν
δικαίων,

50 Καὶ βαλεῦσιν αὐτοὺς εἰς
τὴν κάμιντον τοῦ πυρός· ἐκίψο-
ται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς
τῶν ὀδόντων.

51 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Συνήκατι ταῦτα πάντα· Λέ-
γουσιν αὐτῷ· Ναὶ Κύριε.

52 Ὁ δὲ ἔπειν αὐτοῖς· Διὰ
τοῦτο πᾶς γραμματεὺς, μαθη-
τινὸς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρα-
νῶν, ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰ-
κοδομῆς, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ
τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ
παλαιά.

53 Καὶ ἰγίνετο, ὅτι ἐτίλε-
σιν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς
ταύτας, μετήρειν ἐκίψεν.

54 Καὶ ἰλθὼν εἰς τὴν πα-
τριδα αὐτοῦ, ἰδιδασκεῖν αὐτοὺς
ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν· ὥστε
ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς, καὶ λί-
γιν· Πάθειν τούτῳ ἡ σοφία
αὕτη, καὶ αἱ δυνάμεις;

55 Οὐχ οὕτως ἐστὶν ὁ τοῦ
τίκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ; καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος, καὶ
Ἰωσήφ, καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας;

56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ

ἀνδράπους, ἃ πρὸς ἡμᾶς εἰσι·
 θρὸς, καὶ οὕτως ταῦτα πάντα·
 μισον. Καὶ ἰσκανδαλίζοντο ἐν
 αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
 τοῖς· Οὐκ ἔστι προφήτης ἄ-
 τιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐ-
 τοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58 Καὶ οὐκ ἰποίησιν ἐκὶ
 δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπισ-
 τίαν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιδ'. 14.

1 ἘΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκου-
 σεν Ἡρώδης ὁ τετραράρχης τὴν
 ᾠδὴν Ἰησοῦ.

2 Καὶ εἶπε τοῖς πιασὶν αὐ-
 τοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ
 Βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ
 τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ
 δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ.

3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας
 τὸν Ἰωάννην, ἔδωκεν αὐτὸν, καὶ
 ἔδωκε ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα
 τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἁ-
 διλφοῦ αὐτοῦ.

4 Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάν-
 νης· Οὐκ ἔξιςτί σοι ἔχυν αὐ-
 τήν.

5 Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτιῖ-
 ναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς
 προφήτην αὐτὸν εἶχον.

6 Γενεσίων δὲ ἀγομένων τοῦ
 Ἡρώδου, ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ
 τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μίσθῳ· καὶ
 ἤρρετο τῷ Ἡρώδῃ·

7 Ὅθεν μὲθ' ὅρκου ἀμολόγη-

σιν αὐτῇ δοῦναι, ὃ ἂν αἰτήση-
 ται.

8 Ἡ δὲ, προβιβασθεῖσα ὑπὸ
 τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι,
 φησὶν, ἅδι ἐπὶ πίνακι τὴν κε-
 φαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

9 Καὶ ἰλυπήθη ὁ βασιλεὺς·
 διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συν-
 ανακιμένους, ἐκίλευσε δοῦναι.

10 Καὶ πρίμψας ἀπικεφά-
 λισι τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

11 Καὶ ἠνίχθη ἡ κεφαλὴ
 αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἰδόθη τῷ
 κορασίῳ· καὶ ἦνεγκε τῇ μητρὶ
 αὐτῆς.

12 Καὶ προσελθόντες οἱ μα-
 θηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶμα, καὶ
 ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπ-
 ἠγγυλαν τῷ Ἰησοῦ.

13 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς,
 ἀνιχώρησιν ἐκίβη ἐν πλοίῳ εἰς
 ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν. Καὶ
 ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἠκολούθη-
 σαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πό-
 λιων.

14 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε
 πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγ-
 χνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἰθιρά-
 πεισε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

15 Ὁψίας δὲ γινομένης,
 προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ, λίγοντες· Ἐρημός ἐστιν
 ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρελ-
 θει· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα
 ἀπωλόντες εἰς τὰς κώμας, ἀ-
 γοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·

Οὐ χρειάν ἔχουσιν ἀπειλῶν δέ-
 τι αὐτοῖς ὑμῖς φαγῶν.

17 Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ·
 Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πίντι ἄρ-
 τους καὶ δύο ἰχθύας·

18 Ὁ δὲ ἰπῖ· Φίριτί μοι
 αὐτοὺς ὧδε.

19 Καὶ πελιύσας τοὺς ὄχ-
 λους ἀνακλῆσαι ἐπὶ τοὺς χόρ-
 τους, λαβὼν τοὺς πίντι ἄρτους,
 καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέ-
 ψας εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησεν·
 καὶ κλάσας ἴδωκε τοῖς μαθη-
 ταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ
 τοῖς ὄχλοις.

20 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ
 ἰχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὰ πε-
 ρισσυνόντων κλασμάτων, δαδῆκα
 κοφίνους πλήρεις.

21 Οἱ δὲ ἰσθιοντίς ἦσαν ἄν-
 δρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς
 γυναικῶν καὶ παιδίων.

22 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν
 Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς ἱμβῆναι
 εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐ-
 τὸν εἰς τὸ πέραν, ὥς εὖ ἀπο-
 λύσει τοὺς ὄχλους.

23 Καὶ ἀπελύσας τοὺς ὄχ-
 λους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰ-
 δίαν προσευχέσθαι. Ὁψίας δὲ
 γινόμενης, μόνος ἦν ἰκῶν.

24 Τὸ δὲ πλοῖον ἦδη μίσει
 τῆς θαλάσσης ἦν βασανιζόμε-
 νον ὑπὸ τῶν κυμάτων ἦν γὰρ
 ἱκαντὸς ὁ ἄνεμος.

25 Τισάρετ' δὲ φυλακῇ τῆς
 νυκτὸς ἐπηλθεὶ πρὸς αὐτοὺς,
 περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

26 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μα-
 θηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περι-
 πατοῦντα, ἰταράχθησαν, λέ-
 γοντις, Ὅτι φάντασμα ἵσται
 καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν.

27 Εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν αὐ-
 τοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θαρσύνε-
 τε· ἐγὼ εἰμὶ καὶ φοβισθεῖτε.

28 Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ
 Πέτρος ἰπῖ· Κύριε, εἰ σὺ εἰ,
 κίλισόν με πρὸς σὲ ἰλθῶν ἐπὶ
 τὰ ὕδατα·

29 Ὁ δὲ ἰπῶν· Ἐλθί. Καὶ
 καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ
 Πέτρος, περιπατήσεν ἐπὶ τὰ
 ὕδατα, ἰλθῶν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

30 Βλίσπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσ-
 χυρὸν, ἰφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος
 καταποντίζεσθαι, ἔκραξε, λέ-
 γων· Κύριε, εὐσέν με.

31 Εὐθὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκ-
 τίνας τὴν χεῖρα, ἐπιλάβετο
 αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλι-
 γόπισσι, εἰς τί ἰδίστασας;

32 Καὶ ἱμβάντων αὐτῶν εἰς
 τὸ πλοῖον, ἐπέπασιν ὁ ἄνεμος.

33 Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἰλθόν-
 τις προσεκύνθησαν αὐτῷ, λέγον-
 τις· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς εἰ.

34 Καὶ διαπείρασάντες, ἦλ-
 θον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρίτ.

35 Καὶ ἐπιγινόντις αὐτὸν οἱ
 ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου, ἐπέ-
 στύλαν εἰς ὅλην τὴν περιχώρον
 ἐκείνην, καὶ προσήνιγκαν αὐτῷ
 πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας.

36 Καὶ παρικόλου αὐτὸν,
 ἵνα μόνον ἄψονται τοῦ κρεσ-

πίδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤψαντο, δισώθησαν.

ΚΕΦ. ιε'. 15.

1 ΤΟΤΕ προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λίγοντες·

2 Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουνσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν ἔσθον ἰσθίωσιν.

3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν;

4 Ὁ γὰρ Θεὸς ἐντείλατο, λέγων· Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· καὶ Ὁ καταλογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τιμωρᾶται.

5 Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ὅς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, Δῶρον, ὃ ἐστὶν ἐξ ἰμοῦ ἀφιληθῆς· καὶ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ.

6 Καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν.

7 Ὑποκριταί, καλῶς προσεφώνησεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας, λέγων·

8 Ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χεῖλεσι μὲν τιμᾷ, ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχεται ἀπ' ἰμοῦ.

9 Μάτην δὲ σίβονταί με, δι-

δάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.

10 Καὶ προσκαλισάμενοι τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούετε καὶ συνίετε.

11 Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπον αὐτῷ· Οἶδας, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι, ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἐσκανδαλίσθησαν;

13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Πᾶσα φυτίλ, ἣν οὐκ ἰφύτινται ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος, ἐκριζωθήσεται.

14 Ἀφίτι αὐτούς· ὀδηγοὶ εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν. τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἰὼν ὀδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πρὸςκύνονται.

15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύτην.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀκμήν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε;

17 Οὐκ ἔγωγε νοῦμι, ὅτι πᾶν τὸ ἐκπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφ' ἰδρώνα ἐβάλλεται;

18 Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται, καὶ αὗτα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

19 Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνος, μοιχευαί, πορνεαί, πλο-

παλ, ψευδομαρτυρίαί, βλασφημίας.

20 Ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀκίπτους χερσὶ φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκείθιν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μίση Τύρου καὶ Σιδῶνος.

22 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα, ἐκράνυσεν αὐτῇ λέγουσα· Ἐλθέσόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.

23 Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἤρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κρᾶζυ ὑπισθιν ἡμῶν.

24 Ὁ δὲ ἀπακριδίς εἶπεν· Οὐκ ἀπιστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρέβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ.

25 Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσκύνει αὐτῷ, λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι.

26 Ὁ δὲ ἀπακριδίς εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυνάρις.

27 Ἡ δὲ εἶπε· Ναὶ Κύριε καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίου ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπίζης τῶν κυρίων αὐτῶν.

28 Τότε ἀπακριδίς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ὡ γύναι, μεγάλη

σου ἡ πίστις· γινηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθιν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.

30 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κωλλοὺς, καὶ ἰκτεροὺς πολλοὺς· καὶ ἔβριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐδιερέπινον αὐτούς·

31 Ὡς οὖν τοὺς ὄχλους θαυμάσαι, βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας, κωλλοὺς ὑγιαῖν, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἰδοῦσάν τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ.

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς, προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς ἢ στίβους οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ.

33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῶν ἐν ἐρημίᾳ ἔσται τοσοῦτον, ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον;

34 Καὶ λίγου αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθυῖδια.

35 Καὶ ἐκίλισεν τοῖς ὄχλοις ἀναπιστῶν ἐπὶ τὴν γῆν.

36 Καὶ λαβὼν τοὺς ἰστὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, ἐνχαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκε ταῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ.

37 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἰχορτάσθησαν καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἰστὰ σφυρίδας πλήρεις.

38 Οἱ δὲ ἰσθύνοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδιῶν.

39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνίσθη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά.

ΚΕΦ. ιε'. 16.

1 ΚΑΙ' προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν, σημειῶν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδειξάμεν αὐτοῖς.

2 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁψίας γινομένης, λέγεται· Εὐδία· πυρῆάζου γὰρ ὁ οὐρανός.

3 Καὶ πρῶτ'· Σήμερον χιμῶν· πυρῆάζου γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. Ἐποικρταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκειται διακρίναι, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθαι;

4 Γινεὰ ποτηρὰ καὶ μυχάλις σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σημειῶν οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωῆ τοῦ προφῆτου. Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἀπῆλθεν.

5 Καὶ ἰλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐπιλάθοντο ἄρτους λαβεῖν.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέχιντε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

7 Οἱ δὲ διηγογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους οὐκ ἔλάβομεν.

8 Γινὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ἐληγόπισται, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔλάβετε;

9 Οὐκ οὐκ οὐκ, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἔλάβετε;

10 Οὐδὲ τοὺς ἰστὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσους σφυρίδας ἔλάβετε;

11 Πῶς' οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐκ ἐπὶ ἄρτου εἶπον ὑμῖν προσέχιντε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

12 Τότε συνῆκαν, ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχιντε ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων· Τίνα με λίγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι, τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

14 Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστῆν· ἄλλοι δὲ

Ἡλίας ἵσταναι δὲ, Ἰερμίου, ἢ ἵνα τῶν προφητῶν.

15 Λίγω αὐτοῖς ὅτι τῶν με λίγιστοι εἶναι;

16 Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ, Σίμων βῆρ' Ἰανᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

18 Εἰ γὰρ δὲ σοι λίγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν καὶ πύλαι ᾗδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς.

19 Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ ὃ ἵαν δήσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ ἵαν λύσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

20 Τότε διςτίλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα μηδενὶ εἰπωσιν, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Χριστός.

21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς διυκύνειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι διὰ αὐτὸν ἀπειλθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἠγερθῆναι.

22 Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν

ὁ Πέτρος, ἤρξατο ἰπνιτίζειν αὐτῷ, λέγων Ἰλιός σοι Κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο.

23 Ὁ δὲ στραφείς εἶπε τῷ Πέτρῳ· Ὅτι παρὰ τὸ πρῶτον μου εἶπες, Σατανᾶ, σκάνδαλον μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ἑσθίει μετὰ μου ἰλθῆναι, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀρέτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθήτω μοι.

25 Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολίσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολίσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἵκεν ἑαυτοῦ, ἐσθίσει αὐτήν.

26 Τί γὰρ ὠφελῆται ἂν ἄνθρωπος, ἰὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

27 Μίλλω γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ, κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ.

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσὶν οἱ τινες τῶν ἁδὲ ἱστώτων οἵτινες οὐ μὴ γένωνται θανάτου, ἵως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

σεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γυναικὸς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀπῶσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος· καὶ ἰδοὺ, πλείον Σολομῶνος ὤδῃ.

43 Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὕρισκῃ.

44 Τότε λέγει· Ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἰλθὼν, εὕρισκῃ σχολάζοντα, σισαρωμένον, καὶ κικροσμημένον.

45 Τότε πορεύεται, καὶ παραλαμβάνει μετ' ἑαυτοῦ ἵπτα ἵτιρα πνεύματα, πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσιελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἱσχυαῖα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. Οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.

46 Ἐπεὶ δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκυσαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι.

47 Εἶπε δέ τις αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἰστήκασι, ζητοῦντές σοι λαλῆσαι.

48 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε τῷ εἰπόντι αὐτῷ· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνας εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου;

49 Καὶ ἰστίνας τὴν χῆρα

αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου·

50 Ὅστις γὰρ ἂν ποιῇ τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφός καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστί.

ΚΕΦ. ΙΓ'. 13.

1 ἘΝ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς εἰκίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν.

2 Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἱμβάντα καθῆσθαι· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰσστήκει.

3 Καὶ ἐλάλησιν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν.

4 Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ἃ μὲν ἔπιπτι παρὰ τὴν ὁδὸν· καὶ ἦλθε τὰ πτενυῖα, καὶ κατίφαγεν αὐτά.

5 Ἄλλα δὲ ἔπιπτι ἐπὶ τὰς πτερῶδες, ὅπου οὐκ ἔχει γῆν πολλήν· καὶ εὐθὺς ἐξανίτυλι, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς.

6 Ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη· καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη.

7 Ἄλλα δὲ ἔπιπτι ἐπὶ τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαί, καὶ ἀπέσπινξαν αὐτά.

8 Ἄλλα δὲ ἔπιπτι ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἰδίδου καρ-

πὸν, ὃ μὲν ἱκαντὸν, ὃ δὲ ἱξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα.

9 Ὁ ἔχων ὅσα ἀκούει, ἀκούει.

10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί, εἶπον αὐτῷ· Διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;

11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ὑμῖν δίδωται γινώσκειν τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δίδεται.

12 Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρδύσεται ἀπ' αὐτοῦ.

13 Διὰ τούτου ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνιούσι.

14 Καὶ ἀναπληροῦνται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαίου, ἡ λέγουσα· Ἀκοῇ ἀκούετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτι· καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδῃτι.

15 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρύνει ἡκουσάν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσεν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ πιστεύσωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.

16 Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι· καὶ τὰ ὅσα ὑμῶν, ὅτι ἀκούετε.

17 Ἀμὲν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφήται καὶ δίκαιοι

ἐπιθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείροντος.

19 Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συνιόντος, ἔρχεται ὁ ποτηρὸς, καὶ ἀρπάξῃ τὸ ἰσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρίεις.

20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρῶδη σπαρίεις, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν·

21 Οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἰσχυρῇ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι· ἡ βορρῆς δὲ θλίψῃς ἢ διωγμῷ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται.

22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρίεις, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων· καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἵματος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπτύγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται.

23 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρίεις, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ συνιών· ὅς δὴ καρποφορεῖ, καὶ ποιῇ, ὃ μὲν ἱκαντὸν, ὃ δὲ ἱξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα.

24 Ἄλλην παραβολὴν παρήειπεν αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῇ ἀγρῇ αὐτοῦ·

25 Ἐν δὲ τῇ καθεύδοντι τοῖς

ἀνθρώπους, ἦλθιν αὐτοῦ ὁ ἰχθὺς, καὶ ἵσχυρι ζιζάνια ἀνὰ μύσων τοῦ σίτου, καὶ ἀπῆλθιν.

26 Ὅτι δι' ἐβλάστησιν ὁ χορτός καὶ καρπὸν ἰσώσεισι, τότε ἰφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.

27 Προσιλθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδισπότου, ἔπουν αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπυρας ἐν τῷ σῷ ἄγρῳ; πόθιν οὖν ἵχθυ ζιζάνια;

28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἰποίησιν. Οἱ δὲ δούλοι ἔπουν αὐτῷ· Θέλις οὖν ἀπιλθόντες συλλέξωμεν αὐτά;

29 Ὁ δὲ ἔφη· Οὐ· μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκρίζωσιν αὐτοῖς τὸν σῖτον.

30 Ἀφίτι συναυξάνισθαι ἀμφοτέρω μίχρι τοῦ θρισμοῦ· καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θρισμοῦ ἐρῶ τοῖς θρισταῖς· Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δίσμας, πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συναγάγει εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31 Ἄλλην παραβολὴν παρήειπεν αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κέκκη σινάπweis, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἵσχυριν ἐν τῷ ἄγρῳ αὐτοῦ.

32 Ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶ πάντων τῶν σπερμάτων· ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶ, καὶ γίνεταί δένδρον, ὥστε ἰλθῖν τὰ πτενιὰ τοῦ οὐρανοῦ,

καὶ κατασκηνοῦν ἐν ταῖς κλάδαις αὐτοῦ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησιν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμη, ἣν λαβούσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλιύρου σάτα τέτρια, ὥς οὐ ἔξυμώθη ὅλον.

34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησιν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς.

35 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθῆναι διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· ἐκρυψομαι κεικρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

36 Τότε ἔφωις τοὺς ὄχλους, ἦλθιν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς· καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἄγρου.

37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἔειπεν αὐτοῖς· Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα, ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

38 Ὁ δὲ ἄγρὸς, ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια, εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ.

39 Ὁ δὲ ἰχθὺς ὁ σωείρας αὐτὰ, ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θρῖσμας, συντίλμα τοῦ αἰῶνός ἐστιν· οἱ δὲ θρισταί, ἄγγελοί εἰσιν.

40 Ὡς περὶ οὗν συλλέγεται

τὰ ζιζάνια, καὶ πυρὶ καίεται· οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντιλίᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου.

41 Ἀποστέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς ποιῶντας τὴν ἀνομίαν,

42 Καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κέκμητον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

43 Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὄρα ἀκούειν, ἀκούειτω.

44 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κειρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν ἐνερὸν ἀνθρώπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἱμωρῶν, ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας.

46 Εὐρὼν δὲ ἵνα πολύτιμον μαργαρίτην, ἀπειλθὼν πίπραται πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἡγόρασεν αὐτήν.

47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκ παντὸς γίνους συναγαγούσῃ.

48 Ἦν, ὅτι ἰσπληρώθη, ἀνα-

βιάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν, καὶ καθίσαντες συνέλιξαν τὰ καλά εἰς ἀγγυῖα, τὰ δὲ σκερὰ ἔξω ἔβαλον.

49 Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντιλίᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξιλεύσονται οἱ ἀγγελοι, καὶ ἀφοριῶσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μίσου τῶν δικαίων,

50 Καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κέκμητον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

51 Αἰγὺ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Συνήκατε ταῦτα πάντα; Δίγουςιν αὐτῷ· Ναὶ Κύριε.

52 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς, μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, ὁμοίός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομῶντι, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.

53 Καὶ ἰγίνετο, ὅτι ἰτίλεισιν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μυστήριον ἐκεῖθεν.

54 Καὶ ἰλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἰδιδασκιν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν· ὥστε ἐκπλήττιστα αὐτοὺς, καὶ λίγιν· Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη, καὶ αἱ δυνάμεις;

55 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ; καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωσήφ, καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας;

56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ

οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι·
πρόθιν ὧν τούτων ταῦτα πάντα·

57 Καὶ ἰσκανδαλίζοντο ἐν
αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν ἀν-
ταῖς· Οὐκ ἔστι προφῆτης ἄ-
στιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐ-
τοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58 Καὶ οὐκ ἰποίησιν ἱκί-
δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπισ-
τίαν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιδ'. 14.

1 ἘΝ ἰκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκου-
σιν Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὴν
ῥῆσιν Ἰησοῦ.

2 Καὶ εἶπεν τοῖς πραιποσί-
τοις· Οὐτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ
Βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ
τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ
δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ.

3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης πρατήσας
τὸν Ἰωάννην, ἔδωκεν αὐτὸν, καὶ
ἔδωκε ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα
τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ Ἀ-
διλφῶ αὐτοῦ.

4 Ἐλθὼν γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάν-
νης· Οὐκ ἔστιτί σοι ἔχουν αὐ-
τήν.

5 Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖ-
ναι, φοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς
προφῆτην αὐτὸν εἶχον.

6 Γενεσίῳ δὲ ἀγομίνων τοῦ
Ἡρώδου, ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ
τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μίση· καὶ
ἤρρεν τῷ Ἡρώδῃ·

7 Ὅθεν μετ' ὅρκου ἀμολόγη-

σεν αὐτῇ δοῦναι, ὃ ἂν αἰτήση-
ται.

8 Ἡ δὲ, παραβιασθεῖσα ὑπὸ
τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι,
φησὶν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κε-
φαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

9 Καὶ ἰλυπήθη ὁ βασιλεὺς·
διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συν-
ανακειμένους, ἐκίλευσε δοῦναι.

10 Καὶ τίμψας ἀπικοφά-
λισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

11 Καὶ ἠνίχθη ἡ κεφαλὴ
αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἰδὼσα τῇ
παρασίῳ· καὶ ἤνιγκε τῇ μητρὶ
αὐτῆς.

12 Καὶ προσελθόντες οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ ἤραν τὸ σῶμα, καὶ
ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπ-
ήγγυλαν τῷ Ἰησοῦ.

13 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς,
ἀνιχώρησιν ἱκίβιν ἐν πλοίῳ εἰς
ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν. Καὶ
ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἠκολούθη-
σαν αὐτῷ πιζῇ ἀπὸ τῶν πό-
λεων.

14 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε
πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγ-
χνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἐβρά-
βυνεν τοὺς ἀβρώστους αὐτῶν.

15 Ὅψιας δὲ γινομένης,
προσῆλθεν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, λίγοντες· Ἐρημός ἐστιν
ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρελ-
θὲν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα
ἀπωλόντες εἰς τὰς κάμας, ἀ-
γοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·

Οὐ χρειάν ἔχουσιν ἀπὸ τῶν δό-
τε αὐτοῖς ὑμῖς φαγεῖν.

17 Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ·
Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πίντι ἄρ-
τους καὶ δύο ἰχθύας·

18 Ὁ δὲ εἶπεν· Φίριτί μοι
αὐτοὺς ὧδε.

19 Καὶ κλειύσας τοὺς ὄχ-
λους ἀνακλῆσαι ἐπὶ τοὺς χόρ-
τους, λαβὼν τοὺς πίντι ἄρτους,
καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλί-
ψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν·
καὶ κλάσας ἰδωκε τοῖς μαθη-
ταῖς τοὺς ἄρτους, οἳ δὲ μαθηταὶ
τοῖς ὄχλοις.

20 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ
ἰχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ πε-
ρισσεύοντων κλασμάτων, δώδεκα
κοφίνοις πλήρεις.

21 Οἱ δὲ ἰσθίοντες ἦσαν ἄν-
δρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς
γυναικῶν καὶ παιδιῶν.

22 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν
Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς ἱμβῆναι
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐ-
τὸν εἰς τὸ πέραν, ὥς οὐ ἀπο-
λόγη τοὺς ὄχλους.

23 Καὶ ἀπαλύσας τοὺς ὄχ-
λους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰ-
δίαν προσευξάμενος. Ὁψίας δὲ
γινομένης, μόνος ἦν ἰκῶ.

24 Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μίσει
τῆς θαλάσσης ἦν βασανιζόμε-
νον ὑπὸ τῶν κυμάτων ἦν γὰρ
ἱκαντὸς ὁ ἄνεμος.

25 Τισάρετῃ δὲ φυλακῇ τῆς
πατρὸς ἀπηλθὼν πρὸς αὐτοὺς,
περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

26 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μα-
θηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περι-
πατοῦντα, ἰταράχθησαν, λέ-
γοντες, Ὅτι φάντασμα ἴσται
καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν.

27 Εὐθὺς δὲ ἰσάλησιν αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θαρσύνε-
τε· ἐγὼ εἰμὶ μὴ φοβεῖσθε.

28 Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ
Πέτρος εἶπεν· Κύριε, εἰ σὺ εἶ,
κίλυσόν με πρὸς σὲ ἰσθῆν ἐπὶ
τὰ ὕδατα·

29 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθί· Καὶ
καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ
Πέτρος, περιπατήσων ἐπὶ τὰ
ὕδατα, ἰσθῆν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

30 Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσ-
χυρὸν, ἰφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος
καταποντίζεσθαι, ἔκραξε, λέ-
γων· Κύριε, σῶσόν με.

31 Εὐθὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκ-
τίνας τὴν χεῖρα, ἐπιλάβετο
αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὁλι-
γόπιστε, εἰς τί ἰδίσταςαι;

32 Καὶ ἱμβάντων αὐτῶν εἰς
τὸ πλοῖον, ἐκόπασιν ὁ ἄνεμος.

33 Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἰσθόν-
τες προσκύνησαν αὐτῷ, λέγον-
τες· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ.

34 Καὶ διαπεράσαντες, ἦλ-
θον εἰς τὴν γῆν Γιννησαίτην.

35 Καὶ ἐπιγόντες αὐτὸν οἱ
ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπί-
στουσαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον
ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ
πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας.

36 Καὶ παριστάλου αὐτὸν,
ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ πρᾶσ-

πίδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσιν ἤψαντο, διεσώθησαν.

ΚΕΦ. ιε'. 15.

1 ΤΟΤΕ προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λίγοντες·

2 Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουν· τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν ἔρτον ἰσθίωσιν.

3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν;

4 Ὁ γὰρ Θεὸς ἐντείλατο, λίγων· Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· καὶ Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τιμωτάτω.

5 Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ὅς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, Δῶρον, ὃ ἰὰν ἐξ ἱμοῦ ἀφιληθῇ· καὶ οὐ μὴ τιμῇσιν τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ.

6 Καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν.

7 Ὑποκριταί, καλῶς προσφώνησι περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας, λίγων·

8 Ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χεῖλεσι μὲ τιμᾷ, ἡ δὲ καρδίᾳ αὐτῶν πόρρω ἀπ' ἐμοῦ.

9 Μάτην δὲ σίβονται με, δι-

δάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.

10 Καὶ προσκαλισάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούετε καὶ συνίετε.

11 Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπον αὐτῷ· Οἶδας, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι, ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἰσκανδαλίσθησαν;

13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Πᾶσα φυτίλ, ἣν οὐκ ἐφύττεισιν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος, ἐκρίζωθήσεται.

14 Ἀφίτι αὐτούς· ὁδηγοὶ εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν. τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἰὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πισοῦνται.

15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πίτρες εἶπεν αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύτην.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀκούην καὶ ὑμεῖς ἀκούετε ἵνα ἴσθις·

17 Οὐκ ἔστι νοεῖν, ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφ' ἧδρῶνα ἐκβάλλεται·

18 Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται, καὶ αὗτα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

19 Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνος, μοιχευαί, πορνείαι, κλο-

καὶ, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίας.

20 Ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον τὸ δι' αἰψότητας χειρὶ φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκείθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνιχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος.

22 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Καναναία ἀπὸ τῶν ἐρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα, ἱκετεύουσα αὐτῷ λέγουσα· Ἐλθέσόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.

23 Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λέγων. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἤρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Ἀπέλυσον αὐτήν, ὅτι κράζου ἐπισθεῖν ἡμῶν.

24 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἐπιστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ.

25 Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσκύνει αὐτῷ, λέγουσα· Κύριε, βοήθου μου.

26 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυράρις.

27 Ἡ δὲ εἶπε· Ναὶ Κύριε καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίου ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπίζης τῶν κυρίων αὐτῶν.

28 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ὡ γύναι, μεγάλη

σευ ἡ πίστις· γινηθήτω σοι ὡς θέλω. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.

30 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς, τυφλούς, κωφούς, πολλούς, καὶ ἰτίρους πολλούς· καὶ ἱκεῖν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἰδιεράπυσιν αὐτούς.

31 Ὡς οὖν τοὺς ὄχλους θαυμάσαι, βλέποντας κωφούς λαλοῦντας, κωλούς ὑγιείς, χωλούς περιπατοῦντας, καὶ τυφλούς βλέποντας· καὶ ἰδοῦσάν τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ.

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε· Σπαραγχιζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς, προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ.

33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι, ὅσοι χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον;

34 Καὶ λίγου αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθυδία.

35 Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπνεῦν ἐπὶ τὴν γῆν.

36 Καὶ λαβὼν τοὺς ἰστὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, ἐ-
χαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἴδων
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· οἱ δὲ μα-
θηταὶ τῷ ὄχλῳ.

37 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ
ἰχορτάσθησαν καὶ ἦσαν τὸ πε-
ρισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἰστὰ
σφυρίδας πλήρεις.

38 Οἱ δὲ ἰσθύνοντες ἦσαν τε-
τρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυ-
ναικῶν καὶ παιδίων.

39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχ-
λους ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ
ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά.

ΚΕΦ. ιε'. 16.

1 ΚΑΙ' προσελθόντες οἱ Φα-
ρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πυρά-
ζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν, ση-
μίον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδειξά-
μενοι αὐτοῖς.

2 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ-
τοῖς· Ὁψίας γινομένης, λέγατε·
Εὐδία· πυρᾶξιν γὰρ ὁ οὐρανός·

3 Καὶ πρῶτ' Σήμερον χυμῶν·
πυρᾶξιν γὰρ στυγνάζων ὁ οὐ-
ρανός· Ὑποκριταί, τὸ μὲν πρός-
ωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκειτε δια-
κρίνιν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν
οὐ δύνασθε·

4 Γενὰ πονηρὰ καὶ μαιχα-
λὲς σημίον ἐπιζητεῖ· καὶ ση-
μίον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ
τὸ σημεῖον Ἰωᾶ τοῦ προφήτου.
Καὶ κατακληπὼν αὐτοὺς, ἀπῆλ-
θε.

5 Καὶ ἰσθύνοντες οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐπιλάθον-
το ἄρτους λαβεῖν.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
Ὁρᾶτε καὶ προσέχιντε ἀπὸ τῆς
ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδ-
δουκαίων.

7 Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυ-
τοῖς, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους οὐκ
ἐλάβομεν.

8 Γινὼντες δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·
Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὁλ-
γόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβε-
τε·

9 Οὐκ ἔω τοῦτο, οὐδὲ μνημο-
νίζετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν
πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κο-
φίνοὺς ἐλάβετε·

10 Οὐδὲ τοὺς ἰστὰ ἄρτους
τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας
σφυρίδας ἐλάβετε·

11 Πῶς· οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐ
πρὸς ἄρτου εἶπεν ὑμῖν προσ-
έχιν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φα-
ρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

12 Τότε συνῆκαν, ὅτι οὐκ
εἶπεν προσέχιν ἀπὸ τῆς ζύμης
τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς δο-
δαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδ-
δουκαίων.

13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς
τὰ μέρη Καισαρίας τῆς Φε-
λίππου, ἤρτα τοὺς μαθητάς
αὐτοῦ, λέγων· Τίνα με λίγου-
σιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι, τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου·

14 Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν, Ἰωάν-
νη τὸν Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ

Ἠλίαν ἴστωι δι, Ἰερειάμιν, ἢ ἵνα τῶν προφητῶν.

15 Λέγω αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;

16 Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ, Σίμων βᾶρ Ἰωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπικάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πατὴρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

18 Κεῖν δὲ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρῃ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν καὶ πύλαι ᾗδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς.

19 Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ ὃ ἅν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ ἅν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

20 Τότε διεστυλάτο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα μηδενὶ ἐπωσιν, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Χριστός.

21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς διευκύνει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι δι' αὐτὸν ἀπειλθεῖν εἰς Ἱερσόλυμα, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἠγερθῆναι.

22 Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν

ὁ Πέτρος, ἤρξατο ἰπτιμᾶν αὐτῷ, λέγων· Ἰλιώς σοι Κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο.

23 Ὁ δὲ σαραφὲς εἶπε τῷ Πέτρῳ· Ὑπάγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἰλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθήτω μοι.

25 Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολίσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολίσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἵκειν ἰμοῦ, ἐσθήσει αὐτήν.

26 Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἂν τὸν κόσμος ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσω ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

27 Μίλλω γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ, κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ.

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσὶν οἱ τινες τῶν ἁδὲ ἱστώτων οἵτινες οὐ μὴ γυῖσονται θανάτον, ἵως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ιζ'. 17.

1 ΚΑΓ' ΜΕΘ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πίτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν.

2 Καὶ μετιμωροφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος· τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἠγίνετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς.

3 Καὶ ἰδοὺ, ἄφθησαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἡλίας, μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες.

4 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πίτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θίλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηναὶς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσῇ μίαν, καὶ Ἡλίᾳ.

5 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντες, ἰδοὺ, νεφέλη φωτὸς ἐπισκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἐδόξασα· αὐτοῦ ἀκούετι.

6 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταί, ἔπισαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.

7 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἤψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Ἐγὼ εἶμι, καὶ μὴ φοβεῖσθε.

8 Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, εὐδία εἶδον, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

9 Καὶ καταβαίνόντων αὐτῶν

ἐκ τοῦ ὄρους, ἐντιτίλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Μηδὲν εἰπῆτε τὸ ὄραμα, ἵνα οὐδ' ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.

10 Καὶ ἐσηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταί αὐτῷ, λέγοντες· Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν, ὅτι Ἡλίας δεῖ ἰλθῆναι πρῶτον;

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ἡλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον καὶ ἀποκαταστήσει πάντα.

12 Λίγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Ἡλίας ἤδη ἦλθε, καὶ οὐκ ἐπίγνωσαν αὐτὸν, ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ, ὅσα ἠδίλησαν. Οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπὸ αὐτῶν.

13 Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταί, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

14 Καὶ ἰλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθιν αὐτὸν ἄνθρωπος, γονυπιτῶν αὐτῷ,

15 Καὶ λέγων· Κύριε, ἐλίσσόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σιληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ.

16 Καὶ προσήγγικα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θραπυῦσαι.

17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὁ γινὰ ἄπιστος καὶ διστραμνίστη· ἵνα πότε ἴσωμαι μεθ' ὑμῶν; ἵνα πότε ἀνίσωμαι ὑμῶν; φέρετί μοι αὐτὸν ὧδε.

18 Καὶ ἐπιτίμησιν αὐτῷ ὁ

Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθιν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον· καὶ ἰθαρυπαύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ἄρας ἐκείνης.

19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν, εἰπον· Διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;

20 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἵαν ἔχητι πίστις ὡς κόκκον σιναπίως, ἔρῃτε τῇ ἔρῃ τούτῃ· Μιτάβηθι ἐν τιῷδιν ἐκί, καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν.

21 Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἠκουοῦνται, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

22 Ἀναστρεφόμενων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μίλλυ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων,

23 Καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. Καὶ ἰλυπηθήσαν σφοδρὰ.

24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπρισαοὺμ, προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πίττῳ, καὶ εἶπον· Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τιλεῖ τὰ δίδραχμα;

25 Αἶγυ· Ναί. Καὶ ὅτι ἐισῆλθιν εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασιν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Τί σο δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλοτρίων;

26 Αἶγυ· αὐτῷ ὁ Πίττρος· Ἀπὸ τῶν ἄλλοτρίων. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄραγε ἰλιούθιροί εἰσιν οἱ υἱοί.

27 Ἴνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτοὺς, πορευθεῖς εἰς τὴν θάλασσαν, βάλε ἄγκιστρον, καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἔχον ἄρον· καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐρῆσεις στατῆρα· ἐκείνον λαβὼν, δὸς αὐταῖς ἀντὶ ἡμοῦ καὶ σοῦ.

ΚΕΦ. ιη'. 18.

1 ἘΝ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες· Τίς ἄρα μίζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν;

2 Καὶ προσκαλισάμενος ὁ Ἰησοῦς παῖδιον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μίσῳ αὐτῶν,

3 Καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἵαν μὴ στραφῇτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παῖδια, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

4 Ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παῖδιον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μίζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

5 Καὶ ὅς ἐαν δέχῃται παῖδιον τοιοῦτον ἐν ἑπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἰμὲ δέχεται.

6 Ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἵνα τῶν μικρῶν τούτων, τῶν πιστευόντων εἰς ἡμᾶς, συμφέρι αὐτῷ, ἵνα περιμασθῇ μύλος οὐκὸς

ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν τῇ πιλύγῃ τῆς θαλάσσης.

7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων. Ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἰλθῆναι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.

8 Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ ποὺς σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκκοψον αὐτά, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἐστὶν εἰσιλθῆναι εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

9 Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔξιλε αὐτόν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ. Καλόν σοι ἐστὶ μονόφθαλμος εἰς τὴν ζωὴν εἰσιλθῆναι, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

10 Ὁρᾶτε, μὴ καταφρονήσῃτε ἵπὸς τῶν μικρῶν τούτων· λίγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

11 Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

12 Τί ὑμῖν δοκιῇ; ἰὼν γίνεταί τι ἀνθρώπῳ ἱκανὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἐν ἑξ αὐτῶν· οὐχὶ ἀφίς τὰ ἰννηκονταίνια ἐπὶ τὰ ὄρη, περιουδὺς ζητῆναι τὸ πλανώμενον;

13 Καὶ ἰὼν γίνεταί ὑμῖν αὐτὸ, ἀμὴν· λίγω ὑμῖν, ὅτι

χαίρει ἢ ἑπτὰ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἰννηκονταίνια, τοῖς μὴ πειπλανημένοις.

14 Οὕτως οὐκ ἔστι θίλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπέληται εἰς τῶν μικρῶν τούτων.

15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὺν ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε, ἔλεγξον αὐτὸν μετὰξὺ σου καὶ αὐτοῦ μόνου· ἰὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρησας τὸν ἀδελφόν σου.

16 Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἑπτὰ ἢ δύο· ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα.

17 Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὶ τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡσπερ ὁ ἰδυνός καὶ ὁ τιλῶνης.

18 Ἀμὴν· λίγω ὑμῖν, ὅσα ἰὼν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδομένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἰὼν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λειομένα ἐν τῷ οὐρανῷ.

19 Πάλιν λίγω ὑμῖν, ὅτι ἰὼν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματός, οὗ ἰὼν αἰτήσονται, γινήσεται αὐταῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

20 Οὗ γὰρ εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἑμὸν ὄνομα, καὶ ἐγὼ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

21 Τότε προσελθὼν αὐτῶν ὁ Πίτρος, εἶπεν· Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσω εἰς ἡμῖν ὁ ἀδελφός

μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ ; ἵως ἰπτάκις ;

22 Λίγω αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Οὐ λίγω σοι, ἵως ἰπτάκις, ἀλλ' ἵως ἰβδομηκοντάκις ἰπτά.

23 Διὰ τοῦτο ὁμολώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνδράπῳ βασιλεῖ, ὃς ἡθέλησε συνῆραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ.

24 Ἀρξάμενου δὲ αὐτοῦ συνάγειν, προσηήχθη αὐτῷ ἕως ὀφιλίτης μυρίων ταλάντων·

25 Μὴ ἔχοντες δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκίλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ παραδῆναι, καὶ τὴν γυναικα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀποδοῦναι.

26 Πιστὸν οὖν ὁ δούλος προσέκυνε αὐτῷ, λέγων· Κύριε, μακροθύμησον ἐπ' ἡμοί, καὶ πάντα σοι ἀποδώσω.

27 Σπλαγχνωθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκίνησε, ἀπίλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ.

28 Ἐξελθὼν δὲ ὁ δούλος ἐκκῆνος, εὗρεν ἑνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὀφίλειν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια· καὶ κρατήσας αὐτὸν ἵππηγε λίγων· Ἀπέδος μοι εἴ τι ὀφίλεις.

29 Πιστὸν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ, περιέλαβεν αὐτὸν, λέγων· Μακροθύμησον ἐπ' ἡμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι.

30 Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν· ἀλλ'

ἀπειλῶν, ἵβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἵως οὐ ἀποδῶ τὸ ὀφειλόμενον.

31 Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γινόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἰλθόντες διασάφησαν τῷ κυρίῳ αὐτῶν πάντα τὰ γινόμενα.

32 Τότε προσκαλισάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λίγω αὐτῷ· δούλε πονηρὲ, πᾶσαι τὴν ὀφιλὴν ἐκίνησεν ἀφήκᾳ σοι, ἵππὲ περιεκάλεσάς με·

33 Οὐκ ἴδου καὶ σὺ ἐλιῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὥς καὶ ἔγώ σοι ἤλιψα ;

34 Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἵως οὐ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ.

35 Οὕτω καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἰσχυρὸς ποιήσει ὑμῖν, ἵαν μὴ ἀφῆτε ἑκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. ιθ'. 19.

1 ΚΑΙ ἰγίνετο, ὅτι ἐτίλσειν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετήρειν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἔλθειν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰερδάνου.

2 Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ ἰδιρεύουσιν αὐτοὺς ἐκ.

3 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, καὶ λίγοντες αὐτῷ· Εἰ ἔστιν

ἀνδράπων ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πάσαν αἰτίαν;

4 Ὅτι ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνίγνωτε, ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς, ἄρσιν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς;

5 Καὶ εἶπεν· Ἐκεῖν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ· καὶ ἕσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

6 Ὡςτι οὐκ ἔτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία. Ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνίζουσιν, ἄνθρωπος μὴ χωρίζεται.

7 Λέγουσιν αὐτῷ· Τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου, καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν;

8 Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέστρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν ἀπ' ἀρχῆς δι' οὐ γίνονται οὕτω.

9 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι ὁς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται· καὶ ὁ ἀπολειψαμένην γαμήσας, μοιχᾶται.

10 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνδράπου μετὰ τῆς γυναικὸς, οὐ συμφέρει γαμήσαι.

11 Ὅτι εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ πάντες χωρεῖσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἱς δίδεται.

12 Εἰσὶ γὰρ υἱοὶ χειρὸς, οἵτι-

ναι ἐκ κοιλίας μητρὸς ἰγενήθησαν οὕτω· καὶ εἰσιν υἱοὶ χειρὸς οἵτινες υἱοὶ χειρὸς ἐγένοντο ἀπὸ τῶν ἀνδράπων· καὶ εἰσιν υἱοὶ χειρὸς, οἵτινες υἱοὶ χειρὸς ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὁ δυνάμιμος χωρεῖν, χωρεῖται.

13 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ παιδίᾳ, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐταῖς, καὶ προσεύχεται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπιστήμησαν αὐτοῖς.

14 Ὅτι Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀφετε τὰ παιδιά, καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἰλθεῖν πρὸς με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

15 Καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας, ἐπορεύθη ἰκεῖθεν.

16 Καὶ ἰδὼν, εἰς παρελθόν, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;

17 Ὅτι εἶπεν αὐτῷ· Τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; εἰς ἐστὶν ὁ ἀγαθός· εἰ δὲ θέλεις ἐισελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς.

18 Λέγει αὐτῷ· Ποίας; Ὅτι Ἰησοῦς εἶπεν· Τό· Οὐ φονεύσεις. Οὐ μοιχεύσεις. Οὐ κλέψεις. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις.

19 Τίμα τὸν πατέρα, καὶ τὴν μητέρα· καὶ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

20 Λέγει αὐτῷ ὁ νανίσκος· Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερεῶ;

21 Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ

θίλεις τίλεις εἶναι, Ἰσραγι, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δὲς πτωχοῖς· καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ οὐρεο, ἀπολεύθει μοι.

22 Ἀκούσας δὲ ὁ νανίσκος τὸν λόγον, ἐπηήλθι λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλὰ.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσιλεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

24 Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, ἐν κοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος βραβίδος εἰσιλθῆναι, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσιλθῆναι.

25 Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταί, ἐξηπλήσσοντο σφοδρὰ, λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;

26 Ἐμβλίσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἔπιν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τούτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά.

27 Τότε ἀπακριβῶς ὁ Πίτρος, ἔπιν αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡμῖς ἀφῆκαμιν πάντα, καὶ ἠκολούθησάμεν σοι· τί ἄρα ἴσται ἡμῖν;

28 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπιν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολούθησαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ ἔσται καθίσθη αἰὼς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσθητε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ;

29 Καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τίνα, ἢ ἀγροὺς, ἵνακται τοῦ ὀνόματός μου, ἱκανοῦται πλάσιονα λήψεται, καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει.

30 Πολλοὶ δὲ ἴσονται πρῶτον, ἴσχαται· καὶ ἴσχαται, πρῶτον

ΚΕΦ. κ'. 20

1 ὍΜΟΙ'Α γὰρ ἴσται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδοσέτη, ὅστις ἐξῆλθεν ἄμα πρῶτ' μισθώσασθαι ἰσάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

2 Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἰσάτων ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπίστυλιν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

3 Καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἰσάτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργού·

4 Ἐκαίνους ἔπιν· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα· καὶ ὁ ἰὼν ἡ δίκαιον, δώσω ὑμῖν.

5 Οἱ δὲ ἀπεήλθον. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἑσπέρην καὶ ἰσάτην ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως.

6 Περὶ δὲ τὴν ἰνδικάστην ὥραν ἐξελθὼν, εἶδεν ἄλλους ἰσάτας, καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὧδε ἰστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί;

7 Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδαὶς ἡμᾶς ἱμίσθασατο. Λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἰὼν ἡ δίκαιον, λήψεσθε.

8 Ὁψίας δὲ γινομένης, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπιλῶνος τῇ ἐπιτρόπῃ αὐτοῦ· Κάλισον τοὺς ἰσχυάτας, καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρχάμιος ἀπὸ τῶν ἰσχυάτων, ὡς τῶν πρώτων.

9 Καὶ ἰλθόντες· οἱ περὶ τὴν ἰνδικάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον.

10 Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι, ἰνόμισαν ὅτι πλείονα λήψονται καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον.

11 Λαβόντες δὲ ἰγόνγγυζοι κατὰ τοῦ οἰκοδισπότου,

12 Λέγοντες· Ὅτι οὗτοι οἱ ἰσχυατοὶ μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας, ταῖς βαστάσας τὸ βῆρος τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν καύσωνα.

13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν Ἑταῖρι, οὐκ ἀδικῶ σι· οὐχὶ δηναρίου συνήφηνσάς μοι·

14 Ἄρον τὸ σόν, καὶ ὑπαγί· βίλων δὲ τούτῃ τῇ ἰσχύτῃ δοῦναι ὡς καὶ σοι.

15 Ἡ οὐκ ἔξιστί μοι ποιῆσαι ὃ βίλων ἐν τοῖς ἡμέραις· ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἔστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι·

16 Οὕτως ἴσονται οἱ ἰσχυατοὶ, πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι, ἰσχυατοὶ. πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐταῖς.

18 Ἴδού, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινουῖσιν αὐτὸν θανάτῳ·

19 Καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἰμπαῖξαι, καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζαβδαίου, μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνῶσα, καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ.

21 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί θέλεις; Λέγου αὐτῇ· Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἰς ἐκ διξίων σου, καὶ εἰς ἐξ ἐννυνύμων σου, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου·

22 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Οὐκ οἶδα τί αἰτιῷσθε. Δύνασθε πικρῶν ποτήριον, ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν, Λέγουσιν αὐτῷ· Δυνάμιθα.

23 Καὶ λέγου αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίστε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ διξίων μου καὶ ἐξ ἐννυνύμων μου, οὐκ ἔστιν ἡμῶν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ἐκ τοῦ πατρὸς μου·

24 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν·

25 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλίσάμενος αὐτοὺς, εἶπεν· Οἶδατι, ὅτι οἱ ἀρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ

μεγάλοι κατιξουσιάζουσιν αὐτῶν.

26 Οὐχ αὐτὰς ἴσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἐστιν θέλη ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἴσται ὑμῶν διάκονος·

27 Καὶ ὅς ἐστιν θέλη ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἴσται ὑμῶν δοῦλος.

28 Ὡς περὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29 Καὶ ἰκπεριουμένῳ αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχᾶ, ἠκολούθησιν αὐτῷ ὄχλος πολὺς.

30 Καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παρᾶγει, ἔκραξαν, λέγοντες· Ἐλίσσον ἡμᾶς Κύριε, υἱὸς Δαβὶδ.

31 Ὁ δὲ ὄχλος ἐπιτίμησιν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μᾶλλον ἔκραζον, λέγοντες· Ἐλίσσον ἡμᾶς Κύριε, υἱὸς Δαβὶδ.

32 Καὶ σταὲς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησιν αὐτούς, καὶ εἶπε· Τί θέλετε ποιῆσαι ὑμῖν;

33 Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί.

34 Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολούθησιν αὐτῷ.

ΚΕΦ. κα'. 21.

1 ΚΑΙ ὅτι ἤγγισαν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητάς, λέγων αὐτοῖς·

2 Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην, τὴν ἀπέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθὺς εὐρήσετε ὄνον διδεδυμένον, καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγιστέ μοι.

3 Καὶ ἴαν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, εἰπῆτε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρειαν ἔχει· εὐθὺς δὲ ἀποστελλαὶ αὐτούς.

4 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος·

5 Εἰπάτε τῇ θυγατρὶ Σιών· Ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἐρχεται· σὺ κραεὺς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον, καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.

6 Πορεύίντες δὲ οἱ μαθηταί, καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,

7 ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐτίθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν ἐπάνω αὐτῶν.

8 Ὁ δὲ πλείστος ὄχλος ἵστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἵστρωνον ἐν τῇ ὁδῷ.

9 Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες, ἔκραζον,

λίγοντις· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ· ἐυλογημένοι οἱ ἐρχόμενοι ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

10 Καὶ εἰσιλθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱερουσόυμα, ἐκτίσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα· Τίς ἐστὶν οὗτος;

11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλιγον· Οὐτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας.

12 Καὶ ἐσηλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξίβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατίστριψε, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλοῦντων τὰς περὶ σκιερὰς.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Γέγραπται· Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἱποκρίσασθε σπήλαιον ληστῶν.

14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ θιγράπυσιν αὐτούς.

15 Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἵκοίνοι, καὶ τοὺς παῖδας κρᾶζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἠγανάκτησαν.

16 Καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτι, ὅτι ἐκ στόμα-

τος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατήρτισα αἶνον;

17 Καὶ καταλιπὼν αὐτούς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν· καὶ ἡυλίσθη ἐκεῖ.

18 Πρωίας δὲ ἱπανάγων εἰς τὴν πόλιν, ἐπαύναται.

19 Καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὑρίν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γίνηται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκὴ.

20 Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταί, ἰθαύμασαν, λέγοντες· Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκὴ;

21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἵαν ἔχητε πίστιν, καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον· τὸ τῆς συκῆς ποιήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ὄρει τοῦτῃ εἰπητε· Ἀρθεῖτε, καὶ βλήθητε εἰς τὴν θάλασσαν, γινήσεται.

22 Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσῃτε ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες, λήψισθε.

23 Καὶ ἰλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἰδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς καὶ γὰρ λόγον ἵνα· ὃν ἵαν εἰπητός

μοι, πᾶν ὑμῖν ἱεὺς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖ.

25 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ διαλογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ἐὰν εἰπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἱερεῖ ἡμῖν· Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;

26 Ἐὰν δὲ εἰπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων· φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην.

27 Καὶ ἀποκριθόντες τῷ Ἰησοῦ, εἶπον· Οὐκ οἴδαμεν· Ἐφη αὐτοῖς καὶ αὐτός· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖ.

28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἀνθρώπος ἔχει τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρῶτῳ, εἶπε· Τέκνον, ὑπάγε, σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου.

29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐ θέλω· Ὑστερον δὲ μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθε.

30 Καὶ προσελθὼν τῷ ἑτέρῳ, εἶπεν ὁσαύτως· Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἐγὼ κύριε· καὶ οὐκ ἀπῆλθε.

31 Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς; Λέγουσιν αὐτῷ· Ὁ πρῶτος· Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ τιλῶναι καὶ αἱ πόρραι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλίαν τοῦ Θεοῦ.

32 Ἦλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς

Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τιλῶναι καὶ αἱ πόρραι ἐπίστανσαν αὐτῷ· ὑμῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον, τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ·

33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. Ἄνθρωπος ἦν οἰκοδοσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὠρυξεν ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ ὠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπέδημυσεν.

34 Ὅτι δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωγούς, λαβεῖν τοὺς καρπούς αὐτοῦ.

35 Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἰδύραν, ὃν δὲ ἀπέκτυναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν.

36 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρῶτων· καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὁσαύτως·

37 Ὅστιρον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων· Ἐντραπήσανται τὸν υἱόν μου.

38 Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, διῶτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ κατὰσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

39 Καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέ-

βαλον ἔξω τοῦ ἀμπιλῶτος, καὶ ἀπίπτουναι.

40 Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπιλῶτος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις;

41 Λίγουσιν αὐτῷ· Κακοὺς κακῶς ἀπολίσσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπιλῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

42 Λίγου αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ ποτε ἀνίγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς· Λίθον ὃν ἀπιδουλίμασται οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγινήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγίνετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

43 Διὰ ταῦτο λίγω ὑμῖν, ὅτι ἀρθῆσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἑτέρῳ ποιῶντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς.

44 Καὶ ὁ πιστὸν ἰπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συνθλασθήσεται· ἵφ' ὃν δ' ἂν πῶσῃ, λιπμήσου αὐτόν.

45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λίγω.

46 Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἵπτιδὲ ὡς προφῆτην αὐτὸν εἶχον.

ΚΕΦ. κβ'. 22.

1 ΚΑΙ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς, λίγων·

2 Ὁμωώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῇ νύϊ αὐτοῦ·

3 Καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλῆσαι τοὺς πεπλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ οὐκ ἤθελον ἰλθῆναι.

4 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λίγων· Εἶπατε τοῖς πεπλημένους· Ἴδου, τὸ ἀριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦρόι μου καὶ τὰ σιτιστὰ τυθυμίνα, καὶ πάντα ἔτοιμα· διῷτε εἰς τοὺς γάμους.

5 Οἱ δὲ ἀμειλήσαντες, ἀπεῆλθον· ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἱμπορίαν αὐτοῦ.

6 Οἱ δὲ λοιποὶ, κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἀπέκτιναν.

7 Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὤργισθη· καὶ πέμψας τὰ στρατιύματα αὐτοῦ, ἀπώλειε τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε.

8 Τότε λίγω τοῖς δούλοις αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ πεπλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι.

9 Πορεύεσθε οὖν ἰπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὔρητε, καλῆσατε εἰς τοὺς γάμους.

10 Καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκύνει εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὔρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων.

11 Εἰσιλθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θέσασθαι τοὺς ἀνακυμνίους, εἶ-
δι ἐκὶ ἀνθρώπων οὐκ ἰνδιδυμί-
ναι ἱνδύμα γάμου.

12 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐταῖρε,
πῶς εἰσῆλθεις ὧδε μὴ ἔχων ἱνδυ-
μα γάμου; Ὁ δὲ ἰφίμωθή.

13 Τότε εἶπιν ὁ βασιλεὺς τοῖς
διακόνις· Δῆσαντες αὐτοῦ πό-
δας καὶ χεῖρας, ἄρατε αὐτὸν,
καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ
ἔξωτερον· ἐκὶ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

14 Πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί,
ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15 Τότε πορευθέντες οἱ Φα-
ρισαῖοι, συμβούλιοι ἐλαβον ὅπως
αὐτὸν παγιδεύουσιν ἐν λόγῳ.

16 Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ
τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν
Ἑρωδιαῶν, λέγοντες· Διδάσ-
καλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ,
καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀλη-
θείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι
περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς
πρόσωπον ἀνθρώπων.

17 Εἰπὲν οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ;
ἔξιστι δοῦναι κῆνσον Καίσαρι, ἢ
οὐ;

18 Γινὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν
ποτηρίαν αὐτῶν, εἶπε· Τί με
πυροῦσθε ὑποκριταί;

19 Ἐπιδίξατό μοι τὸ νόμισ-
μα τοῦ κήνσου· Οἱ δὲ προσήνυ-
καν αὐτῷ δητάριον.

20 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος
ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;

21 Λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος.

Τότε λέγει αὐτοῖς· Ἀπόδοτε οὖν
τὰ Καίσαρος, Καίσαρι· καὶ τὰ
τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ.

22 Καὶ ἀκούσαντες ἠθύμα-
σκον· καὶ ἀφίντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

23 Ἐν ἰκνίῃ τῇ ἡμέρᾳ προσ-
ῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέ-
γοντες· μὴ εἶναι ἀνάστασιν· καὶ
ἐπηρώτησαν αὐτὸν,

24 Λέγοντες· Διδάσκαλε,
Μωσῆς εἶπεν· Ἐάν τις ἀποθάνῃ
μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει
ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα
τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

25 Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἱστὰ
ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος, γαμή-
σας, ἐτελεύτησεν· καὶ μὴ ἔχων
σπέρμα, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

26 Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος,
καὶ ὁ τρίτος, ἥως τῶν ἱστῶν.

27 Ὑστέρων δὲ πάντων ἀπέ-
θανε καὶ ἡ γυνή.

28 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει,
τίνος τῶν ἱστῶν ἔσται γυνή;
πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν.

29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
εἶπιν αὐτοῖς· Πλανῶσθε, μὴ εἰ-
δότες τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύ-
ναμιν τοῦ Θεοῦ.

30 Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει
οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε ἐγκαμίζον-
ται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ
ἐν οὐρανῷ εἰσι.

31 Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως
τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν
ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος;

32 Ἐγὼ εἶμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ Θεός, Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

33 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσι τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό.

35 Καὶ ἐπερώτησεν εἰς ἐξ αὐτῶν, νομικὸς, πιράζων αὐτὸν καὶ λέγων·

36 Διδάσκουσι, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;

37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου·

38 Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή.

39 Διευτίκα δὲ ὁμοία αὐτῇ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

40 Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κέκλυνται.

41 Συνηγμίνων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπερώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

42 Λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνας υἱὸς ἐστὶ; λέγουσιν αὐτῷ, τοῦ Δαβὶδ.

43 Λέγου αὐτοῖς· Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ; λέγων·

44 Ἐῶν ἐν τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐν δεξιῶν μου, ἵως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

45 Εἰ οὖν Δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι;

46 Καὶ οὐδὲς ἰδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον οὐδὲ ἐτόλμησιν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἀπερωτῆσαι αὐτὸν ἐν τῇ ἐκείνῃ.

ΚΕΦ. πγ'. 23.

1 ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν ταῖς ὄχλοις καὶ ταῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,

2 Λέγων· Ἐπὶ τῆς Μωσέως καθίδρας ἐκάθισαι οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι·

3 Πάντα οὖν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖτε, τηρεῖτε καὶ ποιῆτε κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιῆτε· λέγουσι γάρ, καὶ οὐ ποιοῦσι.

4 Δισμύουσι γὰρ φορεῖα βαρὶα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιτιθίσιν ἐπὶ τοὺς ὄμους τῶν ἀνθρώπων τῇ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θίλουνσι κινῆσαι αὐτά·

5 Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ διακρῖναι τοῖς ἀνθρώποις· πλατύνουσι δὲ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κρέσπιδά τῶν ἱματίων αὐτῶν.

6 Φιλοῦσι τε τὴν πρωτοκλισίαν ἐν ταῖς δαίπναις, καὶ τὰς

πρωτοκαθηδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς.

7 Καὶ τοὺς ἄσπασμους ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ῥαββί, ῥαββί.

8 Ὑμῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββί· ὡς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ καθηγητής, πάντες δὲ ὑμῖς, ἀδελφοί ἐστε.

9 Καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ὡς γὰρ ἐστὶν ὁ πατὴρ ὑμῶν, ἐ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

10 Μὴδὲ κληθῆτε καθηγηταί· ὡς γὰρ ὑμῶν ἐστὶν ὁ καθηγητής, ὁ Χριστός.

11 Ὁ δὲ μιλῶν ὑμῶν, ἵσταται ὑμῶν διάκονος.

12 Ὅστις δὲ ὑψώσῃ ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· καὶ ὅστις ταπεινώσῃ ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.

13 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμῖς γὰρ εὐκ εἰσέρχισθε ὑδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν.

14 Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κατισθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσωχόμενοι διὰ τοῦτο λήψισθε περισσότεροι κρίμα.

15 Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγιστε τὴν θάλασσαν καὶ

τὴν ξηρὰν, ποιῆσαι ἵνα προσήλυτον καὶ ὅταν γίνηται, ποιῇτε αὐτὸν υἱὸν γείνητος διπλότερον ὑμῶν.

16 Οὐαὶ ὑμῖν ὀδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λήγοντες· Ὅς ἂν ὁμώσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδὲν ἐστὶν ὅς δ' ἂν ὁμώσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τῷ ναῷ, ὀφείλει.

17 Μωροὶ καὶ τυφλοὶ· τίς γὰρ μιλῶν ἐστίν, ὁ χρυσός, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων τὸν χρυσόν;

18 Καί· Ὅς ἂν ὁμώσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἐστὶν ὅς δ' ἂν ὁμώσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἱπάνῳ αὐτοῦ, ὀφείλει.

19 Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, τί γὰρ μιλῶν; τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον;

20 Ὁ οὖν ὁμώσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὁμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἱπάνῳ αὐτοῦ.

21 Καὶ ὁ ὁμώσας ἐν τῷ ναῷ, ὁμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ κατεοικῆσαντι αὐτόν.

22 Καὶ ὁ ὁμώσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

23 Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδικατοῦτε τὸ ἡδύσμιον καὶ τὸ ἀνηδον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν, καὶ τὸν ἴλιον, καὶ τὴν πίστιν. Ταῦτα δὲ ἴδιαι ποιῆσαι, ἐξελθὲ μὴ ἀφίνα.

24 Ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διυλίζοντες τὸν κόνωπα, τὴν δὲ κἀμῆλον πασπαπίνοντες.

25 Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἱσθῶσι δὲ γίμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀδικίας.

26 Φαρισαῖε τυφλὲ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γίνηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρὸν.

27 Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφους κεικονομένους, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ἀραῖοι, ἱσθῶσι δὲ γίμουσιν ὁστίων νικρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας.

28 Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι ἱσθῶσι δὲ μιστοὶ ἔσσι ὑποκρισίως καὶ ἀναμίας.

29 Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομῶτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων.

30 Καὶ λέγεται· Εἰ ἡμεῖς ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἡμεῖς κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῇ αἵματι τῶν προφητῶν.

31 Ὡςτι μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς, ὅτι υἱοὶ ἔσσι τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας.

32 Καὶ ὑμεῖς πληροῦσθε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν.

33 Ὅφεις, γινήματα ἰχιδῶν, πῶς φύγητι ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γέντης;

34 Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἰγὰ ἀποστίλλω πρὸς ὑμᾶς προφῆτας, καὶ σοφοὺς, καὶ γραμματεῖς καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαρτυρώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ διαίξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν.

35 Ὅπως ἴδῃ ἰφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυτόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβὲλ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἰφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου.

36 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἤξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γέναν ταύτην.

37 Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπισταλμένους πρὸς αὐτὴν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν σθένος ἐπισυναγαγεῖς, ὅπως τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθέλησας;

38 Ἰδοὺ, ἀφίστασι ὑμῖν ὁ εὖκτος ὑμῶν Ἰερημῆς.

39 Λέγω γὰρ ὑμῖν· Οὐ μὲν ἴδῃται ἀπ' ἄρτι, ἕως ἂν εἴπηται· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. κδ'. 24.

1 ΚΑΙ' ἔξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐ-
παρεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ
προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἐκδιψῆσαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς
τοῦ ἱεροῦ.

2 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔπιν αὐτοῖς·
Οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα; ἁ-
μὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφιδῇ
ὅτι λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ κα-
ταλυθήσεται.

3 Καθημένον δὲ αὐτοῦ ἐπὶ
τοῦ ὄρους τῶν ἱλαίων, προσῆλ-
θον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰ-
δίαν, λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν, πό-
τε ταῦτα ἵσται, καὶ τί τὸ ση-
μαῖον τῆς σῆς παρουσίας, καὶ
τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
ἔπιν αὐτοῖς· Βλέπετε, μή τις
ὑμᾶς πλανήσῃ.

5 Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες·
Ἐγὼ εἰμὶ ὁ Χριστός· καὶ πολ-
λοὺς πλανήσουσι.

6 Μελλήσετε δὲ ἀκούειν πο-
λίμους, καὶ ἀποὺς πολέμων
ἔσται, μὴ θροῦσθι· διὲ γὰρ
πάντα γίνεσθαι ἄλλ' οὕτω
ὅτι τὸ τέλος.

7 Ἐγερθήσεται γὰρ Ἰδιος
ἐπὶ Ἰδιος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βα-
σιλείαν καὶ ἵσονται λιμοὶ καὶ
λοιμοὶ, καὶ σεισμοὶ, κατὰ τό-
πους.

8 Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ
ᾧδινον.

9 Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς
εἰς θλίψιν, καὶ ἀποκτενεῦσιν ὑ-
μᾶς· καὶ ἵσταδι μισοῦνται ὑπὸ
πάντων τῶν Ἰδίων διὰ τὸ ὄνο-
μά μου.

10 Καὶ τότε σκανδαλισθή-
σονται πολλοί· καὶ ἀλλήλους
παραδώσουσι, καὶ μισήσουσιν
ἀλλήλους.

11 Καὶ πολλοὶ ψευδοπρο-
φῆται ἐγερθήσονται, καὶ πλω-
νήσουσι πολλούς.

12 Καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι
τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ ἀγά-
πη τῶν πολλῶν.

13 Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος,
οὗτος σωθήσεται.

14 Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο
τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν
ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρτύ-
ριον πᾶσι τοῖς Ἰδίοις· καὶ τότε
ἔξω τὸ τέλος.

15 Ὅταν οὖν ἴδῃτε τὸ βδέ-
λυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν
διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἴσ-
τὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ· (ὁ ἀναγι-
νώσκων νοίτω.)

16 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
φυγίστωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη.

17 Ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ
καταβαίνειτω ἔξω τὰ ἐκ τῆς
οἰκίας αὐτοῦ·

18 Καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ
ἐπιστρέψατω ὀπίσω ἔξω τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ.

19 Οὐαὶ δὲ ταις ἐν γαστρὶ ἔχουσαι καὶ ταις θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

20 Προσεύχασθε δὲ ἵνα μὴ γίνηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χιμῶνες, μηδὲ σαββάτω.

21 Ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἷα οὐ γένηται ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ γίνηται.

22 Καὶ εἰ μὴ ἰκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκῆναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκῆναι.

23 Τότε ἰάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἰδοὺ, ὧδε ὁ Χριστὸς, ἢ ὧδε· μὴ πιστεύσητι.

24 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδοχρίσται καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς.

25 Ἰδοὺ, προείρηκα ὑμῖν.

26 Ἐὰν οὖν εἰπωσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἵστί· μὴ ἐξέλθῃτε· ἰδοὺ, ἐν τοῖς ταμείοις· μὴ πιστεύσητε.

27 Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀκατολῶν, καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

28 Ὅπου γὰρ ἰάν ᾗ τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ αἰετοί.

29 Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος

σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρις πεισῶνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.

30 Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

31 Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης· καὶ ἰπσουάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τρισάκρων ἀνίμων, ἀπ' ἀκρῶν οὐρανῶν ἕως ἀκρῶν αὐτῶν.

32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν ὅταν ᾗδῃ ὁ κλάδος αὐτῆς γίνεσθαι ἀκαλὸς, καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε ὅτι ἰγγύς τὸ θῆρος.

33 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἰγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις.

34 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γίνηται.

35 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελθούσιν· οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἄρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατὴρ μόνος.

37 Ὡσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ

Νῶτε, οὕτως ἵσταται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

38 Ὡσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμῷ, τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμῶντες καὶ ἐγκαμίζοντες, ἄχρη ἦς ἡμέρας εἰσῆλθαι Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν·

39 Καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ὥς ἤλθιν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἦρην ἅπαντας· οὕτως ἵσταται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

40 Τότε δύο ἵσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἰς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἰς ἀφίσταται.

41 Δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίσταται.

42 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ἄρα ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται.

43 Ἐπεὶ οὖν διὰ γινώσκειτε, ὅτι ἡμεῖς οἱ οἰκοδομητοὶ ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλίπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησιν ἅν, καὶ οὐκ ἂν εἴασιν διαρρηγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

44 Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἵτοιμοι· ὅτι ἡ ἄρα οὐ δοκιᾶται, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

45 Τίς ἄρα ἵστίς ἐστιν ὁ πιστὸς δούλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς διακονίας αὐτοῦ, τοῦ δεῖναι αὐτῷ τὴν τροφήν ἐν καιρῷ;

46 Μακάριος ὁ δούλος ἐκκεῖνος, ὃν ἔλθων ὁ κύριος αὐτοῦ εὖ εἴησιν ποιῶντα οὕτως.

47 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν.

48 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δούλος ἐκκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρονίζω ὁ κύριός μου ἔλθειν·

49 Καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους, ἐσθίει δὲ καὶ πίνει μετὰ τῶν μεθύοντων·

50 Ἡμεῖς ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ἄρα ἣ οὐ γινώσκει·

51 Καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θέσει· ἐκεῖ ἵσταται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

ΚΕΦ. κί'. 25.

1 ΤΟΤΕ ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου.

2 Πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι, καὶ πέντε μωραί.

3 Αἵτινες μωραί, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, οὐκ ἔλαβον μετ' ἑαυτῶν ἔλαιον.

4 Αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν.

5 Χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου, ἰνύσταξαν πᾶσαι, καὶ ἐκάθειδον.

6 Μίσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγενεν· Ἴδού, ὁ νυμφίος ἔρχεται·

ται, ἱέρευσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.

7 Τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ σαρδίνοι κτείνειν, καὶ ἐκείνησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν.

8 Αἱ δὲ μαρὰ ταῖς φρονίμοις εἶπον· Δότι ἡμῖν ἐκ τοῦ ἱλαίου ὑμῶν ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβίννυνται.

9 Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι· Μήποτε οὐκ ἀρκίση ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλεῶντας, καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς.

10 Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἱταίμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα.

11 Ὅσοι οὖν δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρδίνοι, λέγουσαι· Κύριε, κύριε, ἀνοίξον ἡμῖν.

12 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς.

13 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατι τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ἑσπέραν.

14 Ὡς περὶ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλισι τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ παρίδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ·

15 Καὶ ὃ μὲν ἴδωκε πέντε τάλαντα, ὃ δὲ δύο, ὃ δὲ ἓν ἐκάστη κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν· καὶ ἀποδήμησιν ἐνθάδε.

16 Περιθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, ἐργάσατο ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα.

17 Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκίρθησι καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο.

18 Ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν, ἀπειλθὼν ἄρουεν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

19 Μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον.

20 Καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων· Κύριε, πέντε τάλαντα μοι παρίδωκες· ἴδε, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκίρθησα ἐπ' αὐτοῖς.

21 Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστή· ἐπὶ ὀλίγα ἥς πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν· σὺ καταστήσῃ· εἰσέλθι εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

22 Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν, εἶπε· Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρίδωκες· ἴδε, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκίρθησα ἐπ' αὐτοῖς.

23 Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστή· ἐπὶ ὀλίγα ἥς πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν· σὺ καταστήσῃ· εἰσέλθι εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

24 Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφώς, εἶπε· Κύριε, ἔγνωσι σὺ ἐτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, διερίζον ὅπου οὐκ ἔ-

συναγῶν, καὶ συνάγων ἴδωι οὐ
δυσκόρησις.

25 Καὶ φοβηθεὶς, ἀπειλῶν
ἱερῶς τὸ τέλειτόν σου ἐν τῇ
γῇ· ἴδε, ἔχεις τὸ σόν.

26 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος
αὐτοῦ, ἔειπεν αὐτῷ· Ποιητὴν
δοῦλε καὶ ἱερῆν, ἥδις ὅτι διρί-
ζω ἔσθου σὺν ἱερωῶ, καὶ συν-
άγω ἴδωι οὐ δυσκόρησις.

27 Ἐδὺ ὅν· σὶ βαλὺν τὸ
ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις·
καὶ ἰλθὼν ἰγὼ ἱκομισάμην ἐν
τῷ ἱμῶν σὺν τέλει.

28 Ἄρατι οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ
τέλειτόν, καὶ δότε τῷ ἔχοντι
τὰ δίκαια τέλειτα.

29 (Τῷ γὰρ ἔχοντι πάντα
δοθήσεται, καὶ περισυιυθήσι-
ται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος,
καὶ ὁ ἔχου, ἀρδθήσεται ἀπ' αὐ-
τοῦ.)

30 Καὶ τὸν ἀχεῖον δοῦλον
ἐβάλλετε εἰς τὸ σκότος τὸ
ἐξώτερον· ἡμεῖς ἴσταται ὁ κλαυθ-
μὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόν-
των.

31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ,
καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ'
αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου
δόξης αὐτοῦ.

32 Καὶ συναχθήσεται ἱε-
ρεῖς αὐτοῦ πάντα τὰ ἴδιον
καὶ ἀφοριῦν αὐτοὺς ἀπ' ἀλλή-
λων, ὥστε ὁ ποιμὴν ἀφορί-
ζου τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρί-
φων.

33 Καὶ στήσῃ, τὰ μὲν πρό-
βατα ἐν διξῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ
ἐρίφια ἐν ἐκτῶν.

34 Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς
ἐν διξῶν αὐτοῦ· Διῦτε οἱ ἐν-
λογημένοι τοῦ πατρός μου,
κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμέ-
νην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ κατα-
βολῆς κόσμου.

35 Ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἰδὼ-
κατὶ μοι φαγεῖν ἰδίψησα, καὶ
ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην, καὶ
συνηγέγετέ με·

36 Γυμνὸς, καὶ περιβάλιστέ
με· ἡσθίησα, καὶ ἐπισκέψασ-
θέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ
ἤλθετε πρὸς με.

37 Τότε ἀποκριθήσονται αὐ-
τῷ οἱ δίκαιοι, λέγοντες· Κύριε,
πότε σὶ εἶδομεν πυνῶντα, καὶ
ἐδίψαμεν· ἢ διψῶντα, καὶ ἐ-
ποτίσαμεν;

38 Πότε δὲ σὶ εἶδομεν ξένον,
καὶ συνηγέγομεν; ἢ γυμνόν,
καὶ περιβάλομεν;

39 Πότε δὲ σὶ εἶδομεν ἀσθεν-
ῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν
πρὸς σὶ;

40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασι-
λεὺς, ἐρεῖ αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐν τού-
των τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλα-
χίστων, ἡμεῖς ἐποιήσατε.

41 Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐκ ἐκ-
τῶν Πορεύσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ
κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώ-
νιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῇ δια-
βόλῃ καὶ τοῖς ἄγγελοις αὐτοῦ.

42 Ἐπίνασα γὰρ, καὶ οὐκ ἰδῶκατί μου φαγεῖν· ἰδίψησα, καὶ οὐκ ἵποτίσαστάς με·

43 Ξίνοις ἤμην, καὶ οὐ συν-ηγάγιστάς με· γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλλετός με· ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἱπισκέψαστάς με·

44 Τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ, λέγοντες· Κύριε, πό-τε σὺ εἶδωμιν πικρῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξίνοι, ἢ γυμνός, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμί σοι;

45 Τότε ἀποκριθήσεται αὐ-τοῖς, λέγων· Ἀμὴν· λίγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἱποήσατε ἐν τού-των τῶν ἱλαχίστων, οὐδὲ ἡμεῖς ἱποήσατε.

46 Καὶ ἀπαιλύνονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ΚΕΦ. κς'. 26.

1 ΚΑΙ ἰγίνετο ὅτι ἰτίλισιν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·

2 Οἶδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέ-ρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.

3 Τότε συνήχθησαν οἱ Ἀρ-χιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λι-γομένου Καϊάφα.

4 Καὶ συμβουλευσάντο ἵνα

τὸν Ἰησοῦν κρατήσωσι δόλῳ, καὶ ἀποκτείνωσιν.

5 Ἐλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἱερ-τῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γίνηται ἐν τῇ λαῷ.

6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γιναμένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπρεῦ,

7 Προῆλθον αὐτῷ γυνὴ ἀ-λάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυ-τίμου, καὶ πατίχιν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακυμῖνον.

8 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐ-τῷ ἠγανάκτησαν, λέγοντες· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αἱτῆ;

9 Ἡδύνατο γὰρ αὐτὸ πρᾶ-θῆναι πολλοῦ, καὶ δοθῆναι πτωχοῖς.

10 Γινούς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί κόπους παρίχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν εἰρ-γάσατο εἰς ἡμέ.

11 Πάντοτε γὰρ τοὺς πτω-χοὺς ἔχει μετ' ἑαυτῶν· ἡμεῖς δὲ οὐ πάντοτε ἔχουμε.

12 Βαλεῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἰσταφιάσαι με ἱ-ποίησιν.

13 Ἀμὴν· λίγω ὑμῖν, ὅπου ἴαν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τῆ-το ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθή-σεται καὶ ἡ ἱποίησιν αὕτη, εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

14 Τότε παρεωδῖς ὡς τῶν δώδεκα, ὁ λιγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιε-ρεῖς,

15 Εἶπεν· Τί θίλειτέ μοι δοῦ-
ναι, πλὴν ὑμῖν παραδόναι αὐ-
τόν; Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριά-
κοντα ἀργύρια.

16 Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει ἐν-
καιρία ἵνα αὐτὸν παραδῇ.

17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἐξῴμων
προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰη-
σοῦ, λέγοντες αὐτῷ· Ποῦ θίλεις
ἱταμάσσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσ-
χα;

18 Ὁ δὲ εἶπεν· Τπάγνιτι εἰς
τῆς πέλιν πρὸς τὸν δῶνα, καὶ
ὑπάτει αὐτῷ· Ὁ διδάσκαλος λέ-
γει· Ὁ καιρὸς μου ἰγγύς ἐστιν,
πρὸς σὶ πᾶσι τὸ πάσχα μετὰ
τῶν μαθητῶν μου.

19 Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ
ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

20 Ὁ ψίας δὲ γενομένης ἀ-
νέκυτο μετὰ τῶν δούλων.

21 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, εἶ-
πεν Ἀμὲν λέγου ὑμῖν, ὅτι εἰς
ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.

22 Καὶ λυπούμενοι σφόδρα,
ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἵνα σ-
τος αὐτῶν· Μῆτι ἐγὼ εἰμι, Κύ-
ριε;

23 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν·
Ὁ ἱμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ
τροβλίῳ τῆς χυῖρας, οὗτός με
παραδώσει.

24 Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ
αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ
ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που παραδίδεται· καλὸν ἦν αὐ-

τῷ, εἰ οὐκ ἰγνηθήθῃ ὁ ἀνθρώ-
πος ἐκείνος.

25 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας, ὁ
παραδίδους, αὐτὸν, εἶπεν· Μῆτι
ἐγὼ εἰμι, ραββί; Λέγου αὐτῷ·
Σὺ εἶπας.

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λα-
βὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ
εὐλογήσας, ἔκλασεν, καὶ ἰδίδου
τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπεν· Λά-
βετε, φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ
σῶμά μου.

27 Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον,
καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐ-
τοῖς, λέγων· Πίστε ἐξ αὐτοῦ
πάντες·

28 Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά
μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης,
τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς
ἄφρισιν ἁμαρτιῶν.

29 Λέγου δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ
πίω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ
γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἵως
τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ
πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ
βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου.

30 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον
εἰς τὸ ὄρος τῶν ἱλαίων.

31 Τότε λέγου αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδαλι-
σθήσθε ἐν ἡμέρᾳ ἐν τῇ νυκτὶ ταύ-
τῃ· γέγραπται γάρ· Πατάξω
τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθή-
σονται τὰ πρόβατα τῆς ποιί-
μης.

32 Μετὰ δὲ τὸ ἐλεγεθῆναί με,
προῆλθον ὑμεῖς εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν.

33 Ἀπεκριθὺς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἰν σοί, ἰγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι.

34 Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν ἄλκυτορα φωνῆσαι, τρεῖς ἀπαρνήσῃ με.

35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Καὶ δὴ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σὶ ἀπαρνήσομαι. Ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λιγόμενον Γεθσημανῇ· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· Καθίσαιτε αὐτῷ, ἵως οὐ ἀπὸλλὼν προσεύξωμαι ὑμεῖς.

37 Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζιβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν.

38 Τότε λέγει αὐτοῖς· Πιρ-λυπὸς ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἵως θανάτου· μείνατε ὧδε, καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ.

39 Καὶ προσελθὼν μικρὸν, ἴπαισιν ἐπὶ πρόσσωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος, καὶ λέγων· Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρὶλθίτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτό· πλὴν οὐχ ὡς ἰγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καδιύδοντας· καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ ἰσχύουσι μένειν ὄραν γρηγορεῖσαι μετ' ἐμοῦ·

41 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχισθε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρέσβυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

42 Πάλιν ἐκ θυτέρου ἀπὸλλὼν προσεύξατο, λέγων· Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τῷτο τὸ ποτήριον παρὶλθῆναι ἀπ' ἐμοῦ, ἰὰν μὴ αὐτὸ πίνω, γινηθήτω τὸ θέλημά σου.

43 Καὶ ἰδὼν εὐρίσκει αὐτοὺς πάλιν καδιύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι.

44 Καὶ ἀφ' οὗς αὐτοὺς, ἀπὸλλὼν πάλιν, προσεύξατο ἐκ τριέτων, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών.

45 Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτῷ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθιῦδιτε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθι· ἰδοὺ, ἤγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν.

46 Ἐγείρεσθε, ἀγρυμνῶ· ἰδοὺ, ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με.

47 Καὶ ἴτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ, Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα ἦλθι, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολλὸς μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ.

48 Ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν, ἴδωκεν αὐτοῖς σημεῖον, λέγων· Ὁς ἂν φιλήσῃ, αὐτός ἐστι· πράττεσθαι αὐτόν.

49 Καὶ εὐθὺς προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ, εἶπεν· Καίρι· ῥαββί. Καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἐταῖρε, ἰδ' ὃ πέρι; Τότε προσελθόντες ἐπίβαλον τὰς χιῶνας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἱερᾶσαν αὐτόν.

51 Καὶ ἰδοὺ, ὡς τῶν μιτὰ Ἰησοῦ, ἐκτείνας τὴν χιῶνα, ἀπίσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τῷ ἀρχιερεῖ, ἀφείλιν αὐτῷ τὸ ὠτίον.

52 Τότε λίγω αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀπόστρεψόν σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν μαχαίρᾳ ἀπολαύονται.

53 Ἡ δὲ αὖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλῆσαι τὸν πατέρα μου, καὶ παραστήσει με πλείους ἢ δώδεκα λιγιῶνας ἀγγέλων;

54 Πῶς οὖν πληρωθῶσι αἱ γραφαί, ὅτι οὕτω δεῦ γινέσθαι;

55 Ἐν ἱαίνῃ τῇ ἄρᾳ ἔπινεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· Ὡς ἐπὶ λησὴν ἐξήλθει μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καὶ ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐπαδίζομαι διδάσκειν ἐν τῇ ἱερᾷ, καὶ οὐκ ἱερᾶσάσθαι με.

56 Τοῦτο δὲ ὅλοι γίνονται, ἵνα πληρωθῶσι αἱ γραφαί τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες, ἀφίεντες αὐτόν, ἴθυσον.

57 Οἱ δὲ, κρατήσαντες τὸν

Ἰησοῦν, ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν.

58 Ὁ δὲ Πέτρος ἀκολουθεῖ αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, ὡς τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἰσιλθὼν ἴσων, ἐπάδητο μετὰ τῶν ὑποκριτῶν, ἰδοὺ τὸ τίλος.

59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρεῖν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσωσι·

60 Καὶ οὐχ εὗρον, πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων· Τότερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομαρτυρεῖς,

61 Εἶπον· Οὗτος εἶπεν· Δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν.

62 Καὶ ἀνστὰς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπεν αὐτῷ· Οὐδὲν ἀποκρίνη; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;

63 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα· Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς, ἔπινεν αὐτῷ· Ἐξερκίζω σοι κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

64 Λίγω αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Σὺ εἶπας· πλὴν λίγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ἔψισθι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

65 Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέβηξεν

τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων Ὅτι ἰβλασφήμεσε τί ἔτι χρεῖαν ἔχομαι μαρτύρων; Ἴδι, νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ.

66 Τί ὑμῖν δοκεῖ; Οἱ δὲ ἀποκριθεῖντες, εἶπον Ἐνοχος θανάτου ἐστί.

67 Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν οἱ δὲ ἱβλάπισαν,

68 Λέγουσιν· Προφῆταισεν ἡμῖν Χριστὲ, τίς ἐστιν ὁ παῖς σι.

69 Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκείθητο ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθον αὐτῷ μία παιδίσκη, λέγουσα· Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου.

70 Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν αὐτῶν πάντων, λέγων Οὐκ οἶδα τί λέγεις;

71 Ἐξελεθόντα δὲ αὐτόν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδον αὐτὸν ἄλλη· καὶ λέγει τοῖς ἑκεί· Καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου.

72 Καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ἑρπεν· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνδρῶν.

73 Μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἱστανῆτες, εἶπον τῷ Πέτρῳ Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δηλώνει ποιεῖ.

74 Τότε ἤρξατο καταδιμαρτίζειν, καὶ ὀμνύειν Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνδρῶν. Καὶ εὐθὺς ἀλείπτει ἰφώνησι.

75 Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος

τοῦ ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ, εἰρηκότος αὐτῷ· Ὅτι πρὶν ἀλίκτορα φωνῆσαι, τρεῖς ἀπαρνήθη με. Καὶ ἔξελθὼν ἔξω, ἔκλυσε πικρῶς.

ΚΕΦ. κζ'. 27.

1 ΠΡΩΓΙ΄ΑΣ δὲ γινομένης, συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν.

2 Καὶ δέσαντες αὐτὸν, ἀπηγάγον, καὶ παρίδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3 Τότε ἰδὼν Ἰουδας ὁ παραδίδὼς αὐτόν, ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς, ἀπίστειψε τὰ τρεῖς κοίτα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῖσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις,

4 Λέγων Ἡμαρτον, παραδὼς αἷμα ἀθῶον. Οἱ δὲ εἶπον Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ εἶψυ.

5 Καὶ ρίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ, ἀνχώρησι· καὶ ἀπὸλθὼν, ἀπήγγεατο.

6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον· Οὐκ ἔστι βαλὴν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανῶν ἵνα τιμὴ αἱματός ἐστι.

7 Συμβούλιον δὲ λαβόντες, ἡγόρευσαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ περαμῆως, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις.

8 Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκείνος ἀγρὸς αἱματος, ὡς τῆς σήμερον.

9 (Τότε πληρώθη τὸ ῥῆθιν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λίγοντος· Καὶ ἔλαβον τὰ τριάντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τιτιμημένου, ὃν ἐτιμᾶσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ.

10 Καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγγρὸν τοῦ χειραμίνου, καθὰ συνίταξί μοι Κύριος.)

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγαιμένου καὶ ἐπηρώτησιν αὐτὸν ὁ ἡγαιμὼν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· Σὺ λέγεις.

12 Καὶ ἐν τῇ κατηγορείᾳ αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπικρίνατο.

13 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκ ἀκούεις πόσα σοι κατὰμαρτυροῦσι;

14 Καὶ οὐκ ἀπικρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ῥῆμα· ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγαιμόνα λίαν.

15 Κατὰ δὲ ἰερτὴν ἰάσθαι ὁ ἡγαιμὼν ἀπολύειν ἵνα τῷ ὄχλῳ δίσμουν, ὃν ᾔθελον.

16 Εἶχον δὲ τότε δίσμουν ἰππίσμοι λεγόμενοι Βαραββᾶν.

17 Συνηγμένοι οὖν αὐτῶν, εἶπιν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τίνα θέлите ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραββᾶν, ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;

18 Ἦδὲ γὰρ ὅτι διὰ φόβου παρείδωκαν αὐτόν.

19 Καθημένει δὲ αὐτοῦ ἐπὶ

τοῦ βήματος, ἀπάστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα· Μηδὲν σοι καὶ τῷ δικαίῳ ἱκύνῃ· πολλὰ γὰρ ἔπαθεν σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν·

20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπαισαν τοὺς ὄχλους, ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολύσωσιν.

21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγαιμὼν, εἶπιν αὐτοῖς· Τίνα θέлите ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον, Βαραββᾶν.

22 Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; Λέγουσιν αὐτῷ πάντες· Σταυρωθήτω.

23 Ὁ δὲ ἡγαιμὼν ἔφη· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησιν; Οἱ δὲ περὶ σωῆς ἔκραζον, λέγοντες· Σταυρωθήτω.

24 Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ἠφιλεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θέρσος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ, ἀπινίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέγων· Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὀφείθετε.

25 Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς, εἶπε· Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

26 Τότε ἀπέλυσιν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγισσάσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ.

27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγαιμένου, παραλαβόντες τὸν

Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συν-
ήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν συν-
ῆκον.

28 Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν,
περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα πε-
ρίνην.

29 Καὶ πλέξαντες στρίφαντες
ἐξ ἀκροῦ, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν
κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ κάλαμον
ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ· καὶ γου-
πιτήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ,
ἐνίπαιζον αὐτῷ, λέγοντες· Καί-
ρι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

30 Καὶ ἔμπνύσαντες εἰς αὐ-
τὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ
ἔκτυπον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

31 Καὶ ὅτι ἐνίπαιζαν αὐτῷ,
ἐξίδουσιν αὐτὸν τὴν χλαμύδα,
καὶ ἐνίδουσιν αὐτὸν τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ· καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς
τὸ σταυρῶσαι.

32 Ἐξερχόμενοι δὲ, εὗρον ἄν-
θρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι Σί-
μωνα· τοῦτον ἠγγάρευσε ἵνα
ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον
λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅς ἐστι λε-
γόμενος κρατίου τόπος,

34 Ἔδωκαν αὐτῷ πιῶν ὄξος
μετὰ χολῆς μιμιγμένον· καὶ
γινεσάμενος, οὐκ ἤθελε πιῶν.

35 Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν,
διμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
βάλλοντες κλῆρον.

36 Καὶ καθήμενοι, ἐτήρουν
αὐτὸν ἱκεῖ.

37 Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς
κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐ-

τοῦ γεγραμμένην· ΟΥΤΟΨ
ἜΣΤΙΝ ἸΗΣΟΥΣ ὁ ΒΑΣΙ-
ΛΕΥΣ ΤΩΝ ἸΟΥΔΑΙΩΝ.

38 Τότε σταυροῦνται σὺν αὐ-
τῷ δύο λησταί· εἰς ἐκ δεξιῶν,
καὶ εἰς ἐξ ἐναντίων.

39 Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐ-
βλασφήμουν αὐτὸν, πινούντες
τὰς κεφαλὰς αὐτῶν,

40 Καὶ λέγοντες· Ὁ κατα-
λύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρεσὶν ἡμέ-
ραις οἰκοδομῶν, σῶσαι σεαυτὸν·
εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατέβηθι
ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

41 Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄρχι-
εῖς, ἔμπαιζοντες μετὰ τῶν
γεγραμμάτων καὶ πρισβυτέρων,
ἔλεγον·

42 Ἄλλους ἴσους, ἑαυτὸν οὐ
δύναται σῶσαι· εἰ βασιλεὺς Ἰσ-
ραὴλ ἔστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ
τοῦ σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν
αὐτῷ.

43 Πίπτοντες ἐπὶ τὸν Θεόν· ῥυ-
σάσθω νῦν αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν·
εἴπει γάρ· Ὅτι Θεοῦ εἰμι υἱός.

44 Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταί,
οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ, ἀνεί-
διζον αὐτόν.

45 Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκό-
τος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαι τὴν γῆν,
ὥς ὥρας ἑνάτης.

46 Περὶ δὲ τὴν ἑνάτην ὥραν
ἀνέβησαν οἱ Ἰησοῦς φωνῇ μεγά-
λῃ, λέγων· Ἥλι, Ἥλι, λαμὰ
σαβαχθαὶ· τοῦτ' ἐστι, Θεὶ μου,
Θεὶ μου, ἵνατί με ἠγαπᾷς·

47 Τινὲς δὲ τῶν ἱκεῖ ἑστῶτων

ἀκούσαντες, ἔλεγον· Ὅτι Ἠλίαν
φωνεῖ οὗτος.

48 Καὶ ἰδὼν δραμὸν εἰς ἐξ
αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον,
πλήσας τι ὄξους, καὶ περιβίβας
καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν.

49 Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· Ἄ-
φες, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας
σώσων αὐτόν.

50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν πρᾶ-
ξας φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκε τὸ
πνεῦμα.

51 Καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπίπτασ-
μα τοῦ ναοῦ ἰσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ
ἁνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἰστίσ-
θη· καὶ αἱ πόλεις ἰσχίσθησαν.

52 Καὶ τὰ μνημεῖα ἀνέψχ-
θησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν
κακομνημένων ἀγίων ἠγέρθη·

53 Καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν
μνημείων, μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐ-
τοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγίαν πό-
λιν, καὶ ἐμφανίσθησαν πολλοῖς.

54 Ὁ δὲ ἱκατόνταρχος καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ, τηροῦντες τὸν
Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ
τὰ γινόμενα, ἐφοβήθησαν σφό-
δρα, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ
υἱὸς ἦν οὗτος·

55 Ἦσαν δὲ ἐκτὶ γυναῖκες
πολλαί, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦ-
σας αἰτίνας ἠπολούθησαν τῷ
Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας,
διακονοῦσαι αὐτῷ·

56 Ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγ-
δαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώ-
βου καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ ἡ μή-
τηρ τῶν υἱῶν Ζεβιδαίου.

57 Ὁψίας δὲ γινόμενης, ἦλ-
θιν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ
Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ,
ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ
Ἰησοῦ.

58 Οὗτος προσελθὼν τῷ Πι-
λάτῳ ᾔτήσατο τὸ σῶμα τοῦ
Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος ἐπέ-
λειυσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα.

59 Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ
Ἰωσήφ, ἐντύλιξεν αὐτὸ σινδόνι,
καθαρῇ.

60 Καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ
καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατό-
μησιν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ προσκυ-
λίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ
μνημείου, ἀπῆλθεν.

61 Ἦν δὲ ἐκτὶ Μαρία ἡ Μαγ-
δαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία,
καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τά-
φου.

62 Τῇ δὲ ἑκατέρῃ, ἥτις ἐστὶ
μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχ-
θησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φα-
ρισαῖοι πρὸς Πιλάτον,

63 Λέγοντες· Κύριε, ἐμνήσ-
θημεν ὅτι ἐκίνος ὁ πλάγιος εἶπεν,
ἔτι ζῶν· Μὴ ταρτεῖς ἡμέρας ἐγεί-
ρομαι.

64 Εἰλυσον οὖν ἀσφαλισ-
θῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης
ἡμέρας· μήποτε ἐλθόντες οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ, κλέψωσιν αὐτόν,
καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ· Ἥγερθη
ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ ἵσταται ἡ
ἰσχάτη πλάτη χείρων τῆς
πρώτης.

65 Ἐφη αὐτοῖς ὁ Πιλάτος,

Ἔχετε κουστωδίαν· ὑπάγειτε, ἐσφαλίσασθε ὡς οἶδατι.

66 Οἱ δὲ πορευόμενοι ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, μετὰ τῆς κουστωδίας.

ΚΕΦ. κή'. 28.

1 ὍΥΕ' δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτον, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνῇ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον·

2 Καὶ ἰδὼν, συσμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀπικύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπ' αὐτὸν.

3 Ἦν δὲ ἡ ἰδία αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἵνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιὼν.

4 Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν. οἱ τηροῦντες, καὶ ἐγένοντο ὡς νεκροί.

5 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε ταῖς γυναῖξιν· Μὴ φοβεῖσθε ὑμῖν· οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε.

6 Οὐκ ἔστιν ὧδε· ἡγέρθη γὰρ, καθὼς εἶπε· διῴτει, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἐκίετο ὁ Κύριος.

7 Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι, εἰπάτε ταῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδὼν, προσέγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἰκὲν αὐτὸν ὁψεσθε· Ἰδὼν, εἰπον ὑμῖν.

8 Καὶ ἐξελθούσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἰδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

9 Ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἰδὼν, ὁ Ἰησοῦς ἀπήνησεν αὐταῖς, λέγων· Χαίριτε. Αἱ δὲ προσελθούσαι, ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας, καὶ προσκύνησαν αὐτῇ.

10 Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγειτε, ἀπαγγεῖλατε ταῖς ἀδελφοῖς μου, ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ κἄν με ὁψονται.

11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδὼν, τινὲς τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγυλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γινόμενα.

12 Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβούλιόν τι λαβόντες, ἀργύρια ἱκανὰ ἰδούκαν ταῖς στρατιώταις,

13 Λέγοντες· Εἴπατε, Ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νεκροὶ ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμημένων·

14 Καὶ ἵαν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγμένου, ἡμῖς πείσασιν αὐτὸν, καὶ ὑμᾶς ἀμειβόμενοι πειθήσομεν.

15 Οἱ δὲ, λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν· Καὶ διεφθάρθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.

16 Οἱ δὲ Ἰνδικα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς.

17 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσκύνησαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἰδίστασαν·

18 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων· Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.

19 Περιούσιοις μαθητεύσατι πάντα τὰ ἴδιον, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος·

20 Διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ μετ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἵωνος.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΑΤΑ

Μ Α Ρ Κ Ο Ν.

ΚΕΦ. α'. 1.

ἈΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

2 Ὡς γέγραπται ἐν Ἠσαΐα τῷ Προφῆτῃ. Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου.

3 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιῶντες τὰς τρίβους αὐτοῦ.

4 Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων

βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

5 Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ ἱεροσολυμίται πάντες· καὶ ἰβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἑομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

6 Ἦν δὲ Ἰωάννης ἰνδιδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ· καὶ ἰσθίον ἀπρίδας καὶ μίλι ἄγχιον.

7 Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων· Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ἐπίσω μου, οὐ οὐκ ἐγὼ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἰμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ.

8 Ἐγὼ μὲν ἰβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτοὺς δὲ βαπτίσου ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

9 Καὶ ἰγίνετο ἐν ἱκίμαις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἰβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην.

10 Καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστρεφάν, καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν.

11 Καὶ φωνὴ ἰγίνετο ἐκ τῶν οὐρανόων· Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

12 Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον.

13 Καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τισσαράκοντα, πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

15 Καὶ λέγων· Ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

16 Πειρατῶν δὲ παρὰ τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐμφυβάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσσῃ· (ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς.)

17 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Διῦτε ἐπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γινίσθαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων·

18 Καὶ εὐθὺς ἀφίντις τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

19 Καὶ προβάς ἐκίθιν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα.

20 Καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφίντις τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ἀπῆλθεν ἐπίσω αὐτοῦ.

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπριναούμ· καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασιν εἰσιλθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, ἰδίδασκε.

22 Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

23 Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτη, καὶ ἀνίσταται,

24 Λέγων· Ἐα, τί ἡμῖν καὶ σοὶ Ἰησοῦ Ναζαρενί; ἦλθες ἀπολίσσαι ἡμᾶς; εἰδὼς σε τίς εἰ, ὁ ἄγιος τοῦ Θεοῦ.

25 Καὶ πιστίμηνσιν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λίγων· φημάθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ.

26 Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνῦμα τὸ ἀκαθάρτον, καὶ πρᾶξαν φωνῇ μεγάλῃ, ἔξηλθεν ἐξ αὐτοῦ.

27 Καὶ ἰθαμβήθησαν πάντες, ὅσπερ συζητιῶν πρὸς αὐτοὺς, λίγοντας· Τί ἐστι τοῦτο; τίς ἡ διδασχὴ ἡ καινὴ αὕτη, ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιστάσῃ, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῇ;

28 Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περιχώρον τῆς Γαλιλαίας.

29 Καὶ εὐθὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἔξελθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρίου, μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

30 Ἡ δὲ πινθιρὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρίσσουσα· καὶ εὐθὺς λίγουσιν αὐτῇ περὶ αὐτῆς.

31 Καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν, κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρὶς τὸς εὐθὺς· καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

32 Ὁψίας δὲ γινομένης, ὅτε ἴδεν ὁ ἄλλος, ἔφειρον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους.

33 Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν.

34 Καὶ ἰδιεάπεισε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις·

καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξίβαλε, καὶ οὐκ ἦφι λαλιῶν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδουσιν αὐτόν.

35 Καὶ πρῶτ' Ἰννυχον λίαν ἀναστὰς, ἔξηλθε· καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἱερμον τόπον, καὶκεῖ προσήχυτο.

36 Καὶ κατιδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ.

37 Καὶ εὐρόντες αὐτὸν, λίγουσιν αὐτῷ· Ὅτι πάντες ζητοῦσίν σε.

38 Καὶ λίγου αὐτοῖς· Ἀγώμεν εἰς τὰς ἰχομίνας κωμοτάλεις, ἵνα καὶκεῖ κηρύξω εἰς τοῦτο γὰρ ἔξελήλυθα.

39 Καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλον.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λιπρὸς, παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ γονυπετῶν αὐτὸν, καὶ λίγων αὐτῷ· Ὅτι, ἰὰν βίλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι.

41 Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, καὶ λίγου αὐτῷ· Θέλω, καθαρίσθητι.

42 Καὶ εἰπόντος αὐτοῦ, εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἰκαθαρίσθη.

43 Καὶ ἰμβριμνησάμενος αὐτῷ, εὐθὺς ἐξίβαλεν αὐτόν·

44 Καὶ λίγου αὐτῷ· Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἰπῆς· ἀλλ' ὕπαγε, σιωπὴν δεῖξον τῇ ἱερῇ, καὶ προσέτιγχε περὶ τοῦ καθαρίσ-

μοῦ σου, ἃ προστάξει Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

45 Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ, καὶ διαφημίζει τὸν λόγον, ὥστε μηκίσι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν· ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

ΚΕΦ. β'. 2

1 ΚΑΙ' πάλιν εἰσῆλθιν εἰς Καπριναοὺμ δι' ἡμερῶν· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι.

2 Καὶ εὐθὺς συνήχθησαν πολλοί· ὥστε μηκίτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἰλάλυ αὐτοῖς τὸν λόγον.

3 Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν, παραλυτικὸν φέροντες, κειρόμενοι ὑπὸ τισσάρων.

4 Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπιστίγασαν τὴν στίγην ὅπου ἦν· καὶ ἔφορεύαντες χαλῶσι τὸν κράββατον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατίκειτο.

5 Ἴδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ, Τίπνοι, ἀφίονται σου αἱ ἁμαρτίαι.

6 Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκτὶ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν·

7 Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφ-

εῖναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός;

8 Καὶ εὐθὺς ἐπιγινούς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνύματι αὐτοῦ, ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἰπὼν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

9 Τί ἐστὶν ὑποκώτερον, ἐπιπῶν τῷ παραλυτικῷ· Ἀφίονται σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπῶν· Ἰγυρι, ἤρὸν σου τὸν κράββατον, καὶ περιπάτει;

10 Ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἔξουσίαν ἔχῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφίναί ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας· (λέγει τῷ παραλυτικῷ.)

11 Σοὶ λέγω, Ἰγυρι, ἤρὸν τὸν κράββατόν σου, καὶ ὑπάγει εἰς τὸν οἶκόν σου.

12 Καὶ ἠγέρθη εὐθὺς, καὶ ἄρας τὸν κράββατον, ἐξῆλθιν ἐναντίον πάντων· ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν, λέγοντας· Ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδμεν.

13 Καὶ ἐξῆλθι πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχιτο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἰδίδασκιν αὐτούς.

14 Καὶ παράγων εἶδε Λευὴν τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τιλώνιον· καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθε μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησιν αὐτῷ.

15 Καὶ ἰγίνετο ἐν τῇ κασσιόστῳ αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τιλώναι καὶ

ἁμαρτωλοὶ συνανίκνυτο τῷ Ἰησοῦ καὶ ταῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

16 Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἰσθίοντα μετὰ τῶν τιλινῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον ταῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Τί ὅτι μετὰ τῶν τιλινῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἰσθίμι καὶ πίνω;

17 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, λίγει αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλῆσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλούς.

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστιύοντες· καὶ ἔρχονται, καὶ λίγουσιν αὐτῷ· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστιύουσιν· οἱ δὲ σὺ μαθηταὶ οὐ νηστιύουσι;

19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ θυμῶτος, ἐν ᾧ ὁ θυμῖος μετ' αὐτῶν ἔστι, νηστιύειν; ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν θυμῖον, οὐ δύνανται νηστιύειν·

20 Ἐλύσσονται δὲ ἡμέραι, ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ θυμῖος, καὶ τότε νηστιύουσιν ἐν ἰκίσῃ τῇ ἡμέρᾳ.

21 Καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥέκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ μὴ, αἶρε

τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται,

22 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχυῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολύνται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητίον.

23 Καὶ ἰγίνετο παραπορεύσθαι αὐτὸν ἐν ταῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιῆν τίλλοντες τοὺς στάχους.

24 Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· Ἴδε, τί ποιοῦσιν ἐν ταῖς σάββασιν, ὃ οὐκ ἔξεστι;

25 Καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνίγνωτε τί ἐποίησε Δαβὶδ, ὅτε χρεῖαν ἔσχε, καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;

26 Πῶς εἰσῆλθιν εἰς τὸν αἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάβαρ του ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγιν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἴδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ ὅσοι;

27 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἰγίνετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον.

28 Ὡστε κύριος ἔστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΚΑΙ' εισηλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένῃ ἔχων τὴν χεῖρα.

2 Καὶ παρστήρουν αὐτὸν, εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει αὐτὸν, ἵνα κατηγορήσων αὐτοῦ.

3 Καὶ λέγου τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένῃ ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἐγχεῖ εἰς τὸ μῖσον.

4 Καὶ λέγου αὐτοῖς· Ἐξίστι τοῖς σάββασιν ἀγαδοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ ἐσιώπων.

5 Καὶ περιβλιψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγου τῷ ἀνθρώπῳ· Ἐκτείνον τὴν χεῖρά σου· καὶ ἐξίστιν· καὶ ἀποκαταστήθῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ.

6 Καὶ ἐξελθόντες οἱ φαρισαῖοι, ἐυθὺς μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν συμβούλιον ἵποιοῦν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀποκτείνωσι.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας.

8 Καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ οἱ περὶ Τύρου καὶ Σιδῶνα, πλῆ-

θος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἱποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν.

9 Καὶ ὑπὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα πλειότερον προσκαρτερῇ αὐτῷ, διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν.

10 Πολλοὺς γὰρ ἰθεράπευσιν· ὅσοι ἐπισπίπτουν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἀψωνται, ὅσοι ἔχον μάστιγας.

11 Καὶ τὰ πνύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἰθιῶν, προσέπιπτει αὐτῷ, καὶ ἰκραζει, λέγοντα· Ὅτι σὺ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

12 Καὶ πολλὰ ἐπιτίμα αὐτοῖς, ἵνα μὴ αὐτὸν φανερόν ποιήσωσι.

13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλιῖται οὓς ἠθέλει αὐτός· καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν.

14 Καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὤσι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστείλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν,

15 Καὶ ἔχιν ἱξουσίουν θεραπεύειν τὰς νόσους, καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια.

16 Καὶ ἐτίθηκε τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέτρον·

17 Καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· (καὶ ἐπέθηκαν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργῆς, ὃ ἔστιν, υἱὸς βροντῆς.)

18 Καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰά-

καὶ τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ
Θαδδαίου, καὶ Σίμονα τὸν Κα-
μαιίτην,

19 Καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην,
ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν· καὶ
ἔρχονται εἰς οἶκον.

20 Καὶ συνέρχεται πάλιν
ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐ-
τοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν.

21 Καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ'
αὐτοῦ, ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν·
ἴλιγον γάρ ὅτι ἐξίστη.

22 Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ
ἐκ τῆς Ἱερουσολύμων καταβάντες,
ἴλιγον· ὅτι Βαλζιβουλ ἔχει,
καὶ, ὅτι ἐν τῇ ἄρχῃ οὗτοι τῶν δαι-
μονίων ἐκβάλλου τὰ δαιμόνια.

23 Καὶ προσκαλισάμενος
αὐτοὺς, ἐν παραβολαῖς ἴλιγεν
αὐτοὺς· Πῶς δύναται σατανᾶς
σατανᾶν ἐκβάλλειν;

24 Καὶ ἰὰν βασιλεία ἰφ'
ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται
σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη·

25 Καὶ ἰὰν οἰκία ἰφ' ἑαυ-
τὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆ-
ναι ἡ οἰκία ἐκείνη·

26 Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνίστη
ἰφ' ἑαυτὸν καὶ μεμίσσεται, οὐ
δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος
ἔχει.

27 Οὐδεὶς δύναται τὰ σκεῦη
τῷ ἰσχυροῦ, εἰσιλθὼν εἰς τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ, διαρπάσαι, ἰὰν μὴ
πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ· καὶ
τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπά-
σει.

28 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι

πάντα ἀφιεθήσονται τὰ ἀμαρτή-
ματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
καὶ αἱ βλασφημίαι, ὅσας ἂν
βλασφημῆσωσιν·

29 Ὃς δ' ἂν βλασφημῇ εἰς
τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει
ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἔνο-
χός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως.

30 Ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα ἀ-
κάθαρτον ἔχει.

31 Ἐρχονται οὖν ἡ μήτηρ
αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· καὶ
ἔξω ἰστώτες ἀπίστουσαν πρὸς
αὐτόν, φωνοῦντες αὐτόν.

32 Καὶ ἐπάθητο ὄχλος περὶ
αὐτόν· ἔπον δὲ αὐτῇ· Ἰδοὺ, ἡ
μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου
ἔξω ζητοῦσί σε.

33 Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέ-
γων· Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, ἢ
οἱ ἀδελφοί μου;

34 Καὶ περιβλεψάμενος κύ-
κλω τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους,
λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ
ἀδελφοί μου.

35 Ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ
θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελ-
φός μου καὶ ἀδελφὴ μου καὶ
μήτηρ ἐστί.

ΚΕΦ. δ'. 4.

1 ΚΑΙ πάλιν ἤρξατο διδάσ-
κειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ
συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πα-
λὺς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς
τὸ πλοῖον καθησθαι ἐν τῇ θα-
λάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς

τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν.

2 Καὶ ἰδίδασκιν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ, καὶ ἔλιγιν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

3 Ἀκούει· Ἰδοὺ, ἐξῆλθιν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι.

4 Καὶ ἰγίνετο ἐν τῇ σπείρῳ, ὃ μὲν ἔπισει παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθε τὰ πιτυνὰ, καὶ κατίφαγεν αὐτό.

5 Ἄλλο δὲ ἔπισιν ἐπὶ τὸ πιτρῶδες, ὅπου οὐκ εἴχε γῆν πολλήν· καὶ εὐθὺς ἐξανίτυλι, διὰ τὸ μὴ ἔχιν βάθος γῆς·

6 Ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχιν ρίζαν, ἐξηράνθη.

7 Καὶ ἄλλο ἔπισιν εἰς τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαι, καὶ συνίπνεζαν αὐτὸ, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε.

8 Καὶ ἄλλο ἔπισιν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἰδὺν καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα· καὶ ἔθριον, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.

9 Καὶ ἔλιγιν· Ὁ ἔχων ὅσα ἀκούει, ἀκούει.

10 Ὅτι δὲ ἰγίνετο καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν.

11 Καὶ ἔλιγιν αὐτοῖς· Ὅτι μὴν δίδεται γινῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· ἑκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνονται·

12 ἵνα βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ ἴδωσι· καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνῶσι· μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφιδῇ αὐτοῖς τὰ ἀμαρτήματα.

13 Καὶ λίγει αὐτοῖς· Οὐκ οἶδατε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γινώσκете;

14 Ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει.

15 Οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος· καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς, καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς περὶ αὐτῶν.

16 Καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πιτρῶδη σπιρόμενοι, οἳ, ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν.

17 Καὶ οὐκ ἔχουσι ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἴτα γινομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται.

18 Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπιρόμενοι, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες·

19 Καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι ἐσπορεύονται συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἀκαρπὸς γίνεται.

20 Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν σπαρέντες, οἳ

τις ἀκούουσι τὸν λόγον καὶ παραδίδονται· καὶ καρποφοροῦσιν, ἢ ἐν τριάκοντα, καὶ ἢ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἢ ἐκατόν·

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Μήτις ὁ λυχνος ἔρχεται, ἵνα ὑπὸ τὸν μῶδιον τιθῇ, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτιθῇ;

22 Οὐ γὰρ ἐστὶ τι κρυπτόν ὃ ἴαν μὴ φανερωθῇ· οὐδὲ ἰγνίητο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα εἰς φανερόν ἵλθῃ.

23 Εἴ τις ἔχῃ ὦτα ἀκούειν, ἀκούτω.

24 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Βλέπῃτε τί ἀκούετε· Ἐν ᾧ μέτρω μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν.

25 Ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὅς οὐκ ἔχῃ, καὶ ὃ ἔχῃ ἀρδηθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

26 Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἴαν ἀνθρώπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς.

27 Καὶ καδιῦδῃ, καὶ ἐγείρεται νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ, καὶ μηκύνῃται, ὡς οὐκ οἶδιν αὐτός.

28 Αὐτομάτῃ γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, ἔπειτα στάχυν, ἔπειτα πληρὴ σίτον ἐν τῇ στάχυν.

29 Ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρίστηκεν ὁ θερισμός.

30 Καὶ ἔλεγεν· Τίνι ὁμοιά-

σωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ παραβά-
λωμεν αὐτήν;

31 Ὡς κόκκον σινάπης, ὅς, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπυριμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς.

32 Καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται πάντων τῶν λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πτενὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν.

34 Καί τις δι' παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς· κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα.

35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁψίας γινομένης· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.

36 Καὶ ἀφίντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ.

37 Καὶ γίνεται λαίλαψ ἀνέμου μεγάλη· τὰ δὲ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἦδη γιμίζεσθαι.

38 Καὶ ἦν αὐτὸς ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκίφάλαιον καδιῦδων· καὶ διεγίρουν αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα;

39 Καὶ διεγερθεὶς ἐπιστήμῃ τῷ ἀνέμῳ, καὶ ἐπὶ τῇ θαλάσῳ Σιώνπα, πεφίμωσο· Καὶ ἐκόπασιν ὁ ἄνεμος, καὶ ἰγίνετο γαλήνη μεγάλη.

40 Καὶ εἶπιν αὐτοῖς· Τί дуλοί ἐστέ οὕτω; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν;

41 Καὶ ἰφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

ΚΕΦ. ε'.

1 ΚΑΙ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν.

2 Καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐδίως ἀπήντησιν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτη.

3 Ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασι· καὶ οὗτι ἀλύσεις οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν δεῖσαι.

4 Διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πίδασι καὶ ἀλύσει διδίσθαι, καὶ δισπαῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις, καὶ τὰς πίδας συντινέφθαι· καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυι δαμάσαι.

5 Καὶ διαπαίντος νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἢν κράζων, καὶ καταπόπτων ἑαυτὸν λίθους.

6 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ

μακρόθιν, ἴδραμι, καὶ προσεκύνησιν αὐτῷ.

7 Καὶ κράζας φωνῇ μεγάλῃ, εἶπ· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὀρχίζου σὲ τὸν Θεὸν, μὴ με βασανίσῃς.

8 (Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ· Ἐξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου.)

9 Καὶ ἐπερώτα αὐτόν· Τί σοι ὄνομα; Καὶ λέγει αὐτῷ· Λιγὴν ὄνομά μοι ὅτι πολλοὶ ἴσμιν.

10 Καὶ παρεκάλυ αὐτὸν πολλὰ, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας.

11 Ἦν δὲ ἐκὼ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη.

12 Καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν οἱ δαίμονες, λέγοντες· Πίμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν.

13 Καὶ ἐπὶ τρεψὶν αὐτοῖς εὐδίως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· Καὶ ὤρμησιν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ, εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦσαν δὲ ὡς διαχίλιοι) καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῳ.

14 Οἱ δὲ βόσκοντες αὐτοὺς ἴφρον, καὶ ἀπήγγυλαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἰς τοὺς ἀγροῦς. Καὶ ἐξῆλθον ἰδίῳ τί ἐστι τὸ γιγνόμενόν.

15 Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ διαρροῦσι τὸν δαίμο-

κείμενοι καθήμενοι καὶ ἱματισμένοι, καὶ σωφρονούντα, τὸν ἰσχυρότα τὸν λιγιῶνα· καὶ ἐφοβήθησαν.

16 Καὶ διηγέσαστο αὐταῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζμένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων.

17 Καὶ ᾗξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπιλθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν.

18 Καὶ ἰμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρικόλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς, ἵνα ᾗ μετ' αὐτοῦ.

19 Καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· Ὅτι παγε εἰς τὴν οἰκὴν σου πρὸς τοὺς σοὺς, καὶ ἀνάγγιλον αὐτοῖς, ὅσα σοὶ ὁ Κύριος πεποίηκε, καὶ ἡλίησέ σι.

20 Καὶ ἀπῆλθε, καὶ ᾗξετο κηρύσσων ἐν τῇ Δεκαπόλει, ὅσα ἵποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

21 Καὶ διαπεράσαςτος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος πολλὸς ἐκ' αὐτόν· καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν.

22 Καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάιρες· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ.

23 Καὶ παρικόλει αὐτὸν πολλὰ, λέγων· Ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἰσχύτως ἔχει· ἵνα ἰλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὥπως σωθῇ· καὶ ζήσεται.

24 Καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολλὸς, καὶ συνήλθισεν αὐτόν.

25 (Καὶ γυνὴ τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα,

26 Καὶ πολλὰ παθεύουσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' αὐτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χερεὶν ἰλθεῖσα.

27 Ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἰλθεῖσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν, ᾗψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ.

28 Ἐλεγε γάρ· Ὅτι κἄν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἄψωμαι, σωθήσομαι.

29 Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι, ὅτι ἴσται ἀπὸ τῆς μάστιγος.

30 Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐπιγινούς ἐν αὐτῇ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξιλθεύσας, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε· Τίς μου ᾗψατο τῶν ἱματίων;

31 Καὶ ἔλιγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σι, καὶ λέγεις· Τίς μου ᾗψατο;

32 Καὶ περιβλέπειτο ἰδιῶν τὴν τοῦτο ποιήσασαν.

33 Ἡ δὲ γυνή, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, ἐιδύια ὁ γίγονεν ἐκ' αὐτῆς, ἦλθε καὶ προσέειπεν αὐτῷ, καὶ ἔπιν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.

34 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγα-
τερ, ἡ πίστις σου σίσωκί σε· ὁ-
παγε εἰς ἱερήνην, καὶ ἴσθι υἱῆς
ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.)

35 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρ-
χονται ἀπὸ τοῦ ἄρχισυναγώ-
γου, λέγοντες· Ὅτι ἡ θυγάτηρ
σου ἀπείθαν· τί ἔτι σκύλλεις
τὸν διδάσκαλον;

36 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθίως, ἀ-
κούσας τὸν λόγον λαλούμενον,
λίγῃ τῇ ἄρχισυναγωγῇ· Μὴ
φοβοῦ, μόνον πιστεύει.

37 Καὶ οὐκ ἀφῆκεν εὐθένα
αὐτῇ συνακολουθεῖσαι, εἰ μὴ
Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάν-
νην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου.

38 Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον
τοῦ ἄρχισυναγώγου, καὶ θιω-
ρεῖ θόρυβον, καὶ κλαίοντας καὶ
ἀλαλάζοντας πολλὰ.

39 Καὶ εἰσελθὼν λίγῃ αὐ-
τοῖς· Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαί-
ετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπείθανεν,
ἀλλὰ καθεύδει.

40 Καὶ κατιγίλων αὐτοῦ·
Ὁ δὲ, ἱββαλὼν ἅπαντας, πα-
ραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ
παιδίου καὶ τὴν μητέρα, καὶ
τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύε-
ται, ὅπου ἦν τὸ παιδίον.

41 Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς
τοῦ παιδίου, λίγῃ αὐτῇ· Ταλι-
θὰ κούμι· ὃ ἵστι μεθιστηνύ-
μενον· Τὸ κοράσιον (σοὶ λίγω)
ἔγειρε.

42 Καὶ εὐθίως ἀνίστη τὸ
κοράσιον, καὶ περιπάτει· ἦν

γὰρ ἐτῶν δώδεκα· καὶ ἐξίστη-
σαν ἱστάσῃ μεγάλη.

43 Καὶ διιστίλατο αὐτοῖς
πολλὰ, ἵνα μὴδὲς γνῶ τοῦτο·
καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

ΚΕΦ. ε'. 6.

1 ΚΑΙ ἔξηλθεν ἰκυῖθιν, καὶ
ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ·
καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῇ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ.

2 Καὶ γινομένου σαββάτου
ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσ-
κειν· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξε-
πλήσσοντο, λέγοντες· Πόθεν
τούτῳ ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία
ἡ δοθεῖσα αὐτῷ, καὶ δυνάμεις
ταυταῖς διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ
γίνονται;

3 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων,
ὁ υἱὸς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰα-
κώβου καὶ Ἰωσὴ καὶ Ἰούδα καὶ
Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀ-
δελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς;
Καὶ ἱσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ.

4 Ἐλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ὅτι οὐκ ἵστι προφήτης ἄτιμος,
εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ
ἐν τοῖς συγγενεῖσι, καὶ ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ αὐτοῦ.

5 Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἰκεῖ οὐ-
δεμίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ
ὀλίγους ἀβρώστοις ἰπιθίς τὰς
χεῖρας, ἰθιράπεισι.

6 Καὶ ἰθαύμαζε διὰ τὴν ἀπισ-
τίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγε τὰς
κώμας κύκλῳ, διδάσκων.

7 Καὶ προσκαλιῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ᾤξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο· καὶ ἰδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων.

8 Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μὴδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδόν, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ πῆραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν.

9 Ἄλλ' ὑποδιδέμενους σανδάλια· καὶ μὴ ἐνδύσασθε δύο χιτῶνας.

10 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅπου ἴαν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν, ἐκὶ μὲντι ἴως ἂν ἐξέλθῃτε ἐκὶθεν.

11 Καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, μὴδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκὶθεν, ἐκτινάξατε τὸν χεῖρ τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς·

12 Καὶ ἐξελθόντες ἐκέρυσσον, ἵνα μετανοήσωσι·

13 Καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον· καὶ ἤλιφον ἰλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους, καὶ ἰθεράπειον.

14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, (φανερὸν γὰρ ἠγίνετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ) καὶ ἔλεγεν· Ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐπηρεαζοῦσιν αὐτὸν οἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

15 Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι Ἡλίας ἐστίν· Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Ὅτι προφήτης ἐστίν, ὡς εἰς τῶν προφητῶν.

16 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης, ὕπνιν· Ὅτι ἐν ἰγῶ ἀπεισιφάλι-

σα Ἰωάννην, οὗτος ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν.

17 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησιν.

18 Ἐλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ· Ὅτι οὐκ ἔξιστί σοι ἔχιν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.

19 Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνέχιν αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι· καὶ οὐκ ἠδύνατο·

20 Ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβῆτο τὸν Ἰωάννην, ἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἁγίον· καὶ συνιστήρει αὐτόν· καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἱποίει, καὶ ἠδῶς αὐτοῦ ἤκουι.

21 Καὶ γινομένης ἡμέρας ἐν-καίρου, ὅτι Ἡρώδης τοῖς γυνυσίοις αὐτοῦ διέπνον ἱποίει τοῖς μινιστῶσιν αὐτοῦ, καὶ τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας,

22 Καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ὀρχησαμένης, καὶ ἀριστάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, ἔπιν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· Ἀἰτησὼν με ὃ ἴαν θέλῃς, καὶ δώσω σοί.

23 Καὶ ἔμωσεν αὐτῇ· Ὅτι ὃ ἴαν με αἰτήσῃς, δώσω σοί, ἴως ἡμῖς τῆς βασιλείας μου.

24 Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα, εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσομαι·

Ἡ δὲ εἶπεν· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

25 Καὶ ἐισελθοῦσα εὐθίως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλεῖα, ἠτήσατο λέγουσα· Θέλω ἵνα μοι δῷς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

26 Καὶ περίλυπος γινόμενης ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακυμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀπειθῆσαι.

27 Καὶ εὐθίως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπικουλάτωρα, ἐπέταξεν ἐναχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

28 Ὁ δὲ ἀπειλὼν ἀπικεφαλίσεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλάκῃ· καὶ ἤνιγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἰδὼν αὐτὴν τῷ πορσίῳ καὶ τὸ πορσίον ἰδὼν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς.

29 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον καὶ ἤραν τὸ πτώμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν τῇ μνημείῳ.

30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγυλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν, καὶ ὅσα ἰδίδεξαν.

31 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Διῶτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύεσθαι ὀλίγον· Ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί· καὶ οὐδὲ φαγεῖν ἠνέκαίρου.

32 Καὶ ἀπεῆλθον εἰς ἔρημον τόπον τῇ πλοίῳ κατ' ἰδίαν.

33 Καὶ ἰδὼν αὐτοὺς ὑπάγοντας· καὶ ἐπύγνωσαν πολλοί· καὶ πιζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλειων συνίδραμον ἐκεῖ.

34 Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλὰ.

35 Καὶ ἦδη ἔρας πολλῆς γινόμενης, προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγουσιν· Ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἦδη ἔρα πολλή.

36 Ἀπόλυσεν αὐτοὺς, ἵνα ἀπειλόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους· τί γὰρ φάγουσιν οὐκ ἔχουσιν.

37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν· Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἀπειλόντες ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων ἄρτους, καὶ δώμεν αὐτοῖς φαγεῖν·

38 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε καὶ ἴδετε· Καὶ γνόντες, λέγουσιν· Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας.

39 Καὶ ἐπίταξεν αὐτοῖς ἐνακλῆναι πάντα συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ.

40 Καὶ ἀνέτισον πρᾶσαι πρᾶσαι, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα.

41 Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, εὐ-

λόγησι, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους, καὶ ἰδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παραβῶσιν αὐταῖς· καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἔμερισι πᾶσι.

42 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἰχορτάσθησαν.

43 Καὶ ἦσαν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων.

44 Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους, πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

45 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἰμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδὰν ἵως αἱ τὸς ἀπολύση τὸν ὄχλον.

46 Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι.

47 Καὶ ὁψίας γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς.

48 Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῇ ἱλαύνῃ· (ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἰναντίος αὐτοῖς·) καὶ περὶ τιτάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε περιελθεῖν αὐτούς.

49 Οἱ δὲ, ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἰδοὺν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν.

50 (Πάντες γὰρ αὐτὸν εἶ-

δον, καὶ ἱταράχθησαν.) Καὶ εὐθὺς ἰλάλησιν μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς· Θαραῦσα, ἰγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθι.

51· Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον· καὶ ἐκόπασιν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, καὶ θαύμαζον.

52 Οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πιπωρωμένη.

53 Καὶ διαπιδράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γινησαρίτ'· καὶ προσωρμίσθησαν.

54 Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ἐπιγινόντες αὐτόν.

55 Περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκίνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἔστι.

56 Καὶ ὅπου ἂν εἰσιπορεύετο εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγροὺς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθινοῦντας, καὶ παρικόλουν αὐτόν ἵνα κἄν τοῦ κρασπίδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἤπαινοντο αὐτοῦ, ἐσώζοντο.

ΚΕΦ. ζ'. 7.

1 ΚΑΙ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν Γραμματίων, ἰλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων.

2 Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσὶ (τοῦτ' ἔστιν ἀνέκταις) ἱσθίοντας ἄρτους.

3 (Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἰὰν μὴ πυγμῇ εἰψῶνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἱσθίουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρὸςβυτίρων.

4 Καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἰὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἱσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἔστιν, ἃ παρέλαβον κρατύν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξιστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν.)

5 Ἐπειτα ἐπικρωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς· Διατί οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρὸςβυτίρων, ἀλλὰ κοιναῖς χερσὶν ἱσθίουσι τὸν ἄρτον;

6 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι καλῶς προεισήκουσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν ὡς γέγραπται· Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπ' ἐμοῦ.

7 Μάτην δὲ σίβονται με, διδάσκοντες διδάσκαλίας, ἰντάλματα ἀνθρώπων.

8 Ἀφίετε γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατῶντες τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμοὺς ξιστῶν καὶ ποτηρίων· καὶ ἄλλα παρεόμοια ταιαῦτα πολλὰ ποιῶτε.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Καλῶς

ἀδοκίματε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσῃτε.

10 Μωσῆς γὰρ εἶπεν· Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου· καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τιλεται.

11 Ὅτι γὰρ εἰπὼν· Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ· Κορβαῖν (ὃ ἔστι, δῶρον) ὃ ἰὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφελῇ.

12 Καὶ οὐκ ἔτι ἀφίστι αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ.

13 Ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν, ἡ παριδῶκατι· καὶ παρεόμοια ταιαῦτα πολλὰ ποιῶτε.

14 Καὶ προσκαλισάμενος πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀκούετε μου πάντες, καὶ συνίετε.

15 Οὐδὲν ἔστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται αὐτὸν ποιῆσαι· ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἀπ' αὐτοῦ, ἐκινῶντα τὰ ποιοῦντα τὸν ἄνθρωπον.

16 Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκούτω.

17 Καὶ ὅτι εἰσῆλθιν εἰς αἶψαν ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐκηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς.

18 Καὶ λέγου αὐτοῖς· Οὐτὼ καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπο-

ρουόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐ δύναται αὐτὸν κοιῶσαι·

19 Ὅτι οὐκ ἐκπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν· καὶ εἰς τὸν ἄφιδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα.

20 Ἐλεγε δὲ, ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορεύόμενον, ἐκτεῖνο κοιῶ τὸν ἄνθρωπον.

21 Ἐσθθὲν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, μοιχῶν, πορνῶν, φόνου,

22 Κλοπαὶ, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσελγεία, ὀφθαλμοὶ πονηροὶ, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη.

23 Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἴσθθεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

24 Καὶ ἐκτεῖν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος· καὶ εἰσιλθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε γνῶναι· καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν.

25 Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἥς ἦρχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἠλθούσα προσέειπε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ.

26 (Ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς, Συραφοῖνίσις τῇ γένει) καὶ ἤρωτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.

27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· Οὐ γὰρ καλὸν ἐστὶ λα-

βεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις.

28 Ἡ δὲ ἀπεκρίθη, καὶ λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἰσθίου ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν παιδίων.

29 Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Διὰ τοῦτο· τὸν λόγον ὑπάγει· ἐξεληλυθεὶ τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς σου.

30 Καὶ ἀπειθούσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρε τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθὸς, καὶ τὴν θυγατέρα βιβλημένην ἐπὶ τῆς κλίνης.

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἦλθεν εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μίσσον τῶν ὁρίων Δεκαπολίως.

32 Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον· καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν, ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα.

33 Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ.

34 Καὶ ἀναβλίσψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἰστίναξεν, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐφφάθ, ὃ ἐστὶ, διανοίχθῃ.

35 Καὶ εὐθὺς διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί· καὶ ἠλύθη ὁ δισμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἠλάλι ὀρθῶς.

36 Καὶ διςτύλατο αὐτῷ·

ἵνα μηδενὶ εἰπωσιν· ὅσον δὲ αὐτοὺς
πύτοις διστίλλετο, μᾶλλον πι-
ρισσότερον ἐκέρυσσον.

37 Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξι-
πλήσσοντο, λίγοντες· Καλῶς
πάντα πιπίοιμαι· καὶ τοὺς κω-
φοὺς ποιῶ ἀκούειν, καὶ τοὺς ἀ-
λάλους λαλεῖν.

ΚΕΦ. η'. 8.

1 ἘΝ ἐκίμαις ταῖς ἡμέραις,
παμπόλλου ὄχλου ὄντος, καὶ
μὴ ἔχόντων τί φάγωσι, προσ-
καλισάμενος τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ λίγῳ αὐτοῖς.

2 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν
ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς,
προσμένουσι μοι, καὶ οὐκ ἔχου-
σι τί φάγωσι.

3 Καὶ ἰὰν ἀπολύσω αὐτοὺς
νῆστις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθή-
σονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐ-
τῶν μακρόθεν ἦκουσι.

4 Καὶ ἀπικρίθησαν αὐτῷ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν τούτους
δυνήσεται τις ὧδε χορτάσαι ἄρ-
των ἰσ' ἐρημίας;

5 Καὶ ἰσηρώτα αὐτούς· Πό-
σους ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ εἶπον·
Ἑπτά·

6 Καὶ παρήγγυλε τῷ ὄχλῳ
ἀναπισθῆναι ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λα-
βὼν τοὺς ἵπτα ἄρτους, εὐχα-
ριστήσας ἔκλασε, καὶ ἰδίδου τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παραδώσι·
καὶ παρέθηκεν τῷ ὄχλῳ.

7 Καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα·

καὶ εὐλογήσας, εἶπε παραβῆναι
καὶ αὐτά·

8 Ἐφαγον δὲ, καὶ ἰχορτάσ-
θησαν καὶ ἦσαν περισσεύμα-
τα κλασμάτων, ἵπτα σπυρί-
δας.

9 Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες, ὡς
τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπίλυσεν
αὐτούς.

10 Καὶ εὐθὺς ἰμβὰς εἰς τὸ
πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ, ἦλθιν εἰς τὰ μέρη Δαλ-
μανουθά·

11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι,
καὶ ἤρξαντο συζητῆν αὐτῷ, ζη-
τοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ
τοῦ οὐρανοῦ, πιράζοντες αὐτόν.

12 Καὶ ἀναστεινάξας τῷ
πνύματι αὐτοῦ, λίγῳ· Τί ἡ
γινὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ;
ἀμὴν λίγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται
τῇ γυναικὶ ταύτῃ σημεῖον.

13 Καὶ ἀφίς αὐτούς, ἰμβὰς
πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθιν
εἰς τὸ πέραν·

14 Καὶ ἐπιλάβοντο λαβεῖν
ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἵνα ἄρτον οὐκ
εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ·

15 Καὶ διστίλλετο αὐτοῖς,
λίγων· Ὁρᾷτε, βλέπτετε ἀπὸ
τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ
τῆς ζύμης Ἡρώδου.

16 Καὶ διαλογίζοντο πρὸς
ἀλλήλους, λίγοντες· Ὅτι ἄρ-
τους οὐκ ἔχομεν.

17 Καὶ γινὺς ὁ Ἰησοῦς, λέ-
γῳ αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ὅτι
ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὐκ ἔχωμεν,

οὐδὲ συνίστι· ἵτις πιπρωμένοι ἐστι
ἔχουσι τὴν παρολίαν ὑμῶν·

18 Ὁφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ
βλέπειτε· καὶ ἅτα ἔχοντες οὐκ
ἀκούετε· καὶ οὐ μνημονεύ-
ετε·

19 Ὅτι τοὺς πίντι ἄρτους
ἔπλασα εἰς τοὺς πιντακισχι-
λίους, πόσους κοφίνους πλήρεις
πλασμάτων ἤρατι· Λέγουσιν
αὐτῷ· Δαδίκαια.

20 Ὅτι δὲ τοὺς ἵπτα εἰς τοὺς
τετρακισχιλίους, πόσων σφυρί-
δων πληρώματα πλασμάτων
ἤρατι· Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτὰ.

21 Καὶ ἔλεγιν αὐτοῖς· Πῶς
οὐ συνίστι·

22 Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊ-
δάν· καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν,
καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα
αὐτοῦ ᾤψῃται.

23 Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς
χυρᾶς τοῦ τυφλοῦ, ἐξήγαγεν
αὐτὸν ἔξω τῆς κόμης· καὶ πτύ-
σαι εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπι-
θὺς τὰς χυρᾶς αὐτῷ, ἠηρώτα
αὐτὸν εἴ τι βλέπει.

24 Καὶ ἀναβλέψας, ἔλεγε·
Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὥς εἶν-
δρα, περιπατοῦντας.

25 Εἶτα πάλιν ἐπείθηκε τὰς
χυρᾶς ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ-
τοῦ, καὶ ἰποίησιν αὐτὸν ἀνα-
βλέψαι· καὶ ἀποκατιστάθη
καὶ ἐπέβλεψε τηλαυγῶς ἄσαν-
τας.

26 Καὶ ἀπίστουλιν αὐτὸν εἰς
ἄκρον αὐτοῦ, λέγων Μηδὲ εἰς

τὴν κόμην εἰσέλθης, μηδὲ εἰ-
πῆς τινὶ ἐν τῇ κόμῃ.

27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώ-
μας Καισαρείας τῆς Φιλίππων
καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἠηρώτα τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐταῖς·
Τίνα με λίσουσιν οἱ ἄνθρωποι
εἶναι·

28 Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν· Ἰωάν-
νην τὸν Βαπτιστὴν· καὶ ἄλλου,
Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ἵνα τῶν προ-
φητῶν.

29 Καὶ αὐτοὶ λίσυ αὐταῖς·
Ἵμῶς δὲ τίνα με λίσγει εἶναι·
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πίτρος, λίσγει
αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς.

30 Καὶ ἰπιστίμησιν αὐτοῖς,
ἵνα μηδὲν λίσγῃ περὶ αὐτοῦ.

31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐ-
τοὺς, ἵτις διὲ τὸν υἱὸν τοῦ ἄν-
θρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀ-
ποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσ-
βυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ
τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκταν-
θῆναι· καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας
ἀναστῆναι.

32 Καὶ παρήρσια τὸν λόγον
ἰλάλι· Καὶ προσλαβόμενος αὐ-
τὸν ὁ Πίτρος, ἤρξατο ἰπιστιμῆν
αὐτῷ.

33 Ὁ δὲ ἰπιστραφίς, καὶ ἰ-
δὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἰπι-
τίμησι τῷ Πίτρῳ, λέγων Ὑ-
παγε ὁπίσω μου σαταναῶ· ὅτι
οὐ φρονίς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ
τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34 Καὶ προσκαλίσάμενος τὸν

ἄλλοι σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπιν αὐτοῖς· "Ὅστις θήλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι.

35 Ὃς γὰρ ἂν θήλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολίσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολίσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἵνικεν ἑμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν.

36 Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἰὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;

37 Ἡ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

38 Ὃς γὰρ ἂν ἱπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἑμοὺς λόγους ἐν τῇ γυνεῇ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῇ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἱπαισχυνηθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

ΚΕΦ. 9'. 9.

1 ΚΑΙ ἔλεγιν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἱστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γέυσονται θανάτου, ἵως ἀνῷδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἑληλυθῶσαν ἐν δυνάμει.

2 Καὶ μετ' ἡμέρας ἔξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος

ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετιμορφώθη ἱμπεροσθιν αὐτῶν.

3 Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν ὥς χιῶν, οἷα γναφίους ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται λευκᾶναι.

4 Καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωσεῖ· καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει τῷ Ἰησοῦ· Ῥαββί, καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκητὰς τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσεῖ μίαν, καὶ Ἡλίᾳ μίαν.

6 Οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσῃ. ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι.

7 Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς· καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, αὐτοῦ ἀκούετι.

8 Καὶ ἑξάπινα περιβλεψάμενοι, οὐκ εἶδον οὐδὲνα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μετ' ἑαυτῶν.

9 Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, δις τείλατο αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ὃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.

10 Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς, συζητοῦντες τί ἐστὶ τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.

11 Καὶ ἐπηρεάζων αὐτόν, λέγοντις· Ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἔλθειν πρῶτον;

12 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον, ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ, καὶ ἐξουδενωθῇ.

13 Ἀλλὰ λίγω ὑμῖν, ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς συζητούντας αὐτοῖς.

15 Καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν.

16 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἃν τοῦ ὄχλου, εἶπεν· Διδάσκαλι, ἦνιγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σι, ἔχοντε πνεῦμα ἄλαλον.

18 Καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίβει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ ἵππον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.

19 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, αὐτοῖς λίγω· Ὡ γινιὰ ἄπιστοι, ὥς πότι πρὸς ὑμᾶς ἴσμαι; ὥς πότι ἀνίσχομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με.

20 Καὶ ἦνιγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν αὐτόν, εὐθὺς τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν·

καὶ πρισὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων.

21 Καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστίν, ὥς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπεν Παιδίοδιον.

22 Καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολίσῃ αὐτόν· ἀλλ' ἂν τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τὸ, εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.

24 Καὶ εὐθὺς κράζας ὁ πατήρ τοῦ παιδίου, μετὰ δακρύων ἔλεγεν· Πιστεύω· Βοήθη μου τῇ ἀπιστίᾳ.

25 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπιτίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτη, λίγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω· Ἐξέλθι ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν.

26 Καὶ κράζας, καὶ πολλὰ σπαράζας, ἐξῆλθεν· καὶ ἐγένετο ὥσπερ νεκρὸς, ὥστε πολλοὺς λείγειν, ὅτι ἀπίθανον.

27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἀνίστη.

28 Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν· Ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό.

29 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο

τὰ γένος ἐν οὐδενὶ δύνανται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσιυχῇ καὶ νηστείᾳ.

30 Καὶ ἐπεὶ ἐξελθόντες περιπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ οὐκ ἤθελιν ἵνα εἰς γινῇ.

31 Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀναστῆσεται.

32 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἰφοβούντο αὐτὸν ἵπεραινεσθαι.

33 Καὶ ἦλθεν εἰς Καπεραούμ· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γινόμενος, ἐπηρεῶτα αὐτοῦς· τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διλογίζεσθε;

34 Οἱ δὲ ἰσάπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελίχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μίζαν.

35 Καὶ παθίνας ἰφώνησε τοὺς δαδῖκα, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος, καὶ πάντων διάκονος.

36 Καὶ λαβὼν παιδίον, ἕστησεν αὐτὸ ἐν μίσῳ αὐτῶν· καὶ ἠνωκαλισάμενος αὐτὸ, εἶπεν αὐτοῖς.

37 Ὅς ἐὰν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἡμεῖς δέχεται· καὶ ὅς ἐὰν ἡμεῖς δέξηται, οὐκ ἡμεῖς δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποσπείλοντά με.

38 Ἀπειρέσθη δὲ αὐτῷ Ἰωάν-

νης, λίγων· διδάσκαλι, εἰδοκῆν τινα τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἠκολύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀπολουθεῖ ἡμῖν.

39 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γὰρ ἔστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογήσάι με,

40 Ὅς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν.

41 Ὅς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματι, ὅτι Χριστοῦ ἔστι, ἄμην· λίγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολίσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἵνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἡμεῖς, καλὸν ἔστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περιπίπτει λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τραχήλον αὐτοῦ, καὶ βίβληται εἰς τὴν θάλασσαν,

43 Καὶ ἐὰν σκανδαλίξῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν σοι ἐστὶν πολλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα, ἀπιλθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον·

44 Ὅπου ὁ σκόληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννεται.

45 Καὶ ἐὰν ὁ ποὺς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν ἐστὶ σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον·

46 Ὅπου ὁ σκόληξ αὐτῶν οὐ

τιλιυτῇ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβίννεται.

47 Καὶ ἰὰν ὁ ὀφθαλμός σου σπανδαλίῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σοι ἵστί μονόφθαλμος εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλίαν τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμούς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέννησιν τοῦ πυρός·

48 Ὅπου ὁ σκόληξ αὐτῶν οὐ τιλιυτῇ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβίννεται.

49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἄλισθήσεται καὶ πᾶσα θυσία ἀλλ' ἄλισθήσεται.

50 Καλὸν τὸ ἄλλας· ἰὰν δὲ τὸ ἄλλας ἀναλὸν γίνηται, ἢ τίνι αὐτὸ ἀετρίσῃ; ἔχῃτι ἢ ἱανταῖς ἄλλας, καὶ εἰρηνεύῃτι ἢ ἀλλήλοις.

ΚΕΦ. ι'. 10.

1 ΚΑ'ΚΕΓ'ΘΕΝ ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰερδάνου· καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καὶ, ὡς ἰώθι, πάλιν ἰδίδασκιν αὐτούς.

2 Καὶ προσελθόντες Φαρισαῖοι, ἰπηρεύτησαν αὐτόν, εἰ ἔστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολύσαι· περιμέζοντες αὐτόν.

3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμῖν ἰντιέλατο Μωσῆς;

4 Οἱ δὲ εἶπον· Μωσῆς ἐπέγραψε βιβλίον ἀποστασίου γράψαι, καὶ ἀπολύσαι.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πρὸς τὴν σκληροπαρέδιαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην·

6 Ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσιν καὶ θῆλυ ἰποίησιν αὐτοὺς ὁ Θεός.

7 Ἐνικεν τούτου καταλείψαι ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ·

8 Καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκ εἰσι εἰς δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ.

9 Ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνίζωξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.

10 Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἰπηρεύτησαν αὐτόν.

11 Καὶ λέγου αὐτοῖς· ὁ ἰὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἰπ' αὐτήν.

12 Καὶ ἰὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται.

13 Καὶ προσέφισιν αὐτῷ παῖδια, ἵνα ἄψῃται αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἰπιστίμων τοῖς προσφίσεουσιν.

14 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἡγαπάσθησι, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἄφιστε τὰ παῖδια ἔρχισθαι πρὸς με, μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ ταιούτων ἵστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

15 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἰὰν μὴ δίζηται τὴν βασιλίαν τοῦ

Θεοῦ ὡς παῖδιον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

16 Καὶ ἱναγκαλισάμενος αὐτὰ, τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ, ἠλόγιε αὐτά.

17 Καὶ ἱκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν, προσδραμὼν εἰς καὶ γυνυπιτήσας αὐτόν, ἱπνρώτα αὐτόν· Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ποιήσω ἵνα ζῶνι αἰώνιον κληρονομήσω;

18 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τί με λίγυς ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός.

19 Τὰς ἐντολάς οἶδας· Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψης· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Μὴ ἀποστρεφῇς· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.

20 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἱφυλαξάμεν ἐκ νεότητός μου.

21 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἱμβλίψας αὐτῷ, ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐν σοὶ ὑστερεῖ ὕπαξι, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς ταῖς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι, ἔσταις τὸν σταυρόν.

22 Ὁ δὲ, στυγιάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Καὶ περιβλιψάμενος ὁ Ἰησοῦς λίγυι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται;

24 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἱθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ· Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς, λίγυι αὐτοῖς· Τίκτα πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς πικιοῦστας ἐπὶ τοῖς χρήμασιν, εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν;

25 Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τῆς πυγμαλιᾶς τῆς βεφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.

26 Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λίγοντες πρὸς ἑαυτούς· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;

27 Ἐμβλίψας δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λίγυι· Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ τῷ Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατόν ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ.

28 Ἦρξατο ὁ Πέτρος λίγυι αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡμῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι.

29 Ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν Ἀμὴν λίγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστιν ὃς ἀφήκει οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἵνα κεν ἱμοῦ καὶ ἵνα κεν τοῦ εὐαγγελίου,

30 Ἐὰν μὴ λάβῃ ἱκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας, καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς, καὶ μητέρας καὶ τέκνα, καὶ ἀγροὺς, μετὰ διαγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἱρχομένῳ ζῶνι αἰώνιον.

31 Πολλοὶ διέσονται πρῶτοι, ἴσχατοι, καὶ ἴσχατοι, πρῶτοι.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱερουσόλυμα· καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἰθαμβεύοντο, καὶ ἀκολουθῶντες ἰφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὸν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν.

33 Ὅτι ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματέωσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι.

34 Καὶ ἱμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτόν, καὶ ἱμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἕκαστός μας ποιῇς ἡμῖν.

36 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν;

37 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δὸς ἡμῖν, ἵνα εἴς ἐκ διξμῶν σου καὶ εἴς ἐκ ἐκωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.

38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἶδατε τί αἰτιῶσθε· δύνασθε πλὴν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι;

39 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δυνάμεθα· Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-

τοῖς· Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, πίοσθε· καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσισθε.

40 Τὸ δὲ καθίσαι ἐκ διξμῶν μου καὶ ἐκ ἐκωνύμων, οὐκ ἔστιν ἱμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται.

41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

42 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, λέγει αὐτοῖς· Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἀρχὴν τῶν ἰθῶν, κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν, κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν.

43 Οὐχ' οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἐστιν θέλη γινέσθαι μίγας ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὑμῶν.

44 Καὶ ὅς ἐστιν θέλη ὑμῶν γινέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος.

45 Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχὼ· καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχὼ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, υἱὸς Τιμαίου Βαρτίμαιος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν.

47 Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν, καὶ λέγειν· Ὁ υἱὸς Δαβὶδ Ἰησοῦ, ἐλίσσόν με.

48 Καὶ ἰππντίμων αὐτῷ πολ-
λοι ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶ
μᾶλλον ἱκραζεν· Τῇ Δαβίδ, ἑ-
λίησόν με.

49 Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς, εἴ-
πιν αὐτὸν φωνηθῆναι· καὶ φω-
νοῦσι τὸν τυφλὸν, λέγοντες αὐ-
τῷ· Θάρσει, ἰγυρας φωνῇ σι.

50 Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμά-
τιον αὐτοῦ, ἀναστὰς ἦλθε πρὸς
τὸν Ἰησοῦν.

51 Καὶ ἀποκριθεὶς λίγου αὐ-
τῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί θέλεις ποιήσω
σοι; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπιν αὐτῷ.
Ῥαββουνί, ἵνα ἀναβλίψω.

52 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπιν αὐτῷ.
Ῥαββι· ἡ πίστις σου σίωκί-
σι. Καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψε, καὶ
ἠκολούθει αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ΙΑ'. 11.

1 ΚΑΙ ὅτε ἰγγίζουσιν εἰς
Ἱερουσαλὴμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ
Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἑ-
λαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ,

2 Καὶ λίγου αὐτοῖς· Ῥαβ-
βι εἰς τὴν κώμην τὴν κατί-
ναντι ὑμῶν· καὶ εὐθὺς εἰσπο-
ρευόμενοι εἰς αὐτὴν, εὐρήσετε
πῶλον διδιδόμενον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς
ἀνθρώπων κειάθει· λύσαντες
αὐτὸν ἀγάγετε.

3 Καὶ ἴαν τις ὑμῖν εἴπῃ· Τί
ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε· Ὅτι ὁ
Κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει καὶ
εὐθὺς αὐτὸν ἀποστέλλει ἄδει.

4 Ἀπῆλθεν δὲ καὶ εὗρον πῶ-
λον διδιδόμενον πρὸς τὴν θύραν
ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφοδίου, καὶ λύω-
σιν αὐτόν.

5 Καὶ τινες τῶν ἐκτὸς ἰστα-
νότων ἔλιγον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε
λύοντες τὸν πῶλον;

6 Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς
ἠντιμίλατο ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆ-
καν αὐτούς.

7 Καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἰπιβάλ-
λουσιν αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν
καὶ ἐκάθισιν ἐπ' αὐτῷ.

8 Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐ-
τῶν ἱστρώσαν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλ-
λοι δὲ στοιβάδας ἱκοπτον ἐκ
τῶν δένδρων, καὶ ἱστρώνοντες
εἰς τὴν ὁδόν.

9 Καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ
ἀκολουθοῦντες ἱκραζον, λέγον-
τες· Ὡσαννὰ, εὐλογημένος ὁ
ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη
βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δα-
βίδ· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

11 Καὶ εἰσῆλθιν εἰς Ἱεροσό-
λυμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἰς τὸ ἱερόν
καὶ περιβλεψάμενος πάντα,
ὀφίας ἦδη οὕσης τῆς ὁδοῦ, ἔξ-
ῆλθιν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν
δωδیکا.

12 Καὶ τῇ ἰσχυρίῳν ἐξιλθόν-
των αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἰπεί-
νασι.

13 Καὶ ἰδὼν συκὴν μακρόθεν
ἔχουσαν φύλλα, ἦλθιν εἰ ἄρα
εὐρήσει τι ἐν αὐτῇ· καὶ ἰλθὼν

ἴπ' αὐτήν, οὐδὲν εὔρειν εἰ μὴ φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύ-
κων.

14 Καὶ ἀποκριθεὶς ἵπριν αὐ-
τῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶ-
να μηδὲς καρπὸν φάγει· καὶ
ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱερο-
σόλυμα· καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ
ἱερόν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς
πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν
τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν
κολλυβιστῶν, καὶ τὰς καθέδρας
τῶν πωλοῦντων τὰς περιστρεὰς
κατίστρεψε.

16 Καὶ οὐκ ἤθουν ἵνα τις δι-
εύγη σκυῖος διὰ τοῦ ἱεροῦ.

17 Καὶ ἰδιδασκει, λέγων αὐ-
τοῖς· Οὐ γίγρεσθαι· Ὅτι ὁ οἶ-
κός μου, οἶκος προσευχῆς κλη-
θήσεται πᾶσι τοῖς ἱενοῖσι· ὑ-
μῖς δὲ ἱπαιήσατε αὐτὸν σπή-
λαιον ληστῶν.

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ γραμμα-
τεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἐζή-
τουν πῶς αὐτὸν ἀπολίσουσιν
ἰφροῦντο γὰρ αὐτὸν, ὅτι πᾶς
ὁ ὄχλος ἐξιπλήσσιτο ἐπὶ τῇ
διδασκῇ αὐτοῦ.

19 Καὶ ὅτι ἐπὶ ἰγίνετο, ἐξε-
πορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ πρῶτὴ παραπορεύομε-
ται, εἶδον τὴν συκῇν ἐξηραμμένην
ἐκ ῥῥῶν.

21 Καὶ ἀνημνηθεὶς ὁ Πί-
τρος, λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, ἴδε,
ἡ συκῇ, ἣν κατηρέασω, ἐξήραν-
ται.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς,
λέγει αὐτοῖς· Ἐχίτε πίστιν
Θεοῦ.

23 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν,
ὅτι ὅς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει· τούτω·
Ἀρῇσθι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν
θάλασσαν· καὶ μὴ διακριθῇ ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύ-
σῃ, ὅτι ὃ λέγει γίνεται· ἔσται
αὐτῷ ὃ ἔαν εἴπῃ.

24 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν,
πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι
αἰτῶσθι, πιστεύετε ὅτι λαμβά-
νιτι· καὶ ἔσται ὑμῖν.

25 Καὶ ὅταν στήκητι προσ-
ευχόμενοι, ἀφίστε· εἴ τι ἔχετε
κατὰ τινος· ἵνα καὶ ὁ πατὴρ
ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑ-
μῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

26 Εἰ δὲ ὑμῖς οὐκ ἀφίστε,
οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώμα-
τα ὑμῶν.

27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς
Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ πι-
ριπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται
πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ περισβύτι-
ροι.

28 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἐν
ποιᾷ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς· καὶ
τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἰδω-
κιν, ἵνα ταῦτα ποιῇς;

29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς,
εἰπὼν αὐτοῖς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς
πρῶτον ἵνα λόγον· καὶ ἀποκρι-
θῇτί μοι, καὶ ἐγὼ ὑμῖν ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

30 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκριθὲν μοι.

31 Καὶ ἰλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες· Ἐὰν εἰπωμιν, ἐξ οὐρανοῦ, ἱερῷ· Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;

32 Ἀλλ' ἵαν εἰπωμιν· Ἐξ ἀνθρώπων· φοβοῦντο τὸν λαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν.

33 Καὶ ἀποκριθόντες, λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· Οὐκ οἶδαμιν· Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτοῖς· Οὐδὲ ἰγὼ λίγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

ΚΕΦ. β'. 12.

1 ΚΑΙ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν· Ἀμπελῶνα ἐφύτυσεν ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε φραγμὸν, καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον, καὶ ὠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξίδετο αὐτὸν γιωργοῖς· καὶ ἀπιδέησιν.

2 Καὶ ἀπίστειλε πρὸς τοὺς γιωργοὺς τῇ καιρῷ δούλον, ἵνα παρὰ τῶν γιωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος.

3 Οἱ δὲ, λαβόντες αὐτὸν, ἔδωκαν, καὶ ἀπίστειλαν κινόν.

4 Καὶ πάλιν ἀπίστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δούλον· καὶ κίινον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν, καὶ ἀπίστειλαν ἡτιμωμῶνον.

5 Καὶ ἄλλον ἀπίστειλε· καὶ κίινον ἀπέκτυναν· καὶ πολλοὺς

ἄλλους, τοὺς μὲν δέροντες, τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες.

6 Ἔτι οὖν ἵνα υἱὸν ἔχων ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπίστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων· Ὅτι ἐστραπήσονται τὸν υἱὸν μου.

7 Ἐκείνοι δὲ οἱ γιωργοὶ εἶπον πρὸς ἑαυτούς· Ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· διώτι, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία.

8 Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἀπέκτυναν, καὶ ἐξίβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος.

9 Τί οὖν ποιήσω ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολίσει τοὺς γιωργοὺς, καὶ δώσω τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.

10 Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε; Λίθον δὲ ἀπιδουλίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγινήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.

11 Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὐτῇ· καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

12 Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν πράττειν, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· Ἰγνώσκει γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε· καὶ ἀφίντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

13 Καὶ ἀποστείλλουσι πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ.

14 Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἶδαμιν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μίλῳ σοι περι

αὐτοὺς· οὐ γὰρ βλέπωις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις· Ἐξίστι κῆνσον Καίσαρι δῶναι, ἢ οὐ; δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν;

15 Ὁ δὲ, ἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς· Τί με πυράζετε; φέρετί μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω.

16 Οἱ δὲ ἤνεγκαν· Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Καίσαρος.

17 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος, Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ· Καὶ ἰθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ.

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτὸν, οἵτινες λέγουσιν ἀνόστασιν μὴ εἶναι· καὶ ἰσχυρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες.

19 Διδάσκαλι, Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι ἰάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ καταλίπῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἔχῃ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

20 Ἐπτά ἀδελφοὶ ἦσαν καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἔφηκε σπέρμα.

21 Καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἔφηκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως.

22 Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ οὐκ ἔφηκαν σπέρμα· ἰσχύατη πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.

23 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

24 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ διὰ τοῦτο πλατῶσθι, μὴ ἰδότες τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ;

25 Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

26 Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνίγνωσι ἐν τῇ βίβλῳ Μωσέως, ἐπὶ τοῦ βάρτου ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, λέγων· Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ;

27 Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· ὑμῖς οὖν πολὺν πλανᾶσθε.

28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματίων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἰσχυρώτησεν αὐτόν. Ποία ἐστὶ πρώτη πάντων ἐντολή;

29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ· Ὅτι πρώτη πάντων ἐντολή· Ἄκουε Ἰσραὴλ, Κύριος, ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστι.

30 Καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρ-

δίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου· αὕτη πρώτη ἰστολή.

31 Καὶ διευτίρα ὁμοία, αὕτη· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν· μίζων τούτων ἄλλη ἰστολή οὐκ ἔστι.

32 Καὶ ἔπειν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· Καλῶς, διδάσκαλε, ἡ ἀληθεία ἵπας, ὅτι εἰς ἔστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην αὐτοῦ.

33 Καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνίστης, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, πλείον ἔστι πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν.

34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνιχῶς ἀπεκρίθη, ἔπειν αὐτῷ· Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκίσι ἐτόλμα αὐτὸν ἰπερωτῆσαι.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· Πῶς λήγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς ἔστι Δαβὶδ;

36 Αὐτὸς γὰρ Δαβὶδ ἔπειν ἐν πνεύματι ἁγίῳ· Λέγει ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποποδῖον τῶν ποδῶν σου.

37 Αὐτὸς οὖν Δαβὶδ λέγει αὐτὸν κύριον· καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἔστι; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουε αὐτοῦ ἡδίας.

38 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· Βλέπτετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν βαλόντων ἐν στολαῖς περιπατῶν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς,

39 Καὶ πρωτοκαθιδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις.

40 Οἱ κατισθιόντες τὰς οἰκίας τῶν χρηῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι οὕτοι λήφονται περισσότερον κρίμα.

41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατίναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθιάρη πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά.

42 Καὶ ἰλθούσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λιπαρὰ δύο, ὃ ἔστιτι ποδράντης.

43 Καὶ προσκαλισάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἔπειν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἢ πτωχὴ πλείον πάντων βίβληκε τῶν βαλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον.

44 Πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσιύοντος αὐτοῖς ἔβαλον αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῇ· πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλας τὸν βίον αὐτῆς.

ΚΕΦ. ιγ'. 13.

1 ΚΑΙ ἔκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λίγου αὐτῇ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Διδάσκαλε, ἴδε ποταπὸ λίθου καὶ ποταπὰ οἰκοδομαί.

2 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, ὑπὶν αὐτῇ· Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφιδῇ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.

3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἱλαιῶν κατίναντι τοῦ ἱεροῦ, ἰσηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας.

4 Εἰπὶ ἡμῖν πότε ταῦτα ἴσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μίλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι;

5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς, ἤρξατο λίγιν· Βλέπεις μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ.

6 Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῇ ὀνόματι μου, λήγοντες· Ὅτι ἐγὼ εἰμι· καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν.

7 Ὅταν δὲ ἀκούσῃτε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροῦσθι· διὸ γὰρ γινίσθαι· ἀλλ' ὡπώ τὸ τέλος.

8 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἴσονται σισμοὶ πατὲς τόπους, καὶ ἴσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί.

9 Ἀρχαὶ μὲν οὖν ταῦτα· βλίσπει δὲ ὑμῖς ἑαυτούς· παραδώσουσι γὰρ ὑμεῖς ἐν συνείδειᾳ, καὶ ἐπὶ ἡγμένων καὶ βασιλέων σταθήσεσθι ἐνικνίμου, εἰς μακρὺν χρόνον αὐτοῖς.

10 Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δι' ἑρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον.

11 Ὅταν δὲ ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσῃτε, μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γὰρ ἴσται ὑμῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον.

12 Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατήρ τέκνον καὶ ἀνασταθήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς.

13 Καὶ ἴσισθι μισοῦμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

14 Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδίλυγμα τῆς ἱερῆώσεως, ἑστὼς ὅπου οὐ διὸ, (ὁ ἀναγινώσκων νοίτω) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φυγίστωσαν εἰς τὰ ὄρη.

15 Ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσέλθω ἀραι· τί ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

16 Καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὄν, μὴ ἐπιστρίψατω εἰς τὰ ὄπισθον, ἀραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.

17 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἰχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκρίναις ταῖς ἡμέραις.

18 Προσιύχισθε δὲ, ἵνα μὴ γίνηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χιμῶνες.

19 Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκρίναι θλίψις, οἷα οὐ γίγνεται τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως, ἧς ἐκτίσεν ὁ Θεὸς, ὥς τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γίνηται.

20 Καὶ εἰ μὴ Κύριος ἐκολόβωσι τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσι τὰς ἡμέρας.

21 Καὶ τότε ἰάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἰδοὺ, ὦδε ὁ Χριστός· ἢ· Ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ πιστεύετε.

22 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται· καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς.

23 Ὑμεῖς δὲ βλέπετε· Ἰδοὺ, προεῖρηκα ὑμῖν πάντα.

24 Ἀλλ' ἐν ἐκρίναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκρίνην, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς.

25 Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται.

26 Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃς μετὰ δυνάμειος πολλῆς καὶ δόξης.

27 Καὶ τότε ἀποσταλῶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνάξω τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεισεῶν ἀνέμων, ἀπ' ἀπρου γῆς ὥς ἀπρου οὐρανοῦ.

28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς· μάθειτε τὴν παραβολήν· ὅταν αὐτῆς ἦδη ὁ κλάδος ἀπαλὸς γίνηται, καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκει· ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν.

29 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ταῦτα ἴδῃτε γινόμενα, γινώσκει· ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἡ θύρα.

30 Ἀμὲν· λίγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρίλθῃ ἡ γενιὰ αὕτη, μείχρ' οὐ πάντα ταῦτα γίνηται.

31 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρίλθωσι.

32 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκρίνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ.

33 Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσιύχισθε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρὸς ἐστίν.

34 Ὡς ἄνθρωπος ἀπώδημος ἀφίει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δούς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐκάστην τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐντείλατο ἵνα γρηγορῇ·

35 Γρηγορεῖτε οὖν, (οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὅψι, ἢ μεσονυκτίου, ἢ ἀλειποροφωνίας, ἢ πρωί.)

36 Μὴ ἰλθὼν ἐξαίφνης, εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας.

57^a Α δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι
λέγω Γρηγορεῦτε.

ΚΕΦ. ιδ'. 14.

1 ἮΝ δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ
ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας· καὶ
ἰζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ
πραστήσαντες ἀποκτείνωσιν.

2 Ἐλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἱερ-
τῇ, μήποτε ὄρυβος ἴσται τοῦ
λαοῦ.

3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθα-
νίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λι-
προῦ, κατακειμένου αὐτοῦ, ἦλθε
γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύ-
ρου, κέρδου πιστικῆς πολυτι-
λουῆς· καὶ συντρίψασα τὸ ἀλά-
bastρον, κατίχριν αὐτοῦ κατὰ
τῆς κεφαλῆς.

4 Ἦσαν δὲ τινες ἀγανακτοῦν-
τες πρὸς ἑαυτούς, καὶ λέγοντες·
Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύ-
ρου γίνονται;

5 Ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύ-
ρον πρᾶθῆναι ἑπτακοσίων
δηνάρων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτω-
χοῖς. Καὶ ἐμβριμῶντο αὐτῇ.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀφίτε
αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρί-
χετε; καλὸν ἔργον εἰργάσατο
ἐν ἑμοί.

7 Πάντοτε γὰρ τοὺς πτω-
χοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅ-
ταν θέλητε, δύνασθε αὐτοὺς εὖ
ποιῆσαι· ἐγὼ δὲ οὐ πάντοτε ἔχι-
τε.

8 Ὁ ἴσχιν αὕτη, ποιήσει
προῖλαβι μυρίαι μου τὸ σῶμα
εἰς τὸν ἐνταφιασμόν.

9 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου
ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο
εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὁ ποιή-
σιν αὕτη, λαληθήσεται εἰς μνη-
μόσυνον αὐτῆς.

10 Καὶ ὁ Ἰουδας ὁ Ἰσκαριώ-
της, εἰς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε
πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα παρα-
δῇ αὐτὸν αὐτοῖς.

11 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρη-
σαν· καὶ ἰσηγγέλαινο αὐτῷ
ἀργύριον δοῦναι· καὶ ἰζήτηι πῶς
ἐκκαίρως αὐτὸν παραδῇ.

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν
ἁζύμων, ὅτι τὸ πάσχα ἔθουν,
λίγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ· Ποῦ θέλεις ἀπειλθόντες ἐ-
τοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσ-
χα;

13 Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐ-
τοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν·
καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος
κτεράμιον ὕδατος βαστάζων ἀ-
κολουθήσατε αὐτῷ.

14 Καὶ ὅπου ἴαν εἰσέλθῃ, εἵ-
πατε τῷ οἰκοδισπότῃ· Ὅτι ὁ δι-
δάσκαλος λέγει· Ποῦ ἴστι τὸ
κατάλυμα, ὅπου τὰ πάσχα μι-
τὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω;

15 Καὶ αὐτοὺς ὑμῖν διέξιμι ἀ-
νώγατον μίγα ἰσχυρῶς, ἵτοι-
μον ἑκὼ ἐτοιμάσατε ἡμῖν.

16 Καὶ ἐξηλθον οἱ μαθηταὶ

αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς εἶπιν αὐτοῖς· καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

17 Καὶ ὁψίας γινομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα.

18 Καὶ ἀνακιμίνων αὐτῶν, καὶ ἰσθιόντων, εἶπιν ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἰσθίων μετ' ἱμοῦ.

19 Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπῆσθαι, καὶ λέγουσιν αὐτῷ εἰς καθ' εἰς· Μὴ τι ἰγώ; καὶ ἄλλος· Μὴ τι ἰγώ;

20 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπιν αὐτοῖς· Εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἱμβαπτόμενος μετ' ἱμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον.

21 Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἱκίειν, δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἰγινῆθη ὁ ἀνθρώπος ἱκίεινος.

22 Καὶ ἰσθιόντων αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτοι, εὐλογήσας ἔκλασε· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς. καὶ εἶπε· Λάβετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου.

23 Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς· καὶ ἔπινον ἐξ αὐτοῦ πάντες.

24 Καὶ εἶπιν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον.

25 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐκ

ἔστι αὐτῷ πῶς ἐκ τοῦ γινῆματος τῆς ἀμπέλου, ἵως τῆς ἡμέρας ἱκίεινης, ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

26 Καὶ ὁμῆσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἱλαίων.

27 Καὶ λέγουσιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι πάντες σκανδαλισθήσθε ἐν ἱμοῖ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γέγραπται· Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα.

28 Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἰγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

29 Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· Καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἰγώ.

30 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι σὺ σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ δις ἀλίκτορα φωνῆσαι, τρίς ἀπαρνήσῃ με.

31 Ὁ δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον· Ἐάν με διὴ συναποθάνῃν σοι, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλινον.

32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανῆ· καὶ λέγουσιν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Καθίσати· ὧδε ἵως προσεύξωμαι.

33 Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μετ' ἑαυτοῦ καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν.

34 Καὶ λέγουσιν αὐτοῖς· Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἵως

θανάτου μίνατε ὧδε, καὶ γρηγορεῖτε.

35 Καὶ προελθὼν μικρὸν ἵπυσιν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ προσήχιστο, ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρῇ αὐτὸν ἡ ὄρα.

36 Καὶ ἔλεγεν· Ἀββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνατό σοι· παρῇ γὰρ τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ' οὐ τί ἡγώ θέλω, ἀλλὰ τί σύ.

37 Καὶ ἔρχεται, καὶ εὗρίσκει αὐτοὺς καθυδόντας· καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορεῖσαι;

38 Γρηγορεῖτε καὶ προσύχισθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

39 Καὶ πάλιν ἀπιθὼν προσήχετο, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών.

40 Καὶ ὑποστρέψας εὗρει αὐτοὺς πάλιν καθυδόντας, (ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν βεβαρημένοι) καὶ οὐκ ᾔδισαν τί αὐτῷ ἀποκριθῶσι.

41 Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθυδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύσθε ἀπέχου, ἥλθιν ἡ ὄρα· ἰδοὺ, παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν.

42 Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἰδοὺ, ὁ παραδιδούς με ἡγγικε.

43 Καὶ εὐθὺς, ἵτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται Ἰούδας,

ὃς ἂν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρισβυτέρων.

44 Διδῶν δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς, λέγων· Ὅν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτὸν, καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς.

45 Καὶ ἰθὺς, εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ, λέγει· Ῥαββί, ῤαββί· καὶ κατιφίλησιν αὐτόν.

46 Οἱ δὲ ἐπίβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.

47 Εἷς δὲ τις τῶν παριστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἵπαισι τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφείλιν αὐτοῦ τὸ ὠτίον.

48 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων συλλαβεῖν με;

49 Καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.

50 Καὶ ἀφίνετε αὐτὸν πάντες ἴφθυγον.

51 Καὶ εἷς τις νιανίσκος ἠκολούθει αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδῶνα ἐπὶ γυμνίου· καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νιανίσκοι.

52 Ὁ δὲ καταλαπών τὴν σινδῶνα, γυμνὸς ἴφθυγεν ἀπ' αὐτῶν.

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερεῖα· καὶ συνιέχοντα αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ περισβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς.

54 Καὶ ὁ Πίτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἴσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς.

55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατώσαι αὐτὸν, καὶ οὐχ εὑρίσκον.

56 Πολλοὶ γὰρ ἱψυδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αὐ μαρτυρίας οὐκ ἦσαν.

57 Καὶ τινες ἀναστάντες, ἱψυδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λίγοντες·

58 Ὅτι ἡμῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λίγοντες· Ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χιμροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχιμροποίητον οἰκοδομήσω·

59 Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν.

60 Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μίσην, ἠπρωάτησε τὸν Ἰησοῦν, λίγων. Οὐκ ἀποκρίνη οὐδὲν· τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;

61 Ὁ δὲ ἰσιώπα, καὶ οὐδὲν ἀπικρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἠπρωάτα αὐτὸν, καὶ λίγει αὐτῷ·

Σὺ εἰ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ ἐνλογητοῦ;

62 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγὼ εἰμὶ· καὶ ὄψισθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεις, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

63 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς, διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ, λίγει· Τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων;

64 Ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες κατίκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου.

65 Καὶ ἤρξαντό τινες ἱμπτύνειν αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ κολαφίζειν αὐτὸν, καὶ λίγειν αὐτῷ· Προφήτευσον· καὶ οἱ ὑπηρεταὶ ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον.

66 Καὶ ὄντος τοῦ Πίτρου ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως.

67 Καὶ ἰδοῦσα τὸν Πίτρον θερμαινόμενον, ἱμβλίψασα αὐτῷ, λίγει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρενοῦ Ἰησοῦ ἦσθα.

68 Ὁ δὲ ἠρνήσατο, λίγων· Οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἐπίσταμαι τί σὺ λίγεις· Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον· καὶ ἀλίκτωρ ἰφώνησι.

69 Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν, ἤρξατο λίγειν τοῖς παριστηκόσιν· Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν.

70 Ὁ δὲ πάλιν ἠρνήσατο. Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρισ-

πάντες ἔλθον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει.

71 Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθιματίζειν, καὶ ὁμνῆσαι· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τούτον, ὃν λέγεις.

72 Καὶ ἐν διευτέρῳ ἀλίπτωρ ἰφάνησι· καὶ ἀνιμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος οὗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. Ὅτι πρὶν ἀλίπτωρα φωνῆσαι δις, ἀπαρνήσῃ με τρίς. Καὶ ἐπιβαλὼν, ἔκλειαι.

ΚΕΦ. ιε'. 15.

1 ΚΑΓ' εὐθὺς ἐπὶ τὸ πρῶτον συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δέξαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπηνγκαν, καὶ παρίδωκαν τῷ Πιλάτῳ.

2 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος· Σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ· Σὺ λέγεις.

3 Καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά.

4 Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτὸν, λέγων· Οὐκ ἀποκρίνη οὐδὲν; Ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν.

5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ εἶπε οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζουσιν τὸν Πιλάτον.

6 Κατὰ δὲ ἰορτὴν ἀπέλυνεν

αὐτοῖς ἵνα δίσμουν, ὥσπερ ἤτευντο.

7 Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν διδιδόμενος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πιπιοῦντες.

8 Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος, ἤρξατο αἰτιῦσθαι, καθὼς αἰετοίκοι αὐτοῖς.

9 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων· Θέλεις, ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

10 (Ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φόνον παραδιδώκεται αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.)

11 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνίσουσιν τὸ ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς.

12 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς, πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί οὖν θέλεις ποιῆσαι ὃν λέγεις βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

13 Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν.

14 Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησιν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν.

15 Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρίδωκε τὸν Ἰησοῦν φραγισσάσας, ἵνα σταυρωθῇ.

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἴσα τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστὶ πραιτώριον· καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπιῆραν·

17 Καὶ ἰνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ περιτιθιάσιν αὐτῷ πλίζαντες ἀπάνθιοι στίφανον.

18 Καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· Καίρι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων·

19 Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλὰ μῃ, καὶ ἐνίπτυσιν αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσκύνουν αὐτῷ.

20 Καὶ ὅτι ἐνίπαιζαν αὐτῷ, ἐξίδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἰνδύσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια· καὶ ἐξάγουσιν αὐτόν, ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν.

21 Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ρούφου ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

22 Καὶ φέρουσιν αὐτόν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον ὃ ἔστι μεθερμηνιζόμενον, κρανίου τόπος.

23 Καὶ ἰδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἰσχυρισμένον οἶνον ὃ δὲ οὐκ ἔλαβι.

24 Καὶ σταυρώσαντες αὐτόν, διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ, τίς ἄρῃ.

25 Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἰσταύρωσαν αὐτόν.

26 Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΤ' Σ ΤΩ' Ν' ΙΟΥΔΑΙΩ' Ν.

27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι

δύο ληστές· ἵνα ἐκ δεξιῶν, καὶ ἵνα ἐξ ἐναντίων αὐτοῦ.

28 Καὶ πληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λίγουσα· Καὶ μετὰ ἀνόμων ἡλογίσθη.

29 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἰβλασφῆμουν αὐτόν, κινεῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λίγοντες· Οὐαὶ, ὃ καταλύων τὸν ναὸν, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν·

30 Σῶσον σεαυτὸν, καὶ πατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

31 Ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἰμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματίων, ἔλιγον· Ἄλλους ἴσωςιν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι.

32 Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμιν καὶ πιστιύσωμιν, Καὶ οἱ συνισταρμῆνοι αὐτῷ ὠνίδιζον αὐτόν.

33 Γινομίνης δὲ ὥρας ἑκτῆς, σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ὥς ὥρας ἑνᾶτης.

34 Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἑνᾷ τῇ ἰβόησιν ὁ Ἰησοῦς φωνὴν μεγάλην, λίγων· Ἐλωὶ Ἐλωὶ, λαμμᾶ σαβαχθανί· ὃ ἔστι μεθερμηνιζόμενον· Ὁ Θεὸς μου, ὁ Θεὸς μου, εἰς τί με ἠγκατέλιπες·

35 Καὶ τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες, ἔλιγον· Ἰδοὺ, Ἠλίαν φωνῇ.

36 Δραμὼν δὲ εἷς, καὶ γεμίσας σπόνγον ὄξους, περιθείς τι καλὰ μῃ, ἐπότιζεν αὐτόν, λί-

γων· Ἀφίτι· ἰδωμιν εἰ ἔρχεται
Ἡλίας καθιλεῖν αὐτόν.

37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφίς φωνὴν
μεγάλην, ἐξίπνισι.

38 Καὶ τὸ καταπίτασμα
τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ
ἁνωθεν ἰως κάτω.

39 Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρ-
ιστηκὸς ἐξ ἰναντίας αὐτοῦ, ὅτι
οὕτως κράζας ἐξίπνισεν, εἶπεν·
Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς
ἦν Θεοῦ.

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀ-
πὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· ἐν αἷς
ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ
Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μι-
κροῦ, καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ Σα-
λώμῃ.

41 Αἱ καὶ, ὅτι ἦν ἐν τῇ Γα-
λιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ
διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολ-
λαί αἱ συναναβαῖσαι αὐτῷ εἰς
Ἱερουσόλυμα.

42 Καὶ ἦδη ὀψίας γινομένης,
(ἵπαι ἦν παρασκευῇ, ὅ ἐστι προ-
σάββατον.)

43 Ἦλθεν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀ-
ριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευ-
τῆς, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδιχό-
μιμος τὴν βασιλίαν τοῦ Θεοῦ,
τολμήσας εἰσῆλθαι πρὸς Πιλά-
τον, καὶ ἡτήσατο τὸ σῶμα τοῦ
Ἰησοῦ.

44 Ὁ δὲ Πιλάτος θαύμασιν,
εἰ ἦδη τίθηται· καὶ προσκαλι-
σάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρεά-
τησιν αὐτόν, εἰ πάσαι ἀπίθανι.

45 Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεν-

τυρίωνος, ἰδωρῆσατο τὸ σῶμα
τῷ Ἰωσὴφ.

46 Καὶ ἀγοράσας σινδόνα,
καὶ καθιλὼν αὐτόν ἐνίηλσε τῇ
σινδόνι· καὶ κατίθηκεν αὐτόν ἐν
μνημείῳ ὃ ἦν λεηλατομημένον ἐκ
πίτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον
ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.

47 Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαλη-
νὴ καὶ Μαρία Ἰωσὴ ἰθιῶρου ποῦ
τίθεται.

ΚΕΦ. ιγ'. 16.

1 ΚΑὶ διαγινομένου τοῦ σαβ-
βάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ
καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ
Σαλώμῃ ἠγόρασαν ἀρώματα,
ἵνα ἰλθούσαι ἀλείψωσιν αὐτόν.

2 Καὶ λίαν πρῶτ' τῆς μιᾶς
σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνη-
μεῖον, ἀνατίλαντος τοῦ ἡλίου.

3 Καὶ ἔλγουν πρὸς ἑαυτάς·
Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον
ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;

4 Καὶ ἀναβλίψασαι θεωροῦ-
σιν, ὅτι ἀποκυλίσκεται ὁ λίθος·
ἦν γὰρ μέγας σφόδρα.

5 Καὶ εἰσιλθούσαι εἰς τὸ μνη-
μεῖον, εἶδον νιανίσκον καθήμενον
ἐν τοῖς διεξοῖς, περιβεβλημένον
στολὴν λευκὴν· καὶ ἐξισταμβή-
θησαν.

6 Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μὴ ἐκ-
σταμβεῖσθι· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν
Ναζαρενὸν τὸν ἰσταυρωμένον·
ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τό-
πος, ὅπου ἔθηκαν αὐτόν.

7 Ἄλλ' ὑπάγει, ἵστασι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθαι, καθὼς ἔστιν ὑμῖν.

8 Καὶ ἐξιελθούσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· ἔχει δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδὲν οὐδὲν ἔπον· ἐφοβούντο γάρ.

9 Ἀναστὰς δὲ πρῶτ' ἐκ τῆς σαββάτου, ἑφάνη πρῶτον Μαρίας τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς ἐκβλήκει ἅτὰ δαιμόνια.

10 Ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγυλε τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις, πειθούσι καὶ κλαίοις.

11 Κἀκεῖνοι, ἀκούσαντες ὅτι ζῇ, καὶ ἰδίαθ' ὑπ' αὐτῆς, ἠπίστησαν.

12 Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἑφανερῶθ' ἐν ἰτέρῃ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν.

13 Κἀκεῖνοι ἀπειθόντες ἀπήγγυλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἰκίνοισι ἐπίστυσαν.

14 Ὅτι οἱ, ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἰδιότεροις ἑφανερῶθ', καὶ ἀντίδοσι τὴν ἀπιστίαν αὐ-

τῶν, καὶ σκληροκαρδίαν· ὅτι τοῖς διασαμίνουσιν αὐτὸν ἰηγηρέ-
μαίνοι οὐκ ἐπίστυσαν.

15 Καὶ ἔστιν αὐτοῖς· Πορευ-
θίντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα,
κηρύττειν τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ
τῇ κτίσει.

16 Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθῆς, σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπιστή-
σας, κατακριθήσεται.

17 Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύ-
σασιν ταῦτα παρακολουθήσει·
Ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια
ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσου-
σι καιναῖς·

18 Ὅφεις ἄρουσι· κἄν θανά-
σιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοῦς
βλάβῃ ἐπὶ ἁβρῶστους χεῖρας
ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἔξου-
σιν.

19 Ὁ μὲν οὖν Κύριος μετὰ
τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθ' εἰς
τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ
δεξιῶν τοῦ Θεοῦ.

20 Ἐκείνοι δὲ ἐξιελόντες ἐπή-
ρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου
συνεργοῦντες, καὶ τὸν λόγον βι-
βαιοῦντες διὰ τῶν ἠπακουλουθύν-
των σημεῖων.

ΕΤΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΑΤΑ

Λ Ο Υ Κ Α Ν.

ΚΕΦ. α'. 1.

ἘΠΕΙΔΗ ΠΕΡ πολλοὶ ἐπι-
χείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν
περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν
ἡμῖν πραγμάτων,

2 Καθὼς παρίδουσιν ἡμῖν οἱ
ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπη-
ρίται γινόμενοι τοῦ λόγου

3 Ἐδοξε ἡμῶι, παρηκολου-
θησάτι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς,
καθιζήσας σοὶ γράψαι, κράτιστε
Θεόφιλε,

4 Ἴνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κα-
τηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις
Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰου-
δαίας, ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχα-
ρίας, ἐξ ἰσσημερίας Ἀβιά· καὶ
ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέ-
ρων Ἀαρὼν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς
Ἑλισάβιτ.

6 Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι
ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δι-
καιώμασι τοῦ Κυρίου ἁμεμπ-
τοι.

7 Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον,
καθότι ἡ Ἑλισάβιτ ἦν στῆρα,

καὶ ἀμφότεροι προβιβηκότις ἐν
ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν.

8 Ἐγένετο δὲ ἐν σπῷ ἱσρατιῶν
αὐτὸν ἐν τῇ τάξιν τῆς ἰσσημερίας
αὐτοῦ ἵναντι τοῦ Θεοῦ,

9 Κατὰ τὸ ἴθος τῆς ἱσρατιῆς
ἔλαχε τοῦ θυμιάσαι, εἰσελθὼν
εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου.

10 Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ
λαοῦ ἦν προσευχόμενον ἔξω τῇ
θύρᾳ τοῦ θυμιάματος.

11 Ὡφθῆ δὲ αὐτῷ ἄγγελος
Κυρίου, ἰστάς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυ-
σιαστηρίου τοῦ θυμιάματος.

12 Καὶ ἰσαρέχθη Ζαχαρίας
ιδὼν, καὶ φόβος ἐπέπαισεν ἐπ'
αὐτόν.

13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ
ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ Ζαχαρία·
διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου
καὶ ἡ γυνὴ σου Ἑλισάβιτ γιν-
νήσου υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.

14 Καὶ ἴσται χαρὰ σοὶ καὶ
ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ
γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται.

15 Ἔσται γὰρ μίγας ἐνώ-
πιον Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σί-

παρα οὐ μὴ πῖν' καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἵτι ἐκ κοι-
λίας μητρὸς αὐτοῦ.

16 Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψαι ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν.

17 Καὶ αὐτὸς προεβόησεν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, ἐπιστρέψαι καρ-
δίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἰ-
στομάσαι Κυρίου λαὸν κατε-
σκευασμένον.

18 Καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· Κατὰ τί γνώσο-
μαι τοῦτο; ἰγὼ γάρ εἰμι πρε-
βύτης, καὶ ἡ γυνὴ μου προ-
βεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐ-
τῆς.

19 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγε-
λος, εἶπεν αὐτῷ· Ἐγὼ εἰμι Γα-
βριήλ ὁ παριστηκὼς ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ· καὶ ἀπιστάλην λαλῆσαι
πρὸς σι, καὶ εὐαγγελίσασθαί
σοι ταῦτα.

20 Καὶ ἰδοῦ, ἔστη σιωπῶν, καὶ
μὴ δυνάμενος λαλῆσαι, ἄχρι ἧς
ἡμέρας γίνηται ταῦτα, ἀν' ὧν
οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου,
οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν
καιρὸν αὐτῶν.

21 Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν
τὸν Ζαχαρίαν· καὶ θαυμάζον
ἐν τῷ χερσίζειν αὐτὸν ἐν τῷ
ναῷ.

22 Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο
λαλῆσαι αὐτοῖς· καὶ ἐπέγνω-
σαν ὅτι ὥπτασίαν ἰώρακεν ἐν

τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανοῶν
αὐτοῖς· καὶ δέιμνε κωφός.

23 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθη-
σαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας
αὐτοῦ, ἀπῆλθιν εἰς τὸν οἶκον
αὐτοῦ.

24 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡ-
μέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ
γυνὴ αὐτοῦ· καὶ περιέκρυεν
ἐαυτὴν μῆνας πέντε, λίγουσα.

25 Ὅτι οὕτω μοι πισποίηκεν
ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις, αἷς ἐπιτίδεν
ἀφιλεῖν τὸ ὄνιδός μου ἐν ἀνθρώ-
ποις.

26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῳ
ἀπιστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ
ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς
Γαλιλαίας, ἥ ὄνομα Ναζαρέτ,

27 Πρὸς παρθένον μεμνη-
στουμένην ἀνδρὶ, ἥ ὄνομα Ἰωσήφ,
ἐξ οἴκου Δαβὶδ· καὶ τὸ ὄνομα
τῆς παρθένου, Μαριάμ.

28 Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος
πρὸς αὐτήν, εἶπε· χαῖρε κεχα-
ριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ·
εὐλογημένη σὺ ἐν γυναῖξιν.

29 Ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διστα-
ρέχθη, καὶ διελογίζετο ποτα-
πὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος.

30 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐ-
τῇ· Μὴ φοβοῦ Μαριάμ· εὗρες
γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ.

31 Καὶ ἰδοῦ, συλλήψῃ ἐν
γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ πα-
λείσῃς τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

32 Οὗτος ἔσται μέγας, καὶ
υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται· καὶ
δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν

θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

33 Καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος.

34 Εἶπὶ δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον· Πῶς ἴσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω;

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα ἅγιον ἐπιλεύσεται ἐπὶ σι, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γινώμενον ἅγιον, κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ.

36 Καὶ ἰδοὺ, Ἐλισάβετ ἡ συγγινῆς σου, καὶ αὐτὴ συνελήφθη υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς· καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἔστιν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στέρᾳ.

37 Ὅτι οὐκ ἄδυνατήσου παρὰ τῇ Θεῷ πᾶν ῥῆμα.

38 Εἶπὶ δὲ Μαριάμ· Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γίνετό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἀπήλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐπορεύθη εἰς τὴν δευτὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰουδα.

40 Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ.

41 Καὶ ἐγένετο, ὥς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ.

42 Καὶ ἀνιφάνησι φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν· Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

43 Καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με;

44 Ἰδοὺ γὰρ, ὥς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐκίρτησεν ἐν ἡγαλλιᾶσι τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.

45 Καὶ μακαρία ἡ πιστεύουσα, ὅτι ἴσται ἐπιδείξαι τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου.

46 Καὶ εἶπε Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον·

47 Καὶ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῇ Θεῷ τῇ σωτῆρί μου·

48 Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· Ἰδοὺ γὰρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γυναῖκες.

49 Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλειὰ ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

50 Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενὰς γενιῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

51 Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ· δισκορπίσιν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

52 Καθίλει δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὑψώσει ταπεινοὺς.

53 Πικνῶντας ἐνέωλησεν ἡ-

γαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξ-
πίστειλε κινεούς·

54 Ἀντιλάβετο Ἰσραὴλ παι-
δὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἰλίους,

55 (Καθὼς ἐλάλησε πρὸς
τοὺς πατέρας ἡμῶν,) τῷ Ἀ-
βραάμ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ
ἕως αἰῶνος.

56 Ἐμεινε δὲ Μαριὰμ σὺν
αὐτῇ ὥσεί μῆνας τρεῖς· καὶ ὑπ-
έστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη
ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ
ἐγέννησεν υἱόν.

58 Καὶ ἤκωσαν οἱ περίοικοι
καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἡμι-
γάλυνε Κύριος τὸ ἔλκος αὐτῇ
μετ' αὐτῆς· καὶ συνέχαιρον αὐ-
τῇ.

59 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδόῃ
ἡμέρᾳ ἦλθον περιτιμῖν τὸ παι-
δίον· καὶ ἐκάλουν αὐτὸ, ἐπὶ τῷ
ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζα-
χαρίαν.

60 Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ, εἶπεν· Οὐχί· ἀλλὰ
κληθήσεται Ἰωάννης.

61 Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν·
Ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἐν τῇ συγγι-
νείᾳ σου, ὃς καλεῖται τῷ ὀνό-
ματι τούτῳ.

62 Ἐνένειον δὲ τῷ πατρὶ αὐ-
τοῦ, τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι
αὐτόν.

63 Καὶ αἰτήσας πινακίδιον,
ἔγραψε, λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ
τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἰθαύμα-
σαν πάντες.

64 Ἀνέχθη δὲ τὸ στόμα
αὐτοῦ παραχερῆμα, καὶ ἡ γλῶσ-
σα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλει εὐλογῶν
τὸν Θεόν.

65 Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας
φόβος τοὺς περιιοκοῦντας αὐτές·
καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰου-
δαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥή-
ματα ταῦτα.

66 Καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀ-
κούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν,
λέγοντες· Τί ἄρα τὸ παιδίον
τοῦτο ἴσται; Καὶ χεὶρ Κυρίου
ἦν μετ' αὐτοῦ.

67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατήρ
αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος ἁ-
γίου· καὶ προειφῆτευσεν, λέ-
γων·

68 Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς
τῷ Ἰσραὴλ· ὅτι ἐπισκίψατο
καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ
αὐτοῦ.

69 Καὶ ἠγυρε κίρας σωτη-
ρίας ἡμῖν, ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ
παιδὸς αὐτοῦ.

70 Καθὼς ἐλάλησε διὰ στό-
ματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶ-
νος προφητῶν αὐτοῦ,

71 Σωτηρίαν ἐξ ἰχθρῶν ἡ-
μῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν
μισούντων ἡμᾶς.

72 Παιῆσαι ἔλκος μετὰ τῶν
πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι
διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ,

73 Ὅρκον, ὃν ἄμοσεν πρὸς
Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ
δῆναι ἡμῖν,

74 Ἀφόβως, ἐκ χειρὸς τῶν

ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθίνοντας, λα-
τρεύειν αὐτῷ,

75 Ἐν ἐσιότητι καὶ δικαιο-
σύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσας τὰς
ἡμέρας ἡμῶν.

76 Καὶ σὺ, παιδίον, προφή-
της ὑψίστου κληθήσῃ· προπο-
ρεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυ-
ρίου, ἱτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ,

77 Τοῦ δεῦναι γνώσιν σωτη-
ρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφίσει
ἁμαρτιῶν αὐτῶν,

78 Διὰ σπλάγχνα ἰλίου
Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπισκίψατο
ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐκ ὕψους,

79 Ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει
καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις,
τοῦ κατενδύναι τοὺς πόδας ἡ-
μῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80 Τὸ δὲ παιδίον νῦξαν καὶ
ἐκραταιοῦτο πνεύματι· καὶ ἦν
ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀνα-
δείξας αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ἘΓΕ'ΝΕΤΟ δὲ ἐν ταῖς ἡ-
μέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα
παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀ-
πογραφῆσθαι πᾶσαν τὴν οἰκου-
μένην.

2 (Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη
ἐγένετο ἡγεμονούντος τῆς Συ-
ρίας Κυρηνίου.)

3 Καὶ ἰσχυροῦντο πάντες ἀ-
πογραφῆσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν
ἰδίαν πόλιν.

4 Ἀρίβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ

τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως Να-
ζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πό-
λιν Δαβὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθ-
λεὲμ, (διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐκ
οἴκου καὶ πατρὸς Δαβὶδ,)

5 Ἀπογράψασθαι σὺν Μα-
ριαμ τῇ μιμνηστυμένη αὐτῷ
γυναικί, οὔσῃ ἐγκύῃ.

6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐ-
τοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέ-
ραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν.

7 Καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς
τὸν πρωτότοκον, καὶ ἰσπαργά-
νωσεν αὐτὸν, καὶ ἀνέκλινεν αὐ-
τὸν ἐν τῇ φάτῃ· διότι οὐκ ἦν
αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύμα-
τι.

8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ
χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες,
καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς
νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμένην αὐτῶν.

9 Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου
ἐπίστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου
περίελαμψεν αὐτούς· καὶ ἐφο-
βήθησαν φόβον μέγαν.

10 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελ-
λος· Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ,
εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μι-
γάλην, ἣτις ἴσται παντὶ τῷ
λαῷ.

11 Ὅτι ἐτίχθη ὑμῖν σήμε-
ρον σωτὴρ, ὃς ἐστὶ Χριστὸς Κύ-
ριος, ἐν πόλει Δαβὶδ.

12 Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ ση-
μεῖον· Εὐρήσετε βρέφος ἰσ-
παργανωμένον, κείμενον ἐν φάτ-
τῃ.

13 Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν

τῇ ἀγγελίᾳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ, αἰνοῦντων τὸν Θεὸν, καὶ ληγόντων·

14 Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

15 Καὶ ἰγίνετο, ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Διείλωμεν δὴ ὥς Βηθλεὲμ, καὶ ἴδωμεν τὸ βῆμα τοῦτο τὸ γιγνόμεν, ὃ ὁ Κύριος ἰγνώρισεν ἡμῖν.

16 Καὶ ἦλθον σπύσαντες, καὶ ἀνῆλθον τὴν τι Μαρίας καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτῃ.

17 Ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ βήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.

18 Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἰθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς.

19 Ἡ δὲ Μαρία πάντα συνιστήρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

20 Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσι οἷς ἠκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἰλαλήθη πρὸς αὐτούς.

21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμεῖς ὁπτῶ τοῦ περιτεμιῶν αὐτὸν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰη-

σοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν, κατὰ τὸν νόμον Μωσίου, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερσόλυμα, παρυστῆσαι τῷ Κυρίῳ,

23 (Καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου· Ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν, ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται·)

24 Καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ τὸ εἰρημῖνον ἐν νόμῳ Κυρίου, ζῦγος τρυγόνων, ἢ δύο νιοσσὺς περισστιῶν.

25 Καὶ ἰδοὺ, ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ ὃ ὄνομα Συμεὼν· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβὴς, προσδεδεμένος παρακλήσει τοῦ Ἰσραὴλ· καὶ πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐπ' αὐτόν.

26 Καὶ ἦν αὐτῷ πενηντατισμῖνον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῷ ἁγίῳ, μὴ ἰδεῖν θάνατον, πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου.

27 Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσπαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰδισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ.

28 Καὶ αὐτὸς ἰδίξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεόν, καὶ εἶπε·

29 Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δίσποτα, κατὰ τὸ ῥημά σου, ἐν εἰρήνῃ.

30 Ὅτι ἴδον εἰ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,

31 Ὁ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν·

32 Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἰδῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ.

33 Καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ θαυμάζοντες ἐπὶ ταῖς λαλουμέναις περὶ αὐτοῦ·

34 Καὶ ἐυλόγησιν αὐτοὺς Συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· Ἰδοὺ οὗτος κῦται εἰς πτωσὶν καὶ ἀνέστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον.

35 (Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελύττεται ῥομφαία) ὅπως ἂν ἀπακαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

36 Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ φυλῆς Ἀσέρ· αὕτη προβαβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑκτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς.

37 Καὶ αὕτη χήρα ὡς ἑτῶν ἑβδομήκοντα τισσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νηστίας καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νῦν καὶ ἡμέραν.

38 Καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ πιστῶσα ἀνθωμολογῆτο τῷ Κυρίῳ, καὶ ἰλάμην περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδichoμένοις λῦτρωσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

39 Καὶ ὡς ἐτίλισαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου,

ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ.

40 Τὸ δὲ παιδίον ἤρξαν, καὶ ἱεραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενοι σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

41 Καὶ ἱεροῦντο εἰ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα.

42 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἑτῶν δώδικα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Ἱερουσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς·

43 Καὶ τελευσάντων τῆς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς, ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

44 Νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ ἵναί, ἤλθον ἡμέρας ἰδόν, καὶ ἀνιζήτου αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι, καὶ τοῖς γνωστοῖς.

45 Καὶ μὴ εὐρόντες, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ζητούντες αὐτόν.

46 Καὶ ἐγένετο, μεθ' ἡμέρας τρεῖς ἔβρον αὐτόν ἐν τῇ ἱερῇ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν, καὶ ἐπαινετῶντα αὐτούς.

47 Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ.

48 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν. Καὶ πρὸς αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ὑπὶ· Τίς τινος, τί ἱσποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ πα-

τῆς σου καὶ γὰρ ὀδυνώμενοι ἰζη-
τοῦμέν σοι.

49 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς·
Τί ὅτι ἰζητιῖτέ μοι; οὐκ ἤδυνε,
ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρὸς μου δεῖ
εἶναι μοι;

50 Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ
ῥῆμα, ὃ ἱλάλησεν αὐτοῖς.

51 Καὶ πατήσθη μιστ' αὐτῶν,
καὶ ἦλθον εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦν
ὑποτασσόμενος αὐτοῖς· Καὶ ἡ
μήτηρ αὐτοῦ διητέρει πάντα τὰ
ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῆς.

52 Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε
σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι
παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 Ἐν Ἰστυ δὲ πινυτικαδικά-
τῃ τῆς ἡγιομενίας Τιβερίου Καί-
σαρος, ἡγιομονύοντος Ποντίου
Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τι-
τραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας
Ἡρώδου. Φιλίππου δὲ τοῦ ἀ-
δελφοῦ αὐτοῦ τιτραρχοῦντος
τῆς Ἰουδαίας καὶ Τραχανιτί-
δος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς
Αβιληνῆς τιτραρχοῦντος,

2 Ἐπὶ Ἀρχιερέως Ἄννα καὶ
Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ
Ἰωάννῃ τὸν Ζαχαρίου υἱὸν, ἐν
τῇ ἱερίᾳ.

3 Καὶ ἦλθον εἰς πᾶσαν τὴν
περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, πληύσ-
σαν βάπτισμα μετανοίας εἰς
ἄφεισιν ἁμαρτιῶν

4 Ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ
λόγων Ἡσαίου τοῦ προφήτου,
λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ
ἱερίᾳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν
Κυρίου, εὐθείας ποιῶντι τὰς τρι-
βους αὐτοῦ.

5 Πᾶσα φάραγξ πληρωθή-
σεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς
ταπινωθήσεται· καὶ ἴσται τὰ
σκολιὰ εἰς εὐθύαν, καὶ αἱ τρα-
χιῖαι εἰς ὁδοὺς λαΐας·

6 Καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ
τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.

7 Ἐλθὺν οὖν τοῖς ἑκπορευ-
μένοις ὅχλοις βαπτισθῆναι ἐπ'
αὐτοῦ· Γενήματα ἰχθυῶν, τίς
ὠπιδίδειν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς
μιλλούσης ὀργῆς;

8 Ποιήσατε οὖν καρποὺς ἁ-
γίους τῆς μετανοίας· καὶ μὴ ἄρ-
ξασθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατή-
ρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγων
γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς
ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγῆραι
τίκτα τῷ Ἀβραάμ.

9 Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίτη πρὸς
τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κτεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρ-
πὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς
πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ
ὅχλοι, λέγοντες· Τί οὖν ποιήσα-
μεν;

11 Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐ-
τοῖς· Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας, με-
ταδώτω τῷ μὴ ἔχοντι· καὶ ὁ
ἔχων βρώματα, ὁμοίως ποιί-
τω.

12 Ἦλθον δὲ καὶ τιλοῦναι βαπτισθῆναι, καὶ ἔπειτα πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, τί ποιήσομεν;

13 Ὁ δὲ ἔειπε πρὸς αὐτούς· Μὴδὲν ἄλλο παρὰ τὸ διακτεταγμένοι ὑμῖν πρόσσιτε.

14 Ἐπηρώτων δὲ αὐτόν καὶ στρατιωμάτων, λέγοντες· Καὶ ἡμῶς τί ποιήσομεν; Καὶ ἔειπε πρὸς αὐτούς· Μὴδὲν ἄλλο διακτεταγμένοι, μὴδὲ συκοφαντήσηται· καὶ ἀρκῦσθε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν.

15 Προσδεκόμενος δὲ τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζόμενος πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς ἢ ὁ Χριστός,

16 Ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης, ἅπασι λέγων· Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ, καὶ πυρὶ.

17 Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαρεῖ τὴν ἄλυσαν αὐτοῦ· καὶ συνάξει τὸν σίτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἄσβεστον.

18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἔτιρα παρακαλῶν ἐνηγγιλίζετο τὸν λαόν.

19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης, ἰσαρχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιᾶδος τῆς γυναικὸς

τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων, ὃν ἱποκρίσει πονηρῶν ὁ Ἡρώδης,

20 Προσέθηκε καὶ εὗτο ἐπὶ πᾶσι, καὶ κατέκλιτο τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαόν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος, καὶ προσευχομένου, ἀνελχθῆναι τὸν οὐρανόν,

22 Καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα ἐν ἁγίῳ σωματικῷ ὡς ἐπὶ περιστρεῖν, ἐπ' αὐτόν· καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γινώσκειν, λέγουσαν· Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ἠδόκησα.

23 Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡς ἐπὶ τῶν τελέκοντα, ἀρχόμενος, ὢν, (ὡς ἐνομιζέτο,) υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἠλ,

24 Τῷ Ματθαίῳ, τῷ Λευί, τῷ Μιχαὴλ, τῷ Ἰωάννᾳ, τῷ Ἰωσήφ,

25 Τῷ Ματθαίῳ, τῷ Ἀμῶν, τοῦ Ναοῦμ, τοῦ Ἑσλ, τῷ Ναυγαλ,

26 Τοῦ Μααθ, τοῦ Ματθαίου, τοῦ Σιμαί, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰούδα,

27 Τοῦ Ἰωανᾶ, τοῦ Ῥησά, τοῦ Ζορβάβελ, τοῦ Σαλαδιήλ, τοῦ Νηρί.

28 Τοῦ Μιχαὴλ, τοῦ Ἀδδὶ, τῷ Κωσάμ, τοῦ Ἐλμαδὰμ, τοῦ Ἡρ,

29 Τοῦ Ἰωσή, τοῦ Ἐλίζε, τοῦ Ἰωρεὶμ, τοῦ Ματθαίῳ, τοῦ Λευί,

30 Τοῦ Συμειὼν, τοῦ Ἰούδα,

τῷ Ἰωσήφ, τῷ Ἰωνάν, τῷ Ἑλισαίῳ,

31 Τῷ Μιλιᾷ, τῷ Μαϊνάν, τῷ Μασσαδᾷ, τῷ Ναθάν, τῷ Δαβὶδ,

32 Τῷ Ἰισαί, τῷ Ὠζὶδ, τῷ Βοὺζ, τῷ Σαλμών, τῷ Ναασσάν,

33 Τῷ Ἀμιαδᾷ, τῷ Ἀράμ, τῷ Ἑσρὼν, τῷ Φαρὶς, τῷ Ἰούδα,

34 Τῷ Ἰακώβ, τῷ Ἰσαάκ, τῷ Ἀβραάμ, τῷ Θάρα, τῷ Ναχωρ,

35 Τῷ Σαρούχ, τῷ Ραγαῦ, τῷ Φαλίμ, τῷ Ἑβὲρ, τῷ Σαλα,

36 Τῷ Καϊνάν, τῷ Ἀρφαξᾷ, τῷ Σὴμ, τῷ Νῶε, τῷ Λάμει,

37 Τῷ Μαθουσάλα, τῷ Ἐνὼχ, τῷ Ἰαρεδ, τῷ Μαλιιῇλ, τῷ Καϊνάν,

38 Τῷ Ἐνῶς, τῷ Σήθ, τῷ Ἀδάμ, τῷ Θεῷ.

ΚΕΦ. Ὶ. 4.

1 Ἰησοῦς δὲ πνεύματος ἁγίου πλήρης ὑπείστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἦγεντο ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον,

2 Ἡμέρας τισσαράκοντα πυραζόμενος ὑπὸ τῷ διαβόλου· καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ συντελειώσαν αὐτῶν, ἔστρεον ἐπείνασι.

3 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβο-

λος· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ τῇ λίθῳ τούτῃ ἴστα γίνηται ἄρτος.

4 Καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, λίγων· Γίγρεσθαι, ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτον μόνον ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι Θεοῦ.

5 Καὶ ἀναγαγὼν αὐτόν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλόν, ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου.

6 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· Σοὶ δώσω τὴν ἔξουσίαν ταύτην ἅπασαι, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· ὅτι ἡμοὶ παραδίδεται, καὶ ὃ ἐὰν θέλω, δίδωμι αὐτήν.

7 Σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πάντα.

8 Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· γίγρεσθαι· Προσκυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

9 Καὶ ἤγαγεν αὐτόν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησεν αὐτόν ἐπὶ τὸ πτερυγίον τοῦ ἱεροῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σιαυτὸν ἐντιῶθιν κάτω.

10 Γίγρεσθαι γάρ· Ὅτι τοῖς ἁγγέλοις αὐτοῦ ἐνταλιῖται περὶ σου, τοῦ διαφυλάξαι σε·

11 Καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀρουσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

12 Καὶ ἀποκριθεὶς, εἶπεν

αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι εἴρηται·
Οὐκ ἐκπιράσκει Κύριον τὸν
Θεόν σου.

13 Καὶ συντελίσας πάντα
πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπίστω
ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.

14 Καὶ ὑπίστρεψεν ὁ Ἰη-
σοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνύμα-
τος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ
φάμη ἐξηλθε καθ' ὅλης τῆς
περιχώρου περὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν
ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δόξα-
ζόμενος ὑπὸ πάντων.

16 Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζα-
ρετ, οὗ ἦν τιθεαυμένους· καὶ
εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτοῦ,
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, εἰς
τὴν συναγωγὴν· καὶ ἀνίστη
ἀναγνῶναι.

17 Καὶ ἐπιδόθη αὐτῷ βί-
βλιον Ἡσαίου τοῦ προφήτου·
καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον, εὗρε
τὸν τόπον οὗ ἦν γυγγραμμένον·

18 Πνῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ·
οὐ ἵνα κεν ἔχρισί με εὐαγγελί-
ζεσθαι πτωχοῖς, ἀπίσταλκέ
με κηρύξαι αἰχμαλώτους ἄφι-
σι, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,
ἀποστοῦλαι τιθεαυμένους ἐν
ἀφίσει.

19 Κηρύξαι ἑαυτὸν Κύριον
δικτόν.

20 Καὶ πτύξας τὸ βιβλίον,
ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισεν·
καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ
ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐ-
τῷ.

21 Ἠρξάτο δὲ λέγειν πρὸς
αὐτούς· Ὅτι σήμερον πλη-
ρωταὶ ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς
ὤσιν ὑμῶν.

22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν
αὐτῷ, καὶ θαυμάζον ἐπὶ τοῖς
λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐκ-
πορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος
αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὐ-
τός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ;

23 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παρα-
βολὴν ταύτην· Ἰατρὲ, θεράπει-
σον σιαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν
γινόμενα εἰς Καπριναοὺμ, ποίη-
σον καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ πατρίδι
σου.

24 Εἶπε δὲ· Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς προφήτης δι-
κτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐ-
τοῦ.

25 Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω
ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν
ταῖς ἡμέραις Ἠλίου ἐν τῷ Ἰσ-
ραὴλ, ὅτι ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς
ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὥς
ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶ-
σαν τὴν γῆν·

26 Καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐ-
τῶν ἐπέμψθη Ἠλίας, εἰ μὴ εἰς
Σάριππα τῆς Σιδῶνος, πρὸς
γυναῖκα χήραν.

27 Καὶ πολλοὶ λιποὶ ἦσαν
ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν
τῷ Ἰσραὴλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν
ἐκαθάρσθη, εἰ μὴ Νειμὰν ὁ Σύ-
ρος.

28 Καὶ ἐπλάσθησαν πάντες

θουαῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα.

29 Καὶ ἀναστάντες ἔξιβαν αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὁφρύος τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ὁρατομένη, ὥστε καταπληρῶσαι αὐτόν.

30 Αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, ἵκωριότο.

31 Καὶ κατήλθεν εἰς Κασιρηναίῳ πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι.

32 Καὶ ἐκπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνῆμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀντίραξε φωνὴ μεγάλη,

34 Λέγων· Ἐα, τί ἡμῖν καὶ σοὶ Ἰησοῦ Ναζαρενί; ἥλθεις ἀπολίσσαι ἡμᾶς; εἰδὼς σὶ τίς εἶ· ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ.

35 Καὶ ἐπιστίμην αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Φιμάθῃτι, καὶ ἔξιλθι ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ῥίψαν αὐτὸν σὺ δαιμόνιον εἰς μέσον, ἔξηλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν.

36 Καὶ ἰγίνετο θάμβος ἐπὶ πάντας· καὶ συνιλάλου πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιστάσῃ τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἔξερχονται;

37 Καὶ ἱσπορεύετο ἡχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38 Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος· πειθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνηχομένη πυρρῇ μεγάλῃ καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς.

39 Καὶ ἰστώτας ἱπᾶνα αὐτῆς, ἐπιστίμην τῇ πυρρῇ, καὶ ἔφηκεν αὐτῇ παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς.

40 Δύνοντας δὲ τοῦ ἡλίου, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενούντας νόσοις ποικίλαις, ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἰκαστῇ αὐτῶν τῆς χυῖρας ἐπιθεῖς, ἰθεράπιυνεν αὐτούς.

41 Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα· Ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιστιμῶν οὕτως αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ἤδυσαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

42 Γενόμενης δὲ ἡμέρας ἔξιλθὼν ἱκωρεύθη εἰς Ἱερημὸν τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐπιστήτευον αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ κατήχον αὐτόν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν.

43 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὅτι καὶ ταῖς ἱστίαις πόλιν ὑμῶν ὑμῶν γλιόσασθαι με διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἀπίσταλμαι.

44 Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

ΚΕΦ. ε'. 5.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ τὸν ὄχλον ἐπιχειρῆσαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἰσχυρὸς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρίτ·

2 Καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἰσχυρὰ παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἁλμῆς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλωναν τὰ δίπτυα.

3 Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἡρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἱκαναγαγῆναι ὀλίγον· καὶ καθίσας ἰδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

4 Ὡς δὲ ἱκανύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίπτυα ὑμῶν εἰς ἅγρην.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων, εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιήσαντες, οὐδὲν ἱλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῇ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίπτυον.

6 Καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλυσαν ἰχθύων πλῆθος πολὺ· διηρῆγνυτο δὲ τὸ δίπτυον αὐτῶν.

7 Καὶ κατήκυσαν τοῖς μετόχους τοῖς ἐν τῇ ἰσχυρῇ πλοίῳ, τοῦ ἰσχύοντος συλλαβεῖσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον, καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυβίξισθαι αὐτά.

8 Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος, προσέειπεν τοῖς γόνεσι τοῦ Ἰησοῦ, λέγων· Ἐξέλθι ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς εἰμι, Κύριε.

9 Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἀγρῇ τῶν ἰχθύων ἧ συνίλαβον.

10 Ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζαβεδαίου, οἳ ἦσαν κοιτανεῖοι τῷ Σίμονι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσθ' ὡρῶν.

11 Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφίντες ἅπαντα, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πλοίων, καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ πλήρης λίπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πρὸς αὐτὸν ἐπὶ πρόσωπον, ἰδιόθη αὐτοῦ, λέγων· Κύριε, ἰδὼν θέλης, δύνασαι με καθαρίσαι.

13 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, εἰπὼν· Θέλω, καθαρίσθῃτι. Καὶ ἐθίως ἡ λίπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.

14 Καὶ αὐτὸς παρήγγυλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν· ἀλλὰ ἀπειθὼν διῆκον σιαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσέειπεν περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

15 Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν,

καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενιῶν αὐτῶν.

16 Αὐτοὺς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἱερήμοις, καὶ προσευχόμενος.

17 Καὶ ἰγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτοὺς ἦν διδάσκων· καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ Νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἰηληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ δύναντες Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς.

18 Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον, ὃς ἦν παραλελυμένος· καὶ ἰζήτουν αὐτὸν εἰσινιγκεῖν καὶ θῆναι ἐνὶ πῶν αὐτοῦ.

19 Καὶ μὴ εὐρόντες ποίας εἰσινιγκῶσιν αὐτὸν, διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν περᾶμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μίσειον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ.

20 Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν· Ἄνθρωπε, ἀφίονται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου.

21 Καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες· Τίς ἐστιν οὗτος, ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφίναί ἁμαρτίας, εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός;

22 Ἐπιγινούς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

23 Τί ἐστιν ὑποπόσφιτον, εἰ-

πὺν· Ἀφίονται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου· ἢ εἰπὺν· Ἐγὼ εἶμι καὶ περιπάτη;

24 Ἵνα δὲ ἰδῇσι, ὅτι ἔχουσιν ἔχου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίναί ἁμαρτίας, (εἰπὶ τῷ παραλελυμένῳ) Σαὶ λίγω, ἔγυρι, καὶ ἔρας τὸ κλινιδίόν σου, ποριεύου εἰς τὸν οἶκόν σου.

25 Καὶ παραχερῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἔρας ἐφ' ᾧ κατίκνυτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν.

26 Καὶ ἰκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἰδόξαζον τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες· Ὅτι εἶδομεν παράδοξα σήμερον.

27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ ἰθαίατο τιλάνην ὀνόματι Λευὴν καθήμενον ἐπὶ τὸ τιλάνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολουθε μοι.

28 Καὶ καταλιπὼν ἅπαντα, ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

29 Καὶ ἰποίησι δοχὴν μεγάλην Λευὴς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος τιλανῶν πολλὸς, καὶ ἄλλων, οἳ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακλιόμενοι.

30 Καὶ ἰγγύζον οἱ Γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες· Διατί μετὰ τῶν τιλανῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἰσθίετι καὶ πίνετι;

31 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς

ἔπει πρὸς αὐτούς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες.

32 Οὐκ ἐλήλυθα καλίσσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33 Οἱ δὲ ἔπει πρὸς αὐτόν· Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστιῦνσι πυκνὰ, καὶ δεήσεις ποιῶνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων· οἱ δὲ σὺ ἐσθίουσι καὶ πόινουσιν;

34 Ὁ δὲ ἔπει πρὸς αὐτούς· Μὴ δύνασθαι τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶτος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστί, ποιῆσαι νηστιῦν;

35 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστιύσουσιν ἐν ἱερίαις ταῖς ἡμέραις.

36 Ἐλγί· δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς· Ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίζου, καὶ τῇ παλαιᾷ οὐ συμφωνεῖ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ.

37 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον εἰς ἀσπερὸς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς ἀσπερὸς καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσπερὶ ἀπολούνται.

38 Ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσπερὸς καινὸς βλητίον· καὶ ἀμφοτέρω συντηρεῖνται.

39 Καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιόν, ἐνθάδε θέλει νέον λίγην γάρ· Ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

ΚΕΦ. γ'. 6.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ διευτεροπρώτῃ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων καὶ ἱτιλλοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυναι, καὶ ἥσθιον, ψάλλοντες ταῖς χερσίν.

2 Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων ἔπει αὐτοῖς· Τί ποιῶτι, ὃ οὐκ ἔξιστι ποιῆν ἐν ταῖς σάββασιν;

3 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς ἔπει ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ τοῦτο ἀνίγνωτι ὃ ἐποίησι Δαβὶδ, ὅπῃ ἐπιείνασιν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες;

4 Ὡς εἰσῆλθιν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς εὐχαριστίας ἔλαβι, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ ταῖς μετ' αὐτοῦ· οὗς οὐκ ἔξιστι φαγεῖν, εἰ μὴ μένους τοὺς ἱερεῖς;

5 Καὶ ἔλεγιν αὐτοῖς· Ὅτι κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

6 Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσέλθῃν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ διδάσκειν καὶ ἦν ἐκὼ ἀνθρώπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά.

7 Παρατήρουν δὲ αὐτὸν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει, ἵνα ὑβρίσῃ κατηγορίαν αὐτοῦ.

8 Αὐτὸς δὲ ᾗδεν τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ ἔπει τῇ

ἀνθρώπων τῇ ξηρᾷ ἔχοντι τὴν χιῤῃ· Ἐγὼ εἰμι, καὶ στήθι εἰς τὸ μῖσον· Ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη.

9 Εἶπιν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· Ἐπιρωτήσω ὑμᾶς· τί ἔξεστι τοῖς σάββασι; ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀποκτεῖναι;

10 Καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτούς, εἶπε αὐτῶν· Ἐκτινον τὴν χιῤῃ σου· Ὁ δὲ ἐποίησι· καὶ ἀποκατιστάθη ἡ χιῤῃ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη.

11 Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας· καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους, τί ἂν ποιήσωσαν τῇ Ἰησοῦ.

12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξῆλθιν εἰς τὸ ὄρος προσκύψασθαι· καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσιοχῇ τοῦ Θεοῦ.

13 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησι τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐκλιζάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀπιστόλους· ἀνόμασι·

14 (Σίμωνα, ὃν καὶ ἀνόμασι Πέτρον, καὶ Ἀνδρίαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον·

15 Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτήν.

16 Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐγένετο προδότης·)

17 Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδιντοῦ· καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἳ ἦλθον ἀκούσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν·

18 Καὶ οἱ ὀχλούμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· καὶ ἰδιωκαπύοντο.

19 Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτην ἄπτισθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξέρχεται καὶ ἰᾶτο πάντας.

20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἔλεγεν· Μακάριοι οἱ πτωχοί· ὅτι ὑμεῖς τε ἔσθιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν· ὅτι χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν· ὅτι γελᾶσιν.

22 Μακάριοί ἐστι, ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἔσταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐξβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν, ὡς πονηρὸν, ἵνα καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

23 Χάρετι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σμερνήσασι· ἰδοὺ γὰρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῇ οὐρανῷ· κατὰ ταῦτα γὰρ ἰποῖουσιν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν·

24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς

πλουσίοις· ὅτι ἐπίχινε τὴν παράκλησιν ὑμῶν.

25 Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἱμνηστές· ὅτι πικρύνετε. Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ γιγνώσκοντες ὅτι πικρύνετε καὶ κλαύετε.

26 Οὐαὶ, ὅταν καλῶς ὑμᾶς ᾤκωσι οἱ ἄνθρωποι· κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφῆταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

27 Ἄλλ' ὑμῖν λίγω τοῖς ἀκούουσιν· Ἀγαπᾷτε τοὺς ἰχθρῶν· ὑμῶν καλῶς ποιῶντι τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς·

28 Εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς· προσέχουσιν ὑπὲρ τῶν ἰσχυριζόντων ὑμᾶς.

29 Τῷ τύπτοι σὺ ἐπὶ τὴν σαγήνα, πᾶρεχί καὶ τὴν ἄλλην· καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κολύσης.

30 Παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σου, δίδου καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός τὰ σά, μὴ ἀπαίτου.

31 Καὶ καθὼς θίλινε, ἵνα πωῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιῶντι αὐτοῖς ὁμοίως.

32 Καὶ εἰ ἀγαπᾷτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶ, καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι.

33 Καὶ ἵνα ἀγαποποιῶντι τοὺς ἀγαποποιῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶ, καὶ γὰρ εἰ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι.

34 Καὶ ἵνα δανίζηται παρ'

αὐτοῦ ἐλπίζητε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶ, καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀμαρτωλοῖς δανίζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα.

35 Πλὴν ἀγαπᾷτε τοὺς ἰχθρῶν ὑμῶν, καὶ ἀγαποποιεῖτε, καὶ δανίζετε μηδὲν ἐπιλατίζοντες καὶ ἴσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἴσισθε υἱοὶ ὑψίστου· ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἔχαρίστους καὶ ποτηροῦς.

36 Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστὶ.

37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε· ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε.

38 Δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν, πτωτισμῶν καὶ σισπλευμῶν καὶ ὑπερχυνόμενων δώσωσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ, ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

39 Εἴπει δὲ παραβολὴν αὐτοῖς· Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν, οὐχὶ ἀμφοτέρω εἰς βόθυνον πρὸς πῦρ;

40 Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τοῦ διδάσκαλου αὐτοῦ· κατηρητισμῶν δὲ πῶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

41 Τί δὲ βλέπεις, τὸ κέρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς;

42 Ἡ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· Ἀδελφὲ, ἄφες, ἐμβαλὼ τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; Ὑποκριτὰ, ἐμβαλεῖς πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· καὶ τότε διαβλέψας ἐμβαλεῖς τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

43 Οὐ γὰρ ἐστὶ δένδρον καλόν, ποιοῦν καρπὸν σαπρόν· οὐδὲ δένδρον σαπρόν, ποιοῦν καρπὸν καλόν.

44 Ἐκαστος γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλίγεται σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου τευγῶσι σταφυλῆ.

45 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ περισσύνματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46 Τί δέ μοι καλεῖται, Κύριε, Κύριε· καὶ οὐ ποιῶτι ἢ λέγω;

47 Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων, καὶ ποιῶν αὐτοὺς, ὑποδείξω ὑμῖν, τί ἐστιν ὅμοιος.

48 Ὅμοιος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομῶντι οἰκίαν, ἧς ἵσκαψι καὶ ἰβάδυνι, καὶ ἵδῃαι διμίλιον ἐπὶ τὴν πύργον· πλημμύρας δὲ γινομένης, προσέρρηξεν ὁ

ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἱκεῖν, καὶ ἐκ ἰσχυροῦ σαλιῦσαι αὐτήν· τιθιμιλίαντο γὰρ ἐπὶ τὴν πύργον.

49 Ὁ δὲ ἀκούσας, καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομῶντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρεῖς διμίλιον· ἡ προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς· καὶ εὐθὺς ἵπται, καὶ ἐγίνετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἱκεῖνης μέγα.

ΚΕΦ. Ζ. 7.

1 Ἐπὶ δὲ ἐπλήρωσι πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθαι εἰς Καπριναοῦμ.

2 Ἐκαστοντάρχου δὲ τινος δούλος κακῶς ἔχων, ἤμιλλε τιλιυτῶν ἕς ἢν αὐτῷ ἴντιμος.

3 Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπίστῳτι πρὸς αὐτὸν πρὶςβυτίρως τῶν Ἰουδαίων, ἱερῶν αὐτὸν, ὅπως ἰλδῶν διασάσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ.

4 Οἱ δὲ παραγινόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παριβάλλον αὐτὸν σπυδαίως, λίγοντες, ὅτι ἄξιός ἐστιν, ᾧ παρῆμι τοῦτο.

5 Ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἴδιον ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠποδόμενσι ἡμῖν.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἱπορεύετο σὺν αὐτοῖς· ἥδη δὲ αὐτοῦ ἢ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἱπιμψι πρὸς αὐτὸν ὁ ἱκατόνταρχος φίλος, λίγων αὐτῷ·

Κύριε, μὴ σπύλλων ἡ γὰρ ἡμῖν ἱκανὸς, ἵνα ὑπὸ τὴν στίγην μου εἰσέλθῃς·

7 Διὸ οὐδὲ ἱμαυτὸν ἤξιωσα πρὸς σε ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπὶ λόγῳ, καὶ ἰαθήσῃται ὁ παῖς μου.

8 Καὶ γὰρ ἰγὼ ἀνδραπέες ἡμῖν ὑπὸ ἰεουσίαν τασσόμενοι, ἔχον ὑπ' ἱμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ· Πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ· Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δοῦλῳ μου· Ποίησον τοῦτο, καὶ παύ·

9 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἰθαύμασιν αὐτόν· καὶ στραφίς, τῷ ἀκολουθῶντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπεν· Λέγω ὑμῖν· ὧδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσούτην πίστιν εὑρο·

10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πιμφοθίντες εἰς τὸν οἶκον, εὑρον τὸν ἀσθινοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα.

11 Καὶ ἰγίνετο ἐν τῇ ἐξῆς, ἱπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναϊν· καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ, καὶ ὄχλος πολὺς.

12 Ὡς δὲ ἤγγισεν τῇ πυλῇ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ, ἔξεκομίζετο τεθνηκὼς, υἱὸς μοτογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη χήρα· καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ.

13 Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, ἰσπλαγχνίσθη ἐκ αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖς.

14 Καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοῦ, (οἱ δὲ βασιτάζοντες ἴστησαν) καὶ εἶπεν· Νισαίσις, σὺ λέγῃς, ἰγίεθητι.

15 Καὶ ἀνικάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρξατο λαλεῖν καὶ ἰδωκιν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.

16 Ἐλαβὶ δὲ φόβος ἀπανταί, καὶ ἰδέεζον τὸν Θεὸν, λίγοντες· Ὅτι προφήτης μέγας ἰγήγασται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι πιστεύωμεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ·

17 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος αὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

18 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.

19 Καὶ προσκαλισάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης, ἔτιμψεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκώμεν;

20 Παραγινόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες, εἶπον· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σε, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκώμεν;

21 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἰθίραπειουσιν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἰχαρίσασα τὸ βλεπεῖν.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐταῖς· Περιουδίτις ἀπαγγεῖλατε Ἰωάννῃ ὃ εἶδειτε, καὶ ἠκούσατε· ὅτι τυφλοὶ ἀναβλίσκουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκουοῦσι, νεκροὶ ἠγίαρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται·

23 Καὶ μακάριός ἐστιν, ὃς ἰάνῃ μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἡμοῖς.

24 Ἀπειθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξηκολύθατε εἰς τὴν ἔρημον διασέσθαι; κέλαμον ὑπὸ ἀνίμῳ σαλευόμενον;

25 Ἀλλὰ τί ἐξηκολύθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφισμένον; ἰδοὺ, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἰνδύου καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν ταῖς βασιλείαις εἰσίν.

26 Ἀλλὰ τί ἐξηκολύθατε ἰδεῖν; προφήτην; καὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότεροι προφήτου.

27 Οὐτός ἐστι περὶ οὗ γέγραπται· “ Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.”

28 Λέγω γὰρ ὑμῖν, μίζων ἐν γυνήσιν γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τῷ βαπτιστῷ οὐδεὶς ἐστίν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῷ Θεῷ, μίζων αὐτῷ ἐστι.

29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τιλῶναι, ἰδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου·

30 Οἱ δὲ φαρισαῖοι καὶ οἱ νομακοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἠδίτησαν εἰς ἑαυτοὺς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ’ αὐτοῦ.

31 Τίτι· οὖν ὁμοίωσα τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενιᾶς ταύτης; καὶ τίτι εἰσὶν ὅμοιοι;

32 Ὅμοιοί εἰσι παιδίους τοῖς ἐν ἀγορᾷ παιδημένοις, καὶ προσφονεύουσιν ἀλλήλους, καὶ λήγουσιν· ἠυλόησαμιν ὑμῖν, καὶ ἐκ ὧρχήσασθε· ἰδρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ ἐκ ἐκλαύσατε.

33 Ἐλήλυθι γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μήτι ἄρτοι ἐσθίαν, μήτι οἶνον πίνων· καὶ λέγεται· Δαιμόνιοι ἔχου.

34 Ἐλήλυθιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίαν καὶ πίνων· καὶ λέγεται· Ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τιλῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν.

35 Καὶ ἰδικαίωθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων.

36 Ἡρώτα δὲ τις αὐτὸν τῶν φαρισαίων, ἵνα φάγῃ μετ’ αὐτοῦ· καὶ εἰσιλθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φαρισαίου, ἀνελίθῃ.

37 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἐν τῇ πόλει, ἣτις ἦν ἁμαρτωλὸς, ἐπηγγέσατο ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ φαρισαίου, κομίσασα ἀλάστρον μέγαν.

38 Καὶ στᾶσα παρὰ τὰς πόδας αὐτοῦ ὥπισιν, κλαίουσα, ἤρξατο βρέχων τὰς πόδας αὐτοῦ ταῖς δάκρυσι· καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξίμασσι, καὶ κατιφίλει τὰς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειψι τῇ μύρρῳ.

39 Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλίσας αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, λίγων· Οὗτος εἰ ἢ προφῆτης, ἢ γινώσκων ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ, ἣτις ἄπτιται αὐτῷ· ὅτι ἁμαρτωλὸς ἐστίν.

40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ὑπὲρ πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοι τι εἰπεῖν. Ὁ δὲ φησὶ· Διδάσκαλε, εἰπὶ.

41 Δύο χρεωφιλῆται ἦσαν δαμυστῇ τινι· ὁ εἰς ἄφωλι δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἑταίρος πιντήκοντα.

42 Μὴ ἰχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέρους ἰχαρίσατο· Τίς οὖν αὐτῶν, εἰπὲ, πλείων αὐτὸν ἀγαπήσει;

43 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων, εἶπεν· Ὁ τοσαυτάων, ὅτι ὃ τὸ πλείων ἰχαρίσατο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὁρθῶς ἵκενας.

44 Καὶ στραφείς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη· Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν εἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τὰς πόδας μου ἐκ ἰδωκας· αὕτη δὲ ταῖς δάκρυσιν ἔβριξέ μου τὰς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶ αὐτῆς ἐξίμαξε.

45 Φίλημά μοι οὐκ ἰδωκας· αὕτη δὲ, ἃς ἦς εἰσῆλθον, οὐ διίλιπι καταφιλέσά μου τὰς πόδας.

46 Ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου ἐκ· ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρρῳ ἤλειψέ μου τὰς πόδας.

47 Οὐ χάριν, λέγω σοι, ἀφίονται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησεν πολὺ· ὃ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ.

48 Εἶπε δὲ αὐτῇ· Ἀφίονται σου αἱ ἁμαρτίαι.

49 Καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Τίς οὗτός ἐστιν, ὅς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν;

50 Εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· Ἡ πίστις σου σίσωκί σε· περιούε εἰς εἰρήνην.

ΚΕΦ. η'. 8.

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καιρῷ, καὶ αὐτὸς διώδινε κατὰ πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ ἐπαγγιλιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ αἱ δῶδεκα σὺν αὐτῷ.

2 Καὶ γυναῖκίς τινες, αἳ ἦσαν τιθιραπνυμένα ἀπὸ πνιυμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθιενῶν· Μαρία ἡ καλυμένη Μαγδαληνὴ, ἃς δαιμόνια ἔκτο· ἐξελθούσα,

3 Καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἱπικρέτου· Ἡρώδου, καὶ Σουσάν-

να, καὶ ἴτιραι πολλαὶ αἵτιναι
δηκόνουσι αὐτῇ ἀπὸ τῶν ὑ.αρ.
χόντων αὐταῖς.

4 Συνόντες δὲ ὄχλου πολ-
λῷ, καὶ τῶν πατὰ πόλιν ἐπιπο-
ρευομένων πρὸς αὐτὸν, ἔπι διὰ
παραβολῆς.

5 Ἐξῆλθιν ὁ σπείρειν τῷ
σπείρειν τὸν σπῆρον αὐτοῦ· καὶ
ἐκ τῇ σπείρειν αὐτὸν, ὃ μὲν
ἴππει παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ κατι-
πατήθη, καὶ τὰ πισυνὰ τῷ
ὄρυντι κατίφαγι αὐτό.

6 Καὶ ἴτιρον ἴππειν ἐπὶ τὴν
πίτραν, καὶ φυν ἔξηράθη,
διὰ τὸ μὴ ἔχιν ἱμάδα·

7 Καὶ ἴτιρον ἴππειν ἐν μί-
σθ τῶν ἀκρινῶν, καὶ συμφυῖ-
σαι αἱ ἀκρινῶν ἀπίπνιξαν αὐ-
τό.

8 Καὶ ἴτιρον ἴππειν εἰς τὴν
γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυν
ἱποίησι καρπὸν ἱκανοταπλα-
σίονα. Ταῦτα λέγων ἰφώνει·
Ὁ ἔχων ὅσα ἀκούει, ἀκούι-
τω.

9 Ἐσπρώτων δὲ αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, τίς
εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη.

10 Ὁ δὲ ἔπει· Ὁ μὲν δίδο-
ται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς
βασιλείας τοῦ Θεοῦ· τοῖς δὲ
λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα
βλίσποντες μὴ βλίσπωσι, καὶ
ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν.

11 Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παρα-
βολή· Ὁ σπῆρος, ἐστὶν ὁ λόγος
τοῦ Θεοῦ.

12 Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν,
εἰσὶν οἱ ἀκούοντες· ἔπειτα ἔρχεται
ὁ διάβολος, καὶ αἶρει τὸν λόγον
ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα
μὴ πιστεύουσιν σωθῶσιν.

13 Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ
ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δι-
χονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι
ρίζαι οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς και-
ρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ
πειρασμοῦ ἀφίστανται.

14 Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκρινῶν
πιστὸν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούοντες,
καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου
καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου περιερόμενοι
συμπνίγονται, καὶ οὐ στελες-
φοροῦσι.

15 Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ,
οὗτοί εἰσιν οἵτιναι ἐν καρδίᾳ
καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούοντες
τὸν λόγον, κατέχουσιν, καὶ καρ-
ποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16 Οὐδὲν δὲ λύχνος ἄψας,
καλύπτει αὐτὸν σπινί, ἢ ὑπο-
κάτω κλίνης τίθῃσιν· ἀλλ' ἐπὶ
λυχνίας ἐπιτίθῃσιν, ἵνα οἱ εἰς-
περιερόμενοι βλίσπωσι τὸ φῶς·

17 Οὐ γὰρ ἐστὶ κρυπτόν ὃ
οὐ φανερόν γινήσεται· οὐδὲ ἀ-
πόκρυφον ὃ οὐ γνωσθήσεται,
καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ.

18 Βλίσπει οὖν πῶς ἀκού-
οντες· ὅς γὰρ ἐν ἔχῃ, δοθήσεται
αὐτοῦ· καὶ ὅς ἐν μὴ ἔχῃ, καὶ
ὃ δοκεῖ ἔχιν, ἀρδήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

19 Περιγίνοντο δὲ πρὸς
αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοί

αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συν-
τυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον.

20 Καὶ ἀπηγγέilha αὐτῷ,
λεγόντων· Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ
ἀδελφοί σου ἰσθήκασιν ἔξω,
ἰδοὺ σε θίλοντες.

21 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε
πρὸς αὐτούς· Μήτηρ μου καὶ
ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν, οἱ τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες, καὶ
ποιῶντες.

22 Καὶ ἰγένετο ἐν μιᾷ τῶν
ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς
πλοῖον, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Διέλ-
θωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης.
Καὶ ἀνῆλθον.

23 Πλεόντων δὲ αὐτῶν
ἀφύπνωσι· καὶ κατίβη λαί-
λαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην,
καὶ συνεπληροῦντο, καὶ ἐκιν-
δύνουν.

24 Προσελθόντες δὲ διήγα-
ραν αὐτὸν, λίγοντες· Ἐπιστά-
τα, πιστάτα, ἀπολλύμεθα.
Ὁ δὲ ἰγριθεὶς ἐπιτίμησε τῷ
ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ
ὑδατος· καὶ ἐπαύσαντο, καὶ
ἰγένετο γαλήνη.

25 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ποῦ
ἐστιν ἡ πίστις ὑμῶν; Φοβη-
θέντες δὲ ἰθαύμασαν, λίγοντες
πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός
ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπι-
τάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπα-
κούουσιν αὐτῷ;

26 Καὶ κατίπλευσαν εἰς
τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν,

ἧτις ἐστὶν ἀντιτίραν τῆς Γα-
λιλαίας.

27 Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ
τὴν γῆν, ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνὴρ
τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἵχε δαι-
μόνα ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ
ἰμάτιον οὐκ ἐνδιδύσκετο, καὶ
ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμεινεν, ἀλλ' ἐν
τοῖς μνημασιν.

28 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, καὶ
ἀνακράξας, προσέειπεν αὐτῷ,
καὶ φωνῇ μεγάλη εἶπε· Τί
ἔμοι καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ
Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δίομαί σου,
μὴ με βασανίσῃς.

29 (Παρήγγυλε γὰρ τῷ
πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελ-
θεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· πολ-
λοῖς γὰρ χρόνοις συνεπάκει
αὐτόν· καὶ ἰδισμύτο ἀλύσεισι
καὶ πίδασι φυλασσόμενος· καὶ
διαρρήσων τὰ δισμὰ, ἡλαύνετο
ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρή-
μους.)

30 Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ
Ἰησοῦς, λίγων· Τί σοί ἐστιν
ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε· Λευιῶν· ὅτι
δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθιν εἰς
αὐτόν.

31 Καὶ περικάλυψε αὐτόν,
ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν
ἄβυσσον ἀπειλθεῖν.

32 Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων
ἱκανῶν βοσκομένην ἐν τῷ ὄρει·
καὶ περικάλυψε αὐτόν, ἵνα ἐπι-
τρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελ-
θεῖν. Καὶ ἐπῆρεψιν αὐτοῖς.

33 Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαι-

μόνια ἀπὸ τοῦ ἀνδρώπου, εἰσ-
ῆλθαι εἰς τοὺς χοίρους· καὶ
ἀρμεσιν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ
πρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην· καὶ
ἀπιπνίγη.

34 Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες
τὸ γιγονὸς, ἔφυγον καὶ ἀπήγ-
γυλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς
τοὺς ἀγρούς.

35 Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γι-
γονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν
Ἰησοῦν καὶ εἶπον καθήμενοι
τὸν ἀνδρώπον, ἀφ' οὗ τὰ δαι-
μόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένοι
καὶ σαφρονούντα, παρὰ τοὺς
πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἰσβοηθή-
σαν.

36 Ἀπήγγυλαν δὲ αὐτοῖς
καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ
δαιμονισθείς.

37 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν
απὸ τὸ πλῆθος τῆς περιχώ-
ρου τῶν Γαδαρηνῶν, ἀπειλθεῖν
ἀπ' αὐτῶν ὅτι φόβῳ μεγάλῳ
συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἰμβὰς εἰς
τὸ πλοῖον, ὑπέστρεψεν.

38 Ἐδίετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ,
ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια,
εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπίλυσεν δὲ
αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων·

39 Ὑπέστρεφε εἰς τὸν οἶκόν
σου, καὶ διηγοῦ, ὅσα ἰποίησέν
σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε,
καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσ-
σων, ὅσα ἰποίησιν αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς.

40 Ἐγένιστο δὲ ἐν τῷ ὑπο-
στρέψαι τὸν Ἰησοῦν, ἀπιδέξασθαι

αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάν-
τες προσδεκῶντες αὐτόν.

41 Καὶ ἰδοὺ, ἦλθον ἀνὴρ, ὃ
ὄνομα Ἰάϊρος καὶ αὐτὸς ἀρχων
τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν· καὶ
πιστὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ
Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσιλ-
θεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ·

42 Ὅτι θυγάτηρ μοι νεκρῆς
ἦν αὐτῷ ὡς ἰτῶν δώδισκα, καὶ
αὕτη ἀπέθνησκεν· (Ἐν δὲ τῷ
ὑπάγει αὐτόν, οἱ ὄχλοι συνέκ-
υγον αὐτόν.

43 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει
αἵματος ἀπὸ ἰτῶν δώδισκα,
ἥτις ἰατροῖς προσαναλώσασα
ὅλον τὸν βίον, οὐκ ἴσχυεν ὑπ'
οὐδινὸς θεραπευθῆναι·

44 Προσιλθούσα ὀπισθεν,
ἥψατο τοῦ ἱματίου τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παραχρῆ-
μα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος
αὐτῆς.

45 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς
ὁ ἀψάμινός μου; Ἀνευρέμην
δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πίτρος καὶ
οἱ σὺν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, αἱ
ὄχλοι συνέχουσί σοι καὶ ἀποθλί-
βουσι· καὶ λέγουσι· Τίς ὁ ἀψά-
μινός σου;

46 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἡ-
ψαστό μου τις· ἰγὼ γὰρ ἴγ-
νων δύναμιν ἐξελθούσαν ἀπ' ἐ-
μοῦ.

47 Ἰδεῖσα δὲ ἡ γυνὴ, ὅτι
οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε, καὶ
προσπεσούσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰ-
τίαν ἥψατο αὐτοῦ, ἀπήγγυ-

λεν αὐτῷ ἰσώπιοι πάντες τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα.

48 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ Θάρσει θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· περιούου εἰς ἰερόν.)

49 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντες, ἔρχιναι τις παρὰ τοῦ ἀρχισυνάγου, λέγων αὐτῇ· Ὅτι τίθεται ἡ θυγάτηρ σου μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον.

50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῇ, λέγων· Μὴ φοβῶ· μόνον πιστεύει καὶ σωθίστα.

51 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἄφηκεν εἰσελθεῖν οὐδὲνα, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς παῖδος καὶ τὴν μητέρα.

52 Ἐκλαίον δὲ πάντες, καὶ ἰσώπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπεν· Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπίδανιν, ἀλλὰ καθεύδει.

53 Καὶ κατιγίλον αὐτοῦ, ἰδότες ὅτι ἀπίδανιν.

54 Αὐτὸς δὲ ἐμβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς· ἰφάνησα, λέγων· Ἡ παῖς, ἰγίρευ.

55 Καὶ ἐπίστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνίστη παραχρῆμα· καὶ δίδταξιν αὐτῇ δοθῆναι φαγίῳ.

56 Καὶ ἐξίστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγιλλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

ΚΕΦ. θ. 9.

1 Συγκαλισάμενοι δὲ τοὺς δάδισα, ἴδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν.

2 Καὶ ἀπίστειλεν αὐτὰν κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενούντας.

3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδὲν αἵρετε εἰς τὴν ἑδὸν, μήτε βῆβδον, μήτε πῆραν, μήτι ἀρτον, μήτι ἀργύριον· μήτι ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχουσιν.

4 Καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθῃ, ἐκεῖ μείνει, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεται.

5 Καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκεῖνης, καὶ τὸν κεννοτάτον ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξαι, εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς.

6 Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς πόλεις, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

7 Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετραρχῆς τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ πάντα· καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λίγισθαι ὑπὸ τινων, ὅτι Ἰωάννης ἐγήγνηται ἐκ νεκρῶν.

8 Ὅτι τινων δὲ, ὅτι Ἠλίας ἐφάνη· ἄλλων δὲ, ὅτι προφῆτης ἕς τῶν ἀρχαίων ἀνίστη.

9 Καὶ εἶπεν Ἡρώδης· Ἰωάν-

την ἰγὼν ἀπεικρίβασκε· τίς δὲ ἔστιν οὗτος, περὶ οὗ ἰγὼν ἀκούω τοιαῦτα; Καὶ ἰζήτη ἰδιὼν αὐτόν.

10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ, ὅσα ἰποίησαν· καὶ παραλαβὼν αὐτούς, ὑπὶ χῶρσιν κατ' ἰδίαν εἰς τόποις ἱερμον πόλιως καλουμένης Βηθσαιῖδά.

11 Οἱ δὲ ὄχλοι γίνοντες, ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ διεάμυνες αὐτούς, ἰλάλυ αὐταῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θιεραπείας ἰᾶτο.

12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίειν· προσελθόντες δὲ οἱ δῶδικοι, εἶπον αὐτῷ· Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθῆντες εἰς τὰς πόλιν καὶ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς, καταλύσωσι, καὶ ὑδρῶσιν ἰατισμόν· ὅτι ὡδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἴσμεν.

13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ εἶπον· Οὐκ ἔστιν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ δύο ἰχθύες, εἰ μὴ τι πορευθῆντες ἡμῖς ἀγοράσωμεν εἰς· πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα.

14 Ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι· εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Κατακλίνατε αὐτούς κλισίας ἀνὰ πινθήκοντα.

15 Καὶ ἰποίησαν οὕτως· καὶ ἀνέκλιναν ἅπαντας.

16 Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλίψας εἰς τὸν οὐρανόν, ἐβλόγησεν αὐτούς· καὶ πατίπλασε, καὶ ἰδίδου ταῖς μαθηταῖς, παρατίθειναι τῷ ὄχλῳ.

17 Καὶ ἔφαγον, καὶ ἔχαρτάσθησαν πάντες· καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαι αὐταῖς πλασματόν, κόφινον δάδικα.

18 Καὶ ἰγίνετο ἐν τῷ ὕμῳ αὐτὸν προσευχόμενον κατακλίνας· συῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί· καὶ ἰπρωώθησιν αὐτούς, λίγων· τίνα μὲ λίγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι;

19 Οἱ δὲ ἀποκριθῆντες, εἶπον· Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι προφῆτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνίστη.

20 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὁ τῷ εἶναι δὲ τίνα μὲ λίγεται εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε· Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.

21 Ὁ δὲ ἰπιστήνας αὐταῖς, παρήγγυλε μηδὲν λῆγειν τοῦτο.

22 Εἶπὼν· Ὅτι δεῦ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματίων, καὶ ἀποκτενῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἰγερθῆναι.

23 Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ

ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἡμέραν, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.

24 Ὃς γὰρ ἐν θλίψι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολίσει αὐτήν· ὅς δ' ἐν ἀπολίσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἵκεν ἰμοῦ, οὕτως σῶσι αὐτήν.

25 Τί γὰρ ἀφιλιῦται ἄνθρωπος κερδέσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολίσας, ἢ ζημιωθείς;

26 Ὃς γὰρ ἐν ἱπαισχυθήῃ μοι καὶ τοὺς ἰμοὺς λόγους, τοῦτοι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἱπαισχυθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων.

27 Λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἱστώτων, οἳ οὐ μὴ γινώσκονται θανάτου, ἵως ἐν ἴδωσι τὴν βασιλίαν τοῦ Θεοῦ.

28 Ἐγίνετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὥστε ἡμέραι ἐκτελεῖν, καὶ παραλαβὼν Πίτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσευχασθαι.

29 Καὶ ἐγίνετο ἐν τῇ προσεύχῃ αὐτῶν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἵστατον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἕως στράπτων.

30 Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἳ τινες ἦσαν Μωσῆς καὶ Ἠλίας.

31 Οἱ ὁφθέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

32 Ὁ δὲ Πίτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνιστάτας αὐτῷ.

33 Καὶ ἐγίνετο ἐν τῇ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, ἵπιν ὁ Πίτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἐπιστάτα, καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοι, καὶ Μωσῆι μίαν, καὶ μίαν Ἠλίᾳ· μὴ εἰδὼς ὃ λέγου.

34 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ λίγοντες, ἐγίνετο νεφίλη, καὶ ἐπεσπίασιν αὐτούς· ἰφροβήθησαν δὲ ἐν τῇ ἐκείνους εἰσελθῶν εἰς τὴν νεφίλην.

35 Καὶ φωνὴ ἐγίνετο ἐκ τῆς νεφίλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, αὐτοῦ ἀκούετε.

36 Καὶ ἐν τῇ γενέσθαι τὴν φωνὴν, ἐξέβη ὁ Ἰησοῦς μόνος· καὶ αὐτοὶ ἐσέγησαν, καὶ οὐδεὶς ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἠωράκασιν.

37 Ἐγίνετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς.

38 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνέβησιν, λέγων Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπιβλιψαί ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενὴς ἵστί μοι.

39 Καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνω αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κρέ-

ζει, καὶ σπῆρασσε αὐτὸν μετὰ ἄφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον αὐτόν.

40 Καὶ ἰδίηθην τῶν μαθητῶν σου, ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτόν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν.

41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν Ὁ γινὼ ἀπιστος καὶ διστραμμένος, ὥς πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; Πρὸςάγαγε τὸν υἱόν σου ἄδιδι.

42 Ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον, καὶ συνισπάραξεν· ἱερίμῃσι δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνιύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἴασατο τὸν παῖδα· καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.

43 Ἐξῆκλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ. Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἰπὶ πᾶσιν οἷς ἰποῖμι ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

44 Θέσθε ὑμῖς εἰς τὰ ὧσα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδεσθαι εἰς χεῖρας ἀνδρῶπων.

45 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακαλυμμένοι ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό· καὶ ἠφοβεῦντο ἰρωτηῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

46 Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς ἂν εἴη μίζων αὐτῶν.

47 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν

διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου, ἵστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτοῦ·

48 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅς ἴαν διξῆται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἰμὲ διχεται· καὶ ὅς ἴαν ἰμὲ διξῆται, διχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὁμῖν ὑπάρχων, οὗτος ἔσται μέγας.

49 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης, εἶπεν Ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν.

50 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Μὴ κωλύει· ὅς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν.

51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀκαλήψιος αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ.

52 Καὶ ἀπίστουλον ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ περιεδύναντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαριτανῶν, ὅστις ἱτοιμάσαι αὐτῷ.

53 Καὶ οὐκ ἰδίξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν περιεμένον εἰς Ἱερουσαλὴμ.

54 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον· Κύριε, θέλεις ἵπκωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρα-

τοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς, ὡς
καὶ Ἡλίας ἰπνοίησι·

55 Στραφείς δὲ ἐκτετίμησιν
αὐτοῖς, καὶ ἵππιν· Οὐκ εἶδατε
οἶον πνύματος ἔστι ὑμῖν.

56 Ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀ-
πολίσαι, ἀλλὰ σῶσαι· Καὶ ἰστο-
ρεῖσθαι εἰς ἱτίαν κόμην.

57 Ἐγίνετο δὲ πορευομένων
αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, ἵππὶ τις πρὸς
αὐτόν· Ἀκολουθήσω σοι ὅπου
ἀνέιρχῃ, Κύριε.

58 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Αἱ ἀλώπεκες φωλιὰς ἔχουσι,
καὶ τὰ πετινὰ τοῦ οὐρανοῦ κα-
τασκηνώσκει· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου οὐκ ἔχει, ποῦ τὴν κεφα-
λὴν κλίῃ.

59 Εἶπε δὲ πρὸς ἱτίον Ἀπο-
λούθι μοι· Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἐ-
πίτριψόν μοι ἀπειλόντι πρῶ-
τον θάψαι τὸν πατέρα μου.

60 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς
ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπειλὸν
διέγγειλλε τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ.

61 Εἶπε δὲ καὶ ἱτίος· Ἀπο-
λουθήσω σοι, Κύριε· πρῶτον δὲ
ἐπίτριψόν μοι ἀποτάξασθαι
ταῖς εἰς τὸν οἶκόν μου.

62 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰη-
σοῦς· Οὐδαὶς ἐπιβαλὼν τὴν χι-
ρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλί-
πων εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετός
ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ.

ΚΕΦ. ι'. 10.

1 ΜΕΤΑ' δὲ ταῦτα ἀνίδιξεν
ὁ Κύριος καὶ ἱτίους ἰσδομένον-
τα, καὶ ἀπίστουлин αὐτοὺς ἀπὸ
δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ, εἰς
πᾶσαν πόλιν· καὶ τόπον, οὗ ἔ-
μιλλιν αὐτοὺς ἔρχισθαι.

2 Ἐλθὼν οὖν πρὸς αὐτούς·
Ὁ μὲν θρισμὸς πολλός, οἱ δὲ ἐρ-
γάται λίγοι· διήθητι οὖν τοῦ
Κυρίου τοῦ θρισμοῦ, ὅπως ἐκ-
βάλλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θρισμὸν
αὐτοῦ.

3 Ὑπάγειτε· ἰδοὺ, ἐγὼ ἀ-
ποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέ-
σῃ λύκων.

4 Μὴ βαστάζετε βαλάντιον,
μὴ πῆραν, μηδὲ ὑποδήματα·
καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀ-
σπάσθηθι.

5 Εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν εἰσέρ-
χησθι, πρῶτον λέγεται· Εἰρήνη
τῷ οἴκῳ τούτῳ.

6 Καὶ ἴαν ἢ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης,
ἐκταπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἢ εἰ-
ρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήτι, ἐφ' ὑμᾶς
ἀνακάμψι.

7 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μέ-
νειτε, ἰσθιόντες καὶ πίνοντες τὰ
παρ' αὐτῶν· ἄξιός γάρ ὁ ἐργά-
της τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστι· Μὴ
μισταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰ-
κίαν.

8 Καὶ εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσ-
έρχησθι, καὶ διχωντα ὑμᾶς,
ἰσθιτέ τὰ παραιτίματα ὑμῖν.

9 Καὶ διεκτινύει τοὺς ἐν αὐτῇ ἄστρονις, καὶ λείγεται αὐτοῖς· ἤγγικεν ἰφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

10 Εἰς ἣν ὃ ἂν πόλιν εἰσέρχῃσθε, καὶ μὴ δίχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἴπατε·

11 Καὶ τὸν κοινορτὸν τὸν κολληθίντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν, ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

12 Λέγω ὑμῖν, ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνικτότερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

13 Οὐαὶ σοι Χοραζὶν, οὐαὶ σοι Βηθσαιᾶ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις, αἱ γινόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάπῃ καὶ σποδῇ καθήμιναι μιστήσαν.

14 Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνικτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν.

15 Καὶ σὺ Καπερναοὺμ ἡ ἴσως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἴσως ᾗδου καταβιβασθήσῃ.

16 Ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἱμοῦ ἀκούει· καὶ ὁ ἀδιστῶν ὑμᾶς, ἱμὶ ἀδιστῷ· ὁ δὲ ἱμὶ ἀδιστῶν, ἀδιστῷ τὸν ἀποστείλαντά με.

17 Ὅτι ὅσοι ἐβδόμησαντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου.

18 Εἶπὶ δὲ αὐτοῖς· Ἐδιώ-

ρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἄστραπην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πισθόντα.

19 Ἴδου, δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐκουσίαν τοῦ πατρὸς ἐπ' αἰῶνα ἔφθην καὶ σκορπῶν, καὶ ἐπ' αἰῶνα τὴν δύναμιν τοῦ ἰχθυοῦ· καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ.

20 Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρισι, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσονται· χαίρισι δὲ, ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἠγρέφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Ἐν αὐτῇ τῇ ᾧρᾳ ἠγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἐξομολογούμεθαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπικρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπικάλυψας αὐτὰ νηπίαις· καὶ ὁ Πατὴρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο ἐνδοκία ἱμπεροσθίν σου.

22 Πάντα παρεδόθη μοι ἐπὶ τοῦ πατρὸς μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ· καὶ τίς ἐστιν ὁ πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱός ἀποκαλύψαι.

23 Καὶ στραφείς πρὸς τοὺς μαθητάς κατ' ἰδίαν εἶπεν· Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπειτε.

24 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

25 Καὶ ἰδοὺ, νομικὸς τις ἄν-

ίστη, ἐκπαιρᾶζον αὐτοὺς, καὶ λίγων· Διδάσκαλοι, τί ποιήσας ζῶνι αἰώνιον κληρονομήσω;

26 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῇ νόμῳ τί γίγνεται; πῶς ἀναγινώσκεις;

27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

28 Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὁρθῶς ἀπικρίθης· τοῦτο ποίει, καὶ ζήσῃ·

29 Ὁ δὲ, θύλων δικαιοῦν ἑαυτὸν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον;

30 Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἀνδρῶπιός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὰ, καὶ λησταῖς περιέπιπεν· ὃ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφίντις ἡμερικῇ τυγχάνοντα.

31 Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεῖς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ· καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἀντιπαρῆλθεν.

32 Ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης, γινόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἰλθὼν καὶ ἰδὼν, ἀντιπαρῆλθεν.

33 Σαμαρείτης δὲ τις ὁδίων, ἦλθε παρ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἰσπαραγγίσθη.

34 Καὶ προσελθὼν κατίδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχίαν ἔλαιον καὶ οἶνον· ἐπιβιβάσας δὲ αὐτόν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγα-

γιν αὐτόν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπιμελήθη αὐτοῦ.

35 Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐμβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ἴσθι, ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῇ ἐπανέρχεσθαι με, ἀποδώσω σοι.

36 Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλησίον γεγενῆσθαι τοῦ ἐμπιπέντος εἰς τοὺς ληστές;

37 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Περύου, καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

38 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ περιούσῃ αὐτοὺς, καὶ αὐτοὺς εἰσῆλθιν εἰς πόλιν τινα· γυνὴ δέ τις ἐνόματι Μάρθα ὑπαδίδεατο αὐτόν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

39 Καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἥ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ.

40 Ἡ δὲ Μάρθα περισπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἰστιστᾶσα δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μένη με κατέλιπε διακονεῖν; ἐπὶ οὖν αὐτῇ, ἵνα μοι συναντιλάβηται.

41 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάλλῃ περὶ πολλά.

42 Ἐνός δὲ ἐστί χρεία. Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελίξατο ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς.

ΚΕΦ. ια'. 11.

1 ΚΑΙ ἰγίνετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτῇ ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενοι, ὡς ἰσαάκ, ἐπὶ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν Κύριε, διδάξον ἡμᾶς προσεύχασθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδασκε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2 Εἶπαι δὲ αὐτοῖς· Ὅταν προσεύχησθε, λέγεται· ΠΑΤΕΡ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου ἰδθῆτω ἡ βασιλεία σου· γινηθήτω τὸ θέλημα σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

3 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἡμερῶν δίδου ἡμῖν σὺ καὶ τὸ κατὰ ἡμέραν.

4 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἄφίμην παντὶ ὀφείλουσι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

5 Καὶ εἰπὶ πρὸς αὐτούς· Τίς ἐξ ὑμῶν ἔχει φίλον, καὶ περιύσεται πρὸς αὐτὸν μισοθυξίου, καὶ εἴπῃ αὐτῷ· Φίλι, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους·

6 Ἐπιδοῦ φίλος μου παρ-γίνετο ἐξ οδοῦ πρὸς με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ·

7 Κἀπείνος ἰσθὼν ἀποκριθεὶς εἶπεν· Μὴ μοι κόπους παρ-εἶχαι· ἤδη ἡ θύρα κλεισται, καὶ τὰ παῖδιά μου μετ' ἐμοῦ

εἰς τὴν πόλιν εἰσὶν οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι.

8 Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώ-σῃ αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον, διὰ γὰρ τὴν ἀγαπί-διαν αὐτοῦ ἰγερθεὶς δώσω αὐτῷ ὅσαυτ' ἠθέλει.

9 Καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω· Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὐρήσεται· κρούετε, καὶ ἀ-νοιγήσεται ὑμῖν.

10 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμ-βάnu· καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει· καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται.

11 Τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα, αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ;

12 Ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ὄν, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον;

13 Εἰ οὖν ὑμῖς πονηροὶ ὑ-πάρχοντες, οἴδατε ἀγαθὰ δόμα-τα δίδουσι τοῖς τίκτοις ὑμῶν, πόσῃ μᾶλλον ὁ Πατήρ ὁ ἐξ οὐ-ρανοῦ, δώσω πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;

14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμό-νιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν· ἰγίνε-το δὲ τοῦ δαιμονίου ἐκβλήντος, ἰλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἰσαάκασαν οἱ ὄχλοι.

15 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Ἐν Βειλζιβουλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

16 Ἐστειροὶ δὲ πειράζοντες, σημεῖον παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν· ἐξ οὐρανοῦ.

17 Αὐτοὶ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ δαιμόνια, ἔπειν αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία ἰφ' ἑαυτὴν διαμερισθῆσα ἰσημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει.

18 Εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἰφ' ἑαυτὸν διμερίσθῃ, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λίγιστι, ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια.

19 Εἰ δὲ ἰγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ ἴσονται.

20 Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἴφθασιν ἰφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν, ἐν εἰρήνῃ ἔστί τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

22 Ἐπεὶ δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπιβῶν νικήσῃ αὐτόν, τὴν παροπλίαν αὐτοῦ αἶρει ἰφ' ἡ ἱπποσύνη, καὶ τὰ σκύλα αὐτοῦ διαδίδωσιν.

23 Ὁ μὴ ὦν μετ' ἑμοῦ, κατ' ἑμοῦ ἔστί· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἑμοῦ, σκοπεῖζι.

24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν· καὶ μὴ εὕρισκον, λίγην ἴπποστέριψεν εἰς τὸν οἶκον μου, ὅθεν ἐξῆλθεν.

25 Καὶ ἰλθὼν εὕρισκον σισαρωμένον καὶ πεπονημένον.

26 Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἅπαντα ἴτιρα πνεύματα ποιηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ ἐπισιθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἰσχυρά τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χύματα τῶν πρώτων.

27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ λίγυν αὐτὸν ταῦτα, ἐπῆραςά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου, ἔπειν αὐτῇ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ οὗς ἐθήλασας.

28 Αὐτοὶ δὲ ἔπει· Μισοῦντες μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ φυλάσσοντες.

29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροίζουσιν, ἤρξατο λίγυν. Ἡ γυνὴ αὕτη πονηρὰ ἔστι· σημεῖον ἱπποστέριψεν, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωάν.

30 Καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωάνης σημεῖον τοῖς Νινευίταις, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γυναικὶ ταύτῃ.

31 Βασίλισσα Νότου ἠγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γυναικὸς ταύτης, καὶ κατακρινῇ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν πλεόντων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος· καὶ ἰδοὺ, πλείων Σολομῶνος ὦδε.

32 Ἄνδρες Νινευὶ ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γυναικὸς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν

αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωάν· καὶ ἰδοὺ, πλῆθον Ἰωάν ἄδι.

33 Οὐδαὶς δὲ λύχνον ἄψας, εἰς κρυπτήν τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μῶδιον, ἀλλὰ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φῶγος βλέπωσιν.

34 Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός· ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ὅλοι τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἐστὶν· ἵπταν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν.

35 Σκόπει οὖν, μὴ τὸ φῶς τῷ ἐν σοί, σκότος ἐστίν.

36 Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, ἵσταται φωτεινὸν ὅλον, ὥς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζη σι.

37 Ἐν δὲ τῇ λαλήσῃ, ἡρώτα αὐτὸν φαρισαῖός τις, ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ. Εἰσιλθὼν δὲ ἀνέτισιν.

38 Ὁ δὲ φαρισαῖος ἰδὼν ἰθαύμασιν, ὅτι οὐ πρῶτον ἰβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου.

39 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν· Νῦν ὑμῖς οἱ φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε· τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γίμει ἀρπαγῆς καὶ φονηρίας.

40 Ἀφρονεῖς, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν, καὶ τὸ ἔσωθεν ἱποίησιν·

41 Πλὴν τὰ ἐνόντα δότι ἐ-

λημυσύνην· καὶ ἰδοὺ, πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστίν.

42 Ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς φαρισαῖοις, ὅτι ἀποδικοπατοῦτε τὸ ἡδύσμοι καὶ τὸ πῆγαισι καὶ πᾶν λάχαισι, καὶ παρεχισθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. ταῦτα ἴδω ποιῆσαι, ἀφ' ἧται μὴ ἀφίηται.

43 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς φαρισαῖοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθιδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.

44 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἐστὶ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἀθήλα, καὶ οἱ ἀνθρώποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω, οὐκ οἶδασιν.

45 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λίγμ' αὐτῷ· Διδάσκαλι, ταῦτα λίγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις.

46 Ὁ δὲ εἶπε· Καὶ ὑμῖν ταῖς νομικαῖς οὐαὶ, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψάυετε τοῖς φορτίοις.

47 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς.

48 Ἀρα μαρτυρεῖτε καὶ συνιδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν· ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα.

49 Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία

τοῦ Θεοῦ εἶπιν· Ἀποστολῶ εἰς αὐτοὺς προφῆτας, καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτινοῦσι καὶ ἐκδιώκουσιν.

50 Ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἀπὸ τῆς γυναικὸς ταύτης,

51 Ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ, ἰὼς τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· καὶ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γυναικὸς ταύτης.

52 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθατε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.

53 Λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι διυνῶς ἰνῆχυν, καὶ ἀποστοματίζουσιν αὐτὸν περὶ πωλειόνων.

54 Ἐνδιόρουσιν αὐτὸν, ζητούντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ιβ'. 12.

1 ἘΝ οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥσπερ καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ· Πρῶτον προσίχεται ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις.

2 Οὐδὲ δὲ συγκατακαλυμμένοι

ἐστίν, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ κρυπτὸν, ὃ οὐ γνωσθήσεται.

3 Ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔπασι, ἐν τῇ φωτὶ ἀκουσθήσονται· καὶ ὃ πρὸς τὸ οὐς ἐλαλήσασιν ἐν τοῖς ταμίοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων.

4 Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου· Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἰχόντων περισσώτερόν τι ποιῆσαι.

5 Ὅτι ποδεῖξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι, ἔξουσίαν ἔχοντα ἱμβαλεῖν εἰς τὴν γένναν· καὶ λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε.

6 Οὐχὶ πίντε στρουθία πωλιῦται ἀσσαρίων δύο, καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἐστὶν ὑπὸ πειλησμήνιον ἰνώπιον τοῦ Θεοῦ.

7 Ἀλλὰ καὶ αἱ τρεῖς τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρέθθησιν· μὴ οὖν φοβῆσθε· πολλῶν στρουθίων διαφίρεται.

8 Λέγω δὲ ὑμῖν· Πᾶς ὃς ἐν ὁμολογήσῃ ἐν ἡμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῇ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

9 Ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἰνώπιοι τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρηθήσεται ἰνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

10 Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφθήσεται

ται αὐτῶ· τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφθήσεται.

11 Ὅταν δὲ προσφέρωσι ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἐκκλῆσιας, καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσεσθε, ἢ τί εἰπῆτε·

12 Τὸ γὰρ ἅγιον πνῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἃ δεῖ εἰπεῖν.

13 Εἰπὶ δὲ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου· Διδάσκαλε, ἰσὼς τῷ ἀδελφῷ μου μερίσκεισθαί μετ' ἑμοῦ τὴν κληρονομίαν.

14 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, τίς με κατίστησι δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἰφ' ὑμᾶς ;

15 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ τῆς πλιονεξίας· ὅτι οὐκ ἐν τῷ περὶ σιτοῦν τινὶ ἡ ζοὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἐν τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

16 Εἶπεν δὲ παραβολὰν πρὸς αὐτούς, λέγων· Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφρόνησιν ἡ χώρα.

17 Καὶ διλογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων· Τί ποιήσω ; ὅτι οὐκ ἔχω τοῦ συνάξαι τοὺς καρπούς μου.

18 Καὶ εἶπεν· Τοῦτο ποιήσω· κατελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μίζοντας οἰκοδομήσω· καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου, καὶ τὰ ἀγαθὰ μου·

19 Καὶ ἔγωγ τῇ ψυχῇ μου· Ψυχὴν, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγι, πίε, εὐφραίνου.

20 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· Ἄφρονι, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τῆς ψυχῆς σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἠτοίμασας, τίς ἔσται ;

21 Οὕτως ὁ θεσκαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν.

22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Διὰ τοῦτο ὑμῖν λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε· μηδὲ τῷ σώματι, τί ἐνδύσεσθε.

23 Ἡ ψυχὴ πλεονέσκει τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος.

24 Κατακρήσατε τοὺς κόρπας, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον, οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόση μᾶλλον ὑμῖς διαφείρετε τῶν πιστευόντων ;

25 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα ;

26 Εἰ οὖν οὕτε ἱλαχιστοὶ δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε ;

27 Κατακοιμήσατε τὰ κρίνα, πῶς αὐξήσιν αὐ ποσιῶ, οὐδὲ θήβει· Αἶγες δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὥς ἐν τούτων.

28 Εἰ δὲ τὸν χέρτον ἐν τῷ ἄγρῳ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφίεννυσιν, πόση μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι ;

29 Καὶ ὑμῖς μὴ ζητεῖτε, τί

φάγησι, ἢ εἰ πίνησι· καὶ μὴ
μετωρίζεσθι.

30 Ταῦτα γὰρ πάντα, τὰ
ἴδη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ· ὑμῶν
δὲ ὁ Πατὴρ οἶδεν ὅτι χεῖρεῖτε
τούτων.

31 Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασι-
λίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάν-
τα προστεθήσονται ὑμῖν.

32 Μὴ φοβεῖσθαι, τὸ μικρὸν τοίμι-
νοι· ὅτι ἐδόκησεν ὁ Πατὴρ ὑ-
μῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλίαν.

33 Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα
ὑμῶν, καὶ δότε ἐλεημοσύνην.
Παῖσατε ἑαυτοῖς βαλάντια
μὰ παλαιόμενα, θησαυρὸν ἀ-
νέκλυτον ἐν ταῖς οὐρανοῖς· ὅ-
που κλίπτης οὐκ ἵγγίξει, οὐδὲ
σὴς διαφθείρει.

34 Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυ-
ρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑ-
μῶν ἴσται.

35 Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀφθαλμοὶ
περιζωσμένοι, καὶ οἱ λύχνοι
καίόμενοι·

36 Καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώ-
ποις προσδεχομένοις τὸν κύριον
ἐλθόντα, ὥστε ἀναλῦσαι ἐκ τῶν
γάμων ἵνα ἰδόντος καὶ πρού-
σπιτος, εὐθὺς ἀνοίξουσιν αὐτῷ.

37 Μακάριοι οἱ δούλοι ἐκεῖνοι,
οὓς ἰδὼν ὁ Κύριος εὐρήσει γρη-
γοροῦντας. Ἄμην λέγω ὑμῖν, ὅτι
παρακληθήσονται καὶ ἀνακληθῆναι αὐ-
τοὺς καὶ παρελθόν διακονήσου
αὐτοῖς.

38 Καὶ ἰὰν ἴδῃς ἐν τῇ αἰνσίῳ
φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλα-

κῇ ἴδῃ, καὶ εὐρη οὕτων μα-
κάριοι εἰσιν οἱ δούλοι ἐκεῖνοι.

39 Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι
εἰ ἦδαι ὁ οἰκονομότης, ποίᾳ ἄρα
ὁ κλίπτης ἔρχεται, ἡγεγύρη-
σιν ἂν, καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε διορυ-
γῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

40 Καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθι ἴ-
σταιμοι· ὅτι ἡ ἄρα οὐ δοκιμῇ, ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

41 Εἴπει δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος·
Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβο-
λὴν ταύτην λίγυς, ἢ καὶ πρὸς
πάντας·

42 Εἴπει δὲ ὁ Κύριος· Τίς ἄ-
ρα ἴσται ὁ πιστὸς εἰσπομπὸς καὶ
φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος
ἐπὶ τῆς οἰκονομίας αὐτοῦ, τοῦ
διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον;

43 Μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος,
ὃν ἰδὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει
παιεῦντα οὕτως.

44 Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι
ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ
καταστήσει αὐτόν.

45 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δούλος ἐκεῖ-
νος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρονί-
ζω ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι· καὶ
ἄρξεται τύπτειν τοὺς παῖδας,
καὶ τὰς παιδίσκας, ἰσθίειν τι
καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι·

46 Ἦξε ὁ κύριος τοῦ δούλου
ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἢ οὐ προσδοκῇ,
καὶ ἐν ἄρᾳ ἢ οὐ γινώσκῃ· καὶ
διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μί-
ρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων
θήσει.

47 Ἐκείνος δὲ ὁ δούλος ὁ

γνούς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, καὶ μὴ ἐτοιμάσας, μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλές·

48 Ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ἐλίγας· παντὶ δὲ ᾧ ἰδοῦθαι πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ· καὶ ᾧ παρίδωτο πολὺ, περισσώτερον αἰτήσουσιν αὐτόν.

49 Πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ τί θέλω, εἰ ἤδη ἐκινήθη;

50 Βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελευτῇ;

51 Δοκιῦτε ὅτι εἰρήνην παρεργιζόμενοι δοῦναι ἐν τῇ γῇ, οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ διαμερισμὸν·

52 Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πίνετε ἐν αἵμα ἢ διὰ διαμερισμῶν, τρεῖς ἐπὶ δυοῖ, καὶ δύο ἐπὶ τρισί.

53 Διαμερισθήσεται πατὴρ ἰφ' υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί· μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί· πινθερὰ ἐπὶ τὴν νόμφην αὐτῆς, καὶ νόμφη ἐπὶ τὴν πινθερὰν αὐτῆς.

54 Ἐλγισ δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· Ὅταν ἴδῃτε τὴν νεφέλην ἀνατίλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθὺς λέγεται· Ὁμβρὸς ἔρχεται· καὶ γίνεται οὕτως.

55 Καὶ ὅταν Νότος πνέοντα, λέγεται· Ὅτι καύσων ἵστα· καὶ γίνεται.

56 Ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν· τὸν δὲ κερὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζειτε;

57 Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνεται τὸ δίκαιον;

58 Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ἰδῇ δὲς ἰσχυρίαν ἀπὸ λαχθῆαι ἀπ' αὐτοῦ· μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῇ τῷ πρέσβει, καὶ ὁ πρέσβει σε βάλλῃ εἰς φυλακὴν.

59 Λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκκεῖθεν, ἕως οὗ καὶ τὸ ἰσχυάτον λιπτόν ἀποδῇς.

ΚΕΦ. ιγ' 13.

1 Παρῆσαν δὲ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ, ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὡς τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμειξε μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν.

2 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Δοκιῦτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἰγίνοντο, ὅτι τοιαῦτα πικύουσιν;

3 Οὐχί, λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἵαν μὴ μετανοῇτε, πάντες ὡσαύτως ἀπολιῦσθε..

4 Ἡ ἐκκεῖνοι οἱ δίκαι καὶ ἐκ τῶν, ἰφ' οὗς ἵπαισι ὁ πύργος ἐν τῇ Σιλωὰμ, καὶ ἀπέκτανον αὐτοὺς, δοκιῦτε ὅτι οὕτως ὀφεί-

λίται ἐγίνοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους τὰς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ·

5 Οὐχί, λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἵαν μὴ μετανοῇσι, πάντες ὁμοίως ἀπολείψθε.

6 Ἐλγισι δὲ ταύτην τὴν παραβολήν· Συκῆν ἔχουσιν ἐν τῇ ἀμπελῶνι αὐτῇ πιφυτευμένην· καὶ ἦλθε καρπὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὑρεν.

7 Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· Ἴδού, τρία Ἴτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω· ἵλαστον αὐτήν· ἵνασί καὶ τὴν γῆν καταργῶ;

8 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ Ἴτος, ἵως ὅτου σπάψω περὶ αὐτήν, καὶ βάλλω πορρεῖα·

9 Ἐὰν μὲν ποιήσῃ καρπὸν· ἢ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκπόψῃς αὐτήν.

10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι.

11 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας Ἰτη δίκαια καὶ ἰσχύ· καὶ ἦν συγνύπτουσα, καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ περτελεῖς.

12 Ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς, προσεφώνησεν, καὶ ἔπειν αὐτὴν· ἴσταί, ἀπολείψασαι τῆς ἀσθενείας σου.

13 Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς

χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἠνέρθθη, καὶ ἰδοὺξεν τὸν Θεόν.

14 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν, ὅτι τῇ σαββάτῃ ἰδεράπτουσιν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ· Ἐξ ἡμέρας εἰσὶν, ἐν αἷς δι' ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθαι, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

15 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν· Ὁπορευτά, ἱλαστος ὑμῶν τῇ σαββάτῃ οὐ λύει τὸν βουὴν αὐτοῦ, ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαργαγὼν ποτίζει;

16 Ταύτην δὲ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὖσαν, ἣν ἴδῃσιν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δίκαια καὶ ἰσχύ Ἰτη, οὐκ ἴδω λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δισμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

17 Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι ταῖς ἰσχύσιν τοῖς γινόμενοις ὑπ' αὐτοῦ.

18 Ἐλγισι δὲ· Τίνι ὁμοία ἴσθιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιάσω αὐτήν;

19 Ὁμοία ἴσθι κόκκῳ σιναπί, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ· καὶ ἡύξησεν, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ περὶ αὐτοῦ οὐρανοῦ κατασκήνωσιν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

20 Καὶ πάλιν ἔπι· Τίμι μοιῶσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ;

21 Ὅμοία ἐστὶ ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς κλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἔξυμάνθη ὅλοι.

22 Καὶ διαπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ ποιεῖν ποιούμενος εἰς Ἱερουσαλὴμ.

23 Εἶπε δέ τις αὐτῷ· Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ ἔπερὸς αὐτούς·

24 Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς θύρας· ὅτι πολλοὶ, λίγω ὑμῶν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν.

25 Ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδομητής, καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξῃσθε ἔξω ἑστάναι, καὶ κρούειν τὴν θύραν, λέγοντες· Κύριε, Κύριε, ἀνοῖξον ἡμῖν καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ.

26 Τότε ἄρξῃσθε λέγων· Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου, καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἰδίδαξας.

27 Καὶ ἐρεῖ· Λίγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ· ἀπόστητι ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας.

28 Ἐκὼ ἵσταται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ἰδόντων, ὅταν ὄψῃσθε Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προφῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ

τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω.

29 Καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

30 Καὶ ἰδοὺ, εἰσὶν ἰσχυροὶ, οἱ ἵσονται πρῶτοι, καὶ εἰσι πρῶτοι, οἱ ἵσονται ἰσχυροί.

31 Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθον τινες φαρισαῖοι, λίγοντες αὐτῷ· Ἐξέλθε, καὶ πορεύου ἰντιθεῖν ὅτι Ἡρώδης θέλει σὲ ἀποκτεῖναι.

32 Καὶ ἔπειν αὐτοῖς· Περιθεῖντες ἕπατι τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ ἰάσεις ἐπιτίλω σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τιμιούμαι.

33 Πλὴν διὰ μὲν σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἑχομένη πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολίσθαι ἔξω Ἱερουσαλὴμ.

34 Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἣ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεισταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναῆξαι τὰ στίφη σου, ὅν τρόπον ὅρως τὴν ἑαυτῆς νοστίαν ὑπὸ τὰς πόλιν, καὶ οὐκ ἠθέλησας;

35 Ἰδοὺ, ἀφίστα ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν· Λίγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ με ἴδῃσι, ἕως ἂν ἤξῃ ὅτι

ἵππητι, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. δ'. 14.

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἰλθεῖν αὐτὸν εἰς αἰκὸν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν.

2 Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικός ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

3 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἵπτι πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ φαρισαίους, λέγων· Εἰ ἔξιτοι τῷ σαββάτῳ θεραπεύειν;

4 Οἱ δὲ ἠσύχασαν. Καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτόν, καὶ ἀπέλυσεν.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, εἶπεν· Τίνος ὑμῶν ὄνος ἢ βοῦς εἰς φρέναρ ἔμπροσθεται, καὶ οὐκ ἐνδίας ἀνασπάσει αὐτόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

6 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα.

7 Ἐλεγε δὲ πρὸς τοὺς κλημένους παραβολὴν, ἐπείχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοιτο, λέγων πρὸς αὐτούς·

8 Ὅταν κληθῇς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν· μήποτε ἑπιμώτερός σου ἢ κλημένος ὑπ' αὐτοῦ.

9 Καὶ ἰλθὼν ὁ σὺ καὶ αὐτόν καλίσας, ἔρεῖ σοι· Δὲς τούτῳ τόπον καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰ-

σχύνῃς τὸν ἴσχατον τόπον κατ-ίχουν.

10 Ἄλλ' ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπιστα εἰς τὸν ἴσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κληκός σοι, εἴπῃ σοι· Φίλι, προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε ἴσται σοι δεξὰ ἐνώπιον τῶν συνακαυμένων σοί.

11 Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· καὶ ὁ ταπεινὸν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.

12 Ἐλεγε δὲ καὶ τῷ κληκῷ αὐτόν· Ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φάνει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γίγοντας πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ σοι ἀντικαλίσωσι, καὶ γίνηταί σοι ἀνταπόδομα.

13 Ἄλλ' ὅταν ποιῇς δοχὴν, κάλυ πτωχοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυφλοὺς·

14 Καὶ μακάριος ἔσθ', ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδεῦναί σοι· ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

15 Ἀκούσας δὲ τινος τῶν συνακαυμένων ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος ὃς φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

16 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπός τις ἰποίησε δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς.

17 Καὶ ἀπίστουλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ἄρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰσῶν τοῖς κλημένοις· Ἐξ-

χισθε, ὅτι ἤδη ἴταυμά ἐστι πάν-
τα.

18 Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς
παρατυΐσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος
εἶπεν αὐτῇ· Ἀγρὸν ἠγόρασα,
καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξιλθῖν, καὶ
ἰδεῖν αὐτόν· ἑρωτῶ σε, ἔχει με
παρασημίον.

19 Καὶ ἴτιρος εἶπε· Ζεύγη
βοῶν ἠγόρασα πίνει, καὶ περιύ-
ομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἑρωτῶ
σε, ἔχει με παρασημίον.

20 Καὶ ἴτιρος εἶπε· Γυναῖκα
ἔγνημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύνα-
μαι ἰλθῖν.

21 Καὶ παραγιγόμενος ὁ
δούλος ἐπιπὼς ἀπήγγυλε τῇ
κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ἐρ-
γησθεὶς ὁ οἰκοδομότης εἶπε τῇ
δούλῳ αὐτοῦ· Ἐξέλθι ταχίως
εἰς τὰς πλῆρεις καὶ ῥύμας
τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς
καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ
τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε.

22 Καὶ εἶπεν ὁ δούλος· Κύ-
ριε, γίγνεται ὡς ἐπέταξας, καὶ
ἔτι τόπος ἐστὶ.

23 Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς
τὸν δούλον· Ἐξέλθι εἰς τὰς οὐ-
δοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον
εἰσελθῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκος
μου.

24 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ-
δεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκλείπει τῶν κί-
κλημίνων γιούσιναι μου τοῦ
δείπνου.

25 Συμποροῦντο δὲ αὐτῇ

ἄλλοι πολλοί· καὶ στραφείς εἶ-
πεν πρὸς αὐτούς·

26 Εἴ τις ἔρχεται πρὸς με,
καὶ οὐ μισθὶ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ,
καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυ-
ναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔ-
στι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν,
οὐ δύναται μου μαθητὴς εἶναι.

27 Καὶ ὅστις οὐ βαστάζει
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται
ὀπίσω μου, οὐ δύναται μου εἶναι
μαθητὴς.

28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλει
πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶ-
τον καθίσας ψηφίξῃ τὴν δαπάν-
ην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμὸν;

29 Ἴνα μήποτε θύψας αὐτοῦ
θιμίειον, καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκ-
τιλίσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες
ἄρξονται ἱμπαῖζειν αὐτῇ,

30 Λέγοντες· Ὅτι αὐτὸς ὁ
ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομῆν, καὶ
οὐκ ἴσχυεν ἐκτιλίσαι.

31 Ἡ τίς βασιλεὺς ποριύ-
μενος συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ
εἰς πόλεμον, οὐχὶ καθίσας πρῶ-
τον βουλευέσθαι, εἰ δυνατός ἐστιν
ἐν δίκῃ χιλιᾷσιν ἀπαντῆσαι τῷ
μιστὰ ἑκατοῦ χιλιάδων ἐρχομένῳ
ἐκ αὐτοῦ;

32 Εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ
πρόβλεψας ὄντος, περισβίαν ἀπο-
στείλεις, ἑρωτᾷ τὰ πρὸς ἐκλή-
ψην.

33 Οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν,
ὅς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς

ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής.

34 Καλὸν τὸ ἄλλας· ἴαν δὲ τὸ ἄλλας μαρτυρῇ, ἐν τίνι ἀρετῇ θήσεται;

35 Οὐτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοίτην ὑβιτὸν ἴσθιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὅτα ἀκούει, ἀκούστω.

ΚΕΦ. κ'. 15.

1 Ἦσαν δὲ ἰγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελεῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἀκούον αὐτοῦ.

2 Καὶ διαγόγγυζον οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες· Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδίδεται, καὶ συνισθί αὐτοῖς.

3 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων·

4 Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἱκαντὸν πρόβατον, καὶ ἀπολίσας ἐν ἑξ αὐτῶν, οὐ καταλείψει τὰ ἑννηκονταεπτά ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἵνα τὸ ἀπολωλὸς, ἴωσιν εὐρὴ αὐτό;

5 Καὶ εὗρὼν, ἱπικίθῃσιν ἵπαι τοὺς ἄμους ἑαυτοῦ χαίρων;

6 Καὶ ἰλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συναγαγὼν τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐταῖς· Συγχαρήτε μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός.

7 Λέγω ὑμῖν, ὅτι οὕτω χαρὰ ἵσται ἐν τῇ οὐρανῷ ἵνα ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοῶντι, ἢ ἵνα

ἑννηκονταεπτά δικαίαις, οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσι μετανοίας.

8 Ἡ εἰς γυνή, δραχμὰς ἔχουσα δίκαια, ἴαν ἀπολίσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἀπαιτῶντες, καὶ σαροῦ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητῶν ἱπικίθῃσιν, ἴως εἴδῃ;

9 Καὶ εὗρὼσα συναγαγίτω τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα· Συγχαρήτε μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν, ἣν ἀπώλιστα.

10 Οὕτω, λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνεται ἰσώπῃ τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἵνα ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοῶντι.

11 Εἶπεν δὲ· Ἀνθρωπὸς τις ἔχει δύο υἱούς.

12 Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· Πατέρ, δός μοι τὸ ἱσβαῖλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διῶλκεν αὐτοῖς τὸν βίον.

13 Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπιδήμεσιν εἰς χώραν μακρὰν καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἁσώτως.

14 Διαπανθήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἰγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην· καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι.

15 Καὶ πορευθεὶς ἐπολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης· καὶ ἔπαιψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους.

16 Καὶ ἐπιθύμει γαμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν περιεσφύων, ὧν ἦσθιον οἱ χεῖροι· καὶ οὐδαὶς ἰδίδου αὐτῷ.

17 Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἰλθὼν, εἶπε· Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρὸς μου περιεσφύουσιν ἄρτων· ἐγὼ δὲ ἄδι λιμῶ ἀπόλλυμαι.

18 Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐνώπιόν σου.

19 Οὐκίτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου· ποιησόν με ὥς ἵνα τῶν μισθίων σου.

20 Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμὼν ἐπίπαισιν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

21 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκίτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου.

22 Εἶπε δὲ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· Ἐξενίγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας.

23 Καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε· καὶ φαγόντες εὐφρανῶμεν.

24 Ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου

νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησι· καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι.

25 Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ περιεσφύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὥς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν.

26 Καὶ προσκαλισάμενος ἵνα τῶν παιδῶν, ἵπυθάνιστο, τί εἶη ταῦτα.

27 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει· καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν.

28 Ὁργίσθη δὲ, καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν· Ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξιελὼν παρεκάλε αὐτόν.

29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· Ἰδοὺ, τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρεῆλθον· καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ.

30 Ὅτι δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν.

31 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τίκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἔστιν.

32 Εὐφρανῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδωκεν, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησι· καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὐρέθη.

ΚΕΦ. ις'. 16.

1 ἘΛΕΓΕ δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος διβλήθη αὐτῷ ὡς διάσκορπιζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

2 Καὶ φωνήσας αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ· Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπάδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δυνήσῃ ἵτι οἰκονομῶν.

3 Εἶπε δὲ ἰν αὐτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἵπαιτιν αἰσχύνομαι.

4 Ἐγνων τί ποιήσω, ἵνα, ὅταν μετασταθῇ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν.

5 Καὶ προσκαλισάμενος ἵνα ἵκαστον τῶν χειροφιλιτῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, ἔλεγεν τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου;

6 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκατὸν βάτους ἑλαίου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δίξαι σου τὸ γράμμα, καὶ καθίσας ταχίως γράψον πινθήκοντα.

7 Ἐπιτα ἰτίρῳ εἶπε· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκατὸν κόρους σίτου. Καὶ λίγυ αὐτῷ· Δίξαι σου τὸ γράμμα, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.

8 Καὶ ἰπῆνευσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἰποίησιν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός εἰς τὴν γενεὰν τὴν αὐτῶν εἰσι.

9 Κἀγὼ ὑμῖν λέγω· Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας· ἵνα ὅταν ἐκλίπηται, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.

10 Ὁ πιστὸς ἐν ἱλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἔστι· καὶ ὁ ἐν ἱλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν.

11 Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἰγίνισθι, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεῖσιν;

12 Καὶ εἰ ἐν τῷ ἄλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἰγίνισθι, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει;

13 Οὐδὲις οἰκίτης δύναται δυσεὶ κυρίῳ δουλιῦν· ἢ γὰρ τὸν ἵνα μισήσῃ, καὶ τὸν ἰτίρον ἀγαπήσῃ· ἢ ἰνὸς ἀντίκειται, καὶ τοῦ ἰτίρου καταφρονήσῃ. οὐ δύνασθαι Θεῷ δουλιῦν καὶ μαμωνᾷ.

14 Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὑπάρχοντες· καὶ ἐξιμυκτηρίζον αὐτόν.

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἔστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἰνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα ἰνώπιον τοῦ Θεοῦ.

16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφηταὶ ἴως Ἰωάννου ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται.

17 Εὐνοπώτερον δέ ἐστι τὸν αὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν περὶαιὼν πεσεῖν.

18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμῶν ἑτέραν, μοιχείου· καὶ πᾶς ὁ ἀπολειψάμενος ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν, μοιχείου.

19 Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνιδιδύσκετο παρφυρεὶν καὶ βύσσου, ἐμφραϊνόμενος καὶ ἡμέραν λαμπρῶς.

20 Πτωχὸς δέ τις ἦν ἐνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβίβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλωμένος,

21 Καὶ ἰσθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλυχοι τὰ ἔλκη αὐτοῦ.

22 Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν, καὶ ἀπενιχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη.

23 Καὶ ἐν τῷ ᾄδῃ ἐπέφρασε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὅρα τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ.

24 Καὶ αὐτοὺς φωνήσας ἔπι· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλίσσόν μου, καὶ πύμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυῖμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ.

25 Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τίκνουν, μῆσθητι, ὅτι ἀπίλαβες τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ἵδὲ παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυῖσαι.

26 Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἴθωσι πρὸς ὑμᾶς, μὴ δύνανται, μηδὲ οἱ ἐκίθωσι πρὸς ἡμᾶς διαπυρρῶσιν.

27 Εἶπε δὲ· Ἐρωτῶ οὖν σὲ, πάτερ, ἵνα πύμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου·

28 Ἐχω γὰρ πέντε ἀδελφοὺς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου.

29 Λίγυ αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἐχουσι Μωσία καὶ τοὺς προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.

30 Ὁ δὲ ἔπι· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἵαν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν.

31 Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωσὶς καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἵαν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται.

ΚΕΦ. ιζ'. 17.

1 ΕΙ΄ΠΕ δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· Ἀνιδεκτόν ἐστι τοῦ μὴ ἰλθεῖν τὰ σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ δι' οὗ ἔρχεται.

2 Λυσιτελιῇ αὐτῷ, εἰ μύλος ὀνκὸς περικύεται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίῃ ἵνα τῶν μικρῶν τούτων.

3 Προσέχετε ἑαυτοῖς. Ἐὰν δὲ ἁμάρτη εἰς σὶ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιστίμησον αὐτῷ· καὶ ἵαν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ.

4 Καὶ ἵαν ἰσχυαίς τῆς ἡμέρας ἁμάρτη εἰς σὶ, καὶ ἰσχυαίς τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ, λίγων Μετανοῶν· ἀφήσεις αὐτῷ.

5 Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ· Πρόσθετι ἡμῖν πίστιν.

6 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Εἰ εἰσέχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπης, ἐλέγχετε ἅν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ· Ἐκριζώσῃ, καὶ φυτιύσῃ ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ ὑπήκουσιν ἅν ὑμῖν.

7 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα, ἢ παρμαίνοντα, ὃς ἐσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ· Εὐθίως παρελθὼν ἀνάπαισαι;

8 Ἄλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· Ἐνείμασον τί διωπλήσω, καὶ

περιζωσάμενος διακονήσῃ μοι, ἵνα φάγω καὶ πίω καὶ μετὰ ταῦτα φάγῃσιν καὶ πίῃσιν σύ;

9 Μὴ χάριν ἔχῃ τῷ δούλῳ ἐμῷ, ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα; οὐ δοκῶ.

10 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσῃτε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγῃτε· Ὅτι δούλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν· ὅτι ὁ ἀφίλομεν ποιῆσαι, πεποιθήκαμεν.

11 Καὶ ἰγίνετο ἐν τῷ πορευέσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μίσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.

12 Καὶ ἐστερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην, ἀπήντησαν αὐτῷ δίκαια λεῖτροι ἄνδρες, οἱ ἕστησαν πόρρωθεν.

13 Καὶ αὐτοὶ ἤραν φωνὴν, λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλίσσον ἡμᾶς.

14 Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἐπιδιδίξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἰερεῦσι. Καὶ ἰγίνετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς, ἱκαθαρίσθησαν.

15 Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε, μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν.

16 Καὶ ἔπαισιν ἐπὶ πρόσθετον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης.

17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Οὐχὶ οἱ δίκαια ἱκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννία ποῦ;

18 Οὐχὶ εὐρίσθησαν ὑποστρέ-

ψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ,
εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος.

19 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀνα-
στάς πορεύου· ἡ πίστις σου σί-
σωκί σοι.

20 Ἐπιρώτηθις δὲ ὑπὸ τῶν
Φαρισαίων, τότε ἔρχεται ἡ βα-
σιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπικρίθη αὐ-
τοῖς, καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔρχεται ἡ
βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρα-
τηρήσεως·

21 Οὐδὲ ἰεροῦσιν· Ἴδου ὧδε,
ἦ, ἰδου ἱκεῖ· Ἴδου γὰρ, ἡ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ὕμῳ ἐσ-
τιν.

22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθη-
τάς· Ἐλεύσονται ἡμέραι, ὅτε
ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν· καὶ
οὐκ ὄψισθε.

23 Καὶ ἰεροῦσιν ὑμῖν· Ἴδου
ὧδε, ἦ, ἰδου ἱκεῖ· μὴ ἀπέλθῃτε,
μηδὲ διώξητε.

24 Ὡςπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ
ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὲρ
οὐρανό, εἰς τὴν ὑπὲρ οὐρανό
λάμπει· οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐ-
τοῦ.

25 Πρῶτον δὲ διῷ αὐτὸν
πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκι-
μασθῆναι ἀπὸ τῆς γενιᾶς ταύ-
της.

26 Καὶ καθὼς ἰγίνετο ἐν
ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου.

27 Ἦσθιον, ἔπινον, ἐγάμων,

ἐξηγαμίζοντο, ἄχρη ἦς ἡμέρας
εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν·
καὶ ἦλθιν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ
ἀπώλισιν ἄπαντας.

28 Ὅμοιος καὶ ὡς ἰγίνετο
ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἦσθιον, ἔ-
πινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύ-
τινον, ἀποδέμουν.

29 Ἡ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθε Λώτ
ἀπὸ Σοδόμων, ἔβριξε πῦρ καὶ
θῆον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλισιν
ἄπαντας·

30 Κατὰ ταυτὰ ἔσται ἡ
ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἀποκαλύπτεται.

31 Ἐν ἱκίῳ τῇ ἡμέρᾳ, ὅς
ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ
ἐκτὸς αὐτοῦ ἐν τῇ αἰκίᾳ, μὴ
καταβάτω ἄρα αὐτά· καὶ ὁ
ἐν τῇ ἀγρῇ, ὁμοίως μὴ ἐπι-
στρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω.

32 Μνημονεύετε τῆς γυναι-
κὸς Λώτ.

33 Ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐ-
τήν· καὶ ὁς ἐὰν ἀπολήσῃ αὐτήν,
ζωογονήσει αὐτήν.

34 Λίγων ὑμῖν, ταύτῃ τῇ
νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης
μιας· εἷς παραληφθήσεται, καὶ
ὁ ἕτερος ἀφιεθήσεται.

35 Δύο ἔσονται ἀλήθουσαι
ἐπὶ τὸ αὐτό· ἡ μία παραληφ-
θήσεται, καὶ ἡ ἕτερα ἀφιεθή-
σεται.

36 Καὶ ἀποκριθόντες λί-
γουσιν αὐτῷ· Παῦ, Κύριε, Ὅ
δὲ εἶπεν αὐταῖς· Ὅπου τὸ σῶ-

μα, ἐκεῖ συνελθήσονται οἱ αἰ-
ταί.

ΚΕΦ. ιη'. 18.

1 Ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν
αὐτοῖς πρὸς τὸ διῖν πάντοτε
προσιύχισθαι, καὶ μὴ ἱκκα-
κεῖν.

2 Λέγων· Κριτὴς τις ἦν ἐν
τιμὴ πόλει, τὸν Θεὸν μὴ φοβού-
μενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρι-
πόμενος·

3 Χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει
ἐκείνῃ καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν,
λέγουσα· Ἐκδίκησόν με ἀπὸ
τῶ ἀντιδίκου μου.

4 Καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ
χρόνον· μετὰ δὲ ταῦτα ἵπιν
ἐν ἑαυτῷ· Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ
φοβῶμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ
ἐντρέπομαι·

5 Διάγει τὸ παρίχιν μοι
κόπον τὴν χήραν ταύτην, ἐκδι-
κῆσω αὐτήν· ἵνα μὴ εἰς τίλος
ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με.

6 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Ἀκού-
σατι, τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας
λέγει·

7 Ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ
τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν
αὐτοῦ τῶν βιώντων πρὸς αὐτὸν
ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ μακρο-
θυμῶν ἐπ' αὐτοῖς·

8 Λέγω ὑμῖν, ὅτι ποιήσῃ τὴν
ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔλθων ἄρα
ἐρεῖσιν τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς·

9 Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τινὰς
τοὺς πιπυότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι
εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἔχουσιν οὐκ
αὐτοὺς τοὺς λαιπούς, τὴν παραβολὴν
ταύτην·

10 Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν
εἰς τὸ ἱερὸν προσεύχασθαι· ὁ εἰς
Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἑτερος τιλῶ-
νης.

11 Ὁ Φαρισαῖος, σταθεὶς
πρὸς ἑαυτὸν, ταῦτα προσηύχι-
το· Ὁ Θεὸς, εὐχαριστῶ σοι,
ὅτι οὐκ εἰμὶ ὡς οἱ λαιποὶ
τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγισ, ἄδι-
κοι, μωχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ
τιλῶνης.

12 Νηστύῳ δὲ τοῦ σαββά-
του, ἀποδικατῶ πάντα ὅσα
κτῶμαι.

13 Καὶ ὁ τιλῶνης μακρόθεν
ιστῶς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς
ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπα-
ραι· ἀλλ' ἵτυπτιν εἰς τὸ στή-
θος αὐτοῦ, λέγων· Ὁ Θεὸς
ἰλάσθητί μοι τῶ ἁμαρτωλῷ.

14 Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος
διδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ, ἢ γὰρ ἐκκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ
ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται·
ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσε-
ται.

15 Προσέφισον δὲ αὐτῷ καὶ
τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἀπητηται
ιδόντες δι' οἱ μαθηταὶ ἐπιτίμη-
σαν αὐτοῖς.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλι-
σάμενος αὐτὰ, εἶπεν· Ἀφίτι τὰ
παιδιά ἔρχισθαι πρὸς με, καὶ

μὴ καλύψιτε αὐτά· τῶν γὰρ ταούτων ἴσθιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

17 Ἀμὲν λίγω ὑμῖν, ὅς ἐστι μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσιλθῇ εἰς αὐτήν.

18 Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων, λίγων· Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον πληρονομήσω;

19 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί με λίγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός.

20 Τὰς ἐντολάς οἶδας· Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψης· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.

21 Ὁ δὲ εἶπε· Ταῦτα πάντα ἱφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου.

22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· Ἔστι ἕν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρα, ἀκολούθει μοι.

23 Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα, περίλυπος ἐγένιστο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα.

24 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γινόμενον, εἶπε· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσιλεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

25 Εὐκοπώτερον γὰρ ἴσθι, κάμηλον διὰ τρυμαλῖας βαφίδος εἰσιλθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς

τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσιλθεῖν.

26 Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;

27 Ὁ δὲ ἔειπεν· Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυνατά ἴσθι παρὰ τοῦ Θεοῦ.

28 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἰδοὺ, ἡμῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολούθησάμεν σοι.

29 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὲν λίγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς ἔστιν, ὅς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφούς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἵναιεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

30 Ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλὰ πλοῦσιονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.

31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδικα, εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν, τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου.

32 Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ ἱμπαυχθήσεται, καὶ ὑβρισθήσεται, καὶ ἱμπτυσθήσεται·

33 Καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτινοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται.

34 Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν· καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τούτου κειρωμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

35 Ἐγένιστο δὲ ἐν τῷ ἑγγί· ζυν αὐτὸν εἰς Ἱεριχὼν, τυφλός

τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσ-
αιτῶν.

36 Ἀκούσας δὲ ὄχλου δια-
πορευομένου, ἰπυθάνετο, τί εἴη
τούτου.

37 Ἀπήγγυλαν δὲ αὐτῷ,
ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρίε-
χεται.

38 Καὶ ἐβόησε, λέγων· Ἰη-
σοῦ υἱὲ Δαβὶδ, ἐλίσσόν με.

39 Καὶ οἱ προάγοντες ἰω-
τίμων αὐτῷ, ἵνα σιωπήσῃ· αὐ-
τὸς δὲ πολλῶν μᾶλλον ἔκραζεν·
Τῷ Δαβίδ, ἐλίσσόν με.

40 Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐπί-
λευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐ-
τόν· ἰγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἰση-
ρῶτησεν αὐτόν,

41 Λέγων· Τί σοι θέλεις ποι-
ῆσαι; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀ-
ναβλέψω.

42 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·
Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σί-
σωκί σε.

43 Καὶ παραχερῆμα ἀνέβλι-
ψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξά-
ζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς
ὄψας, ἴδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

ΚΕΦ. ιθ'. 19.

1 ΚΑΙ εἰσιλθὼν διήρχετο
τὴν Ἱερικῶν.

2 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι κα-
λούμενος Ζακχαῖος· καὶ αὐτὸς
ἦν ἀρχιτελιώτης, καὶ οὗτος ἦν
πλούσιος.

3 Καὶ ἐζήτην ἰδοῦν τὸν Ἰησοῦν

τίς ἐστι καὶ οὐκ ἠδύνατο· ἀπὸ
τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μι-
κρὸς ἦν.

4 Καὶ προσδραμὼν ἱμπερο-
σθεν, ἀνίβη ἐπὶ συκομορίαν ἵνα
ἴδῃ αὐτόν· ὅτι ἐκείνης ἡμελλε
διέρχισθαι.

5 Καὶ ὡς ἦλθιν ἐπὶ τὸν τό-
πον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν
αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν·
Ζακχαῖε, σπιύσας κατὰ βῆθι-
σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δι-
μι μύνηται.

6 Καὶ σπιύσας κατίβη, καὶ
ὑπεδίδετο αὐτόν χαίρων.

7 Καὶ ἰδόντες ἅπαντες δι-
γόγγυζον, λέγοντες· Ὅτι πα-
ρὰ ἁμαρτωλῶν ἀνδρὶ εἰσηλθε
καταλύσαι.

8 Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε
πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ, τὰ ἡ-
μίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύ-
ριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς· καὶ
εἴ τινός τι ἰσυκοφάντησα, ἀπο-
δίδωμι τιτραπλοῦν.

9 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰη-
σοῦς· Ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ
οἴκῳ τούτῳ ἰγίνετο, καθότι καὶ
αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν·

10 Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ
ἀπολλωλός.

11 Ἀκούοντων δὲ αὐτῶν ταῦ-
τα, προσθίς εἶπε παραβολὴν,
διὰ τὸ ἰγγυὲς αὐτόν εἶναι Ἱερου-
σαλὴμ, καὶ δοκιῖν αὐτοὺς, ὅτι
παραχερῆμα μίλλῳ ἢ βασιλείᾳ
τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνισθαι.

12 Εἶπιν οὖν Ἀνθρώπος τις ὑγιγιῆς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι.

13 Καλίσας δὲ δίκᾳ δούλους ἑαυτοῦ, ἰδῶκεν αὐτοῖς δίκᾳ μὲν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Πραγματιύσασθε ἵως ἔρχομαι.

14 Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἰμῖ-
σουν αὐτὸν, καὶ ἀπίστειλαν
πριβείαν ὀπίσω αὐτοῦ, λίγον-
τες· Οὐ θέλομεν τοῦτον βασι-
λεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς.

15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑαν-
ελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βα-
σιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι αὐ-
τῷ τοὺς δούλους τούτους, οἷς ἔ-
δωκε τὸ ἀργύριον· ἵνα γνῶ, τίς ἔ-
τί διεπραγματιύσατο.

16 Παριγίνετο δὲ ὁ πρῶτος,
λίγων· Κύριε, ἡ μὲν σου προσ-
εργάσατο δίκᾳ μὲν.

17 Καὶ εἶπιν αὐτῷ· Εὖ ἀ-
γαθὸ δουλι· ὅτι ἐν ἑλαχίστῃ
πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἑξουσίαν
ἔχων ἐπάνω δίκᾳ πόλει.

18 Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λί-
γων· Κύριε, ἡ μὲν σου ἐποίησε
πέντε μὲν.

19 Εἶπε δὲ καὶ τούτῳ· Καὶ
σύ γίνου ἐπάνω πέντε πόλει.

20 Καὶ ἴτερος ἦλθε, λίγων·
Κύριε, ἰδὼν ἡ μὲν σου, ἣν εἶχον
ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ.

21 Ἐφοβούμην γὰρ σι, ὅτι
ἄνθρωπος ἀυστηρὸς εἶ· αἶραις,
ὃ οὐκ ἔθηκες, καὶ θιρίδας, ὃ
οὐκ ἔσπειρας.

22 Λέγου δὲ αὐτῷ· Ἐκ τοῦ
στόματός σου κρινῶ σι, πονηρὶ
δουλι· ἦδεις, ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος
αὐστηρὸς εἰμι, αἶρων ὃ οὐκ ἔθη-
κα, καὶ θιρίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα·

23 Καὶ διατί οὐκ ἰδῶκας τὸ
ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν,
καὶ ἐγὼ ἑλθὼν σὺν τόκῳ αἶν ἔ-
πραξα αὐτό;

24 Καὶ τοῖς παριστῶσιν ὤ-
πων· Ἀρατι ἀπ' αὐτοῦ τὴν
μὲν, καὶ δότι τῷ τὰς δίκᾳ
μὲν ἔχοντι.

25 Καὶ εἶπον αὐτῷ· Κύριε,
ἔχου δίκᾳ μὲν.

26 Λέγου γὰρ ὑμῖν, ὅτι πα-
τι τῷ ἔχοντι δοθήσεται· ἀπὸ
δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχου,
ἁρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

27 Πλὴν τοὺς ἑχθρούς μου
ἐκίνοῦς, τοὺς μὴ θελήσαντάς
με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτούς, ἀ-
γάγιτι ὧδε, καὶ κατασφάζει
ἔμπροσθέν μου.

28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπο-
ρεύετο ἔμπροσθεν, ἀναβαίνων εἰς
Ἱεροσόλυμα.

29 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν
εἰς Βηθθαγὰ καὶ Βηθανίαν, πρὸς
τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἑλαιῶν,
ἀπίστειλε δύο τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ,

30 Εἰπὼν· Ὑπάγιτι εἰς τὴν
κατάναντι κώμην· ἐν ἣ εἰσπο-
ρευόμενοι εὐρήσιτι πῶλον διδι-
μένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἄν-
θρώπων ἐκάθισι· λύσαντες αὐ-
τὸν ἀγάγιτι.

31 Καὶ ἴάν τις ὑμᾶς ἰρωτᾷ,
Διὰ τί λύετε; Οὕτως ἐρεῖτε αὐ-
τῷ· Ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειάν
ἔχει.

32 Ἀπειθόντες δὲ οἱ ἀπι-
σταλμένοι εὗρον, καθὼς εἶπεν
αὐτοῖς.

33 Αὐόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶ-
λον, εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς
αὐτούς· Τί λύετε τὸν πῶλον;

34 Οἱ δὲ εἶπον· Ὁ Κύριος αὐ-
τοῦ χρειάν ἔχει.

35 Καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς
τὸν Ἰησοῦν· Καὶ ἐπιβίβαντες
ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶ-
λον, ἐπιβίβασαν τὸν Ἰησοῦν.

36 Πορευομένου δὲ αὐτοῦ, ὑ-
πιστρώνυσον τὰ ἱμάτια αὐτῶν
ἐν τῇ ὁδῷ.

37 Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἡ-
δη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους
τῶν ἱλαιῶν, ἤρξαντο ἅπαν τὸ
πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες
αἰνῆν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγά-
λῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνά-
μιαν,

38 Λέγοντες· Εὐλογημένος
ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι
Κυρίου· εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ
δόξα ἐν ὑψίστοις.

39 Καί τινες τῶν φαρισαίων
ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐ-
τόν· Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς
μαθηταῖς σου.

40 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ-
τοῖς· Λέγω ὑμῖν, ὅτι ἴαν οὗτοι
σωτήσωσιν, οἱ λίθοι κεκράζον-
ται.

41 Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν
πόλιν, ἐκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ,

42 Λέγων· Ὅτι εἰ ἔγνων καὶ
σύ, καὶ γὰρ ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου
ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σου·
νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν
σου·

43 Ὅτι ἤξεουσιν ἡμέραι ἐπὶ
σε, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί
σου χάρακά σοι, καὶ περικυ-
κλώσουσί σε, καὶ συνίξουσί σε
πάντοθεν.

44 Καὶ ἰδαφιοῦσί σε, καὶ τὰ
τίκνα σου ἐν σοί· καὶ οὐκ ἀφή-
σουσιν ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ· ἀνθ'
ὧν οὐκ ἔγνων τὸν καιρὸν τῆς ἐ-
πισκοπῆς σου.

45 Καὶ εἰσιλθὼν εἰς τὸ ἱερὸν,
ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦν-
τας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας,

46 Λέγων αὐτοῖς· Γίγραπ-
ται· Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευ-
χῆς ἔστιν· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἱποι-
ήσατε σπήλαιον ληστῶν.

47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ'
ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν
αὐτὸν ἀπολίσαι, καὶ οἱ πρῶτοι
τοῦ λαοῦ.

48 Καὶ οὐχ εὗρισκον τὸ τί
ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξ-
εκρίματο αὐτοῦ ἀκούων.

ΚΕΦ. κ'. 20

1 ΚΑΙ ἰγένετο ἐν μιᾷ τῶν
ἡμερῶν ἐκείνων, διδάσκοντος αὐ-
τοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ

εὐαγγελιζομένου, πίστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς συν τοῖς πρεσβυτέροις,

2 Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, λίγοντις· Εἰπὶ ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἰξουσία ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἰξουσίαν ταύτην;

3 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς πρῶτον ἵνα λόγον, καὶ εἰπατί μου·

4 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἢ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων;

5 Οἱ δὲ συμπλογίσαντο πρὸς ἑαυτούς, λίγοντις· Ὅτι ἂν εἰπωμεν· Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστιύσασαι αὐτῷ;

6 Ἐὰν δὲ εἰπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς· πιστυσμένοι γάρ ἐστιν, Ἰωάννην προφήτην εἶναι.

7 Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν.

8 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐδὲ ἰγὰρ λίγω ὑμῖν, ἐν ποίᾳ ἰξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖ.

9 Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λίγειν τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄθρονος ἐφύτυουσιν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξίδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπειδήμησι χρόνους ἱκανούς.

10 Καὶ ἐν καιρῷ ἀπίστυλις πρὸς τοὺς γεωργοὺς δούλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ δέραντες αὐτὸν, ἐξαπίστειλαν κενόν.

11 Καὶ προσέθετο πάλιν ἕτερον δούλον· οἱ δὲ κακύνον

δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπίστειλαν κενόν.

12 Καὶ προσέθετο πάλιν τρίτον· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον.

13 Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· Τί ποιήσω; πάλιν τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἵσως τοῦτον ἰδόντες ἐντραπήσονται.

14 Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ, διλογίζοντο πρὸς ἑαυτούς, λίγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· διῶτι, ἀποκτινύμεν αὐτὸν, ἵνα ἡμῶν γίνηται ἡ κληρονομία.

15 Καὶ ἐμβαλόντες αὐτὸν ἱξῶ τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσῃ αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος;

16 Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Ἀκούσαντες δὲ εἶπον· Μὴ γίνωτο.

17 Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς, εἶπε· Τί οὖν ἐστὶ τὸ γεγραμμένον τοῦτο· Λίθον δὲ ἀπιδεδίμασαν οἱ εἰσποδομεῦντες, οὗτος ἰγνήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;

18 Πᾶς ὁ πιστὸν ἐπ' ἐκὼν τὸν λίθον, συνθλασθήσεται· ἢ ὅν δ' ἂν πίση, λικμήσει αὐτόν.

19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν σὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ, ὅτι

πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπεν.

20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπίστουσαν ἡγαβίτους, ὑποπτομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶπαι· ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἱερασίᾳ τοῦ ἡγαιου.

21 Καὶ ἰσηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες· Διδάσκαλε, οἶδαμιν ὅτι ἐρῶς λίγυς καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐκ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις.

22 Ἐξίστην ἡμῖν Καίσαρι φέρον δοῦναι, ἢ οὐ;

23 Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπεν πρὸς αὐτοὺς· Τί με πειράζετε;

24 Διῆξά τι μοι δηάριον· τίνας ἔχουσιν εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν· Καίσαρος.

25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τοῖνον τὰ Καίσαρος, Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ.

26 Καὶ οὐκ ἔσχυσαν ἐπιλαβίσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἰκαντοῖς τοῦ λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν.

27 Προσιλθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, (οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι) ἐπηρώτησαν αὐτὸν,

28 Λέγοντες· Διδάσκαλε,

Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν· ἵνα τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτικνος ἀποθάνῃ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἱκαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

29 Ἐπεὶ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν καὶ ὁ πρῶτος, λαβὼν γυναῖκα, ἀπῆλθεν ἄτικνος.

30 Καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπῆλθεν ἄτικνος.

31 Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτά· οὐ κατίλιπον τέκνα, καὶ ἀπῆλθον.

32 Ὅστιον δὲ πάντων ἀπῆλθεν καὶ ἡ γυνή.

33 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνας αὐτῶν γίνεσθαι γυνή; οἱ γὰρ ἑπτά ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

34 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσι καὶ ἐγγαμίζονται·

35 Οἱ δὲ καταξιασθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν, καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν, οὗτοι γαμοῦσιν, οὗτοι ἐγγαμίζονται·

36 Οὗτοι γὰρ ἀποθανῶν ἔτι δύνανται· ἱσάγγελοι γὰρ εἰσιν, καὶ υἱοὶ εἰσιν τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες.

37 Ὅτι δὲ ἐγγίρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λίγυ Κύριον,

τὸν Θεὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν Θεὸν Ἰσαὰκ, καὶ τὸν Θεὸν Ἰακώβ.

38 Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν.

39 Ἀποκριθόντες δὲ τινες τῶν γραμματίων εἶπον· Διδάσκαλι, καλῶς εἶπας.

40 Οὐκ ἔτι δὲ ἰσέλμων ἱστῶνται αὐτὸν οὐδέν.

41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαβὶδ εἶναι;

42 Καὶ αὐτὸς Δαβὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

43 Ἔως ἂν θῶ τοὺς ἰχθεύς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;

44 Δαβὶδ οὖν Κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἔστιν;

45 Ἀκούοντες δὲ παντοὶς τοῦ λαοῦ, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

46 Προσέχεται ἀπὸ τῶν γραμματίων τῶν θελούντων περιπατῆν ἐν στολαῖς, καὶ φιλονικεῖν ἐν ἀσπασμοῖς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθιδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις.

47 Οἱ κατισθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ πορφάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήγονται περισσότερον κρίμα.

ΚΕΦ. κα'. 21.

1 ἈΝΑΒΑΕΨΑΣ δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους.

2 Εἶδε δὲ καὶ τινα χήραν πινυχρὰν βάλλουσαν ἐκὶ δύο λεπτά.

3 Καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὐτῇ πλεονέκτησεν ἰσχυρίαν ἑαυτῆς.

4 Ἀπάντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐταῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὐτῇ δὲ ἐκ τοῦ ὑστιερέματος αὐτῆς ἔπειτα τὸν βίον, ὃν εἶχε, ἔβαλε.

5 Καὶ τινες λιγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσμηται, εἶπε·

6 Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἱλιούνται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφιερόσονται λίθοις ἢ ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ καταλυθήσεται.

7 Ἐπηρεώθησαν δὲ αὐτὸν, λέγοντες· Διδάσκαλι, πότε οὖν ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν μίλλῃ ταῦτα γίνεσθαι;

8 Ὁ δὲ εἶπε· Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἱλιούνται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λίγοντες· Ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικεν· μὴ οὖν πορευθῆτε ἐπίσω αὐτῶν.

9 Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ τροπῇτε· διὗ γὰρ ταῦτα γίνονται πρῶτον· ἀλλ' οὐκ ἐνὸς τὸ τέλος.

10 Τότε ἔλθουσιν αὐτοῖς· Ἐγερθήσονται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν·

11 Συσμοὶ τι μεγάλοι κατὰ τόπους, καὶ λιμοὶ, καὶ λοιμοὶ ἔσονται· φόβητρά τι καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσονται.

12 Πρὸ δὲ τούτων ἀπάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χιῶρας αὐτῶν, καὶ διώξουσιν, παραδίδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλάκας, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἵνα κτείνωσι τὸ ὄνοματός μου.

13 Ἀποβήσονται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον.

14 Θίσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, μὴ προμελιτᾶν ἀπολογηθῆναι.

15 Ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἥ οὐ δύνησονται ἀντιπῶν, ἢ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν.

16 Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονίων, καὶ ἀδελφῶν, καὶ συγγενῶν, καὶ φίλων· καὶ θαυμάσουσιν ἐξ ὑμῶν·

17 Καὶ ἔσσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου.

18 Καὶ θρῆξεν ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται.

19 Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

20 Ὅταν δὲ ἴδῃτε πυκνούμενην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλὴμ, τότε γινώσκει, ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς.

21 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγίστωσαν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρίτωσαν· καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις, μὴ εἰσέλθουσιν εἰς αὐτήν.

22 Ὅτι ἡμεῖς ἐκδικήσεως αὐταῖς εἰσι, τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα.

23 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσας, καὶ ταῖς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὄργη ἐν τῇ λαῷ τούτῳ·

24 Καὶ πεισύνονται στόματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατομένη ὑπὸ ἰδῶν, ἄχρι πληρωθῶσι καιροὶ ἰδῶν.

25 Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ, καὶ σελήνῃ, καὶ ἀστροῖς· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἰδῶν ἐν ἀπορίᾳ ἤχους θαλάσσης καὶ σάλου·

26 Ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπηρεχομένων τῇ αἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.

27 Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

28 Ἀρχομένοιαν δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύνψασι καὶ ἐπάρωσι τὰς κεφαλὰς ὑμῶν· διότι ἐγγίξῃ ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

29 Καὶ εἶπὶ παραβολὴν αὐτοῖς· Ἰδὲτε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα·

30 Ὅταν προβάλῃσιν ἤδη, βλέποντες, ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκεις, ὅτι ἤδη ἐγγύς τὸ θέρος ἐστίν.

31 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἰδῇτε ταῦτα γινόμενα, γινώσκεις, ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

32 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρίθῃ ἡ γενιὰ αὕτη, ἵως ἂν πάντα γίνηται.

33 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρίθῃσι.

34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς, μήποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ, καὶ μέθῃ, καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη.

35 Ὡς παγίς γὰρ ἐπιλείψεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

36 Ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ, δίδουσι, ἵνα καταξωδῇσιν ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῇναι ἱμπεροσθὲν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ

ἱερῷ διδάσκων· τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἠυλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἑλαιῶν.

38 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀφῄρει πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούει αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κβ'. 22.

1 ἮΓΓΙΖΕ δὲ ἡ ἱερὴ τῶν ἀζύμων ἡ λιγομένη πάσχα·

2 Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, τὸ πῶς ἀνίλωσιν αὐτόν· ἰφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν·

3 Εἰσῆλθε δὲ σατανᾶς εἰς Ἰουδαίαν τὸν ἱστικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα.

4 Καὶ ἀπειλὸν συνιλάλησι τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς στρατηγοῖς, τὸ πῶς αὐτὸν παραδῶ αὐτοῖς.

5 Καὶ ἐχάρησαν· καὶ συνήθοντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι.

6 Καὶ ἐξακολούγησι· καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παρεδῶναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτις ὄχλου.

7 Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ᾗ ἴδου θύεσθαι τὸ πάσχα·

8 Καὶ ἀπίστουσι Πέτροι καὶ Ἰωάννην, εἰπόν· Παραβήντες ἱτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα, ἵνα φάγωμεν.

9 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Πρεβίλις ἱτοιμάσωμεν·

10 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ

ἰσιλθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναιτήσου ὑμῖν ἄνθρωπος κερά-
μων ὕδατος βυστάζων· ἀκολου-
θήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν, οὗ
ὑποκρίνεται·

11 Καὶ ἱεῖτε τῷ οἰκοδοσπό-
τῃ τῆς οἰκίας· Λίγω σοὶ ὁ δι-
δάσκαλος· Ποῦ ἴστι τὸ κατὰ
λύμα, ὅπου τὸ πᾶσχα μετὰ
τῶν μαθητῶν μου φάγω ;

12 Καὶ κύριος ὑμῖν δείξει ἀνά-
γων μίγα ἰσχυρόμενον· ἰκὺ ἰ-
σχυρόμενος.

13 Ἀπειλόντες δὲ εὗρον καθ-
ὺς ἔρηκεν αὐτοῖς· καὶ ἠτοίμα-
σαι τὸ πᾶσχα.

14 Καὶ ὅτι ἐγένετο ἡ ἄρα,
ἀνίστασι, καὶ οἱ δώδεκα ἀπό-
στολοι σὺν αὐτῷ.

15 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς·
Ἐπ' αὐμῖα ἐπιθύμησα τοῦτο τὸ
πᾶσχα φαγεῖν μετ' ὑμῶν πρὸ
τοῦ με παθεῖν.

16 Λίγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐκ
ἴτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ, ἵως
ἔτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ
τοῦ Θεοῦ.

17 Καὶ διεξιόμενος ποσῆριον,
εὐχαριστήσας εἶπεν· Λάβετε
τοῦτο, καὶ διαμερίσατε ἑαυ-
τοῖς·

18 Λίγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ
μὴ πῶς ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς
ἐμπίλου, ἵως ὅτου ἡ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ.

19 Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχα-
ριστήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκεν αὐ-
τοῖς, λίγων· Τοῦτό ἴστι τὸ σῶ-

μά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμε-
νον τοῦτο ποιῆτε εἰς τὴν ἡμῶν
ἀνάμνησιν.

20 Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτή-
ριον, μετὰ τὸ διπνῆσαι, λίγων·
Τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ καὶ νῦν δια-
θήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑ-
πὲρ ὑμῶν ἐκχυρόμενον·

21 Πλὴν ἰδοὺ, ἡ χεὶρ τοῦ
παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ
τῆς τραπέζης.

22 Καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που πορεύεται κατὰ τὸ ὀρισμέ-
νον· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἡ-
κίνη· δι' οὗ παραδίδεται.

23 Καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζη-
τεῖν πρὸς ἑαυτούς, τὸ, τίς ἄρα
εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων
πράσσειν.

24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονι-
κία ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς αὐτῶν
δοκεῖ εἶναι μείζων.

25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οἱ βα-
σιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐ-
τῶν· καὶ οἱ ἑξουσιάζοντες αὐτῶν,
ἐνιστάται καλοῦνται.

26 Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως·
ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γενέσθω
ὡς ὁ νεώτερος· καὶ ὁ ἡγούμενος
ὡς ὁ διακονῶν.

27 Τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνα-
κείμενος, ἢ ὁ διακονῶν ; οὐχὶ ὁ
ἀνακείμενος ; ἐγὼ δὲ εἰμι ἐν μέ-
σῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν.

28 Ὑμεῖς δὲ ἴστι οἱ διαμε-
μενηκότες μετ' ἐμῶ ἐν τοῖς πι-
ρασμοῖς μου.

29 Καὶ γὰρ διατίθειμαι ὑμῖν,

καθὼς δίδωτό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν·

30 Ἵνα ἰσθίῃται καὶ πίνηται ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ καθίσωθι ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δαδिका φυλάς τῷ Ἰσραήλ.

31 Εἶπεν δὲ ὁ Κύριος· Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ, ὁ σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς, τῷ σκιδάσαι ὡς τὸν σίτον.

32 Ἐγὼ δὲ ἰδιήθην περὶ σοῦ, ἵνα μὴ ἐκλείψῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέψας, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου.

33 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, μετὰ σοῦ ἵτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύσομαι.

34 Ὁ δὲ εἶπεν· Λίγω σοι, Πίτρι, οὐ μὴ φωνήσῃ σήμερον ἀλίπτωρ, πρὶν ἢ τρεῖς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με.

35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ἀπίστουλα ὑμᾶς ἄτις βαλαντίου, καὶ πῆρας, καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστιερέσῃτε; Οἱ δὲ ἔπουν· Οὐδενός.

36 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς· Ἀλλὰ νῦν, ὁ ἔχων βαλάντιον, ἀράται, ὁμοίως καὶ πῆραν· καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν.

37 Λίγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἴτι σῦτο τὸ γιγγραμμένον δι' ἐτισθῆναι ἐν ἱμαί, τό· Καὶ μετὰ ἀνόμων ἰλογίσθη. Καὶ γὰρ τὰ περὶ ἱμῶ τίλος ἔχει.

38 Οἱ δὲ εἶπον· Κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ἔστι δύο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰκανόν ἐστι.

39 Καὶ ἐξελθὼν ἱεροῦδῃ κατὰ τὸ Ἱερὸς εἰς τὸ ἔρος τῶν Ἑλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

40 Γινόμενος δὲ ἐπὶ τῷ τόπῳ, εἶπεν αὐτοῖς· Προσῆχισθε μὴ εἰσιλθῆναι εἰς τιμωσμένον.

41 Καὶ αὐτὸς ἀπισπάρσθη ἀπ' αὐτῶν ὡς ἐλίδου βολὴν καὶ θίς τὰ γόνατα προσῆχιστο.

42 Λίγων· Πάτερ, εἰ βούλῃ παρρησιγυῖν τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἑμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω.

43 Ὡφθῇ δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ, ἰσχυῶν αὐτόν.

44 Καὶ γινόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκτινίστηκεν προσῆχιστο. Ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ ὡς ἐν θρόμβῳ αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν.

45 Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητάς, εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης.

46 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί καθεύδετε; ἀναστάντες προσῆχισθε, ἵνα μὴ εἰσιλθῇτε εἰς τιμωσμένον.

47 Ἔτι δὲ αὐτῷ λαλῶντος, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἰς τῶν δαδिका, προήρχετο αὐτοὺς, καὶ ἠγγισι τῷ Ἰησοῦ φιλεῖν αὐτόν.

48 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἰουδα, φιλήματι τὸν οὖν οὐδὲν τῷ ἀνδράποδον παραδίδως·

49 Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἰσόμενον, εἶπον αὐτῷ· Κύριε, οὐκ πατάξομεν ἐν μαχαίρᾳ·

50 Καὶ ἐπάταξεν εἰς τὴν εἴς αὐτῶν τὸν δούλον τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ ἀφύλιν αὐτοῦ τὸ οὖν τὸ διζέον.

51 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἐὰν τις ἐως τούτου· Καὶ ἀψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ, ἰάσαστο αὐτόν.

52 Εἶπεν δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγινόμενους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς, καὶ στρατηγούς τῷ ἱερῷ, καὶ πρεσβυτέρους· Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων·

53 Καὶ ἡμίραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, οὐκ ἐξενήκατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμὲ· ἀλλ' αὕτη ὑμῶν ἐστίν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τῷ σκότειος.

54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον, καὶ ἐσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερεῖος. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν.

55 Ἀψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συγκαθισάντων αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν.

56 Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀτινίσασα αὐτῷ, εἶπε· Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν.

57 Ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτόν, λέγων· Γύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν.

58 Καὶ μετὰ βραχὺ ἑτέροις ἰδὼν αὐτόν, ἔφη· Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· Ἀνθρώπῳ, οὐκ ἐμῷ.

59 Καὶ διαστάσης ὡς ὡς ἔρας μίας, ἄλλος τις διῃσχυρίζετο, λέγων· Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν.

60 Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· Ἀνθρώπῳ, οὐκ οἶδα ὁ λίγισ· Καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἰφώνησεν ἀλίπτωρ.

61 Καὶ στραφείς ὁ Κύριος ἐπὶ βλεψί τῷ Πέτρῳ καὶ ὑπεμήνησθ ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι σὺ ἐν ἀλίπτωρα φωνῆσαι, ἀπαρνήσῃ με τρίς·

62 Καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνίχοντες τὸν Ἰησοῦν, ἐπιπαιζον αὐτῷ, δίροντες·

64 Καὶ περικαλύψαντες αὐτόν, ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρῶτον, καὶ ἰσθηρῶν αὐτόν, λίγοντες· Προφῆτις σὺ, τίς ἐστίν ὁ παῖς σὺ·

65 Καὶ ἑτέρα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλγον εἰς αὐτόν.

66 Καὶ ὡς ἰγνίστο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον ἑαυτῶν,

67 Λίγοντις· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χρισ-
τὸς ; ἐπὶ ἡμῖν. Εἶπὶ δὲ αὐτοῖς·
'Εὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύ-
σητε·

68 'Εὰν δὲ καὶ ῥωτήσω, οὐ
μὴ ἀποκριθῇτί μοι, ἥ ἀπολύση-
ται.

69 'Απὸ τοῦ νῦν ἵσταί ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δε-
ξιῶν τῆς δυνάμειος τοῦ Θεοῦ.

70 Εἶπον δὲ πάντες· Σὺ οὖν
εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ; 'Ο δὲ πρὸς
αὐτοὺς ἔφη· 'Τμῖς λίγιστι, ὅτι
ἰγὼ εἰμι.

71 Οἱ δὲ εἶπον· Τί ἔτι χρεῖαν
ἔχομεν μαρτυρίας ; αὐτοὶ γὰρ
ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος
αὐτοῦ.

ΚΕΦ. πγ'. 23.

1 ΚΑΙ ἄναστὰν ἄπαν τὸ
πλῆθος αὐτῶν, ἤγαγον αὐτὸν
ἐπὶ τὸν Πιλάτον.

2 "Ηῤξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐ-
τοῦ, λίγοντις· Ταῦτον εὗρομεν
διασπείροντα τὸ ἔθνος, καὶ πο-
λύοντα Καίσαρι φόρους διδόναι,
λίγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασι-
λεῖα εἶναι.

3 'Ο δὲ Πιλάτος ῥηρώτησεν
αὐτὸν, λίγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων ; 'Ο δὲ ἀποκριθεὶς
αὐτῷ ἔφη· Σὺ λίγιστι.

4 'Ο δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς
τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους·
Οὐδὲν εὗρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἄν-
θρώπῳ τούτῳ.

5 Οἱ δὲ ἐπίσχυον, λίγοντις·
'Ὅτι ἀνασείμω τὸν λαόν, διδάσκων
καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἄρ-
ξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας
ἵως ὧδε.

6 Πιλάτος δὲ ἀκούσας Γα-
λιλαίαν, ῥηρώτησεν, εἰ ὁ ἄν-
θρωπος Γαλιλαῖός ἐστι.

7 Καὶ ἐπιγινούς, ὅτι ἐκ τῆς
ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, ἀνέπαμ-
ψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὅτι
καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν
ταῦταις ταῖς ἡμέραις.

8 'Ο δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰη-
σοῦν, ἰχάρη λίαν· ἦν γὰρ θέλων
εἶξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτὸν, διὰ τὸ
ἀκροῦν πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ
ἠλπίζει τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐ-
τοῦ γινόμενον.

9 Ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λέ-
γοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπ-
ερίνατο αὐτῷ.

10 Εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐντόνος
κατηγοροῦντες αὐτοῦ.

11 Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ
Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατιώμασιν
αὐτοῦ, καὶ ἱμπαίξας, περιβα-
λὼν αὐτὸν ἰσθῆτα λαμπρῶν,
ἀνέπαμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ.

12 Ἐγένοντο δὲ φίλοι ἔτι
Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἐν αὐ-
τῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων·
προὔπῃρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὅτις
πρὸς ἑαυτούς.

13 Πιλάτος δὲ, συγκαλίσά-
μενος τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς
ἄρχοντας, καὶ τὸν λαόν,

14 Εἶπε πρὸς αὐτούς· Προσ-
πίψατέ μου τὸν ἄνθρωπον
τοῦτον, ὡς ἀποσπρίφοντα τὸν
λαόν· καὶ ἰδοὺ, ἰγὼ ἰνώπιον ὑ-
μῶν ἀνακρίνας, οὐδὲν εὔρεν ἰν
τῇ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον, ὃν
κατηγερέτε κατ' αὐτοῦ.

15 Ἀλλ' οὐδὲ Ἡρώδης ἀνί-
σινψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν,
καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἰσ-
τὶ πωραγμένον αὐτῷ.

16 Παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀ-
πολύσας.

17 Ἀνάγκην δὲ ἔχον ἀπο-
λύει αὐτοῖς κατὰ ἐρωτὴν ἵνα·

18 Ἀνίπραξαν δὲ παμπληθεῖ,
λίγοντις· Αἶρε τοῦτον, ἀπολύ-
σει δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν·

19 Ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινα
γινομένην ἰν τῇ πόλει, καὶ φέ-
ροι, βιβλημίνος εἰς φυλακὴν.

20 Πάλιν οὖν ὁ Πιλάτος
προσιφώνησι, θέλων ἀπολύσαι
τὸν Ἰησοῦν·

21 Οἱ δὲ ἐπιφώνουσι, λίγον-
τις· Σταύρωσον, σταύρωσον αὐ-
τόν.

22 Ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐ-
τούς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗ-
τος; οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὔρεν
ἰν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν
ἀπολύσας.

23 Οἱ δὲ ἐπίκειντο φωναῖς
μιγάλαις, αἰσούμενοι αὐτὸν
σταυρωθῆναι· καὶ κατίσχυον αἱ
φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἄρχι-
εῖων.

24 Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπὶκρίσι
γινέσθαι τὸ αἷτημα αὐτῶν·

25 Ἀπίλυσι δὲ τὸν διὰ στά-
σει καὶ φέροι βιβλημίνον εἰς τὴν
φυλακὴν, ὃν ἠτεῶντο· τὸν δὲ Ἰη-
σοῦν παρίδωκε τῷ θελήματι αὐ-
τῶν.

26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτὸν,
ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τινος Κυ-
ρηναίου ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ,
ἐπίθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν, φέ-
ρειν ὀπισθὶν τοῦ Ἰησοῦ.

27 Ἡκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ
πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν·
αἱ καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἰσθύνουσι
αὐτόν.

28 Στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτάς
ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Θυγατέρις Ἰε-
ρουσαλὴμ, μὴ κλαίσιτε ἔπ' ἐμὲ,
πλὴν ἰφ' ἑαυτάς κλαίσιτε, καὶ
ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν·

29 Ὅτι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέ-
ραι ἰν αἷς ἱερούσι· Μακάριαι αἱ
στείραι, καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐ-
γέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἐ-
θήλασαν.

30 Τότε ἄρξονται λέγειν ταῖς
ἔρισι· Πίστιτε ἰφ' ἡμᾶς· καὶ ταῖς
βουνοῖς· Καλύψασι ἡμᾶς.

31 Ὅτι εἰ ἰν τῇ ὑγρῇ ξύλῳ
ταῦτα ποιοῦσι, ἰν τῇ ξηρῇ τί
γίνηται;

32 Ἦγοντο δὲ καὶ ἴτιροι δύο
κακοῦργοι, σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆ-
ναι.

33 Καὶ ὅτι ἀπῆλθον ἰπὶ τὸν
τόπον, τὸν καλούμενον Κρανίον

ἐκὼ ἰσταύρωσαι αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους· ὃν μὲν ἐκ διξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστιῶν.

34 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδας τί ποιοῦσι. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κληῖρον.

35 Καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. Ἐξιμυκτῆριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς, λέγοντες· Ἄλλους ἴσως, σωσάτω ἑαυτὸν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός.

36 Ἐνίπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται, προσιερχόμενοι καὶ ὄξος προσφίροντες αὐτῷ,

37 Καὶ λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτὸν.

38 Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γραμμασί· Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς· Οὗτο'ς ἔστιν Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΤ' Σ ΤΩ'Ν ἸΟΥΔΑΙΩΝ.

39 Εἷς δὲ τῶν κριμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτὸν, λέγων· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.

40 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἴτερος ἐπιτίμα αὐτῷ, λέγων· Οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ;

41 Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἀτοπον ἔπραξε.

42 Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· Μήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

43 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.

44 Ἦν δὲ ὥστε ἄρα ἔστη, καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἵως ἄρας ἡνιάτης.

45 Καὶ ἰσχυρίσθη ὁ ἥλιος, καὶ ἰσχύισθη τὸ καταπίπτειν τοῦ ναοῦ μίσην.

46 Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.

47 Ἰδὼν δὲ ὁ ἐκατόνταρχος τὸ γινόμενον, ἰδόξασε τὸν Θεόν, λέγων· Οὕτως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.

48 Καὶ πάντες οἱ συμπαραγινόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωροῦντες τὰ γινόμενα, τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπὸ σπείρειν.

49 Εἰστήκυσαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν· καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρᾶσαι ταῦτα.

50 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτῆς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος,

51 (Οὗτος οὐκ ἦν συγκατατιθεμῖνος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν) ἀπὸ Ἀρριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς καὶ

προσδίδετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

52 Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

53 Καὶ κατελὼν αὐτὸ ἐντύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος.

54 Καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῇ, καὶ σάββατον ἐπέφωσκε.

55 Κατακολουθήσασαι δὲ καὶ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνελθούσαι αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἰδίᾳσαντο τὸ μνημεῖον, καὶ ὡς ἐτίθη τὸ σῶμα αὐτοῦ.

56 Ἐποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσυχάσαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

ΚΕΦ. κδ'. 24.

1 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σάββατων, ὄρθρου βαθίος, ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημα, φέρουσαι αἱ ἡτοίμασαν ἀρώματα· καὶ τινες σὺν αὐταῖς.

2 Εἶρον δὲ τὸν λίθον ἀποκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου.

3 Καὶ εἰσελθοῦσαι οὐκ εἶρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

4 Καὶ ἐγίνετο ἐν τῷ διαπορεύεσθαι αὐτάς περὶ τούτου, καὶ ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐπίστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούταις.

5 Ἐμφόβων δὲ γινομένων αὐτῶν, καὶ κλισουσῶν τὸ πρῶτον

πρὸς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;

6 Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἡγέρθη· Μνήσθητε ὡς ἱλάλησιν ὑμῖν, ὅτι ὦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ,

7 Λέγων· Ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.

8 Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ.

9 Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα ταῖς ἑνδεκά καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς.

10 Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ Ἰωάννα, καὶ Μαρία Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, αἳ ἔλιγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα.

11 Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὥστε λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ ἠπίσταντο αὐταῖς.

12 Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἰδραμὲν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνα κείμενα μόνα· καὶ ἀπῆλθε, πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.

13 Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπώχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ἥ ὄνομα Ἐμμαούς.

14 Καὶ αὐτοὶ ὁμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων.

15 Καὶ ἰγίνετο ἐν τῇ ὁμίλῳ αὐτοὺς καὶ συζητῶν, καὶ αὐτοὶς ὁ Ἰησοῦς ἰγγίσας συνεπεριεύετο αὐτοῖς.

16 Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἱερατοῦντο τοῦ μὴ ἰσχυρῶσαι αὐτόν.

17 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ ἔστε σκυθρωποί;

18 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ υἱ, ὃ ὄνομα Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν· Σὺ μόνος παρεκτός Ἰερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἴγωνας τὰ γινόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;

19 Καλεῖσιν αὐτοῖς· Ποῖα; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἰγίνετο ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ.

20 Ὅπως τι παρίδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἀρχόντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.

21 Ἡμῖς δὲ ἠλπίζομεν, ὅτι αὐτὸς ἔστιν ὁ μέλλων λυτρωθῆναι τὸν Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γὰρ σὺν πᾶσι τούτοις, σήμερον ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον, ἀφ' οὗ ταῦτα ἰγίνετο.

22 Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξίστησαν ἡμᾶς, γινόμεναι ὁρθεῖαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον·

23 Καὶ μὴ εὑρεῖσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθεν, λίγυσαι καὶ ὁπτασίαν ἀγγέλου ἰσραελῖται, ὃς λίγυσεν αὐτὸν ζῆν.

24 Καὶ ἀπηλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδον οὕτω, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον αὐτὸν δὲ οὐκ ᾔδον.

25 Καὶ αὐτοὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὡς ἀνίσταται καὶ βραδίῃς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύοντος ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐλάλησεν οἱ προφῆται.

26 Οὐχὶ ταῦτα ἴδω πατὴρ τὸν Χριστὸν, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;

27 Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρμήτιον αὐτοῖς ἐκπάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ αὐτοῦ.

28 Καὶ ἠγγισαν εἰς τὴν κόμην οὗ ἱπορεύοντο· καὶ αὐτοὶ προσποιεῖτο πορρωτέρω περιῦσθαι.

29 Καὶ περιβιάσαντο αὐτόν, λίγοντες· Μείνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἱσπέραν ἔσθι, καὶ κίελευς ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε τοῦ μῖναι σὺν αὐτοῖς.

30 Καὶ ἰγίνετο ἐν τῇ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησι, καὶ κλάσας ἐπιτίδου αὐτοῖς.

31 Αὐτῶν δὲ διητοιχίσθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐ-

τόν· καὶ αὐτοὺς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν.

32 Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιρομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὥς ἱλάλυ ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὥς διήγουγεν ἡμῖν τὰς γραφάς;

33 Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὐρον συναθροισμένους τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς,

34 Λέγοντας· Ὅτι ἡγήθη ὁ Κύριος ὄντως, καὶ ὤφθη Σίμων.

35 Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὥς ἐγινώσθη αὐταῖς ἐν τῇ κλέσει τοῦ ἔργου.

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλοῦντων, αὐτοὺς ἴσθη ἐν μίσῳ αὐτῶν, καὶ λίγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν.

37 Πτοηθέντες δὲ καὶ ἱμφοβεῖ γινόμενοι, ἐδέχοντο πνεῦμα θιερῶν.

38 Καὶ εἶπιν αὐτοῖς· Τί τιταραγμένοι ἴσθι, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

39 Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου· ὅτι αὐτοὺς ἐγὼ εἰμι· ψηλαφῆσατέ με καὶ ἴδετε· ὅτι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστά οὐκ ἔχω, καθὼς ἐμὲ θιωρῶντι ἔχοντα.

40 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπίδουξεν αὐταῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας.

41 Ἔτι δὲ ἀπιστοῦντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρῆς, καὶ θαυμαζόντων, εἶπιν αὐτοῖς· Ἐχίτε τι βρώσιμοι ἐνθάδε;

42 Οἱ δὲ ἐπιδόσαν, αὐτῷ ἰχθύος ὅπου μίρος, καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου.

43 Καὶ λαβὼν, ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

44 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι οἱ λόγοι, οὓς ἱλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἵτι ἦν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γειγραμμένα ἐν τῇ νόμῳ Μωσίου; καὶ προφῆταις, καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ.

45 Τότε δύνανται αὐτῶν τὸν νοῦν, τοῦ συνίναί τὰς γραφάς.

46 Καὶ εἶπιν αὐτοῖς· Ὅτι οὕτω γίγρεσσιν, καὶ οὕτως ἴδω παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,

47 Καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφισιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἴσθη, ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ.

48 Ὑμῖς δὲ ἴσθι μάρτυρες τούτων.

49 Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμῖς δὲ καθίστατε ἐν τῇ πόλει, ἕως οὗ ἐνδύσῃσθε δύναμιν ἐξ ὕψους.

50 Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθαίαν καὶ ἐπάρας

τὰς χῦρας αὐτοῦ, ἐυλόγησιν αὐτούς.

51 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐυλογεῖν αὐτὸν αὐτούς, δίδωται ἅπ' αὐτῶν, καὶ ἀνιψίετο εἰς τὸν οὐρανόν.

52 Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαν-

τες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης.

53 Καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ ἐυλογοῦντες τὸν Θεόν.

ΕΤΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΑΤΑ

Ι Ω Α Ν Ν Η Ν.

ΚΕΦ. α'. 1.

1 ἘΝ ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος.

2 Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν.

3 Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν, ὃ γέγονεν.

4 Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων.

5 Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατίλαβεν.

6 Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεισταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης.

7 Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ.

8 Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.

10 Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ᾔγνω.

11 Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.

12 Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν,

ἰδωκιν αὐτοῖς ἔξουσίαν τίνα
Θεοῦ γίνεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν
εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

13 Ὁ δὲ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ
ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ
θελήματος ἀνδρῶς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ
ἐγενήθησαν.

14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγί-
νετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν,
(καὶ ἰδιασάμεθα τὴν δόξαν αὐ-
τοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ
πατρὸς,) πλήρης χάριτος καὶ
ἀληθείας.

15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ
αὐτοῦ, καὶ κίεραγι, λίγων·
Οὗτος ἦν, ὃν εἶπον· Ὁ ὀπίσω
μου ἐρχόμενος, ἔμπροσθέν μου
γίγονι· ὅτι πρῶτός μου ἦν.

16 Ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος
αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἱλάβομεν,
καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος.

17 Ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωσέως
ἰδόθη ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

18 Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώ-
ποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς, ὁ ὢν
εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς,
ἐκείνος ἐξηγήσατο.

19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρ-
τυρία τοῦ Ἰωάννου ὅτι ἀπίστι-
λαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱερουσαλὲμ
ἱερεῖς καὶ Λευῖταις, ἵνα ἐρωτή-
σωσιν αὐτόν· Σὺ τίς εἶ;

20 Καὶ ὡμολόγησεν καὶ οὐκ
ἠνέσκατο· καὶ ὡμολόγησεν·
Ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός.

21 Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν·
Τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ; Καὶ λί-

γι· Οὐκ εἰμὶ. Ὁ προφήτης εἶ
σύ; Καὶ ἀπεκρίθη· Οὐ.

22 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ;
ἵνα ἀποκρισιν δῶμιν τοῖς πέμ-
ψασιν ἡμᾶς· τί λίγους περὶ
σίουτοῦ;

23 Ἐφη· Ἐγὼ φωνὴ βοᾶν-
τος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Εὐθύνατε τὴν
ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐ-
ας ὁ προφήτης.

24 Καὶ οἱ ἀπισταλμῖνοι
ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων.

25 Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν,
καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί οὖν βαπ-
τίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστός,
οὔτι Ἠλίας, οὔτι ὁ προφή-
της;

26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰω-
άννης, λίγων· Ἐγὼ βαπτίζω
ἐν ὕδατι· μίσος δὲ ὑμῶν ἕστη-
κεν, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε,

27 Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς
ἔμπροσθέν μου γίγονι· οὐ
ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος, ἵνα λύσω
αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδή-
ματος.

28 Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγί-
νετο πέραν τοῦ Ἰερδάνου, ὅπου
ἦν Ἰωάννης βαπτίζων.

29 Τῇ ἐπαύριον βλίπτει τὸν
Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν,
καὶ λίγει· Ἴδε ὁ ἄμνος τοῦ
Θεοῦ ὁ αἵρων τὴν ἁμαρτίαν
τοῦ κόσμου.

30 Οὗτός ἐστι, περὶ οἷ' ἐγὼ
εἶπον· Ὁπίσω μου ἔρχεται
ἄνθρωπος, ὃς ἔμπροσθέν μου γίγονι·
ὅτι πρῶτός μου ἦν.

31 Ἐγὼ οὐκ ᾔδην αὐτόν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθεν ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων.

32 Καὶ ἰμαρτύρησιν Ἰωάννης, λέγων· Ὅτι τιθίμαμι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περισσὶ ἐκ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν.

33 Ἐγὼ οὐκ ᾔδην αὐτόν· ἀλλ' ὁ πῦμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκινῶς μοι εἶπεν· Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

34 Ἐγὼ ἰώρακα, καὶ μαρτύρηκα, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

35 Τῇ ἰσχυρίῳ πάλιν εἰσ-
τήκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ δύο.

36 Καὶ ἐμβλίσας τῷ Ἰη-
σοῦ περιπατοῦντι, λέγου· Ἴδε ὁ
ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ.

37 Καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ
δύο μαθηταὶ λαλοῦντες, καὶ
ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ.

38 Στραφίς δι' ὁ Ἰησοῦς
καὶ διασάμινος αὐτοὺς ἀκολου-
θοῦντας, λέγου αὐτοῖς·

39 Τί ζητῶτε; Οἱ δὲ ᾤσαν
αὐτῷ· Ῥαββί (ὃ λέγεται ἱε-
ραμενόμενον, διδάσκαλε) ποῦ
μένεις;

40 Λέγου αὐτοῖς· Ἐρχισθε
καὶ ἴδωτε. Ἦλθεν καὶ εἶδον ποῦ
μένει· καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν

τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ὅρα ἦν ὡς
δεκάτη.

41 Ἦν Ἀνδρίας ὁ ἀδελφὸς
Σίμωνος Πέτρου, εἰς ἐκ τῶν
δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰω-
άννου, καὶ ἀκολουθησάντων αὐ-
τῷ.

42 Εὐρίσκου οὗτος πρῶτος
τὸν ἀδελφόν τὸν ἴδιον Σίμωνα,
καὶ λέγου αὐτῷ· Ἐδράκαμιν
τὸν Μισσαί, ὃ ἐστὶ μεθιερμη-
νοόμενον, Χριστός.

43 Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς
τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλίσας αὐ-
τῷ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Σὺ εἶ Σί-
μων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ· σὺ κληθήσῃ
Κηθᾶς, ὃ ἱερμενύεται Πέ-
τρος.

44 Τῇ ἰσχυρίῳ ἠθέλησιν
ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ
εὐρίσκου Φίλιππον, καὶ λέγου
αὐτῷ· Ἀκολουθε μοι.

45 Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ
Βηθσαῖδᾶ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀν-
δρίου καὶ Πέτρου.

46 Εὐρίσκου Φίλιππος τὸν
Ναθαναὴλ, καὶ λέγου· αὐτῷ·
Ὅν ἔγραψεν Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ
καὶ οἱ προφῆται, εὐρέκαμιν
Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ, τὸν
ἀπὸ Ναζαρέθ.

47 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθα-
ναὴλ· Ἐκ Ναζαρέθ δύναται τι
ἀγαθὸν εἶναι; Λέγου αὐτῷ Φί-
λιππος· Ἐρχου καὶ ἴδε.

48 Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Να-
θαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν,
καὶ λέγου περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἄλη-

ὡς Ἰσραηλῆτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι.

49 Λίγου αὐτῷ Ναθαναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν σукην, εἰδόν σε.

50 Ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λίγου αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

51 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι· Εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς σукης, πιστεύεις; μίζω τούτων ὄψῃ.

52 Καὶ λίγου αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λίγω ὑμῖν· Ἀπ' ἄρτι ἔψιθε τὸν οὐρανὸν ἀνιφγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ΚΑΙ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.

2 Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.

3 Καὶ ὑστιεήσαντες οἶνου, λίγου ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔχουσι.

4 Λίγου αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἔμοι καὶ σοί, γύναι; οὐκ ἔγωγε ἤκει ἢ ἄρα μου.

5 Λίγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς

διακόνους· Ὅτι ἂν λίγη ὑμῖν, ποιήσατι.

6 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίας λίθι-
ναι ἕξ κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων, χωρεῖ-
σαι ἀνὰ μιστητάς δύο ἢ τρεῖς.

7 Λίγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγίμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω.

8 Καὶ λίγου αὐτοῖς· Ἀν-
τλήσατε νῦν, καὶ φέριτε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. Καὶ ἤντηκαν.

9 Ὡς δὲ ἐγινύσαστο ὁ ἀρχι-
τρικλίνος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενη-
μῖνον, (καὶ οὐκ ἦδεν πόθεν ἐστίν· οἱ δὲ διάκονοι ἤδυσαν, οἱ ἠντλη-
κότες τὸ ὕδωρ·) φωνῇ τὸν θυμ-
φίον ὁ ἀρχιτρικλίνος,

10 Καὶ λίγου αὐτῷ· Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μυθυσθῶ-
σι, τότε τὸν ἱλάσσω· σὺ τιτή-
ρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι.

11 Ταύτην ἐποίησι τὴν ἀρ-
χὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐ-
φανέρωσι τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἐ-
πίστειυσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ.

12 Μετὰ τοῦτο κατίβη εἰς Καπερναοὺμ, αὐτὸς καὶ ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
τοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέ-
ρας.

13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

14 Καὶ ἔθρην ἐν τῇ ἱερῇ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστρίψας, καὶ τοὺς περμακτιστὰς καθήμενους.

15 Καὶ πωήσας φραγύλλιον ἐκ σχοινίων, πάντας ἐξίβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξίχθη τὸ κέρμα, καὶ τὰς τραπίζας ἀνίστρεψε·

16 Καὶ τοῖς τὰς περιστρίψας πωλοῦσιν εἶπεν· Ἄρατι ταῦτα ἵναι ὅτι μὴ πωῇτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἱμαρτίου.

17 Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι γεγραμμένον ἰστί· Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατὰφάγεται με.

18 Ἀπειρήθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιῇς;

19 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀνίστα τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἱγερῶς αὐτόν.

20 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Τισσάρρακοιτα καὶ ἱξ ἵτισιν ἠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἱγερῆς αὐτόν;

21 Ἐκείνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ.

22 Ὅτι οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἠμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο ἔλεγε· καὶ ἰπίστειναν τῇ γραφῇ, καὶ τῇ λόγῳ ἧς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ἐν τῇ πάσχα ἐν τῇ ἱερῇ, πολλοὶ ἰπίστειναν εἰς τὸ ἔσχατον αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα, ἃ ἰποῖμι.

24 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἰπίστεινεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας·

25 Καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν ἔχεν, ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν σί ἦν ἐν τῇ ἀνθρώπῳ.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτοῦ, ἀρχὼν τῶν Ἰουδαίων·

2 Οὗτος ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββί, οἶδα μιν, ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιῆν, ἃ σὺ ποιῇς ἢ ἐὰν μὴ ᾖ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

3 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλίαν τοῦ Θεοῦ.

4 Λέγου πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γίνεσθαι ἄνθρωπος; καὶ μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δευτέρου εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι;

5 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεν-

τηῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

6 Τὸ γιγινημένον ἐκ τῆς σαρκός, σὰρξ ἐστὶ· καὶ τὸ γιγινημένον ἐκ τοῦ πνεύματος, πνεῦμά ἐστι.

7 Μὴ θαυμάσης, ὅτι εἶπον σοι· Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωγιν.

8 Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνί· καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας, πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γιγινημένος ἐκ τοῦ πνεύματος.

9 Ἀπεκρίθη Νικάνδημος καὶ ἔπιν αὐτῷ· Πῶς δύναται ταῦτα γινίσθαι;

10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ ἔπιν αὐτῷ· Σὺ εἰ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις;

11 Ἀπὸν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ὃ οἶδαμιν λαλοῦμεν, καὶ ὃ ἠγάπαμεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνεις.

12 Εἰ τὰ ἐπίγραμμα εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· πῶς, ἰὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἰουραῖα, ἰαυ πιστεύετε;

13 Καὶ οὐδεὶς ἀναβίβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὃς ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.

14 Καὶ καθὼς Μωσῆς ὕψωσεν τὸν ἄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως

ὑψωθῆναι δι' τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου·

15 Ἴνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

16 Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἵδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

17 Οὐ γὰρ ἀπίστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

18 Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων, ἤδη κρίνεται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

19 Αἴτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι το φῶς ἠλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος, ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ ποιηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα.

20 Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσων, μοσι τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἠλιγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

21 Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστὶν ἰργασμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν· καὶ ἐκ

δίστεριβι μισ' αὐτῶν, καὶ ἰβάπτιζεν.

23 Ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν, ἰγγύς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ· καὶ παριγίνοντο καὶ ἰβαπτίζοντο.

24 Οὕτω γὰρ ἦν βιβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.

25 Ἐγένιστο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ.

26 Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰερδάνου, ὃ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε, οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

27 Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδὲν, ἢ μὴ ᾗ διδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

28 Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε, ὅτι εἶπον· Οὐκ εἰμὶ ἰγὼ ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὅτι ἀπισσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου.

29 Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἱστηκὼς, καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρὰ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται.

30 Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἱλαττοῦσθαι.

31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ἰπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. Ὁ ἐκ τοῦ οὐ-

ρανοῦ ἐρχόμενος, ἰπάνω πάντων ἐστίν,

32 Καὶ ὁ ἰώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει.

33 Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν, ἰσφράγισεν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς ἐστίν.

34 Ὅν γὰρ ἀπίστυλιν ὁ Θεὸς, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μήτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ πνῦμα.

35 Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δίδωκεν ἐν τῇ χεὶρὶ αὐτοῦ.

36 Ὁ πιστιῶν ἐς τὸν υἱόν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθὼν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

ΚΕΦ. δ'. 4.

1 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ κύριος, ὅτι ἤκουσαν οἱ φαρισαῖοι, ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει, ἢ Ἰωάννης,

2 (καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἰβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ)

3 Ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

4 Ἐδεῖ δὲ αὐτὸν διέρχισθαι διὰ τῆς Σαμαρείας.

5 Ἐρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου, ὃ ἔδωκεν

Ἰακώβ Ἰωσήφ τῶ υἱῷ αὐτοῦ.

6 Ἦν δὲ ἐκ τῆς πηγῆ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κοινοποιῶν ἐκ τῆς ὁδοποιρίας, ἐκαθίζετο αὐτῶς ἐπὶ τῇ πηγῇ. Ὡρα ἦν ὥστ' ἐκτε.

7 Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πῖν.

8 (Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιηλύθισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι.)

9 Λέγει οὖν αὐτῇ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος εἶ παρ' ἐμοῦ πῖν αἰτῆς, οὗτης γυναικὸς Σαμαρείτιδος; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις.

10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ ἔπειν αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι· Δός μοι πῖν· σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ ἴδωκεν ἂν σοι ὕδωρ ζῶν.

11 Λέγει αὐτῇ ἡ γυνὴ· Κύριε, οὐτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φεῖμα ἵσθ' βαθύν· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν;

12 Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἴδωκεν ἡμῖν τὸ φεῖμα, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρίμματα αὐτοῦ;

13 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ ἔπειν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν·

14 Ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδα-

τος, οὐ ἔτι διψήσει αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ, ὃ δώσω αὐτῷ, γινήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον.

15 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχομαι ἐνθάδε ἀντλῆν.

16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὑπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἔλθι ἐνθάδε.

17 Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας· Ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω.

18 Πίντε γὰρ ἄνδρες ἔσχετε· καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας.

19 Λέγει αὐτῇ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ, ὅτι προφήτης εἶ σύ.

20 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ τῷ ὄρει προσκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος, ὅπου δεῦ προσκυνεῖν.

21 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὐτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, οὐτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσιν·

22 Ὅτι τὸ πνεῦμα προσκυνεῖται ὃ οὐκ οἶδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν.

23 Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτι οἱ ἀληθινοὶ προσκυνῶνται προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ

ἐν πνύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητῷ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν.

24 Πνύμα ὁ Θεός· καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν, ἐν πνύματι καὶ ἀληθείᾳ δι' προσκυνοῦν.

25 Λίγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα, ὅτι Μισσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκίπεις, ἀναγγεῖλῃ ἡμῖν πάντα.

26 Λίγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.

27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἰθαύμαζον, ὅτι μετὰ γυναῖκας ἱλάλι· οὐδεὶς μύνται εἶπαι· Τί ζητῷς; ἢ, τί λαλῇς μετ' αὐτῆς;

28 Ἀφῆκιν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπεῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λίγει τοῖς ἀνθρώποις·

29 Διῦτι, ἴδιτε ἄνθρωπον, ὃς εἰπὶ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός;

30 Ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

31 Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτόν οἱ μαθηταί, λίγοντες· Ῥαββί, φάγι.

32 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρωσιν ἔχω φαγιῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε.

33 Ἐλθον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μήτις ἦνεγκιν αὐτῷ φαγιῖν;

34 Λίγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρωμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ

θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τιλωσῶ αὐτοῦ τὸ ἔργον.

35 Οὐχ ὑμῖς λίγιτε, ὅτι ἔτι τιτράμενός ἐστι, καὶ ὁ θρισμός ἔρχεται· Ἰδοῦ, λίγω ὑμῖν, ἐπάρατι τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ διάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λιυκαὶ εἰσι πρὸς θρισμὸν ἤδη.

36 Ὁ θιρίζων μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ, καὶ ὁ θιρίζων.

37 Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλες ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θιρίζων.

38 Ἐγὼ ἀπίστιυλα ὑμᾶς θιρίζων ὁ οὐχ ὑμῖς πεκοπιάκατε· ἄλλοι πεκοπιάκασι, καὶ ὑμῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν ἐσκληλύθατε.

39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκίπνης πολλοὶ ἐπίστειυσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαριτῶν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυρούσης· Ὅτι εἰπὶ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα.

40 Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτόν οἱ Σαμαριῖται, ἡρώτων αὐτὸν μῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.

41 Καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστειυσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ.

42 Τῇ τε γυναικὶ ἔλισγον· Ὅτι οὐκίτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν αὐτοῖ γὰρ ἀκηκέαμεν, καὶ οἶδαμεν, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθὺς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἔρχεσθαι ἐκείθεν, καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

44 Αὐτοὶ γὰρ Ἰησοῦς ἰμαρτύρησιν, ὅτι προφῆτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει.

45 Ὅτι οὖν ἦλθον εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἰδίξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἰωρακότες ἃ ἰποίησιν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἱερῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἱερὴν.

46 Ἦλθον οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἰποίησι τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς, οὗ ὁ υἱὸς ἡσθίνει, ἐν Καπερναούμ.

47 Οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἱουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἠρώτα αὐτὸν, ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἡμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν.

48 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃς, οὐ μὴ πιστεύσεις.

49 Αἶγυ πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· Κύριε, καταβῇ, πρὶν ἀποθάνειν τὸ παιδίον μου.

50 Αἶγυ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Περιούυ· ὁ υἱός σου ζῇ. Καὶ ἰπίστεισιν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ, ὃ εἶπεν αὐτῷ Ἰησοῦς· καὶ ἰσορρίυτο.

51 Ἦδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δούλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ, καὶ ἀπήγγειλαν,

λέγοντες· Ὅτι ὁ παῖς σου ζῇ.

52 Ἐπύθετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν ἄρην, ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχι· καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὅτι χθὲς ἄρην ἰβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός.

53 Ἐγινω οὖν ὁ πατήρ, ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἄρῃ, ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ ἰπίστεισιν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ἔλη.

54 Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημείον ἰποίησιν ὁ Ἰησοῦς, ἰλθὼν ἐκ τῆς Ἱουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

ΚΕΦ. ε'. 5.

1 ΜΕΤΑ' ταῦτα ἦν ἱερτὴ τῶν Ἱουδαίων, καὶ ἀνίσθη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.

2 Ἔστι δὲ ἐν ταῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλιγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθσάδὰ, πίντι στοὰς ἔχουσα.

3 Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθεινούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδιχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν.

4 Ἀγγίλος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἰτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἰμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιὴς ἐγίνετο, ὃ δῆποτε κατείχεται νοσήματι.

5 Ἦν δὲ τις ἄνθρωπος ἐκτὸς τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἰτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθινίᾳ.

6 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακίμαινον, καὶ γινῶς ὅτι πολὺν ἥδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι;

7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθινῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἑμοῦ καταβαίνει.

8 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγείραι, ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει.

9 Καὶ ἐνθίως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος· καὶ ἤρει τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιπάτει, ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

10 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τετραπυμίνῳ· Σάββατόν ἐστιν, οὐκ ἔξεστί σοι ἄραι τὸν κράββατον.

11 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκείνός μοι εἶπεν· Ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει.

12 Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι· Ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει;

13 Ὁ δὲ λαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευεν, ἄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ.

14 Μετὰ ταῦτα ἐρέσκη

αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε, ὑγιῆς· γίνου· ἀμπέτσι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖροι σοὶ γίνηται.

15 Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγυλε τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν, ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ.

16 Καὶ διὰ τοῦτο ἰδίᾳκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐξήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἰποῖμι ἐν σαββάτῳ.

17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· Ὁ πατὴρ μου ἵως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι.

18 Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐξήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλκει τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴσον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἰαστὸν πατρὶ τῷ Θεῷ.

19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν ἀμὴν· λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἄφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν, ἐὰν μὴ τι βλίσῃ τὸν πατέρα ποιῶντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκείνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ.

20 Ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δίδκυσι αὐτῷ, ἃ αὐτὸς ποιῶ· καὶ μίζονα τούτων δίδκυ αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε.

21 Ὡστερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζῶσκει, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οὗς θέλει ζῶσκει.

22 Οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δίδωκε τῷ υἱῷ.

23 Ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱόν, καθὼς τιμᾷσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμᾷ τὸν υἱόν, οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχου ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβίβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

25 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ἄρα, καὶ νῦν ἴστιν, ὅτι οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται.

26 Ὡσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχου ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἰδοὺ καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχει ἐν ἑαυτῷ.

27 Καὶ ἰξουσίαν ἰδοὺκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιῆν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἴστί.

28 Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ἄρα, ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

29 Καὶ ἔκπορεύσονται, οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιῆν ἅπ' ἑμαυτῷ οὐδέν. καθὼς ἀκούω,

κρίνω καὶ ἡ κρίσις ἡ ἱμὴ δικαία ἴστιν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἑμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἴστιν ἀληθής.

32 Ἄλλος ἴστιν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμοῦ· καὶ οἶδα, ὅτι ἀληθής ἴστιν ἡ μαρτυρία, ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἑμοῦ.

33 Τμῖς ἀπιστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ.

34 Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ ταῦτα λέγω, ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε.

35 Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων· ὑμεῖς δὲ ἠβηλήσατε ἀγαλλιασθῆναι πρὸς ἄραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ.

36 Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μίζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα, ἃ ἰδοὺ μοι ὁ πατὴρ, ἵνα τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἑμοῦ, ὅτι ὁ πατὴρ με ἀπίσταλκε.

37 Καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἑμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόασι πώποτε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἰωράκατι.

38 Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν· ὅτι ἐν ἀπίστυλιν ἱκεῖνος, τοῦτο ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.

39. Ἐρινᾶτε τὰς γραφὰς, ὅτι ὑμῖς δοκιῖτε ἐν αὐταῖς ζῶν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκινῆσαι εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἡμοῦ.

40 Καὶ οὐ θέλτε ἰλθῖν πρὸς με, ἵνα ζῶν ἔχητε.

41 Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω·

42 Ἀλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

43 Ἐγὼ ἰλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἴαν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκινῶν λήψετε.

44 Πῶς δύνασθε ὑμῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε;

45 Μὴ δοκιῖτε, ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἴσθι ὁ κατηγορῶν ὑμῶν, Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμῖς ἠλπικατε.

46 Εἰ γὰρ ἐπιστιύετε Μωσῇ, ἐπιστιύετε ἂν ἡμοί· περὶ γὰρ ἡμοῦ ἐκίνος ἔγραψιν.

47 Εἰ δὲ τοῖς ἐκίνου γραμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἡμοῖς ῥήμασι πιστεύετε;

ΚΕΦ. ε'. 6.

1 ΜΕΤΑ ταῦτα ἀπῆλθιν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος.

2 Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἐώρων τὰ σημεῖα, ἃ ἵποιμι ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.

3 Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὰ ὄρη ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκί· ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

4 Ἦν δὲ ἰγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἱορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

5 Ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ θιασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λίγει πρὸς τὸν Φίλιππον· Πόθιν ἀγοράσομεν ἄρτους, ἵνα φάγωσιν οὗτοι;

6 (Τοῦτο δὲ ἔλεγεν πυράζων· αὐτὸν αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἐμελλε ποιεῖν.)

7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχὺ τι λάβῃ.

8 Λίγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας, ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου·

9 Ἔστι παιδάριον ἐν ᾧδε, ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους;

10 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· Ποιῆσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπαισεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἀνέπισον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡς ἐκ πεντακισχίλιαι.

11 Ἐλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως

καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων, ὅσον ἤθελον.

12 Ὡς δὲ ἐμπλήσθησαν, λίγυ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Συναγάγῃσι τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται.

13 Συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγείμισαν δαῦδικα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσσεισι τοῖς βιβρωκόσιν.

14 Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον· Ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφῆτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

15 Ἰησοῦς οὖν γινούς ὅτι μίλλουσιν ἱερισθαι, καὶ ἀρπάξιν αὐτὸν, ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλεία, ἀνιχώρησι πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

16 Ὡς δὲ ὀψία ἰγίνετο, κατίβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν.

17 Καὶ ἰμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπιρναούμ, καὶ σκοτία ἦδη ἰγιγόνει, καὶ οὐκ ἔληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.

18 Ἡ τε θάλασσα, ἀνέμου μεγάλου πνίοντος, διηγείρετο.

19 Ἐληλακότις οὖν ὡς σταδίους ἑκοσιπέντε ἢ τρίακοντα, θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης,

καὶ ἰγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον· καὶ ἰφοβήθησαν.

20 Ὁ δὲ λίγυ αὐτοῖς· Ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθι.

21 Ἦθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ εὐθὺς τὸ πλοῖον ἰγίνετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

22 Τῇ ἱκαύριον ὁ ὄχλος, ὁ ἱστηκὺς πέραν τῆς θαλάσσης, ἰδὼν ὅτι πλοιᾶριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ, εἰ μὴ ἓν, καὶ ὅτι οὐ συνισπῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον.

23 (Ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιᾶρια ἐκ Τιβεριᾶδος ἰγγὺς τοῦ τόπου, ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαντες τοῦ Κυρίου.)

24 Ὅτι οὖν ἰδὼν ὁ ὄχλος, ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνίβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπιρναούμ, ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

25 Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββί, πότε ἡδὲ γίγονας;

26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητιῦτί με, οὐχ ὅτι εἰδῆτε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἰφάγῃσι ἐκ τῶν ἄρτων, καὶ ἰχορτάσθητε.

27 Ἐργάζεσθι μὴ τὴν βρωσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρωσιν τὴν μένουσαν εἰς

ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἡγορεύσιν, ὁ Θεός.

28 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Τί ποιῶμεν, ἵνα ἔργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ;

29 Ἀπικρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύσῃτε εἰς ὃν ἀπίστουτεν ἐκείνος.

30 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί οὖν ποιῶς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ;

31 Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάνα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστι γεγραμμένον· Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἴδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.

32 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Οὐ Μωσῆς δίδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλ' ὁ πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν.

33 Ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζωὴν δίδους τῇ κόσμῳ.

34 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.

35 Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, οὐ μὴ πεινάσῃ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε.

36 Ἄλλ' εἶπον ὑμῖν, ὅτι καὶ ἠερᾶκατί με, καὶ οὐ πιστεύετε.

37 Πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατὴρ, πρὸς ἐμὲ ἔξει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω.

38 Ὅτι καταβίβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

39 Τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶν ὃ δίδωκέ μοι, μὴ ἀπολίσσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἰσχάτῃ ἡμέρᾳ.

40 Τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱόν, καὶ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἀναστήσω αὐτόν ἐγὼ τῇ ἰσχάτῃ ἡμέρᾳ.

41 Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπαν· Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

42 Καὶ ἔλιγον· Οὐχ οὗτος ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; Πῶς οὖν λέγουσιν οὗτος· Ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβίβηκα;

43 Ἀπικρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων.

44 Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με, ἐκλύσῃ αὐτόν, καὶ

ἰγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἰσχύτῃ ἡμέρᾳ.

45 Ἔστι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· “Καὶ ἴσονται πάντες διδασκατοὶ Θεοῦ” Πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ μαθὼν, ἔρχεται πρὸς με.

46 Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις ἰώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ· οὗτος ἰώρακε τὸν πατέρα.

47 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμεῖ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον.

48 Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

49 Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπΐθαιον.

50 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ.

51 Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἵαν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δι' ἐν ἰγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστίν, ἣν ἰγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν;

53 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἵαν μὴ φάγηται τὴν σάρκα τοῦ

υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίηται αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχειτι ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.

54 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνειν μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ ἰγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἰσχύτῃ ἡμέρᾳ.

55 Ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρωσίς, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις.

56 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνειν μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ.

57 Καθὼς ἀπίστιλί με ὁ ζῶν πατήρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ τρώγων με, κἀκὺνός ζήσεται δι' ἐμεῖ.

58 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ἀπΐθαιον· ὁ τρώγων τούτον τὸν ἄρτον, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ, διδάσκων ἐν Καπερναούμ.

60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπον· Σκληρὸς ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκοῦν;

61 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο ὑμεῖς σκανδαλίζεσθε;

62 Ἐὰν οὖν θεωρῇτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα, ἔπου ἦν τὸ πρότερον;

63 Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζω-
πιοῦν· ἡ σὰρξ οὐκ ὠφίλει οὐ-
δὲν. τὰ ῥήματα, ἃ ἰγὼ λαλῶ
ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωὴ
ἐστίν.

64 Ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινὲς
οἱ οὐ πιστεύουσιν· ἦδὴ γὰρ ἐξ
ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἰσὶν οἱ
μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν ὁ
παραδώσων αὐτόν.

65 Καὶ ἔλεγε· Διὰ τοῦτο
εἶρηκα ὑμῖν, ὅτι οὐδὲς δύναται
ἔλθειν πρὸς με, ἢ ἂν μὴ ἦ διδο-
μίνοι αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς
μου.

66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀ-
πῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς
τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκίτι μετ' αὐ-
τοῦ περιπάτου.

67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ταῖς
δωδικοῖς· Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε
ὑπάγειν;

68 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων
Πέτρος· Κύριε, πρὸς τίνα ἀπε-
λυσόμινθα; ῥήματα ζωῆς αἰω-
νίου ἔχεις·

69 Καὶ ἡμῖς πιστευόμε-
μεν καὶ ἠγνώκαμεν, ὅτι σὺ εἶ ὁ
ἅγιος τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

70 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Οὐκ ἰγὼ ὑμᾶς τοὺς δώ-
δικα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ ὑμῶν
εἰς διάβολός ἐστιν.

71 Ἐλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν
Σίμωνος Ἰσκαριώτην· οὗτος
γὰρ ἡμιλλεν αὐτὸν παραδιδό-
ναι, εἰς ὃν ἐκ τῶν δωδίκων.

ΚΕΦ. ζ'. 7.

1 ΚΑΙ περιπάτου ὁ Ἰησοῦς
μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ·
οὐ γὰρ ᾔθελον ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν
οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι.

2 Ἦν δὲ ἰγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν
Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπηγία.

3 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μιστάβηθι ἰν-
στιῦθιν, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰου-
δαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου
βιωθήσῃσι τὰ ἔργα σου, ἃ
ποιεῖς·

4 Οὐδὲς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι
ποιεῖ, καὶ ζητῶν αὐτὸς ἐν σαφ-
ρήσίᾳ εἶναι. Εἰ ταῦτα ποιεῖς,
φανέρωσον σεαυτὸν τῇ κόσμῳ.

5 Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
τοῦ ἐπίσταντοι εἰς αὐτόν.

6 Λέγου οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ὁ καιρὸς ὁ ἡμῶν οὕτω πάρε-
στιν· ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμείνων
πάντοτε ἐστίν· ἔτοιμος.

7 Οὐ δύναται ὁ κόσμος μι-
εῖν ὑμᾶς· ἡμεῖς δὲ μισοῦμεν, ὅτι ἰγὼ
μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ
ἔργα αὐτοῦ ποιεῖ ἵνα ἐστίν.

8 Ὑμεῖς ἀνάβηθι εἰς τὴν
ἑορτὴν ταύτην· ἰγὼ οὐκ ἀνα-
βαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην,
ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἡμῶν οὕτω πε-
πλήρωται.

9 Ταῦτα εἰπὼν αὐτοῖς, ἔμει-
νεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

10 Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτοὺς ἀνέβη εἰς τὴν ἱερτὴν, οὐ φανεῶς, ἀλλ' ὥς ἐν κρυπτῇ.

11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἱερτῇ, καὶ ἔλεγον· Ποῦ ἐστὶν ἱκίνος;

12 Καὶ γογγυσμὸς πολλὸς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις. Οἱ μὲν ἔλεγον, ὅτι ἀγαθὸς ἐστὶν· ἄλλοι ἔλεγον, Οὐ· ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον.

13 Οὐδεὶς μέντοι παῤῥησία ἔλαλει περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

14 Ἦδη δὲ τῆς ἱερτῆς μεσούσης, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἰδίδασκε.

15 Καὶ ἰσαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Πῶς οὗτος γράμματα οἶδε, μὴ μαιμαθῆκας;

16 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἡ ἐμὴ διδασχὴ οὐκ ἐστὶν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πᾶμψαντός με.

17 Ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδασχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν, ἢ ἰγὰρ ἀπ' ἑαυτοῦ λαλῶ.

18 Ὁ ἀπ' ἑαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πᾶμψαντος αὐτὸν, οὗτος ἀληθὴς ἐστὶ, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῇ οὐκ ἔστιν.

19 Οὐ Μωσῆς δίδωκεν ὑμῖν

τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον; τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι;

20 Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε· Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι;

21 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν ἔργον ἰποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε διὰ τοῦτο.

22 Μωσῆς δίδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν, (οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωσίου ἐστὶν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων) καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνεται ἄνθρωπον.

23 Εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωσίου, ἡμεῖς χολᾷτε, ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῖ ἰποίησα ἐν σαββάτῳ;

24 Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

25 Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· Οὐχ οὗτός ἐστιν, ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι;

26 Καὶ ἴδε, παῤῥησία λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῇ λέγουσι· μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός;

27 Ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχεται, οὐδεὶς γινώσκει, πόθεν ἐστίν.

28 Ἐκραξεν οὖν ἐν τῇ ἱερῇ διδασκῶν ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγων· Ἐγὼ οἶδατε, καὶ οἶδατε πόθεν εἰμὶ, καὶ ἀπ' ἑαυτοῦ εἶπα.

ἐλήλυθα, ἀλλ' ἴσθιν ἀληθινὸς ὁ πίμπας μί, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε.

29 Ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι, καὶ κύνιός με ἀπιστεῖσιν.

30 Ἐξήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι· καὶ οὐδὲς ἐπίβαλιν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὐκ ἔλεγε αὐτῷ.

31 Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον· Ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μὴτὶ πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει, ἢν οὗτος ἐποίησιν;

32 Ἦκουσαν οἱ φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντες περὶ αὐτοῦ ταῦτα· καὶ ἀπίστευον οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, ἵνα πιάσωσιν αὐτόν.

33 Ἐἶπον οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἔστι μικρὸν χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με.

34 Ζητήσιντέ με, καὶ οὐχ εὑρήσιντέ· καὶ ὅπου εἰμι ἰγὰ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἰλθεῖν.

35 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας;

36 Τίς ἴσθιν οὗτος ὁ λόγος, ὃν εἶπε· Ζητήσιντέ με, καὶ οὐχ εὑρήσιντέ· καὶ ὅπου εἰμι ἰγὰ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἰλθεῖν;

37 Ἐν δὲ τῇ ἰσχυρᾷ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἱερῆς ἰσότη· καὶ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέγων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχίσθω πρὸς με, καὶ πινέτω.

38 Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καθὼς εἶπιν ἡ γραφὴ, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος.

39 (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ πνεύματος, ὃ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὐκ ἔλεγε γὰρ ἦν πνεῦμα ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδὲ πᾶν ἰδοῦσθαι.)

40 Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης.

41 Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται;

42 Οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπιν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαβὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται;

43 Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν.

44 Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν· ἀλλ' οὐδὲς ἐπίβαλιν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας·

45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ φαρισαίους· καὶ εἶπον αὐτοῖς ἰκύνει· Διὰ τί οὐκ ἠγάγιντε αὐτόν;

46 Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέ-

ται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλη-
σιν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρω-
πος.

47 Ἀπικρίθησαν οὖν αὐτοῖς
οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πι-
πλάνησθε·

48 Μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόν-
των ἐπίστανται εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ
τῶν Φαρισαίων·

49 Ἄλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ
μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπι-
κατάρτατοί εἰσι.

50 Λίγει Νικόδημος πρὸς
αὐτούς, ὁ ἔλθων νυκτὸς πρὸς
αὐτόν, εἰς ὃν ἐξ αὐτῶν·

51 Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει
τὸν ἄνθρωπον, ἰὰν μὴ ἀκούσῃ
παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ γινῶ
τί ποιῇ·

52 Ἀπικρίθησαν καὶ εἶπον
αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γα-
λιλαίας εἶ; ἱριύνησον καὶ ἴδει,
ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας
οὐκ ἐγγίγεται.

53 Καὶ ἐπορεύθη Ἰκαστος
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. η'. 8.

1 ἸΗΣΟΥΣ δὲ ἐπορεύθη εἰς
τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

2 Ὁρθευ δὲ πάλιν παρεγί-
νετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ
λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ
καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.

3 Ἀγροσι δὲ οἱ γραμματεῖς
καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν
γυναικα ἐν μοιχείᾳ κατεμνημ-

μίνη· καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν
μίσῳ,

4 Λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσ-
καλι, αὕτη ἡ γυνὴ κατεμνημνή-
σθη μοιχοφώρῳ μοιχοφωμένη·

5 Ἐν δὲ τῇ νόμῳ Μωσῆς
ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας
λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέ-
γεις·

6 Τοῦτο δὲ ἔλεγον πυρά-
ζοντες αὐτόν, ἵνα ἔχωσι κατη-
γορεῖν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ
ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.

7 Ὡς δὲ ἐπίμεινον ἐρωτῶντες
αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐ-
τούς· Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν,
πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτῇ
βαλίτω.

8 Καὶ πάλιν κάτω κύψας,
ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.

9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ
τῆς συνειδήσεως ἐλιγχόμενοι,
ἔξήρχοντο εἰς καθ' εἷς, ἀρχάμε-
νοι ἀπὸ τῶν περισβυτίων ὥς
τῶν ἰσχύων· καὶ κατελείφθη
μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν
μίσῳ ἰστῶσα.

10 Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς,
καὶ μηδὲνα θρασάμενος πλην τῆς
γυναικὸς, εἶπεν αὐτῇ· Ἡ γυνή,
ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροι
σου; οὐδεὶς σε κατέκρινεν·

11 Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐδεὶς, Κύ-
ριε. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· πο-
ρεύου, καὶ μηκέτι ἁμάρτανι.

12 Πάλιν οὖν ὁ Ἰησοῦς αὐ-

τοῖς ἱλάλησι, λίγων· Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἰμοί, οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

13 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ φαρισαῖοι· Σὺ περὶ σιαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής.

14 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Καὶ ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου· ὅτι οἶδα, πόθεν ἦλθον, καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι, ἢ ποῦ ὑπάγω.

15 Ὑμῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνεται, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδὲνα.

16 Καὶ ἵαν κρίνω δι' ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθής ἐστιν· ὅτι μόνος οὐκ εἰμι, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ.

17 Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δι' τῷ ὁμιτέρῳ γέγραπται· “ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν.”

18 Ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἑμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ.

19 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου, Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὐτὶς ἐμεῖ οἶδατε, οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμεῖ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ᾔδειτε ἂν.

20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἱλάλησιν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ καὶ οὐδὲς

ἐπίσταν αὐτὸν, ὅτι εὖπω ἱληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανήσεθι· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμῖς οὐ δύνασθε ἰλθεῖν.

22 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Μήτι ἀποκτινῇ ἑαυτὸν, ὅτι λίγυ· Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμῖς οὐ δύνασθε ἰλθεῖν;

23 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.

24 Εἶπον οὖν ὑμῖν, ὅτι ἀποθανήσεθι ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἵαν γὰρ μὴ πιστεύσητε, ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανήσεθι ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.

25 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ὅ,τι καὶ λαλῶ ὑμῖν.

26 Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίναι· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστι· καὶ ἐγὼ οὐ θέλω ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον.

27 Οὐκ ἔγνωσαν, ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν.

28 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἐπ' ἑαυτοῦ ποιῶ οὐδὲν, ἀλλὰ καθὼς ἰδίδασκέ

μι ὁ πατήρ μου, ταῦτα λα-
λῶ.

29 Καὶ ὁ πίμψας με, μετ' ἑμοῦ ἔστιν· οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ πατήρ, ὅτι ἰγὼ τὰ ἀριστεὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.

30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος, πολλοὶ ἐπίστανσαν εἰς αὐτόν.

31 Ἐλθιν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πιστευόντας αὐτῷ Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἑμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἔστέ,

32 Καὶ γινώσισθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς.

33 Ἀπικρίθησαν αὐτῷ· Σπέρμα Ἀβραάμ ἴσμεν, καὶ οὐδεὶς διδουλεύκαμιν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις· Ὅτι ἐλεύθεροι γήσισθε;

34 Ἀπικρίθη αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας.

35 Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

36 Ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὅντως ἐλεύθεροι ἔσισθε.

37 Οἶδα, ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἔστι· ἀλλὰ ζητεῖτε με αποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἑμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν.

38 Ἐγὼ δ' ἐώρακα παρὰ τῷ πατρί μου, λαλῶ καὶ ὑμῖς οὖν ὁ ἐώρακατε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν, ποιεῖτε.

39 Ἀπικρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὁ πατήρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἔστι. Λέγου αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἔστι, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ποιεῖτε.

40 Νῦν δὲ ζητεῖτε με αποκτεῖναι, ἄνθρωπον, ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν.

41 Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγενήμεθα· ἵνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.

42 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπάτε ἂν ἐμὲ· ἰγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξηλθὼν καὶ ἤκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἑμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκείνός με ἀπέστειλε.

43 Διὰ τί τὴν λαλίαν τὴν ἑμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἑμόν.

44 Ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἔστέ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. Ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἔστηκεν· ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· ὅτι ψεύστης ἔστι, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

45 Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι.

46 Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με

πρὸς ἁμαρτίας· εἰ ἀλήθειαν λί-
γω, διατί ὑμῖς οὐ πιστεύετε
μοί;

47. Ὁ δὲ ἐκ τοῦ Θεοῦ, τὰ
ῥήματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ
τοῦτο ὑμῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι
ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ.

48 Ἀπειρήσαν οἱ Ἰουδαῖοι
καὶ εἶπον αὐτῷ· Οὐ καλῶς λί-
γομεν ἡμῖς, ὅτι Σαμαρεῖτης
εἶ σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις;

49 Ἀπειρήθη Ἰησοῦς· Ἐγὼ
δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ
τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμῖς ἀτι-
μάζετε με.

50 Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν
δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ
κρίνων.

51 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἡμῶν τη-
ρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θιωρήσῃ
εἰς τὸν αἰῶνα.

52 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι· Νῦν ἠγνώκαμεν, ὅτι δαι-
μόνιον ἔχεις· Ἀβραάμ ἀπέθανε
καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λίγεις·
Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ,
οὐ μὴ γινώσκῃται θανάτου εἰς τὸν
αἰῶνα.

53 Μὴ σὺ μίζων εἶ τοῦ
πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις
ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέ-
θανον· τίνα σιαυτὸν ποιεῖς;

54 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐάν
ἐγὼ δοξάζω ἑμαυτὸν, ἡ δόξα
μου οὐδὲν ἔστιν· ἔστιν ὁ πατήρ
μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λί-
γιστε, ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστί.

55 Καὶ οὐκ ἠγνώκατε αὐ-
τόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν· Καὶ
ἐὰν εἶπω, ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν,
ἴσομαι ὅμοιος ὑμῶν, ψεύστης·
Ἄλλ' οἶδα αὐτόν, καὶ τὸν λό-
γον αὐτοῦ τηρῶ.

56 Ἀβραάμ ὁ πατήρ ὑμῶν
ἠγαλλιάσατο, ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέ-
ραν τὴν ἡμῶν· καὶ εἶδε, καὶ
ἠχάρεν.

57 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι
πρὸς αὐτόν· Πεντήκοντα ἔτη
οὐπω ἔχεις, καὶ Ἀβραάμ ἰωρα-
κας;

58 Εἶπιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν
Ἀβραάμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμι.

59 Ἦσαν οὖν λίθους, ἵνα
βάλωσιν ἐπ' αὐτόν Ἰησοῦς διὰ
τοῦτο, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱε-
ροῦ.

ΚΕΦ. 8. 9.

1 ΚΑΙ παράγων εἶδεν ἄν-
θρωποι τυφλοὶ ἐκ γενετῆς.

2 Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Ραβ-
βί, τίς ἡμαρτιν, οὗτος ἢ οἱ γο-
νεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ;

3 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὗτοι
οὗτος ἡμαρτιν, οὗτοι οἱ γονεῖς
αὐτοῦ· ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ
ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

4 Ἐμὶ δι' ἰργάζεσθαι τὰ
ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ὥς
ἡμέρα ἐστί· ἔρχισαι νῦν, ὅτι
οὐδεὶς δύναται ἰργάζεσθαι.

5 Ὅταν ἰν τῇ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου.

6 Ταῦτα εἰπὼν, ἵπτασε χαμαὶ, καὶ ἰποίησι πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἰτίχρῃσι τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ τυφλοῦ.

7 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὑπαγε, νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, (ὃ ἱερηνεύεται, ἀπισταλμένος.) Ἀπήλθεν οὖν, καὶ ἰνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων.

8 Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, ἔτι προσαίτης ἦν, ἔλιγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσκλιτῶν;

9 Ἄλλοι ἔλιγον· Ὅτι οὗτός ἐστιν. Ἄλλοι δέ· Ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. Ἐκεῖνος ἔλεγειν· Ὅτι ἰγὼ εἰμι.

10 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἀνέφχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί;

11 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπος, λεγόμενος Ἰησοῦς, πηλὸν ἰποίησι, καὶ ἰτίχρῃσί μου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἰπὶ μοι· Ὑπαγε εἰς τὸν Σιλωὰμ, καὶ νίψαι. Ἀπειλθὼν δὲ καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα.

12 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; Λέγει· Οὐκ οἶδα.

13 Ἀγούσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν.

14 Ἦν δὲ σάββατον, ὅτι τὸν πηλὸν ἰποίησιν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέφχεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς.

15 Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν

καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψεν. Ὅ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν ἰπίθηκιν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ νιψάμεν, καὶ βλέπω.

16 Ἐλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινίς· Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλιγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιῆν; Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς.

17 Λέγουσι τῇ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνωξί σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ὅ δὲ εἶπεν· Ὅτι προφήτης ἐστίν.

18 Οὐκ ἰπίστεισαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι τυφλὸς ἦν, καὶ ἀνέβλεψεν, ἵως ὅσπου ἰφάνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος.

19 Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε, ὅτι τυφλὸς ἠγινῆθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει;

20 Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον· Οἴδαμεν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἠγινῆθη.

21 Πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἠνωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸς ἠλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἰρωτήσατε· αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει.

22 Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἰφοβούντο τοὺς Ἰου-

δαίους· ἤδη γὰρ συνιτίθοντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα ἰάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστὸν, ἀποσυναγωγὸς γίνηται.

23 Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον· Ὅτι ἡλικίαν ἔχου, αὐτὸν ἱρωτήσατι.

24 Ἐφώνησαν οὖν ἐκ διωτίρου τὸν ἄνθρωπον, ὃς ἦν τυφλὸς, καὶ εἶπον αὐτῷ· Δὲς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμῖς οἶδαμεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀμαρτωλὸς ἐστιν.

25 Ἀπεκρίθη οὖν ἱκεῖνος καὶ εἶπεν· Εἰ ἀμαρτωλὸς ἐστίν, οὐκ οἶδα· ἵν' οἶδα, ὅτι τυφλὸς ἄν, ἄρτι βλέπω.

26 Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· Τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμοὺς;

27 Ἀπεκρίθη αὐταῖς· Εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκοῦν, μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι;

28 Ἐλοιδόρησαν αὐτὸν, καὶ εἶπον· Σὺ εἰ μαθητὴς ἱκεῖνου ἡμῖς δὲ τοῦ Μωσίου ἐσμὲν μαθηταί.

29 Ἡμῖς οἶδαμεν, ὅτι Μωσὴς λειλάληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν.

30 Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἶδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέφξί μου τοὺς ὀφθαλμούς.

31 Οἶδαμεν δὲ, ὅτι ἀμαρτω-

λῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει· ἀλλ' ἵαν τις θιοσιβῆς ᾗ, καὶ τὸ βέλημα αὐτοῦ παῖ, τούτου ἀκούει.

32 Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη, ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γιγιννήμενον.

33 Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν.

34 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγενήθης ὅλος· καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξίβαλον αὐτὸν ἔξω.

35 Ἦκουσιν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἐξίβαλον αὐτὸν ἔξω· καὶ ἰσθὼν αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ;

36 Ἀπεκρίθη ἱκεῖνος καὶ εἶπε· Καὶ τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν;

37 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἰώρακας αὐτὸν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἱκεῖνός ἐστιν.

38 Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, Κύριε· καὶ προσκύνησιν αὐτῷ.

39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Εἰς κρίμα ἰγὰρ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι, καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γίνωνται.

40 Καὶ ἠκουσαν ἐκ τῶν φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ ἡμῖς τυφλοὶ ἐσμὲν;

41 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχαι

ἁμαρτίας· νῦν δὲ λίγιστι· Ὅτι βλέπομεν· ἡ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μίνη.

ΚΕΦ. ι'. 10.

1 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἄλλαχόθεν, ἐκείνος κλέπτης ἐστὶ καὶ ληστής·

2 Ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας, ποιμὴν ἐστὶ τῶν προβάτων.

3 Τούτων ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλὴ κατ' ὄνομα, καὶ ἔξαγει αὐτά.

4 Καὶ ἴταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται· καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ.

5 Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύκονται ἀπ' αὐτοῦ· ὅτι οὐκ οἶδασι τῶν ἄλλοτρίων τὴν φωνήν.

6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκείνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν, τίνα ἦν, ἀ ἰσάλην αὐτοῖς.

7 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων.

8 Πάντες ὅσοι πρὸ ἱμοῦ ἤλ-

θοι, κλείπται εἰς καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα.

9 Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἱμοῦ ἴαν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται· καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει.

10 Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται, εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολίσῃ· ἐγὼ ἦλθον, ἵνα ζωὴν ἔχωσι, καὶ περισσὴν ἔχωσιν.

11 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθῃσιν ὑπὲρ τῶν προβάτων.

12 Ὁ μισθωτὸς δὲ, καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὐδ' οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θιβεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα.

13 Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστὶ, καὶ οὐ μίλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.

14 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν.

15 Καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ γινώσκω τὸν πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων.

16 Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἀ οὐκ ἐστὶν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δι' ἀγαγίῃν καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι καὶ γιγῆσινται μία ποίμνη, εἰς ποιμήν.

17 Διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν.

18 Οὐδὲις αἶρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἑμαυτοῦ· ἔξουσίαν ἔχω θίγειν αὐτήν, καὶ ἔξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. ταύτην τὴν ἱστολήν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου.

19 Σχίσμα οὖν πάλιν ἰγνίτο ἐν ταῖς Ἰουδαίαις διὰ τοὺς λόγους τούτους.

20 Ἐλθόντες δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχουσι, καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετι;

21 Ἄλλοι ἔλθον· Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζόμενον· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν;

22 Ἐγίνετο δὲ τὰ ἰγκαίνα ἐν ταῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ χιμῶν ἦν.

23 Καὶ περιπατεῖ ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ ἱερῇ, ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶνος.

24 Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλθοντες αὐτῷ· Ἐως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἶρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ.

25 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα, δὲ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

26 Ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε·

οὐ γὰρ ἔστι ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν.

27 Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει, καὶ γὰρ γινώσκω αὐτὰ, καὶ ἀκολουθοῦσι μοι·

28 Καὶ γὰρ ζῶντες αἰῶνοι δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλινται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἀρπάξουσιν αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου.

29 Ὁ πατήρ μου, ὃς δίδωκε μοι, μίζων πάντων ἐστὶ· καὶ οὐδὲις δύναται ἀρπάξαι ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς μου·

30 Ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἓν ἐσμεν.

31 Ἐβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν.

32 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδουξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρὸς μου διὰ τοῦτον αὐτῶν ἔργον λιθάζεσθαι μοι;

33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομιν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν, ποιῇς σιαντὴν Θεῶν.

34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἔστι γιγγραμμένον ἐν τῇ νόμῳ ὑμῶν· “Ἐγὼ εἶπα, θεοί ἐστε;”

35 Εἰ ἐκείνους εἶπε θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἰγνίτο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή·

36 Ὁν ὁ πατήρ ἡγίασεν καὶ ἀπίστωσεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμῖς λέγετε· Ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον, υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι;

37 Εἰ οὐ ποῖω τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε μοι.

38 Εἰ δὲ ποιῶ, κἄν ἱμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύσατε· ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε, ὅτι ἐν ἱμοὶ ὁ πατήρ, καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ.

39 Ἐξήτουν οὖν πάλιν αὐτὸν πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν;

40 Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ.

41 Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἴλιγον. Ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδὲν· πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου, ἀληθὴ ἦν.

42 Καὶ ἐπίστανσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

ΚΕΦ. ια'. 11.

1 ἮΝ δὲ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς πόλεως Μαρίας, καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

2 (Ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρῳ, καὶ ἐκμάχασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς· ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἡσθίνει.)

3 Ἀπίστωσαν οὖν αἱ ἀδελ-

φαὶ πρὸς αὐτόν, λέγουσαι· Κύριε, ἴδε, ὃν φιλεῖς, ἀσθενεῖ.

4 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.

5 Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.

6 Ὡς οὖν ἤκουσεν, ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπος δύο ἡμέρας.

7 Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· Ἀγωμὲν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.

8 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Ῥαββί, νῦν ἐξήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;

9 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώδεκά εἰσιν ἄνθρωποι τῆς ἡμέρας; ἵάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει· ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπω.

10 Ἐὰν δὲ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.

11 Ταῦτα εἶπεν καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κοιμῆται· ἀλλὰ πορεύομαι, ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν.

12 Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύριε, εἰ κοιμῆται, σωθήσεται.

13 Εἰρήκη δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκίνοι δὲ

ἴδεαν, ὅτι περὶ τῆς ποιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει.

14 Τότε οὖν εἰπὼν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρήρησά· Ἀλέξανδρος ἀπώταται·

15 Καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς (ἵνα πιστεύσητε) ὅτι οὐκ ἤμην ἐκὺ· ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.

16 Εἰπὼν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, τοῖς συμμαθηταῖς· Ἀγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ.

18 (Ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δικάπιντι.)

19 Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίας, ἵνα παραμυθῇσονται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν.

20 Ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήνητησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἱκαθίζετο.

21 Εἰπὼν οὖν Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν Κύριε, εἰ ἦς ᾧδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν ἵσταθῆναι·

22 Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεόν, δώσου σοι ὁ Θεός.

23 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου.

24 Λέγει αὐτῷ Μάρθα· Οἶδα, ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἰσχάτῃ ἡμέρᾳ.

25 Εἰπὼν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, κἄν ἀποθάνῃ, ζήσεται.

26 Καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο;

27 Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα, ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.

28 Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἀπῆλθε, καὶ ἰφώνησε Μαρίας τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λέθρα, εἰπούσα· Ὁ διδάσκαλος πάριστι, καὶ φωνῇ σοι.

29 Ἐκίνη ὡς ἤκουσεν, ἐγίγριται ταχὺ, καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν.

30 (Οὕτω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην· ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ὑπῆντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα.)

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθεύοντο αὐτὴν, ἰδόντες τὴν Μαρίας ὅτι ταχέως ἀνίστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες· Ὅτι ὑπάρχει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ.

32 Ἡ οὖν Μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεισεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἦς ᾧδε, οὐκ ἂν ἀπέναντί μου ὁ ἀδελφός.

33 Ἰησοῦς οὖν, ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίονσαν, καὶ τοὺς συνελ-

θόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίον-
τας, ἐμβριμήσατο τῷ πιῦ-
ματι, καὶ ἰτάραξεν ἑαυτόν.

34 Καὶ ὑπὲρ Πού τιθίκαται
αὐτόν; Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε,
ἔρχου καὶ ἰδοι.

35 Ἐδάκρυον ὁ Ἰησοῦς.

36 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι·
Ἴδοι, πῶς ἐφίλει αὐτόν,

37 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον·
Οὐκ ἠδύνατο οὗτος, ὁ ἐκείνων
τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ,
ποιῆσαι, ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀπο-
θάνῃ;

38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβρί-
μώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς
τὸ μνημεῖον. Ἦν δὲ σπήλαιον,
καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ.

39 Λέγου ὁ Ἰησοῦς· Ἀρατε-
τὸν λίθον. Λέγου αὐτῷ ἡ ἀ-
δελφὴ τοῦ τεθνηκότος, Μάρθα·
Κύριε, ἥδη ὄζει· τιταρταῖος
γὰρ ἴσθι.

40 Λέγου αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Οὐκ εἶπέν σοι, ὅτι ἐὰν πιστεύ-
σῃς, ὅψω τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;

41 Ἦσαν οὖν τὸν λίθον· Ὁ
δὲ Ἰησοῦς ἤρει τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ Πάτρι, ἐρχα-
ριστῶ σοι, ὅτι ἤκουσάς μου.

42 Ἐγὼ δὲ ᾔδω, ὅτι πάν-
τοτε μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ
τὸν ὄχλον τὸν περικειμένον εἶ-
πον, ἵνα πιστεύσωσιν, ὅτι σύ
με ἀπίστιλος.

43 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ
μεγάλῃ ἐκράυγας· Λάζαρε,
διέρρε ἔξω.

44 Ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς, δι-
δεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς
χυῖρας κυρίας· καὶ ἡ ὄψις αὐ-
τοῦ σενδαρίῳ περιεδίδετο. Λέγου
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀύσατε αὐ-
τόν, καὶ ἄφθιτι ὑπάγει.

45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰου-
δαίων, οἱ ἰλθόντες πρὸς τὴν Μα-
ρίαν, καὶ θιασάμενοι ἃ ἔποίησεν,
ἐπίστανσαν εἰς αὐτόν.

46 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλ-
θον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ
εἶπον αὐτοῖς ἃ ἔποίησεν ὁ Ἰη-
σοῦς.

47 Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχι-
εῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνεδρίον,
καὶ ἔλεγον· Τί ποιῶμεν; ὅτι
οὗτος ὁ ἄνθρωπος παλλὰ σημεῖα
ποιεῖ.

48 Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτόν εὖ-
ται, πάντες πιστεύουσιν εἰς
αὐτόν· καὶ ἰλιύσονται οἱ Ῥω-
μαῖοι, καὶ ἄρῶσιν ἡμῶν καὶ τὸν
τόπον καὶ τὸ ἔθνος.

49 Εἰς δὲ τις ἐξ αὐτῶν Καϊ-
άφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἱερου-
στοῦ ἱερέως, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑ-
μῖς οὐκ οἴδατε οὐδὲν·

50 Οὐδὲ διαλογίζεσθαι, ὅτι
συμφέρι ἡμῖν, ἵνα εἰς ἄνθρωπος
ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ
μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται.

51 Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ
εἶπεν· ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ
ἱεροῦτοῦ ἱερέως, προεφῆτιςεν,
ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν
ὑπὲρ τοῦ ἔθνους·

52 Καὶ οὐκ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους

μόνοι, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τίνα τοῦ Θεοῦ τὰ δυσκορεπισμένα συναγάγῃ εἰς ἑν.

53 Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνιουλεύσαντο, ἵνα ἀπακτίνωσιν αὐτόν.

54 Ἰησοῦς οὖν οὐκ ἔτι παρήσφα περιπατεῖν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἰγγύς τῆς ἱερήμου, εἰς Ἐφραῖμ λεγομένην πέραν ἡρὸς διίτριβι μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

55 Ἦν δὲ ἰγγύς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἀγρίωσιν αὐτούς.

56 Ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλιγον μιστ' ἀλλήλων ἐν τῇ ἱερῇ ἱστοκίῳ· τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἱερτὴν;

57 Διδάσκουσιν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἐντολὴν, ἵνα ἴαν τις γυνὴ τοῦ ἱεροῦ, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ιβ'. 12.

1 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἔξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκὼς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.

2 Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ διαπνοιὴν ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διεκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ.

3 Ἡ οὖν Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πωτικῆς

πελυτίμου, ἤλυσεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξίμαξε ταῖς θρᾶξιν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία πληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου.

4 Λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι·

5 Διατί τοῦτο τὸ μῦρον οὐκ ἱερᾶν ἐριακασίων δηναρίων, καὶ ἰδόθῃ πτωχοῖς;

6 Εἶπεν δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἱμῖλεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλίπτῃς ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν, καὶ τὰ βαλλόμενα ἰβάσταζεν.

7 Εἶπεν οἷν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες αὐτὴν εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τιτῆρηκεν αὐτό.

8 Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχειτε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχειτε.

9 Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐκεῖ ἔστι· καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.

10 Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς, ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀπακτίνωσιν.

11 Ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστεινον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12 Τῇ ἑπαύριον ὄχλος πολὺς, ὁ ἑλθὼν εἰς τὴν ἱερτὴν, ἀκούσαντες, ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα,

13 Ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φονίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔπραζον ὠσαννά, εὐλογημένοι ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

14 Εὐρὺν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὤνειρον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτὸ, καθὼς ἴσθι γιγραμμένοι.

15 Μὴ φοβοῦ θύγατερ Σιών Ἰδοῦ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.

16 Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν εἰ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἰδοῦσθῃ ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν, ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γιγραμμένα, καὶ ταῦτα ἰποίησαν αὐτῷ.

17 Ἐμαρτύρου οὖν ὁ ὄχλος, ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι τὸν Δάζαρον ἐφώτισεν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

18 Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησιν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε τοῦτο αὐτὸν πιστοποιεῖναι τὸ σημεῖον.

19 Οἱ οὖν φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτούς· Θιωρεῖτε, ὅτι οὐκ ἀφελεῖτε οὐδέν; Ἴδε, ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπήλθεν.

20 Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων, ἵνα προσκινήσωσιν ἐν τῇ ἱερτῇ.

21 Οὗτοι οὖν προσῆλθον Φίλιππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαῖδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν.

22 Ἐρχεται Φίλιππος, καὶ

λέγει τῷ Ἀνδρίᾳ· καὶ πάλιν Ἀνδρίᾳ καὶ Φίλιππος λέγουσι τῷ Ἰησοῦ.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπικρίνατο αὐτοῖς, λέγων· Ἐλήλυθιν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἵαν μὴ ὁ κόσμος τοῦ σίτου πεισῶν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένῃ· ἵαν δὲ ἀποθάνῃ, πολλὴν καρπὸν φέρῃ.

25 Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολίσει αὐτήν· καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξῃ αὐτήν.

26 Ἐὰν ἱμοὶ διακονῇ τις, ἱμοὶ ἀκολουθείτω· καὶ ὅπου ἐμεῖ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἱμὸς ἴσται· ἵαν τις ἱμοὶ διακονῇ, τιμήσω αὐτὸν ὁ πατήρ.

27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τιτάραται· καὶ τί εἶπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην.

28 Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. Ἦλθιν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ ἰδόξασα, καὶ πάλιν δόξασα.

29 Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἰσθὼς καὶ ἀκούσας, ἔλιγε βροττὴν γιγνόμεναι. Ἄλλοι ἔλιγον· Ἀγγελοις αὐτῷ λιλάληκεν.

30 Ἀπικρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Οὐ δὲ ἐμεῖ αὕτη ἡ φωνὴ γίγνεται, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς.

31 Νῦν κρίσις ἰστί τοῦ κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω.

32 Καὶ γὰρ ἰὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἰλκύνω πρὸς ἑμαυτόν.

33 Τοῦτο δι' ἵλεως, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἡμιλλεν ἀποθνήσκειν.

34 Ἀπεικρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, ὅτι δι' ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἰστί οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

35 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἰστί. Περιπατεῖτε, ἵνα τὸ φῶς ἔχητε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει.

36 Ἐως τὸ φῶς ἔχητε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γίνησθε. Ταῦτα ἱλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπειλθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

37 Τοσαῦτα δι' αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστανον εἰς αὐτόν.

38 Ἴνα ὁ λόγος Ἡσαίου τοῦ προφήτου πληρωθῇ, ὃν εἶπεν· Κύριε, τίς ἐπίστανει τῇ ἀκοῇ ἡμῶν, καὶ ὁ βραχίον Κυρίου τίς ἀπικαλύφθη;

39 Διὰ τοῦτο οὐκ ᾔδύναντο

πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαίας·

40 Ὑψώσω τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ πτωρῶσιν αὐτῶν τὴν καρδίαν ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς·

41 Ταῦτα εἶπεν Ἡσαίας, ὅτι εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἱλάλησεν περὶ αὐτοῦ.

42 Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστανον εἰς αὐτόν· ἀλλὰ διὰ τοὺς φαρисαίους οὐχ' ὁμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γίνωνται·

43 Ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

44 Ἰησοῦς δι' ἱκεταίαν καὶ εἶπεν· Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὴν πίμψαντά με.

45 Καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πῦμψαντά με.

46 Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἱλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνη.

47 Καὶ ἰὰν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων, καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἰγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· (Οὐ γὰρ ἦλθον, ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον.)

48 Ὁ ἀθιτῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχου τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἱλάλησα, ἱκεῖνος κρινεῖ αὐτόν ἐν τῇ ἰσχύᾳ τῇ ἡμέρᾳ·

49 Ὅτι ἐγὼ ἐξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἠλόλησα· ἀλλ' ὁ πίμπλεις με πατὴρ, αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε, τί εἶπω καὶ τί λαλήσω·

50 Καὶ οἶδα, ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν· Ἄ οὖν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς ἔρηκέ μοι ὁ πατὴρ, οὕτω λαλῶ.

ΚΕΦ. ιγ'. 13.

1 ΠΡΟ' δὲ τῆς ἱερτῆς τοῦ πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἠγάλωσεν αὐτοῦ ἡ ἄρα, ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς.

2 Καὶ δίδασκεν γινωσκίον, (τοῦ διαβόλου ἥδη βεβλημένος εἰς τὴν κακίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου, ἵνα αὐτὸν παραδῇ·)

3 Εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα δίδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει·

4 Ἐγείρεται ἐκ τοῦ δίδασκου, καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λίντιον, δίδωσιν ἑαυτόν·

5 Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν πετῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ ἱμάσσειν τῷ λιντίῳ ᾧ ἦν διεζωμένος.

6 Ἐρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· καὶ λέγει αὐτῷ ἰκνῖνος· Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;

7 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν

αὐτῷ· Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα.

8 Λέγει αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν μὴ νίψω σι, οὐκ ἔχῃς μέρος μετ' ἐμοῦ.

9 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴν κεφαλὴν.

10 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ λλουμένος οὐ χρεῖαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἐστὶ καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστέ, ἀλλ' οὐχὶ πάντες.

11 Ἦδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν· Οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστέ.

12 Ὅτι οὖν ἔνιψι τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἀναπιστὼν πάλιν, εἶπεν αὐταῖς· Γινώσκετε τί ποιήκα ὑμῖν;

13 Ἵμεις φωνῶντί μοι Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ κύριος· καὶ καλῶς λέγεται· ἐμὲ γάρ.

14 Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ἐφείλιτε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας.

15 Ὑποδιγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῇτε.

16 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐστὶ δούλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πίμπλιντος αὐτόν.

17 Εἰ ταῦτα εἶδατε, μακάριοί ἐστε, ἵαν ποιῇτε αὐτά.

18 Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἰγὼ οἶδα οὐς ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ·
 “Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐπῆρει ἐπ' ἐμὲ τὴν πτίεσσαν αὐτοῦ.”

19 Ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν, πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γίνησθαι, πιστεύσῃτε, ὅτι ἰγὼ εἰμι.

20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Ὁ λαμβάνων, ἵαν τινα πίμπω, ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν πίμποντά με.

21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἱταράχθη τῇ πνεύματι, καὶ ἱμαρτύρησε, καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰς ὑμῶν παραδώσει με.

22 Ἐβλίσπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει.

23 Ἦν δὲ ἀναπείμμενος εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῇ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς.

24 Νεῦν οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος, πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ οὗ λέγει.

25 Ἐπισπῶν δὲ ἐκείνος ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐστιν;

26 Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνος ἐστίν, ᾧ ἰγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω. Καὶ ἱεβά-

ψας τὸ ψωμίον, δίδωσιν Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ.

27 Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε ἐσηλθὼν εἰς ἐκείνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ ποίης, ποίησον τάχιστα.

28 Τοῦτο δὲ οὐδὲς ἔγνω τῇ ἀνακυμένῳ πρὸς τὸ εἶπεν αὐτῷ·

29 Τίς γὰρ ἰδόκειν, ἐπὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἱερτὴν ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ.

30 Λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκείνος, εὐθέως ἐσηλθὼν ἦν δι τῆς.

31 Ὅτι ἐσηλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· Νῦν ἰδοξάσθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἰδοξάσθῃ ἐν αὐτῷ.

32 Εἰ ὁ Θεὸς ἰδοξάσθῃ ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν.

33 Τικνία, ἔτι μικρὸν μετ' ὑμῶν εἰμι. Ζητήσιντέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίαις· Ὅτι ὅπου ὑπάγω ἰγὰ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἰλθῆν· καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι.

34 Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

35 Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἵαν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, τοῦ ὑπάγει; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν

ὑπάγω, οὐ δύνασαι μοι τὸν ἄπο-
λουθῆσαι, ὅστιρον δὲ ἀπολουθή-
σεις μοι.

37 Λέγου αὐτῷ Πέτρος· Κύ-
ρι, διατί οὐ δύναμαί σοι ἀπο-
λουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου
ὑπὲρ σου θέσω.

38 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἑμοῦ
θέσεις; Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι,
οὐ μὴ ἀλίπτως φωνήσῃ, ὥς οὐ
ἀπαρνήσῃ με τρεῖς.

ΚΕΦ. ΙΔ'. 14.

1 ΜΗ' ταρασσίσθω ὑμῶν ἡ
καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν,
καὶ εἰς ἑμὲ πιστεύετε.

2 Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς
μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ
μὴ, ἔπουν ἂν ὑμῖν. Περιύομαι
ἵταμάσαι τόπον ὑμῖν.

3 Καὶ ἵαν περιυθῶ, καὶ ἵτοι-
μάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχο-
μαι, καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς
πρὸς ἑμαυτόν· ἵνα ὅπου εἰμι
ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς ᾔτε.

4 Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω εἴ-
δατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε.

5 Λέγου αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε
οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ
πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέ-
ναι;

6 Λέγου αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ
εἰμι ἡ ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ
ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν
πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ.

7 Εἰ ἠγνώκιστέ με, καὶ τὸν

πατέρα μου ἠγνώσκετε ἂν· καὶ
ἀπ' ἄρτι γινώσκειτε αὐτόν, καὶ
ἰωράκατε αὐτόν.

8 Λέγου αὐτῷ Φίλιππος·
Κύριε διῴξον ἡμῖν τὸν πατέρα,
καὶ ἀρεῖῃ ἡμῖν.

9 Λέγου αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Το-
σοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι,
καὶ οὐκ ἠγνώκας με, Φίλιππε;
ὁ ἰωρακὸς ἐμὲ, ἰώρακε τὸν πα-
τέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις· Διῴξον
ἡμῖν τὸν πατέρα;

10 Οὐ πιστεύετε, ὅτι ἐγὼ ἐν
τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί
ἵστι; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ
ὑμῖν, ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ
δὲ πατὴρ, ὁ ἐν ἐμοί μένων, αὐτὸς
ποιῶ τὰ ἔργα.

11 Πιστεύετε μοι, ὅτι ἐγὼ
ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν
ἐμοί· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ
πιστεύετε μοι.

12 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ
ἐγὼ ποιῶ, καὶ κείνος ποιήσει, καὶ
μείζονα τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ
πρὸς τὸν πατέρα μου περιύο-
μαι.

13 Καὶ ὅτι ἂν αἰτήσῃτε
ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιή-
σω· ἵνα δαξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ
υἱῷ.

14 Ἐάν τι αἰτήσῃτε ἐν τῷ
ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω.

15 Ἐὰν ἀγαπήσῃτε με, τὰς
ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε.

16 Καὶ ἐγὼ ἰρωτήσω τὸν
πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον

δώσω ὑμῖν, ἵνα μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα·

17 Τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ, οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκειτε αὐτὸ, ὅτι παρ' ὑμῶν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται.

18 Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὁρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.

19 Ἔτι μικροῦ, καὶ ὁ κόσμος με οὐκ ἔτι θεωρεῖ· ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσισθε.

20 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσισθε ὑμεῖς, ὅτι ἐγὼ ἐν τῇ πατρί μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἱμοῖ, πᾶν ἡμέραν ἐν ὑμῖν.

21 Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου, καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκείνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ ἑμφανίσω αὐτῷ ἑμαυτόν.

22 Λέγου αὐτῷ Ἰουδαῖοι (οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης·) Κύριε, καὶ τί γίγνεται, ὅτι ἡμῖν μίλλαις ἑμφανίζεις σεαυτὸν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;

23 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει· καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἑλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν.

24 Ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λό-

γος οὐ ἀκούει, οὐκ ἔστιν ἰσχύς, ἀλλὰ τοῦ πῖμπαντός με πατρὸς.

25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, παρ' ὑμῶν μένων.

26 Ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον, ὃ πῖμπει ἐκ πατρὸς ἐν τῇ ἐνοματίᾳ μου, ἐκὺνός ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ὃ εἶπον ὑμῖν.

27 Εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἑμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ θυλιέσθω.

28 Ἠκούσατε, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Ὁ πατήρ μου καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ ἠγαπήτε με, ἰχθήρετι ἐν, ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατήρ μου μεῖζων μου ἐστίν.

29 Καὶ νῦν εἰρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα, ὅταν γένηται, πιστεύσητε.

30 Οὐκ ἔτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἱμοῖ οὐκ ἔχει οὐδέν.

31 Ἀλλ' ἵνα γνῶ ὁ κόσμος, ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατήρ, οὕτω ποιῶ· ἵνα γένηται, ἄγωμιν ἐντιῶν.

ΚΕΦ. α'. 15.

1 ἘΓΩ εἰμι ἡ ἄμμιλος ἡ

ἀληθινὴ, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ
γινωσκόμενος ἐστίν.

2 Πᾶν κλῆμα ἐν ἡμοῖς μὴ
φίρον καρπὸν, αἶρει αὐτό· καὶ
πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει
αὐτὸ, ἵνα πλείονα καρπὸν φέ-
ρῃ.

3 Ἦδη ὑμῖς καθαροί ἐστέ
διὰ τὸν λόγον, ἐν λειλάκηκα
ὑμῖν.

4 Μείνати ἐν ἡμοῖς, καὶ γὰρ ἐν
ὑμῖν· καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύνα-
ται καρπὸν φέρον ἀφ' ἑαυτοῦ,
ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ·
οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἡμοῖς
μείνητε.

5 Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀμπέλος,
ὑμεῖς τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν
ἡμοῖς, καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ, οὕτως φέροι
καρπὸν πολὺν· ὅτι χωρὶς ἡμοῦ
οὐ δύνασθε ποιῆν οὐδὲν.

6 Ἐὰν μὴ τις μείνῃ ἐν ἡμοῖς,
ἐβλήθη ἔξω, ὡς τὸ κλῆμα, καὶ
ἐξηράνθη· καὶ συναγούσιν αὐτὰ,
καὶ εἰς πῦρ βάλλουσιν, καὶ καί-
νται.

7 Ἐὰν μείνητε ἐν ἡμοῖς, καὶ
τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ,
ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθαι, καὶ γι-
γνησεται ὑμῖν.

8 Ἐν τούτῳ ἰδοξάσθη ὁ πα-
τήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέ-
ρῃτε· καὶ γιγνησέσθαι ἡμοῖς μαθη-
ταί.

9 Καθὼς ἠγάπησέν με ὁ πα-
τήρ, καὶ γὰρ ἠγάπησα ὑμᾶς·
μείνати ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἡμῇ.

10 Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου

τηρήσῃτε, μινύτι ἐν τῇ ἀγάπῃ
μου· καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς
τοῦ πατρὸς μου ἐτήρηκα, καὶ
μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ.

11 Ταῦτα λειλάκηκα ὑμῖν,
ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἡμῇ ἐν ὑμῖν μείνῃ,
καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ.

12 Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ
ἡμῇ, ἵνα ἀγαπᾷτε ἀλλήλους,
καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς.

13 Μείζονα ταύτης ἀγάπῃ
οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐ-
τοῦ.

14 Ὅτις φίλοι μου ἐστέ,
ἐὰν ποιῇτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι
ὑμῖν.

15 Οὐκ εἶμι ὑμᾶς λίγων δού-
λους, ὅτι ὁ δούλος οὐκ οἶδεν τί
ποιῇ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ
εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ὃ
ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου
ἐγνώρισα ὑμῖν.

16 Οὐχ ὑμεῖς με ἐξιλέασθε,
ἀλλ' ἐγὼ ἐξιλεξάμην ὑμᾶς, καὶ
ἔθηνκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε,
καὶ καρπὸν φέρετε, καὶ ὁ καρ-
πὸς ὑμῶν μείνῃ· ἵνα ὅ,τι ἐν
αἰτήσῃτε τὸν πατέρα ἐν τῷ
ὀνόματί μου, δῶν ὑμῖν.

17 Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν,
ἵνα ἀγαπᾷτε ἀλλήλους.

18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ,
γινώσκειτε, ὅτι ἡμεῖς πρῶτον ὑμῶν
μεμίσηκα.

19 Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ
κόσμος ἐν τῷ ἴδιον ἰφίλει· ὅτι δὲ
ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ'

ἰγὼ ἐξελέξαμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισῶ ὑμᾶς ὁ κόσμος.

20 Μνημονεύετε τοῦ λόγου, οὐ ἰγὼ εἶπον ὑμῖν· Οὐκ ἔστι δούλος μίζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Εἰ ἰμὶ ἰδίαζαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν.

21 Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά με.

22 Εἰ μὴ ἦλθον, καὶ ἰλάσασα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.

23 Ὁ ἰμὶ μισῶν, καὶ τὸν πατέρα μου μισῶ.

24 Εἰ τὰ ἔργα μὴ ποιήσω ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδὲς ἄλλος ποιῶν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἰωράκασι, καὶ μαμίσηκας καὶ ἰμὶ καὶ τὸν πατέρα μου.

25 Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν. "Ὅτι ἠμίσησάν με ὁσίων."

26 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος, ὃν ἰγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς (τὸ πνῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται) ἱκανὸς μαρτυρήσει περὶ ἱμοῦ.

27 Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἱμοῦ ἐσσι.

ΚΕΦ. ιθ'. 16.

1 ΤΑΥΤΑ λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτι.

2 Ἀποσταγόνους ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ἄρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς, δόξῃ λατρίαν προσφέρειν τῇ Θεῷ.

3 Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα, οὐδὲ ἰμὶ.

4 Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ἄρα, μνημονύητι αὐτῶν, ὅτι ἰγὼ εἶπον ὑμῖν· ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μὴ ὑμῶν ἤμην.

5 Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδὲς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με· Ποῦ ὑπάγεις;

6 Ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν.

7 Ἀλλ' ἰγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑμῖν, ἵνα ἰγὼ ἀπέλθω· ἵαν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἵαν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.

8 Καὶ ἔλθὼν ἱκανὸς, ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως.

9 Περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἰμὶ.

10 Περὶ δικαιοσύνης δὲ, ὅτι

πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω, καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με·

11 Περὶ δὲ κρίσις, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κρίνεται.

12 Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθι βαστάζειν ἄρτι.

13 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἱκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἄφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ, λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγιλεῖ ὑμῖν.

14 Ἐκκεῖνος ἰμὲ δεξάσῃ, ὅτι ἐκ τοῦ ἱμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγιλεῖ ὑμῖν.

15 Πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατήρ, ἰμέ ἐστι· διὰ τοῦτο ἴπουν, ὅτι ἐκ τοῦ ἱμοῦ λαμβάνει, καὶ ἀναγγιλεῖ ὑμῖν.

16 Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψισθέ με, ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα.

17 Ἐἴπον· οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· Τί ἔστι ταῦτο ὃ λέγει ἡμῖν Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψισθέ με· καί· Ὅτι ἰγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα·

18 Ἐλεγον οὖν Ταῦτο τί ἔστιν ὃ λέγει, τὸ μικρὸν; οὐκ αἰσθάνομεν τί λαλεῖ.

19 Ἔγνω ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἤθε-

λον αὐτὸν ἰρωτᾶν, καὶ ἔπιν αὐτοῖς· Περὶ τούτου ζητοῦσι μετ' ἀλλήλων, ὅτι ἴπουν Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψισθέ με·

20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρῆσινται· ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθι, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται.

21 Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γενήσῃ τὸ παιδίον, οὐκ ἔτι μνημονεύει τῆς θλίψεως, διὰ τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγενήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.

22 Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρῆσινται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἄφ' ὑμῶν.

23 Καὶ ἐν ἡμέρῃ ἰμέ οὐκ ἰρωτῆσιν οὐδέν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃτε τὸν πατέρα ἐν τῇ ὀνόματί μου, δώσω ὑμῖν.

24 Ἔως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδὲν ἐν τῇ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε, καὶ λήψισθι, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾗ πληρωμένη.

25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λαλάηκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα, ὅτι οὐκ ἔστι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρήρησά περὶ τοῦ πατρὸς ἀναγγιλεῖν ὑμῖν.

26 Ἐν ἡμέρῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν

τῷ ὀνόματί μου αἰτήσισθι· καὶ οὐ λίγω ὑμῖν, ὅτι ἰγὰ ἱρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν·

27 Αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἰμὶ φιλήκασι, καὶ πισπιστεύκασι, ὅτι ἰγὰ πατέρα τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον.

28 Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἐφίημι τὸν κόσμον, καὶ περινομαίω πρὸς τὸν πατέρα.

29 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ἴδε, νῦν παρήρῃς λαλοῦν, καὶ περινομαίω οὐδεμίαν λέγεις.

30 Νῦν αἶδαμιν, ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρεῖαν ἔχεις, ἵνα τίς σε ἱρωτῇ· ἐν ταύτῃ πιστεύομεν, ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθις.

31 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀρετὴ πιστεύετε·

32 Ἰδοὺ, ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπισθῇτι ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἰμὶ μόνον ἀφῆτι· καὶ οὐκ ἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστι.

33 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἰμοὶ εἰρήνην ἔχησι. Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχισι· ἀλλὰ θαρσύνετε, ἰγὰ νικήκασι τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ιζ'. 17.

1 ΤΑΥΤΑ ἐλάλησιν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἰσῆρει τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶπε·

Πάτερ, ἐλήλυθιν ἡ ὥρα· δέξαι σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δέξωσιν σε·

2 Καθὼς ἴδωκας αὐτῷ ἐκδοῖαι πάσης σαρκὸς, ἵνα πᾶν ὃ δίδωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον.

3 Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπίστουλας Ἰησοῦν Χριστόν.

4 Ἐγὼ σε ἰδέξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔργον ἐτελείωσα, ὃ δίδωκας μοι ἵνα ποιήσω·

5 Καὶ νῦν δέξαι με, σὺ πάτερ, παρὰ σιαυτῷ τῇ δόξῃ, ἣ ἔχον, πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι, παρὰ σοί.

6 Ἐφάνησά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις, οὓς δίδωκας μοι ἐκ τοῦ κόσμου· σοὶ ἦσαν, καὶ ἰμοὶ αὐτοὺς δίδωκας· καὶ τὸν λόγον σου ἐτετηρήκασι.

7 Νῦν ἴγνωκας, ὅτι πάντα ὅσα δίδωκας μοι, παρὰ σοῦ ἐστίν·

8 Ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δίδωκας μοι, δίδωκα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἴγνωσαν ἀληθῶς, ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστυσαν, ὅτι σύ με ἀπίστουλας.

9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἱρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἱρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δίδωκας μοι, ὅτι σοὶ εἰσι·

10 Καὶ τὰ ἰμά πάντα σὰ ἐστίν, καὶ τὰ σὰ ἰμά· καὶ διδύξασμαι ἐν αὐτοῖς.

11 Καὶ οὐκ ἔστι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶ, καὶ ἰγὼ πρὸς σὶ ἔρχομαι. Πάτερ ἄγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, ᾧ δίδωκός μοι, ἵνα ᾤσιν ἐν καθὼς ἡμῖς.

12 Ὅτι ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἰγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὗς δίδωκός μοι ἐφύλαξας, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλियो, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ.

13 Νῦν δὲ πρὸς σὶ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πιστοποιημένην ἐν αὐτοῖς.

14 Ἐγὼ δίδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοὺς, ὅτι οὐκ εἰσιν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἰγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.

15 Οὐκ ἔρωτῶ, ἵνα ἄγῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ.

16 Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶ, καθὼς ἰγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμὶ.

17 Ἀγιάσιν αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀληθινός ἐστι.

18 Καθὼς ἐμὶ ἀπίστυλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ γὰρ ἀπίστυλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον.

19 Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἰγὼ ἀγιάζω ἑαυτὸν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ᾤσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.

20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἔρωτῶ

μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμὶ·

21 Ἵνα πάντες ἰνῶσι, καθὼς σὺ, πάτερ, ἐν ἐμοὶ, καὶ γὰρ ἐν σοὶ, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἰνῶσιν· ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ, ὅτι σὺ με ἀπίστυλας.

22 Καὶ ἰγὼ τὴν δόξαν, ἣν δίδωκός μοι, δίδωκα αὐτοῖς· ἵνα ᾤσιν ἐν, καθὼς ἡμῖς ἐν ἴσμεν.

23 (Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί,) ἵνα ᾤσι τιτιλιωμένοι εἰς ἐν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος, ὅτι σὺ με ἀπίστυλας, καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς, καθὼς ἐμὶ ἡγάπησας.

24 Πάτερ, οὗς δίδωκός μοι, θέλω, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἰγὼ, καὶ οἱ καίτοι ᾤσι μετ' ἐμοῦ· ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν, ἣν ἴδωκός μοι, ὅτι ἡγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου.

25 Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σὶ οὐκ ἔγνω, ἰγὼ δὲ σὶ ἔγνω, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σὺ με ἀπίστυλας.

26 Καὶ ἰγνωρίσα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου, καὶ γνωρίσω· ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἡγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ᾦ, καὶ γὰρ ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ιη'. 18.

1 ΤΑΥΤΑ Εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ

Κίδρων, ἵππου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτοὶ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2 Ἦδὲ δὲ καὶ Ἰουδας, ὁ παραδίδους αὐτὸν, τὸν τόπον· ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

3 Ὁ οὖν Ἰουδας λαβὼν τὴν σπιῦραν, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων.

4 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα ζητεῖτε;

5 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Αἶγυ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι. (Εἰστήκει δὲ καὶ Ἰουδας ὁ παραδίδους αὐτὸν μετ' αὐτῶν.)

6 Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἴπισον χαμαί.

7 Πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρεάτησε· Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.

8 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν, ὅτι ἐγὼ εἰμι· εἰ οὖν ἰμὶ ζητεῖτε, ἀφιστε τούτους ὑπάγειν.

9 Ἴνα πληρωθῇ ὁ λόγος, ὃν εἶπεν· “Ὅτι οὗς δίδωκός μοι, οὐκ ἀπώλισα ἐξ αὐτῶν οὐδὲνα.”

10 Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν, εἶλκυεν αὐτήν, καὶ ἵπαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον, καὶ ἀπίνοψεν αὐτοῦ τὸ

ὠτίον τὸ δεξιόν· Ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλλχος.

11 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Βάλε τὴν μάχαιράν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δίδωκέ μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ πίω αὐτό;

12 Ἡ οὖν σπιῦρα, καὶ ὁ χιλιάρχος, καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνλαβόντες τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔδησαν αὐτόν,

13 Καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἀνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πρεσβυτέρου τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἱναυτοῦ ἐκείνου.

14 Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι συμφέρει ἵνα ἄνθρωπον ἀπολείβωσι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

15 Ἡκολούθη δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής· Ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως.

16 Ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τὴν θύραν ἔξω· Ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος, ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπεν τῇ θυραῳ, καὶ εἰσῆγαγε τὸν Πέτρον.

17 Αἶγυ οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυραῳ τῷ Πέτρῳ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Αἶγυ ἐκεῖνος· Οὐκ εἰμί.

18 Εἰστήκισαν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακινὰν πι-

παηκόντες, ὅτι ψύχος ἦν, καὶ ἰθιερμαίνοντο· ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος ἰσθὺς καὶ θιερμαίνόμενος.

19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.

20 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ παρήσια ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἰγὰ πάντοτε ἰδί-
δαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῇ ἱερῇ, ὅπου πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν·

21 Τί με ἱκιστῶς; ἱκιστῶ-
τησεν τοὺς ἀκηκόοντας, τί ἐλά-
λησα αὐτοῖς; Ἴδε, οὗτοι οἶδασιν
ἀ εἶπον ἰγὰ.

22 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόν-
τες, εἰς τῶν ὑπηρετῶν παριστη-
κὼς ἴδωκε ράπισμα τῷ Ἰησοῦ,
εἰπών. Οὕτως ἀποκρίνη τῷ
ἀρχιερεῖ;

23 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρ-
τύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ
καλῶς, τί με δέεις;

24 Ἀτίστυλιν αὐτὸν ὁ Ἄν-
νας διδιδίμινον πρὸς Καϊάφαν τὸν
ἀρχιερεῖα.

25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἰσθὺς καὶ θιερμαίνόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ· Μη καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; Ἠνέσαστο ἐκίυνος, καὶ εἶπεν· Οὐκ εἰ-
μί.

26 Λίγου εἰς ἐκ τῶν δούλων

τοῦ ἀρχιερείως, συγγενὴς ᾧν οὐ
ἀπικοψι Πέτρος τὸ ὥτιον· Οὐκ
ἰγὰ σοι εἶδον ἐν τῇ κήπῳ μετ'
αὐτοῦ;

27 Πάλιν οὖν ἠνέσαστο ὁ
Πέτρος, καὶ ἐνθίως ἀλίκτωρ
ἰφώνησιν.

28 Ἀγούσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν
ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραι-
τώριον ἦν δὲ πρωτῆ. Καὶ αὐ-
τοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώ-
ριον, ἵνα μὴ μινθῶσιν, ἀλλ'
ἵνα φάγωσι τὸ πᾶσχα.

29 Ἐξῆλθιν οὖν ὁ Πιλάτος
πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπεν· Τίνα
κατηγορίαν φέριτε κατὰ τοῦ
ἀνθρώπου τούτου;

30 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον
αὐτῷ· Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακο-
ποιός, οὐκ ἂν σοι παριδῶκαμιν
αὐτόν.

31 Εἶπιν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλά-
τος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ
κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε
αὐτόν. Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι· Ἡμῖν οὐκ ἐξίστιν ἀπο-
κτεῖναι οὐδέναν.

32 Ἴνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ
πληρωθῇ, ὃν εἶπεν, σημαίνων
ποιῶ θανάτῳ ἡμιλλειν ἀποθνήσ-
κειν.

33 Εἰσῆλθιν οὖν εἰς τὸ πραι-
τώριον πάλιν ὁ Πιλάτος, καὶ
ἰφώνησεν τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων;

34 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέ-

γυς, ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἱμοῦ;

35 Ἀπικρίθη δὲ Πιλάτος· Μήτις ἰγὰρ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἴθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρίδωκάν σοι ἱμοί· τί ἐποίησας;

36 Ἀπικρίθη Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἱμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ βίῳ.

37 Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; Ἀπικρίθη δὲ Ἰησοῦς· Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεὺς εἰμι ἰγὰρ· ἰγὰρ εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· Πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει μου τῆς φωνῆς.

38 Λέγεις αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Τί ἐστιν ἀλήθεια; Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὗρίσκω ἐν αὐτῷ.

39 Ἔστι δὲ συνήθεια ὑμῖν, ἵνα ἵνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῇ πάσχα· βούλισθε οὖν, ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλεῖα τῶν Ἰουδαίων;

40 Ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες, λέγοντες· Μὴ τοῦτον,

ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. Ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

ΚΕΦ. δ. 19.

1 ΤΟΤΕ οὖν ἔλαβιν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἱμαστίζωσι.

2 Καὶ οἱ στρατιῶται πλίξαντες στίφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπίθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυρεῦν περιέβαλον αὐτόν,

3 Καὶ ἔλιγον· Καίριος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἰδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα.

4 Ἐξῆλθιν πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἰδοὺ, ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γινώτε, ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὗρίσκω.

5 (Ἐξῆλθιν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στίφανον, καὶ τὸ πορφυρεῦν ἱμάτιον.) Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος.

6 Ὅτι οὖν ἰδὼν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν, λέγοντες· Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ σταυρώσατε· ἰγὰρ γὰρ οὐχ εὗρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.

7 Ἀπικρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλου ἀποθανεῖν, ὅτι ἱκανὸν υἱὸν Θεοῦ ἐποίησιν.

8 Ὅτι οὖν ἤκουσιν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἰφοβήθη.

9 Καὶ εἰσῆλθιν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· Πόθιν εἰ σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίσιν οὕκ ἴδωκεν αὐτῷ.

10 Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Ἐμὰ οὐ λαλεῖς; οὐκ εἶδας ὅτι, ἔξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε, καὶ ἔξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί σε;

11 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὐκ ἔχεις ἔξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἑμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένοι ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς με σοι, μίζοντα ἁμαρτίαν ἔχει.

12 Ἐκ τούτου ἰζήτη ὁ Πιλάτος ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον, λέγοντες· Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἰ φίλος τοῦ Καίσαρος· πῶς ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.

13 Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισιν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τόπον λεγόμενον Λιβόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ.

14 (Ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχᾶ, ἃρα δὲ ἡσὶ ἱεστη) καὶ λέγει ταῖς Ἰουδαίαις· Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν.

15 Οἱ δὲ ἰκραύγασαν· ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τὸν βασι-

λεὺς ὑμῶν σταυρώσω; Ἀπεκρίθησιν οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν βασιλεῖα, εἰ μὴ Καίσαρα.

16 Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς, ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἤγαγον.

17 Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, ἐξῆλθιν εἰς τὸν λεγόμενον Κρατίου τόπον, ὅς λεγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ.

18 Ὅπου αὐτὸν ἰσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἰντιῦθιν καὶ ἰντιῦθιν, μίσει δὲ τὸν Ἰησοῦν.

19 Ἐγραφε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Ἦν δὲ γιγγραμμένοι· ἸΗΣΟΥΣ Ὁ ΝΑΖΩΡΑΓΟΣ, Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩ'Ν ἸΟΥΔΑΙΩΝ.

20 Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἰγγύς ἦν τῆς πόλιως ὁ τόπος, ὅπου ἰσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γιγγραμμένοι Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστὶ.

21 Ἐλιγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφῃ· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ἀλλ' ὅτι ἐκίνοσ ἐπὶ Βασιλεὺς εἰμι τῶν Ἰουδαίων.

22 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Ὁ γίγγραφα, γίγγραφα.

23 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτι ἰσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, (καὶ ἐποίη-

σαν τίσσασα μέρη, ἐκάστη στρατιώτῃ μέρος) καὶ τὸν χιτῶνα. Ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου.

24 Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἴσται. Ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡ λίγουσα· “Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἱβαλον κλῆρον.” Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἰποίησαν.

25 Εἰστήκυσαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ.

26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν παριστάμενον, ὃν ἠγάπα, λίγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Γυναί, ἴδε ὁ υἱός σου.

27 Εἶτα λίγει τῷ μαθητῇ· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια.

28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα ἤδη τιτίλισται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ, λίγει· Διψῶ.

29 Σκιῦρος οὖν ἔκτιστο ὄξους μιστόν· οἱ δὲ, πλῆσαντες σπόγγον ὄξους, καὶ ὑσώπων περιβέντες, προσήνγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι.

30 Ὅτι οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, ἔπει· Τιτίλισται καὶ

κλίνας πρὸς κεφαλὴν, περιδύνει τὸ πνεῦμα.

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, (ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σήματα ἰν τῷ σαββάτῳ, ἐπὶ παρασκευῇ ἦν, ἣν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου) ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον, ἵνα κατεργῶσιν αὐτῶν τὰ σκίλη, καὶ ἀρῶσιν.

32 Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέϊξαν τὰ σκίλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ.

33 Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἰλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέϊξαν αὐτῷ τὰ σκίλη.

34 Ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἵνυξε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ.

35 Καὶ ὁ ἰσρακὴς μιματεύρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἴσται ἡ μαρτυρία· κἀκῶντος οἶδι, ὅτι ἀληθὴ λίγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύσητε.

36 Ἐγένετο γὰρ ταῦτα, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· “Ὅσ τοῦν οὐ συντρίβῇσιν αὐτοῦ.”

37 Καὶ πάλιν ἰτίει γραφὴ λίγει· “Ὅψονται εἰς ὃν ἐκίνησαν.”

38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησι τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, (ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων) ἵνα ἀρῇ

τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπί-
τρεψεν ὁ Πιλάτος. Ἦλθεν οὖν
καὶ ἤρει τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

39 Ἦλθε δὲ καὶ Νικόδη-
μος (ὁ ἰλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν
νυκτὸς τὸ πρῶτον) φέρων μίγ-
μα σμύρνης καὶ ἀλόνης ὡς λί-
τρας ἑκατόν.

40 Ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἵδθησαν αὐτὸ
ῥηνοῖς μετὰ τῶν ἀρωμάτων,
καθὼς ἴθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις
ἐνταφιάζειν.

41 Ἦν δὲ ἐν τῇ τέττῃ, ὅπου
ἰσταυρώθη, κῆπος, καὶ ἐν τῇ
κῆπῳ μνημεῖον κενόν, ἐν ᾧ οὐ-
δέπω οὐδεὶς ἐτίθη.

42 Ἐκτὶ οὖν διὰ τὴν παρα-
σκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἰγγύς
ἦν τὸ μνημεῖον, ἵδθηκαν τὸν Ἰη-
σοῦν.

ΚΕΦ. κ'. 20.

1 Τῇ δὲ μετὰ τῶν σαββά-
των Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρ-
χεται πρῶτ', σκοτίας ἔστι οὐ-
σης, εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ βλέ-
πει τὸν λίθον ἡρμένον ἐκ τοῦ μνη-
μείου.

2 Τρίχι οὖν καὶ ἔρχεται
πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς
τὸν ἄλλον μαθητὴν, ὃν ἰδίῳι ὁ
Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐταῖς· Ἦ-
ραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου,
καὶ οὐκ οἶδαμεν, ποῦ ἵδθηκαν
αὐτόν.

3 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ

ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ ἤρχοντο
εἰς τὸ μνημεῖον.

4 Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο ἑμοῦ·
καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προῖδρα-
μι τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλ-
θε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον.

5 Καὶ παρακύνψας βλέπει
κείμενα τὰ ῥηνοῖα· οὐ μίνται
εἰσῆλθιν.

6 Ἐρχεται οὖν Σίμων Πέ-
τρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλ-
θιν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ
τὰ ῥηνοῖα κείμενα,

7 Καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ
τῶν ῥηνοίων κείμενον, ἀλλὰ χω-
ρεῖς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τό-
πον.

8 Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ
ἄλλος μαθητὴς, ὁ ἰλθὼν πρῶ-
τος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε,
καὶ ἐπίστυσιν.

9 Οὐδέπω γὰρ ἤδυσαν τῇ
γραφῇ, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νε-
κρῶν ἀναστῆναι.

10 Ἀπῆλθεν οὖν πάλιν πρὸς
ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί.

11 Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς
τῷ μνημείῳ κλαίουσα ἔξω. Ὡς
οὖν ἔκλαιε, παρῆκυνψεν εἰς τὸ
μνημεῖον,

12 Καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους
ἐν λευκοῖς καθιζομένους, ἓνα
πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἓνα πρὸς
τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶ-
μα τοῦ Ἰησοῦ.

13 Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεί-
ναι· Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει

αὐτοῖς· Ὅτι ἦσαν τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ εἶδα ποῦ ἴθηκαν αὐτόν.

14 Ταῦτα εἰποῦσα, ἰστέρα-
φη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ
τὸν Ἰησοῦν ἰστέατα· καὶ οὐκ
ᾔδου, ὅτι Ἰησοῦς ἵστί.

15 Λίγυ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητῶς;
Ἐκίνη, δοποῦσα ὅτι ὁ κηπουρός
ἵστί, λίγυ αὐτῇ· Κύριε, εἰ σὺ
ἰβάστασας αὐτόν, ἐπὶ μοι πῶ
αὐτὸν ἴθηκας, καὶ γὰρ αὐτὸν ᾔ-
ρῃ.

16 Λίγυ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Μαρία. Στραφύῖσα ἐκίνη λί-
γυ αὐτῇ· Ῥαββουνι, ὃ λίγι-
ται, διδάσκαλε.

17 Λίγυ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Μὴ μου ἄπτου· οὐκ γὰρ
ἀναβίβηκα πρὸς τὸν πατέρα
μου· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελ-
φούς μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς·
Αναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου
καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν
μου καὶ Θεὸν ὑμῶν.

18 Ἐρχεται Μαρία ἡ Μαγ-
δαληνὴ ἀπαγγέλουσα τοῖς μα-
θηταῖς, ὅτι ἴωρακε τὸν Κύριον,
καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

19 Οὗσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέ-
ρᾳ ἐκίνη τῇ μιᾷ τῶν σαββά-
των, καὶ τῶν θυρῶν κλεισμέ-
νων, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συ-
νηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰου-
δαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἵστη
εἰς τὸ μέσον, καὶ λίγυ αὐτοῖς·
Εἰρήνη ὑμῖν.

20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἴδυ-
ξιν αὐταῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν
πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν
οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον.

21 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς πάλιν Εἰρήνη ὑμῖν· κατ-
ὼς ἀπίσταλκέ με ὁ πατήρ,
καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς.

22 Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐπιφύ-
σησι, καὶ λίγυ αὐταῖς· Λάβετε
πνεῦμα ἅγιον.

23 Ἄν τινων ἀφῇτε τὰς ἁ-
μαρτίας, ἀφίονται αὐτοῖς· ἂν
τινων κρατῇτε, κικράσθηται.

24 Θωμᾶς δὲ, εἰς ἐκ τῶν
δωδیکا, ὁ λεγόμενος Δίδυμος,
οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτι ἦλθεν ὁ
Ἰησοῦς.

25 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλ-
λοι μαθηταί· Ἐωράκαμεν τὸν
Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Ἐάν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐ-
τοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ
βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν
τύπον τῶν ἥλων, καὶβάλω τὴν
χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐ-
τοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.

26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἐπεὶ
πάλιν ἦσαν ἴσω οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν.
Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν
κλεισμένων, καὶ ἵστη εἰς τὸ
μέσον, καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑ-
μῖν.

27 Εἶτα λίγυ τῷ Θωμᾷ·
Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὦδε, καὶ
ἴδε τὰς χεῖράς μου καὶ φέρε
τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς

τὴν πλιυράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.

28 Ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου, καὶ ὁ Θεός μου.

29 Αἰγὺ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἰώρακός με, πιστίστουκός· μακάριοι, οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ πιστεύσαντες.

30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεία ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἰνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἀ οὐκ ἔστι γηγεραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

31 Ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσῃτε, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κα'. 21.

1 ΜΕΤΑ' ταῦτα ἰφάνερωσιν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριᾶδος· Ἐφάνερωσι δὲ οὕτως.

2 Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο.

3 Αἰγὺ αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· Ὑπάγω ἀλιεύει. Αἰγουσιν αὐτῷ· Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοι. Ἐξῆλθον, καὶ ἐνίβησαι εἰς τὸ πλοῖον ἐνθὺς, καὶ ἐν

ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπιάσαν οὐδὲν.

4 Πρωίας δὲ ἦδη γινομένης, ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μίντοι ἤδωσαν οἱ μαθηταί, ὅτι Ἰησοῦς ἐστι.

5 Αἰγὺ οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Παιδιά, μή τι προσφάγιον ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Οὐ.

6 Ὁ δὲ εἶπεν αὐταῖς· Βάλιτε εἰς τὰ δίξια μίση τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσιτε. Ἐβαλον οὖν, καὶ οὐκ ἔτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.

7 Αἰγὺ οὖν ὁ μαθητὴς ἐκείνος, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ· Ὁ Κύριός ἐστι. Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν ἐκινδύντην διεζώσατο, (ἦν γὰρ γυμνός) καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν.

8 Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, (οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων) σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

9 Ὡς οὖν ἀπίβησαν εἰς τὴν γῆν, βλίπτουσιν ἀνθρακιὰν πυμίνην, καὶ ὀψάριον ἐπιτείμενον, καὶ ἄρτον.

10 Αἰγὺ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐνίγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν.

11 Ἀνίβη Σίμων Πέτρος, καὶ εἴλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, μιστὸν ἰχθύων μεγάλων

ἱκανὸν πιστηκοταστῶν καὶ τοσούτων ὄντων, οὐκ ἰσχύσθη τὸ δίκτυον.

12 Λίγυ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Διῦτι, ἀριστήσατε. Οὐδὲις δὲ ἰτόλμα τῶν μαθητῶν ἔξατάσαι αὐτόν· Σὺ τίς εἶ; ἰδότες, ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν.

13 Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὑψάριον ὁμοίως.

14 Τοῦτο ἦδη τρίτον ἴφανε ρῶθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἰγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.

15 Ὅτι οὖν ἠρίστησαν, λίγυ τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖον τούτων; Λίγυ αὐτῷ· Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας, ὅτι φιλῶ σε· Λίγυ αὐτῷ· Βόσκει τὰ ἄρνια μου.

16 Λίγυ αὐτῷ πάλιν διῦτρον· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λίγυ αὐτῷ· Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας, ὅτι φιλῶ σε. Λίγυ αὐτῷ· Ποίμειναι τὰ πρόβατά μου.

17 Λίγυ αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος, ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας· σὺ γινώσκεις, ὅτι φιλῶ σε. Λίγυ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Βόσκει τὰ πρόβατά μου.

18 Ἀμὴν ἀμὴν λίγω σοι, ὅτι ἤς νεώτερος, ἐξῶντις σιαυτὸν, καὶ περιπάτους ὅπου ἤθε-

λεις· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἱπτινῆς τὰς χυῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζῶσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις.

19 Τοῦτο δὲ εἶπεν, σημαίνει, ποίῃ θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν· Καὶ τοῦτο εἰπὼν, λίγυ αὐτῷ· Ἀπολούθῃ μοι.

20 Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος βλίσπει τὸν μαθητὴν, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ἀκολουθοῦντα· (ὃς καὶ ἀνίπσις ἐν τῷ δειπνῶν ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε;)

21 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λίγυ τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗτος δὲ τίς;

22 Λίγυ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρὸς σε; σὺ ἀκολουθῇ μοι.

23 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκείνος οὐκ ἀποθήσκει· Καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι οὐκ ἀποθήσκει· ἀλλ', Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρὸς σε;

24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς, ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦτα· καὶ οἶδαμιν, ὅτι ἀληθὴς ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

25 Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα ἱποίησιν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἰὰν γραφῇται καθ' ἑν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία.

ΠΡΑΞΕΙΣ

ΤΩΝ

ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

ΚΕΦ. α'. 1.

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἔποι-
ησάμην περὶ πάντων, ὃ Θείο-
φιλε, ὡς ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς πω-
λεῖν καὶ διδάσκειν.

2 Ἀχρεῖ ἦς ἡμέρας, ἐντυλά-
μιος τοῖς ἀποστόλοις, διὰ πνεύ-
ματος ἁγίου, οὗς ἐξελίξατο,
ἀνελήφθη.

3 Οἷς καὶ παρέστησιν ἑαυτὸν
ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν,
ἐν πολλοῖς τρικυρίοις, δι' ἡμι-
ρῶν τισσαράκοντα ὀπτανόμενος
αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς
βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

4 Καὶ συναλιζόμενος παρήγ-
γυλιν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων
μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν
τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς, ἣν
ἠκούσατέ μου.

5 Ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτι-
σεν ὕδατι, ὑμῖς δὲ βαπτισθή-
σθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ, οὐ μετὰ
πολλὰς ταύτας ἡμέρας.

6 Οἱ μὲν οὖν συναλθόντες,
ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Κύ-
ριε, ἡ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀπο-

καθιστάμενος τὴν βασιλείαν τῇ
Ἰσραήλ;

7 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Οὐχ
ὑμῶν ἐστι γινῶσθαι χρόνους ἢ και-
ροὺς, οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ
ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ.

8 Ἀλλὰ λήψισθε δύναμιν
ἐπιλθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος
ἐφ' ὑμᾶς· καὶ ἑστῇ μοι μαρ-
τυρίαι ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν
πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμα-
ρείᾳ, καὶ ἵως ἐσχάτου τῆς γῆς.

9 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλι-
πόντων αὐτῶν ἐπήρθη· καὶ νο-
φίλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν
ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

10 Καὶ ὡς ἀτινίζοντες ἦσαν
εἰς τὸν οὐρανόν, πορευομένου αὐ-
τοῦ, καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο παρευσ-
τήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἰσθμῷ λιου-
κῇ,

11 Οἱ καὶ εἶπον Ἄνδρες
Γαλιλαῖοι, τί ἐσθήκατε ἐμβλί-
ποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος
ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς ἐφ'
ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως

ἐλεύσεται, ὃν τρόπον ἰδιάσασθαι αὐτὸν περιούμενοι εἰς τὸν οὐρανόν.

12 Τότε ὑπέστριψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὅρων τοῦ καλουμένου Ἑλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν.

13 Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερφῶν, οὗ ἦσαν καταμίνοντες, ὃ, τι Πέτρος καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου.

14 Οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ, σὺν γυναίξῃ, καὶ Μαρίας τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν ταῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μίσθῳ τῶν μαθητῶν, εἶπεν· (ἦν τι ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἰκοσιν.)

16 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἴδου πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, ἣν προεῖπε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον διὰ στόματος Δαβὶδ, περὶ Ἰούδα τοῦ γινομένου ὁδηγοῦ ταῖς συλλαβοῦσι τὸν Ἰησοῦν·

17 Ὅτι κατηρέμνημένος ἦν ἐν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης.

18 Οὗτος μὲν οὖν ἐπλήρωτο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας·

καὶ κερνῆς γινόμενος ἐλάκνει μίσος, καὶ ἐξιχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ·

19 Καὶ γινώσκοντες ἠγίνετο πᾶσι ταῖς καταικῶσιν Ἱερουσαλὴμ, ὅσπερ κληθῆναι τὸ χωρίον ἐμῶν τῇ ἰδίᾳ διαλίπῃ αὐτῶν, Ἀκιδάμα, τουτ' ἐστὶ, χωρίον αἵματος.

20 Γίγρεται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· Γενθήτω ἡ ἵπταυλις αὐτοῦ ἱερῆμος, καὶ μὴ ἴστω ὁ καταικῶν ἐν αὐτῇ· Καί· Τῇ ἱπισκοπῇ αὐτοῦ λάβει ἱερὸς.

21 Δεῦ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ, ἐφ' εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς,

22 Ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἵνα τῆς ἡμέρας ἥς ἀνελήφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γινίσθαι σὺν ἡμῖν ἵνα τιύσων.

23 Καὶ ἴστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν, ὃς ἐπιπλήθη Ἰουστos, καὶ Ματθαῖον.

24 Καὶ προσευξάμενοι εἶπεν· Σὺ, Κύριε, καρδιογνώστη πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἵνα,

25 Λαβὼν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστῇ ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐκείνῳ ἐκείνῳ ἐκ τῶν δύο ἵνα,

26 Καὶ ἴδωκαν κληρὸν αὐτῶν καὶ ἔτισιν ὁ κληρὸς ἐπὶ

Ματθίαν, καὶ συγκαταψήφισ-
θη μετὰ τῶν ἰδιῶν ἀποστό-
λων.

ΚΕΦ. β'. 2.

1. ΚΑΙ' ἐν τῇ συμπληροῦσ-
θαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκο-
στῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν
ἐπὶ τὸ αὐτό.

2 Καὶ ἰγίνετο ἄφνω ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ ἤχος ὥσπερ φερομένης
πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσιν
ὅλον τὸν οἶκον, οὗ ἦσαν καθή-
μηναι·

3 Καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς δια-
μεριζόμεναι γλῶσσαι ὥσει πυ-
ρὸς· ἐκάθισέ τι ἐφ' ἵνα ἱκαστον
αὐτῶν,

4 Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες
πνύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο
λαλεῖν ἑαυταῖς γλώσσαις, καθὼς
τὸ πνῦμα ἰδίδου αὐτοῖς ἀπο-
φθίγγισθαι.

5 Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ
κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες
ἐν λαβύῃς, ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν
ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

6 Γινομένης δὲ τῆς φωνῆς
ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος,
καὶ συνεχύθη· ὅτι ἤκουον εἰς
ἱκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λα-
λούντων αὐτῶν.

7 Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ
ἰθαύμαζον, λίγοντες πρὸς ἄλ-
λῃλους· Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοι
εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι;

8 Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν

ἱκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν,
ἐν ᾗ ἰγινῆσθαι;

9 Πάρθοι καὶ Μηδοὶ καὶ Ἑ-
λαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες
τὴν Μισσοποταμίαν, Ἰουδαίαν
τι καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον
καὶ τὴν Ἀσίαν,

10 Φρυγίαν τι καὶ Παμ-
φυλίαν, Ἀἰγυπτον, καὶ τὰ μέρη
τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην,
καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι,
Ἰουδαῖοί τι καὶ προσήλυτοι,

11 Κρήτες καὶ Ἀραβίς, ἀ-
κούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς
ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγα-
λῆα τοῦ Θεοῦ;

12 Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ
διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον
λίγοντες· Τί ἂν θέλοι τοῦτο
εἶναι;

13 Ἐτεροι δὲ διαχλιυάζοντες
ἔλιγον· Ὅτι γλιόκους μεμι-
στωμένοι εἰσὶ.

14 Σταθίς δὲ Πίτρος σὺν
ταῖς ἰδιῶν, ἐπῆρε τὴν φωνὴν
αὐτοῦ, καὶ ἀπιφθίγγετο αὐτοῖς·
Ἄνδρες Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοι-
κοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες,
τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἵστω, καὶ
ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου.

15 Οὐ γὰρ, ὡς ὑμεῖς ὑπο-
λαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν ἵστω·
γὰρ ἄρα τρίτῃ τῆς ἡμέρας·

16 Ἀλλὰ τοῦτό ἵστω τὸ εἰ-
ρημῖνον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ·

17 Καὶ ἵστω ἐν ταῖς ἰσχά-
ταις ἡμέραις, (λίγου ὁ Θεός)
ἐν χιῶ ἀπὸ τοῦ πνύματος μου

ἐπὶ πᾶσαν σάρκα· καὶ προφητεύουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νακίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίαις ἐνυπιασθήσονται.

18 Καὶ γι ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῖν ἀπὸ τοῦ πνεύματος μου, καὶ προφητεύουσι.

19 Καὶ δώσω τίρακα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἄσμιδα καπνοῦ·

20 Ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἰλθῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἱπφανῇ.

21 Καὶ ἴσται, πᾶς ὃς ἂν ἐκπικαλίσσεται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται.

22 Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδιδωγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμει καὶ τέρασι καὶ σημείοις, (οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἶδατε,)

23 Τοῦτον τῇ ὀρισμίνῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ ἔκδοτοι λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων προσπῆξαντες ἀντίλει-
τι.

24 Ὅν ὁ Θεὸς ἀνίστησι, λύσας τὰς ἀόδινας τοῦ θανάτου,

καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατῆσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ.

25 Δαβὶδ γὰρ λίγου εἰς αὐτόν· Προεώραμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ πάντες, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἴσθιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.

26 Διὰ τοῦτο ἐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου· ἴτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασηηνώσει ἰπ' ἱλπίδι,

27 Ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψης τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδίῳ διαφθοράν.

28 Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς· πληρώσεις με ἐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.

29 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔξον εἰπῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαβὶδ, ὅτι καὶ ἰταλιύτησι καὶ ἰτάφῃ, καὶ τὸ μῆμα αὐτοῦ ἴσθιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.

30 Προφῆτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὀρεῖ ἄμωσιν αὐτῷ ὁ Θεός, ἐκ καρποῦ τῆς ἰσθμίας αὐτοῦ καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ·

31 Πρεῖδὸν ἰλάλησι περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη εἰς ἄδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν.

32 Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνίστησιν ὁ Θεός, οὗ πάντες ἡμῖς ἴσμεν μάρτυρες.

33 Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθείς, τὴν τε ἰσαγγελίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος λαβὼν παρὰ

τοῦ πατρὸς, ἐξίχαι τοῦτο, ὃ ὑ-
μῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε.

34 Οὐ γὰρ Δαβὶδ ἀνέβη εἰς
τοὺς οὐρανοὺς· λίγαι δὲ αὐτὸς·
Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου·
Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

35 Ἔως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς
σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

36 Ἀσφαλῶς οὖν γνωσκέτω
πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ Κύ-
ριοι καὶ Χριστοὶ αὐτὸν ὁ Θεὸς
ἰποίησι, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν, ὃν
ὑμῖς ἱσταυρώσασι.

37 Ἀκούσαντες δὲ κατινύ-
γησαν τῇ καρδίᾳ ὑπὸν τι πρὸς
τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς
ἀποστόλους· Τί ποιήσομεν, ἄν-
δρες ἀδελφοί;

38 Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐ-
τούς· Μετανοήσατε, καὶ βαπ-
τισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ
ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄ-
φθισιν ἁμαρτιῶν· καὶ λήψισθε
τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύμα-
τος.

39 Ὅτι μὲν γὰρ ἔστιν ἡ ἰσαγγ-
γελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν,
καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν, ὅ-
σους ἂν προσκαλίσηται Κύριος
ὁ Θεὸς ἡμῶν.

40 Ἐτίροις τι λόγοις πλείοσι
διημερεύετο, καὶ παρικάλει,
λίγων· Σώθητι ἀπὸ τῆς γυναι-
κὸς σκολιᾶς ταύτης.

41 Οἱ μὲν οὖν ἁσμένως ἀπο-
διέχμηναι τὸν λόγον αὐτοῦ, ἔβαπ-
τίσθησαν· καὶ προσετίθησαν τῇ

ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχὰς ὡσεὶ τρισ-
χίλαι.

42 Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦν-
τες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων,
καὶ τῇ κοινωνίᾳ, καὶ τῇ κλάσει
τοῦ ἄρτου, καὶ ταῖς προσευ-
χαῖς.

43 Ἐγένετο δὲ πάση ψυχῇ
φόβος· πολλά τι τίρατα καὶ
σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγί-
νετο.

44 Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες
ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ εἶχον ἅ-
παντα κοινά,

45 Καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς
ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ δι-
μέριζον αὐτὰ πᾶσι, καθότι ἂν
τις χρεῖαν εἶχε.

46 Καθ' ἡμέραν τι προσκαρ-
τεροῦντες ὑμνομαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ,
κλῶντίς τι κατ' οἶκον ἄρτον,
μιτιλάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλ-
λίᾳ καὶ ἀφελότητι καρδίας,

47 Αἰνοῦντες τὸν Θεόν, καὶ
ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν
λαόν. Ὁ δὲ Κύριος προσετίθει
τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ
ἐκκλησίᾳ.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ἘΠΙ' τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος
καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ
ἱερὸν ἐπὶ τὴν ᾠραν τῆς προσευ-
χῆς τῇ ἐκκλησίᾳ.

2 Καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ
κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων,

ἔβαστάζετε ὃν ἐτίθει καὶ ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὠραίαν, τοῦ αἰτῶν ἱλημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερὸν.

3 Ὃς ἰδὼν Πίτρον καὶ Ἰωάννην μίλλοντας εἰσιῖναι εἰς τὸ ἱερὸν, ἡρώτα ἱλημοσύνην λαβεῖν.

4 Ἀνίστας δὲ Πίτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, εἰπιβλίψον εἰς ἡμᾶς.

5 Ὁ δὲ ἐπιτίχιν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν.

6 Εἶπὶ δὲ Πίτρος· Ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι· Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ἰγυραι καὶ περιπάτω.

7 Καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χερὸς ἡγυρε· παραχρῆμα δὲ ἰσχυρώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά.

8 Καὶ ἑκαλλόμενος ἴστη, καὶ περιπάτω· καὶ εἰσῆλθι σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν, περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος, καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν.

9 Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν.

10 Ἐπιγίνωσκόν τι αὐτὸν, ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἱλημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὠραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἱστάσεως ἐπὶ τῷ συμβιβηκότι αὐτῷ.

11 Κρατοῦντος δὲ αὐτοῦ τὸν Πίτρον καὶ Ἰωάννην, συνίδραμι πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶνος, ἑκαμβοί.

12 Ἰδὼν δὲ Πίτρος ἀπικρίνατο πρὸς τὸν λαόν· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀντιτίθεται, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ ὑσισβίᾳ πιστωκόσι τοῦ περιπατῶντος αὐτόν;

13 Ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἰδοῦσιν τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ἡμῖς μὲν περιδύναμι, καὶ ἡγήσασθαι αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν.

14 Ὅτις δὲ τὸν ἄγιον καὶ δίκαιον ἡγήσασθαι, καὶ ἡγήσασθαι ἄνδρα φονία χαρισθῆναι ὑμῖν·

15 Τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπικτινίσαντι· ὃν ὁ Θεὸς ἡγυρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμῖς μάρτυρές ἐσμεν.

16 Καὶ ἐπὶ τῇ πίστι τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἶδατε, ἰσχυρώσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἡ πίστις ἡ δὲ αὐτοῦ ἰδωκὶν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν.

17 Καὶ νῦν, ἀδελφοί, εἶδα ὅτι κατὰ ἄγνωϊαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν.

18 Ὁ δὲ Θεὸς ἃ προκατήγγιλλε διὰ στόματος πάντων

τῶν προφητῶν αὐτοῦ, παθεῖν τὸν Χριστὸν, ἐπλήρωσιν οὕτω.

19 Μισανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ ἐξαλυθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας· ὅπως ἂν ἴλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου,

20 Καὶ ἀποστείλῃ τὸν περικυλισμένον ὑμῖν Ἰησοῦν Χριστόν·

21 Ὃν δι' οὐρατὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσις πάντων, ὃν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αἰῶνος.

22 Μωσῆς μὲν πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν· Ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμὶ· αὐτοῦ ἀκουσέσθε κατὰ πάντα, ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς.

23 Ἔσται δὲ, πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἐκολοβρευθήσεται ἐν τοῦ λαοῦ.

24 Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθέξης, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ κατήγγιλαν τὰς ἡμέρας ταύτας.

25 Ἐμῶς ἔστι οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης, ἥς διέδοτο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λόγων πρὸς Ἀβραάμ· Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνυλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς.

26 Ἐμῖν πρῶτον ὁ Θεὸς, ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ, ἀπίστειλεν αὐτὸν ἐυλογοῦντα ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. 8. 4.

1 ΛΑΛΟΥΝΤΩΝ δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπίστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι,

2 Διαπεινούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν.

3 Καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθιντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη.

4 Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστεισαν· καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε.

5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλὴμ·

6 Καὶ Ἄναν τὸν ἀρχιερέα, καὶ Καϊάφαι καὶ Ἰωάννη καὶ Ἀλῆξανδρον, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γίνους ἀρχιερατικοῦ.

7 Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν μίση, ἐκυνθάνοντο· Ἐν ποίῳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ποιοῖσθε τοῦτο ὑμῖς;

8 Τότε Πέτρος πληθεύς πνεύματος ἁγίου, εἶπε πρὸς αὐ-

τούς· Ἀρχοντες τοῦ λαοῦ, καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ,

9 Εἰ ἡμῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθινοῦς, ἐν τίνι οὗτος σίσσεται·

10 Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ Θεὸς ἡγίαρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν σούτῃ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής.

11 Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὁ γινόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας.

12 Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῃ οὐδενὶ ἢ σωτηρία· οὔτι γὰρ ὄνομα ἔστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δίδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

13 Θιμωρῶντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι, ὅτι ἄνθρωποι ἀγροκόμητοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἰθαύμαζον, ἰσχυγίνωσκον τε αὐτούς, ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν.

14 Τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τιθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντιπῆν.

15 Κελεύσαντες δὲ αὐτούς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνίβαλον πρὸς ἀλλήλους,

16 Λίγοντες· Τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν

γὰρ γνωστὸν σημαῖον γίγνηται δι' αὐτῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Ἱερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι.

17 Ἄλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλείῳ διαιτηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπωλὴ ἀπωλησώμεθα αὐτοῖς, μακίτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδὲν ἀνθρώπων.

18 Καὶ καλίσαντες αὐτοὺς, παρήγγυλαν αὐτοῖς τὸ καὶ τοῦ μὴ φθίγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ.

19 Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον· Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατι.

20 Οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμῖς ἃ εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν.

21 Οἱ δὲ προσακυλησάμενοι ἀπίλυσαν αὐτοὺς, μηδὲν ἐρίσποντες τὸ πῶς κολάσονται αὐτούς, διὰ τὸν λαόν· ὅτι πάντες ἰδοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ γιγνόντῃ.

22 Ἐτῶν γὰρ ἦν πλείωσι τισσαρέμεστα ὁ ἄνθρωπος, ἰφ' ὃν ἐγγίγνηται τὸ σημαῖον τούτου τῇ ἰάσει.

23 Ἀπολυθέντες δὲ ἄλλοι πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγυλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον.

24 Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμαδὸν ἤραν φωνὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἶπον· Δίσκομα, σὺ ὁ Θεὸς

ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς·

25 Ὁ διὰ στόματος Δαβὶδ παῖδός σου εἰπών· Ἴνα τί ἰφρύναν ἴθνη, καὶ λαοὶ ἐμελίτησαν κινά·

26 Παρίστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἀρχόντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.

27 Συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἰχρυσας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος, σὺν ἴθνεσι καὶ λαοῖς Ἰερουζαλ,

28 Παιῆσαι ἴσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρῃσι γινέσθαι.

29 Καὶ τὰ νῦν, Κύριε, ἱπιδεῖς ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δις τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου,

30 Ἐν τῷ τὴν χυρὰ σου ἐκταίνῃσι εἰς ἱάσιν, καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ.

31 Καὶ διηθίνωνται αὐτῶν ἰσαλιύθῃ ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι καὶ ἐπλήσθησαν ἀπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἰλάλου τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

32 Τοῦ δὲ πλάθους τῶν πει-

τιουσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία· καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλιγιν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἀπαντα κοινά.

33 Καὶ μεγάλη δυνάμει ἀτιδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀποστόλοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς.

34 Οὐδὲ γὰρ ἰνδῆς τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἴφιστον τὰς τιμὰς τῶν πικρασκονμένων,

35 Καὶ ἰσίδουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διὰ τοῦτο δὲ ἰπάσθη, καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχιν.

36 Ἰωσῆς δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ὅπὸ τῶν ἀποστόλων, (ὃ ἴσθι μεθιερμηνεύομενος, υἱὸς παρακλήσεως) Λευίτης, Κύριος τῷ γίνῃ,

37 Ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤπιγεν τὸ χρῆμα, καὶ ἴθνη παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

ΚΕΦ. ε'. 5.

1 ἈΝΗΡ δὲ τις Ἀνανίας ἐνόματι, σὺν Σαπφίρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἰπώλησι κτήμας·

2 Καὶ ἰνοσφίστατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνιδούας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ ἰσίδοντας μέρος τι, παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἴθηνεν.

3 Εἶπὶ δὲ Πίτρος· Ἀναΐα, διὰ τὸ πληρῶσαι ὁ σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαι σε τὸ πνῦμα τὸ ἅγιον, καὶ νοσήσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ κυρίου;

4 Οὐχὶ μίση, σοὶ ἴμην, καὶ πρᾶξιν, ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι ἰδοὺ ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο, οὐκ ἐψεύσω ἄνθρωποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ.

5 Ἀκούων δὲ ὁ Ἀναΐας τοὺς λόγους τούτους, πρὶν ἐξέλθῃ. Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

6 Ἀναστάντες δὲ οἱ νώτιοι συνίστασθαι αὐτὸν, καὶ ἐξινέγκαντες ἴθαψαν.

7 Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρῃν τριῶν διαστήμα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ ἰδούσα τὸ γεγονός ἐσῆλθεν.

8 Ἀπικρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πίτρος· Εἰπὶ μοι, εἰ τοσούτου τὸ κυρίον ἀπίδουσι; Ἡ δὲ εἶπε· Ναί, τοσούτου.

9 Ὁ δὲ Πίτρος εἶπε πρὸς αὐτήν. Τί ὅτι συμφωνήθη ὑμῖν πυράσαι τὸ πνῦμα Κυρίου; Ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου, ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ εἰσοίσουσί σε.

10 Ἐπιστὶ δὲ παραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέλθοντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκρὰν, καὶ ἐξινέγκαντες ἴθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς.

11 Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας

ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶ ἀποστόλου ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλὰ· καὶ ἦσαν ἰσοδυναμοὶ ἅπαντες ἐν τῇ στοῇ Σολομῶνος.

13 Τῶν δὲ λοιπῶν οὕτως ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς· ἀλλ' ἰμεγαλύνει αὐτοὺς ὁ λαός.

14 (Μᾶλλον δὲ προστίθιναι πιστιύοντες τῷ Κυρίῳ, πλῆθος ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν)

15 Ὡς τε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφίρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τίθιναι ἐπὶ κλισίων καὶ κραββάτων, ἵνα ἐρχομένου Πίτρου κῆν ἢ σκία ἐπισκίασῃ ἐπὶ αὐτῶν.

16 Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πύριξ πόλειον εἰς Ἱερουσαλὴμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· οἵτινες ἰδεραιπύοντο ἅπαντες.

17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, (ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων) ἐπλήσθησαν ζήλου,

18 Καὶ ἐπίβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθιντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ.

19 Ἀγγεῖλος δὲ Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἠνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγὼν τε αὐτοὺς, εἶπε·

20 Πορεύεσθε, καὶ σταθίνατε λαλιῶντες ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάν-

τα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης.

21 Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἰδίδασκον, Παραγινόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνεικάλισαν τὸ συνδριον καὶ πᾶσαν τὴν γιουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἀπίστειλαν εἰς τὸ δισμωτήριον, ἀχθῆναι αὐτούς.

22 Οἱ δὲ ὑπηρεῖται παραγινόμενοι οὐχ ἔδρων αὐτούς ἐν τῇ φυλακῇ· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν,

23 Λέγοντες· Ὅτι τὸ μὲν δισμωτήριον ἔδρομιν κυκλισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλακας ἱστώτας πρὸ τῶν θυρῶν· ἀνοίξαντες δὲ, ἴσω οὐδὲνα ἔδρομιν.

24 Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους, ὅτι ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουσιν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο.

25 Παραγινόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς· Ὅτι ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οὗς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἱστώτες, καὶ διδάσκοντες τοὺς λαόν.

26 Τότε ἀπὸ τῶν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρεταῖς, ἤγαγεν αὐτούς, οὐ μετὰ βίας· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαὸν ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.

27 Ἀγαγόντες δὲ αὐτούς ἔστησαν ἐν τῷ συνδρίῳ. Καὶ ἰσηρώτησεν αὐτούς ὁ ἀρχιερεὺς,

28 Λέγων· Οὐ παραγγεῖλας παρεγγείλαμεν ὑμῖν, μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ, πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλισθε ἱπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πίτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι, εἶπον· Πειθαρχεῖν δι' Θεοῦ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις.

30 Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἡγίρειν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διαχειρίσασθε κριμάσαντες ἐπὶ ξύλῳ.

31 Τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἄφισιν ἁμαρτιῶν.

32 Καὶ ἡμῖς ἴσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ Θεός, τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.

33 Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελθεῖν αὐτούς.

34 Ἀναστὰς δὲ τις ἐν τῷ συνδρίῳ Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος, τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκίλευσεν ἔξω βραχὺ τι τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι.

35 Εἰπὶ τε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς, ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, τί μίλλετε πράσσειν.

36 Πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡ-

μερῶν ἀνίστη Θιούδης, λίγων εἶναι τῶν αὐτῶν, ᾧ προσκαλλάβη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων ὃς ἀνῆλθον, καὶ πάντες ὅσοι ἐπιδίδοντο αὐτῷ, διελύθησαν, καὶ ἰγίνοντο εἰς εὐδίαν.

37 Μετὰ τοῦτοι ἀνίστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἀπέστησε λαὸν ἰκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς ἀπώλιστο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπιδίδοντο αὐτῷ, δισκορπίσθησαν.

38 Καὶ τῶν λίγων ὁμῶν, ἀπέστησε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἔδωκε αὐτούς· ὅτι ἰὰν ἢ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται·

39 Εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν, οὐ δύνασθι καταλῦσαι αὐτοὺς, μήποτε καὶ θεμάχοι ὑρεθῆτι.

40 Ἐπίσθηναι δὲ αὐτῷ· καὶ προσκαλισάμενοι τοὺς ἀποστόλους, δίδραντες παρήγγειλαν μὴ λαλῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπίλυσαι αὐτούς.

41 Οἱ μὲν οὖν ὑποκύοντες χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνδρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος κατηξάμηναι ἀτιμασθῆναι.

42 Πᾶσάν τι ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἑαύοντο διδάσκοντες καὶ ἐπαγγιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.

ΚΕΦ. ε'. 6.

1 ἘΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ταύ-

ταις πληθύνοντων τῶν μαθητῶν, ἰγίνετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παριθιροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν.

2 Προσκαλισάμενοι δὲ οἱ ὀδιδάκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον· Οὐκ ἀριστόν ἐστιν ἡμῶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διακονῶν τεραπίζαις.

3 Ἐπισκίψασθι οὖν ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἱστῶν, πλήρεις πνεύματος καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης.

4 Ἡμῶς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκατετήσομεν.

5 Καὶ ἤρισιν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους· καὶ ἐξελέκοντο Στίφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχωρον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενῶν, καὶ Νικόλαον προ-ἑλύτην Ἀντιοχία·

6 Οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων καὶ προσευξάμενοι ἐπίθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας.

7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠύξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα· πολὺς τε ὄχλος τῶν ἰσραὴν ὑπήκουον τῇ πίστι.

8 Στίφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμειος ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῇ λαῷ.

9 Ἀνίστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀλεξανδρίων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας, συζητοῦντες τῷ Στιφάνῳ·

10 Καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνύματι τοῦ ἱλαίου.

11 Τότε ὑπέβαλον ἄνδρας, λέγοντας· ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάβη εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν Θεόν.

12 Συνεικίνησάν τι τὸν λαόν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἱπυστάντες συνέσπασαν αὐτὸν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον.

13 Ἔστησάν τι μάρτυρας ψευδοῦς, λέγοντας· Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου.

14 Ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος· Ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἴθη, καὶ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς.

15 Καὶ ἀντιτίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθιζόμενοι ἐν τῷ συνέδριῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ἐπὶ πρόσωπον ἁγγέλου.

ΚΕΦ. Ζ'. 7.

1 Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς· Εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχουσιν·

2 Ὁ δὲ Ἰφν· Ἄνδρες ἀδελφοί

καὶ πατέρες, ἀκούσατε· Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ· ὄντι ἐν τῇ Μισοποταμίᾳ, πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαββάν·

3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐξέλθι ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ διῦρο εἰς γῆν, ἣν ἂν σοι δείξω.

4 Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Καλδαίων, κατήκτισεν ἐν Χαββάν· ἀπέκτισεν, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετόπισιν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε·

5 Καὶ οὐκ ἴδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός· καὶ ἱππηγγίλατο αὐτῷ δοῦναι εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου.

6 Ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ Θεός· Ὅτι ἴσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάραιεν ἐν γῇ ἁλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια·

7 Καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἴαν δουλεύσουσι, πρῶτον ἰγὰν, εἶπεν ὁ Θεός· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελύσονται, καὶ λατρεύσουσί μοι ἐν τῇ τόπῳ τούτῃ.

8 (Καὶ ἴδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἰγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτιμιν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ· καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας.

9 Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώ-

σαντες, τὸν Ἰωσήφ ἀπέδωκε εἰς Αἴγυπτον καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

10 Καὶ ἐξέλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἱκαναίην Φαραὼ βασιλῆως Αἰγύπτου, καὶ κατίστησιν αὐτὸν ἡγεύμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ.

11 Ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ Καναν, καὶ θλίψις μεγάλη· καὶ οὐχ εὗρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν.

12 Ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα νῦν ἐν Αἰγύπτῳ, ἐκπέμψεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον.

13 Καὶ ἐν τῇ δευτέρῃ ἀνιγνώρισθαι Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γίνεσθαι τοῦ Ἰωσήφ.

14 Ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετικαλίστατο τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν, ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα ὄντων.

15 Κατίβη δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν.

16 Καὶ μετετίθησαν εἰς Συχὲμ, καὶ ἐτίθησαν ἐν τῷ μνήματι, ὃ ὠνόμαστο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἑμμέρ τοῦ Συχέμ.)

17 Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας, ἥς ἔμουσεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραὰμ, ἠύξηνεν ὁ

λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ.

18 Ἀχρεὶς οὖν ἐγένετο βασιλεὺς Ἰταίος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ.

19 Οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν, ἐπάκουσε τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοῦ ποιῆν ἱκετα τὰ βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι.

20 Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγενήθη Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστὺς τῷ Θεῷ· ὃς ἀνιτράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς.

21 Ἐκτεθνήτα δὲ αὐτὸν, ἐξέλατο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ, καὶ ἀνδρείψατο αὐτὸν ἰαυτῇ εἰς υἱόν.

22 Καὶ ἐπαιδείθη Μωϋσῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων· ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργois αὐτοῦ.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τισσαρακονταετὴς χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, τοὺς υἱούς Ἰσραὴλ.

24 Καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον, ἠμύνατο, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκεσθαι τῷ κατακτονουμένῳ, πατάξας τὸν Αἰγύπτιον.

25 Ἐνόμιζε δὲ συνίναί τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ δὲ οὐ συνῆκαν.

26 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ᾤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλασιν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπών·

Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε ὅμοις, ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους ;

27 Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον, ἀπόσωτο αὐτόν, ἵπῶν· τίς σε κατίστησιν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς ;

28 Μὴ ἀνταῖν μοι σὺ θέλεις, ὃν τρέπον ἀντίλεις χθὲς τὸν Αἰγύπτιον ;

29 Ἐφυγε δὲ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροις ἐν γῇ Μαδιὰμ, εὐ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο.

30 Καὶ πληρωθῆντων ἱσῶν τισσαράκοντα, ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου.

31 Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν, ἰθαύμαζε τὸ ὄραμα· προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατακλιθεῖσαι, ἐγένετο φωνὴ Κυρίου πρὸς αὐτόν·

32 Ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Ἐντρομος δὲ γινόμενος Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι.

33 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος· Ἀῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἵστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν.

34 Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στυγαγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατίβην ἐξιλεῖσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δῶρε, ἀποστιλῶ σε εἰς Αἴγυπτον.

35 Ταῦτον τὸν Μωϋσῆν ὃν ἤρ-

νήσαντο, εἰπόντες· τίς σε κατίστησιν ἄρχοντα καὶ δικαστήν ; ταῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπίστυλιν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ.

36 Οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἵτη τισσαράκοντα.

37 Οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς, ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμὶ· αὐτοῦ ἀκούσθε.

38 Οὗτός ἐστιν ὁ γινόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἰδίξατο λόγια ζῶντα δοῦναι ἡμῖν·

39 Ὡς οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γινέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπόσαντο, καὶ ἰστέραντο τὰς καρδίας αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον.

40 Εἰπόντες τῷ Ἀαρὼν Ποίησον ἡμῖν θεοὺς, οἱ προσπορεύονται ἡμῶν ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδामεν τί γέγοιναι αὐτῷ.

41 Καὶ ἰμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ ἰδῶλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν.

42 Ἐστρεψέ δι ὁ Θεὸς, καὶ παρίδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ· καθὼς γίνεσθαι ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν· Μὴ σφάγια καὶ θυσιάαι προσηνίκατέ μοι ἴτη τισσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ·

43 Καὶ ἐπιλάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὼχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θιού ὑμῶν Ῥιμφὰν, τοὺς τύπους, οὓς ἐπωήσατε προσκυνῶν αὐτοῖς· καὶ μετακινῶ ὑμᾶς ἐπὶ κίονα Βαβυλῶνος.

44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν ἐν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἠωράκει·

45 Ἡ καὶ εἰσήγαγον διαδιξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχύσει τῶν ἰδῶν, ὃν ἔξωσιν ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ὥς τῶν ἡμερῶν Δαβὶδ·

46 Ὃς εὗρε χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἤτήσατο εὐρεῖν σκηνώμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ.

47 Σολομὼν δὲ ὑποδόμησεν αὐτῷ οἶκον.

48 Ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήταις κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει·

49 Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου. Ποῖον οἶκον οἰκοδομήσατέ μοι· λέγει Κύριος· ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου·

50 Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα·

51 Σπληροτέρα χηλαι, καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὤσιν ὑμῶς αἰ ἐν τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὥς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς.

52 Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἰδίαζαν οἱ πατέρες ὑμῶν· καὶ ἀπίπτυναν τοὺς προκαταγγέλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, ὃ τῶν ὑμῶς προδότην καὶ φονεὺς γιγίνεσθαι·

53 Οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἰφυλάξατε.

54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχοι τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν.

55 Ὑπάρχον δὲ πλῆρες πνεύματος ἁγίου, ἀντίστας ἔς τὸν οὐρανόν, εἶδε δέξαν Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἰστώτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ,

56 Καὶ ἔπιν' Ἰδοὺ, θιωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀναφγμίνους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἰστώτα τοῦ Θεοῦ.

57 Κράζαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνίσχον τὰ ὄντα αὐτῶν, καὶ ᾄρμησαν ἱμεθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν·

58 Καὶ ἐμβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, ἐλισβεύλου. Καὶ οἱ μάρτυρες ἀτίθιντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νιανίου καλουμένου Σαύλου.

59 Καὶ ἰλθοβόλουν τὸν Στίφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· Κύριε Ἰησοῦ, δίξαι τὸ πνιμά μου.

60 Θυῖς δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐκοιμήθη.

¶

ΚΕΦ. η'. 8.

1 ΣΑΥΛΟΣ δὲ ἦν συνιδοκῶν τῇ ἀναιρίσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἰκίνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες τε δισπαρήσαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων.

2 Συνεκρίμισαν δὲ τὸν Στίφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἐπωήσαντο κοπιτὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ.

3 Σαῦλος δὲ ἰλυμαίνεται τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους ἐσπορευόμενος, σύρει τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παραδίδου εἰς φυλακὴν.

4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρίντις διῆλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον.

5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν.

6 Προσῆχόν τι οἱ ὄχλοι ταῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φίλιππου ὁμοθυμαδὸν, ἐν τῇ ἀκούῃ

αὐτοῦ καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα καὶ ἰσχύι.

7 Πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνιύματα ἀκάθαρτα, βοῶντα μεγάλη φωνῇ, ἐξήρχιστο· πολλοὶ δὲ παραλειμμένοι καὶ χωλοὶ ἰδραπνύθησαν.

8 Καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

9 Ἀπὴρ δέ τις, ὀνόματι Σίμων, προῦπήρχεν ἐν τῇ πόλει, μαγίστων, καὶ ἱερωτῶν τὸ ἔθος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἱαυτὸν μέγαν.

10 Ὅτι προσῆχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ καλουμένη μεγάλη.

11 Προσῆχον δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἰκανῶς χρόνῳ ταῖς μαγίαις ἐξισταίναι αὐτούς.

12 Ὅτι δὲ ἰσίστιυσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένην τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἱερακίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.

13 Ὅ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἰσίστιοι, καὶ βαπτισθεῖς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ· θεωρῶν τε δυνάμεις καὶ σημεῖα μεγάλα γινόμενα, ἐξίστατο.

14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπὸστολοι, ὅτι διδικται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην.

15 Οἷτινες καταβάντες προσ-
 ῥύζαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λά-
 βωσι Πνεῦμα Ἅγιον.

16 (Οὕτω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ
 αὐτῶν ἐκτεπιστωπὸς, μόνον δὲ
 βαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ
 ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.)

17 Τότε ἐπιστήθουν τὰς χι-
 τῶν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἱλάμβανον
 Πνεῦμα Ἅγιον.

18 Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων, ὅτι διὰ
 τῆς ἐπιθέσεως τῶν χιτῶν τῶν
 ἀποστόλων δίδεται τὸ Πνεῦμα
 τὸ ἅγιον, προσήγγειν αὐτοῖς
 χρήματα,

19 Λέγων· Δότε κἄμοι τὴν
 ἰξουσίαν ταύτην, ἵνα ὅ ἵαν ἐπι-
 θῶ τὰς χιτῶνας, λαμβάνῃ Πνεῦ-
 μα Ἅγιον.

20 Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐ-
 τόν· Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ
 εἴη εἰς ἀπώλυσιν· ὅτι τὴν δω-
 ρίαν τοῦ Θεοῦ ἰνὸμισας διὰ χρη-
 μάτων πᾶσθαι.

21 Οὐκ ἔστι σοὶ μέρος οὐδὲ
 κλῆρος ἐν τῇ λόγῳ τούτῳ· ἡ
 γὰρ καρδιά σου οὐκ ἔστιν ἐν-
 θύια ἵνατι τοῦ Θεοῦ.

22 Μισανόησον οὖν ἀπὸ τῆς
 πακίας σου ταύτης, καὶ διή-
 θητι τοῦ Θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφιεθήσι-
 ται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας
 σου.

23 Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας,
 καὶ σύνδισμοι ἀδικίας ὁρῶ σι
 ὄντα.

24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων
 εἶπεν· Διέθθητι ὑμῖς ὑπὲρ ἑμοῦ

πρὸς τὸν Κύριον, ὅπως μηδὲν
 ἐπίλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὃν εἰρήκατι.

25 Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυρά-
 μαι, καὶ λαλήσαντες τὸν λό-
 γον τοῦ Κυρίου, ὑπῆστρεψαν εἰς
 Ἱερουσαλὴμ, πολλὰς τε κώ-
 μας τῶν Σαμαρειτῶν ἐξηγγιλί-
 σαντα.

26 Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλά-
 λησι πρὸς Φίλιππον, λέγων·
 Ἀνάστηθι, καὶ πορεύου κατὰ
 μισημβρίαν, ἐπὶ τὴν ὁδὸν τῇ
 καταβαίνουσιν ἀπὸ Ἱερουσα-
 λὴμ εἰς Γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἱε-
 ρος.

27 Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη·
 καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ Λιβύου ἐκ τοῦ
 δυνάστης Καυδάκης τῆς βασι-
 λίσσης Λιβύων, ὃς ἦν ἐπὶ πά-
 σης τῆς γάζης αὐτῆς· ὃς ἐλθ-
 ούς προσκυνήσων εἰς Ἱερουσα-
 λὴμ,

28 Ἦν τε ὑποστρέφων καὶ
 καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐ-
 τοῦ, καὶ ἀνagίνωσκε τὸν προ-
 φῆτην Ἑσαΐαν.

29 Εἶπε δὲ τὸ πνεῦμα τῷ
 Φίλιππῳ· Πρόσιθι, καὶ καλ-
 λήθητι τῷ ἄρματι τούτῳ.

30 Προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιπ-
 πος ἤκουσιν αὐτοῦ ἀναγινώσ-
 κοντος τὸν προφῆτην Ἑσαΐαν,
 καὶ εἶπεν· Ἐγὼ γι γνωσκὺς
 εἰ ἀναγινώσκεις·

31 Ὁ δὲ εἶπεν· Πῶς γὰρ ἂν
 δυναίμην, ἵαν μή τις ὁδηγήσῃ με·
 Παρικάλισί τι τὸν Φίλιππον,
 ἀναβάττα καθίσαι σὺν αὐτῷ.

32 Ἡ δὲ περιτομή τῆς γραφῆς, ἣν ἀνιγίνωσκιν, ἦν αὕτη· Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἄμνος ἱκαντίον τοῦ κίρηντος αὐτὸν ἄφρωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

33 Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη· τὴν δὲ γινῶσκ αὐτοῦ τίς διηγήσεται; ὅτι αἵρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

34 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ υἱοῦχος τῇ Φιλίππῳ εἶπεν· Δόμοί σου, περὶ τίνας ὁ προφήτης λίγει τούτο; περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἑτέρου τινός;

35 Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρχάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσαστο αὐτῇ τὸν Ἰησοῦν.

36 Ὡς δὲ ἱπαραύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθεν ἐπὶ τὴν ὕδωρ· καὶ φησιν ὁ υἱοῦχος· Ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει με βαπτισθῆναι;

37 Εἶπεν δὲ ὁ Φίλιππος· Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεστιν. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν· Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

38 Καὶ ἐκίλευσε στῆναι τὸ ἄρμα· καὶ κατίβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅτι Φίλιππος καὶ ὁ υἱοῦχος· καὶ ἰβάπτισεν αὐτόν.

39 Ὅτι δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα Κυρίου ἤρπασεν τὸν Φίλιππον· καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ υἱοῦχος· ἔπο-

ρεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων.

40 Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἀζωτον· καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας, ἵως τοῦ ἰλθῆναι αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

ΚΕΦ. β. 9.

1 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔστι ἱμνήων ἀπυλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῇ ἀρχιερεῖ.

2 Ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἱστορίας εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως ἰάν τινες εὐρῇ τῆς ὁδοῦ ὄντας, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, διδιδμένους· ἀγάγη εἰς Ἱερουσαλὴμ.

3 Ἐν δὲ τῇ περιεύσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίξιν τῇ Δαμασκῷ· καὶ ἐξαίφνης περιέστρεψεν αὐτὸν ὥς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

4 Καὶ πεισὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λίγουσαν αὐτῷ· Σαούλ, Σαούλ· τί με διώκεις;

5 Εἶπεν δὲ· Τίς εἰ, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις· σκληρόν σου πρὸς κέντρα λακτίζεις.

6 Τρίμων τι καὶ θαμβῶν εἶπεν· Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; Καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν· Ἀνάστηθι καὶ ἕσθι εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι τί σε δεῖ ποιεῖν.

7 Οἱ δὲ ἄνδρες αἱ συνεδίουσιν αὐτῷ, εἰσθήκυσαν ἰσχυροὶ, ἀκούοντες μὴ τῆς φωνῆς, μηδὲνα δὲ διαρροῦντες.

8 Ἐγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς· ἀναγγέλλων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲνα ἱβλίσκει· χυμαγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσάγαγον εἰς Δαμασκόν.

9 Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων· καὶ οὐκ ἔφαγεν, οὐδὲ ἔπιεν.

10 Ἦν δὲ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ ἔπιε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν ὁράματι· Ἀνανία. Ὁ δὲ ἔπειν· Ἰδοὺ ἰγὼ, Κύριε.

11 Ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν βύμην τὴν παλουμένην ἐν τῷ ὄρει, καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι, Ταρσία· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται,

12 Καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα, ὀνόματι Ἀνανίαν, εἰσιλθόντα, καὶ ἐπιθίντα αὐτῷ χιῶνα, ὅπως ἀναβλήψῃ.

13 Ἀπικρίθη δὲ Ἀνανίας· Κύριε, ἀπήκουα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησι ταῖς ἁγίαις σου ἐν Ἱερουσαλὴμ.

14 Καὶ ὧδε ἔχει ἔξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, θέσαι πάντας τοὺς ἱπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου.

15 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος· Πορεύου, ὅτι σπῆνος ἐκ-

λογῆς μοι ἵσταν οὗτος, τῷ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἰνώπων ἰσῶν, καὶ βασιλείων, οὐκ ἐν Ἱερουσαλὴμ.

16 Ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ, ὅσα δεῦ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν.

17 Ἀπεῖλθεν δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιθίς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, ἔπειν· Σαοὺλ ἀδελφε, ὁ Κύριος ἀπέσταλκεν μοι, (Ἰησοῦς ὁ ἐφθίς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἤρχου,) ὅπως ἀναβλήψῃς, καὶ πλησθῇς Πνύματος ἁγίου.

18 Καὶ ἐφθίς ἀπέκτισεν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥστε λιπίδες, ἀνέβλεψέ τι· καὶ ἀναστὰς ἱβαπτίσθη.

19 Καὶ λαβὼν τροφὴν ἰσχυροῖν· Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς.

20 Καὶ ἐφθίς ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν Ἰησοῦν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

21 Ἐξίσταντο δὲ πάντες αἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορεύσας ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἱπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο; καὶ ὧδε υἱὸς τοῦτο ἰληλύθει, ἵνα διδιδίμῃσιν αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς;

22 Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἰνδυναμοῦτο, καὶ συνέχων τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατακαυῶντας ἐν

Δαμασκῷ, συμβιβάζον, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.

23 Ὡς δὲ πληροῦντο ἡμεῖς ἰκαναί, συμβουλευσάντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελῖν αὐτόν.

24 Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν· παρετήρουν τι τὰς πόλεις ἡμέρας τι καὶ νυκτὸς, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι.

25 Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς, καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους, χαλάσαντες ἐν σφυρίδι.

26 Παραγινόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐκυρᾶτο πολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς· καὶ πάντες ἔφωβοντο αὐτὸν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶ μαθητής.

27 Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν, ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγῆσατο αὐτοῖς, πῶς ἐν τῇ ἰδῷ εἶδε τὸν Κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάζατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ.

28 Καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ παρῆρσιζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

29 Ἐλάλει τι καὶ συζητοῦν πρὸς τοὺς Ἑλληνοτάς· οἱ δὲ ἐπιχειροῦν αὐτὸν ἀνελῖν.

30 Ἐπιγινόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ πατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἔξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν.

31 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰρήνην, οἰκοδομοῦνται καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου Πνεύματος πληθύνοντα.

32 Ἐγένετο δὲ Πίτρος διερχόμενος διὰ πάντων, κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατακειμένους Λύδαν.

33 Εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπον τινα Λιβύαν ὀνόματι, ἐξ ἱσῶν ὅκτ' ἑκατακείμενον ἐπὶ κρεβάτῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος.

34 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πίτρος· Λιβύα, ἰσχύει σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἀνάστηθι, καὶ στῆσον σιαυτῷ. Καὶ ἐθίως ἀνίστη.

35 Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατακειντές Λύδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπίστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

36 Ἐν Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διεμνηνευμένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυῶν ὧν ἵποίει.

37 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθιθέσασαι αὐτὴν ἀποθανεῖν λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερήφῳ.

38 Ἐγγὺς δὲ οὗσης Λύδης τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πίτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν, παρακαλοῦντες μὴ ἐκνήσασθαι διελθεῖν ἰσως αὐτῶν.

39 Ἀποστάς δὲ Πίτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ἐν παραγινόμεναι ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῶν, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι, καὶ ἰπιδιπνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἰποῖόν μετ' αὐτῶν οὕσα ἡ Δορκάς.

40 Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πίτρος, θίς τὰ γόνατα προσηύχετο· καὶ ἰπιστρίψας πρὸς τὸ σῶμα, εἶπε· Ταβιθά, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνέκλυσεν.

41 Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνίστησιν αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησιν αὐτὴν ζῶσαν.

42 Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης· καὶ πολλοὶ ἐπίσταντο ἐπὶ τὸν Κύριον.

43 Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μῦναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ, παρά τινι Σίμωνι βυρσῷ.

ΚΕΦ. ι'. 10.

1 ἈΝΗΨ' δὲ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἱσπανοτάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς,

2 Εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τι ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δίδωμις τοῦ Θεοῦ διαπαντός.

3 Εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς,

ὡς ἰδεν ἰσνάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγιλοι τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐπόντα αὐτῷ Κορνήλιον.

4 Ὁ δὲ ἀντίσας αὐτῷ καὶ ἰμφοβος γινόμενος, εἶπε· Τί ἐστι, Κύριε; Εἶπε δὲ αὐτῷ· Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μετάνοιαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

5 Καὶ νῦν ἐκμύνη εἰς Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετὰπμψαι Σίμωνα, ὃς ἰσπανικαλεῖται Πίτρος·

6 Οὗτος ξινίζεσται παρά τινι Σίμωνι βυρσῷ, ὃ ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν· οὗτος λαλήσει σοι τί σοι δι' ποιῇ.

7 Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγιλος, ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκιστῶν αὐτοῦ, καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ,

8 Καὶ ἐξηγησάμενος αὐταῖς ἅπαντα, ἀπίστυλιν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην.

9 Τῇ δὲ ἱσαύριον ὁδωπορεύοντων ἐκείνων, καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πίτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύχεσθαι, περὶ ὧν ἔκτε.

10 Ἐγένετο δὲ πρέσπυις, καὶ ἤθελι γινώσκειν· παρασκειαζόντων δὲ ἐκείνων, ἐπίτισιν ἐπ' αὐτὸν ἔκτασις,

11 Καὶ θεωρῶ τὸν οὐρανὸν ἀνοηγμένον, καὶ καταβαίνει σκιῶς σοι ὡς ὁθόνην μεγάλην,

τίσασαρεσιν ἀρχαῖς διδιδόμενοι, καὶ καθιέμενοι ἐπὶ τῆς γῆς·

12 Ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

13 Καὶ ἰγίνετο φωνὴ πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς, Πίτρε, θύσον καὶ φάγε.

14 Ὁ δὲ Πίτρος εἶπε· Μη-δαμῶς, Κύριε· ὅτι οὐδὲ ποτε ἔφα-γον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον.

15 Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευ-τέρου πρὸς αὐτόν· Ὁ ὁ Θεὸς ἡκα-θάρισε, σὺ μὴ κοίνου.

16 Τοῦτο δὲ ἰγίνετο ἐπὶ τρεῖς· καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκίυος εἰς τὸν οὐρανόν.

17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρου ὁ Πίτρος, τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπ-ισταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορινθίου, διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σί-μωνος, ἐπίστησαν ἐπὶ τὸν πυ-λῶνα·

18 Καὶ φωνήσαντες ἱπυθά-νοντο, εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πίτρος ἰσθᾶδι ξενίζεται.

19 Τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμου-μένου περὶ τοῦ ὁράματος, εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα· Ἰδοὺ, ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσί σε·

20 Ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰ-βηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος ὅτι ἰγὼ ἀ-πίστακα αὐτούς.

21 Καταβὰς δὲ Πίτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας, εἶπεν· Ἰδοὺ, ἰγὼ

εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία, δι' ἣν πάρεστε;

22 Οἱ δὲ εἶπον· Κορινθίος ἡκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, μαρτυρού-μενός τι ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἡχηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου, μεταπέμψασ-θαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ.

23 Εἰσκαλίσάμενος οὖν αὐ-τοὺς ἔξινει. Τῇ δὲ ἡπαύριον ἀναστὰς ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς, καί τις τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόπης, συνῆλθον αὐτῷ.

24 Καὶ τῇ ἡπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν. Ὁ δὲ Κορ-νήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτούς, συγκαλίσάμενος τοὺς συγγι-νεῖς αὐτοῦ καὶ τὰς ἀναγκαίους φίλους.

25 Ὡς δὲ ἰγίνετο τοῦ εἰσελ-θεῖν τὸν Πέτρον, συναιτήσας αὐτῷ ὁ Κορινθίος, πρισὼν ἐπὶ τοὺς πόδας, προσκύνησιν.

26 Ὁ δὲ Πίτρος αὐτὸν ἤγειρε, λέγων· Ἀνάστηθι· κτλγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι.

27. Καὶ συνομιλῶν αὐτῷ, εἰσῆλθε, καὶ εὐρίσκει συνιηλυ-θότας πολλούς.

28 Ἐφη τι πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ὡς ἀβήμητόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ, πολλᾶσθαι ἢ προσέχρισθαι ἄλλοφύλῳ· καὶ ἡμεῖς ὁ Θεὸς ἰδοῦξί, μηδὲνα κοι-νὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρω-πον.

29 Διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπιμφοίς. Πονή-
ναιμι οὖν, τίμη λόγῳ μετιπίμ-
ψασθέ με·

30 Καὶ ὁ Κορνήλιος ἴφθ·
Ἀπὸ τιτάρτης ἡμέρας μίχρι
ταύτης τῆς ἡμέρας, ἡμενηνησιών,
καὶ τὴν ἑνιάτην ἡμέραν προσευ-
χόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ
ἰδοὺ, ἀπῆρ ἵστα ἑνώπιόν μου ἐν
ἰσθῆτι λαμπρῇ,

31 Καὶ φησὶ Κορνήλιε, εὐ-
ηκούσθη σου ἡ προσευχή, καὶ
αἱ ἰλιημοσύναι σου ἐμνήσθησαν
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

32 Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην,
καὶ μετακάλιστα Σίμωνα ὃς
ἐπωνομαζέται Πέτρος· οὗτος ἐ-
κτίθεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρ-
σίου παρὰ θάλασσαν· ὃς παρα-
γινόμενος λαλήσει σοι.

33 Ἐξαυτῆς οὖν ἵκμεψα
πρὸς σι· σύ τι καλῶς ἐποίησας
παραγινόμενος. Νῦν οὖν πάντες
ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πά-
ρισμεν, ἀπεῖναι πάντα τὰ
προσπιταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ.

34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ
στόμα, εἶπεν· Ἐπ' ἀληθείας
παταλαμβάνομαι, ὅτι οὐκ ἔστι
προσωπολήπτης ὁ Θεός·

35 Ἀλλ' ἐν παντὶ ἴθιμι ὁ
φοβούμενος αὐτὸν, καὶ ἐργαζό-
μενος δικαιοσύνην, δικτὸς αὐτῷ
ἔστι.

36 Τὸν λόγον δὲ ἀπίστυλι
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ἐκγγιλιζό-

μενοι εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ·
οὗτός ἐστι πάντων Κύριος.

37 Ὑμεῖς οἴδατε τὸ γινό-
μενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰου-
δαίας, ἀρχέμενον ἀπὸ τῆς Γα-
λιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ
ἐκέρυξεν Ἰωάννης·

38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ,
ὃς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύ-
ματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλ-
θεν ἐν ἐρεγιστῶν καὶ ἰώμινος πάν-
τας τοὺς καταδυναστευομένους
ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς
ἦν μετ' αὐτοῦ·

39 Καὶ ἡμεῖς μάρτυρες πάν-
των ὧν ἐποίησεν ἐν τῇ χώρᾳ
τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσα-
λὴμ· ὃν καὶ ἀντίλον περιμάσαν-
τες ἐπὶ ξύλῳ.

40 Τοῦτοι ὁ Θεὸς ἡγμεν τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν
ἐμφανῆ γενέσθαι.

41 Οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ
μάρτυσι ταῖς προκίχυροσση-
μέναις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, ὅ-
στις συνήγαγομεν καὶ συνεπίο-
μεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν·

42 Καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν,
κηρύξαι τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύ-
ρασθαι, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ κρι-
σμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτὴς ζών-
των καὶ νεκρῶν.

43 Τοῦτ' ὅτι πάντες οἱ προφῆ-
ται μαρτυροῦσιν, ἄφισιν ἡμαρ-
τιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος
αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα
εἰς αὐτόν.

44 Ἐτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπίπαισι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον.

45 Καὶ ἐξίστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐκρίχεται.

46 Ἦκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν Θεόν. Τότε ἀπικρίθη ὁ Πέτρος·

47 Μῆτι τὸ ὕδωρ κολῦσαι δύνανται τις, τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς;

48 Προσίσταξί τι αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. Τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἵσχυρίζεσθαι ἡμέρας τινάς.

ΚΕΦ. ια'. 11.

1 ἮΚΟΥΣΑΝ δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἰδίξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

2 Καὶ ὅτι ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερουσόλυμα, διακρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς,

3 Λέγοντες· Ὅτι πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίας ἔχοντας εἰσῆλθεις, καὶ συνίφαγεις αὐτοῖς.

4 Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐκτιθέντο αὐτοῖς καθίζης, λέγων·

5 Ἐγὼ ἤμην ἐν σόλῳ Ἰόππῃ προσευχόμενος· καὶ εἶδον ἐν ἱστᾶσει ὄραμα, καταβαῖνον σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τίσσαρσεν ἀρχαῖς καθιμίνην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ·

6 Εἰς ἣν ἠκτινίσας κατινύουσ, καὶ εἶδον τὰ τετραπόδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἐρπύδα καὶ τὰ πτερυγὰ τοῦ οὐρανοῦ.

7 Ἦκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι· Ἀναστὰς, Πέτρε, θύσει καὶ φάγι·

8 Εἶπον δέ· Μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι κοινὸν ἡ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθην εἰς τὸ στόμα μου.

9 Ἀπικρίθη δέ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Ἄ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοίνου.

10 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς· καὶ πάλιν ἀνέπαύθη ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν.

11 Καὶ ἰδοὺ, ἑκαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπίστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἤμην ἀπισσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρὸς με.

12 Εἶπε δέ μοι τὸ Πνεῦμα, συνελθὼν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἔξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός.

13 Ἀπήγγυλόν μοι ἡμῶν, πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῷ ὄνῳ αὐτοῦ σταθίοντα καὶ ἐπείοντα αὐτῷ· Ἀπέστειλον εἰς Ἰόππην καὶ μετὰπειμψαι Σίμωνα τὸν ἱστικαλούμενον Πέτρον·

14 Ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς σι, ἐν ᾗς εὐθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ αἰὼς σου.

15 Ἐν δὲ τῷ ἀρξασθαι με λαλεῖν, ἐπίπαισι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, ἄσπερ καὶ ἰφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ.

16 Ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος τοῦ Κυρίου, ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἰβάπτισεν ὕδατι, ὑμῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

17 Εἰ οὖν τὴν ἴσιν δωρεὰν ἰδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύουσαι ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς ἤμην, δυνατὸς καλεῖσθαι τὸν Θεόν;

18 Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἠσύχασαν, καὶ ἰδέξαζοι τὸν Θεόν, λέγοντες· Ἄραγε καὶ τοῖς ἰδοῖσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν ἰδωκεν εἰς ζωὴν.

19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρύντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γινομένης ἐπὶ Στιφάνῳ, διῆλθον ἰως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδεὶς λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις.

20 Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἰλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἰλάλουσιν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν.

21 Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν· πολὺς τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπίστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον.

22 Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ἄντα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν· καὶ ἔξαπείστειλαν Βαρνάβαν διελθεῖν ἰως Ἀντιοχείας.

23 Ὃς παραγινόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐχάρη, καὶ παρεκάλευ πάντας, τῇ προθέσει· τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ.

24 Ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως. Καὶ προσετίθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ.

25 Ἐξῆλθε δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας, ἀναζητῆσαι Σαῦλον καὶ εὗρὼν αὐτόν, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν.

26 Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἰκανὸν ἔλεος συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίζειν τι πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς.

27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν.

28 Ἀναστὰς δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν, ὀνόματι Ἀγαθος, ἰσήμενι διὰ τοῦ Πνεύματος, λιμὸν μέγα μίλλειν ἵσθαι ἰφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅστις καὶ ἰγένετο ἐπὶ Κλαυδίου.

29 Τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς ἠὲν πορεύετο τις, ὄρισαν ἑκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς.

30 Ὁ καὶ ἰποίησαν, ἀπο-
στέλλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυ-
τέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ
Σαύλου.

ΚΕΦ. β'. 12.

1 ΚΑΤ' ἰκύνον δὲ τὸν καιρὸν
ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς
τὰς χιῖρας, κακῶσαί τινας τῶν
ἐκ τῆς ἐκκλησίας.

2 Ἀντίλ δὲ Ἰάκωβον, τὸν
ἀδελφὸν Ἰωάννου, μαχαίρα.

3 Καὶ ἰδὼν, ὅτι ἀριστὸν ἴσται
τοῖς Ἰουδαίοις, προσέβητο συλ-
λαβεῖν καὶ Πέτρον· (ἦσαν δὲ αἱ
ἡμέραι τῶν ἀζύμων·)

4 Ὅν καὶ πιάσας ἔβητο εἰς
φυλακὴν, παραδούς τίσσαρσι
τιτραδίοις στρατιωτῶν φυλάσ-
σιν αὐτόν· βουλόμενος μετὰ τὸ
πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ
λαῷ.

5 Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἱστηρεῖτο
ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν
ἐκτενὴς γινώμην ὑπὸ τῆς ἐκ-
κλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ
αὐτοῦ.

6 Ὅτι δὲ ἤμιλλεν αὐτὸν
προάγειν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ
ἐκίνησεν ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος
μεταξὺ δύο στρατιωτῶν, διδι-
μένος ἀλύσει· δυοὶ φύλακίς τε
πρὸ τῆς θύρας ἱσθέρουν τὴν φυ-
λακὴν.

7 Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου
ἐπίστη, καὶ ὥς ἔλαμψεν ἐν
τῷ οἰκήματι· πατάξας δὲ τὴν

πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν
αὐτόν, λέγων· Ἀνάστα ἐν τά-
χει. Καὶ ἐξέπισον αὐτοῦ αἱ
ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν.

8 Εἰπὶ τι ὁ ἄγγελος πρὸς
αὐτόν· Περιζῶσαι, καὶ ὑπόδησαι
τὰ σανδάλιά σου. Ἐποίησεν δὲ
οὕτω. Καὶ λίγει αὐτῷ· Περι-
βαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀπο-
λόυθι μοι.

9 Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐ-
τῷ· καὶ οὐκ ᾔδει, ὅτι ἀληθὴς
ἴσται τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέ-
λου, ἰδοὺ δὲ ὄραμα βλίσπειν.

10 Διελθόντες δὲ πρῶτην
φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον
ἐπὶ τὴν πύλιν τὴν σιδηρᾶν, τὴν
φύρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις
αὐτομάτῃ ἠνοίχθη αὐτοῖς· καὶ
ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν,
καὶ εὐθὺς ἀπίστη ὁ ἄγγελος
ἀπ' αὐτοῦ.

11 Καὶ ὁ Πέτρος γινόμενος
ἐν ἑαυτῷ, εἶπε· Νῦν οἶδα ἀλη-
θῶς, ὅτι ἔξαπίσταιμι Κύριος τὸν
ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλατό
με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης
τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν
Ἰουδαίων.

12 Συνιδὼν τι ἦλθεν ἐπὶ τὴν
οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰω-
άννου, τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρ-
κου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισ-
μένοι καὶ προσευχόμενοι.

13 Κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν
θύραν τοῦ πυλῶνος, προσῆλθε
παιδίσκη ὑπακούσαι, ὀνόματι
Ῥόδη.

14 Καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνωξε τὸν πυλῶνα· ἰσθραμύσα δὲ ἀπήγγειλεν ἰσθᾶναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος.

15 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον Μαίνη. Ἡ δὲ διίσχυρίζετο οὕτως ἔχυν. Οἱ δ' ἔλεγον Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἴστιν.

16 Ὁ δὲ Πέτρος ἐπίμεινε προῦν· ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν, καὶ ἐξίστησαν.

17 Κατασίσας δὲ αὐταῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν, διηγῆσατο αὐτοῖς, πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς. Εἶπὶ δὲ Ἀπαγγέλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. Καὶ ἐξελθὼν ἰπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον.

18 Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν σάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἰγνίτο.

19 Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν, καὶ μὴ εὕρων, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, ἐπέλιυσιν ἀπαχθῆναι· καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν.

20 Ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν δὲ παρεῖσαν πρὸς αὐτὸν, καὶ πείσαντες Βλάστον, τὸν ἐπὶ τοῦ ποιτῶνος τοῦ βασιλείως, ἡτοῦντο εἰρήνην· διὰ τὸ τρέφισθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.

21 Ταυτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἰνδυσάμενος ἰσθῆτα βασιλικὴν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἰδημηγόρει πρὸς αὐτούς.

22 Ὁ δὲ δῆμος ἐπιφώνῃ· Θεοῦ φωνή, καὶ οὐκ ἀνθρώπου.

23 Παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἀντὶ οὐκ ἰδοκεῖ δοῦναι τῷ Θεῷ· καὶ γενόμενος σπωληπρόβρωτος ἐξίψυξεν.

24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠῤῥαν καὶ ἐπληθύνετο,

25 Βαρεάβας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπίστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, πληρωσαντὶς τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννη τὸν ἐπικληθῆντα Μάρκον.

ΚΕΦ. ΙΓ'. 13.

1 ἮΞΑΝ δὲ τινες ἐν Ἀστυχείᾳ κατὰ τὴν οὔσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅτι Βαρεάβας καὶ Συμὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μανιᾶν τε, Ἡρώδου τοῦ τιτράρχου σύντροφος, καὶ Σαῦλος.

2 Αὐτουργεῦντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ ἠστυεύοντων, ἔπι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον Ἀφείσατε δὴ μοι τὸν Βαρεάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον, ὃ προσέκλημαι αὐτούς.

3 Τότε ἠστυεύσαντες καὶ

προσευξάμενοι, καὶ ἐπιθίνετε τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν.

4 Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπνευσθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, κατήλθον εἰς τὴν Σιλεύκιαν, ἐπιθὶν τι ἀπέπλυσαν εἰς τὴν Κύπρον.

5 Καὶ γινόμενοι ἐν Σαλαμῇ, κατήγγιλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην.

6 Διαλόντες δὲ ἔλην τὴν ἡσσαν ἄχρι Πάφου, εὗρόν τινα μάγον, ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαρισηοῦς,

7 Ὃς ἦν σὺν τῇ ἀνθυπάτῳ Σιργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συντῆ. Οὗτος προσκαλισάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον, ἐπιζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

8 Ἀντίστατο δὲ αὐτοῖς Ἑλύμας ὁ μάγος, (οὗτω γὰρ μωδεκμηνύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς πίστεως.

9 Σαῦλος δὲ (ὁ καὶ Παῦλος) πληθεὺς Πνεύματος ἁγίου, καὶ ἀτινίσας εἰς αὐτόν,

10 Εἶπεν· Ὁ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης βδελυργίας, οὐκ διαβόλου, ἰχθὲρ πάσης δικαιοσύνης, οὐ καύση διαστρέψαν τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς ὁδοίαις;

11 Καὶ νῦν ἰδοὺ, χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σὲ· καὶ ἴση τυφλός, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ.

Παραχρῆμα δὲ ἐπίπαιεν ἐπ' αὐτὸν ἄχλὺς καὶ σκότος· καὶ περιάγων ἰζήτευ χερσαγωγούς.

12 Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθρώπου τὸ γιγόνος, ἐπίστανται, ἐκπληροσώμενοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου.

13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον, ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας. Ἰωάννης δὲ, ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν, ὑπίστρεψεν εἰς Ἱερσόλυμα.

14 Αὐτοὶ δὲ διαλόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγίνοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσιλθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἐκάθισαν.

15 Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες· Ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἴστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγιστε.

16 Ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ κατασίσας τῇ χειρὶ, εἶπεν· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε.

17 Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς·

18 Καὶ ὡς τισσαρκοῦνται·

τῇ χρείῃσι ἰτροφοφόρησιν αὐτοὺς
ἐν τῇ ἱερόμῳ.

19 Καὶ καθιλὼν ἴδθη ἰστὰ
ἐν γῇ Χαναὰν, κατεκληρονόμη-
σιν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν.

20 Καὶ μετὰ ταῦτα ὡς
ἴτισι τισρακοσίαις καὶ πιντή-
κοντα ἰδῶκε πριτὰς, ἰως Σα-
μουὴλ τοῦ προφῆτου.

21 Κἀκεῖθεν ᾔησαντο βασι-
λία, καὶ ἰδῶκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς
τὸν Σαουλ υἱὸν Κίς, ἄνδρα ἐκ
φυλῆς Βενιαμὴν, ἴση τισσαρά-
κοντα.

22 Καὶ μεταστήσας αὐτὸν,
ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαβὶδ εἰς
βασιλία, ᾧ καὶ εἶπε μαρτυρή-
σας· Εὗρον Δαβὶδ, τὸν τοῦ
Ἰσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρ-
δίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ
βελήματά μου.

23 Τούτου ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ
σπίεματος κατ' ἐπαγγελίαν
ἤγαγε τῇ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰη-
σοῦν,

24 Προκηρύξαντος Ἰωάννου
πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐ-
τοῦ βάπτισμα μετανοίας παν-
τὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ.

25 Ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάν-
νης τὸν δρόμον, ἔλεγεν· Τίνα με
ὑποιοῦτε εἶναι· οὐκ εἰμὶ ἰγώ,
ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρχεται μετ' ἐμὲ, οὗ
οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν
ποδῶν λῦσαι.

26 Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γί-
νους Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν
φοβούμενοι τὸν Θεόν, ὑμῖν ὁ

λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης
ἀπιστάλη.

27 Οἱ γὰρ καταικοῦντες ἐν
Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ἀρχόντες
αὐτῶν, τοῦτοι ἀγνοήσαντες,
καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν
τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀκ-
γιωσκομένας, κρίναντες ἠπλό-
ρωσαν·

28 Καὶ μηδμίαν αἰτίαν
θανάτου εὗρόντες, ᾔησαντο Πι-
λάτοι ἀναιρεῖσθαι αὐτόν.

29 Ὡς δὲ ἰτίλισαν πάντα
τὰ περὶ αὐτοῦ γιγγραμμένα,
καθιλόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἴθ-
καν εἰς μνημεῖον.

30 Ὁ δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὴν
ἐκ νεκρῶν,

31 Ὃς ἄφθην ἐπὶ ἡμέραις
πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῇ
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερου-
σαλὴμ, οἵτινές εἰσι μαρτυρεῖς
αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν.

32 Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς ἐναγ-
γιλιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέ-
ρας ἐπαγγελίαν γνωμένην, ὅτι
ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπληρώσει
τοῖς τέκνιαις αὐτῶν ἡμῖν, ἀκ-
στήσας Ἰησοῦν·

33 Ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ
τῷ διυτίρῳ γέγραπται· Τίς
μου εἴ σὺ, ἰγὼ σήμερον γιγί-
νηκά σοι.

34 Ὅτι δὲ ἀνίστησιν αὐτὴν
ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα
ὑποστροφίειν εἰς διαφθοράν, οὐ-
τως εἴρηκεν· Ὅτι δώσω ὑμῖν
τὰ ὅσια Δαβὶδ τὰ πιστά.

35 Διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λίγω·
Οὐ δάσεις τὸν θεῖόν σου ἰδεῖν
διαφθοράν.

36 Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γε-
νεῖσθαι ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ
βουλῇ, ἰκοιμήθη, καὶ προσετίθη
πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ
εἶδε διαφθοράν·

37 Ὅτι δὲ ὁ Θεὸς ἡγυρεῖ,
οὐκ εἶδε διαφθοράν.

38 Γνωστὸν οὖν ἴστω ὑμῖν,
ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου
ὑμῖν ἄφισις ἁμαρτιῶν καταγ-
γίλλεται·

39 Καὶ ἀπὸ πάντων, ὧν
οὐκ ἠδυνήθητι ἐν τῇ νόμῳ Μωϋ-
σίως δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς
ὁ πιστεύων δικαιοῦται.

40 Βλέπεται οὖν, μὴ ἐπίλθῃ
ἰφ' ὑμᾶς τὸ ἰρημῖνον ἐν τοῖς
προφήταις·

41 Ἰδεῖτε οἱ καταφρονηταί,
καὶ θαυμάσατε, καὶ ἁφανίσ-
θητε· ὅτι ἔργοι ἰγὰρ ἐργάζομαι
ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργοι, ᾧ
οὐ μὴ πιστεύσητε, ἵαν τις ἐκ-
δηγῇται ὑμῖν.

42 Ἐξόντων δὲ αὐτῶν, παρ-
εκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ σάββα-
τον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥή-
ματα ταῦτα.

43 Λυθείσης δὲ τῆς συναγω-
γῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν
Ἰουδαίων καὶ τῶν σιβομένων
προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ
Βαρνάβᾳ· οἵτινες προσλαλοῦν-
τες αὐταῖς, ἱπιδον αὐτοὺς προσ-
μῖνεν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ.

44 Τῷ δὲ ἰχομένῳ σαββά-
τῳ σχιδὸν πᾶσα ἡ πόλις συν-
ήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ.

45 Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι
τοὺς ὄχλους, ἐπλήσθησαν ζή-
λου, καὶ ἀντίλεγον τοῖς ὑπὸ
τοῦ Παύλου λεγομένοις, ἀντι-
λέγοντες καὶ βλασφημοῦντες.

46 Παῤῥησιασάμενοι δὲ ὁ
Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας ἵππον
Ἑρμῖν ἢ ἀναγκαῖον πρῶτον
λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ·
ἱπιδῶν δὲ ἀπαθείσθαι αὐτὸν, καὶ
οὐκ ἀξίους κρίνεται ἑαυτοὺς τῆς
αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ, στρεφόμεθα
εἰς τὰ ἴθνη.

47 Οὕτω γὰρ ἐντίταλται
ἡμῖν ὁ Κύριος· τίθινά σε εἰς
φῶς ἰδῶν, τοῦ ἵναί σε εἰς σω-
τηρίαν ἵως ἰσχύατος τῆς γῆς.

48 Ἀκούοντα δὲ τὰ ἴθνη
ἱχαίρον, καὶ ἰδέξαζον τὸν λόγον
τοῦ Κυρίου· καὶ ἱπίστιυσαν
ὅσοι ἦσαν σιταγμένοι εἰς ζῶντα
αἰώνιον.

49 Διεφίρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ
Κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας.

50 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυν-
σαν τὰς σιβομένας γυναῖκας
τὰς ἐνσχήμονας, καὶ τοὺς πρῶ-
τους τῆς πόλεως, καὶ ἱπήγισαν
διωγμὸν ἱπὶ τὸν Παῦλον καὶ
τὸν Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον
αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

51 Οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν
κονορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐκ
αὐτοῦς, ἤλθον εἰς Ἰκόνιον.

52 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος ἁγίου.

ΚΕΦ. ιδ. 14.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ, κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσιλθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως, ὥστε πιστιῦσαι Ἰουδαίων τι καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος.

2 Οἱ δὲ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι ἐπήγυραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἰθῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν.

3 Ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον δίστριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, δίδοντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν.

4 Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις.

5 Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἰθῶν τι καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἀρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς,

6 Συνδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δίεβην, καὶ τὴν περὶ ἴκωρον.

7 Κἀκεῖ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι.

8 Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐ-

τοῦ, ὃς εὐδίσποτος περιεπιπατή-
ει.

9 Οὗτος ἤκουε τοῦ Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτινίσκας αὐτῷ, καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι,

10 Εἶπε μεγάλη τῇ φωνῇ· Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. Καὶ ἤλατο, καὶ περιπατεῖ.

11 Οἱ δὲ ὄχλοι, ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, Λυκαονιστὶ λέγοντες· Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς.

12 Ἐκάλουν τι τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία· τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν ἰκτιδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγεύ-
μινος τοῦ λόγου.

13 Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως, ταύρους καὶ στήμματα ἐπὶ τοῖς πυλῶ-
νας ἐτίθηκε, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν.

14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐξεπῆδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κρίζοντες,

15 Καὶ λέγοντες· Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμῖς ὁμοιοπαθεῖς ἴσμεν ὑμῖν ἀνθρώποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

16 Ὅς ἐν ταῖς παρεχόμεναις γυναιῖς ἴσασι πάντα τὰ ἴθνη περιύσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν·

17 Καί ται γι οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν, ἀγαθοποιῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὑποτὸς διδοὺς καὶ παιρὸς παρποφόρους, ἱμπιπλῶν τροφῆς καὶ ὑψροσύνης τὰς παρδίας ὑμῶν.

18 Καὶ ταῦτα λίγοντες, μέλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.

19 Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν τιθιάναι.

20 Κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ τῇ ἰσχυρίῳ ἐξῆλθε σὺν τῷ Βαρνάβῃ εἰς Δίεβην.

21 Εὐαγγελισάμενοί τι τὴν πόλιν ἰκίνην, καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν·

22 Ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἡμῖν τῇ πίστι, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων διῷ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

23 Χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν, προσιζάμενοι μετὰ νηστειῶν,

παρίεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ, εἰς οὐ πισπιστεύουσιν.

24 Καὶ διαλθόντες τὴν Πισδίαν, ἦλθον εἰς Παμφυλίαν·

25 Καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀστάλειαν·

26 Κῆρυθιν ἀπίπλυσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθιν ἦσαν παραδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον, ὃ ἐπλήρωσαν.

27 Παραγινόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγυλαν ὅσα ἐποίησιν ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤκουζι τοῖς ἴθνεσι θύραν πίστεως.

28 Διέτριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν ταῖς μαθηταῖς.

ΚΕΦ. ις'. 15.

1 ΚΑΙ ἑτις κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἰδίδασκον τοὺς ἀδελφούς· Ὅτι ἰὰν μὴ περιτίμησθι τῷ ἴθι Μωϋσείως, οὐ δύνασθι σωθῆναι.

2 Γινόμενης οὖν στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβῃ πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καὶ ἑτις ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

3 Οἱ μὲν οὖν προπιμθόντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διέρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν,

ἐκδιηγούμενοι τὴν ἰπιστροφὴν τῶν ἰθιῶν καὶ ἰποιῶν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς.

4 Παραγινόμενοι δὲ εἰς Ἰερουσαλὴμ, ἐπιδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἰκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγυλάν τι ὅσα ὁ Θεὸς ἰποιῇσι μετ' αὐτῶν.

5 Ἐξανίστησαν δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρίσιως τῶν Φαρισαίων πιστιτυκότες, λίγοντες· Ὅτι δι' ὑπεριτίμους αὐτοὺς, παραγγέλλουν τι τηρεῖν τὸν νόμον Μωυσείως·

6 Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἰδιῶν περὶ τοῦ λόγου τούτου.

7 Πολλῆς δὲ συζητήσιως γινομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμῖς ἰπίστασθε, ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξιλέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἴθνη τὸν λόγον τοῦ ἐναγγελίου, καὶ πιστιῦσαι.

8 Καὶ ὁ καρδιογιώστης Θεὸς ἰμαρτύρησιν αὐτοῖς, δοὺς αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καθὼς καὶ ἡμῖν·

9 Καὶ οὐδὲν διέκρινε μετὰξὺ ἡμῶν τι καὶ αὐτῶν, τῇ πίστι καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν.

10 Νῦν οὖν τί πυράζετε τὸν Θεόν, ἰπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὐτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βυστάσαι·

11 Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πιστινομεν σωθῆναι, καθ' ὃν τρέπον ἀκούομεν.

12 Ἐσίγησι δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβαν καὶ Παύλου ἐξηγουμένων, ὅσα ἰποιῇσι ὁ Θεὸς, σημεῖα καὶ τέρατα ἐν ταῖς ἴθησι δι' αὐτῶν.

13 Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς, ἐπικρέθη Ἰάκωβος, λίγων· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου.

14 Συμεὼν ἐξηγήσατο, καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἰπισκίψατο λαβῶν ἐξ ἰθιῶν λαὸν ἐπὶ τῇ ἐνόματι αὐτοῦ·

15 Καὶ τούτῳ συμφωνῶσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γίγρεσσεται·

16 Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω, καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν· καὶ τὰ κατισκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω, καὶ ἀνερθώσω αὐτήν·

17 Ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν αἱ κατὰλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἴθνη, ἵφ' οὗς ἰπικέκληται τὸ ἐνομᾶ μου ἐπ' αὐτούς· λίγυ Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα.

18 Γινωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἰστι τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἴργα αὐτοῦ.

19 Διὸ ἰγὰ κρίνω μὴ περιεσχλεῖν ταῖς ἀπὸ τῶν ἰθιῶν ἰπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν·

20 Ἀλλὰ ἰπιστυλαί αὐτοῖς τοῦ ἀπὶχισθαί ἀπὸ τῶν ἄλλων

γημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος.

21 Μαιῶσῃς γὰρ ἐκ γενιῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἴχμι, ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγιγνωσκόμενοι.

22 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ ταῖς πρεσβυτέραις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πίμπαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς.

23 Γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε· Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοί, τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς, τοῖς ἐξ ἰσθῶν, χαίρουν.

24 Ἐπιυῖν ἠκούσαμεν, ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξιθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκιυάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιστέμνισθαι, καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεστυλάμεθα.

25 Ἐδοξεν ἡμῖν γινομέναις ἐμθυμαδὸν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πίμπαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ,

26 Ἀνθρώποις παραδιδωμένοις τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

27 Ἀπιστάλαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά.

28 Ἐδοξε γὰρ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλῖον πιστῆσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν τῶν ἐπιτάγαις τούτων,

29 Ἀπίχισθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας· ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς, εὖ πράξειτε· Ἐρρωσθί.

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐκίδωκαν τὴν ἐπιστολήν·

31 Ἀναγόντες δὲ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλησίᾳ.

32 Ἰούδας τὸ καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρηκάλουν τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἐπιστήρεζαν.

33 Ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς.

34 Ἐδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ πισμῆναι αὐτοῦ.

35 Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ ἐναγγιλιζόμενοι μετὰ καὶ ἰτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

36 Μιτὰ δὲ τινὰς ἡμέρας εἶπε Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφούς κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν

λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσιν.

37 Βαρνάβας δὲ ἰβουλεύσατο συμπαραλαβεῖν καὶ Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μάρκον.

38 Παῦλος δὲ ἤξιον, τὸν ἀποστάτην ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας, καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν τοῦτον.

39 Ἐγένετο οὖν παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον ἐκπλεῖν εἰς Κύπρον.

40 Παῦλος δὲ ἐπιλιζάμενος Σίλαν ἐξῆλθε, παραδοθείς τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν.

41 Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. ιε'. 16.

1 ΚΑΤΗ'ΝΤΗΣΕ δὲ εἰς Δίεβην καὶ Λύστραν καὶ ἰδοὺ, μαθητὴς τις ἦν ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς Ἰουδαίας πιστῆς, πατὴρ δὲ Ἕλληνας.

2 Ὃς ἰμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῃ ἀδελφῶν.

3 Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῇ ἐξελθεῖν· καὶ λαβὼν περιίτεμνεν αὐτὸν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἥδυσαν γὰρ ἅπαντες

τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι Ἕλληνας ὑπῆρχιν.

4 Ὡς δὲ διαπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα, τὰ περὶμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ.

5 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησῖαι ἱστηριοῦντο τῇ πίστι, καὶ ἐπικρίσινον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν.

6 Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν, κολυθίντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ,

7 Ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν, ἐπιέραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορεύεσθαι· καὶ οὐκ ἔλασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα Ἰησοῦ.

8 Παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατίβησαν εἰς Τρωάδα.

9 Καὶ ὄραμα διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ· ἦν τις ἦν Μακεδὼν ἰσθῶς, παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ λέγων· Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν, βοήθησον ἡμῖν.

10 Ὡς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθὺς ἐξητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες, ὅτι προσκίπληται ἡμᾶς ὁ Κύριος ἐναγγελίσασθαι αὐτούς.

11 Ἀναχθόντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος, εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ τε ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν·

12 Ἐκκεῖθεν τε εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς μι-

ρίδος τῆς Μακεδονίας πόλεις, πολὺν κα.
Ἡμεῖς δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς.

13 Τῇ τι ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν, οὗ ἰνομίζετο προσευχὴ εἶναι, καὶ καθίσαντες ἱλασθῶμεν ταῖς συνιλούσαις γυναιξί.

14 Καὶ τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυροπώλις πόλεως Θυατείρων, σιβομένη τὸν Θεόν, ἤκουεν· ἥς ὁ Κύριος ἀνήγαγεν τὴν καρδίαν, προσέχων ταῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου.

15 Ὡς δὲ ἔβαπτίσθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, περιέλασι, λέγουσα· Εἰ κερίκατί με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσιλθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου, μίνατε. Καὶ περιβιάσατο ἡμᾶς.

16 Ἐγένιστο δὲ περιουμένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν, παιδίσκεπται ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρῆχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς, μαντιουμένη.

17 Αὕτη κατακολούθησασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζε λέγουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δούλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσὶν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας.

18 Τοῦτο δὲ ἰποῖμι ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος, καὶ ἰπιστρέψας, τῷ πνεύματι ἔπει· Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χρισ-

τοῦ, ἐξέλθῃν ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.

19 Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἱλπίς, τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἱπυλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, εἴλυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοῖς ἄρχοντας·

20 Καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς ταῖς στρατηγοῖς, εἶπον· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες·

21 Καὶ καταγγέλλουσιν ἴθι, ὃ οὐκ ἔστιν ἡμῖν παραδίχισθαι, οὐδὲ ποιῖν, Ῥωμαῖοις οὖσι.

22 Καὶ συνεστήθη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιβῆξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια, ἐκίλυσον βιβλίζον·

23 Πολλὰς τι ἐπιθίντες αὐτοῖς πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγέλλαντες τῷ δεσμοφύλακι, ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς·

24 Ὃς παραγγέλιαν τοιαύτην εἰληφὼς, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἰσωτήραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἡσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον.

25 Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνου τὸν Θεόν· ἠψακροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμοι.

26 Ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσματηρίου· ἀνῆλθον τι παραχρῆμα αἱ θύραι

πάσαι, καὶ πάντων τὰ δισμὰ ἐνέθη.

27 Ἐξυπνός δὲ γινόμενος ὁ δισμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεφγμίνας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν, ἔμελλεν λαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐπιφυγῖναι τοὺς δισμῖους.

28 Ἐφώνησε δὲ Φωνῇ μεγάλη ὁ Παῦλος, λέγων· Μηδὲν πρέξῃς σιαντῷ κακόν· ἄπαντες γάρ ἐσμεν ἰσθᾶδι.

29 Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσῆλθῃσι, καὶ ἑντρομος γινόμενος προσέειπεν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλῳ.

30 Καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω, ἔφη· Κύριοι, τί με δι' ποίειν, ἵνα σωθῶ;

31 Οἱ δὲ εἶπον· Πίστιυσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου.

32 Καὶ ἱλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, σὺν πᾶσι ταῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

33 Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἱκεῖνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτός, ἔλυσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν καὶ ἱβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα.

34 Ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἡγαλλιάσατο πανοικτιπιστικῶς τῷ Θεῷ.

35 Ἡμέρας δὲ γινόμενης, ἀπίστουσαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους, λέγοντες· Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἱκεῖνους.

36 Ἀπήγγειλε δὲ ὁ δισμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον· Ὅτι ἀπεστάλακσιν οἱ στρατηγοί, ἵνα ἀπολυθῇτι· νῦν οὖν ἐξιλθόντις, περιύσθε ἐν εἰρήνῃ.

37 Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτοὺς· Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ, ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γάρ· ἀλλὰ ἰλθόντις αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγόντες.

38 Ἀπήγγειλαν δὲ ταῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδούχοι τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ἰφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι.

39 Καὶ ἰλθόντις περιέκλυσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξαγαγόντις ἡρώτων ἐξιλθῖν τῆς πόλεως.

40 Ἐξιλθόντις δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν· Καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφοὺς, περιέκλυσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξῆλθον.

ΚΕΦ. ιζ'. 17.

1 ΔΙΟΔΕΤ΄ ΣΑΝΤΕΣ δὲ τῇ Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θισσαλλονίαν, ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων.

2 Κατὰ δὲ τὸ εἰσὼδες τῷ Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελθόντο αὐταῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν,

3 Διανοίγων καὶ παρατιθε-

μιστος, ὅτι τὸν Χριστὸν ἰδοὺ πα-
θεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν,
καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς
Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω
ὑμῖν.

4 Καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπίσ-
θησαν, καὶ προσεκληρώθησαν τῷ
Παύλῳ καὶ τῷ Σίλῳ, τῶν τι
σιβομίων Ἑλλήνων πολὺ πλῆ-
θος, γυναικῶν τε τῶν πρώτων
οὐκ ὀλίγαι.

5 Ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπυθοῦν-
τες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμε-
νοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἀνδρας
πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες,
ἰσχυροῦν τὴν πόλιν ἰπιστάντες
τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος, ἐζητοῦν
αὐτοὺς ἀγαγῆναι εἰς τὸν δῆμον.

6 Μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔ-
συρον τὸν Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀ-
δελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας,
βοῶντες· Ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην
ἀναστατώσαντες, οὗτοι καὶ ἐν-
θάδε πάρουν.

7 Οὗς ὑποδίδικται Ἰάσων
καὶ οὗτοι πάντες ἀπίναντι τῶν
δογμάτων Καίσαρος πρέττουσι
βασιλείᾳ λέγοντες ἴτιον εἶναι,
Ἰησοῦν.

8 Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον
καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούον-
τας ταῦτα.

9 Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν
παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοι-
πῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.

10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθὺς διὰ
τῆς νυκτὸς ἐξέπιμψαν τὸν τι
Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βί-

ρειαν οἵτινες παραγενόμενοι, εἰς
τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων
ἀπήλσαν.

11 Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστε-
ροι τῶν ἐν Θίεσσαλονίκῃ, οἵτινες
ἰδίξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης
προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀ-
νακρίνοντες τὰς γραφὰς, εἰ ἔχει
ταῦτα οὕτως.

12 Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν
ἐπίστυσαν, καὶ τῶν Ἑλληνί-
δων γυναικῶν τῶν ἐνσχημένων,
καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι.

13 Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ
τῆς Θίεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι, ὅτι
καὶ ἐν τῇ Βιρείᾳ καταγγέλλῃ
ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ, ἦλθον κἀκεῖ σαλεύοντες
τοὺς ὄχλους.

14 Εὐθὺς δὲ τότε τὸν Παῦ-
λον ἐξαπίνττιλαν οἱ ἀδελφοὶ
πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασ-
σαν· ὑπόμενον δὲ ἔτι Σίλας
καὶ ὁ Τιμόθιος ἐκίει.

15 Οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν
Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἰσὺς Ἀ-
θηνῶν καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς
τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθιον, ἵνα ὡς
τάχιστα ἔλθωσι πρὸς αὐτόν,
ἐξήσαν.

16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκ-
διχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου,
παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν
αὐτῷ, θεωροῦντι καταιδωλὸν οὖ-
σαν τὴν πόλιν.

17 Διελίγειτο μὲν οὖν ἐν τῇ
συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ
τοῖς σιβομίοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ

κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας.

18 Τινὲς δὲ τῶν Ἑπικουρίων καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων συνίβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες Ἰε-
γοῦ. Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμαλόγος
οὗτος λέγειν; Οἱ δὲ Ξίππων δαυ-
μοσίῳ δοκίμῳ καταγγιλίους εἶπαι·
ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστα-
σιν αὐτοῖς εὐηγγελίζετο.

19 Ἐπιλαβόμενοι τι αὐτοῦ,
ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγαγον,
λέγοντες· Δυνάμεθα γινῶναι, τίς
ἡ καὶνὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλου-
μένη διδαχὴ;

20 Ξινίζοντα γὰρ τινα εἰς-
φέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν. Βου-
λόμεθα οὖν γινῶναι, τί ἂν θέλοι
ταῦτα εἶπαι.

21 Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ
οἱ ἐπιδημοῦντες ἕνιοι, εἰς οὐδὲν
ἴσμεν ἐπαίρειν, ἢ λέγειν τι
καὶ ἀκούειν καινότερον.

22 Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν
μίση τοῦ Ἀρείου πάγου, ἔφη·
Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα
ὡς διδασκαλιστάτους ὑμᾶς θεω-
ρῶ.

23 Διερχόμενος γὰρ καὶ ἀ-
ναθεωρῶν τὰ σιβάσματα ὑμῶν,
εἶδον καὶ βωμὸν, ἐν ᾧ ἐπιγί-
γραπτο· Ἀγνώστῳ Θεῷ. Ὅν
οὖν ἀγνοῦντες εὐσεβίζετε, τοῦτοι
ἕγω καταγγέλλω ὑμῖν.

24 Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν
κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ,
θῦτος οὐρανοῦ καὶ γῆς Κύριος

ὑπάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις
ναοῖς κατοικεῖ,

25 Οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώ-
πων θραπύσσεται, προσδιόμιν
τινός, αὐτὸς δίδους πᾶσι ζωὴν
καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα.

26 Ἐποίησέν τι ἐξ ἑνὸς αἵμα-
τος πᾶν ἕθνος ἀνθρώπων κατο-
ικῶν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς
γῆς, ἑρίσας προστιταγμένους
καιροῦς, καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς
κατοικίας αὐτῶν.

27 Ζητοῦν τὸν θεόν, εἰ ἄρα
γι ψηλαφήσουσι αὐτὸν καὶ εὑ-
ροῖεν, καὶ τοι γὰρ οὐ μακρὰν ἀπὸ
ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα.

28 Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ
κινούμεθα καὶ ἵσμεν· ὡς καὶ
τινὲς τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν
εἰρήκασιν· Τοῦ γὰρ καὶ γίνος
ἵσμεν.

29 Γίγνεται οὖν ὑπάρχοντες τοῦ
Θεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν,
χρυσῇ ἢ ἀργύρῳ, ἢ λίθῳ, χα-
ράγματι σίχνης καὶ ἐνθυμήσεως
ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὁμοῖον·

30 Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς
ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεός, ταῦν
παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις
πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν.

31 Διότι ἔστησεν ἡμέραν, ἐν
ᾗ μέλλει κρίναι τὴν οἰκουμένην
ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ἔθισται,
πίστιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀνα-
στήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν
νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον· οἱ δὲ

ἔπον' Ἀπουσόμαθά σου πάλιν
περὶ τούτου.

33 Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος
ἔξηλθεν ἐκ μίσου αὐτῶν.

34 Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέν-
τες αὐτῷ, ἐπίστυσαν· ἐν οἷς καὶ
Διονύσιος ὁ Ἀρειοπαγίτης, καὶ
γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἴτε-
ραι σὺν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ιη'. 18.

1 ΜΕΤΑ' δὲ ταῦτα χωρι-
σθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηναίων,
ἦλθεν εἰς Κόρινθον.

2 Καὶ εὗράν τινα Ἰουδαῖον
ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ
γίνεσι, προσφάτως ἐληλυθότα
ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσ-
κυλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, (διὰ τὸ
διατιταχίναί Κλαύδιον χωρί-
ζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους
ἐκ τῆς Ῥώμης) προσῆλθεν αὐ-
τοῖς·

3 Καὶ διὰ τὸ ὁμότιχον εἶναι,
ἔμεινεν παρ' αὐτοῖς, καὶ ἐργά-
ζετο· ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν
τίχην.

4 Διαλείγετο δὲ ἐν τῇ συνα-
γωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἵ-
πνυθ' ὅτι Ἰουδαίους καὶ Ἕλλη-
νας.

5 Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς
Μακεδονίας, ὅ,τι Σίλας καὶ ὁ
Τιμόθεος, συνήχιστο τῷ λόγῳ ὁ
Παῦλος, διαμαρτυρόμενος τοῖς
Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

6 Ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν

καὶ βλασφημούντων, ἐκτιναζά-
μενος τὰ ἱμάτια, εἶπε πρὸς αὐ-
τούς· Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν
κεφαλὴν ὑμῶν καθαρὸς ἐγώ,
ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύ-
σομαι.

7 Καὶ μεταβὰς ἐκῆθεν, ἦλ-
θεν εἰς οἰκίαν τινὲς ὀνόματι Ἰούσ-
του, σιβομένου τὸν Θεόν, οὗ ἡ
οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συνα-
γωγῇ.

8 Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγω-
γος ἐπίστυσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ
τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν
Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστυνον,
καὶ ἱεραποτίζοντο.

9 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι' ὀράμα-
τος ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ· Μὴ
φοβοῦ, ἀλλὰ λάλι καὶ μὴ σιω-
πήσης·

10 Διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ,
καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοὶ τοῦ
κακῶσαι σε· διότι λαὸς ἐστὶ μοι
πολύς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.

11 Ἐκάθισε τι ἱκανὸν καὶ
μῆνας ἔξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ.

12 Γαλλῖανος δὲ ἀνθυπα-
τεύοντος τῆς Ἀχαΐας, κατεπα-
ίστησαι ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι
τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν
ἐπὶ τὸ βῆμα.

13 Αἰγόντες· Ὅτι παρὰ τὸν
νόμον οὗτος ἀναπύθῃ τοὺς ἀν-
θρώπους εἰβεσθαι τὸν Θεόν.

14 Μίλλοντος δὲ τοῦ Παύ-
λου ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ
Γαλλῖαν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους·

Εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι, ἢ βα-
δουργημα ποτηρὸν, ὃ Ἰουδαῖοι,
κατὰ λόγον ἂν ἠποχόμενοι ὑμῶν·

15 Εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ
λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου
τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὁψισθὶ αὐτοί·
πειτὴς γὰρ ἰγὼ τούτων οὐ βού-
λομαι εἶναι.

16 Καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀ-
πὸ τοῦ βήματος.

17 Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες
οἱ Ἕλληες Σωσθένην τὸν ἀρχι-
συνάγωγον, ἔτυπον ἔμπροσθεν
τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων
τῷ Γαλλίῳ ἔμιλλιν.

18 Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσ-
μύνας ἡμέρας ἱκανὰς, τοῖς ἀ-
δελφοῖς ἀποταξάμενος, ἐξῆλκε
εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ
Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κυ-
ράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγ-
χραιῖς· ἔχει γὰρ εὐχήν.

19 Κατήντησε δὲ εἰς Ἔφισον,
καί πλείους κατέλιπεν αὐτοῦ·
αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συν-
αγωγὴν, διελέχθη τοῖς Ἰου-
δαίοις.

20 Ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ
πλείονα χρόνον μῖναι παρ' αὐ-
τοῖς, οὐκ ἐπένυσιν·

21 Ἄλλ' ἀπιτάξατο αὐτοῖς,
εἰπὼν· Διὶ μοι πάντως τὴν ἱερ-
τὴν τὴν ἱερομένην ποιῆσαι εἰς
Ἱεροσόλυμα· πάλιν δὲ ἀνακάμ-
ψω πρὸς ὑμᾶς, τοῦ Θεοῦ θέλον-
τος. Καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφί-
σου.

22 Καὶ κατελθὼν εἰς Καισά-
ρειαν, ἀναβὰς, καὶ ἀσπασάμε-
νος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς
Ἀντιόχειαν.

23 Καὶ ποιήσας χρόνον τινα,
ἐξῆλθε, διερχόμενος καθέξῃς τὴν
Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν,
ἰπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθη-
τάς.

24 Ἰουδαῖος δὲ τις Ἀπολλῶς
ἐνόματι, Ἀλιξανδρεὺς τῷ γένει,
ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔ-
φισον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γρα-
φαῖς.

25 Οὗτος ἦν κατηχημένος
τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου· καὶ ζῶν
τῷ πνεύματι, ἐλάλει καὶ ἰδι-
οασκεῖν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ
Κυρίου, ἰπιστάμενος μόνον τὸ
βάπτισμα Ἰωάννου.

26 Οὗτός τι ἤρξατο παρρη-
σιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀ-
κούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας
καὶ Πρίσκιλλα, προσελάβοντο
αὐτόν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ
ἐξέθιντο τὴν τοῦ Θεοῦ ὁδόν.

27 Βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελ-
θεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προσριψ-
άμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς
μαθηταῖς ἀποδίδεσθαι αὐτόν·
ὃς παραγινόμενός, συνβάλετο
πολὺ τοῖς πιστευουσὶ διὰ τῆς
χάριτος,

28 Εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰου-
δαίοις διακαστηλίγχιτο δημο-
σίῳ, ἐπιδικνύς διὰ τῶν γρα-
φῶν, εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

ΚΕΦ. ιθ'. 19.

1 ἘΓΕ'ΝΕΤΟ δὲ ἐν τῇ τὸν Ἀπολλὰν ὄντι ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτικὰ μέρη, ἰδὲν εἰς Ἐφίσον. Καὶ ὤρσαν τινες μαθηταίς,

2 Εἶπε πρὸς αὐτούς· Εἰ πνεῦμα ἄγιον ἰλάβετε πιστεύσαντες· Οἱ δὲ ᾤπον πρὸς αὐτόν· Ἀλλ' οὐδὲ εἰ πνεῦμα ἄγιόν ἐστιν, ἠκούσαμεν.

3 Εἶπε τι πρὸς αὐτούς· Εἰς τί οὖν ἰβαπτίσθητε· Οἱ δὲ εἶπον· Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα.

4 Εἶπε δὲ Παῦλος· Ἰωάννης ἰβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, τῇ λαῇ λέγων, εἰς τὸν ἰερχόμενον μετ' αὐτόν ἵνα πιστεύσωσι· σουτίσθιν, εἰς τὸν Ἰησοῦν.

5 Ἀκούσαντες δὲ ἰβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

6 Καὶ ἐκθίντος αὐταῖς τοῦ Παύλου τὰς χύρας, ἦλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐπ' αὐτούς· ἰλάλου τι γλώσσαις, καὶ περισφήτην.

7 Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο.

8 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐπαρρησιάζετο, ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

9 Ὡς δὲ τινες ἰσκληρύνοντο

καὶ ἠπείθουν, κακολογοῦντες τὴν δδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν, ἀφώρισε τοὺς μαθητάς, καὶ ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράντου τινός.

10 Τοῦτο δὲ γίνετο ἐπὶ ἵτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, Ἰουδαίους τι καὶ Ἕλληνας.

11 Δυνάμεις τι οὐ τὰς τεχούσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν χυρῶν Παύλου·

12 Ὡς τι καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθινοῦντας ἐπιφύρισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσισθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τὰ τι πνεύματα τὰ ποτηρὰ ἐκπεριύσθαι.

13 Ἐπιχείρησαν δὲ τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἑξερκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ ποτηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες· Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει.

14 Ἦσαν δὲ τινες υἱοὶ Σενεῶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἱπτά, οἱ τοῦτο ποιῶντες.

15 Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ ποτηρὸν εἶπε· Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἰσχυτάμαρ ὑμῖς δὲ τίς ἐστί·

16 Καὶ ἰφαλλόμενος ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἦν τὸ

πνεῦμα τὸ ποτηρὸν, καὶ κατακυριεύσαι αὐτῶν, ἴσχυσι κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου.

17 Τοῦτο δὲ ἰγίνετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίαις τι καὶ Ἕλλησι τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἔφeson καὶ ἐπίπαισι φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς, καὶ ἐμειγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

18 Πολλοί τε τῶν πεισιτιμύκτων ἤρχοντο, ἱερομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν.

19 Ἰσκαῖοι δὲ τῶν τὰ πείρεργα πράξαντων συνείηκαντις τὰς βίβλους, κατίκαιον ἐνώπιον πάντων καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε.

20 Οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ἤύξανε καὶ ἴσχυεν.

21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔβητο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διαλθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν· Ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν.

22 Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἐραστον, αὐτὸς ἐπίσχι χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

23 Ἐγίνετο δὲ κατὰ τὸν

καιρὸν ἐκείνον τάρραχος οὐκ ἐλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ.

24 Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, πωλῶν ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτίμιδος, παριήχιστο ταῖς τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ἐλίγην.

25 Οὗς συναθροίσας, καὶ τοὺς περὶ τὰ ταῦτα ἐργάτας, ἔπιν· Ἄνδρες, ἐπίσταςθε, ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἴσται.

26 Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε, ὅτι οὐ μόνον Ἐφίeson, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετίστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λίγων, ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι.

27 Οὐ μόνον δὲ τοῦτο κηρυχθέντος ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπὸλογμὸν ἰλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτίμιδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν λογισθῆναι, μίλλειν τι καὶ καθαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σίβεται.

28 Ἀκούσαντες δὲ, καὶ γινόμενοι πλήρως θυμοῦ, ἔκραζον, λέγοντες· Μεγάλη ἡ Ἀρτίμις Ἐφεσίων.

29 Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη τῆς συγκύσειως· ἄρρησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ διατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου.

30 Τοῦ δὲ Παύλου βουλο-

μέναν εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἶπον αὐτὸν οἱ μαθηταί.

31 Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν ὄντες αὐτῷ φίλοι, πείψαντες πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ βιάσθαι.

32 Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἱκεάζον ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν, τίος ἔνικεν συλληλύθωσαν.

33 Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν Ἀλῆξανδρον, προβαλλέντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων ὁ δὲ Ἀλῆξανδρος κατασίσας τὴν χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ.

34 Ἐπιγινόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἰγίνετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὄρας δύο κραζόντων· Μιγάλη ἡ Ἀρτιμύς Ἐφισίων.

35 Καταστίλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον, φησί· Ἄνδρες Ἐφίσιοι, τίς γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος, ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφισίων πόλιν πικρότερον οὔσαι τῆς μεγάλης Ἀρτιμίδος, καὶ τοῦ Διοπιτοῦς;

36 Ἀνατιθήτων οὖν ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατασταλμένους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προσιτίς πράττειν.

37 Ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε ἱεροδούλους, οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ὑμῶν.

38 Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τιχυνταὶ πρὸς τινα λόγον ἔχουσιν, ἀγοραῖοι ἄγονται, καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλους.

39 Εἰ δὲ τι περὶ ἱερέων ἐπιζητῷτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται.

40 Καὶ γὰρ κινδυνύομεν ἐγκαλιῶσθαι στάσις περὶ τῆς σήμερον, μηδὲν αἰτίου ὑπάρχοντος, πρὶν οὐδ' ὑποσέμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς εὐσεβοῦς συνείδητος. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσε τὴν ἐκκλησίαν.

ΚΕΦ. κ'. 20.

1 ΜΕΤΑ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον, προσκαλισάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ ἀσπασάμενος, ἐξῆλθε πορευθῆναι εἰς τὴν Μακεδονίαν.

2 Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἰκίονα, καὶ παρακαλίσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

3 Ποήσας τι μῆνας τρεῖς, γινομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, μέλλοντι ἀνεγισθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἰγίνετο γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας.

4 Συνίειτο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος Πύρρου Βιρραῖος· Θισσαλονικίων δὲ, Ἀρίσταρχος καὶ Σικεῦνδος καὶ Γαῖος Διεβαῖος καὶ Τιμόθεος.

Ἀσιανὸν δὲ, Τυχικὸς καὶ Τρέφιμος·

5 Οὕτω προελθόντες ἴμενοι ἡμεῖς ἐν Τρωάδι.

6 Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὗ διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτὰ.

7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συνηγμένοι ἡμῶν πλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελίγτο αὐτοῖς, μέλλον ἐξίνααι τῇ ἰσχυρίῳ· παρίτενέ τι τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου.

8 Ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπηρείῳ, οὗ ἦμεν συνηγμένοι.

9 Καθήμενος δὲ τις νεανίας, ὀνόματι Εὐτυχος, ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ, διαλιγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλῆϊον, κατειχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἱππισιν ἀπὸ τοῦ τριστόγυου κάτω, καὶ ἤρθη νεκρός.

10 Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπισιν αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν εἶπεν· Μὴ θεωρεῖσθαι ἢ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἴσθιν.

11 Ἀναβὰς δὲ, καὶ κλάσας ἄρτον καὶ γινεσάμενος, εἶπ' ἱκανόν τι ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν.

12 Ἦγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.

13 Ἡμεῖς δὲ προελθόντες

ἐπὶ τὸ πλῆϊον, ἀνέχθημεν εἰς τὴν Ἄσσον, ἐκείθεν μέλλοντι ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον οὗτω γὰρ ἦν διατεταγμένος, μέλλων αὐτὸς πιζεύειν·

14 Ὡς δὲ συνίβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην·

15 Καί κειθεν ἀποπλεύσαντες, τῇ ἡμερᾷ κατηντήσαμεν ἀντικρὺ Χίου· τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον καὶ μινυαντες ἐν Τρωγυλλίᾳ, τῇ ἑχόμενῃ ἤλθομεν εἰς Μίλητον.

16 Κιερύει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεύσαι τὴν Ἐφισον, ἵπως μὴ γίνηται αὐτῷ χρηστρεβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἴσχυει γὰρ, εἰ δυνατόν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱερσόλυμα.

17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πύμψας εἰς Ἐφισον, μετὰ καλίσκατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας.

18 Ὡς δὲ παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπίβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μὲν ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἱγνέμην,

19 Δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ δακρύων καὶ πικρασμῶν, τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἡμετέραις τῶν Ἰουδαίων,

20 Ὡς οὐδὲν ὑπερτιλάνην τῶν συμφιρόντων, τοῦ μὴ ἀναγ-

γύλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους·

21 Διαμαρτυρόμενοι ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσι τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετένοian, καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

22 Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἰγὼ διδόμενος τῷ πνεύματι, πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς,

23 Πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται μοι, λίγον, ὅτι δισμὰ με καὶ θλίψις μένουσιν.

24 Ἀλλ' οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν μου τιμίαν ἑμαυτῷ, ὡς τιλιῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χάριτος, καὶ τὴν διακονίαν, ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρεσθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

25 Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἰγὼ εἶδα, ὅτι οὐκ ἔτι ὄψομαι τὸ πρόσωπόν μου ὑμῖς πάντες, ἐν ᾧς διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

26 Διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς ἰγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων

27 Οὐ γὰρ ὑπιστυλάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ.

28 Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνων τὴν ἐκ-

κλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου.

29 Ἐγὼ γὰρ εἶδα τοῦτο, ὅτι ἐισιλεύσονται μετὰ τὴν ἀφῆξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου.

30 Καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες δις-στραμμένα, τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν.

31 Διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες, ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἠκουσάμην μετὰ δακρύων κοιτιτῶν ἵνα ἱκαστοί.

32 Καὶ ταῦν παρατίθεται ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμίῳ ἰποικδομῆσαι, καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἁγιασμένοις πᾶσιν.

33 Ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδὲν ἐπιθύμησα·

34 Αὐτοὶ γινώσκοντες, ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὐδὲν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί.

35 Πάντα ὑπέδωξα ὑμῖν ὅτι οὕτω κοπιῶντες δι' ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύοντες τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς ἔπι· Μακάριόν ἐστι μᾶλλον δίδοναι, ἢ λαμβάνειν.

36 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θίς τὰ γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύχαστο.

37 Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο πλαυ-

μὲς πάντων· καὶ ἐπιπισύοντες
ἐπὶ τὸν τρέχοντα τοῦ Παύλου,
κατεφύλουσιν αὐτόν·

38 Ὁδοιῳοίμενοι μάλιστα ἐπὶ
τῇ λόγῳ ᾧ εἰρήνη, ὅτι οὐκ ἔστι
μίλλουσι τὸ πρέσβυς αὐτοῦ
θεωρεῖν. Προϊσπίμποι δὲ αὐτὸν
εἰς τὸ πλοῖον.

ΚΕΦ. κα'. 21.

1 Ὡς δὲ ἐγένετο, ἀναχθῆ-
ναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ'
αὐτῶν, ἐνθυρομήσαντες ἤλθο-
μεν εἰς τὴν Κε, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς
τὴν Ῥόδον, ἀφικνῶμεν εἰς Πάτα-
ρα.

2 Καὶ εὐρόντες πλοῖον δια-
πλεῶν εἰς Φοινίκη, ἐπιβάντες
ἀνήχθημεν.

3 Ἀναφανέντες δὲ τὴν Κύ-
προν, καὶ καταλιπόντες αὐτὴν
εὐώνυμοι, ἐπλίομεν εἰς Συρίαν,
καὶ κατήχθημεν εἰς Τύρον· ἵ-
κνῃσι γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορ-
τιζόμενοι τὸν γόμον.

4 Καὶ ἀνιυρόντες τοὺς μαθη-
τάς, ἐπιμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας
ἑπτὰ· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλε-
γον διὰ τοῦ Πνεύματος, μὴ
ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσόλυμα.

5 Ὅτι δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαε-
τίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξιελόντες
ἱερουνόμιστα, προσπιμπόντων ἡ-
μᾶς πάντων σὺν γυναίξιν καὶ
τίκτοις, ὡς ἔξω τῆς πόλεως·
καὶ θίντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν
αἰγυαλὸν, προσπυζόμεθα.

6 Καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλή-
λους, ἐπίβημεν εἰς τὸ πλοῖον·
ἐκείνοι δὲ ὑπὸ σκευῶν εἰς τὰ
ἴδια.

7 Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῖον δια-
νύσαντες, ἀπὸ Τύρου κατηγί-
σαμεν εἰς Πτολεμαῖδα· καὶ
ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφούς,
ἡμεῖς αὖτε ἡμέραν μίαν παρ' αὐ-
τοῖς.

8 Τῇ δὲ ἑκατέρῃ ἐξιελόντες
ἤλθομεν εἰς Καινάρειαν· καὶ
ἐξιελόντες εἰς τὸν οἶκον Φωί-
που τοῦ ἐναγγελιστοῦ, ὄντος ἐν
τῶν ἑπτὰ, ἡμεῖς αὖτε παρ' αὐ-
τῷ.

9 Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες
παρεβναι τίσσαρις προφητεύου-
σαι.

10 Ἐπιμεινόντων δὲ ἡμῶν
ἡμέρας πλείους, κατηλθὲ τις
ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης
ὀνόματι Ἀγαβος·

11 Καὶ ἔλθων πρὸς ἡμᾶς,
καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύ-
λου, δῆσας τι αὐτοῦ τὰς χεῖ-
ρας καὶ τοὺς πόδας, ἔπι· Τάδε
λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον·
Τὸν ἄνδρα, οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὐ-
τῇ, οὕτω δέσουσιν ἐν Ἱερουσα-
λὴμ εἰ Ἰουδαῖοι, καὶ παραδώ-
σουσιν εἰς χεῖρας Ἰδίων.

12 Ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦ-
τα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τι καὶ
εἰ ἐντόπιοι, τοῦ μὴ ἀναβαίνειν
αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

13 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος·
Τί ποιῶσι, κλαίοντες καὶ σπ-

δρόποντίς μου τὴν καρδίαν· ἰγὰ γὰρ οὐ μόνον διδῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἰταίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

14 Μὴ πιδομένῃ σου δι' αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν, εἰπόντες· Τὸ τίμημα τοῦ Κυρίου γινώσκω.

15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀποσκευασάμενοι ἀνιβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ.

16 Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ἔξισθῶμεν, Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ.

17 Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἰδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί.

18 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῆμι ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον· πάντες τε παρευρίνοντο οἱ πρεσβύτεροι.

19 Καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς, ἐξηγῆτο καθ' ἑν ἑκαστον ὃν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ.

20 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἰδόξαζον τὸν Θεόν· εἰπόν τε αὐτῷ· Θωρῆς, ἀδελφὲ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πιστευκότων καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι.

21 Κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσείως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων, μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ

τίμνα, μηδὲ τοῖς ἔθνεσι περιπατεῖν.

22 Τί οὖν ἔστι; πάντως δι' πλῆθος συνελθεῖν ἀκούσονται γὰρ, ὅτι ἰληλύθας.

23 Τοῦτο οὖν ποίησον, ὃ σοι λέγομεν· Εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τίσσεις ἐκκλησίαν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν.

24 Τοὺτους παραλαβὼν, ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρῆσονται τὴν πειθαλήν, καὶ γνωσονται πάντες, ὅτι ὃν κατήχηται περὶ σοῦ οὐδὲν ἔστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων.

25 Περὶ δὲ τῶν πισπιστευόντων ἔθνεων ἡμῖς ἐπιστείλαμεν, κρίναντες μηδὲν ταιούτων τηρεῖν αὐτοὺς, εἰ μὴ φυλάσσειν αὐτοὺς τό, τε εἰδωλόθυτον καὶ τὸ αἷμα καὶ πικρὸν καὶ πορνείαν.

26 Γότι ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἰχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς εἰσῆμι εἰς τὸ ἱερὸν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ, ὥς οὐ προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἡμέρας αὐτῶν ἢ προσφερέ.

27 Ὡς δὲ ἔμιλλον αἱ ἱστὰς ἡμέραι συντελεσθῆναι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θιασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχισαν πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπίβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν,

28 Κράζοντες ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ διδάσκων· ἴτι τι καὶ Ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ κτείνωνκε τὸν ἅγιον τόπον τούτου.

29 (Ἦσαν γὰρ προαιρεῖται Τρόφιμος τὸν Ἐφίσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμизον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος.)

30 Ἐκινήθη τι ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἰγίνετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ· καὶ ἰπικαβόμενοι τοῦ Παύλου, ἔλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθὺς ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.

31 Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης, ὅτι ὅλη συγκλίχεται Ἰερουσαλήμ·

32 Ὃς ἑαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἰκατοντάρχους, κατίδραμιν ἰπ' αὐτούς. Οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἰπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον.

33 Τότε ἰγγίσας ὁ χιλιάρχος ἰπικαβέετο αὐτοῦ, καὶ ἐκίλευσε διθῆναι ἀλύσει δυοί· καὶ ἰπυνθάνετο, τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐστι πιποιηκώς.

34 Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ. Μὴ δυνάμενος δὲ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκίλευσεν ἄγισθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν.

35 Ὅτι δὲ ἰγίνετο ἰπὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς, συνέβη βαστάξω-
ναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου.

36 Ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, κράζον· Αἴρε αὐτόν.

37 Μίλλων τι εἰσάγεισθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος, λέγει τῷ χιλιάρχῳ· Εἰ ἔξεστί μου εἰπεῖν τι πρὸς σι; Ὁ δὲ ἔφη, Ἑλληνιστὶ γινώσκεις;

38 Οὐκ ἄρα σὺ εἰ ὁ Λιβύτιος, ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατάσας καὶ ἔξαγαγὼν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ τοὺς τετρακχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων;

39 Εἴπαι δὲ ὁ Παῦλος· Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης· δέχομαι δὲ σου, ἰπίστρεψόν μου λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν.

40 Ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἰστῶς ἰπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατίσσει τῇ χειρὶ τῷ λαῷ πολλῆς δὲ σιγῆς γινόμενης, προσιφώνησι τῇ Ἑβραϊδὶ διαλίπτῃ, λέγων·

ΚΕΦ. κβ'. 22.

1 ἌΝΔΡΕΣ ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας.

2 (Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ διαλίπτῃ προσιφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρίσχοι ἡσυχίαν. Καὶ φησιν·)

3 Ἐγὼ μὲν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεννηθεὶς ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατιθεραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ πιπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῷου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ, καθὼς πάντες ἡμῖς ἴσμεν σήμερον·

4 Ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἰδίωξα ἄχρι θανάτου, δισμιύων καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας,

5 Ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς διξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορεύομην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκῆς ὄντας, διδιμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν.

6 Ἐγένετο δὲ μοι πορευομένη καὶ ἰγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ, περὶ μεσημβρίαν ἑξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιεστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμί·

7 Ἐπισὼν τε εἰς τὸ ἶδαφος, καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι· Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις;

8 Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· Τίς εἰ, Κύριε, εἰπὶ τί πρὸς με; Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις.

9 Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἰθάσσαντο, καὶ ἔμβοβοι ἐγένοντο· τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι.

10 Εἶπον δὲ· Τί ποιήσω, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπε πρὸς με· Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκὸν καὶ ἐκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων, ὧν τίτανταί σοι ποιῆσαι.

11 Ὡς δὲ οὐκ ἐνίβλιπον, ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτός ἐκείνου, χερσῶν γούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἦλθον εἰς Δαμασκόν.

12 Ἀναίτας δὲ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατ'οικοῦντων Ἰουδαίων,

13 Ἐλθὼν πρὸς με καὶ ἐπιστὰς ἐπὶ μοι· Σαούλ ἀδελφε, ἀνάβλεψον. Καὶ γὰρ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν.

14 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχίρυσά τέ σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ ἀκούσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ·

15 Ὅτι ἴση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν ἰσρακας καὶ ἡκουσας.

16 Καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι, καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλισάμενος τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

17 Ἐγένετο δὲ μοι ὑποστρίψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενίσθαι μοι ἐν ἰσχύϊ,

18 Καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι· Στανῶσον, καὶ ἔξελθι ἐν τά-

χαι ἔξ Ἱερουσαλὴμ· διότι οὐ πα-
ραδίχονται σου τὴν μαρτυρίαν
περὶ ἱμοῦ.

19 Καὶ γὰρ ἵπουν Κύριε, αὐ-
τοὶ ἰσίστανται, ὅτι, ἰγὼ ἡμῶν
φυλακίζον καὶ δέρον κατὰ τὰς
συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας
ἐπὶ σι.

20 Καὶ ὅτι ἔξιχυντο τὸ
αἷμα Στιφάνου τοῦ μάρτυρός
σου, καὶ αὐτὸς ἡμῶν ἰφιστάς,
καὶ συνυδοκῶν, καὶ φυλάσσων
τὰ ἱμάτια τῶν ἀκαιρουντων
αὐτόν.

21 Καὶ ἵπαι πρὸς μετὰ Πο-
ρίων ὅτι ἰγὼ εἰς Ἰθνη μακρὰν
ἔξαποστολῶ σι.

22 Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι
τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἰπῆραν
τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες·
Λίβε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον
οὐ γὰρ καθῆκει αὐτὸν ζῆν.

23 Κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν
καὶ βιαιοῦντων τὰ ἱμάτια, καὶ
ποιερτὸν βαλλόντων εἰς τὸν
αἶρα,

24 Ἐκίλιωσι ὁ χιλιάρχος
εἰσαγγισθαι αὐτὸν εἰς τὴν πα-
ριμβολήν, ἵπων μαστιξὶν ἀνι-
στάσθαι αὐτόν· ἵνα ἰπιγῇ, δι'
ἣν αἰτίας οὕτως ἰπιφάνουν αὐ-
τῷ.

25 Ὡς δὲ προέτιναν αὐτὸν
τοῖς ἱμάσι, ἵπαι πρὸς τὸν ἰστώ-
τα ἱκατόνταρχον ὁ Παῦλος·
Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκα-
τάκριτον ἔξιστιν ὑμῖν μαστί-
ζειν;

26 Ἀκούσας δὲ ὁ ἱκατόν-
ταρχος, προσελθὼν ἀπήγγειλε
τῷ χιλιάρχῳ, λέγων· τί μέλ-
λεις ποιῆν; ὁ γὰρ ἄνθρωπος
οὗτος Ῥωμαῖός ἐστι.

27 Προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρ-
χος ἵπιν αὐτῷ. Λέγει μοι, σὺ
Ῥωμαῖός εἰ; Ὁ δὲ ἵφη· Ναί.

28 Ἀπικρίθη τί ὁ χιλιάρ-
χος· Ἐγὼ πολλοῦ πιθαλαίου
τὴν πολιτείαν ταύτην ἰστησά-
μην. Ὁ δὲ Παῦλος ἵφη· Ἐγὼ
δὲ καὶ γιγίνημαι.

29 Εὐθὺς οὖν ἀπίστησαν
ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν
ἐκινάξιν. Καὶ ὁ χιλιάρχος
δὲ ἰφοβήθη, ἰπιγνούς ὅτι Ῥω-
μαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν
διδικῶς.

30 Τῇ δὲ ἱκαύριον βουλόμε-
νος γινῶσθαι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί
κατηγερούται παρὰ τῶν Ἰου-
δαίων, ἵλυσιν αὐτόν, καὶ ἐπέ-
λιυσιν συνελθὼν τοὺς ἀρχιερεῖς
καὶ πᾶν τὸ συνέδριον καὶ κα-
ταγαγὼν τὸν Παῦλον, ἵστησιν
εἰς αὐτούς.

ΚΕΦ. πγ'. 23.

1 ἈΤΕΝΙ' ΣΑΣ δὲ ὁ Παῦλος
τῷ συνεδρίῳ, ἵπιν· Ἄνδρες ἀδελ-
φοί, ἰγὼ πάσῃ συνιδῆσαι ἀγαθῇ
πιπολίτιμμαι τῷ Θεῷ ἔχει
ταύτης τῆς ἡμέρας.

2 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνατίας
ἐπίταξε τοῖς παριστῶσι αὐτῷ,
τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα.

3 Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτόν εἶπεν· Τύπτειν σε μίλλαι ὁ Θεὸς, τοῦχε κίποιναμίην· καὶ σὺ πάθῃ κρίνωμι κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελύεις με τύπτισθαι;

4 Οἱ δὲ παριστῶντες εἶπον· Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λαιδορεῖς;

5 Ἐφη τι ὁ Παῦλος· Οὐκ ἤδυν, ἀδελφοί, ὅτι ἰσθὶν ἀρχιερεύς· γίγρεσται γάρ· Ἀρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἱερεῖς κακῶς.

6 Γινὼς δὲ ὁ Παῦλος, ὅτι τὸ ἐν μέρος ἰσθὶ Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἱκράξιν ἐν τῷ συνιδρίῳ· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἰγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἰλπίδος καὶ ἀναστάσιως νικρῶν ἰγὼ κρίνομαι.

7 Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντες, ἰγίνετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων, καὶ ἰσχίσθη τὸ πλῆθος.

8 Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσι μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ ἄγγελον μήτι πνῦμα· Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφότερα.

9 Ἐγίνετο δὲ κραυγὴ μεγάλη· καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διμάχοντο, λέγοντες· Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνῦμα ἰλάλησιν αὐτῷ, ἢ ἄγγελος, μὴ βιομαχῶμεν.

10 Πολλῆς δὲ γινομένης στάσιως, ἰλπαβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἰκίλεισι τὸ στρατιῦμα καταβὰν ἀρπάσαι αὐτὸν ἐν μίσει αὐτῶν, ἄγειν τι εἰς τὴν παρεμβολήν.

11 Τῇ δὲ ἰπιούσῃ νυκτὶ ἰπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπεν· Θάρσει· ὡς γὰρ διμαρτύρω τὰ περὶ ἰμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτω σὶ δὴ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρεῖσαι.

12 Γινομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντες συστρεφὴν οἱ Ἰουδαῖοι, ἀντιμάτισαν ἰαντοὺς, λέγοντες μήτι φαγῶν μήτι πινῶν ἴως οὐ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦλον·

13 Ἦσαν δὲ πλείους τισσαρέκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν πιποιηκότις·

14 Οἵτινις προσιλόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πριεσβυτέροις, εἶπον· Ἀναδέματι ἀντιματίσαμεν ἰαντοὺς, μηδινὸς γινέσασθαι ἴως οὐ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον.

15 Νῦν οὖν ὑμεῖς ἰμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνιδρίῳ, ὅπως αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς, ὡς μίλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ, πρὸ τοῦ ἰγγίσαι αὐτὸν, ἴταιμοί ἴσμεν τοῦ ἀνελῆν αὐτόν.

16 Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἰνιδραν,

παραγινόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν, ἀπήγγυλε τῷ Παύλῳ.

17 Προσκαλισάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἵνα τῶν ἑκατοντάρχων, ἴφῃ· Τὸν νιανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον· ἔχου γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ.

18 Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον, καὶ φησιν· Ὁ δῆμος Παῦλος προσκαλισάμενός με ἠρώτησε ταῦτον τὸν νιανίαν ἀγαγεῖν πρὸς σι, ἔχοντά τι λαλῆσαι σοι.

19 Ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος, καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν, ἵκνυθάντο· Τί ἐστιν, ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαι μοι;

20 Εἶπεν δέ· Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνήθιστο τοῦ ἰρωτῆσαι σι, ὅπως αὔριοι εἰς τὸ συνέδριον καταγωγῆς τὸν Παῦλον, ὡς μέλλοντίς τι ἀπειβίστιροι πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ.

21 Σὺ οὖν μὴ πισθῆς αὐτοῖς· ἰνδρεύουσι γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τισσαράκοντα, οἵτινες ἀντιματίσαν ἑαυτοὺς, μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνίλωσιν αὐτόν· καὶ νῦν ἱτοιμοὶ εἰσι προσδεδιχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἀπαγγελίαν.

22 Ὁ μὲν οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νιανίαν, παραγγείλας μὴδὲν ἐκλαλῆσαι, ὅτι ταῦτα ἐνεφάνεας πρὸς με.

23 Καὶ προσκαλισάμενος δύο τινας τῶν ἑκατοντάρχων, ἵππιν· Ἐτοιμάσατε στρατιῶται διακασίους, ὅπως περιυθῶσιν ἡμῖν Καισαρείας, καὶ ἵππῳς ἰβδημόντα, καὶ διξιολάβους διακασίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός·

24 Κτήνη τε παραστήσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγιμόνα.

25 Γράψας ἐπιστολὴν πείριχουσιν τὸν τύπον τοῦτον·

26 Κλαύδιος Δυσίας τῷ κραιτίστῳ ἡγιμόνῃ Φήλικι χαίρειν.

27 Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν, ἑπιστάς σὺν τῷ στρατιύματι ἐκυλόμην αὐτόν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι.

28 Βουλόμενος δὲ γνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐπικάλου αὐτῷ, κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν·

29 Ὃν εἶδον ἑγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μὴδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δισμῶν ἔγκλημα ἔχοντα.

30 Μνηθεύσης δέ μοι ἱερβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἵσισθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐξ αὐτῆς ἔτιμψα πρὸς σι, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λίγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ· Ἐβήρωσα.

31 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται,

κατὰ τὸ διατιταγμένοι αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.

32 Τῇ δὲ ἑκατέρῳ ἰάσαντι τοὺς ἰσχυροὺς περιέσθαι ἐν αὐτῇ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

33 Οἷτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἀναβόντες τὴν ἐπιστολὴν τῇ ἡγιμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῇ.

34 Ἀναγνοὺς δὲ, καὶ ἰπερωτήσας ἐκ ποίας ἰσχυρίας ἴσται, καὶ πυθόμενος, ὅτι ἀπὸ Κιλικίας.

35 Διακούσομαι σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγίνωνται. Ἐπίλιυσί τι αὐτὸν ἐν τῇ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεισθαι.

ΚΕΦ. κδ. 24.

1 ΜΕΤΑ' δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινὸς, οἷτινες ἐμφάνισαν τῇ ἡγιμόνι κατὰ τοῦ Παύλου.

2 Κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος, λέγων·

3 Πολλῆς ἐρήτης τυγχάνοντες διὰ σοῦ, καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῇ ἔθνι τούτῃ διὰ τῆς σῆς προνοίας, πάντα τι

καὶ πανταχοῦ ἀποδichόμεθα, κράτιστι Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας.

4 Ἰνα δὲ μὴ ἐπὶ πλείον σι ἰγνέστω, παρακαλῶ ἀκούσαι σι ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιουκίᾳ.

5 Εὐρέοντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λαμὸν, καὶ κινεῦντα στάσει πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τι τῆς τῶν Ναζωραίων αἰρέσεως,

6 Ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπιέρας βεβηλῶσαι· ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν, καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθιλίσσαμεν κρίνου.

7 Παριλθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιάρχος, μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε,

8 Κιλιύσας τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σι· παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτοὺς ἀνακρίνας, περὶ πάντων τούτων ἐπιγιῶναι, ὃν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.

9 Συνεπίθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχουν.

10 Ἀσικρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγιμόνος λέγων· Ἐκ πολλῶν ἰσχυρῶν ὄντων σι κριτὴν τῇ ἔθνι τούτῃ ἰσιστάμενος, εὐθυμότερον τὰ περὶ ἑμαυτοῦ ἀπολογεῖσθαι·

11 Δυναμίειν σου γινῶναι, ὅτι οὐ πλείους εἰσὶ μοι ἡμέραι δεκαδύο, ἂφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων ἐν Ἱερουσαλὴμ.

12 Καὶ οὕτι ἐν τῷ ἱερῷ εὐρύν-
μα πρὸς τινὰ διαλιγόμενοι, ἢ
ἐπισύστασιν ποιῶντα ὄχλου,
οὕτι ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὕτι
κατὰ τὴν πόλιν.

13 Οὕτι παραστῆσαι δύνα-
ται, περὶ ᾧ νῦν κατηγοροῦσί
μου.

14 Ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι,
ὅτι κατὰ τὴν ὁδόν, ἣν λίγουσιν
αἱρεσίαι, οὕτω λατρεύω τῷ πα-
τρὶ Ὁθεῖ, πιστεύων πᾶσι τοῖς
κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν ταῖς
προφῆταις γιγραμμένοις·

15 Ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν
Θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσ-
δίδχονται, ἀνάστασιν μέλλειν
ἵσθαι νεκρῶν, δικαίον τι καὶ
ἀδίκων.

16 Ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκαῶ,
ἀπρόσκοποι συνιῶσιν ἔχουσιν
πρὸς τὸν Θεόν καὶ τοὺς ἀνθρώ-
πους διαπαντός·

17 Δὲ ἰσῶν δὲ πλείονων παρ-
εγινόμενῃ ἐλεημοσύνης· ποιήσαν
εἰς τὸ ἔθνος μου, καὶ προσφο-
ράς·

18 Ἐν οἷς εὐρύν με ἠγνομέ-
νοι ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου,
οὐδὲ μετὰ θορύβου. Τινὲς δὲ
ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι,

19 Οὗς ἰδοὶ ἐπὶ σοῦ παρῆναι,
καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχουσιν πρὸς
με.

20 Ἡ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτω-
σαν, τί εὐρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα,
στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνδρίου·

21 Ἡ περὶ μῶς ταύτης

φανῆς, ἥς ἔπραξα ἱστάς ἐν αὐ-
τοῖς· Ὅτι περὶ ἀναστάσεως νε-
κρῶν ἐγὼ κρινομαι σήμερον ὑφ'
ὑμῶν.

22 Ἀνιβάλιτο δὲ αὐτοὺς ὁ
Φῆλιξ, ἀπεμβίστηεν ἰδὼς τὰ
περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπὼν· Ὅταν
Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ,
διαγνώσωμαι τὰ καθ' ὑμᾶς.

23 Διαταξάμενός τι τῷ ἱπα-
τοντάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἔχουσιν
τι αἰτίαι, καὶ μηδὲνα πωλεῖν
τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετῶν, ἢ
προσέχεσθαι αὐτῷ.

24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς
παραγινόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν
Δρουσίλλῃ τῇ γυναικί, εἴση
Ἰουδαίῳ, μετιτίμψατο τοῖς
Παῦλον, καὶ ἤκουσιν αὐτοῦ περὶ
τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως.

25 Διαλιγόμενου δὲ αὐτοῦ
περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας
καὶ τοῦ πρίματος τοῦ μέλλον-
τος, ἔμφοβος γινόμενος ὁ Φῆλιξ
ἀπικρίθη· Τὸ νῦν ἔχον πορεύειν
καιρὸν δὲ μεταλαβῶν μετὰκα-
λίσεμαί σοι.

26 Ἄμα καὶ ἐλπίζων, ὅτι
χρήματα δοθήσονται αὐτῷ ὑπὸ
τοῦ Παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτὸν·
διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μετα-
πιμπόμενος ἀμίλει αὐτῷ.

27 Δυστίας δὲ πληρωθείσης
Ἰλαβὶ διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πέ-
ριον Φῆστον· θλῶν τι χάριτας
καταθίσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ
Φῆλιξ, κατίλιπεν τὸν Παῦλον
διδιδόμενον.

ΚΕΦ. κς'. 25.

1 ἘΠΙΒΑ'Σ οὖν Φῆστος τῇ ἰπαρχίᾳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱερουσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας.

2 Ἐπιφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρικάλουν αὐτὸν,

3 Αἰτούμενοι χάριν πατ' αὐτοῦ, ὅπως μεταστέμψῃται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἐνὶ δραν ποιῶντες ἀπλῆν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν.

4 Ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπικρίθη, τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ, αὐτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπεριεῖσθαι.

5 Οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησί, δυνατόι, συγκαταβάντες, εἴ τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ, κατηγορεῖτωσαν αὐτοῦ.

6 Διατρέψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας οὐ πλείους ἅπῃ ἢ δέκα, καταβάς εἰς Καισάρειαν, ἐπὶ ἰπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκίλευσε τὸν Παῦλον ἀχθῆναι.

7 Παραγινωμένου δὲ αὐτοῦ, περιίστησαν οἱ ἀπὸ Ἱερουσόλυμων καταβιβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρὶα αἰτιώματα φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἀ οὐκ ἴσχυον ἀποδείξαι.

8 Ἀπολογουμένῳ αὐτοῦ· Ὅτι οὕτι εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰου-

δαίων, οὕτι εἰς τὸ ἱερόν, οὕτι εἰς Καίσαρά τι ἤμαρτοι.

9 Ὁ Φῆστος δὲ, τοῖς Ἰουδαίοις θέλων χάριν καταβίσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν· Θέλεις εἰς Ἱερουσόλυμα ἀναβᾶς, ἐκὶ περὶ τούτων κρίνεται ἐπ' ἐμοῦ;

10 Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος· Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἵστώς εἰμι, οὐ με δεῖ κρίνεται. Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις.

11 Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ, καὶ ἄξιον θανάτου πίπραχά τι, οὐ παραιτούμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδὲν ἐστὶν ὃν οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι. Καίσαρα ἐπικαλούμαι.

12 Τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου, ἀπικρίθη. Καίσαρα ἐπιτίπλησαι· ἐπὶ Καίσαρα περιύσῃ.

13 Ἡμερῶν δὲ διαγινωμένων τινῶν, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν, ἀσπασόμενοι τὸν Φῆστον.

14 Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διάτριβον ἐκὶ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεὶ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων· Ἀπὸ τίς ἐστὶ καταλιμνιμένος ὑπὸ Φήλικος δίσμος,

15 Περὶ οὗ γινωμένου μου εἰς Ἱερουσόλυμα, ἐπιφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι

τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην.

16 Πρὸς οὗτ' ἀπεκρίθη, ὅτι οὐκ ἔστιν ἴσθις Ῥωμαῖοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον, πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχει τοὺς κατηγόρους, τόποι τι ἀπολογίας λάβει πρὸς τοῦ ἰγκλημάτος.

17 Συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἰθάδι, ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἡμέρᾳ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκίλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα.

18 Περὶ οὗ σταδόντις οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον, ὃν ὑπαινέουν ἰγῶ.

19 Ζητήματα δὲ τινα περὶ τῆς ἰδίας διωσδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν, καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ τιθηκότος, ὃν ἴφασκιν ὁ Παῦλος ζῆν.

20 Ἀπορούμενος δὲ ἰγῶ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἔλεγεν, εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, πᾶσι κρίνεσθαι περὶ τούτων.

21 Τοῦ δὲ Παύλου ἱπικαλισαμίῳ τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σιβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκίλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν, ὥς οὗ πῖμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα.

22 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον ἔφη· Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Ὁ δὲ Λύριον, φησὶν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.

23 Τῇ οὖν ἑκατέρῳ ἰδόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ ἐισελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον, σὺν τε τοῖς χιλιάρχοις, καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ' ἔξοχὴν οὖσι τῆς πόλεως, καὶ κλιεύσαντες τοῦ Φήστου, ἤχθη ὁ Παῦλος.

24 Καί φησιν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον, περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἰνέτυχόν μοι ἦν τι ἱεροσολύμοις καὶ ἰθάδι, ἱπικιώντες μὴ δύνῃ ζῆν αὐτὸν μηδέτι.

25 Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πτερχίμαι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἱπικαλισαμίῳ τὸν Σιβαστὸν, ἵκρηναι πῖμψαι αὐτόν.

26 Περὶ οὗ ἀσφαλὲς τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γινομένης σχῶ τι γράψαι.

27 Ἀλογον γάρ μοι δοκεῖ, πῖμποντα δίσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

ΚΕΦ. κτ', 26.

1 ἈΓΡΙΨΙΠΠΑΣ δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐπιστρέψεται σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λίγιν. Τότε ὁ Παῦλος ἀπελογιζέτο, ἐκτινάσσων τὴν χεῖρα·

2 Περὶ πάντων ὧν ἠγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἤγημαι ἑμαυτὸν μακάριον, μίλλων ἀπολογισθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον·

3 Μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἰδὼν τε καὶ ζητημάτων. Διὸ δέομαί σου, μακροθύμως ἀκουσαί μου.

4 Τὴν μὲν οὖν βίωσιν μου τὴν ἐκ νεότητος, τὴν ἀπ' ἀρχῆς γινομένην ἐν τῇ Ἰθνί μου ἐν Ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι·

5 Προγινώσκοντές με ἄνωθεν, (ὡς θέλωσι μαρτυρεῖν,) ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρῃσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα φαρσαῖος.

6 Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γινομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἕστηκα κρινόμενος·

7 Εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν, ἐν ἱκτινίᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῖον, ἐλπίζου κατὰσπῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος ἠγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ Ἰουδαίων.

8 Τί; ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει;

9 Ἐγὼ μὲν οὖν ἰδοὺς ἑμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἱκαντῆρα πρᾶξαι.

10 Ὅ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱερο-

σολύμοις· καὶ πολλοὺς τῶν ἀγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερίων ἐξουσίαν λαβών· ἀναιρεῖν μινον τι αὐτῶν, κατήντηκα ψῆφον·

11 Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς, ἠνάγκαζον βλασφημεῖν· πρὸς τοῖς τι ἠμμανόμενος αὐτοῖς, ἰδίωκεν ὡς καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις.

12 Ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιστροφῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερίων,

13 Ἠμέρας μίσης, κατὰ τὴν ὁδὸν ἰδοὺς, βασιλεῦ, οὐρανόθεν, ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἡμοὶ πορευομένους.

14 Πάντων δὲ καταπισπόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με, καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ· Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κίντρα λακτίζεις.

15 Ἐγὼ δὲ εἶπον· Τίς εἰ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις.

16 Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαι σε ὑπηρετήν καὶ μαρτυρα, ὧν τι εἶδεις, ὧν τι ὤφθισομαί σοι.

17 Ἐξαιρούμετός σε ἐκ τοῦ

λαοῦ καὶ τῶν ἰσθῶν, εἰς οὓς ἔγωγε ἀποστέλλω,

18 Ἀνοίξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἰπιστεῖν· εἰς ἐκείνους εἰς φῶς, καὶ τῆς ἰξουσίας τοῦ σαταῆ ἰπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφισιν ἁμαρτιῶν, καὶ κλῆρον ἐν ταῖς ἡγιασμέναις, πίστιν τῇ εἰς ἡμᾶς.

19 Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἔγινόν μοι ἀπυθῆς τῇ οὐρανόφωτῳ ὁπτασίῳ·

20 Ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτον καὶ ἱεροσολύμοις, εἰς πάσαις τι τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἰσθμοῖς, ἀπηγγέλλον μισανοίῃν, καὶ ἰπιστρέφειν ἰπὶ τὸν Θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πρᾶσσοντας.

21 Ἐνταῦθα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῇ ἰερῇ, ἰπυρῶντο διαχωρίσασθαι.

22 Ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἴστηκα, μαρτυρούμενος μικρῷ τι καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἰκτὸς λίγων, ὅν τι οἱ προφῆται ἰλάλησαι μελλόντων γίνεσθαι, καὶ Μωϋσῆς·

23 Εἰ παθητὸς ὁ Χριστὸς, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλω καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἰσθμοῖς.

24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου, ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἔφη· Μαίνῃ, Παῦλι· τὰ πολλὰ σε γράμματα εἰς μάταιον περιτρίβῃ.

25 Ὁ δὲ· Οὐ μαίνομαι, φησὶ, κρείττεσι Φῆσται, ἀλλ' ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθίγγομαι.

26 Ἐπίσταται γὰρ πρὸς τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρῆρσιζόμενος λαλῶ· λαμβάνειν γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ πείθεμαι οὐδὲν· οὐ γὰρ ἴσται ἰν γυνίῳ πιπραγμένοι τούτο.

27 Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφῆταις; εἶδα, ὅτι πιστεύεις.

28 Ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν γίνεσθαι.

29 Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν· Εὐξάμην ἂν τῷ Θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον, γίνεσθαι τοιούτους, ὅποιος πᾶν ὅμιλον, παρικτὸς τῶν δισμῶν τούτων.

30 Ἀνίστη τι ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν, ἢ τι Βερρίκη, καὶ οἱ συγκαθέμηναι αὐτοῖς·

31 Καὶ ἀναχωρήσαντες ἰλάσονται πρὸς ἀλλήλους, λίγοντες· Ὅτι οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δισμῶν πρᾶσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος.

32 Ἀγρίππας δὲ τῷ Φῆστῳ ἔφη· Ἀπολειψόμεθα ἰδύναιτο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἰπικέλητο Καίσαρα.

ΚΕΦ. κζ'. 27.

1 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν,

παριδίδουν τόν τι Παῦλον καί
τινας ἰτέρους δισμάτας ἱκανον-
τάρχῃ, ὀνόματι Ἰουλίῳ, σπεί-
ρης Σιβαστῆς.

2 Ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀ-
δραμυττηνῷ, μέλλοντες πλεῖν
τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους,
ἀνήχθημιν, ὅντος σὺν ἡμῖν Ἀ-
ριστάρχου Μακεδότος Θισσα-
λονικίως.

3 Τῇ τι ἰτέρῃ κατήχθημιν
εἰς Σιδῶνα· φιλανθρώπως τι ὁ
Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμι-
νος, ἐπίστρεψε πρὸς τοὺς φίλους
περιεθίντα ἐπιμιλίας τυχεῖν.

4 Κῆρυθιν ἀναχθίντες ὑπὲρ
πλεύσαμεν τὴν Κύπρον, διὰ τὸ
τοὺς ἀνέμους εἶναι ἱκαντοίους.

5 Τό, τι πύλαγος τὸ κατὰ
τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν
διαπλεύσαντες, κατήλθομεν εἰς
Μύρα τῆς Λυκίας.

6 Κῆρυξ ἰδὼν ὁ ἱκανόνταρ-
χος πλοῖον Ἀλιξανδρείνοι πλοῖον
εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐπιβίβασιν
ἡμᾶς εἰς αὐτό.

7 Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις
βραδυπλοῦντες, καὶ μόλις γινό-
μενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσ-
εῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπὲρ
πλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ
Σαλμώνην.

8 Μόλις τι παραλεγόμενοι
αὐτὴν, ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ
καλούμενον Καλοὺς λιμένας, ὃ
ἐγγὺς ἦν πόλις Λασαία.

9 Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγνο-
μένου, καὶ ὅντος ἤδη ἐπισφαλοῦς

τοῦ πλοῦς, διὰ τὸ καὶ τὴν νη-
τυῖαν ἤδη παρεληλυθῆναι, παρ-
ήνυ ὁ Παῦλος,

10 Λίγων αὐταῖς· Ἄνδρες,
θιερῶ, ὅτι μετὰ ὕβριως καὶ
πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ
φορτίου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ
καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλουσιν
ἴσθαι τὸν πλοῦν.

11 Ὁ δὲ ἱκανοντάρχης τῷ
κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυπλήρῳ
ἐπιείθετο μᾶλλον, ἢ τῷς ὑπὸ
τοῦ Παύλου λεγομέναις.

12 Ἀπευθίτου δὲ τοῦ λιμένος
ὑπάρχοντος πρὸς παραχυμα-
σίαν, οἱ πλείους ἔθιντο βουλὴν
ἀναχθῆναι κῆρυθιν, εἴπως δέ-
ναιτο καταστήσαντες εἰς Φοί-
νικα παραχυμάσαι, λιμένα τῆς
Κρήτης βλέποντα κατὰ Λίβα
καὶ κατὰ Χῶρον.

13 Ὑποκινύσαντος δὲ Νό-
του, δόξαντες τῆς προδίσιας
κικρατῆκίαι, ἄραντες, ἄσπον
παρελίγοντο τὴν Κρήτην.

14 Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἴβαλε
κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφονικὸς,
ὁ καλούμενος Εὐρυκλῶδον.

15 Συναρπασθέντος δὲ τοῦ
πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου ἀντ-
οφθαλμῶν τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες
ἑφρέμεθα.

16 Νησίον δὲ τι ὑποδραμόν-
τες καλούμενον Κλαύδην, μόλις
ἐσχύσαμεν περικρατῆς γένε-
σθαι τῆς σκάφης·

17 Ἦν ἄραντες, βοηθείας
ἰχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον

οὐ φοβούμενοί τι μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπίσωσι, χαλάσαντες τὸ σκυῖον, οὕτως ἰφίροντο.

18 Σφοδρῶς δὲ χυμαζόμενοι ἡμῶν, τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν ἐποιεῦντο·

19 Καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχυρις τὴν σκυῖν τοῦ πλοίου ἔβησαν.

20 Μῆτι δὲ ἡλίον, μῆτι ἄστρων ἐπιφανιόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χυμῶνός τι οὐκ ἐλίγου ἐπικυμίνου, λοιπὸν περιηρέτω πᾶσα ἰλιπὶς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς.

21 Πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μίσθῳ αὐτῶν, εἶπεν· Ἐδὲ μὲν, ὦ ἄνδρες, πιθαρχήσαντας μοι, μὴ ἀνάγισθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης, κερδεῖσθαι τι τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν.

22 Καὶ ταινῶν παρεινῶ ὑμᾶς εὐθυμῶν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου.

23 Παρίστη γὰρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, οὗ εἰμι, ὃ καὶ λατρεύω,

24 Λίγων· Μὴ φοβεῖ, Παῦλε· Καίσαρί σι δεῖ παραστῆναι· καὶ ἰδοὺ, κηχάριστά σοι ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλείοντας μετὰ σοῦ.

25 Διὸ εὐθυμῶτε, ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται, καθ' ὃν τρόπον λειλάηταί μοι.

26 Εἰς νῆσου δὲ τινα δὴ ἡμᾶς ἐκπιοῦν.

27 Ὡς δὲ τισσαρισκαδικάτη νύξ ἰγίνετα, διαφερομένη ἡμῶν ἐν τῇ Ἀδρίᾳ, κατὰ μίσησιν τῆς νυκτὸς ὑπνέουσιν οἱ ναῦται προσάγειν τιὰ αὐταῖς χάραν.

28 Καὶ βολίσαντες, ὕδρον ὀργυιὰς εἴποσι· βραχὺ δὲ διαστήσαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, ὕδρον ὀργυιὰς διακρίντι.

29 Φοβούμενοί τι, μήπως εἰς τραχυῖς τόπους ἐκπίσωμαι, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τίσσαρας, ἡύχοντο ἡμέραν γινίσθαι.

30 Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσι ὡς ἐκ πύργου μελλόντων ἀγκύρας ἐκτίειν,

31 Εἶπεν ὁ Παῦλος τῇ ἐκτοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· Ἐὰν μὴ οὕτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε.

32 Τότε οἱ στρατιῶται ἀπικοῦσαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης, καὶ εἶασαν αὐτὴν ἐκπιοῦν.

33 Ἀχρεὶ δὲ οὗ ἱμελλεν ἡμεῖς γίνεσθαι, παρεικάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς, λίγων· Τισσαρισκαδικάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες, ἄσσοι διατελεῖτε, μηδὲν προσλαβόμενοι.

34 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλαβῆναι τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδὲν γὰρ ὑμῶν θρῖξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἀπολλύεται.

35 Εἰπὼν δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησι τῷ Θεῷ ἰνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν.

36 Εὐθυμοὶ δὲ γινόμενοι πάντες, καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς.

37 Ἡμῖν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαί, διακρίνας ἰδομήκοντα ἔξ.

38 Κορισθίντις δὲ τροφῆς, ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐμβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν.

39 Ὅτι δὲ ἡμέρα γίνετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπιγίνωσκον· κόλπον δὲ τινα κατεύουσι ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς δὲ ἰβουλεύσαντο, εἰ δύναιτο, ἔξωσαι τὸ πλοῖον.

40 Καὶ τὰς ἀγκύρας περιλόντες εἶον εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀέντις τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων· καὶ ἐπείραντες τὸν ἀετμόνεα τῇ πνεύσῃ, κατεύχον εἰς τὸν αἰγιαλόν.

41 Περιπισόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον, ἐπώκειλαν τὴν ναῦν. καὶ ἡ μὲν πρόρα ἰρίσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἔλυνετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων.

42 Τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ γίνετο, ἵνα τοὺς δισμῶτας ἀ-

ποκτείνουσι, μή τις ἐκπολυμβήσας διαφύγῃ.

43 Ὁ δὲ ἱκατόνταρχος, βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκέλευσεν αὐτοὺς τῷ βουλήματος, ἐκίλιυσί τι τοὺς δυναμένους κολυμβῆν ἀποφρίψαντας πρῶτους ἐπὶ τὴν γῆν ἵκναι.

44 Καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς μὲν ἐπὶ σκίον, οὓς δὲ ἐπὶ τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

ΚΕΦ. κη'. 28.

1 ΚΑΙ' διασωθέντες, τότε ἐπίγνωσαν ὅτι Μιλήτη ἡ νῆσος καλεῖται.

2 Οἱ δὲ βάρβαροι παρευῆγον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλευστροφίαν ἡμῖν· ἀνάψαιτες γὰρ πυρὰν, προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑπὸν τὸν ἰφιστῶτα, καὶ διὰ τὸ ψύχος.

3 Συντρίψαντες δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων πλῆθος, καὶ ἐπιθίντες ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἐκ τῆς θέρμης ἐξελθούσα καθήψι τῆς χειρὸς αὐτοῦ.

4 Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι περιμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλιγον πρὸς ἀλλήλους· Πάντως φονεὺς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ἐν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη ζῆν οὐκ εἴσιν.

5 Ὁ μὲν οὖν ἀποσινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἵκαθεν οὐδὲν κακόν·

6 Οἱ δὲ προσιδέοντι αὐτὸν μίλλιν πίμπρασθαι, ἢ καταπίπτειν ἄφω νεκρὸν. Ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκῶντων, καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον, Θεὸν αὐτὸν εἶποι.

7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἱκνῶν ὑπῆρχι χωρία τῇ πρώτῃ τῆς νήσου, ὀνόματι Ποπλίῳ· ὅς ἀναδιξάμενος ἡμᾶς, τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξέτισιν.

8 Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνιχόμενοι κατακυῦσθαι· πρὸς δὲ ὁ Παῦλος εἰσιλθὼν, καὶ προσευξάμενος, ἐπιβίς τὰς χυῖρας αὐτῶν, ἰάσατο αὐτόν.

9 Τοῦτου οὖν γινόμενου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενίας ἐν τῇ νήσῳ, προσήρχοντο, καὶ ἰεραπύοντο.

10 Οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένους ἐπιδίντο τὰ πρὸς τὴν χερίαν.

11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παραχιμακίῳ ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλιξανδρίῳ, παρασήμερ Διοσκούρει.

12 Καὶ καταχθίντες εἰς Συρακούσας, ἐπιμείναμεν ἡμέρας τρεῖς.

13 Ὅθεν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγινόμενου Νότου, διυτρεαῖι ἤλθομεν εἰς Ποσίλους·

14 Οὗ ἐρέοντες ἀδελφοὺς, περιελθήμεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμῖναι ἡμέρας ἑπτά· καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθομεν.

15 Καπεῦθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρεις Ἀππίου φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν οὗς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, ἔλαβι θάρσος.

16 Ὅτι δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἱκατόνταρχος παρίδωκε τοὺς δισμῖους τῇ στρατοποδιάρχῃ· τῇ δὲ Παύλῳ ἐπιτρεάπη μῖνυι καθ' ἑαυτὸν, σὺν τῇ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.

17 Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλίσασθαι αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρῶτους· συλλθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλιγι πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἰγὼ οὐδὲν ἱκαντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἴδιοι τοῖς πατέροισι, δίσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παριδόθην εἰς τὰς χυῖρας τῶν Ῥωμαίων·

18 Οἷσιν ἀνακρίναντές με ἰβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχον ἐν ἐμοί.

19 Ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἠγαγκάσθην ἐπικαλίσασθαι Καίσαρα· οὐχ ὥς τοῦ

ἰδιους μου ἔχον· τι κατηγορεῖσαι.

20 Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρῆκαλιστα ὑμᾶς ἰδιὺν καὶ προσλαλῆσαι· ἵνικιν γὰρ τῆς ἱλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περιέκυμαι.

21 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον· Ἡμεῖς οὔτε γραμματα περὶ σοῦ ἰδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε παραγινόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἡ ἱλάλησί τι περὶ σοῦ ποτηρόν.

22 Ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονῶς περὶ μὲν γὰρ τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωστὸν ἔστιν ἡμῖν, ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται.

23 Ταξάμενοι δὲ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἤκουον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείους· οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, κείμεν τι αὐτοὺς πὰς περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπὸ τι τοῦ νόμου Μωϋσείως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρώτου ἰσπίρας.

24 Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίσταντο.

25 Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ἀπιύοντο, εἰπόντες τοῦ Παύλου ῥῆμα ἦν· Ὅτι κα-

λῶς τὸ Πνεῦμα τὸ ἄγιον ἱλάλησεν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,

26 Λίγον· Περιούθητι πρὸς τὸν λαὸν τούτον, καὶ εἰπὼν· Ἀκοῇ ἀκούσεται, καὶ οὐ μὴ συνῇ· καὶ βλίσποντες βλίψιτι, καὶ οὐ μὴ ἴδῃσι.

27 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρίως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκέκλυσαν· μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ πιστεῖψωσι, καὶ ἴσωμαι αὐτούς.

28 Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ὅτι τοῖς ἰθυσιν ἀπιστάλη τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται.

29 Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντες, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.

30 Ἐμενι δὲ διατίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι· καὶ ἀπιδέχιστο πάντα τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτὸν,

31 Κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων πὰς περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρήρησίας, ἀκωλύτως.

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ, δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ,

2 (Ὁ προειρηγγύλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἀγίαις,)

3 Περὶ τοῦ Τίϋ αὐτοῦ, (τοῦ γινομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα·

4 Τοῦ ὀρισθέντος Τίϋ Θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ Πνεῦμα ἁγιοσύνης, ἐκ ἀκατάσχετης νικρῶν) Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν,

5 (Δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πάνσι τοῖς ἔθνεσι, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ·

6 Ἐν οἷς ἔστι καὶ ὑμεῖς, κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ·)

7 Πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ, ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἁγίοις· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Πρῶτοι μὲν εὐχαριστῶ τῷ

Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῃ τῇ κόσμῳ.

9 Μάρτυς γὰρ μου ἐστὶν ὁ Θεός, ὃ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου, ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Τίϋ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνήαν ὑμῶν ποιῶμαι,

10 Πάντοτε ἐπὶ τῶν προσηχῶν μου διόμενος, ἵνα πως ἤδη ποτὶ εὐδοκήσωμαι ἐν τῷ θιλήματι τοῦ Θεοῦ ἰλθῆναι πρὸς ὑμᾶς.

11 Ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα σὶ μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικόν, εἰς τὸ στερεωθῆναι ὑμᾶς·

12 Τοῦτο δὲ ἔστι, συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ.

13 Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προθέμην ἰλθῆναι πρὸς ὑμᾶς, (καὶ ἐκωλύθη ἄχρι τοῦ διῆρο,) ἵνα παρ-

πὸν τινα σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν, καθ-
ὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθουσιν.

14 Ἑλλησί τι καὶ βαρβάρους, σοφοῖς τι καὶ ἀνοήτοις ὀφιλίτης εἰμί.

15 Οὕτω, τὸ κατ' ἐμὲ, πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.

16 Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον· δύναμις γὰρ Θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τι πρῶτον καὶ Ἑλληνι.

17 Δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῇ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται· Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως, ζήσεται.

18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὁργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πάντων ἀσίβουαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων, τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐκδικίᾳ κατεχόντων.

19 Διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἠφανίσθη.

20 (Τὰ γὰρ ἄρρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου, τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθαροῦται, ἥτις αἰδώς αὐτοῦ δύναμις καὶ θεότης) εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους.

21 Διότι γνόντες τὸν Θεόν, οὐχ ὡς Θεὸν ἰδόξασαν ἢ νύχαιρίστησαν· ἀλλ' ἡματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἰσπερίστη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία.

22 Φάσκοντες εἶναι σοφοί, ἡμωράνθησαν,

23 Καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμιώματι εἰκότος φθορῶντος ἀνθρώπου, καὶ πιστινῶν καὶ τιτραπῶν καὶ ἱρπιστῶν.

24 Διὸ καὶ παρίδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς.

25 Οἷτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ψεύδει, καὶ ἰσιβάσθησαν καὶ ἰλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν ἐυλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

26 Διὰ τοῦτο παρίδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας. Αἷ τι γὰρ θήλυσαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν.

27 Ὅμοίως τι καὶ οἱ ἄρρηνες ἀφίντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας, ἐξαυθίσθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσενι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἀντιμισθίαν, ἣν ἴδου, τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες.

28 Καὶ καθὼς οὐκ ἰδοπίμασαν τὸν Θεὸν ἔχουν ἐν ἐπιγνώσει, παρίδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιοῦν τὰ μὴ καθήκοντα.

29 Πιεληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κα-

αἰς· μιστοὺς φόβου, φόβου, ἱρι-
δος, δόλου, κακοηθείας·

30 Ψευδιστὰς, καταλάλους,
θυστογυῖς, ὑβριστὰς, ὑπερηφά-
νους, ἀλαζόνας, ἱφιστριὰς κα-
κῶν, γονεύει ἀπυθῆς,

31 Ἀσυνίτους, ἀσυνήτους,
ἀστέργους, ἀσπόνδους, ἀκλιή-
μους·

32 Οἷτινις τὸ δικαίωμα τοῦ
Θεοῦ ἱπικγίνοντις, (ἵτι οἱ τὰ
τοιαῦτα πρέσσουντις ἄξιι θανά-
του ἰσίν,) οὐ μόνον αὐτὰ ποιῶ-
σιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσι ταῖς
πρέσσουνσι.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ΔΙΟ' ἀναπολόγητος εἶ, ὃ
ἄνθρωπι πᾶς ὁ κρίνων. Ἐν ᾧ
γὰρ κρίνεις τὸν ἴσιν, σιαυτὸν
κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ
πρέσσουν ὁ κρίνων.

2 Οἶδαμιν δι, ὅτι τὸ κρίμα
τοῦ Θεοῦ ἰστι κατὰ ἀλήθειαν
ἰπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πρέσσουν-
τας.

3 Λογίζη δι τοῦτο, ὃ ἄνθρω-
πι ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα
πρέσσουντας, καὶ ποιῶν αὐτὰ,
ὅτι σὺ ἰκφισθῇ τὸ κρίμα τοῦ
Θεοῦ;

4 Ἡ τοῦ πλούτου τῆς χρη-
στότητος αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀνο-
χῆς, καὶ τῆς μακροθυμίας κα-
ταφρονῆς, ἀγνωῶν, ὅτι τὸ χρησ-
τὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιαν σι
ἄγι;

5 Κατὰ δι τὴν σκληρότητά
σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν,
θησαυρίζεις σιαυτῷ ἄργην ἐν ἡ-
μίρᾳ ἄργῆς καὶ ἀποκαλύψιως
δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ,

6 Ὃς ἀποδώσει ἰπάστη κα-
τὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ

7 Τοῖς μὲν καθ' ὑπομοχλὴν ἔρ-
γου ἀγαθοῦ, δόξαν καὶ τιμὴν
καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσι, ζῶν
αἰώνον·

8 Ταῖς δι ἐξ ἱριθείας, καὶ ἀ-
πυθῶσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πικτο-
μίνας δι τῇ ἀδικίᾳ, ἔργη καὶ
θυμῶς.

9 Θλίψις καὶ στυγχορία
ἰπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ
κατιεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰου-
δαίου τι πρῶτον καὶ Ἑλλήνος·

10 Δόξα δι καὶ τιμὴ καὶ
εἰρήνη παύει τῷ ἐργαζομένῳ τὸ
ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τι πρῶτον καὶ
Ἑλλήνῳ.

11 Οὐ γὰρ ἰστι πρῶτον το-
ληψία παρὰ τῷ Θεῷ.

12 Ὅσαι γὰρ ἀνόμως ἤμαρ-
τοι, ἀνόμως καὶ ἀπολούνται·
καὶ ὅσαι ἐν νόμῳ ἤμαρτοι, διὰ
νόμου κριθήσονται,

13 (Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τῷ
νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ,
ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου ἀ-
καιωθήσονται.

14 Ὅταν γὰρ ἔβη τὰ μὴ
νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ τοῦ νό-
μου πᾶν, οὕτοι νόμον μὴ ἔχο-
ντες, ἑαυτοῖς εἰσι νόμος·

15 Οἷτινις ἰνδίδκυννται τὸ ἔρ-

γον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρουμένης αὐτῶν τῆς συνιδέσεως, καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων, ἢ καὶ ἀπολογουμένων.)

16 Ἐν ἡμέρᾳ ὅτι κρινεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

17 Εἰ δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἱππομάχῃ, καὶ ἱκαναπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ,

18 Καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχεύμινος ἐκ τοῦ νόμου·

19 Πίστινάς τι σιαυτὸν ὀδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει,

20 Παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μορφασιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ·

21 Ὁ οὖν διδάσκων ἑτέρων, σιαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλίπτει, κλίπτεις;

22 Ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδωλα, ἱεροσυλῆς;

23 Ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις;

24 Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καθὼς γίνονται.

25 Περιτομή μὲν γὰρ ὠφελῷ, ἐὰν νόμον πράσσης· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περι-

τομή σου ἀκροβυστία γίγνεται.

26 Ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσῃ οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθῆσεται;

27 Καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν νόμον τιλαῦσα, σὶ τὸν διὰ γραμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου;

28 Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ, Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ὁ ἐν τῷ φανερῷ, ἐν σαρκὶ, περιτομή·

29 Ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας, ἐν πνεύματι, οὐ γραμμάτι· οὐ ὁ Ἰσπανος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου; ἢ τίς ἡ ὠφίλεια τῆς περιτομῆς;

2 Πολὺν, κατὰ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν γὰρ, ὅτι ἱπιστύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ.

3 Τί γὰρ; εἰ ἠπίστησάν τις, μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταργήσει;

4 Μὴ γίνοντο· γινίσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθὼς γίνονται· Ὅπως ἂν δικαιωθῇ ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃ ἐν τῷ κρίνισθαί σι.

5 Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιωσύνην συνίστησι, τί ἐροῦμεν,

μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφύρων τὴν ὀργήν; (κατὰ ἄνθρωποι λίγω.)

6 Μὴ γίνωτο· ἐπὶ πῶς κρίνει ὁ Θεὸς τὸν κόσμον;

7 Εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἱμῷ ψεύσματος ἐπιρρίπτουσιν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔστι καὶ γὰρ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι;

8 Καὶ μὴ (καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθὼς φασί τινες ἡμᾶς λίγων,) ὅτι ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἴλθῃ τὰ ἀγαθὰ; ὧν τὸ κρίμα ἰνδικον ἔστι.

9 Τί οὖν; προεχόμεθα; Οὐ πάντως· προητιασάμεθα γὰρ, Ἰουδαίους τι καὶ Ἕλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν ἵνα·

10 Καθὼς γίγρεσθαι· Ὅτι οὐκ ἔστι δίκαιος οὐδὲ εἷς·

11 Οὐκ ἔστιν ὁ συνῶν, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν Θεόν·

12 Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρηώθησαν· οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός.

13 Τάφος ἀνεργημένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν· ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἰδοιοῦσαν. Ἰδὲ ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν.

14 Ὡν τὸ στόμα ἀρεῆς καὶ πικρίας γίμει.

15 Ὅξυς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκ χύμαις αἵμα·

16 Σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν·

17 Καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.

18 Οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπίναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

19 Οἶδαν δι, ὅτι ὅσα ὁ νόμος λίγω, τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ· ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ, καὶ ὑπόδικος γίνηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ.

20 Διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.

21 Νῦν δι χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πιθανίζεται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν·

22 Δικαιοσύνη δι Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας· οὐ γὰρ ἔστι διαστολή.

23 Πάντες γὰρ ἥμαρτοι, καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.

24 Δικαιούμενοι δωρεὰν, τῇ αὐτοῦ χάριτι, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

25 Ὅν προέδειξε ὁ Θεὸς ἰλασθήριοι διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἑνδειξὴν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πίστιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ·

26 Πρὸς ἑνδειξὴν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον, καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ.

27 Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; ἐκ ἐκλήσεθ. Διὰ τοῦ νόμου;

τῶν ἔργων ; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως.

28 Λογιζόμεθα γὰρ, δικαιοῦσθαι πίστιν ἀνθρώπου, χωρὶς ἔργων νόμου.

29 Ἡ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μέγας ; οὐχὶ καὶ ἰθῶν ; καὶ καὶ ἰθῶν.

30 Ἐπίπερ. εἰς ὁ Θεὸς, ὃς δικαιοῦσι περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως.

31 Νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως ; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ νόμον ἰστώμεν.

ΚΕΦ. δ'. 4.

1 Τί οὖν ἱροῦμεν Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐρηκῆναι κατὰ σάρκα ;

2 Εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἰδικαιώθη, ἔχου καύχημα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν Θεόν.

3 Τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει ; Ἐπίστυσι δὲ Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καὶ ἰλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

4 Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ ὀφίλημα.

5 Τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἄσιβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην.

6 Καθάπερ καὶ Δαβὶδ λέγου τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου,

ὃ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων.

7 Μακάριοι, ὧν ἀφίθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἱπικαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι.

8 Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν.

9 Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος, ἐπὶ τὴν περιτομὴν, ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν ; Λέγομεν γὰρ, ὅτι ἰλογίσθη τῷ Ἀβραάμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην.

10 Πῶς οὖν ἰλογίσθη ; ἐν περιτομῇ ὄντι, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ ; Οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ.

11 Καὶ σημῖον ἔλαβι περιτομῆς, σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ· εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας, (εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην.)

12 Καὶ πατέρα περιτομῆς, τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἔχουσιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ, ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμου αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως.

14 Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου, κληρονομοί, κινῶνται ἡ πίστις,

καὶ κατήργηται ἡ ἰσαγγιλία·

15 Ὁ γὰρ νόμος ἐργὴν κατεργάζεται· οὐ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις.

16 Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν· εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἰσαγγιλίαν· πάντι τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὃς ἔστι πατὴρ πάντων ἡμῶν.

17 (Καθὼς γίγρεται· Ὁς ἐστὶ πατὴρ πολλῶν ἰσθῶν τίθει πάσι) κατάναντι οὐκ ἰστίουσι Θεῷ, τοῦ ζῶσαντων τοὺς νεκροὺς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα·

18 Ὁς παρ' ἐλπίδα ἐλπίδι πιστίουσι, εἰς τὸ γίνεσθαι αὐτὸν πατὴρ πολλῶν ἰσθῶν, (κατὰ τὸ εἰρημῖνον· Οὕτως ἔστι τὸ σπέρμα σου)

19 Καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστι, οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἥδη νεκρωμένον, ἱκανοταίτης που ὑπάρχων, καὶ τὴν νεκρῶσιν τῆς μητρὸς Σάρρας·

20 Εἰς δὲ τὴν ἰσαγγιλίαν τοῦ Θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνδυναμώθη τῇ πίστι, δοὺς δόξαν τῷ Θεῷ,

21 Καὶ πληροφορηθεὶς, ὅτι ὁ ἰσαγγίλται, δυνατὸς ἔστι καὶ ποιῆσαι.

22 Διὸ καὶ ἰλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

23 Οὐκ ἰγρέφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον, ὅτι ἰλογίσθη αὐτῷ·

24 Ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, ὡς μάλλιν λογίσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἰγίραντα Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν·

25 Ὁς παριδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἠγίεθη διὰ τὴν δικαιοσύνην ἡμῶν.

ΚΕΦ. ε'. 5.

1 ΔΙΚΑΙΩΘΕΝΤΕΣ οὐκ ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

2 Δι' οὐ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχέκαμεν τῇ πίστι εἰς τὴν χάριν ταύτην, ἐν ἣ ἱσθήκαμεν· καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.

3 Οὐ μόνον δι, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσι, εἰδότες, ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται,

4 Ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα·

5 Ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκίχεται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν.

6 Ἐτι γὰρ Χριστὸς, ὅντων ἡμῶν ἀσθενῶν ἔστι, κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσθενῶν ἀπέθανε.

7 Μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανύσται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ

ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν·

8 Συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι, ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν, Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε.

9 Πολλῶ οὖν μᾶλλον, δικαιοῦντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, σωθῆσόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς.

10 Εἰ γὰρ ἰχθεοὶ ὄντες καταλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγίνοις σωθῆσόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ.

11 Οὐ μόνον δι', ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἰλάβομεν.

12 Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον ἐσῆλθε, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος· καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἵφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον.

13 Ἀχρεὶ γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ· ἁμαρτία δὲ οὐκ ἰλλογίζεται μὴ ὄντος νόμου.

14 Ἄλλ' ἰβασίλισιν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδὰμ· ὅς ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος.

15 Ἄλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα. Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώ-

ματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῶ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσεισι.

16 Καὶ οὐχ' ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος, τὸ δώρημα. Τὸ μὲν γὰρ κρίμα, ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα· τὸ δὲ χάρισμα, ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα.

17 Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἰβασίλισιν διὰ τοῦ ἑνὸς, πολλῶ μᾶλλον οἱ τὴν περισσίστιαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες, ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18 Ἀρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς παραπτώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα· οὕτω καὶ δι' ἑνὸς δικαίωματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς.

19 Ὡς περ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατιστάθησαν οἱ πολλοί· οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί.

20 Νόμος δὲ παρεσῆλθεν, ἵνα πλειονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλειόνασιν ἡ ἁμαρτία, ὑπερπερίσσεισιν ἡ χάρις·

21 Ἵνα ὥσπερ ἰβασίλισιν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δι-

καιουσης εις ζωην αιώνιον, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

ΚΕΦ. γ'. 6.

1 Τί οὖν ἱεροῦμεν; ἐπιμύνωμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλειονάσῃ;

2 Μὴ γίνωτο Οἷτις ἀπιθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ;

3 Ἡ ἀγνοίῃ, ὅτι ἴσαι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν;

4 Συνιτάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον· ἵνα ὡς περ ἡγύρη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν.

5 Εἰ γὰρ σύμφυτοι γιγνώσκωμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἰσόμεθα·

6 Τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ·

7 Ὁ γὰρ ἀποθανὼν διδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας.

8 Εἰ δὲ ἀπιθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν, ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ,

9 Εἰδότες, ὅτι Χριστὸς ἡγιαθῆς ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι ἀποθήσκει θάνατος αὐτοῦ οὐκ ἔτι κυριεύει.

10 Ὁ γὰρ ἀπίθαν, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπίθαν ἐφάπαξ· ἡ δὲ ζῆ, ζῆ τῷ Θεῷ.

11 Οὕτω καὶ ὑμῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

12 Μὴ οὖν βασιλεύτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν.

13 Μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ· ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ, ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ.

14 Ἀμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γὰρ ἐστὶ ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν.

15 Τί οὖν; ἁμαρτήσομεν, ὅτι οὐκ ἴσμεν ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν; Μὴ γίνωτο.

16 Οὐκ οἶδα, ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δεῦλοί ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἥτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον, ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην;

17 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ, ὅτι ἥτι δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπακούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ἡσυχίαν τῇ διδασκαλίᾳ.

18 Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, ἰδουλάθητε τῇ δικαιοσύνῃ.

19 (Ἀνθρώπινον λίσσω, διὰ τὴν ἀσθίνουσαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν.)
 "Ὡστε γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαταρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν· οὕτω νῦν παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν.

20 "Ὅτι γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, ἐλευθέρω ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ.

21 Τίνα οὖν κατεπὸν εἶχτε τότε; ἢ οἷς νῦν ἰπαισχύνεσθαι τὸ γὰρ τίλος ἐκείνων, θάνατος.

22 Νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, εἶχτε τὸν κατεπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν· τὸ δὲ τίλος, ζωὴν αἰώνιον.

23 Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας, θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ζωὴ αἰώνιος, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

ΚΕΦ. ζ'. 7.

1 Ἡ ἀγνοίᾳ, ἀδελφοί, (γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶν) ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου, ἢ ὅσον χρόνον ζῇ;

2 Ἡ γὰρ ὑπανδρὸς γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ διδίδται νόμῳ· ἵαν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήρηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός.

3 Ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίσει, ἵαν γίνηται ἀνδρὶ ἰτίρη· ἵαν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρω ἵστιν

ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα, γινομένην ἄνδρὶ ἰτίρη.

4 "Ὡστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμῖς ἰθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γινίσθαι ὑμᾶς ἰτίρη, τῇ ἐκ νεκρῶν ἰγερθέντι, ἵνα κατεφορέσωμεν τῷ Θεῷ.

5 "Ὅτι γὰρ ἡμεῖς ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν, τὰ διὰ τοῦ νόμου, ἰηργήτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, εἰς ὃ κατεφορέσαι τῷ θανάτῳ.

6 Νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες, ἐν ᾧ κατευχόμεθα· ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν κακότητι πνεύματος, καὶ οὐ παλαιότητι γραμματος.

7 Τί οὖν ἐροῦμεν; ὁ νόμος ἁμαρτία; Μὴ γίνωτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνω, εἰ μὴ διὰ νόμου· τὴν τε γὰρ ἰπιθυμίαν οὐκ ἔδειν, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν· Οὐκ ἰπιθυμήσεις.

8 Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία, διὰ τῆς ἐντολῆς κατευργάσατο ἐν ἡμοῖς πᾶσαν ἰπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά.

9 Ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτὶ ἰλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἁμαρτία ἀνέζησιν,

10 Ἐγὼ δὲ ἀπίθανον· καὶ ἐβρίθην μοι ᾧ ἐντολῇ ἢ εἰς ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον.

11 Ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα, διὰ τῆς ἐντολῆς ἐ-

πάτησί μου, καὶ δι' αὐτῆς ἀπέν-
ταται.

12 Ὡστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος,
καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία
καὶ ἀγαθή.

13 Τὸ οὖν ἀγαθόν, ἡμεῖς γί-
γνομεθα θάνατος; Μὴ γίνωτο ἀλλὰ
ἡ ἁμαρτία· ἵνα φανῇ ἁμαρτία,
διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζο-
μένη θάνατον, ἵνα γίνηται κατ'
ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρ-
τία διὰ τῆς ἐντολῆς.

14 Οἶδαμιν γὰρ, ὅτι ὁ νόμος
πνευματικὸς ἐστίν· ἰγὼ δὲ σαρ-
κινὸς εἰμι, πειραμίνος ὑπὸ τῇ
ἁμαρτίᾳ.

15 Ὁ γὰρ κατεργάζομαι,
οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὃ θέλω,
τοῦτο πράσσω· ἀλλ' ὃ μισῶ,
τοῦτο ποίω.

16 Εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω, τοῦτο
ποιῶ, σύμφημι τῇ νόμῳ, ὅτι
καλός.

17 Νυνὶ δὲ οὐκ ἴτι ἰγὼ κατε-
ργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ οἰ-
κουσα ἐν ἡμοῖς ἁμαρτία.

18 Οἶδα γὰρ, ὅτι οὐκ οἰκί-
νῃ ἐν ἡμοῖς, τουτίστιν ἐν τῇ σαρκί
μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλω πα-
ράκειται μοι, τὸ δὲ κατεργά-
ζεσθαι τὸ καλόν, οὐκ εὑρίσκω.

19 Οὐ γὰρ ὃ θέλω ποίω,
ἀγαθόν· ἀλλ' ὃ οὐ θέλω κακόν,
τοῦτο πράσσω.

20 Εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω, ἰγὼ τοῦ-
το ποίω, οὐκ ἴτι ἰγὼ κατεργά-
ζομαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ οἰκουσα ἐν
ἡμοῖς ἁμαρτία.

21 Εὑρίσκω ἄρα τὸ νόμον
τῷ θέλοντι ἡμοῖς ποιῆναι τὸ καλόν,
ὅτι ἡμεῖς τὸ κακὸν παράκειται.

22 Συνήδομαι γὰρ τῇ νόμῳ
τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἴσον ἄνθρω-
πον.

23 Βλέπω δὲ ἵτερον νόμον ἐν
τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατιύ-
μενον τῇ νόμῳ τοῦ νοῦ μου, καὶ
αἰχμαλωτίζοντά με τῇ νόμῳ
τῆς ἁμαρτίας τῇ ὄντι ἐν ταῖς
μέλεσί μου.

24 Ταλαίπωρος ἰγὼ ἄνθρω-
πος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώ-
ματος τοῦ θανάτου τούτου;

25 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.
Ἄρα εἰν αὐτοῖς ἰγὼ τῇ μὲν νό-
μῳ δουλεύω Θεοῦ· τῇ δὲ σαρ-
κὶ, νόμῳ ἁμαρτίας.

ΚΕΦ. η' 8.

1 ΟΥΔΕΝ ἄρα νῦν κατὰ
κριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μὴ
κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλ-
λὰ κατὰ Πνεῦμα.

2 Ὁ γὰρ νόμος τοῦ Πνεύ-
ματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ, ἡλευθέρωσέν με ἀπὸ τοῦ νό-
μου, τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θά-
νάτου.

3 Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου,
ἐν ᾧ ἡσθίνοι διὰ τῆς σαρκὸς, ὁ
Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ Τίον πέμψας
ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας,
καὶ περὶ ἁμαρτίας, κατήχη-
σεν τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί.

4 Ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν, τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ Πνεῦμα.

5 Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες, τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν· οἱ δὲ κατὰ Πνεῦμα, τὰ τοῦ Πνεύματος.

6 Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς, θάνατος· τὸ δὲ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη.

7 Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς, ἔχθρα εἰς Θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσονται, οὐδὲ γὰρ δύναται.

8 Οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες, Θεῷ ἀρεῖσαι οὐ δύνανται.

9 Ὅτι μὴ ἐν σαρκὶ, ἀλλ' ἐν Πνεύματι, ἔπιρ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκῇ ἐν ὑμῖν. Εἰ δὲ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ.

10 Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρτίαν· τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνης.

11 Εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ ἁγίου ἔχετε, ὁ ἁγίος ἐν ὑμῖν, ὁ ἁγίος τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν, ζωοποιήσιν καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τὸ ἐνοικοῦν αὐτοῦ Πνεῦμα ἐν ὑμῖν.

12 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλίσκει ἵσμεν οὐ τῇ σαρκὶ, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν.

13 Εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μίλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ

δὲ Πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσισθε.

14 Ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ.

15 Οὐ γὰρ ἐλάβετε Πνεῦμα δουλείας, πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε Πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κρᾶζομεν· Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ.

16 Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα μαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν, ὅτι ἵσμεν τέκνα Θεοῦ.

17 Εἰ δὲ τέκνα, καὶ πληρονομοί· πληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ· ἔτιρ συμπάσχομεν, ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν.

18 Λογίζομαι γὰρ, ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν παροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς.

19 Ἡ γὰρ ἀποκαρδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται.

20 Τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, (οὐχ' ἰκεῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα,)

21 Ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ.

22 Οἶδαμεν γὰρ, ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστινάξιν καὶ συνωδίνιν ἄχρι τοῦ νῦν.

23 Οὐ μόνον δι, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος ἔχοντες, καὶ ἡμῖς αὐτοὶ

ἐν ἑαυτοῖς στυνάζομεν, υἰοθεσίαν ἀπειδιχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν.

24 Τῇ γὰρ ἰλπίδι ἐσώθημεν. Ἐλπίς δὲ βλιπομένη, οὐκ ἔστιν ἰλπίς· ὁ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ ἰλπίζει;

25 Εἰ δὲ ὁ οὐ βλέπομεν, ἰλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπειδιχόμεθα.

26 Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθὼς δεῖ, οὐκ οἶδμεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ὑπεριτυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις.

27 Ὁ δὲ ἱερυνῶν τὰς καρδίας, οἶδε τί τὸ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων.

28 Οἶδαμιν δὲ, ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν.

29 Ὅτι οὐς προέγνω, καὶ προώρισε συμμέροφους τῆς ἐκδόσεως τοῦ Γίου αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον· ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς.

30 Οὓς δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε· καὶ οὓς ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἰδικαίωσεν· οὓς δὲ ἰδικαίωσεν, τούτους καὶ ἰδόξασεν.

31 Τί οὖν ἱροῦμεν πρὸς ταῦτα; Εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν;

32 Ὅς γὰρ τοῦ ἰδίου Γίου οὐκ

ἰφίστατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρίδωκεν αὐτόν· πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται;

33 Τίς ἐγκαλίσκει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς ὁ δικαίων;

34 Τίς ὁ κατακρίνων; Χριστὸς ὁ ἀποθανών; μᾶλλον δὲ καὶ ἡγεθείς; ὅς καὶ ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ; ὅς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν;

35 Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλίψις; ἢ στενοχωρία; ἢ διωγμός; ἢ λιμός; ἢ γυμνότης; ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα;

36 (Καθὼς γίγρεται· Ὅτι ἵναι σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἰλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.)

37 Ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσι ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς.

38 Πίπισμαι γὰρ, ὅτι αὐτὸς θάνατος αὐτῇ ζωῇ, αὐτὸς ἀγγελος αὐτῇ ἀρχαί, αὐτὸς ἱεστῶτα αὐτῇ μέλλοντα, αὐτὸς δεσπότης,

39 ὅτι ὁ ψῶμα αὐτῇ βάθος, αὐτὸς τις κτίσις ἰστέρα διηγήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

ΚΕΦ. θ. 9.

1 ἈΛΗΘΕΙΑΝ λέγω, ἐν Χριστῷ· οὐ ψεύδομαι, (συν-

μαρτυρούσης μοι τῆς συνειδή-
σεώς μου,) ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

2 Ὅτι λύπη μοι ἰστί μὴγά-
λη, καὶ ἀδιάλυπτος ὁδύνη τῇ
καρδίᾳ μου.

3 Ἡυχόμεν γὰρ αὐτὸς ἐγὼ
ἀνάθιμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ
ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν
συγγενῶν μου κατὰ σάρκα.

4 Οἱ τινὲς εἰσιν Ἰσραηλῖται,
ὧν ἡ υἰοθεσία, καὶ ἡ δόξα, καὶ
αἱ διαθήκαι, καὶ ἡ νομοθεσία,
καὶ ἡ λατρεία, καὶ αἱ ἱπαγγε-
λίας,

5 Ὡν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ
ᾧ ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα,
ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς υἰλογη-
τὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

6 Οὐχ οἷον δὲ, ὅτι ἐκπίπ-
τωνкин ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· οὐ
γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ, εὐ-
ται Ἰσραήλ.

7 Οὐδ' ὅτι εἰσι σπέρμα Ἀ-
βραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ' ἐν
Ἰσαὰκ κληθήσεται ἡ σπέρ-
μα,

8 Τοῦτ' ἔστιν, οὐ τὰ τέκνα
τῆς σαρκὸς, ταῦτα τέκνα τοῦ
Θεοῦ· ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς
ἱπαγγελίας λογίζονται εἰς σπέρ-
μα.

9 Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος
εὐτος· Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ-
τον ἰλευσόμεναι, καὶ ἔσται τῇ
Σάρκι υἱός.

10 Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ
Ῥεβέκκα, ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα
Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν.

11 Μήπω γὰρ γεννηθίντων,
μηδὲ πραξάντων τί ἀγαθὸν ἡ
κακόν, (ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ
Θεοῦ πρόβις μείνη, οὐκ ἐξ ἔρ-
γαν, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος,)

12 Ἐρρήθη αὐτῇ· Ὅτι ὁ μεί-
ζων δουλεύσει τῷ ἑλάσσονι.

13 Καθὼς γέγραπται· Τὸν
Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαῦ
ἐμίσησα.

14 Τί οὖν ἱροῦμεν; μὴ ἀδι-
κία παρὰ τῷ Θεῷ; Μὴ γίνου-
το.

15 Τῷ γὰρ Μωϋσῇ λέγει·
Ἐλήσω ὃν ἂν ἰλιάω, καὶ οἰκτι-
ρήσω ὃν ἂν οἰκτιρέω.

16 Ἀρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος,
οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ
ἰλιούντος Θεοῦ.

17 Λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ
Φαραῶ· Ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο
ἐξήγειρά σε, ὅπως ἰνδείξωμαι ἐν
σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως
διαγγιγῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ
τῇ γῇ.

18 Ἀρα οὖν ὃν θέλει, ἰλεῖ·
ὃν δὲ θέλει, σκληρύνει.

19 Ἐρεῖς οὖν μοι· Τί ἔτι
μίμψεται; τῷ γὰρ βουλήματι
αὐτοῦ τίς ἀντίστηκε;

20 Μειοῦνγε, ὃ ἄνθρωπι, σὺ
τίς εἶ, ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ
Θεῷ; Μὴ ἱερεῖ τὸ πλάσμα τῷ
πλάσαντι· Τί με ἱποίησας οὐ-
τως;

21 Ἡ οὐκ ἔχου ἑξουσίαν ὁ κρι-
ναμὲν τοῦ πληροῦ, ἐκ τοῦ αὐ-
τοῦ φυλάκματος ποιῆσαι ὃν μὲν

εἰς τιμὴν σπιῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίας :

22 Εἰ δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἰνδύξασθαι τὴν ἐργίην, καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ, ἤγειρεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκευὴ ὀργῆς κατηρητισμένα εἰς ἀπωλείαν :

23 Καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκευῇ ἰλίους, ἃ προητοιμάσεν εἰς δόξαν :

24 Οὕς καὶ ἐκάλεισιν ἡμᾶς, οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ Ἰθῶν :

25 Ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὶ λέγου· Καλίσω τὸν οὐ λαόν μου, λαόν μου· καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην, ἠγαπημένην :

26 Καὶ ἴσται, ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἰβήθη αὐταῖς· Οὐ λαός μου ὑμεῖς, ἐπεὶ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος :

27 Ἡσαΐας δὲ πρᾶξι ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ· Ἐὰν ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὥς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ πατάλιμμα σωθήσεται :

28 Λόγοι γὰρ συντιλῶν καὶ συντίμωον ἐν δικαιοσύνῃ· ὅτι λόγοι συντιστημένοι ποιήσου Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς :

29 Καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας· Εἰ μὴ Κύριος Σαβαὼθ ἔγκατίλειπεν ἡμῖν σπέρμα, ὥς Σόδομα ἂν ἰγνέθημεν, καὶ ὥς Γόμορρα ἂν ὁμοιωθῆμεν :

30 Τί οὖν ἱεροῦμεν ; Ὅτι ἴθνη

τὰ μὴ δυνάμεντα δικαιοσύνην, κατέλαβεν δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως :

31 Ἰσραὴλ δὲ διώκει νόμον δικαιοσύνης, εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ ἔφθασεν :

32 Διὰ τί ; Ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων νόμου. Προσέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος,

33 Καθὼς γίνεσθαι· Ἰδοὺ, τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος, καὶ πίπτειν σπαυδάλλουσιν καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῇ, οὐ κατασχυνθήσεται :

ΚΕΦ. ι'. 10.

1 ἈΔΕΛΦΟΙ, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας, καὶ ἡ δόξης ἡ πρὸς τὸν Θεόν, ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν :

2 Μαρτυρῶ γὰρ αὐταῖς, ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν :

3 Ἀγνωσύντις γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν ζητοῦντις σῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπατάγησαν :

4 Τίλος γὰρ νόμου Χριστὸς, εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι :

5 Μωϋσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου Ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος, ζήσεται ἐν αὐταῖς :

6 Ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτω λίγην Μὴ εἴπῃς ἐν καρ-

δίφ σου· τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ' ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν.

7 Ἡ· Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ' ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν.

8 Ἀλλὰ τί λίγυ; Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου τοῦτ' ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν·

9 Ὅτι, ἰὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ.

10 (Καρδίᾳ γὰρ πιστιύεται εἰς δικαιοσύνην· στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν.)

11 Λίγυ γὰρ ἡ γραφή· Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ κατασχυθήσεται.

12 Οὐ γὰρ ἐστὶ διαστολὴ Ἰουδαίου τι καὶ Ἑλλήνος· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντα τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν.

13 Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλισθῇ τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται.

14 Πῶς οὖν ἐπικαλίσονται, εἰς ὃν οὐκ ἐπίστισται; πῶς δὲ πιστεύσουσιν, οὗ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος;

15 Πῶς δὲ κηρύξουσιν, ἰὰν μὴ ἀποσταλῶσι; καθὼς γίνεσθαι γράπτει· Ὡς ἀγαθοὶ οἱ πόδες

τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθά.

16 Ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ· Ἡσαΐας γὰρ λίγυ· Κύριε, τίς ἐπίστισται τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;

17 (Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς· ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Θεοῦ.)

18 Ἀλλὰ λίγυ· Μὴ οὐκ ἤκουσαν; Μισοῦντι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

19 Ἀλλὰ λίγυ· Μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραὴλ; Πρῶτος Μωϋσῆς λίγυ· Ἐγὼ παραζηλώσα ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἴθνη, ἐπ' ἴθνη ἀσυνίτη, παρεργιῶ ὑμᾶς.

20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λίγυ· Εὐρίσθι τοῖς ἐμὶ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανὲς ἱγνιόμην τοῖς ἐμὶ μὴ ἰσπερωτῶσι.

21 Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λίγυ· Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπίταστα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλίγοντα.

ΚΕΦ. ια' 11.

1 ΑΕΓΩ οὖν· Μὴ ἀπίσταντο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γίνετο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλῆτης εἰμὶ, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν.

2 Οὐκ ἀπίσταντο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὃν προέγνω· Ἡ οὐκ οἶδατι, ἐν Ἠλίᾳ τί λίγυ ἡ γρα-

φή; ὡς ἰσχυράναι τῷ Θεῷ
κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ.

3 Κύρι, τοὺς προφῆτας σου
ἐπίκριναν, καὶ τὰ θυσιάστηρά
σου κατίσκαψαν· καὶ γὰρ ὑπὲρ
λαίβετον μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν
ψυχὴν μου.

4 Ἀλλὰ τί λίγου αὐτῷ ὁ
χρηματισμός; Κατίλιπον ἱ-
μαυτῷ ἱστακισχιλίους ἄνδρας,
οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ
Βάαλ.

5 Οὕτως οὖν καὶ ἰν τῇ νῦν
καιρῷ λῦμμα κατ' ἐκλογὴν
χάριτος γίγονιν.

6 Εἰ δὲ χάριτι, οὐκ ἔτι ἐξ
ἔργων· ἱπὶ ἡ χάρις οὐκίτι γί-
νεται χάρις· εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐ-
κίτι ἔστι χάρις· ἱπὶ τὸ ἔργον
οὐκίτι ἔστιν ἔργον.

7 Τί οὖν; Ὁ ἱπιζητεῖ Ἰσ-
ραὴλ, τοῦτο οὐκ ἱπίτευχιν, ἡ
δὲ ἐκλογὴ ἱπίτευχιν· οἱ δὲ λοι-
ποὶ ἱπαρώθησαν.

8 (Καθὼς γίγρεπται· Ἐδω-
κει αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κα-
τανύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ
βλέπειν, καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀ-
κούειν,) ἴως τῆς σήμερον ἡμέ-
ρας.

9 Καὶ Δαβὶδ λίγου· Γενεθή-
τω ἡ τρέπιζα αὐτῶν εἰς παγί-
δα, καὶ εἰς θῆραν καὶ εἰς σκάν-
δαλον, καὶ εἰς ἀνταποδομα αὐ-
τοῖς.

10 Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλ-
μοὶ αὐτῶν, τοῦ μὴ βλέπειν· καὶ

τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς σύγ-
καμψον.

11 Λέγω οὖν· Μὴ ἱπταισιν,
ἵνα πίσωσι; Μὴ γίνετο· ἀλλὰ
τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σω-
τηρία τοῖς ἰθυσιν, εἰς τὸ παρα-
ζηλῶσαι αὐτούς.

12 Εἰ δὲ τὸ παρώπτημα αὐ-
τῶν πλοῦτος κόσμος, καὶ τὸ
ἡττημα αὐτῶν πλοῦτος ἰθὺς·
πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐ-
τῶν;

13 Ὅτι γὰρ λίγω τοῖς ἰθ-
υσιν· ἱφ' ὅσον μὲν εἰμι ἰθὺς
ἰθῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν
μου δοξάζω,

14 Ἐῖτως παραζηλώσω μου
τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ
αὐτῶν.

15 Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν
καταλλαγὴ κόσμου· τίς ἡ πρόσ-
ληψις, εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν;

16 Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία,
καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα
ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι.

17 Εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων
ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγρίλαιος
ὢν ἐνιπεντρίσθης ἰν αὐτοῖς, καὶ
συγκαινωτὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς
πιότητος τῆς ἰλαίας ἐγίνου,

18 Μὴ κατακαυχῶ τῶν
κλάδων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι,
οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις, ἀλλ'
ἡ ῥίζα σί.

19 Ἐρῖς οὖν· Ἐξεκλάσθησαν
κλάδοι, ἵνα ἰθὺς ἰγνετρίσθῃ.

20 Καλῶς τῇ ἀπιστίᾳ ἐξ-

εκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστι
Ἰσσηκας· μὴ ὑψηλοφρόνῃ, ἀλλὰ
φοβοῦ.

21 Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν κατὰ
φύσιν κλάδων οὐκ ἰφίστατο,
μήπως οὐδὲ σοῦ φίσσεται.

22 Ἴδὲ οὖν χρηστότητα καὶ
ἀποτομίαν Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς
πισόντας, ἀποτομίαν· ἐπὶ δὲ
σε, χρηστότητα, ἵαν ἐπιμίνης
τῇ χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκ-
ποήσῃ.

23 Κεκεῖνοι δὲ, ἵαν μὴ ἐπι-
μείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἠγκεντρι-
σθήσονται· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ
Θεὸς πάλιν ἠγκεντρίσαι αὐ-
τούς.

24 Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ
φύσιν ἐξέκοπης ἀγριελαίου, καὶ
παρὰ φύσιν ἠγκεντρίσθης εἰς
καλλιέλαιον, πόσῃ μᾶλλον οὗ-
τοι οἱ κατὰ φύσιν, ἠγκεντρι-
σθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἑλαίᾳ·

25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγ-
νοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τού-
το, (ἵνα μὴ ᾔτι παρ' ἑαυτοῖς
φρόνιμοι,) ὅτι πώρως ἀπὸ μί-
ρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν, ἄχρεις
οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἰθῶν ἐσείλ-
θη·

26 Καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ
σωθήσεται, καθὼς γέγραπται·
"Ἦξι ἐκ Σιών ὁ Ῥυόμενος, καὶ
ἀποστρέψῃ ἀσβεστίας ἀπὸ Ἰα-
κώβ.

27 Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ'
ἡμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφίλωμαι
τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

28 Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον,
ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς· κατὰ δὲ τὴν
ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς
πατέρας.

29 Ἀμιταμίλητα γὰρ τὰ
χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ
Θεοῦ.

30 Ὡσπερ γὰρ ὑμῖς πο-
τε ἠπιωθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν
δὲ ἠληθήτε τῇ τούτων ἀπι-
θείᾳ·

31 Οὕτω καὶ οὗτοι νῦν ἠπι-
θήσαν, τῷ ὑμετέρῳ ἑλίῳ, ἵνα
καὶ αὐτοὶ ἠληθῶσι.

32 Συνίκλυσεν γὰρ ὁ Θεὸς
τοὺς πάντας εἰς ἀπύθμιαν, ἵνα
τοὺς πάντας ἠλιθίσῃ.

33 Ὡ βᾶθος πλούτου καὶ
σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ. Ὡς
ἀνιξερεύνητα τὰ κρίματα αὐ-
τοῦ, καὶ ἀνιχνιάστοι αἱ ὁδοὶ
αὐτοῦ.

34 Τίς γὰρ ἔγνω τοῦν Κυ-
ρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ
ἰγένετο;

35 Ἡ τίς προῖδωκεν αὐτῷ,
καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;

36 Ὅτι ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι' αὐ-
τοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα·
αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἀμήν.

ΚΕΦ. ιβ'. 12.

1 ΠΑΡΑΚΑΛΩ οὖν ὑμᾶς,
ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ
Θεοῦ, παραστήσαι τὰ σώματα
ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, ἐνά-

ριστοι τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρίαν ὑμῶν·

2 Καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοῦς ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς, τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάριστον καὶ τίμιον.

3 Αἶγαν γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφροσύνῃ παρ' ὃ διψφροσύνῃ, ἀλλὰ φροσύνῃ εἰς τὸ σωφροσύνῃ, ἐκάστω ὡς ὁ Θεὸς ἐμίρει μίτρον πίστις.

4 Καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχου πρᾶξι.

5 Οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σώμα ἴσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ' ἑᾶς, ἀλλήλων μέλη.

6 Ἐχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα· ἵτις προφητείας, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως·

7 Ἔτι διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· ἵτις ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ·

8 Ἔτι ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακαλήσει· ὁ μεταδιδούς, ἐν ἀπλότητι· ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ· ὁ ἐλεῶν, ἐν ἐλεηρότητι.

9 Ἡ ἀγάπη, ἀνυπόκριτος· ἀποστρυφόντες τὸ πονηρὸν, κολῶμενοι τῷ ἀγαθῷ·

10 Τῇ φιλαδελφίᾳ, εἰς ἀλ-

λήλους φιλόστοργον· τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι·

11 Τῇ σπουδῇ μὴ ἀκηραί· τῷ πνύματι ζιόντες· τῷ πατρὶ δουλεύοντες·

12 Τῇ ἐλπίδι χαίροντες· τῇ ἐλπίδι ὑπομίνοντες· τῇ προσυχῇ προσκαρτεροῦντες·

13 Ταῖς χαρίσιν τῶν ἁγίων ποιωνόντες· τὴν φιλοξινίαν διώνοντες.

14 Εὐλογεῖτε τοὺς διώποντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε, καὶ μὴ καταρᾶσθε.

15 Χαίρειν μετὰ χαίρόντων, καὶ κλαίειν μετὰ κλαίοντων.

16 Τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φροσύνοντες· μὴ τὰ ὑψηλὰ φροσύνοντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. Μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς.

17 Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες· προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων·

18 Εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνύοντες·

19 Μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί· ἀλλὰ ὅτι τόποι τῇ ἐργῇ· γίγρεσθαι γὰρ· Ἐμὶ ἐκδίκησις· ἐγὼ ἀνταποδώσω, λίγυ Κύριος.

20 Ἐὰν οὖν πυνῇ ὁ ἐχθρὸς σου, ψάμζει αὐτόν· καὶ διψῇ, πότιζι αὐτόν. Τεῦτο γὰρ πυνῇ, ἀνθρακας πυρὸς σκερῖσθαι ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

21 Μὴ νικᾷ ὑπὸ τοῦ κακοῦ,

ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

ΚΕΦ. ιγ'. 13.

1 ΠΑῤῥΑ ψυχὴ ἰξουσίας ἐπιρριχούσαις ὑποτασσίσθαι. Οὐ γὰρ ἴστιν ἰξουσία εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι, ὑπὸ Θεοῦ τιταγμῖναι εἰσίν.

2 Ὡς τὸ ἀντιτασσόμενος τῇ ἰξουσίᾳ, τῇ τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀντίστηκιν· οἱ δὲ ἀνίστηκότες, ἑαυτοῖς κριμα λήψονται.

3 Οἱ γὰρ ἀρχοντες οὐκ εἰσὶ φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέλις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἰξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν ποίει· καὶ ἔξως ἵπαινον ἐξ αὐτῆς·

4 Θεοῦ γὰρ διάκονός ἴστί, σοι εἰς τὸ ἀγαθόν· Ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν φορεῖ· Θεοῦ γὰρ διάκονός ἴστιν, ἑκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι.

5 Διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσισθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν.

6 Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους σιλειῖτε· λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰσιν, εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες.

7 Ἀπόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὀφιλὰς τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον τῷ τὸ τίλος, τὸ τίλος· τῷ τὸν φόρον, τὸν φοβόν τῷ τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν.

8 Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλτε, εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἑτερον, νόμον πεπλήρωκε.

9 Τὸ γὰρ· Οὐ μοιχεύσεις· Οὐ φονεύσεις· Οὐ κλέψεις· Οὐ ψευδομαρτυρήσεις· Οὐκ ἐπιθυμήσεις· καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολὴ, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακιφαλαιοῦται, ἐν τῷ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν.

10 Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη.

11 Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὅρα ἡμᾶς ἦδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι· (νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία, ἢ ὅτι ἐπιστιύσαμεν·

12 Ἡ νῦν προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν·) ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός.

13 Ὡς ἐν ἡμέρᾳ, ἐνσχημότως περιπατήσωμεν, μὴ κόμοις καὶ μύθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ·

14 Ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον· Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.

ΚΕΦ. ιδ'. 14.

1 ΤΟ'Ν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει, προσλαμβάνετε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν.

2 Ὅς μὲν πιστεύει φαγιῶν

πάντα, ὁ δὲ ἁσινῶν λάχανα ἰσθίῃ.

3 Ὁ ἰσθίῳν, τὸν μὴ ἰσθίουσα μὴ ἔξουθενήτω· καὶ ὁ μὴ ἰσθίῳν, τὸν ἰσθίουσα μὴ κρινήτω ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσιλάβηται.

4 Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκίτην; τῇ ἰδίῃ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δι' δυνατὸς γὰρ ἔστιν ὁ Θεὸς στηῆσαι αὐτόν.

5 Ὃς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν· Ἰλαστος ἐν τῇ ἰδίῃ τοῦ πληροφοριέσθω.

6 Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ φρονεῖ· καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ οὐ φρονεῖ. Καὶ ὁ ἰσθίῳν, Κυρίῳ ἰσθίῃ· εὐχαριστοῦ γὰρ τῇ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἰσθίῳν, Κυρίῳ οὐκ ἰσθίῃ, καὶ εὐχαριστοῦ τῇ Θεῷ.

7 Οὐδὲις γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ, καὶ οὐδὲις ἑαυτῷ ἀποθήσκει.

8 Ἐάν τι γὰρ ζῶμεν, τῇ Κυρίῳ ζῶμεν· ἵαν τι ἀποθήσχωμεν, τῇ Κυρίῳ ἀποθήσχωμεν. Ἐάν τι οὖν ζῶμεν, ἵαν τι ἀποθήσχωμεν, τοῦ Κυρίου ἰσθίῳν.

9 Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.

10 Σὺ δὲ, τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ, τί ἔξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάντες γὰρ παρασθησόμεθα τῇ βίβησιν τοῦ Χριστοῦ.

11 Γίγρεται γὰρ· Ζῶν γὰρ, λίγου Κύριος· ὅτι ἡμεῖς κάμψαμε πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἱερομολογήσεται τῇ Θεῷ.

12 Ἀρα οὖν ἱλαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσω τῇ Θεῷ.

13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μάλλον, τὸ μὴ τιθέναι προσέκομμα τῇ ἀδελφῇ ἢ σπάνδαλον.

14 Οἶδα, καὶ πίπτωμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' αὐτοῦ, εἰ μὴ τῇ λογιζομένην τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν.

15 Εἰ δὲ διὰ βρώμα ὁ ἀδελφός σου λυπῆται, ἐνίπτε κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς· Μὴ τῷ βρώματί σου ἐκείνον ἀπόλλυς, ὅτι οὐ Χριστὸς ἀπέθανε.

16 Μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν.

17 Οὐ γὰρ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρώσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

18 Ὁ γὰρ ἐν τούτῳ δουλεύων τῇ Χριστῷ, εὐάριστος τῇ Θεῷ, καὶ δοκιμὸς τοῖς ἀνθρώποις.

19 Ἀρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης δώκωμεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους.

20 Μὴ ἵναιεν βρώματος κατὰ τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. Πάντα μὲν καθαρὰ· ἀλλὰ κακὸν τῇ ἀνθρώπῳ τῇ διὰ προσέκομματος ἰσθίουσι.

21 Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μὴδὲ πικρὰ εἶναι, μὴδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκώπτῃ ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενῇ.

22 Σὺ πίστιν ἔχεις· κατὰ σκευὴν ἔχει ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει.

23 Ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγῃ, κατακίρεται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως, ἁμαρτία ἐστίν.

24 Τῇ δὲ δυναμίδι ὑμᾶς στηρίζει κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνις αἰωνίοις σιγημένου,

25 Φανερωθέντος δὲ νῦν, διὰ τε γραφῶν προφητικῶν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἴθνη γνωρισθέντος.

26 Μόνῃ σοφῇ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

ΚΕΦ. α'. 15.

1 ὍΦΕΙΛΟΜΕΝ δὲ ἡμῖς αἱ δυνατόι τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν.

2 Ἐκαστος ἡμῶν τῇ πλησίον ἀρεσκίτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν.

3 Καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρειν, ἀλλὰ, καθὼς γέ-

γραπται· Οἱ ἐνιδισμοὶ τῶν ἐνιδιζόντων σι, ἐπίτισον ἐπ' ἐμὴ.

4 Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη· ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν, τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν.

5 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δὴν ὑμῶν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις, κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν.

6 Ἴνα ἐμθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δαξάξηται τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ.

8 Λίγω δὲ, Ἰησοῦν Χριστὸν διάκονον γιγνησθαι περικομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων.

9 Τὰ δὲ ἴθνη ὑπὲρ ἐλπίους δαξάσαι τὸν Θεόν, καθὼς γίγρεται· Διὰ τοῦτο ἔχομελογησώμεθα σὺ ἐν ἴθνεσι, καὶ τῇ ὀνόματί σου ψαλῶ.

10 Καὶ πάλιν λίγω· Εὐφράνηται ἴθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

11 Καὶ πάλιν· Αἰνῶτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἴθνη, καὶ ἰπαινίσσασθε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

12 Καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει· Ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰσραὴλ,

καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχων ἰθὺν ἐπ' αὐτῇ ἰθὺν ἰλπιούσιν.

13 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῇ πιστεῖν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι, ἐν δυνάμει Πνεύματος ἁγίου.

14 Πίπισμαι δὲ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτοὶ ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοίστε ἀγαθότης, πληθαίνου πάσης γνώσεως, δυνάμει καὶ ἀλλήλους νοθεύειν.

15 Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀπὸ μέρους, ὡς ἱκαναμιμήσων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθῆσάν μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ,

16 Εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἰεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γίνηται ἡ προσφορὰ τῶν ἰθὺν ὑπρεσβιτικὸς, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

17 Ἐχω οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν Θεόν.

18 Οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν τι ὃν οὐ κατευγάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ, εἰς ὑπακοὴν ἰθὺν, λόγῳ καὶ ἔργῳ,

19 Ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει Πνεύματος ἁγίου· ὥστε μοι ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ, μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πισπληραίνειν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

20 Οὕτω δὲ φιλοτιμούμενοι εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ἀνομάσθη Χριστὸς, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλότριοι θιμίλιον εἰσέδομα.

21 Ἀλλὰ, καθὼς γίγρεται· Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὅψονται· καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασι, συνήσουσι.

22 Διὸ καὶ ἱκετομένη τὰ πολλὰ τοῦ ἰλθεῖν πρὸς ὑμᾶς.

23 Νυνὶ δὲ μηκέτι τίποτε ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἰλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἰθὺν

24 Ὡς ἴαν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλπίζω διαπορεύομενος θιάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προσημφοθῆναι ἐκεῖ, ἵαν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἱμπλησθῶ.

25 Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, διαποιῶν τοῖς ἁγίοις.

26 Εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοιτωνίαν τὴν ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

27 Εὐδόκησαν γὰρ, καὶ ἐφιλίται αὐτῶν εἶσιν. Εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἱκανώνησαν τὰ ἔθνη, ἐφίλουσι καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς.

28 Τοῦτο οὖν ἐπιτελίσας, καὶ σφραγισάμενος αὐταῖς τὸν καρπὸν τοῦτο, ἀπειλύομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν Σπανίαν.

29 Οἶδα δὲ, ὅτι ἐρχόμενος

πρὸς ὑμᾶς, ἐν πληρώματι ἐν-
λογίας Χριστοῦ ἰλιύσομαι.

30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀ-
δελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς
ἀγάπης τοῦ Πνεύματος, συνα-
γωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευ-
χαῖς ὑπὲρ ἑμοῦ πρὸς τὸν Θε-
όν.

31 Ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀ-
πειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ
ἵνα ἡ διακονία μου, ἡ εἰς Ἱερου-
σαλὴμ, ἐπρόσδικτος γίνηται
ταῖς ἀγίοις·

32 Ἵνα ἐν χαρᾷ ἴλθω πρὸς
ὑμᾶς διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ
συναναπαύσωμαι ὑμῖν.

33 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης
μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΚΕΦ. ιε'. 16.

1 ΣΤΗΝΙΣΤΗΜΙ δὲ ὑμῖν
Φοίβην, τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, εὖ-
σαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς
ἐν Κιγχρειαῖς·

2 Ἵνα αὐτὴν προσδέξησθαι ἐν
Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἀγίων, καὶ
παραστήτη αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν
χρῆζῃ πράγματι· καὶ γὰρ αὐ-
τὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη,
καὶ αὐτοῦ ἑμοῦ.

3 Ἀσπάσασθαι Πρίσκαν καὶ
Ἀκύλαν, τοὺς συνεργούς μου ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ·

4 (Οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς
μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέ-
θηκαν· οἱ οὐκ ἐγὼ μόνος ἐχά-

ριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκ-
κλησίαι τῶν ἰθαῶν·)

5 Καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν
ἐκκλησίαν. Ἀσπάσασθαι Ἐ-
παίνιτον, τὸν ἀγαπητὸν μου,
ὃς ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀσίας εἰς
Χριστόν.

6 Ἀσπάσασθαι Μαρίαν, ἣτις
πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς.

7 Ἀσπάσασθαι Ἀνδρόνικον
καὶ Ἰουλίαν, τοὺς συγγενεῖς
μου, καὶ συναιχμαλώτους μου,
οἵτινις εἰσιν ἐπίσημοι ἐν ταῖς
ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ ἑμοῦ
γιγόνασιν ἐν Χριστῷ.

8 Ἀσπάσασθαι Ἀμπλίαν,
τὸν ἀγαπητὸν μου ἐν Κυρίῳ.

9 Ἀσπάσασθαι Οὐεβανὸν, τὸν
συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ, καὶ
Στάχυν, τὸν ἀγαπητὸν μου.

10 Ἀσπάσασθαι Ἀπιλλῆν,
τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. Ἀσπά-
σασθαι τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβού-
λου.

11 Ἀσπάσασθαι Ἡραδίωνα,
τὸν συγγενῆ μου. Ἀσπάσασθαι
τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου, τοὺς
ὄντας ἐν Κυρίῳ.

12 Ἀσπάσασθαι Τρύφωναν
καὶ Τρυφῶσαν, τὰς κοπιώσας
ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσασθαι Περσι-
δα, τὴν ἀγαπητὴν, ἣτις πολλὰ
ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ.

13 Ἀσπάσασθαι Ροῦφον, τὸν
ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μη-
τέρα αὐτοῦ καὶ ἑμοῦ.

14 Ἀσπάσασθαι Ἀσύγκρι-
τον, Φλίγιοντα, Ἑρμῶν Πα-

τρέβαν, Ἑρμῆν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς.

15 Ἀσπάσασθε Φιλέλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρίαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπῶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους.

16 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ.

17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπῶν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα, παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμῖς ἐμάθητε, ποιῶντας, καὶ ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν.

18 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῇ Κυρίῳ ἡμῶν Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ· καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἱξapaτῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων.

19 Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ

εἰς πάντας ἀφίπτεται. Χαίρω οὖν τὸ ἐφ' ὑμῶν θίλω δι' ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀπειραίους δὲ εἰς τὸ κακόν.

20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συγτρέψω τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετ' ὑμῶν.

21 Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμόθιος, ὁ συγγενὴς μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος, οἱ συγγενεῖς μου.

22 Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τίτριος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν, ἐν Κυρίῳ.

23 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Γάιος, ὁ ξίφος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης. Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἐραστος, ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

24 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ

ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ, κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένος ὁ ἀδελφός,

2 Τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὖσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἀγίοις σὺν πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν

3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

5 Ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει·

6 (Καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἰβιβαιώθη ἐν ὑμῖν·)

7 Ὡστε ὑμᾶς μὴ ὑστειρῆσαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκ-

δεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

8 Ὃς καὶ βιβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνιγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

9 Πιστὸς ὁ Θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ Τιοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ᾗτι δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοί καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ.

11 Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἱριδίζετε ἐν ὑμῖν εἰσι.

12 Αἶγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἵκαστος ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μῖν εἰμι Παύλου· ἕτεροι δὲ, Ἀπολλώ-

ἰγὰρ δι, Κηρᾶ· ἰγὰρ δι, Χ σ-
του.

13 Μιμῖριται ὁ Χριστός·
μὴ Παῦλος ἑσταυρώθη ὑπὲρ
ὑμῶν· ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου
ἱεραποτίσθαι·

14 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, ὅτι
οὐδὲνα ὑμῶν ἱεραποτίσα, εἰ μὴ
Κρίσπον καὶ Γάϊον.

15 Ἵνα μὴ τις εἴπῃ, ὅτι εἰς
τὸ ἱμὲν ὄνομα ἱεραποτίσα.

16 Ἐβράποτίσα δι καὶ τὸν
Στιφανῶ εἶπον· λοιπὸν οὐκ ἔ-
δα, εἴ τινα ἄλλον ἱεραποτίσα.

17 Οὐ γὰρ ἀπίστουλί με
Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγ-
γελίζεσθαι· οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου,
ἵνα μὴ κινωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ
Χριστοῦ.

18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ
σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις
μωρία ἵστί, τοῖς δὲ σωζομένοις
ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἵστι.

19 Γίγρεται γάρ· Ἀπολῶ
τῇ σοφίᾳ τῶν σοφῶν, καὶ τῇ
σύνεισιν τῶν συνειτῶν ἀβιτήσω.

20 Ποῦ σοφός· ποῦ γραμ-
ματιύς· ποῦ συζητητῆς τοῦ
αἰῶνος τούτου· Οὐχὶ ἡμῶραν
ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου
τούτου·

21 Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ
τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος
διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδό-
κησεν ὁ Θεός, διὰ τῆς μωρίας
τοῦ κηρύγματος σώσαι τοὺς
πιστεύοντας.

22 Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι ση-

μιᾶ αἰτοῦσι, καὶ Ἕλληνες σο-
φίαν ζητοῦσιν·

23 Ἡμῖς δὲ κηρύσσομεν
Χριστὸν ἑσταυρωμένον, Ἰουδαί-
οις μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσι δὲ μω-
ρίαν·

24 Αὐταῖς δὲ ταῖς κληταῖς,
Ἰουδαίαις τε καὶ Ἕλλησι, Χρί-
στον Θεοῦ δύναμις καὶ Θεοῦ σο-
φία.

25 Ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ,
σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἵστί·
καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ, ἰσχυ-
ρότερον τῶν ἀνθρώπων ἵστί.

26 Βλέπιτι γὰρ τὴν κλησιν
ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ
σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ
δυνατοὶ, οὐ πολλοὶ ἐργαίται·

27 Ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσ-
μου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα τοὺς
σοφοὺς κατασχύνῃ· καὶ τὰ
ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ
Θεός, ἵνα κατασχύνῃ τὰ ἰσ-
χυρὰ·

28 Καὶ τὰ ἀγνῆ τοῦ κόσ-
μου καὶ τὰ ἱεροβιτημένα ἐξελέ-
ξατο ὁ Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα,
ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ·

29 Ὅπως μὴ καυχῆσθαι
πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

30 Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμῖς ἵστι
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἰγνῆθη
ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύ-
νη τε καὶ ἁγιασμοὶ καὶ ἀπολό-
γησις·

31 Ἵνα, καθὼς γίγρεται
Ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυ-
χάσθῃ.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ΚΑΙ ΓΩ' ἰλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ.

2 Οὐ γὰρ ἔκρινα τι εἰδέναι ἢ ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τοῦτοι ἰσταυρωμένοι.

3 Καὶ ἰγὼ ἰν ἀσθενείᾳ, καὶ ἰν φόβῳ καὶ ἰν τρόμῳ πολλῷ ἰγνέμεν πρὸς ὑμᾶς.

4 Καὶ ὁ λόγος μου οὐκ ἰν πειθαῖς σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἰν ἀποδειξῇ Πνεύματος καὶ δυνάμει.

5 Ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ἦ ἰν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἰν δυνάμει Θεοῦ.

6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἰν τοῖς τιλίστοις σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων.

7 Ἀλλὰ λαλοῦμεν Θεοῦ σοφίαν ἰν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων, εἰς δόξαν ἡμῶν.

8 Ἦν οὐδὲς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκιν (εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἰσταύρωσαν).

9 Ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται· ὁφθαλμοὶ οὐκ εἶδον, καὶ οὐς οὐκ ἤκουσιν, καὶ ἐπὶ καρ-

δίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνίβη, ὃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

10 Ἡμῖν δὲ ἀπεκάλυψεν ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα ἰριυνῇ, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ.

11 Τίς γὰρ οἶδιν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἰν αὐτῷ; Οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδὲς οἶδιν, εἰ μὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

12 Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν.

13 Ἀ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἰν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἰν διδακτοῖς Πνεύματος, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγχερίνοντες.

14 Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἵστι, καὶ οὐ δύναται γινῶναι· ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται.

15 Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται.

16 Τίς γὰρ ἔγνω τοῦ Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ τοῦ Χριστοῦ ἔχομεν.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΚΑΙ ΓΩ' ἰλθὼν, ἀδελφοί, οὐκ ἡ-

δυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ·

2 Γάλα ὑμᾶς ἰπότισα, οὐ βρεῦμα· οὕτω γὰρ ἰδύνασθι. Ἄλλ' οὐδὲ ἔτι νῦν δύνασθι·

3 Ἐτι γὰρ σαρκικοί ἐσσι. Ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐσσι, καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε;

4 Ὅταν γὰρ λίγη τις· Ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλος· ἄλλοι δὲ Ἐγὼ, Ἀπολλῶν· οὐχὶ σαρκικοί ἐσσι;

5 Τίς οὖν ἐστι Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλῶν; Διάκονοι, δι' ὧν ἰπιστυόσασθαι, καὶ ἑκάστω ὡς ὁ Κύριος ἰδωκεν.

6 Ἐγὼ ἐφύτισσα, Ἀπολλῶν ἰπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἡύξανεν·

7 Ὡς οὐτε οὗτε ὁ φυτεύων ἰσχύει, οὐτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός.

8 Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἔν ἐσιν· ἑκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.

9 Θεοῦ γὰρ ἰσμεν συνεργοί· Θεοῦ γιῶργιοι, Θεοῦ οἰκοδομη ἐσσι.

10 Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα· ἄλλος δὲ ἰποικοδομεῖ· ἑκαστος δὲ βलिπέτω, πῶς ἰποικοδομεῖ.

11 Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν

κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός.

12 Εἰ δέ τις ἰποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον, χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην·

13 Ἐκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γινήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι, τὸ πῦρ δοκιμάσει.

14 Εἴ τις τοῦτο ἔργον μὴνὶ δ' ἰποικοδόμησιν, μισθὸν λήψεται·

15 Εἴ τις τοῦτο ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται· αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

16 Οὐκ οἶδατι, ὅτι καὶ Θεοῦ ἐστι, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;

17 Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθειρεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἁγίος ἐστιν, οἱ τινὲς ἐσσι ὑμεῖς.

18 Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γινήσθω, ἵνα γίνηται σοφός.

19 Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου, μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστι· γίγρεσσεται γὰρ· ὁ δρασόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ καιουργίᾳ αὐτῶν·

20 Καὶ πάλιν· Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι ἐστὶ μάταιοι.

21 Ὡς οὐτε μηδεὶς καυχάσθω

ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν
ἐστιν,

22 Εἴτι Παῦλος, εἴτι Ἀ-
πελλῶς, εἴτι Κηφᾶς, εἴτι κόσ-
μος, εἴτι ζῶν, εἴτι θάνατος,
εἴτι ἰνιστῶτα, εἴτι μέλλοντα·
πάντα ὑμῶν ἐστιν·

23 Ὑμῖς δὲ, Χριστοῦ· Χρισ-
τὸς δὲ, Θεοῦ.

ΚΕΦ. δ. 4.

1 Οὐτὶ τῶς ἡμᾶς λογιζί-
σθαι ἄνθρωπος, ὡς ὑπερίτας Χρισ-
τοῦ, καὶ οἰκονόμους μυστηρίων
Θεοῦ.

2 Ὁ δὲ λοιπὸν, ζητιῖται ἐν
ταῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστός τις
εὐρεθῇ.

3 Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν
ἐστιν, ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ,
ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ'
οὐδὲ ἑμαυτὸν ἀνακρίνω.

4 (Οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύνοι-
δα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ διδικοῦμαι·)
ὁ δὲ ἀνακρίνων με, Κύριός
ἐστιν.

5 Ὡςτις μὴ πρὸ καιροῦ τι
κρίνεται, ἵως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος,
ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτά τοῦ
σκότους, καὶ φανερῶσι τὰς βου-
λάς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ
ἐπαίνομος γινήσεται ἰκάστω ἀπὸ
τοῦ Θεοῦ.

6 Ταῦτα δὲ, ἀδελφοί, μι-
σχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν καὶ
Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν
μάθῃτε τὸ μὴ, ὑπὲρ ὃ γέγραπ-

ται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ
ἰνὸς φυσιοῦσθαι κατὰ τοῦ ἱτέρου.

7 Τίς γὰρ σὶ διακρίνει; τί
δὲ ἔχεις, ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ
καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς
μὴ λαβών;

8 Ἢδὴ κικροισμένοι ἐσθί,
ἢδὴ ἐκλουθήσατε, χωρεῖς ἡμῶν
ἐβασιλεύσατε, καὶ ὄφιλόν γε
ἐβασιλεύσατε· ἵνα καὶ ἡμεῖς
ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.

9 Δοκῶ γὰρ, ὅτι ὁ Θεὸς
ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχά-
τους ἀπιδιδύκει, ὡς ἐπιθανατίους,
ὅτι θίατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσ-
μῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώ-
ποις.

10 Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χρισ-
τὸν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ·
ἡμεῖς ἀσθινεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί·
ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.

11 Ἀχρεὶ τῆς ἄρετι ὄρας καὶ
πινῶμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ
γυμνητιύομεν, καὶ κολαφιζόμε-
θα, καὶ ἀστατοῦμεν,

12 Καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμε-
νοι ταῖς ἰδίαις χερσίν· λαιδορού-
μενοι, ἐυλογοῦμεν διωκόμενοι,
ἀνιχοίμεθα·

13 Βλασφημούμενοι, παρα-
καλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα
τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων
περίψημα ἵως ἄρτι.

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γρά-
φω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τίκτια μου
ἀγαπητὰ νουσιτῶ,

15 Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδα-
γωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ'

οὐ πολλοὺς πατέρας· ἰν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἰγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.

16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μνηταί μου γίνεσθι.

17 Διὰ τοῦτο ἱπιμψα ὑμῖν Τιμόθιον, ὃς ἵστι τίνοις μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ἐδοῦς μου τὰς ἐν Χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκει.

18 Ὡς μὴ ἐρχομένου δὲ μου πρὸς ὑμᾶς, ἰφυσιώθησάν τινες.

19 Ἐλεύσομαι δὲ ταχύως πρὸς ὑμᾶς, ἵαν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πιφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν

20 Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει.

21 Τί θέλεις; Ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ, πνιύμασί τι πρερότητος;

ΚΕΦ. ι'. 5.

1 ὍΛΩΣ ἀκούονται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ ταιαύτη πορνεία, ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἄσφι γυναικά τινα τοῦ πατρὸς ἔχουσιν.

2 Καὶ ὑμῖς πιφυσιωμένοι ἵστί; καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἰπισθήσατε, ἵνα ἀρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας;

3 Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὸν τῇ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνιύματι, ἤδη νικῶμαι ὡς παρὼν,

τὸν οὕτω τοῦτο κατιεργασάμην,

4 Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, (συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἱμοῦ πνιύματος,) ὅν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

5 Παραδοῦναι τὸν ταιούτων τῷ σατανᾷ εἰς ὄλιθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνιύμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε, ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ;

7 Ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε ῖον φύραμα, καθὼς ἵστι ἄζυμος καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἱσθύη, Χριστός.

8 Ὡς ἐκκαθαίρωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ ποτηρίας, ἀλλ' ἐν ἄζυμοις ἰλιπρινίας καὶ ἀληθείας.

9 Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, μὴ συναναμίγνυσθαι πύρις.

10 Καὶ οὐ πάντως τοῖς πύρις τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλιονέκταις, ἢ ἀρπαξίν, ἢ ἰδωλολάτραις· ἰπὶ ὀφείλεις ἀρεὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελεῖν.

11 Νυνὶ δὲ ἱγραψα ὑμῖν, μὴ συναναμίγνυσθαι, ἵαν τις, ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος, ἢ παῖς, ἢ πλιονέκτης, ἢ ἰδωλολάτρης, ἢ λείδορος, ἢ μέθυρος, ἢ ἀρπαξὶ τῷ ταιούτῳ μηδὲ συνισθῇ.

12 Τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνεις; Οὐχὶ τοὺς ἴσω ὑμῖς κρίνεις;

13 Τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς κρίνει· Ἐξάρσκει τὸν ποτηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ε'. 6.

1 ΤΟΛΜΑΐ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἱερεῖον, κρίνισθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων;

2 Ἡ οὐκ οἶδατι, ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρίνουσι; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐσσι κριτηρίον ἡλαχίστων;

3 Οὐκ οἶδατι, ὅτι ἀγγέλους κρίνουμαι; μήτις βιωτικά;

4 Βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια ἔαν ἔχητι, τοὺς ἰξουσινημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζεις;

5 Πρὸς ἰντροπήν ὑμῖν λίγων οὕτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἷς, ὃς δυνησῆται διακρίναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ;

6 Ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων;

7 Ἡδὴ μὲν οὖν ὅλως ἡττημα ὑμῶν ἔστιν, ὅτι κρίματα ἔχεται μεθ' ἑαυτῶν. Διατί οὐχὶ μάλλον ἀδικεῖσθε; διατί οὐχὶ μάλλον ἀποστιρεῖσθε;

8 Ἀλλὰ ὑμῖς ἀδικεῖτε, καὶ ἀποστιρεῖτε, καὶ ταῦτα ἀδελφούς.

9 Ἡ οὐκ οἶδατι, ὅτι ἀδικοὶ Θεοῦ βασιλείαν οὐ κληρονομήσουσι; Μὴ πλανᾶσθαι· οὕτε πόρνοι, οὕτε ἰδωλολάτραι, οὕτε μοιχοί, οὕτε μαλακοί, οὕτε ἄρσινοκοῦται,

10 Οὕτε κλίπται, οὕτε πλεονέκται, οὕτε μίθυσοι, οὐ λαῖδεραι, οὐχ ἄρπαγες, βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι.

11 Καὶ ταῦτά τινες ἦτι· ἀλλὰ ἀπειλούσασθε, ἀλλὰ ἡγιώσθητι, ἀλλ' ἰδικαιώθητι ἐν τῇ ἐνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

12 Πάντα μοι ἔξιστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξιστιν, ἀλλ' οὐκ ἰγὰρ ἰξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος.

13 Τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσκει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι·

14 Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἡγυρι, καὶ ἡμᾶς ἰξυγιεῖ διὰ τῆς δυνάμειος αὐτοῦ.

15 Οὐκ οἶδατι, ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἔστιν; ἔρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ, ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γίνουτε.

16 Ἡ οὐκ οἶδατι, ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ, ἐν σώμα ἔστιν; (ἴσονται γὰρ, φησὶ, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν)

17 Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ, ἓν πνεῦμά ἐστι·

18 Φυγίτε τὴν πορνείαν. Πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἂν πώσῃ ἄνθρωπος, ἑκτὸς τοῦ σώματος ἐστίν· ὁ δὲ πορνεύων, εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει.

19 Ἡ οὐκ οἶδατι, ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἱν ὑμῖν ἁγίου Πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὶ ἱερατῶν·

20 Ἡγοράσθητι γὰρ τιμῆς· δεξάσασθε δὴ τὸν Θεόν ἱν τῷ σώματι ὑμῶν.

ΚΕΦ. ζ΄. 7.

1 ΠΕΡΙ' δὲ ὧν ἠγγέλαστέ μοι, καλὸν ἀνθρώπων γυναῖκες μὴ ἀπεισθῆναι·

2 Διὰ δὲ τὰς πορνείας ἵκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχειτω, καὶ ἑαστέ τὸν ἴδιον ἄνδρα ἔχειτω.

3 Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ἐφελὴν ἀποδίδωται· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί.

4 Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἑξουσιάζει, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἑξουσιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή.

5 Μὴ ἀποστιρεῦτε ἀλλήλους, εἰ μήτι ἂν ἕκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, ἵνα σχολάσῃτε τῇ προσευχῇ· καὶ πάλιν ἑπὶ τὸ αὐτὸ ἦτε, ἵνα μὴ πυράζῃ ὑμᾶς

ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν.

6 Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συνγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγὴν.

7 Θίλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἑαυτόν· ἀλλ' ἵκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὅς μὲν οὕτως, ὅς δὲ οὕτως.

8 Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις· καλὸν αὐτοῖς, ἵνα μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ·

9 Εἰ δὲ οὐκ ἠγρεατεύονται, γαμήσαντων· κρεῖσσον γὰρ ἐστὶ γαμῆσαι, ἢ πυρεῦσθαι.

10 Τοῖς δὲ γιγαμηκόσι παραγγίλλω, οὐκ ἠγώ, ἀλλ' ὁ Κύριος γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι,

11 (Ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μείντω ἀγαμοί, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω) καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφίειναι.

12 Τοῖς δὲ λοιποῖς ἠγώ λέγω, οὐχ ὁ Κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἀπιστος, καὶ αὐτὴ συνεδοκεῖ εἰπεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφίειτω αὐτήν.

13 Καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα ἀπιστος, καὶ αὐτὸς συνεδοκεῖ εἰπεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφίειτω αὐτόν.

14 Ἡγίαςται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἀπιστος ἱν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίαςται ἡ γυνὴ ἡ ἀπιστος ἱν τῷ ἀνδρί· ἑπὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκαθαρτά ἐσιν· οὗτοι δὲ ἁγιά ἐσιν.

15 Εἰ δὲ ὁ ἀπιστος χωρίζε-

σαι, χωρίζεσθ' οὐ διδούλωται ὁ ἀδελφός ἢ ἡ ἀδελφή ἐν τοῖς τσιούτοις. Ἐν δὲ εἰρήνῃ κίκληται ἡμᾶς ὁ Θεός.

16 Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;

17 Εἰ μὴ ἰκαστῇ ὡς ἐμίρσιν ὁ Κύριος, ἰκαστοι ὡς κίκληται ὁ Θεός, οὕτω περιπατήτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.

18 Περιτιμμημένοις τις ἐκλήθη, μὴ ἱπισπᾶσθαι ἐν ἀκροβυστίᾳ· τις ἐκλήθη, μὴ περιτιμνίσθαι.

19 Ἡ περιτομὴ οὐδὲν ἔστι, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδὲν ἔστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ.

20 Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει ἣ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μείντω.

21 Δοῦλος ἐκλήθη, μὴ σοι μελίτω· ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλευθέρως γινίσθαι, μᾶλλον Χρῆσαι.

22 Ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελευθέρως Κυρίου ἐστίν· ὁμοίως καὶ ὁ ἐλευθέρως κληθεὶς, δοῦλός ἐστι Χριστοῦ.

23 Τιμῆς ἡγοράσθητι· μὴ γίνεσθαι δοῦλοι ἀνθρώπων.

24 Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μείντω παρὰ Θεῷ.

25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων, ἱπταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω· γνώμην δὲ δίδωμι, ὡς ἡλειμμένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι.

26 Νομίζω οὖν, τοῦτο καλὸν ὑπάρχουν διὰ τὴν ἱστοῦσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι.

27 Δίδισαι γυναῖκα, μὴ ζήτη λύσιν· λείψαι ἀπὸ γυναικὸς, μὴ ζήτη γυναῖκα.

28 Ἐὰν δὲ καὶ γήμης, εὐχῆμαρτι· καὶ ἰὰν γήμῃ ἡ παρθένος, εὐχῆμαρτι· θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τσιούτοι· ἐγὼ δὲ ὑμῶν φιδομαι.

29 Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνισταλμένος τὸ λοιπὸν ἔστιν· ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας, ὡς μὴ ἔχοντες ᾧσι.

30 Καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες· καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες· καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες.

31 Καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι. Παράγου γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου.

32 Θίλω δὲ ὑμᾶς ἀμειβόμενους εἶναι. Ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς ἀρίστω τῷ Κυρίῳ.

33 Ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρίστω τῇ γυναικί.

34 Μιμίρεται ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος· ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ἡ ἀγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρίστω τῷ ἀνδρί.

35 Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν

αὐτῶν συμφέροι λέγων· οὐχ ἵνα βρώχον ὑμῖν ἱσιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ ὑσχημεν καὶ ἐνπάρει-
δροι τῇ Κυρίῳ ἀπιστοπάστας.

36 Εἰ δὲ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἢ ὑπὲρ αἵματος, καὶ οὕτως ὀφείλου γίνεσθαι· ὁ θίλυ ποιῶτω, οὐχ ἁμαρτάνει· γαμίζουσιν.

37 Ὃς δὲ ἴστηκεν ἰδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἔξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θιλήματος, καὶ τοῦτο κίπρειται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιῶ.

38 Ὡς καὶ ὁ ἐγκαμίζων, καλῶς ποιῶ· καὶ ὁ μὴ γαμίζων, κρύσσει ποιῶ.

39 Γυνὴ δίδεται· ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἢ δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἑλευθέρᾳ ἔστιν ἢ θίλυ γαμηθῆναι, μόνον ἐν Κυρίῳ.

40 Μακαριωτέρα δὲ ἔστιν, ἢ οὕτω μίση, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ δὲ πᾶν Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

ΚΕΦ. η'. 8.

1 ΠΕΡΙ' δὲ τῶν ἰδωλοθύτων, οἶδαμεν (ὅτι πάντες γινώσκουσιν ἔχουσιν· ἢ γινώσκεις φυσικοῖ, ἢ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ·

2 Εἰ δὲ τις δοκῶ ἰδῆναι τι, οὐδὲν οὐδὲν ἔγνωκε καθὼς δεῖ γινῶναι·

3 Εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος ἔγνωσται ἐπ' αὐτοῦ·)

4 Περὶ τῆς βρώσιος οὐ τῶν ἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν ἰδῶλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδὲς Θεὸς ἕτερος, εἰ μὴ εἷς.

5 Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶ λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν οὐρανῷ, εἴτε ἐπὶ γῆς· (ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί·)

6 Ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεός, ὁ Πατὴρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμῖς δι' αὐτοῦ.

7 Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνώσις· τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ ἰδῶλου ἴως ἄρτι ὡς ἰδωλόθυτον ἑσθίουσι, καὶ ἡ συνειδήσις αὐτῶν, ἀσθενὴς οὖσα, μελύνεται.

8 Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῇ Θεῷ· οὗτι γὰρ ἐὰν φάγωμιν, περισσύνομεν· οὗτι ἐὰν μὴ φάγωμιν, ὑστερούμεθα.

9 Βλέπεισι δὲ, μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσχημα γίνηται τοῖς ἀσθενούσιν.

10 Ἐὰν γὰρ τις ἴδῃ σε, τὸν ἔχοντα γνώσιν, ἐν ἰδωλίῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνειδήσις αὐτοῦ, ἀσθενεὺς ὄντος, οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ ἰδωλόθυτα ἑσθῆναι·

11 Καὶ ἀπολυταὶ ὁ ἀσθενῶν ἀδελφός· ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει, δι' ὃν Χριστὸς ἀπείδαν.

12 Οὕτω δὲ, ἁμαρτάνοντες

εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτον-
τις αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἐσ-
θινοῦσαν, εἰς Χριστὸν ἀμαρτάν-
ντι.

13 Διότι εἰ βρωμα σκαν-
δαλίζῃ τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ
φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα
μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδα-
λίσω.

ΚΕΦ. θ. 9.

1 ΟΥΚ εἰμὶ ἐλιούθερος; οὐκ
εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐχὶ Ἰησοῦν
Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ἰώρα-
κα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἴσθε
ἐν Κυρίῳ;

2 Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόσ-
τολος, ἀλλάγε ὑμῖν εἰμὶ· ἡ γὰρ
σφραγὶς τῆς ἡμῆς ἀποστολῆς
ὑμεῖς ἴσθε ἐν Κυρίῳ.

3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμοῖς
ἀνακρίνουσιν αὕτη ἴστί.

4 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἰξουσίαν
φαγεῖν καὶ πιεῖν;

5 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἰξουσίαν
ἀδελφὴν γυναῖκα πειράζειν, ὡς
καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ
οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ Κη-
φᾶς;

6 Ἡ μόνος ἰγὼ καὶ Βαρνά-
βας οὐκ ἔχομεν ἰξουσίαν τοῦ μὴ
ἐργάζεσθαι;

7 Τίς στρατεύεται ἰδίῳις ὀ-
ψωνίῳις ποτί; τίς φυτεύει ἀμ-
πελῶνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ
αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ἢ τίς πωμαί-
νει ποίμνην, καὶ ἐκ τοῦ γάλακ-
τος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει;

8 Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα
λαλῶ; ἢ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦ-
τα λέγει;

9 Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσείῳ νόμος
γέγραπται· Οὐ φιμώσεις βοῶν
ἀλοῶντα. Μὴ τῶν βοῶν μέλει
τῷ Θεῷ;

10 Ἡ δὲ ἡμᾶς πάντως λέ-
γει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι
ἐπ' ἰλπίδι ὀφείλου ὁ ἀροτριῶν
ἀροτριᾶν· καὶ ὁ ἀλοῶν, ἐπ' ἰλ-
πίδι τοῦ μετίχουσιν.

11 Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευ-
ματικὰ ἰσχυρίζαμεν, μέγα, εἰ
ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ διερίσο-
μεν;

12 Εἰ ἄλλοι τῆς ἰξουσίας
ὑμῶν μετίχουσιν, οὐ μᾶλλον
ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα
τῇ ἰξουσίᾳ ταύτῃ· ἀλλὰ πάντα
στίγομεν, ἵνα μὴ ἰγνοῇται τινα
δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χρισ-
τοῦ.

13 Οὐκ οἶδασι, ὅτι οἱ τὰ
ἱερά ἐργαζόμενοι, ἐκ τοῦ ἱεροῦ
ἐσθίουσιν; οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ
προσεδρεύοντες, τῷ θυσιαστηρίῳ
συμμερίζονται;

14 Οὕτω καὶ ὁ Κύριος διό-
ταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον κα-
ταγγέλλουσιν, ἐκ τοῦ εὐαγγε-
λίου ζῆν.

15 Ἐγὼ δὲ οὐ κίχρημαι
οὐδενὶ τούτων. Οὐκ ἔγραψα
δὲ ταῦτα, ἵνα οὕτω γίνηται ἐν
ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον
ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καυχημᾶ μου
ἵνα τις κινήσῃ.

16 Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστι μοι καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ γὰρ μοί ἐστιν, ἵαν μὴ εὐαγγελίζωμαι.

17 Εἰ γὰρ ἐκὸν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, αἰσιοπομίαν πισπίστυμαι.

18 Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός; Ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρησασθαι τῇ ἰκευσίᾳ μου ἐν τῇ εὐαγγελίᾳ.

19 Ἐλιύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἱμαυτὸν ἰδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω·

20 Καὶ ἰγινόμεν τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον (μὴ ὢν αὐτὸς ὑπὸ νόμον,) ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω·

21 Τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, (μὴ ὢν ἄνομος Θεῷ, ἀλλ' ἔνομος Χριστῷ,) ἵνα κερδήσω ἀνόμους·

22 Ἐγινόμεν τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω.

23 Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκληνωδὸς αὐτοῦ γίνωμαι.

24 Οὐκ οἶδατε, ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες, πάντες μὲν

τρέχουσιν, εἰς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; Οὕτω τρέχεται, ἵνα καταλάβῃται.

25 Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος, πάντα ὑπερατινύεται· ἐκώσκει μὲν οὖν, ἵνα φθάσῃ στίφανον λάβωσιν· ἡμῖς δὲ, ἄφραστοι.

26 Ἐγὼ τοίνυν οὕτω τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλων· οὕτω πικτιῶν, ὡς οὐκ αἶρα δίρων·

27 Ἀλλ' ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή πως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γίνωμαι.

ΚΕΦ. ι'. 10.

1 ΟΤ' θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃ ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον,

2 Καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἱερατεύσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ,

3 Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον.

4 Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον· (ἔπιον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀπολουθούσης πίστεως· ἡ δὲ πίστις ἢ ὁ Χριστός·)

5 Ἀλλ' οὐκ ἐν ταῖς πλείοσι αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός· κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

6 Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἱγινήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς

ἰπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς καὶ
κυῖται ἰπιθυμήσαν.

7 Μὴδὲ ἰδωλολάτραι γίνεσθαι, καθὼς τινες αὐτῶν· ὡς γίγραπται· Ἐκάθισιν ὁ λαὸς φαρμακῶν καὶ πικρῶν, καὶ ἀνίστησαν παίζων.

8 Μὴδὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἠπόρευσαν, καὶ ἔπασον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκοσιτριῖς χιλιάδας.

9 Μὴδὲ ἐκπιεράζωμεν τὸν Χριστὸν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπίεραν, καὶ ὑπὸ τῶν ὀφίων ἀπώλοντο.

10 Μὴδὲ γογγύζετε, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.

11 Ταῦτα δὲ πάντα τύποι συνάβαντες· ἑκάστης ἐγγράφῃ δὲ πρὸς νοθεύσιν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήχησιν.

12 Ὡς τὸ δὲ δοκῶν ἰστέναι, βλεπέτω μὴ πῖση.

13 Πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς, ὃς οὐκ ἰάσεται ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθαι, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῇ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι ὑπερνικῶν.

14 Διότι, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς ἰδωλολατρίας.

15 Ὡς φρονίμοις λίγων, κρίνατε ὑμῖς ὁ φημι.

16 Τὸ ποτήριον τῆς εὐλο-

γίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἵστι; τὸν ἄρτον δὲ κλῶμεν, οὐχὶ κωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἵστιν;

17 Ὅτι εἰς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἵσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετίχομεν.

18 Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἰσθιόντες τὰς θυσίας, κωνιοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσὶ;

19 Τί οὖν φημι; ὅτι ἰδωλον τί ἵστιν; ἢ ὅτι ἰδωλόθυτον τί ἵστιν;

20 Ἀλλ', ὅτι ἂν θύῃ τὰ ἴδω, δαιμονίαις θύει, καὶ οὐ Θεῷ· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κωνινοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι.

21 Οὐ δύνασθαι ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθαι τραπέζης Κυρίου μετίχυν καὶ τραπέζης δαιμονίων.

22 Ἡ παραζηλοῦμεν τὸν Κύριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἵσμεν;

23 Πάντα ἔξιστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρι· πάντα ἔξιστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομοῦ.

24 Μὴδὲ τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖν, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἱτέρου.

25 Πᾶν τὸ ἐν μακίλλῳ πωλούμενον ἰσθίετε, μὴδὲν ἀνακρίνοντες, διὰ τῆς συνίδησιν.

26 Τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.

27 Εἰ δὲ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, καὶ θέλειτε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἰσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντας, διὰ τὴν συνίδησιν.

28 Ἐὰν δὲ τις ὑμῶν εἴπῃ· Τοῦτο ἰδωλόθυτόν ἐστι· μὴ ἰσθίετε, δι' ἐκείνους τὴν μηνύσαντα, καὶ τὴν συνίδησιν.

29 Συνίδησιν δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτίρου. Ἰνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνιδήσεως;

30 Εἰ ἰγὼ χάριτι μισέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἰγὼ ὑψαριστῶ;

31 Εἴτε οὖν ἰσθίετε, εἴτε πίετε, εἴτε τι ποιῆτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιῆτε.

32 Ἀπρέσποποι γίνεσθαι καὶ Ἰουδαίους καὶ Ἑλλήσι καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ.

33 Καθὼς κήγῶ πάντα πᾶσιν ἀρίστω, μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσι.

ΚΕΦ. ια'. 11.

1 ΜΙΜΗΤΑΙ' μου γίνεσθαι, καθὼς κήγῶ Χριστοῦ.

2 Ἐπειμῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθαι, καὶ καθὼς παρίδωκα ὑμῖν, οὕτως παραδόσεις κατέχεται.

3 Θίλω δὲ ὑμᾶς εἰδῖναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χρισ-

τός ἐστι· κεφαλὴ δὲ γυναικὸς, ὁ ἀνὴρ· κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ, ὁ Θεός.

4 Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητιῶν κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνη τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

5 Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχόμενη ἢ προφητιῶν κατακαλύπτει τὴν κεφαλὴν, καταισχύνη τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς· ἵνα γὰρ ἐστὶ καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξουσίᾳ.

6 Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτειται γυνὴ, καὶ κειράσθω· εἰ δὲ αἰσχερὲν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυράσθαι, κατακαλυπτέτω.

7 Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφίλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρὸς ἐστίν·

8 Οὐ γὰρ ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός·

9 Καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα.

10 Διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἔξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους.

11 Πλὴν οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς, οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς, ἐν Κυρίῳ.

12 Ὡςπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ.

13 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατι· κρίπον ἐστὶ γυναῖκα ἀπατα-

κάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχισ-
θαι;

14 Ἡ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις δι-
δάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἰὰν
κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἵσται;

15 Γυνὴ δὲ ἰὰν κομᾷ, δόξα
αὐτῇ ἵσται; ὅτι ἡ κόμη αὐτῇ
περιβολαίου δίδεται αὐτῇ.

16 Εἰ δὲ τις δοκεῖ φιλόνομος
εἶναι, ἡμῶς ταιαύτην συνθήκην
οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι
τοῦ Θεοῦ.

17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων
οὐκ ἰπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κριῦ-
τον, ἀλλ' εἰς τὸ ἥστων συνέρ-
χισθαι.

18 Πρῶτον μὲν γὰρ, συνε-
χομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀ-
κούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρ-
χειν· καὶ μέρος τι πιστεύω·

19 Διὸ γὰρ καὶ αἰρίσεις ἐν
ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανερῶ
γίνωνται ἐν ὑμῖν.

20 Συνεχομένων οὖν ὑμῶν
ἐπὶ τὸ αὐτὸ, οὐκ ἵσται Κυριακὸν
δεῦπνον φαγεῖν·

21 Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον
δεῦπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φα-
γεῖν, καὶ ὅς μὲν πυνᾷ, ὅς δὲ
μαθύει.

22 Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχει
εἰς τὸ ἰσθίειν καὶ πίνειν; ἢ τῆς
ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρο-
νῶσι, καὶ κατασχύνει τοὺς
μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἶπω; ἰ-
παινίσω ὑμᾶς; Ἐν τούτῳ οὐκ
ἰπαινῶ.

23 Ἐγὼ γὰρ παρίλαβον

ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὃ καὶ παρίδω-
κα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν
τῇ νυκτὶ ἣ παριδίδοτο, ἔλαβεν
ἄρτον,

24 Καὶ εὐχαριστήσας ἔπλα-
σι, καὶ εἶπε· τοῦτό μου ἵσται τὸ
σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον·
τοῦτο ποιῶτι εἰς τὴν ἰμὴν ἀνά-
μνησιν.

25 Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτή-
ριον μετὰ τὸ διπνήσαι, λέγων·
Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ δια-
θήκη ἵσται ἐν τῷ ἱμῷ αἵματι·
τοῦτο ποιῶτι, ὁσάκις ἀνπίνητι,
εἰς τὴν ἰμὴν ἀνάμνησιν.

26 Ὅσάκις γὰρ ἐν ἰσθήσει
τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτή-
ριον τοῦτο πίνητι, τὸν θάνατον
τοῦ Κυρίου καταγγέλλει, ἁ-
χρὺς οὐ ἔλθῃ.

27 Ὡστε ὅς ἐν ἰσθίῃ τὸν
ἄρτον, ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ
Κυρίου ἀναξίως, ἱνοχος ἵσται
τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος
τοῦ Κυρίου.

28 Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος
ἑαυτὸν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου
ἰσθίτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου
πινέτω·

29 Ὁ γὰρ ἰσθίων καὶ πίνων
ἀναξίως, κρίμα ἑαυτοῦ ἰσθίει καὶ
πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα
τοῦ Κυρίου.

30 Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ
ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοι-
μῶνται ἱκανοί.

31 Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διακρίνο-
μεν, οὐκ ἐν ἱερνόμεθα·

32 Κερτόμενοι δὲ ὑπὸ Κυρίου, παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακρηθῶμεν.

33 Ὡς, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαιγεῖν, ἀλλήλους ἐκδιχισθί.

34 Εἴ τις πινῷ, ἐν οἴκῳ ἐσθίτω· ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνιῇ. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς ἂν ἴδῃ, διατάξομαι.

ΚΕΦ. ιβ'. 12.

1 ΠΕΡΙ' δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.

2 Οἶδατε, ὅτι ἴθνη ἦτε, πρὸς τὰ ἰδῶλα τὰ ἄφωνα, ὡς ἂν ἤγισθι, ἀπαγόμενοι·

3 Διὸ γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν, λίγυ ἀνάθεμα Ἰησοῦν καὶ οὐδεὶς δύναται ἐπιὶν Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

4 Διακρίσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶ, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα·

5 Καὶ διακρίσεις διακονιῶν εἰσὶ, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος·

6 Καὶ διακρίσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτὸς Θεός, ὁ ἐνεργῶν ἐν πάντα ἐν πᾶσιν.

7 Ἐκαστῷ δὲ δίδεται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον·

8 Ὡς μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλῃ δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα·

9 Ἐτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι· ἄλλῃ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι·

10 Ἄλλῃ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῃ δὲ προφητεία, ἄλλῃ δὲ διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γίνη γλωσσῶν, ἄλλῃ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν.

11 Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιρουῖν ἰδίᾳ ἐκαστῷ καθὼς βούλεται.

12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἑστὶ, καὶ μέλη ἐχὺ πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα, ἐν ἑστὶ σῶμα· οὕτω καὶ ὁ Χριστός.

13 Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ Πνεύματι ἡμῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἰβαπτίσθημεν· εἴτε Ἰουδαῖοι, εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι, εἴτε ἐλεύθεροι καὶ πάντες εἰς ἐν Πνεῦμα ἰποτίσθημεν.

14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος, ἀλλὰ πολλὰ.

15 Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς· Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεὶρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος·

16 Καὶ ἂν εἴπῃ τὸ οὖς· Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος·

17 Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή· εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὁσφρησις·

18 Νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ

μίλη, ἵν' ἵκαστοι αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησιν.

19 Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα;

20 Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μίλη, ἐν δὲ σῶμα.

21 Οὐ δύναται ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χυρὶ. Χρεῖαν σου οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσὶ· Χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω.

22 Ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μίλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχουν, ἀναγκαῖά ἐστι·

23 Καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέρην περιτίθεμεν· καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέρην ἔχουσιν·

24 Τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν, οὐ χρεῖαν ἔχουσιν. Ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεκρίνασι τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέρην δοῦναι τιμὴν,

25 ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μίλη.

26 Καὶ εἴτε πάσχι ἐν μέλος, συμπάσχι πάντα τὰ μίλη· εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μίλη.

27 Ὅτις δὲ ἐστὶ σῶμα Χριστοῦ, καὶ μίλη ἐκ μέρους.

28 Καὶ οὓς μὲν ἔβιτο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφῆτας, τρίτον διδασκάλους, ἔκρυπτα δυνάμεις, εἴτα χαρίσματα ἱεμάτων, ἀν-

τιλήψαις, κυβερνήσεως, γίνῃ γλωσσῶν.

29 Μὴ πάντες, ἀπόστολοι; μὴ πάντες, προφῆται; μὴ πάντες, διδασκαλοι; μὴ πάντες, δυνάμεις;

30 Μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἱεμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες διερμηνεύουσι;

31 Ζηλοῦτε δὲ τὰ χάρισματα τὰ κρείττονα. Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

ΚΕΦ. ιγ'. 13.

1 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γίγωνα χαλκὸς ἢ ἥχων, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον.

2 Καὶ ἰὰν ἔχω προφητείαν, καὶ ἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἰὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὅρη μὴδιστάνων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι.

3 Καὶ ἰὰν ψαμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἰὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελούμαι.

4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται,

5 Οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ

τὰ ἑαυτῆς, οὐ παρεξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν,

6 Οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ,

7 Πάντα στίγι, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει· εἴτε δι' προφητείας, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνώσεις, καταργηθήσονται.

9 Ἐκ μέρους γὰρ γινώσκουμεν, καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν·

10 Ὅταν δὲ ἴδῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται.

11 Ὅτι ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐλογιζόμην· ὅτι δὲ γίγναται ἀνὴρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου.

12 Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἰσόπτερον ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἰσπινώσομαι καθὼς καὶ ἵσπεγνώσθην.

13 Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

ΚΕΦ. ιδ'. 14.

1 ΔΙΩΓΕΤΕ τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε.

2 Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση, οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ Θεῷ· οὐδὲς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια·

3 Ὁ δὲ προφητεύων, ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παρακλῆσιν καὶ παραμυθίαν.

4 Ὁ λαλῶν γλώσση, ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων, ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.

5 Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἵκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ.

6 Νυνὶ δὲ, ἀδελφοί, ἐὰν ἴδῃ πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ, ἢ ἐν διδασχῇ;

7 Ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολῇ τοῖς φθόγγοις μὴ δῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλεύομεν ἢ τὸ κιθαριζόμενον;

8 Καὶ γὰρ ἐὰν ᾄδῃ φωνὴν σάλπιγγος δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον;

9 Οὕτω καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ ᾤσημεν λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἴσισθι γὰρ εἰς αἴρεα λαλοῦντες.

10 Τσαῦτα, εἰ τύχοι, γίνῃ φωνῶν ἵστιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφρονος.

11 Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἴσους αὐτῷ λαλοῦντι βάρβαρος· καὶ ὁ λαλῶν, ἰν ἡμεῖς βάρβαροι.

12 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ἐπὶ ζηλωταί· ἵσται πνιμμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσύνῃτε.

13 Διότι ὁ λαλῶν γλώσση, προσευχίσθω ἵνα διερμηνεύῃ.

14 Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνιμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἀπαρτός ἵσται.

15 Τί οὖν ἵσται; Προσεύχομαι τῷ πνιμάτι, προσεύχομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ· ψαλῶ τῷ πνιμάτι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοῖ.

16 Ἐπὶ, ἰὰν εὐλογῆσης τῷ πνιμάτι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἱερῶ τὸ ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστία; ἱπιδὴ τί λίγυς οὐκ οἶδε.

17 Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς· ἀλλ' ὁ ἱτερος οὐκ οἰκοδομεῖται.

18 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν

19 Ἀλλ' ἰν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἡ μυρίους λόγους ἰν γλώσση.

20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν· ἀλλὰ τῇ κακία νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τίλμιο γίνεσθε.

21 Ἐν τῷ νόμῳ γίγρεπται· Ὅτι ἰν ἱτερογλώσσαις καὶ ἰν χιλίαις ἱτεροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως ἱσαπνεύονται μου, λίγυ Κύριος.

22 Ὡσται αἱ γλῶσαι εἰς σημεῖον ἱσιν, οὐ ταῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις· ἡ δὲ προφητεία οὐ ταῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν.

23 Ἐὰν οὖν συνίλθῃ ἡ ἐκκλησία· ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντοι γλώσσαις λαλῶσιν, ἱσἱλθωσι δὲ ἰδιῶται, ἡ ἀπιστοι, οὐκ ἱροῦσιν, ὅτι μαίνεσθε;

24 Ἐὰν δὲ πάντοι προφητεύουσιν, ἱσἱλθῇ δὲ ται ἀπιστοι, ἡ ἰδιώτης, ἱλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων,

25 Τὰ κρυπτά τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά γίνετα· καὶ οὕτω πιστῶν ἱπὶ πρόσωπον προσκυνῇται τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων, ὅτι ὁ Θεὸς ὄντως ἰν ὑμῖν ἵσται.

26 Τί οὖν ἵσται, ἀδελφοί; Ὅταν συνίρεχησθε, ἱκαστοι ὑμῶν ψαλμὸν ἱχι, διδαχὴν ἱχι, γλῶσσαι ἱχι, ἀποκάλυψιν ἱχι, ἱερμηνίαν ἱχι· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γίνεσθω.

27 Εἴτε γλώσση ται λαλιῶ, κατὰ δύο, ἡ τὸ πλιῖστον τρεῖς, καὶ ἀτὰ μέρος· καὶ εἰς διερμηνεύουσιν.

28 Ἐὰν δὲ μὴ ἡ διερμηνευτής, σιγάτω ἰν ἐκκλησίᾳ· ἱαυτῷ δὲ λαλιῶ καὶ τῷ Θεῷ.

29 Προφηταὶ δὲ δύο ἡ τρεις

λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι δια-
κρινήτωσαν.

30 Ἐὰν δὲ ἄλλη ἀποκαλυφ-
θῇ καθ' ἑμὴν, ὁ πρῶτος σιγάτω.

31 Δύνασθε γὰρ καθ' ἵνα
πάντες προφητεύουν, ἵνα πάντες
μαθήωνσι, καὶ πάντες παρα-
καλῶνται.

32 Καὶ πνεύματα προφητῶν
προφήταις ὑποτάσσονται·

33 Οὐ γὰρ ἔστιν ἀκατα-
στασίας ὁ Θεὸς, ἀλλ' εἰρήνης,
'Ως ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις
τῶν ἁγίων,

34 Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς
ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γὰρ
ἐπιτίτραπται αὐταῖς λαλεῖν,
ἀλλ' ὑποτάσσασθαι, καθὼς καὶ
ὁ νόμος λίγυ.

35 Εἰ δὲ τι μαθεῖν θέλουσιν,
ἐν οἷα τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπι-
ρωτάτωσαν· αἰσχροὺς γὰρ ἔστι
γυναῖξιν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν.

36 Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ ἐξηλθὲν· ἢ εἰς ὑμᾶς μό-
νους κατήνησιν·

37 Εἴ τις δοκῇ προφήτης
εἶναι ἢ πνευματικὸς, ἐπιγινωσ-
κίτω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι Κυρίου
εἰσὶν ἐντολαί.

38 Εἰ δὲ τις ἀγνοῖ, ἀγνοεί-
τω.

39 Ὡς τε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε
τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν
γλώσσαις μὴ κωλύετε·

40 Πάντα δὲ ἐν ὑσχημόνως
καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

ΚΕΦ. κ'. 15.

1 ΓΝΩΡΙΖΩ δὲ ὑμῖν, ἀδελ-
φοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγε-
λισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελά-
βετε, ἐν ᾧ καὶ ἰσθήκατε,

2 Δι' οὗ καὶ σώζεσθε· (τίς
λόγος εὐηγγελισάμην ὑμῖν εἰ
κατίχητε)· ἵνα εἰ μὴ εἰπῇ ἡ
πιστεύσατε.

3 Παρίδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν
πρώτοις, ὃ καὶ παρελάβον· ὅτι
Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁ-
μαρτιῶν ἡμῶν, κατὰ τὰς γρα-
φάς·

4 Καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐ-
γήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κα-
τὰ τὰς γραφάς·

5 Καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ ὡς
τοῖς δώδεκα.

6 Ἐπειτα ὤφθη ἐπ' ἅνω πι-
ταποσίαις ἀδελφοῖς ἐφ' ὧς, ἐξ
ᾧ οἱ πλείους μένουσιν ἵνα ἄρτι,
τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν.

7 Ἐπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ·
ὡς τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν.

8 Ἐσχάτοι δὲ πάντων, ὡς-
περὶ τῷ ἱερωμένῳ, ὤφθη πᾶ-
μοι.

9 (Εγὼ γὰρ εἰμι ὁ ἐλάχισ-
τος τῶν ἀποστόλων· ὃς οὐκ εἰ-
μὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος,
διότι ἰδίαξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ
Θεοῦ.

10 Χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὃ εἰ-
μι· καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἡμᾶς,

οὐ κινῇ ἰγισθήσῃ, ἀλλὰ περισσό-
τερον αὐτῶν πάντων ἰσοπιάσῃ·
οὐκ ἰγὰρ δι, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ
Θεοῦ ἡ σὺν ἡμῶν.)

11 Εἴτε οὖν ἰγὰρ, εἴτε ἰκύνει,
οὕτω κηρύσσονται, καὶ οὕτως
ἰπιστιύονται.

12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται
ὅτι ἐκ νεκρῶν ἰγῆγισται, πῶς
λίγουσί τινες ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀνά-
στασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν;

13 Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν
οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἰγῆγισ-
ται·

14 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἰγῆ-
γισται, κινὸν ἄρα τὸ κήρυγμα
ἡμῶν, κινῇ δι καὶ ἡ πίστις ὑ-
μῶν.

15 Εὐρισκόμεθα δι καὶ ψευ-
δομαρτυρεῖς τοῦ Θεοῦ· ὅτι ἰμαρ-
τυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ· ὅτι
ἤγουμεν τὸν Χριστὸν, ἐν οὐκ ἤγου-
μεν, εἰπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἰγί-
ρονται.

16 Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἰγί-
ρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἰγῆγισ-
ται.

17 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἰγῆ-
γισται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν
ἔτι ἔστι ἐν ταῖς ἁμαρτίαις
ὑμῶν·

18 Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες
ἐν Χριστῷ, ἀπώλοντο.

19 Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἡλ-
πιότις ἰσμὶν ἐν Χριστῷ μένον,
ἰλεινότεροι πάντων ἀνθρώπων
ἰσμῖν.

20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἰγῆγισ-

ται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κοι-
μημένων.

21 Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου
ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀ-
νάστασις νεκρῶν.

22 Ὡς περὶ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ
πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω
καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωο-
ποιηθήσονται.

23 Ἐπαστος δι' ἐν τῷ ἰδίῳ
τάγματι ἀπαρχὴ Χριστὸς,
ἴσχυτα οἱ τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ
παρουσίᾳ αὐτοῦ·

24 Εἴτα τὸ τέλος, ὅταν πα-
ραδῇ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ
καὶ Πατρί, ὅταν καταργήσῃ
πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἰξου-
σίαν καὶ δύναμιν.

25 Διὶ γὰρ αὐτὸν βασιλεύ-
ειν, ἄχρι οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς
ἰχθεροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.

26 Ἐσχατος ἰχθερὸς καταρ-
γῆται ὁ θάνατος·

27 Πάντα γὰρ ὑπόταξις ὑ-
πὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν
δι' εἴπῃ, ὅτι πάντα ὑποτίτακ-
ται, ὁλόν, ὅτι ἰκτὸς τοῦ ὑπο-
τάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα.

28 Ὅταν δι' ὑποταγῇ αὐτῷ
τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ
Υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτά-
ξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ
Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

29 Ἐπι τὶ ποιήσουσιν οἱ
βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν,
εἰ ὅλος νεκροὶ οὐκ ἰγίρονται;
τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐ-
τῶν; Digitized by Google

30 Τί καὶ ἡμῖς κινδυνύομεν
πᾶσαν ὥραν ;

31 Καθ' ἡμέραν ἀποθήσκω,
ὥς τὴν ὑμετέραν καύχησην, ἣν
ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ
ἡμῶν.

32 Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἰση-
ρομάχησα ἐν Ἐφίῳ, τί μοι τὸ
ὄφελος ; εἰ νεκρὸν οὐκ ἰγίρουν-
ται, Φάγωμεν καὶ πίωμεν· αὐ-
ριοι γὰρ ἀποθήσκομεν.

33 Μὴ πλανᾷσθι· Φθείρου-
σιν ἥθη χρηστὰ ἐμιλίας κακαί.

34 Ἐκνήψασι δικαίως, καὶ
μὴ ἀμαρτάνουσιν· ἀγνωσίαν γὰρ
Θεοῦ τινες ἔχουσιν πρὸς ἱστα-
σθὲν ὑμῖν λίγην.

35 Ἄλλ' ἱερῷ τις· Πῶς ἰγί-
ρουνται οἱ νεκροί ; ποίῳ δὲ σώ-
ματι ἔρχονται ;

36 Ἄφρον· σὺ δ' σπείρεις, οὐ
ζωοποιεῖται, ἰὼν μὴ ἀποθάνῃ·

37 Καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶ-
μα τὸ γινησόμενον σπείρεις, ἀλ-
λὰ γυμνὸν κόπκων, εἰ τύχοι, σί-
του ἢ τινος τῶν λυπῶν.

38 Ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσι
σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάσ-
τῃ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶ-
μα·

39 Οὐ πᾶσα σὰρξ, ἡ αὐτὴ
σὰρξ· ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώ-
πων, ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν, ἄλ-
λη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ πτηνῶν.

40 Καὶ σώματα ἰππουράνια,
καὶ σώματα ἰππίγια· ἀλλ' ἰτί-
ρα μὲν ἢ τῶν ἰππουραίων δόξα,
ἰτίρα δὲ ἢ τῶν ἰππιγίων.

41 Ἄλλη δόξα ἡλίον, καὶ
ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη
δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀσ-
τέρος διαφέρει ἐν δόξῃ.

42 Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις
τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ,
ἰγίρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ·

43 Σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἰ-
γίρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν
ἀσθενείᾳ, ἰγίρεται ἐν δυνάμει·

44 Σπείρεται σῶμα ψυχι-
κόν, ἰγίρεται σῶμα πνευματι-
κόν· Ἔστι σῶμα ψυχικόν, καὶ
ἔστι σῶμα πνευματικόν.

45 Οὕτω καὶ γίγρεται
Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος
Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἑ-
χάτος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζω-
ταῦτον.

46 Ἄλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευ-
ματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν·
ἔπειτα τὸ πνευματικόν.

47 Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, ἐκ
γῆς χοϊκός· ὁ δεύτερος ἄνθρω-
πος, ὁ Κύριος ἐκ οὐρανοῦ.

48 Οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτος
καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἷος ὁ ἰπου-
ράνιος, τοιοῦτος καὶ οἱ ἰπουρά-
νιοι·

49 Καὶ καθὼς ἰφορίσαμεν
τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορίσο-
μεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἰπου-
ραίου.

50 Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί,
ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν
Θεοῦ πληρονομῆσαι οὐ δύνανται,
οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν
πληρονομῶν

51 Ἴδου, μυστήριον ὑμῖν λέγω· Πάντες μὲν οὐ κοιμηθήσονται· πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα,

52 Ἐν ᾧ ὁμοίᾳ, ἐν ᾧ ὁμοίᾳ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι. (Σαλπίζου γὰρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἠγερθήσονται ἀφθαρτοί, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα.)

53 Αὐτὸ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἰνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἰνδύσασθαι ἀθανασίαν.

54 Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἰνδύσῃται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἰνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε γινήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· Κατιστόθῃ ὁ θάνατος εἰς νίκος.

55 Ποῦ σοῦ, θάνατι, τὸ πίντρον; Ποῦ σου, ᾄδῃ, τὸ νίκος;

56 Τὸ δὲ πίντρον τοῦ θανάτου, ἡ ἁμαρτία· ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας, ὁ νόμος.

57 Τῇ δὲ Θεῷ χάρις, τῇ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

58 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἰδραῖοι γίνεσθαι, ἀμετακίνητοι, περιστοιχόμενοι ἐν τῇ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εὐδοκίαι, ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν Κυρίῳ.

ΚΕΦ. ιϛ'. 16.

1 ΠΕΡΙ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ᾧσπερ δίδταξα

ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτω καὶ ὑμῖς ποιήσατε.

2 Κατὰ μίαν σαββάτων ἱεραστός ὑμῶν παρ' ἑαυτῇ τιθεῖται, θησαυρίζων ὅτι ἂν εὐδοκίαι· ἵνα μὴ ὅταν ἴδω, τότε λογίαι γίνωνται.

3 Ὅταν δὲ παραγίνωμαι, οὐκ ἔαν δοκιμάσῃται, δι' ἐπιστολῶν τούτους πείμψω ἀπινιγκίαν τῇ χάριτι ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.

4 Ἐὰν δὲ ἡ ἀξίον τοῦ κέρματος πορεύσθαι, ἐν ἑαυτῇ πορεύσονται.

5 Ἐλίσσεται δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν Μακεδονίαν διέλθω (Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι.)

6 Πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμηνῶ, ἢ καὶ παραχυμάσω, ἵνα ὑμῖς με προπείμψῃτε οὐκ ἔαν πορεύωμαι.

7 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρετι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν· ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινα ἐπισκεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἔαν ὁ Κύριος ἐπιστρέψῃ.

8 Ἐπιμηνῶ δὲ ἐν Ἑφίση ἵως τῆς πιντηκωστῆς.

9 Θύρα γὰρ μοι ἀνέγκει μεγάλη καὶ ἰσχυρὴ, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.

10 Ἐὰν δὲ ἴδῃ Τιμόθεος, βλίσπει, ἵνα ἀφόβως γίνῃται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ.

11 Μὴ τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. Προπείμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εὐχῇ, ἵνα ἴδῃ πρὸς με· ἐν δὲ ἔργῳ γὰρ αὐτοὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν.

12 Περὶ δὲ Ἀπολλὸν τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν, ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα, ἵνα νῦν ἔλθῃ. ἐλευσεται δὲ, ὅταν ἐνκαιρῇσθῃ.

13 Γρηγορεῖτι, στήκειτε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθι, κραταιοῦσθι·

14 Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινίσθω.

15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἶδατε τὴν οἰκίαν Στιφανῆ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἵσταξαν ἑαυτούς.

16 Ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσῃσθαι τοῖς τοιοῦτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι.

17 Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στιφανῆ καὶ Φουρτουγάτου καὶ Ἀχαικοῦ, ὅτι τὸ ὑ-

μῶν ὑστέρημα οὕτω ἀντεπλήρωσαν

18 Ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἑμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. Ἐπιγιγνώσκετε οὖν τοὺς τοιοῦτους.

19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ.

20 Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάζεσθαι ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

21 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἡμῇ χειρὶ Παύλου.

22 Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἦτοι ἀνάδικμα μαρὰν ἀθά.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ ὑμῶν

24 Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Ἀμήν.

ΠΑΤΡΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΤΡΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὖσῃ ἐν Κορίνθῳ, σὺν ταῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ·

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως,

4 Ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πόσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πόσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως, ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

5 Ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παρακλήσις ἡμῶν.

6 Εἴτε δι' θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας· εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως, τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων, ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν· (καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν·)

7 Εἰδότες, ὅτι ὅσπτε ποιῶντες εἰσὶν τῶν παθημάτων, οὕτω καὶ τῆς παρακλήσεως.

8 Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γινομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρύνθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορρηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν·

9 Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχέκαμεν, ἵνα μὴ πιποθέμεν ὡμὴν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς·

10 Ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἠρρύσατο ἡμᾶς, καὶ βύνται·

εἰς δὲ ἡλπίζαμεν, ὅτι καὶ ἴτι
ῥύσονται,

11 Συνυπουργούντων καὶ ὑ-
μῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ διήσει, ἵνα
ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡ-
μᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν ἐνχα-
ριστησθῇ ὑπὲρ ἡμῶν.

12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν
αὐτῇ ἐστι, τὸ μαρτυρεῖν τῆς συν-
ιδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότη-
τι καὶ εὐλιπερινίᾳ Θεοῦ, (οὐκ
ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χά-
ριτι Θεοῦ) ἀνιστρέφημεν ἐν τῇ
δόξῃ, περισσεύοντες δὲ πρὸς
ὑμᾶς.

13 Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν
ὑμῖν, ἀλλ' ἃ ἂ ἀναγινώσκειτε,
ἃ καὶ ἐπιγινώσκειτε· ἐλπίζω δὲ,
ὅτι καὶ ἴως τίλους ἐπιγινώσισ-
θε,

14 Καθὼς καὶ ἐπίγνωτε ἡ-
μᾶς ἀπὸ μέρους· ἴτι καύχημα
ὑμῶν ἴσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς
ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ.

15 Καὶ ταύτῃ τῇ πιστευθήσει
ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν
πρότερον, ἵνα διευτίραν χάριν
ἔχητε·

16 Καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς
Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ
Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς,
καὶ ὑφ' ὑμῶν προσημφοθῆναι εἰς
τὴν Ἰουδαίαν.

17 Τοῦτο οὖν βουλευόμενος,
μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἔχρησά-
μην; ἢ ἂ βουλευόμεναι, κα-
τὰ σάρκα βουλευόμεναι, ἵνα ἢ

παρ' ἡμῶν τὸ καὶ καὶ, καὶ τὸ οὐ
οὐ;

18 Πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς, ὅτι ὁ
λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐ-
γένετο καὶ καὶ οὐ.

19 Ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ Τίς
Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡ-
μῶν κηρυχθείς, (δι' ἐμοῦ καὶ
Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου,) οὐκ
ἐγένετο καὶ καὶ οὐ, ἀλλὰ καὶ
ἐν αὐτῇ γέγονε,

20 (Ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι
Θεοῦ, ἐν αὐτῇ τὸ καὶ, καὶ ἐν
αὐτῇ τὸ ἀμὴν,) τῇ Θεῷ πρὸς
δόξαν δι' ἡμῶν.

21 Ὁ δὲ βιβλαίων ἡμᾶς ἐν
ὑμῖν εἰς Χριστὸν, καὶ χρίσας ἡ-
μᾶς, Θεός·

22 Ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡ-
μᾶς, καὶ δοὺς τὴν ἀρραβὼν τοῦ
Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡ-
μῶν.

23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὴν
Θεὸν ἐπιπαλουῖμαι ἐπὶ τῇ ἐκτῇ
ψυχῇ, ὅτι φιλόδομος ὑμῶν οὐκ
ἔστι ἢ ἦλθεν εἰς Κόρινθον·

24 Οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν
τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί
ἴσμεν τῆς χάριτος ὑμῶν· τῇ γὰρ
πίστει ἐστήκατε.

ΚΕΦ. Β'. 2.

1 ἘΚΡΙΝΑ δὲ ἐμαυτῇ τοῦ-
το, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς
ὑμᾶς ἐλθεῖν.

2 Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς,
καὶ τίς ἐστὶν ὁ εὐφραίνων με, εἰ
μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ;

3 Καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτὰ, ἵνα μὴ ἰδὼν λύπην ἔχω ἅφ' ὧν ἴδωμι χαίρειν· πισποῦθας ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἡμῶν χαρὰ πάντων ὑμῶν ἴσται.

4 Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γινώτε, ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς.

5 Εἰ δέ τις λελύπηται, οὐκ ἰμὰ λελύπηται, ἀλλ' ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς.

6 Ἰκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὐτῇ ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων

7 Ὡς τὸν τούαντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλῆσαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος.

8 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην.

9 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γινώτε τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστέ.

10 Ὡς δέ τι χαρίζεσθαι, καὶ ἰγῶ· καὶ γὰρ ἰγῶ ὁ κυχάρισμαι, εἰ τι κυχάρισμαι, δι' ὑμᾶς, ἐν προσώπῳ Χριστοῦ· ἵνα μὴ πλεονεκτῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ.

11 Οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.

12 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεφγμένης

ἐν Κυρίῳ, οὐκ ἰσχυρεῖται ἄνθρωπος τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ ὑρῶν με· τίς τὸν ἀδελφόν μου·

13 Ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.

14 Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ τὴν ἐσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ.

15 Ὅτι Χριστοῦ ἐκδοξία ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις·

16 Οἷς μὲν, ἐσμὴ θανάτου εἰς θάνατον· οἷς δὲ, ἐσμὴ ζωῆς εἰς ζωὴν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός;

17 Οὐ γὰρ ἴσμεν ὥς οἱ πολλοὶ, καπηλευσέντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἀλλ' ὥς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὥς ἐκ Θεοῦ, κατανώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ἈΡΧΟΜΕΘΑ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάντες· ἡ μὴ χρήσομεν, ὥς τινες, συστατικῶν ἱπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἡ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν;

2 Ἡ ἱπιστολὴ ἡμῶν ὑμῖς ἴσται, ἡ γυγιγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκόμενη καὶ ἀναγνωσκόμενη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων·

3 Φανερούμενοι, ὅτι ἴσται ἡ ἱπιστολὴ Χριστοῦ διαπονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἡ γυγιγραμμένη οὐ μί-

λαυ, ἀλλὰ Πνύματι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλατὶ λήθεις, ἀλλὰ ἐν πλατὶ καρδίας σαρκί-
ταις.

4 Πιστοῖσιν δὲ τοιαύτην ἵ-
χομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς
τὸν Θεόν·

5 Οὐχ ὅτι ἱκανοὶ ἴσμεν ἑφ'
ἑαυτῶν, λογισασθαί τι, ὡς ἐξ
ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν
ἐκ τοῦ Θεοῦ·

6 Ὃς καὶ ἱκάνωσιν ἡμᾶς
διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ
γράμματος, ἀλλὰ Πνύματος·
τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ
δὲ Πνῦμα ζωοποιεῖ.

7 Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανά-
του ἐν γράμμασιν, ἐντετυπωμέ-
νη ἐν λίθοις, ἐγιγῆθη ἐν δόξῃ,
ὥστε μὴ δύνασθαι ἀντίσταν τοὺς
υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον
Μωϋσίου, διὰ τὴν δόξαν τοῦ
προσώπου αὐτοῦ, τὴν κατα-
ργουμένην·

8 Πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ δια-
κονία τοῦ Πνύματος ἴσται ἐν
δόξῃ;

9 Εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς
κατακρίσεως, δόξα· πολλῶν
μᾶλλον περισσίου ἡ διακονία
τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ.

10 Καὶ γὰρ οὐ διδύξασται
τὸ διδοξασμῖνον ἐν τούτῳ τῷ
μίρῳ, ἵνα κεν τῆς ὑπερβαλλού-
σης δόξης.

11 Εἰ γὰρ τὸ καταργούμε-
νον, διὰ δόξης· πολλῶν μᾶλλον
τὸ μῖνον, ἐν δόξῃ.

12 Ἐχόντες οὖν τοιαύτην
ἐλπίδα, πολλῇ παρήρθησιν χρώ-
μιθα·

13 Καὶ οὐ, καθάπερ Μωϋ-
σῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ
πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ
ἀντίσταν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς
τὸ τίλος τοῦ καταργουμένου.

14 (Ἀλλ' ἐπαράθη τὰ νοή-
ματα αὐτῶν· ἄχρη γὰρ τῆς
σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ
τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς δια-
θήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτό-
μενον, ὅτι ἐν Χριστῷ καταργῶ-
ται·

15 Ἄλλ' ἵως σήμερον, ἡί-
κα ἀναγνωσθῆναι Μωϋσῆς, κά-
λυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν
κείμενον·

16 Ἡίκα δ' ἂν ἐπιστρέψῃ
πρὸς Κύριον, περιαιρῶνται τὸ κά-
λυμμα.

17 Ὁ δὲ Κύριος τὸ Πνῦμα
ἴσται· οὗ δὲ τὸ Πνῦμα Κυρίου,
ἐκὶ ἰλιυθρία.)

18 Ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακα-
λυμμένην προσώπῳ τὴν δόξαν
Κυρίου κατοικτροιζόμεθα, τὴν
αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα
ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ
ἀπὸ Κυρίου Πνύματος.

ΚΕΦ. δ. 4.

1 ΔΙΑ' τοῦτο ἔχοντες τὴν
διακονίαν ταύτην, καθὼς ἠλή-
θημεν, οὐκ ἐκκαποῦμεν·

2 Ἀλλ' ἀπυπέμιθα τὰ

κρυπτά τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνίδησιν ἀνθρώπων, ἰνώπιον τοῦ Θεοῦ.

3 Εἰ δὲ καὶ ἴσθι κικαλυμμένοι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν ταῖς ἀπολλυμένοις ἴσθι κικαλυμμένοι.

4 Ἐν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἰτύφλωσι τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ.

5 Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον, ἑαυτοὺς δὲ, δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν.

6 Ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰκὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὅς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστροκίνοις σκεύουσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν·

8 Ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι· ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπαρούμενοι.

9 Διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἠγκαταλιπόμενοι· καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι.

10 Πάντοτε τὴν νύκτωρ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ.

11 Αἰ γὰρ ἡμῖς οἱ ζῶντες, εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν.

12 Ὡστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν.

13 Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γιγραμμένον· Ἐπίστανσα, διὸ ἐλάλησα· καὶ ἡμῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν.

14 Εἰδότες, ὅτι ὁ ἡγίρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἡγιεῖ, καὶ παρυστήσῃ σὺν ὑμῖν.

15 Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ διὰ τῶν πλειόνων, τὴν εὐχαριστίαν περισσυσῇ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

16 Διὸ οὐκ ἠγκαποῦμεν· ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἴσθιν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα.

17 Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν, καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν.

18 Μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλε-

πόμενα· τὰ γὰρ βλιπόμενα, πρόσκαιρα· τὰ δὲ μὴ βλιπόμενα, αἰώνια.

ΚΕΦ. ε'. 5.

1 Οἱ ὄδμεν γὰρ, ὅτι, ἰὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκηνῶν καταλυθῇ, οἰκοδομῇ ἐν Θεῷ ἵχομεν, οἰκίαν ἀχυροποιήτων, αἰώνιον, ἐν ταῖς οὐρανοῖς.

2 Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στινάχομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπιנדύσασθαι ἐπιποδοῦντες.

3 Εἴγε καὶ ἱνδυσάμενοι, οὐ γυμνοὶ ἐκτεθσόμεθα.

4 Καὶ γὰρ αἱ ὄντες ἐν τῷ σκηνῶν στινάχομεν βαρούμενοι· ἴφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐπιδύσασθαι, ἀλλ' ἐπιנדύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς.

5 Ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, Θεός· ὁ καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος.

6 Θαρρόυντες οὖν πάντοτε, καὶ ἰδότες, ὅτι ἱνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι, ἱνδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου.

7 (Διὰ πίστιν γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ ἰδους·)

8 Θαρρόμεν δὲ, καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἱνδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἱνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον·

9 Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα,

εἴτι ἱνδημοῦντες, εἴτι ἱνδημοῦντες, εὐάριστοι αὐτῷ εἴμεθα.

10 Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δι' ἱμαροσθὲν τοῦ βήματος τοῦ Κυρίου, ἵνα κομίσσεται ἱλαστός τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ᾧ ἱπραξῇ, εἴτι ἀγαθὸν εἴτι κακόν.

11 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, ἀνθρώπους πύδομεν, Θεῷ δὲ τιφανερώμεθα· ἱλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνιδήσεσιν ὑμῶν τιφανερωθῆναι.

12 Οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν· ἵνα ἵχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους, καὶ οὐ καροδίαν.

13 Εἴ τι γὰρ ἐξίστημι, Θεῷ· εἴ τι σωφρονοῦμι, ὑμῖν.

14 Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Κυρίου συνίχῃ ἡμᾶς,

15 Κρίναντας τοῦτο, ὅτι ἡ εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπίθανη, ἀρα οἱ πάντες ἀπίθανοι καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπίθανοι, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἱγερθῇ.

16 Ὡστε ἡμῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδὲνα εἶδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ δὲ καὶ ἱγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστὸν, ἀλλὰ νῦν οὐκ ἴτι γινώσκομεν.

17 Ὡστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καὶνὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα περ

ἦλθεν, ἰδοὺ, γίγονι καινὰ τὰ πάντα.

18 Τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς.

19 Ὡς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κρίσιν καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμις ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.

20 Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν περιβεβόμεν, ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν διόμιθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγηται τῷ Θεῷ.

21 Τὸν γὰρ μὴ γίνοντα ἀμαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἀμαρτίαν ἰποκρίσιν, ἵνα ἡμῖς γινώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

ΚΕΦ. ε' . 6.

1 ΣΤΗΝΕΡΓΟΤ'ΝΤΕΣ δὲ καὶ παρακαλοῦμεν, μὴ εἰς κινὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ διεκτελεῖν ὑμᾶς.

2 (Λίγου γὰρ· Καίρῳ δικτῷ ἐπ'ἡμῶν σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι. Ἰδοὺ, νῦν καιρὸς ἐνπρόσδικοτος, ἰδοὺ, νῦν ἡμέρα σωτηρίας.)

3 Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ δίδοντες προσκοπὴν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία.

4 Ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι,

ἐν ὑπομονῇ πολλῇ ἐν θλίψειν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στινοχωρίαις,

5 Ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀπαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις.

6 Ἐν ἀγνόητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῃ,

7 Ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν διεκόντων καὶ ἀριστερῶν,

8 Διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ ὑβρημίας ὡς πλάνοι, καὶ ἀληθεῖς.

9 Ὡς ἀγνωστοί, καὶ ἠγνωστοί ὡς ἀποκρύπτουσιν, καὶ ἰδοὺ ζῶμεν ὡς παιδευόμενοι, καὶ μὴ θανατούμενοι.

10 Ὡς λυπούμενοι, αἱ δὲ χαίροντες ὡς πτωχοὶ, πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες.

11 Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνίστηται πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πιπλάτυσται.

12 Οὐ στινοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν· στινοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχχοις ὑμῶν.

13 Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, (ὡς τίποτε ἐλπίς,) πλάτυνθητι καὶ ὑμεῖς.

14 Μὴ γίνεσθε ἱεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ μισοχρὴ δικαιοσύνη καὶ ἀνομία; τίς δὲ κοινοῖα φῶς πρὸς σκότος;

15 Τίς δὲ συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς βαλίας; ἢ τίς μίξις πιστῶ μετὰ ἀπίστων;

16 Τίς δὲ συγκατάθεσις καὶ Θεοῦ μετὰ ἰδιώτων; Ὑμῖς γὰρ καὶ Θεοῦ ἴσμεν ζῶντες· καθὼς εἶπεν ὁ Θεός· Ὅτι ἵνα κήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἑμπνευστήσω· καὶ ἴσμεν αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἴσονται μοι λαός.

17 Διὸ ἐξέλθετε ἐκ μίσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λίγυ Κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτισθε· καὶ γὰρ εἰσδίδομαι ὑμᾶς,

18 Καὶ ἴσμεν ὑμῖν εἰς Πατέρα, καὶ ὑμῖς ἴσισθέ μοι εἰς υἱὸς καὶ θυγατέρας, λίγυ Κύριος παντοκράτωρ.

ΚΕΦ. Ζ. 7.

Ι ΤΑΥΤΑΣ οὖν ἔχοντες τὰς ἰπναγγιλίας, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνύματος, ἰπτιλεῶντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ.

2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδὲνα ἡδίκησαμεν, οὐδὲνα ἰφθίμεν, οὐδὲνα ἰπλιονικτήσαμεν.

3 Οὐ πρὸς κατὰκρισιν λίγω· πρὸς ἰπνείρηκα γὰρ, ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἴσμεν εἰς τὸ συκαποθανῖν καὶ συζῆν,

4 Πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι

τῇ χαρῇ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.

5 Καὶ γὰρ ἰλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν, οὐδέμιαν ἰσχηκεν ἄνισιν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἔχοντες μάχαι, ἴσμεν φόβου.

6 Ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς, παρακάλεσιν ἡμᾶς ὁ Θεός, ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου·

7 Οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἢ παρακλήθῃ ἰφ' ὑμῶν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἰπτιθέσιν, τὸν ὑμῶν ἰδυρμὸν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἰμοῦ· ὅστις με μᾶλλον χαρῆται.

8 Ὅτι εἰ καὶ ἰλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἰπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ μετιμελόμην· βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἰπιστολὴ ἰκαίται, εἰ καὶ πρὸς ὄραν, ἰλύπησιν ὁμᾶς.

9 Νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἰλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἰλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἰλυπήθητε γὰρ κατὰ Θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζῆμωθῆτε ἐξ ἡμῶν.

10 Ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον πατερνάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον πατερνάζεται.

11 Ἰδοὺ γὰρ αὐτὰ τοῦτο ἐν κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, πόνον πατερνάζεσθαι ὑμῖν σπονδῇ· ἀλλὰ ἀπολογίας, ἀλλὰ ἀγωνιάκησιν, ἀλλὰ φόβου, ἀλ-

λὰ ἐπιπέθουσιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐκδίκευσιν· ἐν παντὶ συνιστάσκει ἑαυτοὺς ἀγνοοῦν ὡς ἐν τῷ πράγματι.

12 Ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ εἴπαιεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ εἴπαιεν τοῦ ἀδικηθέντος· ἀλλ' εἴπαιεν τοῦ φανερωθέντος τὴν σπουδὴν ἡμῶν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα ὦσι τοῦ Θεοῦ.

13 Διὰ τοῦτο παρακαλῆθε ἐπὶ τῇ παρακλήσει ὑμῶν· περισσοτέρως δὲ μᾶλλον ἰχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρῇ Τίτου, ὅτι ἀνατίπαιεται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν·

14 Ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν πικαύχημαι, οὐ κατησχύθη· ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτω καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου, ἀλήθεια ἠγινώθη·

15 Καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἰστίν, ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοὴν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἰδέσθαι αὐτόν.

16 Καίρω, ὅτι ἐν παντὶ θαῖρῳ ἐν ὑμῖν.

ΚΕΦ. η'. 8.

1 ΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας·

2 Ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλί-

ψιος ἡ περιστοία τῆς χαρῆς αὐτῶν, καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσειον εἰς τὸν πλοῦτον τῆς ἀπλότητος αὐτῶν.

3 Ὅτι κατὰ δύναμιν (μαρτυρῶ) καὶ ὑπὲρ δύναμιν αὐθαίρετοι,

4 Μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δίδονται ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν κατανόαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους·

5 Καὶ οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς ἴδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἡμῖν, διὰ θελήματος Θεοῦ·

6 Εἰς τὸ παρακαλῆσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προειήξατο, οὕτω καὶ ἐπιτελίῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην.

7 Ἀλλ' ὥστε ἐν παντὶ περισσεύει, (πίστυ καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ,) ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύει·

8 Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἰτίων σπουδῆς, καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γήσιον δοκιμάζων·

9 (Γινώσκете γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτύχισεν πλοῦσιος ὢν, ἵνα ὑμῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε.)

10 Καὶ γνώμη ἐν τούτῳ δίδωμι. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, εἴτινες οὐ μένητε τὸ ποτῇ

σαι, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προ-
ιηρέεσθαι ἀπὸ πύρουσι·

11 Νυνὶ δὲ καὶ τὸ πωῆσαι
ἐπιτιλίσαι, ὅπως καθάπερ ἡ
προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω καὶ
τὸ ἐπιτιλίσαι ἐκ τοῦ ἔχειν.

12 Εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρό-
κειται, καθὼς ἐὰν ἔχη τις, ἐν-
πρόσδιαιτος, οὐ καθὼς οὐκ ἔχει.

13 Οὐ γὰρ, ἵνα ἄλλοις ἀνι-
στis, ὑμῖν δὲ θλίψis, ἀλλ' ἐξ
ισότητος· ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ
ὑμῶν περισσυσμα εἰς τὸ ἐκείνων
ὕστισμα,

14 Ἴνα καὶ τὸ ἐκείνων περισ-
συμα γίνηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑσ-
τίσημα, ὅπως γίνηται ἰσότης·

15 Καθὼς γίγρεσθαι· Ὁ
τὸ πολὺ, οὐκ ἐπλιόνασι· καὶ
ὁ τὸ ἐλίγον, οὐκ ἡλαττόνησι.

16 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ
διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ
ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ τίτου·

17 Ὅτι τὴν μὲν παρέκλη-
σιν ἰδίξατο· σπουδαιότερος δὲ
ὑπάρχων, αὐθαίρετος ἐξῆλθε
πρὸς ὑμᾶς.

18 Συνεπίμψαμεν δὲ μετ'
αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν, οὗ ὁ ἱκανὸς
ἐν τῷ ἐναγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν
ἐκκλησιῶν·

19 Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ
χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλη-
σιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ
χάριτι ταύτῃ, τῇ διακονουμένῃ
ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ
Κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡ-
μῶν·

20 Στελλόμενοι ταῦτα, μή
τις ἡμᾶς μαμήσῃται ἐν τῇ
ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμέ-
νῃ ὑφ' ἡμῶν·

21 Προσεύμεται γὰρ καλὰ
οὐ μόνον ἰσάπσιον Κυρίου, ἀλλὰ
καὶ ἰσάπσιον ἀνθρώπων.

22 Συνεπίμψαμεν δὲ αὐτοῖς
τὸν ἀδελφόν ἡμῶν, ὃν ἰδοκμά-
σαμεν ἐν πολλαῖς πολλαῖς
σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ
σπουδαιότερον, πιστωθῆσιν πολ-
λῇ τῇ εἰς ὑμᾶς.

23 Εἴτε ὅπῃ τίτῳ, κατω-
νὸς ἡμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός·
εἴτε ἀδελφῷ ἡμῶν, ἀπόστολον
ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ.

24 Τὴν οὖν ἰνδιεῖν τῆς ἀγά-
πης ὑμῶν, καὶ ἡμῶν καυχῆσθαι
ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἰνδιέξαθαι
εἰς πρῶτον τῶν ἐκκλησιῶν.

ΚΕΦ. 9.

1 ΠΕΡΙ' μὲν γὰρ τῆς δια-
κονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους πι-
ριστόν μοι ἐστὶ τὸ γράφειν ὑμῖν·

2 Οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν
ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι
Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρι-
σκαύεσθαι ἀπὸ πύρουσι καὶ ὁ ἐξ
ὑμῶν ζῆλος ἡρέθισε τοὺς πλείο-
ντας.

3 Ἐπιμψα δὲ τοὺς ἀδι-
φοὺς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν
τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ
μέρει τούτῳ· ἵνα, καθὼς ἔλ-
γον, περισπασμένοι ᾖτε·

4 Μήπως ἴαν ἴλθωσι σὺν ἱμοὶ Μακεδόνες, καὶ εὐρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, καταισχυνῶμεν ἡμῖς (ἵνα μὴ λίσσωμεν ὑμῖς) ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ.

5 Ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμεν παρακαλῆσαι τοὺς ἀδελφοὺς, ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσι τὴν προκατηγγεγλῆμεν ἐὺλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἰστοίμεν εἶναι οὕτως ὡς ἐὺλογίαν, καὶ μὴ ὡς πλιονίζιαν.

6 Τοῦτο δὲ, ὁ σπείρων φυδομένως, φυδομένως καὶ θερίσει· καὶ ὁ σπείρων ἐκ' ἐὺλογίας, ἐκ' ἐὺλογίας καὶ θερίσει.

7 Ἐκαστος καθὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ· μὴ ἐκ λύπης, ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἱλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

8 Δυνατὸς δὲ ὁ Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεύσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρεσκον ἔχοντες, περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν·

9 Καθὼς γίγρεσθαι· Ἐσκόρπισιν, ἰδῶκε τοῖς πίνησιν ἢ δικαιοσύνη αὐτοῦ μῖνι εἰς τὸν αἰῶνα.

10 Ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρωσιν, χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τοὺς σπόρους ὑμῶν, καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν·

11 Ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἥτις κατ-

εργάζεται δι' ἡμῶν, εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ·

12 Ὅτι ἡ διακονία τῆς λυτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶ περὶ ἀναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ·

13 Διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν Θεὸν ἐκ τῆς ὑποταγῆς τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀπλότησι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας,

14 Καὶ αὐτῶν διήσει ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιπεθύντων ὑμᾶς, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμῖν.

15 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ ἐκ τῆς ἀνικητήτης αὐτοῦ δωρεῇ.

ΚΕΦ. ι'. 10.

1 Αὐτοῦ δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότητος καὶ ἐπιμικρίας τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἁπὼν δὲ θαρρῶν εἰς ὑμᾶς·

2 Δίδομαι δὲ, τὸ μὴ παρὼν θαρρῆσαι τῇ ποιότησει, ἢ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπὶ τινες τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας.

3 Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα,

4 (Τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρα-
τίας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ
δυνατὰ τῇ Θεῷ πρὸς καθαίρι-
σιν ὀχυρωμάτων,)

5 Λογισμοὺς καθαίρουντες
καὶ πᾶν ὕψωμα ἰσχυρόμενον
κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ,
καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν τόη-
μα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χρισ-
τοῦ,

6 Καὶ ἐν ἰστοίῳ ἔχοντες
ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν,
ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.

7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέ-
πεται· Εἴ τις πίπτειν ἑαυτῷ
Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω
πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς
αὐτὸς Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς.

8 Ἐάν τι γὰρ καὶ περισσέ-
τερόν τι καυχῆσθωμι περὶ τῆς
ἐξουσίας ἡμῶν, ἥς ἴδωκεν ὁ Κύ-
ριος ἡμῖν, εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ
εἰς καθαίρεισιν ὑμῶν, οὐκ αἰσ-
χυνθήσομαι.

9 Ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφο-
βεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν

10 (Ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί,
φθσι, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί· ἡ δὲ
παρουσία τοῦ σώματος ἀσθινῆς,
καὶ ὁ λόγος ἐξουθημήσις·)

11 Τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦ-
τος, ὅτι οἶοί ἐσμι τῇ λόγῳ δι'
ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ
παρόντες τῇ ἔργῳ.

12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἰγ-
κεῖναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τισι
τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων·
ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς

μετροῦντες, καὶ συγκρίνοντες
ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς, οὐ συνῶσιν.

13 Ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ
ἄμικτρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ
κατὰ τὸ μέτρον τοῦ καύτους,
οὐ ἡμίσειν ἡμῖν ὁ Θεὸς μέτρου,
ἰφικίσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν.

14 Οὐ γὰρ, ὡς μὴ ἰφικνού-
μενοι εἰς ὑμᾶς, ὑπεριπτιόμεθα
ἑαυτούς· (ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν
ἰφθάσαμεν ἐν τῇ εὐαγγελίᾳ
τοῦ Χριστοῦ·)

15 Οὐκ εἰς τὰ ἄμικτρα καυ-
χώμενοι ἐν ἄλλοτρίοις λόποις,
ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης
τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν με-
γαλυνθῆναι κατὰ τὸν καύτα
ἡμῶν εἰς περισσίστιαν,

16 Εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν
εὐαγγελίσασθαι οὐκ ἐν ἄλλο-
τρίῳ καύτῳ εἰς τὰ ἔσταιμα καυ-
χήσασθαι.

17 Ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν
Κυρίῳ καυχάσθω.

18 Οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν σπου-
τῶν, ἐκείνός ἐστι δόκιμος, ἀλλ'
ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.

ΚΕΦ. ια'. 11.

1 ὉΦΕΛΟΝ ἀνέχισθί μου
μικρὸν τῇ ἀφροσύνῃ· ἀλλὰ καὶ
ἀνέχισθί μου.

2 Ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζή-
λῳ· ἡρμολύμην γὰρ ὑμᾶς ἐν
ἀνδρὶ, παρθένον ἀγνήν παρα-
στήσαι τῇ Χριστῷ·

3 Φοβεῦμαι δὲ, μήπως, ὡς

ὁ ὅρις ἔδωκεν ἐξηπάτησιν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν.

4 Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλοι Ἰησοῦν κηρύσσει δὲ οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἱστειον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ ἐναγγέλιον ἱστειον ὃ οὐκ ἰδίξασθε, καλῶς ἀνέχισθε.

5 Λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερεῖναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων.

6 Εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῇ λόγῃ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει· ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθῆναι ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς.

7 Ἡ ἀμαρτίαν ἐποίησα, ἐμαυτὸν ταπεινῶν, ἵνα ὑμῖς ὑψωθῆτε· ὅτι δουρὶν τὸ τοῦ Θεοῦ ἐναγγέλιον ἐνηγγελισάμεν ὑμῖν·

8 Ἀλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα, λαβὼν ὀφάντιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθῆς, οὐ κατενέγκησα οὐδενός·

9 (Τὸ γὰρ ὑστέρημα μου προσαντελήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἰλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας) καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῇ ὑμῖν ἑμαυτὸν ἐτήρησα, καὶ τηρήσω.

10 Ἔστιν ἐκλήθια Χριστοῦ ἐν ἡμῶν, ὅτι ἡ καύχησις αὐτῇ οὐ φραγήσεται εἰς ἡμᾶς ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας.

11 Διατί· ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς· Ὁ Θεὸς οἶδεν.

12 Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιῶσω, ἵνα ἐκπέσω τὴν ἀφορμὴν τῶν διλόντων ἀφορμὴν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται, ἐυριθῶσι καθὼς καὶ ἡμεῖς.

13 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδοπόστολοι ἐργάζονται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ.

14 Καὶ οὐ θαυμαστόν· αὐτοὺς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός·

15 Οὐ μέγα οὖν, εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης· δὲ τὸ τέλος ἴσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

16 Πάλιν λέγω, μή τις με δόξῃ ἀφρονα εἶναι· εἰ δὲ μήγε, κἄν ὡς ἀφρονα διδάσθῃ με, ἵνα κἄν μισρὸν τι καυχῆσμαι.

17 Ὁ λαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ Κύριον, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως.

18 Ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, κἄν καυχῆσμαι.

19 Ἡδῶς γὰρ ἀνέχισθε τῶν ἀφρόνων, φρόνιμοι ὄντες·

20 Ἀνέχισθε γὰρ, εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατισθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἰσαίρεται, εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δίδει.

21 Κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν· ἐν ᾧ ὁ

ἂν τις ταλμᾶ, (ἐν ἀφροσύνῃ λί-
γω,) τολμᾷ πᾶν.

22 Ἐβραῖοί εἰσι; πᾶν Ἰσ-
ραηλῆταί εἰσι; πᾶν σπῆρμα
Ἀβραάμ εἰσι; πᾶν

23 Διάκονοι Χριστοῦ εἰσι;
(παρεφρονῶν λαλῶ,) ὑπὲρ ἰγὰρ
ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πλη-
γαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλα-
καῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις
πολλάκις

24 (Ἐπὶ Ἰουδαίων πεντάκις
τισσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλα-
βον,

25 Τρεῖς ἱρραβδίσθη, ἀπαξ
ἰλιθάσθη, τρεῖς ἱναυάγησα, νυχ-
θήμερον ἐν τῇ βυθῷ πισποίηκα)

26 Ὀδοπορίαις πολλάκις·
κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους
ληστῶν, κινδύνους ἐκ γένους,
κινδύνους ἐκ ἰδίων, κινδύνους ἐν
τόλῃ, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ, κιν-
δύνους ἐν θαλάσῃ, κινδύνους ἐν
ψευδαδείλοισι·

27 Ἐν κόπῃ καὶ μόχθῳ, ἐν
ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ
καὶ δίψῃ, ἐν νηστείαις πολλά-
κις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι.

28 Χωρὶς τῶν παρικτὸς, ἢ
ἐπισύστασις μου ἢ καθ' ἡμέραν,
ἢ μέρημα πασῶν τῶν ἐκκλη-
σιῶν.

29 Τίς ἀσθινῷ, καὶ οὐκ ἀσ-
θινῷ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ
οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;

30 Εἰ καυχᾶσθαι διῷ, τὰ
τῆς ἀσθινείας μου καυχῆσομαι.

31 Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ

Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
οἶδεν, ὃ ὅτι εὐλογητός εἰς τοὺς
αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδαται·

32 Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἰσθάρχεις
Ἀρίτα τοῦ βασιλείως ἱεροῦ
τὴν Δαμασκηῶν πόλιν, πιάσει
μα θίλον·

33 Καὶ διὰ θυρίδος ἐν σα-
γῇ ἰχθαλίσθη διὰ τοῦ τυ-
χους, καὶ ἐξίφυγεν τὰς χεῖρας
αὐτοῦ.

ΚΕΦ. β'. 12.

1 ΚΑΤΧΑΣΘΑΙ δὲ ὡς
συμφέρι μοι· ἰλιύσσομαι γὰρ
εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις
Κυρίου.

2 Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ,
πρὸ ἰσθῶν διακατισθέντι, (εἴτι
ἐν σώματι, οὐκ οἶδα· εἴτι ἐκτὸς
τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα· ὁ Θεὸς
οἶδεν) ἀρπαγίνα τὸν τρωστὶ
ἰως τρίτου οὐρανοῦ.

3 Καὶ οἶδα τὸν τρωστὶ ἄν-
θρωπον, (εἴτι ἐν σώματι, εἴτι
ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα·
ὁ Θεὸς οἶδεν)

4 Ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν πα-
ράδεισον, καὶ ἤκουσιν ἄγγελα
ῥήματα, ἃ οὐκ ἔξον ἄνθρωπον
καλῆσαι.

5 Ἐπὶ τοῦ τρωστοῦ καυ-
χήσομαι· ὑπὲρ δὲ ἑαυτοῦ οὐ
καυχῆσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσ-
θινείαις μου.

6 Ἐάν γὰρ θιλήσω καυχῆ-
σασθαι, οὐκ ἴσσομαι ἄφρονι ἀλή-

θυσαν γὰρ ἰσὼ· φείδομαι δι', μὴ τις εἰς ἡμῖν λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπω με, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἡμοῦ.

7 Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψαι ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι ἰδὼθῃ μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἀγγίλος σατᾶν, ἵνα με· κολαφίσῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι.

8 Ὑπὲρ τούτου τρεῖς τὸν Κύριον περιέκλιστα, ἵνα ἀποστή ἅπ' ἡμοῦ·

9 Καὶ εἰρηκί μοι· Ἀρεῖ σου ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τιλιούται. Ἠδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἡμῖν ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ.

10 Διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρει, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στυγεραις ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

11 Γίγονα ἄφρων ὑμῖς με ἠναγκάσασι. Ἐγὼ γὰρ ἄφελος ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι.

12 Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατεργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις καὶ τέρασιν καὶ δυνάμει.

13 Τί γὰρ ἐστὶν ὃ ἡττήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτοὶ ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; Χαρίσασθί μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

14 Ἰδοὺ, τρίτοι τοῦτο ἰτοίμως ἔχω ἰλθὶν πρὸς ὑμᾶς, καὶ

οὐ καταταρῆσω ὑμῶν· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς· Οὐ γὰρ οὐδέμι τὰ τίνα τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν, ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις,

15 Ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἥττοι ἀγαπῶμαι.

16 Ἔστω δι' ἐγὼ οὐ κατεβάρῃσα ὑμᾶς· ἀλλ' ὑπάρχων πανουργος, δόλω ὑμᾶς ἔλαβον.

17 Μὴ τίνα ὦν ἀπίσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλειόνησα ὑμᾶς;

18 Περιέκλιστα Τίτον, καὶ συναπίστουλα τὸν ἀδελφόν· μή τι ἐπλειόνησιν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῇ αὐτῇ πνεύματι περιπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐταῖς ἔχνησι;

19 Πάλιν δοκῶτε, ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; Κατινώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῇ, λαλοῦμεν τάδε πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς.

20 Φοβοῦμαι γὰρ, μή πως ἰλθὼν οὐχ εἰς θάλασσαν εἶρω ὑμᾶς, κἀγὼ εὐρεθῶ ὑμῖν εἶον οὐ θέλει· μή πως ἔρις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθίαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φουσιώσεις, ἀκαταστασίαι·

21 Μὴ πάλιν ἰλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ Θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πιυθῶ πολλοὺς τῶν προσημαρτηκότων, καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκατα-

οἱα καὶ πορνεία καὶ ἀσελγεία,
ἣ ἱκεταίαν.

ΚΕΦ. γ'. 13.

1 ΤΡΙΤΟΝ τοῦτο ἔρχομαι
πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος δύο
μαρτύρων καὶ τριῶν σταθῆσεται
πᾶν ῥῆμα.

2 Προείρηκα καὶ προλίγω,
(ὡς παρὼν,) τὸ δεύτερον, (καὶ
ἄπὸν νῦν,) τοῖς προημερονηκόσι
καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἰὰν
ἴδω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσο-
μαι.

3 Ἐπὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ
ἐν ἡμοῖς λαλοῦντος Χριστοῦ, (ὅς
εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθινεῖ, ἀλλὰ δυ-
νατὶ ἐν ὑμῖν·

4 Καὶ γὰρ εἰ ἰσταυρώθη ἔξ
ἀσθινείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως
Θεοῦ· καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθινούμεν
ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζησόμεθα σὺν
αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς
ὑμᾶς·)

5 Ἐαυτοὺς πειράζειτε, εἰ
ἰστὶ ἐν τῇ πίστι· ἑαυτοὺς δοκι-
μάζειτε. Ἡ οὐκ ἐπιγινώσκειτε
ἑαυτοὺς, ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν
ὑμῖν ἴσθιν· εἰ μὴ τι ἀδόκιμοί
ἴσθιν.

6 Ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε,
ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἴσμεν ἀδόκιμοι.

7 Ἐρχομαι δὲ πρὸς τὸν Θεόν,
μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδὲν·
οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανώμεν,
ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῇτε,
ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ᾤμεν.

8 Οὐ γὰρ δυνάμειθά τι κατὰ
τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς
ἀληθείας.

9 Χαίρομεν γὰρ, ὅταν ἡμεῖς
ἀσθινώμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοί ᾴτε·
τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑ-
μῶν κατάρτισιν.

10 Διὰ τοῦτο ταῦτα ἄπὸν
γράφω ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως
χρήσωμαι, κατὰ τὴν ἐξουσίαν,
ἣν ἰδωκί μοι ὁ Κύριος εἰς οἰκο-
δομὴν, καὶ οὐκ εἰς καθαίρισιν.

11 Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρειτε,
καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε,
τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε
καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ
εἰρήνης ἴσται μεθ' ὑμῶν.

12 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν
ἀγίῳ φιλήματι· ἀσπάζονται
ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

13 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ
Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου
Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.

ΠΑΤΡΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΓΑΛΑΤΑΣ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΤΡΟΣ, ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ ἡγίστου αὐτὸν ἐκ νεκρῶν·

2 Καὶ εἰ σὺν ἡμοῖς πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας·

3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

4 Τοῦ δόντος ἑαυτὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὥπως ἔξι-
ληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἰνσταντος αἰῶνος πονηροῦ, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν,

5 Ὡς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

6 Θαυμάζω, ὅτι οὕτω τα-
χίως μετατίθισθε ἀπὸ τοῦ κα-
λίσκουτος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χρισ-
τοῦ εἰς ἑτέρον εὐαγγέλιον·

7 Ὁ οὐκ ἔστιν ἄλλο· εἰ μὴ
τινὲς εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς,
καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ
εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

8 Ἀλλὰ καὶ ἵαν ἡμῖς ἡ
ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελί-
ζεται ὑμῖν παρ' ὃ εὐαγγελισά-
μεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω.

9 Ὡς προειρήκαμιν, καὶ
ἄρτι πάλιν λίγω· εἴ τις ὑμᾶς
εὐαγγελίζειται παρ' ὃ παρελά-
βετε, ἀνάθεμα ἔστω.

10 Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους
πιθώ, ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ
ἀνθρώποις ἀρίσκιν; εἰ γὰρ ἔτι
ἀνθρώποις ἤρισκον, Χριστοῦ δοῦ-
λος οὐκ εἰμὶ ἤμην.

11 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελ-
φοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγε-
λισθὲν ὑπ' ἡμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κα-
τὰ ἄνθρωπον·

12 Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἄν-
θρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὔτε
ἰδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύ-
ψιως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

13 Ἐκούσαςτι γὰρ τὴν ἐμὴν
ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῇ Ἰου-
δαίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἰδί-
ωπον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ,
καὶ ἰσέθουν αὐτήν·

14 Καὶ προέκοπτον ἐν τῇ 'Ιουδαίᾳ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσεύοντες ζηλωτῆς ὑπάρχοντες τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων.

15 Ὅτι δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεός, ὁ ἀφορίσας με ἐκ καλίας μητρὸς μου καὶ καλίσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ,

16 Ἀποκαλύψαι τὸν Τίτον αὐτοῦ ἐν ἡμοῖς, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐθίως, οὐ προσαντίμενι σαρκὶ καὶ αἵματι,

17 Οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἡμεῶν ἀποστόλους, ἀλλ' ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν.

18 Ἐπειτα μετὰ ἴτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα, ἵστορεῖσαι Πίτρον, καὶ ἐπίμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε.

19 Ἐτιρον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου.

20 (Ἄ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι οὐ ψεύδομαι.)

21 Ἐπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίμακα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας.

22 Ἡμεν δὲ ἀγνωσούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς 'Ιουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ.

23 Μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν· Ὅτι ὁ διώπων ἡμᾶς ποτε, νῦν

εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἥ ποτε ἐπείρου.

24 Καὶ ἰδοὺ ἐξέρχεται ἐν ἡμῶν τὸν Θεόν.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ἘΠΕΙΤΑ διὰ δικαιοσύνης τῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβαν, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον.

2 Ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ ἀντίμενι αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μήπως εἰς κινδὸν τρέχω, ἢ ἰδραμεν.

3 Ἀλλ' οὐδὲ τίτος ὁ σὺν ἡμοῖς, Ἕλλην ὢν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι.

4 Διὰ δὲ τοὺς παριστάτους ψευδαδείφους· (οἵτινες παρεμῆλθον κατασκοπεῖσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδωλώσωσινται.)

5 Οἷς οὐδὲ πρὸς ἄραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς.

6 Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι, ὅποιοί ποτε ἦσαν, οὐδὲν μοι διαφέρει· (πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει·) ἡμεῖς γὰρ οἱ δοκῦντες οὐδὲν προσαντίμενοι,

7 Ἀλλὰ τοῦτο κενόν, ἰδόντες, ὅτι πισπύστικται τὸ εὐαγγέλιον

τῆς ἀπροβυστίας, καθὼς Πίτρος τῆς περιτομῆς,

8 (Ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πίτρω εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς, ἐνέργησεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὰ ἴθνη,)

9 Καὶ γίνοντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στύλοι εἶναι, διζήμενοι ἵδωκαν ἡμεῖς καὶ Βαρνάβαν κοινωνίας, ἵνα ἡμῖς μὲν εἰς τὰ ἴθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν·

10 Μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν· ὃ καὶ ἐπαυδάσα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.

11 Ὅτι δὲ ἦλθε Πίτρος εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντίστην, ὅτι κατιγνωσμένος ἦν.

12 Πρὸ τοῦ γὰρ ἰλθῆναι τινὰς ἀπὸ Ἰακώβου, μετὰ τῶν ἰθῶν συνήθουσιν· ὅτι δὲ ἦλθον, ὑπέσπειλλε καὶ ἀφώριζεν αὐτὸν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς.

13 Καὶ συνεπακρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι ὥστε καὶ Βαρνάβας συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει.

14 Ἄλλ' ὅτι εἶδον, ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Πίτρῳ ἱμπεροῦσθιν πάντων· Εἰ σὺ, Ἰουδαῖος ὑπάρχων, ἰσχυρῶς ζῆς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς, πῶς τὰ ἴθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαῖζεν;

15 Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι, καὶ οὐκ ἐξ ἰθῶν ἁμαρτωλοί·

16 Εἰδότες δὲ, ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου,

ἀλλ' ὅτι ἐξ ἔργων νόμου, ἢ ἐξ ἀποῆς πίστεως· ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως, Χριστοῦ, καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ.

17 Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὐρίθμην καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοὶ, ἄρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γίνετο.

18 Εἰ γὰρ ἡ κατίλυσα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνιστάνω.

19 Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμον ἀπίθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω.

20 Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ, οὐκ ἔτι ἐγὼ, ζῇ δὲ ἐν ἡμῶν Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τῷ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν.

21 Οὐκ ἀβιστῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπίθανος.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 Ὡς ἀνέστησαν Γαλάται, εἰς ὑμᾶς ἐβάσκαν; οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς περιεγράφῃ ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος.

2 Τοῦτο μόνον θίλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν· ἐξ ἔργων νόμου τὸ Πνῦμα ἰλάβεται, ἢ ἐξ ἀποῆς πίστεως;

3 Οὕτως ἀνέητοί ἐστι; ἱκε-
ξάμενοι πνεύματι, νῦν σαρεπὶ
ἐπιτιλιῦσθε;

4 Τοσαῦτα ἐπάθετε ἐκπῆ;
ἢ γι καὶ ἐκπῆ.

5 Ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν
τὸ Πνεῦμα, καὶ ἐνεργῶν δυνά-
μεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου, ἢ
ἐξ ἀκοῆς πίστεως;

6 Καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστανται
τῷ Θεῷ, καὶ ἰλογίσθη αὐτῷ
ὡς δικαιοσύνη.

7 Γινώσκети ἄρα, ὅτι οἱ ἐκ
πίστεως, οὗτοί εἰσιν ὡς Ἀβρα-
ὰμ.

8 Προϊδούσα δὲ ἡ γραφή,
ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη
ὁ Θεός, προειρηγγερίσαστο τῷ
Ἀβραάμ· ὅτι ἐνυλογηθήσονται
ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη.

9 Ὡς οἱ ἐκ πίστεως, ἐν-
λογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβ-
ραάμ.

10 Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου
εἰσιν, ὑπὸ κατάραν εἰσὶ· γί-
γραπται γάρ· Ὅτι ἐπικατά-
ρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν
πᾶσι τοῖς γιγγραμμένοις ἐν τῷ
βιβλίῳ τοῦ νόμου, τοῦ ποιῆσαι
αὐτά.

11 Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δι-
καιοῦται παρὰ τῷ Θεῷ, δηλοῖ·
ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως, ζήσι-
ται.

12 Ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ
πίστεως· ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτά,
ζήσεται ἐν αὐτοῖς.

13 Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν

ἐκ τῆς κατάραν τοῦ νόμου, γι-
νόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάραν· (γι-
γραπται γάρ· Ἐπικατάρατος
πᾶς ὁ περιμέμενος ἐπὶ ξύλῳ)

14 Ἴνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλο-
γία τοῦ Ἀβραάμ γίνηται ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγ-
γελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν
διὰ τῆς πίστεως.

15 Ἀδελφοί, κατὰ ἀνθρώπου
λίγην ὁμωσ ἀνθρώπου πεκυρω-
μένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετῇ ἢ
ἐπιδιατάσσεται.

16 Τῷ δὲ Ἀβραάμ ἐρρήθησαν
αἱ ἐπαγγελίαι, καὶ τῷ σπέρ-
ματι αὐτοῦ. Οὐ λίγην· Καὶ
ταῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν,
ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός· Καὶ τῷ σπέρ-
ματί σου· ὃς ἐστι Χριστός.

17 Τοῦτο δὲ λίγην· διαθήκην
προκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ
εἰς Χριστὸν, ὁ μετὰ τετρακόσια
καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονώς νό-
μος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταρ-
γεῖν τὴν ἐπαγγελίαν.

18 Εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κλη-
ρονομία, οὐκ εἴη ἐκ ἐπαγγελίας·
τῷ δὲ Ἀβραάμ δι' ἐπαγγελίας
εὐχαρίσται ὁ Θεός.

19 Τί οὖν ὁ νόμος; Τῶν πα-
ραβάσεων χάριν ἐτέθη, (ἄχρη
οὐ ἔλθῃ τὸ σπέρμα, ὃ ἐπαγγέλ-
ται,) διαταγὰς δι' ἀγγέλων, ἐν
χυρὶ μεσίτου.

20 Ὁ δὲ μεσίτης ἐνὸς οὐκ
ἔστιν· ὁ δὲ Θεὸς εἷς ἐστιν.

21 Ὁ οὖν νόμος κατὰ τὴν
ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ; Μὴ γί-

κατα. Εἰ γὰρ ἰδὲθῃ νόμος ὁ δου-
νάμενος ζωοποιῆσαι, ὅπως ἂν
ἐκ νόμου ᾖ ἡ δικαιοσύνη.

22 Ἀλλὰ συνέκλεισιν ἡ γρα-
φὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν,
ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως
Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύ-
ουσι.

23 Πρὸ τοῦ δι' ἰδού τὴν πίσ-
τιν, ὑπὸ νόμον ἰφρευρούμεθα
συνεκλεισμέναι εἰς τὴν μίλ-
λουςαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι.

24 Ὡστε ὁ νόμος παιδαγω-
γὸς ἡμῶν γέγονεν, εἰς Χριστὸν,
ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν.

25 Ἐλευθέρως δὲ τῆς πίστεως,
οὐκίτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἴσμεν.

26 Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ
ἵστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ.

27 Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐ-
βαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνδύσασθε.

28 Οὐκ ἔν Ἰουδαίῳ, οὐδὲ Ἑλ-
λην οὐκ ἔνι δούλος, οὐδὲ ἐλεύ-
θερος· οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ·
πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἵστε ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ.

29 Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα
τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἵστέ, καὶ
κατ' ἐπαγγελίαν κληρονομοῖτε.

ΚΕΦ. δ'. 4.

1 Αἰετῶν δὲ, ἰφ' ἵσον χρέον
ὁ κληρονόμος ἡπίος ἵστιν, οὐδὲν
διαφέρει δούλου, κύριος πάντων
ᾤν.

2 Ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἵστέ
καὶ οἰκονόμους, ἄχρι τῆς προ-
βιμίας τοῦ πατρὸς.

3 Οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτι ἡμεῖν
νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ
κόσμου ἡμεῖν διδουλωμένοι.

4 Ὅτι δι' ἡλθε τὸ πλήρωμα
τοῦ χρόνου, ἐξαπίστειλιν ὁ Θεὸς
τὸν Τίον αὐτοῦ, γινόμενον ἐκ
γυναικὸς, γινόμενον ὑπὸ νόμον,

5 ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγο-
ράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβ-
ωμεν.

6 Ὅτι δι' ἵστε υἱοὶ, ἐξαπίστει-
λιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ Τίου
αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν,
κράζον· Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ.

7 Ὡστε οὐκίτι εἰ δούλος,
ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κλη-
ρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ.

8 Ἀλλὰ τότε μὲν, οὐκ εἰδόν-
τες Θεόν, ἰδουλεύσατε τοῖς Φύ-
σι μὴ οὔσι θείοις.

9 Νῦν δὲ, γινόντες Θεόν, μᾶλ-
λον δι' γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ,
πῶς ἐπιστρέφεται πάλιν ἐπὶ τὰ
ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα,
οἷς πάλιν ἀνωθεν δουλεύειν θέ-
λει;

10 Ἡμέρας παρατηρεῖσθε·
καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἡ-
καιτούς;

11 Φοβεῦμαι ὑμᾶς, μήπως
ἐκπῇ κικοπίακα εἰς ὑμᾶς.

12 Γίνεσθε ὡς ἐγὼ, ὅτι καὶ γὰρ
ὡς ὑμεῖς· ἀδελφοί, δίδωμαι ὑμῶν
οὐδὲν με ἡδικήσατε.

13 Οὔτε δὲ, ὅτι δι' ἀσθε-

ναι τῆς σαρκὸς ἐπηγγελισά-
μεν ὑμῖν τὸ πρότερον,

14 Καὶ τὸν πειρασμὸν μου
τὸν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἔξουσι-
τήσατε οὐδὲ ἔξυπνάσατε ἀλλ'
ὡς ἄγγελον Θεοῦ ἰδίξασθε με,
ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.

15 Τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς
ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν, ὅτι,
εἰ δυνατὸν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑ-
μῶν ἔξορύξαντες ἂν ἰδῶπατί
μοι.

16 Ὡςτι ἰχθρὸς ὑμῶν γίγο-
να ἀληθινῶν ὑμῖν;

17 Ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς·
ἀλλὰ ἐκκλῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν,
ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε.

18 Καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν
καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν
τῷ παρῆναι με πρὸς ὑμᾶς.

19 Τίκνία μου, οὗς πάλιν
ᾠδίνω, ἄχρεις οὐ μορφοῦθῃ Χρισ-
τὸς ἐν ὑμῖν.

20 Ἦθελον δὲ παρῆναι πρὸς
ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλάξαι τὴν
φωνήν μου· ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑ-
μῖν.

21 Αἰγισί μοι, οἱ ὑπὸ νόμον
θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀ-
κούετε;

22 Γίγρεται γὰρ, ὅτι
Ἀβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν· ἵνα ἐκ
τῆς παιδείκης, καὶ ἵνα ἐκ τῆς
ἰλιυθίας.

23 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παι-
δείκης, κατὰ σάρκα γενένη-
ται· ὁ δὲ ἐκ τῆς ἰλιυθίας, διὰ
τῆς ἐπαγγελίας.

24 Ἀτιμά ἐστιν ἀλληγορού-
μενα· αὐταὶ γάρ εἰσι δύο διαθή-
και· μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ,
εἰς δουλίαν γενῶσα, ἣτις ἐστὶν
Ἄγαρ.

25 Τὸ γὰρ Ἄγαρ, Σινᾶ ἔρος
ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστειχῷ
δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλὴμ, δουλείᾳ
γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς.

26 Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ,
ἰλιυθία ἐστίν, ἣτις ἐστὶ μέτρη
ἡμῶν.

27 Γίγρεται γάρ· Εὐφραί-
νητι στειρά ἢ οὐ τέκτουσα· ῥῆ-
ξον καὶ βόησον ἢ οὐκ ᾠδίνουσα·
ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρή-
μου μᾶλλον ἢ τῆς ἰχούσης τὸν
ἄνδρα.

28 Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί, κατὰ
Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐσ-
μῖν.

29 Ἀλλ' ὥσπερ τότε ὁ κα-
τὰ σάρκα γεννηθεὶς ἰδίωκε τὸν
κατὰ πνεῦμα, οὕτω καὶ νῦν.

30 Ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή;
Ἐκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν
υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρο-
νομήσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης
μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἰλιυθίας.

31 Ἀρα, ἀδελφοί, οὐκ ἰσμεν
παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἰ-
λιυθίας.

ΚΕΦ. ε'. 5.

1 Τῇ ἰλιυθίᾳ, ἣ Χριστὸς
ἡμᾶς ἡλιυθίωσι, στήκεισι, καὶ
μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐτί-
χισθε.

2 Ἰδὲ, ἰγὰ Παῦλος λίγω ὑμῖν, ὅτι ἰὰν περιτίμνησθαι, Χριστοὺς ὑμᾶς οὐδὲν ἀφιλήσω.

3 Μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτιμινομένῳ, ὅτι ὀφιλύτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι.

4 Κατηργήθητι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθαι· τῆς χάριτος ἐξέπίσανται.

5 Ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἰληπῖδα δικαιοσύνης ἀπικτιχόμεθα.

6 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὐτε περιτομή τι ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία· ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.

7 Ἐτρέχεται καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πίεσθαι;

8 Ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς.

9 Μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ.

10 Ἐγὼ πίπτοιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ, ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσιτε· ὃ δὲ ταρασσὼν ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἂν ᾖ.

11 Ἐγὼ δὲ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἵτι κηρύσσω, τί ἵτι διώκομαι; ἄρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ.

12 Ὅφειλον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀνισταταῦντες ὑμᾶς.

13 Ὅτι γὰρ ἐκ ἰληυθείας ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ σὴν ἰλευθείαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί,

ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις.

14 Ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἑνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

15 Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνεις καὶ κατισβίβεις, βλίπεις, μὴ ὑπὸ ἀλλήλων ἀναλωθῇτε.

16 Λίγω δὲ Πνεύματι περιπατεῖτε, καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τιλίσητε.

17 Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμίᾳ κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς ταῦτα δὲ ἀλλήλοις ἀντίκειται, ἵνα μὴ, ἃ ἂν θέλητε, ταῦτα ποιῇτε.

18 Εἰ δὲ πνεύματι ἁγισθεῖ, οὐκ ἐστὶ ὑπὸ νόμον.

19 Φανερὰ δὲ ἐστὶ τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς· ἃτινά ἐστι πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσίλγεια,

20 Εἰδωλολατρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθύναι, διχοστασίαι, αἰρίσεις,

21 Φθόνοι, φόνοι, μίται, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις· ἃ προλίγω ὑμῖν, καθὼς καὶ προῦπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.

22 Ὁ δὲ κατὰ τοῦ πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἡγερέτω.

23 Κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος.

24 Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ, τὴν σάρκα ἱσταύρωσαι σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἰπθυμίαις·

25 Εἰ ζῶμιν πνύματι, πνύματι καὶ στοιχῶμιν.

26 Μὴ γινώμεθα κινόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλήλους φθονοῦντες.

ΚΕΦ. ε' 6.

1 ἈΔΕΛΦΟΙ, ἰὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι, ὑμῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνύματι πραότητος· σκοπῶν σιαντὸν, μὴ καὶ σὺ πιρασθῇς.

2 Ἀλλήλων τὰ βάρεθ βαστάζειτε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ.

3 Εἰ γὰρ δοκιῇ τις εἰναί τι, μηδὲν ὦν, ἑαυτὸν φρεναπατά.

4 Τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξω, καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον·

5 Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει.

6 Κοινωνίτω δὲ ὁ κατήχουμινος τὸν λόγον, τῷ κατηχούντι, ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς.

7 Μὴ πλανᾶσθι· Θεὸς οὐ μυντηρίζεται. Ὁ γὰρ ἰὰν σπείρη ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει·

8 Ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει

φθεράν· ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνύμα, ἐκ τοῦ πνύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον.

9 Τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἱκανῶμιν· καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομιν, μὴ ἱκλύομιν.

10 Ἀρα οὖν, ὡς καιρὸν ἔχομιν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκίους τῆς πίστεως.

11 Ἰδίτε, πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἱμῇ χειρί.

12 Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσώπῃσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνισθαι· μέτοι, ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διακονῶνται.

13 Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσι· ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνισθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμείτερᾳ σαρκὶ καυχῆσωνται.

14 Ἐμοὶ δὲ μὴ γίνετο καυχᾶσθαι, εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· δι' οὗ ἡμεῖς κόσμος ἱσταύρωται, πᾶν γὰρ τῷ κόσμῳ.

15 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὗτε περιτομὴ τι ἔστιν, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις.

16 Καὶ ὅσοι τῷ καινῷ τῷ τῷ στοιχήσουσιν, ἐιρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλιος, καὶ ἰπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.

17 Τοῦ λοιποῦ, κόπους μοι μηδεὶς παρεχίτω· ἰγὰ γὰρ τὰ

στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ
τῷ σώματί μου βαστάζω. τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί.

18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἀμήν.

ΠΑΤΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΕΦΕΣΙΟΥΣ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΤΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ
Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ,
ταῖς ἀγίαις ταῖς οὖσιν ἐν Ἐφίῳ
καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ·

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ
Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν
πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν
ταῖς οὐρανόις ἐν Χριστῷ·

4 Καθὼς ἐξελίξατο ἡμᾶς ἐν
αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου,
εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους
κατεινώπιον αὐτοῦ·

5 Ἐν ἀγάπῃ προερίσας ἡμᾶς
εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν
τοῦ θελήματος αὐτοῦ,

6 Εἰς ἱκανοδόξῃς τῆς χά-
ριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἰχαρίτωσιν
ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ,

7 Ἐν ᾗ ἔχομεν τὴν ἀπολύ-
τῳσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ,
τὴν ἄφῃσιν τῶν παραπτωμά-
των, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς
χάριτος αὐτοῦ,

8 Ἦς ὑπερίσσωσιν εἰς ἡμᾶς,
ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει·

9 Γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστή-
ριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ
τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέβλεπε
ἐν αὐτῷ·

10 Εἰς εἰκονομίαν τοῦ πλη-
ρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακιφα-
λαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ
Χριστῷ, τὰ ἐν ταῖς οὐρανοῖς καὶ
τὰ ἐπὶ τῆς γῆς,

11 Ἐν αὐτῷ, ἐν ᾗ καὶ ἐκλη-

ρῶθῃμεν, προερισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργῶντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ,

12 Εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἱπταῖνοι τῆς δόξης αὐτοῦ, τοὺς προσελπιζότας ἐν τῷ Χριστῷ·

13 Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, (ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν,) ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ,

14 Ὃς ἵστιν ἀρραβὸν τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιπατήσεως, εἰς ἱπταῖνοι τῆς δόξης αὐτοῦ.

15 Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους,

16 Οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μυῖαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου·

17 Ἴνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, δῶῃ ὑμῖν Πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ·

18 Περαισιμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἶδέναι ὑμᾶς, τίς ἵστιν ἡ ἰλαρὴ τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις,

19 Καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς, τοὺς πιστεύοντας κατὰ

τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,

20 Ἦν ἐνέργησεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἰγίρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἰπουρανοῖς,

21 Ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι·

22 Καὶ πάντα ὑπὸ ταξί, ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ αὐτὴν ἴδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ,

23 Ἥτις ἵστι τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου·

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ΚΑΙ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἁμαρτίαις·

2 (Ἐν αἷς ποτε περιπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἔρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἄδρος, τοῦ πνύματος τοῦ νῦν ἐνεργῶντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας·

3 Ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνιστράφημιν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιῶντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἤμεν τίνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί·

4 Ὁ δὲ Θεὸς, πλούσιος ἐν
ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγά-
πην αὐτοῦ, ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς,

5 Καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς
τοῖς παραπτώμασι, συνεζωο-
ποίησεν τῷ Χριστῷ· (χάριτί
ἐστε σισωσμένοι)

6 Καὶ συνήγαγε, καὶ συνε-
κάθισεν ἐν τοῖς οὐρανόις ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ.

7 Ἵνα ἰδούμενοι ἐν τοῖς αἰ-
ῶσι τοῖς ὑπερχομένοις τὸν ὑπερ-
βάλλοντα πλοῦτον τῆς χάρι-
τος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἰφ'
ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

8 Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σι-
σωσμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ
τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν· Θεοῦ τὸ
δῶρον,

9 Οὐκ ἐξ ἔργων· ἵνα μὴ τις
καυχήσεται.

10 Αὐτοῦ γὰρ ἴσμεν ποίη-
μα, πισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς
προητοίμασεν ὁ Θεὸς ἵνα ἐν αὐ-
τοῖς περιπατήσωμεν.

11 Διὸ μνημονεύετε, ὅτι ὑ-
μεῖς ποτὶ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, (οἱ
λεγόμενοι ἀπρὸς βυστία ὑπὸ τῆς
λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ
χειροποιήτου,)

12 Ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ, χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλ-
λωτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ
Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν
τῆς ἐπαγγελίας, ἰλπίδα μὴ
ἔχοντες, καὶ ἄθιοι, ἐν τῷ κοσ-
μῷ.

13 Νυνὶ δὲ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
ὑμεῖς οἱ ποτὶ ὄντες μακρὰν,
ἰγγὺς ἰγινήθητε ἐν τῷ αἵματι
τοῦ Χριστοῦ.

14 Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρή-
νη ἡμῶν, ὃ ποιήσας τὰ ἀμφοτέ-
ρα ἐν, καὶ τὸ μισότοιχον τοῦ
φραγμοῦ λύσας,

15 Τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ
αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν
δόγμασι καταργήσας· ἵνα τοὺς
δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα και-
νὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην,

16 Καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς
ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ
Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀπο-
κτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ.

17 Καὶ ἰλθὼν ἐνηγγίλισατο
εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ
ταῖς ἰγγὺς,

18 Ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν
τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφοτέρω
ἐν ἑνὶ πνιύματι πρὸς τὸν Πατέρα.

19 Ἄρα οὖν οὐκίσι ἐστὶ ξῖνοι
καὶ πάροις, ἀλλὰ συμπολιταί
τῶν ἁγίων καὶ οἰκιοὶ τοῦ
Θεοῦ,

20 Ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ
θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ
προφητῶν, ὅντος ἀπεργωνισίου
αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

21 Ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ
συναερολογουμένη αὐξί εἰς καὶ
ἁγιοὶ ἐν Κυρίῳ.

22 Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συναπο-
δομῆσθε, εἰς κατοικητήριον τοῦ
Θεοῦ ἐν Πνιύματι.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΤΟΥΤΟΤΟΥ χάριν ἰγὰ Παῦλος, ὁ δῖσμος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἰθιῶν.

2 Εἴγε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς,

3 Ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἠγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον (καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῃ,

4 Πρὸς δὲ δύνασθαι ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ.)

5 Ὅ ἐτίραις γυναικὶς εὐκὴ γνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὥς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν Πνεύματι.

6 Εἶναι τὰ ἴθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου.

7 Οὐ ἰγινόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τῆς δοθείσης μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

8 Ἐμοὶ τῷ ἱλαχιστοτέρῳ πάντων ἁγίων ἰδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν ταῖς ἰθυσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνιχνιάστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ,

9 Καὶ φωτίσαι πάντας, τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώ-

νων ἐν τῷ Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κρίσαντι.

10 Ἴνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἰπουρανίοις, διὰ τῆς ἐκπλησίας, ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ.

11 Κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων, ἣν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

12 Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πιστωθήσει, διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ.

13 Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἱκανεῖν ἐν ταῖς θλίψεσί μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἧτις ἴσθι δόξα ὑμῶν.

14 Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

15 Ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ἑνομάζεται,

16 Ἴνα δῶῃ ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἴσον ἄνθρωπον.

17 Κατακλῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν,

18 Ἐν ἀγάπῃ ἡρριζωμένοι καὶ τιθεμιλωμένοι ἵνα ἔκσχυσῃτε καταλαβίσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις, τί τὸ πλάτος καὶ μήκος καὶ βάθος καὶ ὕψος,

19 Γινῶναι τε τὴν ὑπερβάλ-

λουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ· ἵνα πληρωθῇτε εἰς πᾶν τὸ πλῆρωμα τοῦ Θεοῦ.

20 Τῷ δὲ δυναμίνῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν,

21 Αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενιάς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰῶνων· Ἀμήν.

ΚΕΦ. δ'. 4.

1 ΠΑΡΑΚΑΛΩ ὡν ὑμεῖς, ἰγὼ ὁ δῖσμος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε.

2 Μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας· ἀνιχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ,

3 Σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητά τοῦ πνεύματος ἐν τῇ συνδίᾳ τῆς εἰρήνης.

4 Ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεύμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν·

5 Εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα,

6 Εἰς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν.

7 Ἐν δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἰδὲν ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ.

8 (Διὸ λίγου· Ἀναβὰς εἰς

ὕψος ἡχημαλώτισεν αἰχμαλωσίαν, καὶ ἴδωκε δέματα τοῖς ἀνθρώποις.

9 Τὸ δὲ, ἀνέβη, τί ἐστίν, εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη εἰς τὰ κατωτέρα μέρη τῆς γῆς·

10 Ὁ καταβὰς, αὐτὸς ἐστὶ καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα.)

11 Καὶ αὐτὸς ἴδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφῆτας, τοὺς δὲ ἐναγγelizτάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους,

12 Πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ·

13 Μίχρι καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλει, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ·

14 Ἴνα μηκέτι ὤμειν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδίαν τῆς πλάνης·

15 Ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ, αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὃς ἐστὶν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός·

16 Ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα, (συναρμολογούμενον καὶ συμβιβάζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς

ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν,) ἐν
μίστρῳ ἰσὺς ἑκάστου μέρους τῆν
αὔξησιν τοῦ σώματος ποιῶται,
εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

17 Τοῦτο οὖν λίγων, καὶ
μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι
ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ
λαῖπὰ ἴθνη περιπατεῖ ἐν μα-
ταιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν,

18 Ἐσποτισμένῳ τῇ διανοίᾳ,
ὅστις ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς
τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἀγνωσίαν τὴν
οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν
τῆς καρδίας αὐτῶν·

19 Οἷτινες ἀπηληγηκότες,
ἑαυτοὺς παρὶδωκεν τῇ ἀσελγείᾳ
εἰς ἔργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης
ἐν πλινιξίᾳ.

20 Ὑμῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμά-
θετε τὸν Χριστόν,

21 Εἴγι αὐτὸν ἀκούσατε καὶ
ἐν αὐτῇ ἰδιόχῃ, καθὼς ἵσταν
ἀλήθεια ἐν τῇ Ἰησοῦ·

22 Ἀποβίσθαι ὑμᾶς, κατὰ
τὴν προτίκταν ἀνατροφήν, τὸν
παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθιρό-
μινον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς
ἀπάτης·

23 Ἀνατινῶσθαι δὲ τῇ πνύ-
ματι τοῦ νοὸς ὑμῶν,

24 Καὶ ἰδύσασθαι τὸν και-
νὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ Θεὸν
κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁ-
σιότητι τῆς ἀληθείας.

25 Διὸ ἀποβίμνοι τὸ ψυ-
δος, λαλεῖτε ἀλήθειαν, ἵνα σὺς
μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ· ὅτι
ἵσμεν ἀλλήλων μίλην.

26 Ὁργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρ-
τάνετι· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυῖται ἐπὶ
τῇ παροργισμῇ ὑμῶν·

27 Μήτε δίδετε τόπον τῇ
διαβόλῳ.

28 Ὁ κλίπτων μηκέτι κλιπ-
τίτω, μᾶλλον δὲ ποικίλῃ ἐρ-
γαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερ-
σὶν, ἵνα ἴχη μεταδιδόναι τῇ
χρείαν ἔχοντι.

29 Πᾶς λόγος σαφὲς ἐκ
τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἔκπο-
ρευίσθω, ἀλλ', εἴ τις ἀγαθὸς
πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα
δῇ χάριν τοῖς ἀκούουσιν·

30 Καὶ μὴ λυπῶτε τὸ Πνύ-
μα τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ
ἰσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπο-
λυτρώσεως.

31 Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς
καὶ ὀργὴ καὶ νεῦνη καὶ βλασ-
φημία ἀρῇτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν
πάσῃ κακίᾳ·

32 Γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους
χρηστοὶ, εὖσπλαγχοι, χαρι-
ζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ
Θεὸς ἐν Χριστῷ ἔχαιρετε ὑ-
μῖν.

ΚΕΦ. ε'. 5.

1 ΓΙΝΕΣΘΕ οὖν μιμηταὶ
τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά·

2 Καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγά-
πῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγά-
πησεν ἡμᾶς, καὶ παρὶδωκεν ἑαυ-
τὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ
θυσίαν, τῇ Θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας.

3 Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, (καθὼς περίπαι ἀγίαις,)

4 Καὶ αἰσχροσύνη, καὶ μερολογία, ἢ εὐτραπεία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα· ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία.

5 Τοῦτο γάρ ἐστι γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὃς ἐστὶν ἰδωλόλατρες, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.

6 Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κεναῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

7 Μὴ οὖν γίνεσθι συμμέτοχοι αὐτῶν.

8 Ἦτι γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ ὡς τίνα φωτὸς περιπατεῖτε·

9 (Ὁ γὰρ φωτὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθῇ συνήθειᾳ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ·)

10 Δοκιμάζοντες τί ἐστὶν ἐνάριστον τῷ Κυρίῳ·

11 Καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε ταῖς ἔργοις· τοῖς ἀκάρεσι τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἰλιγνύετε.

12 Τὰ γὰρ κρυφὰ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν, αἰσχροὶ ἐστί καὶ λέγειν.

13 Τὰ δὲ πάντα, ἰλιγχνόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς, φανεροῦ-

ται· πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον, φῶς ἐστί.

14 Διὸ λέγει Ἐγείρε ὁ καθ' ἑαυτὸν, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσου σοὶ ὁ Χριστός.

15 Βλέπεται οὖν, πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε· μὴ ὡς ἄσσοι, ἀλλ' ὡς σοφοί·

16 Ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι.

17 Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθι ἄφρονες, ἀλλὰ συνίνατε τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου.

18 Καὶ μὴ μεθύσκεσθαι οἶνον, ἐν ᾧ ἐστὶν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθαι ἐν Πνιύματι,

19 Ἀλαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ·

20 Εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ Θεῷ καὶ Πατρί·

21 Ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ·

22 Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίῳι ἀνδράσι ὑποτάσσεσθαι, ὡς τῷ Κυρίῳ·

23 Ὅτι ἀνὴρ ἐστὶ κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας· αὐτὸς ἐστὶ σωτὴρ τοῦ σώματος.

24 Ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτω

καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίαις ἀνδράσιν ὡς ταντί.

25 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἀγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς,

26 ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι·

27 ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς ἑαυτῷ ἰδέξιν τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσιν στίλοι ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν ταιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος.

28 Οὕτως ἐφίλουν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ·

29 Οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἠμίσησιν, ἀλλ' ἐκτρίβει καὶ θέλει αὐτήν καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν·

30 Ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ.

31 Ἀπὸ τούτου, καταλείψω ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

32 Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν· ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

33 Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἑα, ἑαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ὡς ἑαυτόν· ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

ΚΕΦ. ε'. 6.

1 ΤΑ' εἶκτα, ὑπακούετε τοῖς κυνῶσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ· τοῦτο γὰρ ἐστὶ δίκαιον.

2 Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα· (ἔτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη, ἐν ἐπαγγελίᾳ.)

3 Ἴνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἴσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.

4 Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ εἶκτα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νομοσίᾳ Κυρίου.

5 Οἱ δούλοι, ὑπακούετε τοῖς κυρίαις καθὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ·

6 Μὴ καθ' ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάριστοι, ἀλλ' ὡς δούλοι τοῦ Χριστοῦ, ποιῶντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς,

7 Μὴ ἐν ὀφθαλμοῖς δουλεύοντες, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις·

8 Εἰδότες, ὅτι ὁ ἰάν τις ἑαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο ποιεῖται παρὰ Κυρίου, ὥςτις δούλος, ὥςτις ἐλευθέρους.

9 Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτοὺς, ὡςτις

τὴν ἀπειλήν· ἰδότες, ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστι παρ' αὐτοῦ.

10 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἰνδυναμούσθι ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῇ κρείττι τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

11 Ἐνδύσασθι τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδικὰς τοῦ διαβόλου·

12 Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας, ἐν τοῖς ἰπουρανοῖς.

13 Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στήναι.

14 Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἰνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης,

15 Καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἰταυμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης·

16 Ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πιπυρωμένα σβίβει·

17 Καὶ τὴν περιεμφαλίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθι, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ·

18 Διὰ πάσης προσευχῆς καὶ διήσεις προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι· καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσπαρτηρήσει καὶ διήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων,

19 Καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνείξῃ τοῦ στόματος μου, ἐν παρήσειᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου,

20 Ὅτι ἐπὶ οὗ περιβιύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῇ παρήσειάσωμαι, ὥς δεῖ με λαλῆσαι.

21 Ἵνα δὲ ἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμὲ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσω· Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ·

22 Ὅν ἱκετεύω πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γινῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλίσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

23 Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

24 Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ·

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Τιμόθεος, δοῦ-
λοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς
ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοῖς
οὄσιν ἐν Φιλίπποις, σὺν ἐπι-
σκόποις καὶ διακόνοις·

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μού
ἐπὶ πάσῃ τῇ μνησίᾳ ὑμῶν·

4 Πάντοτε ἐν πάσῃ διήσει
μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, μετὰ
χαρὰς τὴν δίησιν ποιούμενος·

5 Ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς
τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡ-
μέρας ἄχρι τοῦ νῦν·

6 Πειποθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι
ὁ ἱναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἁ-
γαθόν, ἐπιτιλίσκει ἄχρις ἡμέρας
Ἰησοῦ Χριστοῦ·

7 Καθὼς ἐστὶ δίκαιον ἡμοῖ
τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν,
διὰ τὸ ἔχιν με ἐν τῇ παρδίᾳ
ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς δισμοῖς μου
καὶ τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βιβαιώ-

σει τοῦ εὐαγγελίου, συγκατα-
νοῦς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς
ὄντας.

8 Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ
Θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς
ἐν σπλάγχχνις Χριστοῦ Ἰησοῦ.

9 Καὶ τοῦτο προσεύχομαι,
ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον
καὶ μᾶλλον περισσίσῃ ἐν ἐπι-
γνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει·

10 Εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς
τὰ διαφύροντα, ἵνα ᾗτε εἰλικρι-
νεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν
Χριστοῦ,

11 Πιπληρωμένοι καρπὸν
δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ Χρισ-
τοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ.

12 Γινώσκων δὲ ὑμᾶς βού-
λομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ'
ἐμὲ μᾶλλον εἰς πρὸςκοπὴν τοῦ
εὐαγγελίου ἠλέησεν·

13 Ὡστε τοὺς δισμούς μου
φανερὺς ἐν Χριστῷ γινίσθαι ἐν
ὅλῃ τῇ πραιτωρίᾳ καὶ τοῖς λαι-
ποῖς πᾶσι,

14 Καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ, πιπαιθότας τοῖς δισμοῖς μου, περισσοτέρως τολμᾶν ἀφάβως τὸν λόγον λαλεῖν.

15 Τινες μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν.

16 Οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης, εἰδότες, ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κῆμαι·

17 Οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας, τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν οὐχ ἀγνῶς, οἵτινες θλίψιν ἐπιφέρειν τοῖς δισμοῖς μου.

18 Τί γάρ; πλὴν παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται· καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι.

19 Οἶδα γὰρ, ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν διήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

20 Κατὰ τὴν ἀπακαρδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου.

21 Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν, Χριστὸς, καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος.

22 Εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἰρήσομαι, οὐ γνωρίζω.

23 Συνίχομαι δὲ ἐν τῶν δύο,

τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι, καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι· πολλῇ γὰρ μᾶλλον κερύσσειν·

24 Τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκί, ἀναγκασιώτερον δι' ὑμᾶς.

25 Καὶ τοῦτο πιπαιθῶς οἶδα, ὅτι μὲν καὶ συμπαραμεινῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως·

26 Ἴνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσέη ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἡμοῖς, διὰ τῆς ἡμῶν παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς.

27 Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθαι, ἵνα, εἴτε ἰδὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπὸν, ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθροῦντες τῇ πίστι τοῦ εὐαγγελίου.

28 Καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων· ἥτις ἐστὶν αὐτοῖς ἰνδιεξις ἀπωλείας, ὑμῖν δὲ σωτηρίας· καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ·

29 Ὅτι ὑμῖν ἰχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν·

30 Τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες, οἷον ἴδτε ἐν ἡμοῖς, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἡμοῖς.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία πνεύματος,

ἢ τῆς σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί.

2 Πληρώσατέ μου τὴν χάριν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῇτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμφυχοι, τὸ ἰσφρονοῦντες·

3 Μηδὲν κατὰ κρίβειαν ἢ κινδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἀγαπᾶμεν ὑπερέχοντας ἑαυτῶν·

4 Μὴ τὰ ἑαυτῶν ἱκαστος σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἱκαστοι·

5 Τοῦτο γὰρ φρονίσθω ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,

6 Ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ,

7 Ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσεν, μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος,

8 Καὶ σχήματι ὑβριδὲς ὡς ἄνθρωπος· ἱταπεινώσεν ἑαυτόν, γινόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.

9 Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερέψωσεν, καὶ ἑχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πάντων ὀνομα·

10 Ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πάντες γόνου κάμψῃ ἰσχυραίων καὶ ἰσχυρίων καὶ παταχθόνων,

11 Καὶ πάντα γλῶσσα ἑξομολογήσεται, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς.

12 Ὡς, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ

ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνοι, ἀλλὰ νῦν πολλῶ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν καταγνάξισθε·

13 Ὁ Θεὸς γὰρ ἵστιν ὁ ἰσχυρῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλει καὶ τὸ ἰσχυρῶν, ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας.

14 Πάντα ποιῶσι χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν·

15 Ἵνα γίνῃσθε ἄμειμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τίκτω Θεοῦ ἀμώματα ἐν μίσῳ γενιᾶς σκολιᾶς καὶ δισπραμμένης· ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φασγῆρις ἐν κόσμῳ,

16 Λόγον ζωῆς ἰσέχοντες· εἰς καύχημα ἡμῶν εἰς ἡμέρας Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κινὸν ἰδραμον, οὐδὲ εἰς κινὸν ἐκασίπασα.

17 Ἀλλ' εἰ καὶ σπίνδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πάντιν ὑμῖν·

18 Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμῖς χαίρετε, καὶ συγχαίρετέ μου.

19 Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, Τιμόθειον ταχίως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα ἀγῶ ἐν ψυχῷ, γνὼς τὰ περὶ ὑμῶν.

20 Οὐδὲνα γὰρ ἔχω ἰσχύον, ὅστις γνωρίσῃς τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει·

21 Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

22 Τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκει, ὅτι, ὡς πατρὶ τίκ-

νοι, σὺν ἡμοῖς ἰδοῦλυσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον.

23 Τοῦτον μὲν οὖν ἰλπίζω πείμψαι, ὡς ἂν ἀπὶ δώ τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξαυτῆς·

24 Πίπειθα δὲ ἐν Κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς ταχίως ἐλεύσεται.

25 Ἀναγκάσιον δὲ ἠγησάμην, Ἐπαφροδίτην τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον, καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πείμψαι πρὸς ὑμᾶς·

26 Ἐπιυδὴ ἱπποβοῶν ἢ πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδελμονῶν, διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθίησι.

27 Καὶ γὰρ ἠσθίησι παραπλήσιοι θανάτῳ· ἀλλ' ὁ Θεὸς αὐτὸν ἠλίησιν· οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν, ἵνα μὴ λύπη ἐπὶ λύπῃ σχῶ.

28 Σπουδαιοτέρως οὖν ἔπιμψα αὐτὸν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν, χαρῆται, καὶ γὰρ ἀλυπότερος ὤ.

29 Προσδέχισθε οὖν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε·

30 Ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἠγγισι, παραβολισάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρὸς με λειτουργίας.

χαίρει ἐν Κυρίῳ· τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν, ἡμοῖς μὲν οὐκ ἐκνηρὸν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.

2 Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακούς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν·

3 Ἡμεῖς γὰρ ἴσμεν ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι Θεῷ λατρεύοντες, καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες·

4 Καίποτε ἰγὼ ἔχων πεισίσθησιν καὶ ἐν σαρκί. Ἐἴ τις δοκῇ ἄλλος πεισισθῆναι ἐν σαρκί, ἰγὼ μᾶλλον·

5 Περιτομή ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμὴν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος.

6 Κατὰ ζῆλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γινόμενος ἁμαρτωτός.

7 Ἀλλ' ἅπαντα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἠγναι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν.

8 Ἀλλὰ μὲν οὖν καὶ ἠγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερίχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, (δι' ὃν τὰ πάντα ἔζημιώθην, καὶ ἠγοῦμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα Χριστὸν περιδῶσω,

9 Καὶ ὑρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἡμῖν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστιν Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστι·)

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΤΟ' λοιπόν, ἀδελφοί μου,

10 Τοῦ γινῶναι αὐτὸν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενοι τῇ θανάτῳ αὐτοῦ,

11 Εἴπωσι καταντήσω εἰς τὴν ἑξανάστασιν τῶν νεκρῶν.

12 Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ ἤδη τιτιλιώμαρ διώκω δις· εἰ καὶ καταλάβω, ἵφ' ᾧ καὶ πατιλήφθην ὑπὸ Χριστοῦ.

13 Ἀδελφοί, ἰγὼ ἑμαυτὸν οὐ λογιζομαι πατιληφῖναι

14 Ἐν δὲ, τὰ μὲν ἐπίσω ἱπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἑμπροσθέν ἱπικτινόμενος, κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

15 Ὅσα οὖν τίλλω, τοῦτο φρονῶμι καὶ εἴ τι ἰτέρως φρονῶμι, καὶ τοῦτο ὁ Θεὸς ὑμῖν ἀπακαλύψι.

16 Πλὴν εἰς ὃ ἰφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν.

17 Συμμιμηταί μου γίνεσθι, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτω περιπατοῦντας καθὼς ἔχεται τύπον ἡμᾶς.

18 Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς πολλαῖς ἑλισγοῖς ὑμῖν, τῶν δὲ καὶ κλαίων λίγω, τοὺς ἰχθεοὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ.

19 Ὡς τὸ τίλος ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγνια φρονεῦντες.

20 Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ Σωτῆρα ἀπικαυχόμεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν,

21 Ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἰέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ πάντα.

ΚΕΦ. δ'. 4.

1 Ὡς τε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἱπιπόδοι, χαρὰ καὶ στίφανός μου, οὕτω στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί.

2 Εὐδοκίαν παρακαλῶ, καὶ Συντύχην παρακαλῶ, τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ.

3 Καὶ ἱερῶ καὶ εἰ, σύζυγι γήσει, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήλθυσάν μοι, μετὰ καὶ Κλήμεις καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.

4 Χαίρειτε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἱερῶ, χαίρειτε.

5 Τὸ ἐπιικεῖς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Ὁ Κύριος ἰγγύς.

6 Μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δέησει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζεσθαι πρὸς τὸν Θεόν.

7 Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ

ὑπερίχουσα πάντα νοῦν, φρουρήσου τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

8 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα ἴστιν ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγιά, ὅσα προσφιλή, ὅσα εὐφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε.

9 Ἄ καὶ ἱμάθετε καὶ παραλάβετε, καὶ ἠκούσατε καὶ ἰδίετε ἐν ἱμοῖ, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἴσται μετ' ὑμῶν.

10 Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἤδη ποτὶ ἀνθάλσκει τὸ ὑπὲρ ἱμοῦ φρονιῦν ἐφ' ᾧ καὶ ἰφρονωῖτε, ἡκαιρεῖσθε δι'.

11 Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἴμαθον, ἐν οἷς εἰμι, αὐτάρεκτος εἶναι.

12 Οἶδα καὶ ταπεινωῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι, καὶ χορηγέσθαι καὶ πυνᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι.

13 Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ.

14 Πλὴν καλῶς ἰσκησάσθαι, συγκοινωνήσαντίς μου τῇ θλίψει.

15 Οἶδατι δὲ καὶ ὑμεῖς, Φι-

λιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐναγγελίου, ὅτι ἐξηλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκπλήσια ἰκοινώθησιν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως, εἰ μὴ ὑμῖς μόνον.

16 Ὅτι καὶ ἐν Θισσαλονίᾳ καὶ ἄπαξ καὶ δις εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε.

17 Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλειοτάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν.

18 Ἀπίχω δὲ πάντα, καὶ περισσεύω· πληθύνωμαι, διζήμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσμήν ἐνοδίας, θυσίαν δικτὴν, ἐνδύστον τῷ Θεῷ.

19 Ὁ δὲ Θεὸς μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

20 Τῷ δὲ Θεῷ καὶ Πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

21 Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἱμοῖ ἀδελφοί.

22 Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός,

2 Τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν.

3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε, περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι,

4 Ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους,

5 Διὰ τὴν ἰλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῇ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου,

6 Τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἵστι καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπίγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ·

7 Καθὼς καὶ ἠμάθητε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ·

8 Ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.

9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παύομεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι, καὶ αἰτούμενοι, ἵνα πληρωθῇ τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ·

10 Περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκίαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ·

11 Ἐν πάσῃ δυνάμει δυνατούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομνην καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς·

12 Εὐχαριστοῦντες τῷ Πατρὶ τῷ ἰκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν

μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων
ἐν τῷ φωτί·

13 Ὃς ἱρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς
ἰξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετ-
ίστησιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Τίου τῆς ἀγάπης αὐτοῦ·

14 Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπο-
λύτρωσιν, τὴν ἄφισιν τῶν ἁμαρ-
τιῶν·

15 Ὃς ἵστιν ἐκὼν τοῦ Θεοῦ
τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης
κτίσεως·

16 Ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ
πάντα, τὰ ἐν ταῖς οὐρανοῖς καὶ
τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ
τὰ ἀόρατα, ἵτι θρόνοι, ἵτι κυ-
ριότητες, ἵτι ἀρχαί, ἵτι ἰξου-
σίας· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ
εἰς αὐτὸν ἐκτίσται·

17 Καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάν-
των, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ
συνίστησι·

18 Καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ
τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας·
ὃς ἵστιν ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ
τῶν νεκρῶν, ἵνα γίνηται ἐν πᾶ-
σιν αὐτὸς πρωτεύων·

19 Ὅτι ἐν αὐτῷ ὑπόκειται
πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι,

20 Καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλ-
άξαι τὰ πάντα εἰς αὐτὸν, ἐι-
ρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος
τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ,
ἵτι τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἵτι τὰ ἐν
ταῖς οὐρανοῖς.

21 Καὶ ὑμᾶς, ποτὶ ὄντας
ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἰχθρὺς
τῇ διανοίᾳ ἐν ταῖς ἔργοις τοῖς

πονηρεῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλα-
ξι·

22 Ἐν τῷ σώματι τῆς σαρ-
κὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, πα-
ραστήσας ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἁμώ-
μους καὶ ἀνεγκλήτους κατινώ-
πιον αὐτοῦ·

23 Εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστι
τιθιμελιωμένοι καὶ ἰδραῖοι, καὶ
μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλ-
πίδος τοῦ ἐπαγγελίου οὗ ἠκού-
σατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ
τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν·
οὗ ἠγιόμην ἐγὼ Παῦλος διά-
κονος.

24 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθή-
μασιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀντανα-
πληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλί-
ψιων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί
μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ,
ὃ ἵστιν ἡ ἐκκλησία·

25 Ἡς ἠγιόμην ἐγὼ διάκο-
νος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ
Θεοῦ τὴν δοθῆσάν μοι εἰς ὑμᾶς,
πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,

26 Τὸ μυστήριον τὸ ἀποκί-
κρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ
ἀπὸ τῶν γενιῶν· νυνὶ δὲ ἱφαι-
ρώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ·

27 Οἷς ἠθέλησιν ὁ Θεὸς γνω-
ρίσαι, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης
τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς
ἔθνεσιν, ὃς ἵστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν,
ἡ ἐλπίς τῆς δόξης·

28 Ὃν ἡμεῖς καταγγέλλο-
μεν, ιουδαϊστῶντες πάντα ἄνθρω-
ποι, καὶ διδάσκοντες πάντα ἄν-
θρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα πα-

ρασθήσωμεν πάντα ἄνθρωποι
τίλμειν ἐν Χριστῷ.

29 Εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, ἀγωνι-
ζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ
τοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῶν ἐν
δυνάμει.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ΘΕΛΩ γὰρ ὑμᾶς εἰδῖναι,
ἥλικον ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν
καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ ὅσοι
οὐχ ἰωράκασιν τὸ πρόσωπόν μου
ἐν σαρκί.

2 Ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρ-
δίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντες ἐν
ἀγάπῃ καὶ εἰς πάντα πλεῖστον
τῆς πληροφορίας τῆς συνέσιως,
εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ
Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ τοῦ Χρισ-
τοῦ.

3 Ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θη-
σαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώ-
σιως ἀπόκρυφοι.

4 Τοῦτο δὲ λίγω, ἵνα μὴ τις
ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθαν-
ολογίᾳ.

5 Εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ᾤ-
πιμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν
ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων
ὑμῶν τὴν τάξιν, καὶ τὸ στιβαρ-
μα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως
ὑμῶν.

6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν
Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν
αὐτῷ περιπατεῖτε,

7 Ἐρριζωμένοι καὶ ἰσχυροδο-
μούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ βιβαιοῦ-

μνοι ἐν τῇ πίστι, καθὼς ἰδι-
δάχθητε, περισσιύοντες ἐν αὐτῇ
ἐν εὐχαριστίᾳ.

8 Βλέπετε, μὴ τις ὑμᾶς ἴσ-
ται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλο-
σοφίας καὶ κινήσεως ἀπάτης, κατὰ
τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων,
κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου,
καὶ οὐ κατὰ Χριστόν.

9 Ὅτι ἐν αὐτῇ κατακλιῖ πᾶν
τὸ πλῆρωμα τῆς θεότητος σω-
ματικῶς,

10 Καί ἐστι ἐν αὐτῇ πικλη-
ρωμένοι· ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πά-
σης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας.

11 Ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε
περιτομῇ ἀχειροποιήτῃ, ἐν τῇ
ἀπικλύσει τοῦ σώματος τῆς
σαρκὸς, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ
Χριστοῦ,

12 Συνταφίντες αὐτῷ ἐν τῷ
βαπτίσματι ἐν ᾧ καὶ συνεγέρ-
θητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνε-
ργίας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἡγείσαντος
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

13 Καὶ ὑμᾶς, νεκροὺς ὄντας
ἐν τοῖς παραπτώμασι καὶ τῇ
ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν,
συνεζωοποίησι σὺν αὐτῷ, χαρι-
σάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παρα-
πτώματα.

14 Ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡ-
μῶν χειρόγραφοι τοῖς δόγμασιν,
ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ
ἔρεκεν ἐκ τοῦ μίσου, προσηλώ-
σας αὐτὸ τῇ σταυρῷ.

15 Ἀπικδυσάμενος τὰς ἀρ-
χὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, ἰδωγμέ-

τισιν ἐν παῖρησίᾳ, θριαμβιώσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.

16 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσῃ ἢ ἐν πόσῃ, ἢ ἐν μίρῃ ἱερῆς ἢ νομηνίας ἢ σαββάτων.

17 Ἄ ἵστι σιλᾷ τῶν μιλόντων, τὸ δὲ σῶμα Χριστοῦ.

18 Μηδὲς ὑμᾶς καταβραβεύσῃ, θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκίᾳ τῶν ἀγγέλων, ἀ μὴ ἰσχύει ἱμβατεύειν, εἰκὴ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νεὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,

19 Καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα, διὰ τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἰπικχορηγούμενον καὶ συμβιβάζομενον, αὐξῇ τὴν αὐξήσιν τοῦ Θεοῦ.

20 Εἰ ἀπειθάνει σὺν Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθι.

21 Μὴ ᾤψῃ, μηδὲ γιγῃ, μηδὲ θίγῃ;

22 (Ἄ ἵστι πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει,) κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων.

23 Ἄτινά ἵστι λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἰσιλοθησκίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφιδία σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι, πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκὸς.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 Εἰ' οὖν ἐστηγίεσθαι τῷ

Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖται, οὗ ὁ Χριστὸς ἵστι ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος.

2 Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ γῆς γῆς.

3 Ἀπειθάνει γὰρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κίκερπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ.

4 Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθι ἐν δόξῃ.

5 Νικρῶσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν, τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις ἵστι ἰδωλολατρεία.

6 Δι' αὗτε ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

7 Ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς.

8 Νυνὶ δὲ ἀπέθεσθαι καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐν τοῦ στόματος ὑμῶν.

9 Μὴ ψεύδεσθαι εἰς ἀλλήλους ἀπικδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἀνθρώπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ,

10 Καὶ ἰνδυσάμενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν.

11 Ὅπου οὐκ ἔστι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος· περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία· βάρβαρος, Σκύθης· δοῦ-

λος, ἐλευθέρους· ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός.

12 Ἐνδύσασθι οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἁγιοὶ καὶ ἀγαπημένοι, σπλάγχνα ἐκτιθεμένου, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραΰτητα, μακροθυμίαν·

13 (Ἀντιχόμενοι ἀλλήλων, καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ὡς ἡμεῖς πρὸς σιν ἐχρημοφῆν· καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν, ὅτε καὶ ἡμεῖς)

14 Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἣτις ἐστὶ σύνδισμος τῆς τιμιότητος·

15 Καὶ ἡ ἐρέτη τοῦ Χριστοῦ βραβυνέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἡμῶν σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε.

16 Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἰναικίτω ἐν ὑμῖν πλουσίως· ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες, καὶ νοθεύοντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ Θεῷ·

17 Καὶ πᾶν ὃ, τι ἂν ποιῆτε, ἐν λόγῳ ᾧ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ δι' αὐτοῦ.

18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ.

19 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς.

20 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα τοῦτο γὰρ ἐστὶν εὐάριστον ἐν Κυρίῳ.

21 Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν.

22 Οἱ δούλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείᾳ, ὡς ἀνθρωπάρεστοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ, φοβούμενοι τὸν Κύριον·

23 Καὶ πᾶν ὃ, τι ἂν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις·

24 Εἰδότες, ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας· τῷ γὰρ Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε·

25 Ὁ δὲ ἀδικῶν κομιῶται ὃ ἠδίκησεν· καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία.

ΚΕΦ. δ. 4.

1 Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρίχισθε, εἰδότες, ὅτι καὶ ἡμεῖς ἔχουμε Κύριον ἐν οὐρανοῖς.

2 Τῇ προσυχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ, ἐν εὐχαριστίᾳ·

3 Προσυχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα, ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, ὃ καὶ διδимаί.

4 ἵνα φανερώσω αὐτὸ, ὡς
δι' ἡμῶν λαλήσῃ.

5 Ἐν σοφίᾳ περιπατοῦτε
πρὸς τοὺς ἱερωτάτους, τὸν καιρὸν ἱερα-
γοραζόμενοι.

6 Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε
ἐν χάριτι, ἅλατι ἡρτυμένους,
εἰδέναι πῶς δι' ὑμᾶς ἐν ἑκάστῃ
ἀποκριθῆσθαι.

7 Τὰ κατ' ἡμῶν πάντα γνω-
ρίσει ὑμῖν Τυχικός ὁ ἀγαπητὸς
ἀδελφός καὶ πιστὸς διάκονος
καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ.

8 Ὅν ἐπιστολῇ πρὸς ὑμᾶς
εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γινῇ τὰ περὶ
ὑμῶν, καὶ παρακαλῇ τὰς
καρδίας ὑμῶν.

9 Σὺν Ὁσησίῳ τῇ πιστῇ
καὶ ἀγαπητῇ ἀδελφῇ, ὅς ἐστιν
ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωριῶσι
τὰ ὧδε.

10 Ἀσπάξεται ὑμᾶς Ἀρίσ-
ταρχος ὁ συναιχμαλώτός μου,
καὶ Μάρκος ὁ ἀνιψιὸς Βαρνά-
βα, περὶ οὗ ἡλάβητε ἐντολὰς·
(ὡς ἰδὼν πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε
αὐτόν).

11 Καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος
Ἰούστος· οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς·
οὗτοι μόνον συνεργοὶ εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες
ἠγινώθησάν μοι παρεργαία.

12 Ἀσπάξεται ὑμᾶς Ἐ-
παφρόδιτος, ὁ ἐξ ὑμῶν δούλος Χρισ-
τοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑ-
πὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς,
ἵνα στήνῃ τίλιμοι καὶ πλη-
ρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ
Θεοῦ.

13 Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ,
ὅτι ἔχει πολὺν πόνον ὑπὲρ ὑμῶν,
καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τῶν
ἐν Ἱεραπόλει.

14 Ἀσπάξεται ὑμᾶς Λου-
κᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς, καὶ
Δημᾶς.

15 Ἀσπασαθε τοὺς ἐν Λαο-
δικείᾳ ἀδελφούς, καὶ Νυμφῶν,
καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκ-
κλησίαν.

16 Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ
παρ' ὑμῶν ἡ ἐπιστολὴ, ποιή-
σατε, ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικείᾳ
ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν
ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς
ἀναγνῶτε.

17 Καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ·
Βλέπει τὴν διακονίαν ἣν παρί-
λαβεις ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν
πληρῶς.

18 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ
χερὶ Παύλου. Μετρησύνεστί
μου τῶν δισμῶν. Ἡ χάρις
μετ' ὑμῶν.

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ

ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικίων ἐν Θεῷ Πατρὶ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, ἐνὶ τῇ ἐλπίδι ὑμῶν ποιοῦμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν,

3 Ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν.

4 Εἰδότες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν.

5 Ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ

μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν Πνεύματι ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ· καθὼς οἶδατε οἱ ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς.

6 Καὶ ὑμῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου, διδάσκοντες τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος ἁγίου.

7 Ὡστε γινίσθαι ὑμᾶς τυπούς πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ.

8 Ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου εὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελέλυθεν ὥστε μὴ χρεῖαν ἡμᾶς ἔχιν λαλεῖν τι.

9 Αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν, ὅσοιαν εἰσόδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς

πιστρέψατι πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν ἰδῶλων, δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ,

10 Καὶ ἀναμένειν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν, τὸν βυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ΑΥΤΟΙ' γὰρ οἶδατι, ἀδελφοί, τὴν εἰσοδὸν ἡμῶν εἰς τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν·

2 Ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς οἶδατι, ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῇ ἀγῶνι.

3 Ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε ἐν δόλῳ·

4 Ἀλλὰ καθὼς διδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἄνθρωποις ἀρεσκοῦντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν.

5 Οὕτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ πολακίας ἠγινήθημεν, καθὼς οἶδατι· οὔτε ἐν προφάσει πλειονείας, Θεὸς μάρτυς·

6 Οὕτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν, οὔτε ἀπ' ἄλλων (δυνάμενοι ἐν βί-

αι εἶναι, ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι·)

7 Ἀλλ' ἠγινήθημεν ἥπιοι ἐν μίσῳ ὑμῶν. Ὡς ἂν τροφὸς θάλῃ τὰ ἱαυτῆς τέκνα,

8 Οὕτως, ἡμιρρόμενοι ὑμῶν, εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἱαυτῶν ψυχὰς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γιγίνεσθαι.

9 Μνημονεύετε γὰρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τίνα ὑμῶν, ἐκπεύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ.

10 Ὑμῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεὸς, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀρίμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἠγινήθημεν·

11 Καθάπερ οἶδατι, ὡς ἴστα ἱκανοὶ ὑμῶν, ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ, παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι,

12 Καὶ μαρτυρούμενοι εἰς τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ, τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

13 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ Θεοῦ, ἰδίξασθε, οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ, καθὼς ἴστιν ἀληθῶς, λόγον Θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν.

14 Ὑμῖς γὰρ μιμηταὶ ἐ-
γενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκπλη-
σιῶν τοῦ Θεοῦ τῶν οὐρῶν ἐν τῇ
Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι
τὰ αὐτὰ ἐπάβητε καὶ ὑμεῖς
ὡς τῶν ἰδίων συμφυλιτῶν, καθ-
ὼς καὶ αὐτοὶ ὡς τῶν Ἰουδαί-
ων.

15 Τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀ-
ποκρινάμενον Ἰησοῦν καὶ τοὺς
προφῆτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάν-
των, καὶ Θεῷ μὴ ἀρισπύοντων,
καὶ πάσιν ἀνθρώποις ἐναντίων.

16 Καλυπτόμενοι ἡμᾶς τοῖς
ἴδιοις λαλήσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς
τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς
ἀμαρτίας πάντοτε. Ἐφθασε
δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ἐργὴ εἰς τέλος.

17 Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί, ἀπ-
ορριπνομένοις ἀφ' ὑμῶν πρὸς
καιρὸν ὥρας, προσάψω, οὐ κατ-
δίκα, περισσοτέρως ἐκπορεύομε-
θα τὸ πρόσσωπον ὑμῶν ἰδοὺν ἐν
πολλῇ ἰσχυρίᾳ.

18 Διὸ ἠθέλησαμεν ἰλθῆναι
πρὸς ὑμᾶς, (ὡς μὲν Παῦλος,) καὶ
ἀπαξ καὶ δις· καὶ ἐνέκο-
ψιν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς.

19 Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπίς ἢ
χαρὰ ἢ στίφανος καυχήσεως,
ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς, ἔμπροσθεν
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρισ-
τοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ;

20 Ὑμῖς γὰρ ἴσθι ἡ δόξα
ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΔΙΟ' μηκέτι στίγοιτε,

εὐδοκήσαμεν καταλυθῆναι ἐν
Ἀθήναις μόνοι,

2 Καὶ ἐπίμψαμεν Τιμόθεον,
τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ συνεργὸν
τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ εὐαγγελίᾳ τοῦ
Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς
καὶ παρακαλῆσαι ὑμᾶς ὑπὲρ
τῆς πίστεως ὑμῶν,

3 Τῷ μηδὲνα σκίσεσθαι ἐν
ταῖς θλίψεσι ταύταις· (αὐτοὶ
γὰρ οἶδασι, ὅτι εἰς τοῦτο κί-
μεθα·

4 Καὶ γὰρ ὅτι πρὸς ὧρας
ἡμῖν, προεβόημεν ὑμῖν, ὅτι
μίλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ
ἐγένετο καὶ οἶδασι·)

5 Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ μηκέτι
στήγοιτε, ἐπίμψα εἰς τὸ γῶμαι
τὴν πίστιν ὑμῶν, μήπως ἐπι-
ρασιν ὑμᾶς ὁ πυράζων, καὶ εἰς
κινὸν γίνηται ὁ κόπος ἡμῶν.

6 Ἄρτι δὲ, ἰλθόντες Τιμο-
θεοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν, καὶ
εὐαγγελισαμένους ἡμῖν τὴν πω-
στὴν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ
ὅτι ἔχετε μερίαν ἡμῶν ἀγαθὴν
πάντοτε, ἐκποιοῦντες ἡμᾶς
ἰδοὺν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὁ-
μᾶς·

7 Διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν,
ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ
θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν, διὰ
τῆς ὑμῶν πίστεως·

8 Ὅτι νῦν ζῶμεν, ἵνα ὑμεῖς
στήκητε ἐν Κυρίῳ.

9 Τίνα γὰρ ἐν χαριστίᾳ δυ-
νάμιθα τῷ Θεῷ ἀνταποδῶναι
περὶ ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ

ἢ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν;

10 Νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπρισσοῦ δίομενοι εἰς τὸ ἰδίον ὑμῶν τὸ πρόσωπον, καὶ καταγίγασαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν.

11 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατισθύναι τὴν δδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς.

12 Ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμῖς εἰς ὑμᾶς.

13 Εἰς τὸ στηρίζαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγνωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

ΚΕΦ. δ. 4.

1 ΛΟΙΠΟΝ οὖν, ἀδελφοί, ἰρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δι' ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρίσκειν Θεῷ, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον.

2 Οἶδατε γὰρ, τίνας παραγγελίας ἰδῶκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

3 Τοῦτο γὰρ ἵστι βίλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀγιασμὸς ὑμῶν ἀπέχισθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας.

4 Εἶδναι ἵναστοι ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἀγιασμῷ καὶ τιμῇ,

5 Μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας, καθάπερ καὶ τὰ ἴδιον τὰ μὴ εἰδῶτα τὸν Θεόν.

6 Τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· διότι ἔπδικος ὁ Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὰ καὶ προείπομεν ὑμῖν καὶ διημαρτυρέμεθα.

7 Οὐ γὰρ ἐκάλειεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἀγιασμῷ.

8 Τοναροῦν ὁ ἀδελφῶν, οὐκ ἄνθρωπον ἀδελφῷ, ἀλλὰ τὸν Θεόν, τὸν καὶ δόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ἡμᾶς.

9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας, οὐ χρεῖαν ἔχειτε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμῖς θεοδιδάκτοί ἵστι εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους.

10 Καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον.

11 Καὶ φιλοτιμιῦσθαι ἡσυχάζειν, καὶ κρέσσιν τὰ ἴδια, καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὰ ὑμῖν παραγγείλαμεν.

12 Ἴνα περιπατῇτε ἐν ἡσυχίᾳ πρὸς τοὺς ἕξω, καὶ μηδενὸς χρεῖαν ἔχητε.

13 Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κικου-

μημίαν, ἵνα μὴ λυπήσθῃ, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἰλπίδα.

14 Εἰ γὰρ πιστεύομεν, ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ, ἄξι σὺν αὐτῷ.

15 Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλυπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας.

16 Ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν πτερυγίοις, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ, ἀναστήσονται πρῶτον.

17 Ἐπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλυπόμενοι, ἅμα σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς αἴρα· καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἰσόμεθα.

18 Ὡςτι παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

ΚΕΦ. ε΄. 5.

1 ΠΕΡΙ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρειᾶν ἔχει ὑμῖν γράφισθαι.

2 Αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἶδατε, ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου, ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ, οὕτως ἔρχεται.

3 Ὅταν λέγωσιν· Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια· τότε αἰφνίδιος

αὐτοῖς ἐφίσταται ὁλεθρὸς, ὥς περ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἰχθύος· καὶ οὐ μὴ ἐκφύγῃσιν.

4 Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοί, οὐκ ἵστέ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ.

5 Πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱὸς φωτός ἐστέ καὶ υἱὸς ἡμέρας· οὐκ ἴσμεν νυκτὸς, οὐδὲ σκότους.

6 Ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν.

7 Οἱ γὰρ καθεύδοντες, νυκτὸς καθεύδουσιν· καὶ οἱ μεθυόμενοι, νυκτὸς μεθύουσιν.

8 Ἡμεῖς δὲ, ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ περιβεβληταί ἐν ἰλπίδι σωτηρίας.

9 Ὅτι οὐκ ἔθιτο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργήν, ἀλλ' εἰς ἐλεησὶν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

10 τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν· ἵνα, εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν, ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν.

11 Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε ἕως τῇ ἵνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε.

12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, καὶ δουλοῦντας ὑμᾶς,

13 καὶ ἡγυῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσεῦ ἐν ἀγάπῃ, διὰ τὴν

ἔργον αὐτῶν· εἰρημαίνετε ἐν ἰαυ-
ταῖς.

14 Παρακαλοῦμεν δι' ὑμᾶς,
ἀδελφοί, ιουθεῖτε τοὺς ἀτάκ-
τους, παραμυθίσατε τοὺς ὀλιγο-
ψύχους, ἀντίχιστε τῶν ἀσθε-
νῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάν-
τας.

15 Ὁρᾷτε, μὴ τις κακὸν
ἀντὶ κακοῦ τινὶ ἀποδῇ· ἀλλὰ
πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ
εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.

16 Πάντοτε χαίρετε.

17 Ἀδιαλείπτως προσεύ-
χισθε·

18 Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε·
τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.

19 Τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε·

20 Προφητείας μὴ ἱξουδινύ-
τε·

21 Πάντα δι' δοκιμάζετε·
τὸ καλὸν κατέχετε·

22 Ἀπὸ παντὸς ἰδους ποτη-
ροῦ ἀπέχισθε.

23 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰ-
ρήνης ἀγιαῖσαι ὑμᾶς ἐλοτελεῖ·
καὶ ἐλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα
καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀ-
μίμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
τηρηθῇ.

24 Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς,
ὃς καὶ ποιήσει.

25 Ἀδελφοί, προσεύχισθε
περὶ ἡμῶν.

26 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελ-
φοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἀ-
γίῳ·

27 Ὁρξίζω ὑμᾶς τὸν Κύ-
ριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστο-
λὴν πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἀδελ-
φοῖς.

28 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετ' ὑ-
μῶν·

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικίων ἐν Θεῷ Πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ.

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστοῦν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλησιάζει ἡ ἀγάπη ἰνδὸς ἐλπίδος πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους.

4 Ὡστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως, ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν, αἷς ἀνίσχυσθαι.

5 Ἐνδυγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε.

6 Ἐπεὶ δίκαιον παρὰ Θεοῦ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν,

7 Καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἔσονται μεθ' ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ, μετ' ἀγγέλων δυνάμει αὐτοῦ,

8 Ἐν πυρὶ φλογός, δίδόντα ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδῶσι Θεόν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῇ ἐν ἀγγελίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

9 Οἵτινες δίκην τίσουσιν, ἐλθρον αἰῶνον, ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,

10 Ὅταν ἔλθῃ ἐκδοῦσθαι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θεομαρτυρηθῆναι ἐν πᾶσι ταῖς πωτηύσεσιν, (ὅτι ἰσχυρώθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς,) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.

11 Εἰς δὲ καὶ προσευχήματα

πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ πληρώσῃ πάντας ἐνδοξίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει·

12 Ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ἘΡΩΤΩΜΕΝ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐκ' αὐτὸν,

2 Εἰς τὸ μὴ ταχίως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοός, μήτι θροῖσθαι μήτι διὰ πνεύματος, μήτι διὰ λόγου, μήτι δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνίστηται ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου.

3 Μὴ τις ὑμᾶς ἱξαπατήσῃ κατὰ μηδὲνα τροπὸν· ὅτι, ἴαν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας,

4 Ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σίβασμα, ὅστις, αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καθίσαι, ἀποδυνάμυντα ἑαυτὸν, ὅτι ἵσθι Θεός·

5 Οὐ μνημονεύει, ὅτι ἔτι ὦν

πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλιγον ὑμῖν·

6 Καὶ νῦν τὸ κατήχον οἶδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ ἑαυτοῦ καιρῷ.

7 Τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας, μόνον ὁ κατήχων ἔσθι ἕως ἐκ μίσου γίνεσθαι·

8 Καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνεμος· ὃν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ καταργήσιν τῇ ἐπιφανίᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ.

9 Οὐ ἵσθιν ἡ παρουσία, κατ' ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ, ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους,

10 Καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις· ἃν ὦν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἰδίξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς.

11 Καὶ διὰ τοῦτο πέμψιν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει·

12 ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἑληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ.

13 Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν ἐνχαριστεῖν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἵλατο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ Πνεύματος καὶ πίστιν ἀληθείας·

14 Εἰς ὃ ἐκάλεισιν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

15 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατυῖτε τὰς παραδόσεις, αἱ ἐκιδάχθητε, εἴτι διὰ λόγου εἴτι δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν.

16 Αὐτοὺς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἰλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι,

17 Παρακαλῆσαι ὑμᾶς τὰς καρδίας, καὶ στηριῖξαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΤΟ' λοιπὸν, προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχη καὶ δοξάζεται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς,

2 Καὶ ἵνα βιώσωμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις.

3 Πιστὸς δὲ ἔστιν ὁ Κύριος, ὃς στηριῖξαι ὑμᾶς καὶ φυλάξαι ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

4 Πιστεύομεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἰφ' ὑμᾶς, ὅτι αὐτὸς παραγγέλλομεν ὑμῖν, καὶ ποιῶτε καὶ ποιήσετε.

5 Ὁ δὲ Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.

6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν,

ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στείλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ πάντων ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντες, καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν, ἣν παρελάβοσαν παρ' ἡμῶν.

7 Αὐτοὶ γὰρ οἶδασι, πῶς δι' μιμῆσθαι ἡμᾶς· ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν,

8 Οὐδὲ δουρίαν ἄρτον ἰφάγομεν παρὰ τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τίνα ὑμῶν.

9 Οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δώμοιεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμῆσθαι ἡμᾶς.

10 Καὶ γὰρ, ὅτι ἡμεῖς πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παραγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μὴδὲ ἰσθίτω.

11 Ἀπούομεν γὰρ τινος περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μὴδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους.

12 Τῷ δὲ τεινύτῳ παραγγέλλομεν καὶ παρακαλῶμεν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι, τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἰσθίωσιν.

13 Ὅτι γὰρ, ἀδελφοί, μὴ ἐκκαθήσῃτε καλοποιούντας.

14 Εἰ δὲ τις οὐκ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειώσθε· καὶ μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἰτραπῇ.

15 Καὶ μὴ ὡς ἰχθρὸν ἡγίσ-
θαι, ἀλλὰ νοθεύῃτε ὡς ἀδελφόν.

16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰ-
ρήνης δόξῃ ὑμῶν τὴν εἰρήνην δια-
παντὸς ἐν παντὶ τρέφε· ὁ Κύ-
ριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

17 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἡμῇ χυ-
ρὶ Παύλου, ὃ ἵσται σημεῖον ἐν
πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω

18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡ-
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάν-
των ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΤΡΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΤΙΜΟΘΕΟΝ

ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΤ'ΑΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ
Χριστοῦ, κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ,
Σωτῆρος ἡμῶν, καὶ Χριστοῦ
Ἰησοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν,

2 Τιμοθέη γνησίῳ τέκνῳ ἐν
πίστει· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ
Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Χρισ-
τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Καθὼς παρεκάλεισά σοι
προσμῖναι ἐν Ἐφίῳ, πορευό-
μενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παρ-
αγγίλῃς τοῖς μὴ ἐτιροδιδασ-
καλεῖν,

4 Μὴδὲ προσέχιν μύθους καὶ
γενεαλογίας ἀπειράντας, αἵτι-
νες ζητήσους παρήχουσι μᾶλλον

ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ τὴν ἐν πίσ-
τει·

5 (Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγ-
γιλίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθα-
ρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀ-
γαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρί-
του·

6 Ὡς τινες ἀστοχήσαντες,
ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν,

7 Θέλοντες εἶναι νομοδιδάσ-
καλοι, μὴ νοοῦντες μήτι αὐ-
τοὶ γινώσκουσιν, μήτι περὶ τίνων διαβι-
βαιοῦνται.

8 Οἶδαμιν δὲ, ὅτι καλὸς ὁ
νόμος, ἰάν τις αὐτῷ νομίμως
χρηται,

9 Εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ πύται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνοποτάκτοις, ἀσεβείοι καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίαις καὶ βιβήλοις, πατραλώαις καὶ μητραλώαις, ἀνδροφόνους,

10 Πόρνοις, ἀρσενικοῖταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἱπύροις, καὶ ἢ τι ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται,

11 Κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ἐπιστιύθη ἐγώ.

12 Καὶ χάριν ἔχω τῇ ἰδυναμώσαντί με Χριστῇ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο, θέμις ἐστὶν διακονίαν,

13 Τὸν ἀρότερον ὄντα βλάσφημοι καὶ διώκτην καὶ ὕβριστήν· ἀλλ' ἡλεήθη, ὅτι ἀγνοῶν ἐπεείησα ἐν ἀπιστίᾳ,

14 Ὅτι περιπλέοντας δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστιως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῇ Ἰησοῦ.

15 Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός ἐμι ἐγώ.

16 Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡλεήθη, ἵνα ἐν ἱμοῖ πρώτῳ ἰνδιδέξεται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποσύμπασιν τῶν μελλόντων πιστιύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

17 Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτου, ἀοράτου, μόνου Θεῷ,

τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.)

18 Ταύτην τὴν παραγγέλιαν παρατίθιμαί σοι, τίπτερον Τιμίθι, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὶ προφητείας, ἵνα στρατιῇ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατίαν,

19 Ἐχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνίδησιν, ἣν τινες ἀπωσάμην, περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν.

20 Ὡν ἑστὶν Ὁ Τμήσιος καὶ Ὁ Ἀλέξανδρος, οὓς παρίδωκα τῷ σατανᾷ, ἵνα παιδιευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ΠΑΡΑΚΑΛΩ ὅν πρῶτον πάντων ποιῆσαι διήσεις, προευχὰς, ἐντιτύξεις, εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων.

2 Ὅτι ἐπὶ βασιλείῳ, καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων· ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σιμνότητι.

3 Τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπὸ δικτον ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ,

4 Ὅς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἰλθῆν.

5 Εἰς γὰρ Θεὸς, εἷς καὶ Μισίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς,

6 Ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων τὸ μαρτύριον κατὰ τοὺς ἰδίους, Google

7 Εἰς δ' ἐτίθην ἰγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, (ἀλήθειαν λέγω, οὐ ψευδομαι,) διδάσκαλος ἰσθῶν ἐν πίστι καὶ ἀληθείᾳ.

8 Βούλομαι οὖν προσεύχισθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἱπαίρουντας ἑαυτοὺς χυῖρας χωρὶς ἔργης καὶ διαλογισμοῦ.

9 Ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμή, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης, κοσμίῳ ἑαυτάς, μὴ ἐν πλίγμασιν, ἢ χρυσῷ, ἢ μαργαρίταις, ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ,

10 Ἀλλ' (ὃ πρέπει γυναῖξιν ἱπαγγιλλομέναις θεοσίβιαις,) δι' ἔργων ἀγαθῶν.

11 Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μαθηνέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ.

12 Γυναὶκί δι' διδάσκουσιν οὐκ ἱπιστρέψω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἄνδρες, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ.

13 Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐκλάσθη, ὥτα Εὐα.

14 Καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη ἢ δι' γυνὴ ἠπατηθεῖσα, ἐν παραβάσει γίγεται.

15 Σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τιμωροσύνης, ἵαν μείνωσιν ἐν πίστι καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΠΙΣΤΟ'Σ δ' λόγος· Εἴ τις ἱπισκοπῆς ἐρίγεται, καλοῦ ἔργου ἱπιθυμῶ.

2 Διὶ οὖν τὸν ἱπίσκοπον ἀν-

τιπύληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, τηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξινον, διδασκτικόν·

3 Μὴ πάρεινον, μὴ πλῆκτην, ἀλλ' ἱπιουκῇ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον·

4 Τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τίκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σιμνότητος·

5 (Εἰ δὲ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆται οὐκ οἶδε, πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ ἱπιμειλήσεται·)

6 Μὴ νόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἱμπύση τοῦ διαβόλου·

7 Διὶ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνιδισμόν ἱμπύση καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου.

8 Διακόνους ὡσαύτως σιμνοὺς, μὴ διλόγους, μὴ οἶνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς,

9 Ἐχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρῇ συνιδήσει.

10 Καὶ οὗτοι δι' δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, ὥτα διακονίσωσαν, ἀνέγνηται ὄντες.

11 Γυναῖκας ὡσαύτως σιμνάς, μὴ διαβόλους, τηφάλους, τιστάς ἐν πᾶσι.

12 Διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τίκνων καλῶς προϊστάμενῳ καὶ τῶν ἰδίων οἴκων.

13 Οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες, βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιούνται, (καὶ πολλὴν παρ-

ῥησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

14 Ταῦτά σοι γράφω, ἵλπί-
ζων ἰλθῆναι πρὸς σὲ τάχιον·

15 Ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς
πῶς δι' ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέ-
φισθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία
Θεοῦ ζῶντος. Στύλος καὶ ἰ-
δρυαίωμα τῆς ἀληθείας.

16 Καὶ ὁμολογουμένως μέγα
ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστή-
ριον· Θεὸς ἑφανερώθη ἐν σαρκί,
ἰδικαιώθη ἐν Πνιύματι, ὡφθῇ
ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν,
ἐπισταύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη
ἐν δόξῃ.

ΚΕΦ. δ'. 4.

1 ΤΟ' δὲ Πνιῦμα ῥητῶς λί-
γει, ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀπο-
στήσονται τινες τῆς πίστεως,
προσέχοντες πνιύμασι πλάνοις
καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων.

2 Ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων,
ἐκκαυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συν-
είδησιν,

3 Κωλύονται γαμῖν, ἀπί-
χισθαι βρωμάτων, ἃ ὁ Θεὸς
ἐκτίσιν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐ-
χαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐ-
πιγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν.

4 Ὅτι πᾶν κτίσμα Θεοῦ κα-
λὸν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον, μετὰ
εὐχαριστίας λαμβανόμενον·

5 Ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου
Θεοῦ καὶ ἐντιθέως.

6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς
ἀδελφοῖς καλὸς ἔσθ' ὑποδιάκονος

Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος
τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς
καλῆς διδασκαλίας, ἣ παρεκο-
λούθηκας.

7 Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ
γροῶδεις μύθους παραιτοῦ· γόμ-
νᾷς δὲ σιαυτὸν πρὸς εὐσίβειαν.

8 Ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνα-
σία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ἀφίλιμος·
ἡ δὲ εὐσίβεια πρὸς πάντα ἀφί-
λιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχου-
σα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελ-
λούσης.

9 Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης
ἀποδοχῆς ἄξιος.

10 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ πο-
τιῶμαι καὶ ἐνιδιχόμεθα, ὅτι ἡλ-
πίκαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὃς
ἐστὶ Σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων,
μέλιστα πιστῶν.

11 Παράγγιλλε ταῦτα καὶ
δίδασκε.

12 Μηδεὶς σου τῆς νιότητος
καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γί-
νου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀνα-
στροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πίστει, ἐν
ἀγνίᾳ.

13 Ἐως ἔρχομαι, πρόσχ' ἐν
τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει,
τῇ διδασκαλίᾳ.

14 Μὴ ἀμίλει τοῦ ἐν σοὶ χα-
ρίσματος, ὃ ἰδόθῃ σοὶ διὰ προ-
φτείας, μετὰ ἐπιτίσιως τῶν
χυρῶν τοῦ πρὸςβυτηρίου.

15 Ταῦτα μελίτα, ἐν τούτοις
ἔσθ' ἵνα σοῦ ἡ προκοπὴ φανερὰ
ἢ ἐν πᾶσιν.

16 Ἐπιχε σιαυτῷ, καὶ τῇ

διδασκαλίᾳ· ἰπόμενοι αὐτοῖς τοῦτο γὰρ πικρὸν, καὶ σιαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

ΚΕΦ. ι'. 5.

1 ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩΙ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα· νεωτέρους, ὡς ἀδελφοὺς·

2 Πρεσβυτέραις, ὡς μητέρας· νεωτέραις, ὡς ἀδελφάς, ἐν πάσῃ ἀγνίᾳ.

3 Χήρας τίμα, τὰς ὄντως χήρας.

4 Εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἱεγωνα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ ἀμειβάς ἀποδίδεναι τοῖς προγόνοις· τοῦτο γὰρ ἴσθι ἀπόδεικτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

5 Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μισωμένη ἢ ληστὴν ἐπὶ τὸν Θεόν, καὶ προσμένει ταῖς διήσεις καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας·

6 Ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τίθηται.

7 Καὶ ταῦτα παρέγγελλε, ἵνα ἀνέλθωσιν ὡσιν.

8 Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων, καὶ μάλιστα τῶν οἰκίων, οὐ πρενοῦ, τὴν πίστιν ἤρηται, καὶ ἴσθι ἀπίστου χείρω.

9 Χήρα καταλεγίσθω μὴ ἱλαττοὶ ἰσῶν ἐξήκοντα γεγονυῖα, ἵν᾽ ἀνδρὸς γυνή,

10 Ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη· εἰ ἱστικνοτρόφησιν, εἰ ἐξενδοχῇσιν, εἰ ἀγίων πόδας ἱνύσιν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκισιν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησι.

11 Νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ· ὅταν γὰρ καταστρενωσῇ τοῦ Χριστοῦ, γαμῖν θίλουνσιν·

12 Ἐχουσαι κρίμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν·

13 Ἀμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι περιερχόμεναι τὰς οἰκίας· οὐ μόνον δὲ ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περιέργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δόντα.

14 Βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμῖν, τικνογονεῖν, οἰκοδομεῖν, μηδὲμίαν ἀφορμὴν δίδναι τῇ ἀντιπικμῇ λαυδορίας χάριν.

15 Ἦδη γὰρ τινες ἐξιτράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ.

16 Εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχῃ χήρας, ἱπαρκίτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρεῖσθω ἢ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἱπαρκίση.

17 Οἱ καλῶς προϊστωτές πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν· μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ,

18 Αἴγιον γὰρ ἡ γραφή· Βούν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις· καὶ ἄξιός ἐστιν ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.

19 Κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίας μὴ παραδίδου, ἵνα τὸς

εἰ μὴ ἰπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων.

20 Τοὺς ἀμαρτάνοντας, ἰνώπιον πάντων ἰλιγχι, ἵνα καὶ οἱ λαοὶ φόβον ἔχουσιν.

21 Διαμαρτύρομαι ἰνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξης χωρεῖς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλησιν.

22 Χυῖρας ταχίως μηδὲν ἰπιτίθῃ, μηδὲ κινῶντι ἀμαρτίαις ἄλλοτρίαις. Σιωποῦν ἀγνοῦν τήρει.

23 Μηκίτι ὑδροπότι, ἀλλ' εἴη ἐλίγω χρεῶ διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς πυκνὰς σου ἀσθινίας.

24 Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτίαι προδηλοῖ εἰσι, προάγουσαι εἰς κρίσιν· τίς δὲ καὶ ἱπακοῦσιν.

25 Ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα προδηλὰ ἔστι· καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα, κρυβῆναι οὐ δύναται.

ΚΕΦ. ε'. 6.

1 ὍΣΟΙ εἰσιν ὑπὸ ζυγὸν δουλοῖ, τοὺς ἰδίους δισπότης πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῇται.

2 Οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δισπότης, μὴ καταφρονεῖσθωσαν, ὅτι ἀδελφοὶ εἰσιν ἀλλὰ μᾶλλον

δουλιεύουσιν, ὅτι πιστοὶ εἰσι καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. Ταῦτα δίδασκε, καὶ παρακάλει.

3 Εἴ τις ἱεροδιδασκαλῷ, καὶ μὴ προσέχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' ἐυσέβειαν διδασκαλίᾳ.

4 Τιτύθωται, μηδὲν ἱπιστάμενος, ἀλλὰ τοσῶν περὶ ζητήσεως καὶ λογομαχίας, ἧς ὥν γίνεται φθόνος, ἱρις, βλασφημία, ὑπόνοιαι πονηραί,

5 Διαπαρεστρεβαὶ διεφθαρμένοι ἀνθρώπων τὸν νοῦν, καὶ ἀπιστιημένοι τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν ἐυσέβειαν. Ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων.

6 Ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας ἡ ἐυσέβεια μετὰ αὐταρκείας.

7 Οὐδὲν γὰρ εἰσηνήγαμεν εἰς τὸν κόσμον· ὅτι οὐδὲ ἐξηνιγκῶν τι δυτάμεθα.

8 Ἐχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκιπάσματα, τοῦτοις ἀρνησθόμεθα.

9 Οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτῆν, ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὀλβρον καὶ ἀπώλειαν.

10 Ἔῖσα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἔστιν ἡ φιλαργυρία· ἥς τις ἐριγόμενος ἀπειπληθήσων ἐπὶ τῆς πώσεως, καὶ ἰαν.

τοὺς περιέπιπται ὀνόματι πολλοῖς.

11 Σὺ δὲ, ὦ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φυῦγι· δίδωκε δὲ δικαιοσύνην, ἐνσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονὴν, πραότητα·

12 Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης, καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων.

13 Παραγγίλλω σοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τοῦ ζωσπαιούτος τὰ πάντα, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν,

14 Τηρῆσαι σοι τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀντίληπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

15 Ἦν καιροῦς ἰδίως διέξυ ὁ μακάριος καὶ ὁ μόνος δυνάστης, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευντων καὶ Κύριος τῶν κυριούντων,

16 Ὁ μόνος ἔχων ἀθανασία,

ὥς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν ἵδεν οὐδεὶς ἄνθρωπον, οὐδὲ ἰδίῳ δυνάταρ ὃ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιος ἀμήν.

17 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, παραγγίλλει μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἡλαπίναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλόγητι, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν·

18 Ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, ἐμμεταδότους εἶναι, κοινωκούς,

19 Ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θημίλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς.

20 Ὡς Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κينوφανίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως·

21 Ἦν τινες ἐπαγγιλλόμενοι, περὶ τὴν πίστιν ἡσέχησαν· Ἡ χάρις μετὰ σοῦ.

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΤΙΜΟΘΕΟΝ

ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,

2 Τιμοθέε ἀγαπητέ τέκνον· χάρις, ἰλως, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρῇ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μερίαν ἐν ταῖς διήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας,

4 Ἐπιποθῶν σοι ἰδίῳ, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ.

5 Ὑπόμνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνέκησι πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι, καὶ τῇ μητρὶ σου Εὐνίκη· πίπυσμαι δὲ, ὅτι καὶ ἐν σοί.

6 Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμνησέσθαι

σὶ ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ ἐστίν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιπίστεως τῶν χειρῶν μου.

7 Οὐ γὰρ ἶδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνῦμα διυλίας, ἀλλὰ δυνάμει καὶ ἀγάπῃ καὶ σωφροσυνῇ.

8 Μὴ οὖν ἐκαιοσχευθῇς τὴν μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὶ τὸν δίσκον αὐτοῦ· ἀλλὰ συγκρατοπάθῃς τῇ ἐπαγγελίᾳ κατὰ δύναμιν Θεοῦ,

9 Τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλίσαντος κλήσει ἁγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν τὴν δοθῆσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰώνων,

10 Φανερωθῆσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, παταγῆσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου,

11 Εἰς δ' ἐτίθηεν ἰγὰ ἡγερῆ καὶ ἀπόστολοι καὶ διδάσκαλοι ἰδῶν·

12 Δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πᾶσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπισχυνομαί· οἶδα γὰρ ὅτι πιστίστυκα, καὶ πίπυσμαι, ὅτι δυνατός ἐστι τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

13 Ὅτι οὐκ ἔστιν ἔτι ὑγιαίνονταί· λόγου, ὃν παρ' ἑμοῦ ἤκουσας, ἐν πίστι καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

14 Τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ Πνεύματος ἁγίου, τοῦ ἰνικοῦντος ἐν ἡμῖν.

15 Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὃν ἐστὶ Φύγιλλος καὶ Ἑρμογίνης.

16 Δόξη ἴσως ὁ Κύριος τῷ Ὀνησιφόρου εἶπεν· ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξε, καὶ τὴν ἀλυσίν μου οὐκ ἐπησχύνθη,

17 Ἀλλὰ γινόμενος ἐν Ῥώμῃ, σπουδαιότερον ἐζήτησέ με, καὶ εἶρε·

18 (Δόξη αὐτῷ ὁ Κύριος εὐρεῖν ἴσως παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ) καὶ ἴσα ἐν Ἐφίῳ δηκόντῃ, βέλτερον οὐ γινώσκεις·

ΚΕΦ. Β'. 2.

1 ΣΤ' οὖν, τίκεις μου, ἰδου· ναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

2 Καὶ ἡκουσας παρ' ἑμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράβου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἴσονται καὶ ἰτίους διδάξαι·

3 Σὺ οὖν κακοπάθει· ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Οὐδεὶς στρατιώτης ἐμπλίσσεται ταῖς τοῦ βίου πραγμάτωναις, ἵνα τῷ στρατολογῇ· σκεπτεται ἀρετῇ.

5 Ἐὰν δὲ καὶ ἀλλῇ τις, οὐ στιφανεύεται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀβλήσῃ.

6 Τὸν κοπιῶντα γινώσκον διὰ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν.

7 Νόου, ἡ λίγην δόξην γὰρ σοὶ ὁ Κύριος σύνησιν ἐν πάσι.

8 Μνημόνι· Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξηγεῖται ἐν νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαβὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου·

9 Ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δισμῶν, ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δίδεται.

10 Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχουσιν τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου.

11 Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπιθάνομεν, καὶ συζησομεν·

12 Εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνούμεθα, καὶ κίβητος ἀρτήσεται ἡμῶν·

13 Εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκείνους

πιστὸς μὲν ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται.

14 Ταῦτα ὑπεμύνησκει, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, μὴ λογομαχεῖν, εἰς οὐδὲν χρήσιμοι, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων.

15 Σπουδασοι ἑαυτὸν δοκιμοῖν παραστήσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνιπαίσχυντον, ὁρθεομούντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

16 Τὰς δὲ βεβήλους πινοφωρίας περιέστας ἐπὶ πλείων γὰρ προκόβουσιν ἀσιβείας,

17 Καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἔξει· ὧν ἑστίν Ὁρμίνιος καὶ Φιλητὸς,

18 Οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστόχησαν, λείγοντες τὴν ἀνάστασιν ἥδη γεγονότα, καὶ ἀνατρέπουσι τὴν τινων πίστιν.

19 Ὁ μὲν οὖν στερὸς διμήλιος τοῦ Θεοῦ ἴσθηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην· Ἐγὼ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ· καὶ Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα Κυρίου.

20 Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστι μόνον σκευὴ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα· καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν.

21 Ἐὰν οὖν σὺς ἐκπαθήῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἴσται σκευὴ εἰς τιμὴν, ἡγιασμένος, καὶ εὖ χρηστον τῷ Διεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένος.

22 Τὰς δὲ νωτερικὰς ἰσθυμίας φεῦγε· δίδωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρῆς καρδίας.

23 Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπειθεῖς ζητήσεις παραιτῶ, εἰδὼς, ὅτι γινώσκεις μάχας·

24 Δουλοῖν δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχισθαι, ἀλλ' ἥπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδασκτικόν, ἀνἐξήκατον,

25 Ἐν πεφύκῃ παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους· μήποτε δῶ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετανοίαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας,

26 Καὶ ἀναστήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἰσχυροί ἐν αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΤΟΥΤΟ δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἰσχάταις ἡμέραις ἰσθήσονται καιροὶ χαλεποί.

2 Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι,

3 Ἀστοργοί, ἄσπονδοί, διέβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι,

4 Προδόται, προσιτιεῖς, τυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόδοιοι

5 Ἐχοντες μόρφωσιν ἐνσι-

βείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρ-
τημένοι. Καὶ τούτους ἀποτρί-
πεν.

6 Ἐκ τούτων γὰρ εἰσιν οἱ
ἐκδόνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ
αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια
σισωριυμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμε-
να ἐπιθυμίαις ποικίλαις,

7 Πάντοτε μαρτύνοιντα, καὶ
μνηστικοὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀλη-
θείας ἰλθῶν δυνάμινα.

8 Ὅν τρέπον δι' Ἰανῆς καὶ
Ἰαμβρῆς ἀντίστησαν Μωϋσῇ,
οὗτω καὶ οὗτοι ἀνίστανται τῇ
ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατιφθαρ-
μένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν
πίστιν.

9 Ἄλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ
πλεῖον· ἡ γὰρ αἰνοῦσα αὐτῶν ἱ-
δηλὸς ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἱ-
κεσίαν ἰγίνετο.

10 Σὺ δὲ παρηκολούθηκας
μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ
τῇ προδίῳ, τῇ πίστι, τῇ μα-
κροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπο-
μονῇ,

11 Τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθή-
μασιν, οἷά μοι ἰγίνετο ἐν Ἀντιο-
χείᾳ, ἐν Ἰονίᾳ, ἐν Λύστραις·
οἷους διωγμοὺς ὑπήτηκα, καὶ
ἐκ πάντων με ἠρώσατο ὁ Κύ-
ριος.

12 Καὶ πάντες δι' οἱ θέλον-
τες εὐσιβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ, διωχθήσονται.

13 Ποιεῖτε δὲ ἄνθρωποι καὶ
γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χύ-

ρον, πλανῶντες καὶ πλανώμι-
νοι.

14 Σὺ δὲ μένι ἐν οἷς ἔμαθες
καὶ ἐπιστάθης, εἰδὼς, παρὰ τί-
νος ἔμαθες,

15 Καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ
ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυ-
νάμινα σι σοφίσαι εἰς σωτηρίαν,
διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ.

16 Πᾶσα γραφὴ θεόπνευσ-
τος καὶ ἀφίλιμος πρὸς διδασκα-
λίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἱκαν-
όρωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν
δικαιοσύνῃ.

17 Ἵνα ἄρετιος ᾗ ὁ τοῦ Θεοῦ
ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγα-
θὸν ἱερετισμίνος.

ΚΕΦ. δ'. 4.

1 ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΑΙ ἐνώ-
πιον τοῦ Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦ Χρισ-
τοῦ τοῦ μέλλοντος κρίναι ζών-
τας καὶ νεκροὺς, καὶ τὴν ἱε-
ράν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν
αὐτοῦ.

2 Κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστη-
θι εὐκαίρως, ἀκαίρως ἔλεγχον, ἐ-
πιτίμησον, παρακάλεισον ἐν πά-
σῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ.

3 Ἔσται γὰρ καιρὸς, ὅτι
τῆς ὑγιαίνουσας διδασκαλίας
οὐκ ἀνίξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς
ἰδίας ἐπιθυμίας ἑαυτοῖς ἐπισω-
ρεύσουσι διδασκάλους, πνηθόμε-
νοι τὴν ἀποήν.

4 Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται.

5 Σὺ δὲ νῆφει ἐν πᾶσι, κακοπάθησον, ἔργον ποιήσῃς ἐναγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον.

6 Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπίνδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἡμῆς ἀναλύσεως ἰφίστηται.

7 Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἡγώμεσμαι, τὸν δρόμον τιτέλλω, τὴν πίστιν τηρήσω.

8 Λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στίφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτὴς, οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἡγαπητοῖς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

9 Σπουδασὸν ἰλθῖν πρὸς με ταχίως.

10 Δημῶς γὰρ με ἱγκατέλιπον, ἀγαπήσας τὸν ὡν αἰῶνα, καὶ ἵπορεύθη εἰς Θισσαλονίαν· Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν.

11 Λουκᾶς ἔστι μόνος μετ' ἐμοῦ. Μάρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔστι γὰρ μοι εὐχρηστος εἰς διακονίαν.

12 Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἔφeson.

13 Τὸν φιλόνην, ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας.

14 Ἀλιξάνδρος ὁ χαλκίς· πολλά μοι κακὰ ἐνδείξατο, ἀποδῶν αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

15 Ὅν καὶ σὺ φυλάσσω, λίαν γὰρ ἀντίστηται τοῖς ἡμετέροις λόγοις.

16 Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδὲς μοι συμπαραγίνεται, ἀλλὰ πάντες με ἱγκατέλιπον (μὴ αὐτοῖς λογισθῆναι).

17 Ὁ δὲ Κύριός μοι παρέστη, καὶ ἐνδυνάμωνέ με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ, καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἰφρύσθῃ ἐν στόματι λίαντος.

18 Καὶ ῥύσεται με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἰουδαίον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

19 Ἀσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, καὶ τὸν Ὀνησιφόρον εἰκον.

20 Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ· Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθινοῦντα.

21 Σπουδασὸν πρὸ χιμῶνος ἰλθῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος, καὶ Ποῦδης, καὶ Λῖτος, καὶ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

22 Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μετ' ὑμῶν.

ΠΑΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

TITON.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ δούλος Θεοῦ, ἀ-
πόστολος δι' Ἰησοῦ Χριστοῦ,
(κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ
καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ'
ἐνσίβυσιν,

2 Ἐκ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου,
ἣν ἐκηγγίλατο ὁ ἀψυδῆς Θεὸς
πρὸ χρόνων αἰώνιων,

3 Ἐφάνησεν δὲ καιροῖς ἰδίαις
τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐν κηρύγματι
ὃ ἐπιστεύθη ἐγὼ κατ' ἐπιτα-
γὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ,)

4 Τίτῃ γῆσίῃ τίκῃ κατὰ
κοινὴν πίστιν· χάρις, ἔλεος, εὐ-
εργία ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σω-
τῆρος ἡμῶν.

5 Τούτου χάριν κατέλιπόν
σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα
ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς
κατὰ πόλιν περισβυτέρους, ὥς
ἐγὼ σοι διαταξάμην.

6 Εἴ τις ἵστιν ἀνέγκλητος,
μῆς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων
πιστὰ, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσω-
τίας, ἢ ἀνυπότακτα.

7 Διὶ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀν-
έγκλητον εἶναι, ὥς Θεοῦ οἰκο-
νόμον· μὴ αὐθάδῃ, μὴ ὀργίλον,

μὴ πάρενον, μὴ πλήκτην, μὴ
αἰσχρομιρῆν,

8 Ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγα-
θον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον, ἐγ-
κρατῆν,

9 Ἀντιχόμενον τοῦ κατὰ
τὴν διδασκίαν πιστοῦ λόγου, ἵνα
δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν
τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ,
καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγ-
χῃ.

10 Εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀν-
υπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ
φριναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ
περιτομῆς,

11 Οὓς δι' ἐπιστομίζουσιν· οἵτι-
νες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσι,
διδάσκοντες ἃ μὴ δι', αἰσχροῦ
κέρδους χάριν.

12 Εἰπέ τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος
αὐτῶν προφήτης· Κρήτις αἰ-
ψυῖται, κατὰ θηρία, γαστί-
ρις ἀργαί.

13 Ἡ μαρτυρία αὕτη ἵστιν
ἀληθής· δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγχῃ
αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνω-
σιν ἐν τῇ πίστι,

14 Μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊ-
κοῖς μύθοις, καὶ ἐντολαῖς ἀν-

θρώπων ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν.

15 Πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μιμασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μιμῶνται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις.

16 Θεὸν ὁμολογοῦσιν ἰδίως, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρενοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ΣΤ' δὲ λάλι μ' ἐρίσω τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ·

2 Πρεσβύτεας ἡγεμῶνας εἶναι, σιμῶνους, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστι, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ·

3 Πρεσβύτεδας ὡσαύτως ἐν καταστάματι ἱεροπρεπειῶς, μὴ διαβόλους, μὴ εἶναι πολλῶν δουλωμένους, καλοδιδασκάλους,

4 ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νῆας, φιλάνδρους εἶναι, φιλοτίκνους,

5 Σώφρονας, ἀγνᾶς, οἰκουροὺς, ἀγαθὰς, ὑποτασσόμενας τοῖς ἰδίαις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βλασφημηται.

6 Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλλι σωφρονεῖν·

7 Περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύποι καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφορίαν, σιμνότητα,

8 Λόγον ὀγιῇ, ἀκατάγνωσ-

τον ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἑντραπῇ, μὴδὲν ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν φαῦλον.

9 Δούλους, ἰδίως διασπώταις ὑποτάσσισθαι, ἐν πᾶσιν ἐκείνους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας,

10 Μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πίστιν πᾶσαι ἐνδεικνυμένους ἀγαθῇ· ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κομῶσιν ἐν πᾶσιν.

11 Ἐπιφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις,

12 Παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ ἐνσιβῶς ζήσωμεν ἐν τῇ τῶν αἰῶνι.

13 Προσδιχόμενοι τὴν μακαρίαν ἰλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

14 Ὃς ἰδοὺν σεαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθαρίσῃ σεαυτὴν λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.

15 Ταῦτα λάλι καὶ παρακάλλι καὶ ἑλισχυ μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ἽΠΟΜΙΜΝΗΣΚΕ αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσισθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς

πάν ἔργον ἀγαθὸν ἰταίμους εἶναι,

2 Μηδὲνα βλασφημεῖν, ἀμάρτους εἶναι, ἰπικνικῆς, πᾶσαν ἰνδουκνυμένους περφόρητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους.

3 Ἡμεῖς γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλαινώμενοι, δουλεύοντες ἰπικνυμένους καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἰν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διέγοντες, στυγητοὶ, μεσῶντες ἀλλήλους.

4 Ὅτι δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἰπιφάνη τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ,

5 Οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἰν δικαιοσύνῃ ὦν ἰποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλιον ἔσωσιν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλογγινισίας, καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος ἁγίου,

6 Οὐ ἐξίχιν ἰφ' ἡμᾶς πλουσίας, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν,

7 Ἵνα δικαιωθῆντες τῇ ἰπιότητι χάριτι, κληρονομοὶ γινώμεθα κατ' ἰλπίδα ζωῆς αἰωνίου.

8 Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαι σι διαβεβαιῶσθαι, Ἵνα φροντίζωσι καλῶν

ἔργων προῖστασθαι οἱ πιστευόντες τῷ Θεῷ. Ταῦτά ἰστι τὰ καλὰ καὶ ὠφίλημα τοῖς ἀνθρώποις·

9 Μωρὰς δὲ ζητήσεως καὶ γιναλογίας καὶ ἔρις καὶ μάχαις νομικὰς περιίστασο· ἰσὶ γὰρ ἀνωφελῆς καὶ μάταιοι.

10 Αἰρετικὸν ἄνθρωποις μετὰ μίαν καὶ δυτῆραν νοθεσίαν παραιτοῦ·

11 Εἰδὼς, ὅτι ἐξίστραπται ὁ τσιούτος, καὶ ἀμαρτάνει, ὦν αὐτοκατάκριτος.

12 Ὅταν τίμψω Ἀρτιμᾶν πρὸς σι ἡ Τυχικόν, σπουδάσον ἰλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν· ἰκὲ γὰρ κίερεκα παραχυμάσαι.

13 Ζητᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπουδαίως πρὸς τιμψον, Ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ.

14 Μανθάνετωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμίτεροι καλῶν ἔργων προῖστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρεῖας, Ἵνα μὴ ὦσιν ἄναρτοι.

15 Ἀσπάζονται σι οἱ μετ' ἰμοῦ πάντες· ἀσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἰν πίστιν. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

ΠΑΤΡΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ΦΙΛΗΜΟΝΑ.

ΠΑΤΡΟΣ, δίσμος Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφεός, Φιλήμονι τῇ ἀγαπητῇ καὶ συνεργῇ ἡμῶν,

2 Καὶ Ἀπφίᾳ τῇ ἀγαπητῇ, καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ·

3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῇ Θεῷ μου πάντοτε, μὲν σου ποιοῦμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου,

5 Ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν, ἣν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους·

6 Ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γίνηται, ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν, εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν.

7 Καρὰ γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παρακλήσιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα

τῶν ἁγίων ἀναπίπτουσι διὰ σοῦ, ἀδελφί.

8 Διὸ πολλὰν ἐν Χριστῷ παῖνήσιαν ἔχων ἐπιτάσσω σοι τὸ ἀνῆκει,

9 Διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ τοιοῦτος εἶναι, ὡς Παῦλος πρεσβύτες, νυνὶ δὲ καὶ δίσμος Ἰησοῦ Χριστοῦ·

10 Παρακαλῶ σοι περὶ τοῦ ἰμοῦ τίτινου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δισμοῖς μου, Ὁνήσιμον,

11 Τὸν ποτὶ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, ἐν ἀνίπιμψα·

12 Σὺ δὲ αὐτὸν, τοῦτ' ἔστι τὰ ἱμα̃ σπλάγχνα, προσλαβού.

13 Ὅτι ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἱμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δισμοῖς τοῦ εὐαγγελίου·

14 Χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ, ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον.

15 Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἰχωρίσθη πρὸς ἄβραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχης·

16 Οὐκίτι ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητὸν, μάλιστα ἡμεῖς, πότερ δι μᾶλλον σοι, καὶ ἐν σαρὶ καὶ ἐν Κυρίῳ.

17 Εἰ οὖν με ἔχουσ κοινοῦν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἡμεῖς.

18 Εἰ δὲ τι ἠδίκησέ σοι, ἢ ὀφείλῃ, τοῦτο ἡμεῖς ἰλλόγῃ.

19 Ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἡμῇ χειρὶ, ἵνα ἀποτίσω· ἵνα μὴ λίγω σοι, ὅτι καὶ σιαντόν μοι προσοφείλεις.

20 Ναί, ἀδελφί, ἰγὼ σου ὀναίμην ἐν Κυρίῳ· ἀνάπαυσόν

μου τὰ σπλάγχνα ἐν Χριστῷ.

21 Πεισθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδώς, ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λίγω ποιήσεις.

22 Ἄρα δὲ καὶ ἰτοίμαζέ μοι ξινίαν ἱλπίζω γὰρ, ὅτι διὰ τῶν πρессиχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν.

23 Ἀσπάζεταί σοι Ἐπαφρᾶς, ὁ συναιχμαλώτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Μάρκος,

24 Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λευκᾶς, οἱ συνεργοί μου.

25 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ

ἙΒΡΑΙΟΥΣ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΠΟΛΥΤΕΡΩΣ καὶ πολυτρόπως πάσαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατέρας ἐν τοῖς προφήταις, ἐκ' ἰσχύος τῶν ἡμερῶν τούτων ἱλάλησιν ἡμῖν ἐν Τίῳ,

2 Ὅν ἴθης πληροῦμεν πάντων, (δὲ οὐ καὶ τοὺς αἰῶνας ἱποιήσιν,)

3 Ὅς (ὡς ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὲς τῆς ὑπο-

στάσις αὐτοῦ, φέρον τι τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ,) δι' ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλειότητος ἐν ὑψηλοῖς·

4 Τοσούτῳ κρείττων γινόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσα διαφερόντως παρ' αὐτοῦς κεκληροδόμηκεν ὄνομα.

5 Τίνοι γὰρ εἰπὶ ποτε τῶν ἀγγέλων· Τίός μου εἶ σὺ, ἰγὼ σήμερον γιγίνηκαί σοι; καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἴσους αὐτῷ εἰς Πατέρα, καὶ αὐτὸς ἴσους μοι εἰς Τίον;

6 Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τοὺς πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λίγυ· Καὶ προσκυνήσασαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.

7 Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λίγυ· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα·

8 Πρὸς δὲ τὸν Τίον· Ὁ θεός σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· ῥάβδος ἐνθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου.

9· Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν διὰ τοῦτο ἔχρισί σοι ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιᾶσις παρὰ τοὺς μισέχους σου.

10 Καί· Σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ὑμελίωσας, καὶ

ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί,

11 Αὐτοὶ ἀπολούνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,

12 Καὶ ὡς περιβόλαιον ἱλίκυς αὐτοὺς, καὶ ἀλλογήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι.

13 Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἰρηκί ποτε· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἵως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;

14 Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μίλλοντας κληρονομίῃ σωτηρίας;

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ΔΙΑ' τοῦτο δι' περισσοτέρως ἡμᾶς προσίχυν τοῖς ἀκουθίσι, μήποτε παραβῶμεν.

2 Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαλῶν λόγος ἐγίνετο βίβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἰνδικὸν μισθοποδοσίαν·

3 Πῶς ἡμῖς ἐκφυζόμεθα τηλικαύτης ἀμελείας τῆς σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβούσα λαλιῶσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἱββαίωθη,

4 Συνεπιμαρτυροῦντος τῷ Θεῷ σημείως τι καὶ τίμας,

καὶ ποικίλαις δυνάμεισι, καὶ Πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν.

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπείταξαι τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν.

6 Διημαρτύρατο δὲ πού τις, λίγων· Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμηθήσῃ αὐτοῦ· ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκίπτῃ αὐτόν;

7 Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους· δόξῃ καὶ τιμῇ ἱστιφάνωσας αὐτόν.

8 Πάντα ὑπείταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Ἐν γὰρ τῇ ὑποτάξει αὐτῇ τὰ πάντα, οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον· νῦν δὲ οὐπω ἐρῶμεν αὐτῇ τὰ πάντα ὑποσιταγμένα.

9 Τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἡλαττωμένοι βλίσπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἱστιφανόμενος ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ πάντος γινώσκται θανάτου.

10 Ἐπειπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τιλιώσας.

11 Ὅ,τι γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι, ἔξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπισκύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλῶν,

12 Λίγων Ἀπαγγελῶ τὸ ὄπμα σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἵν' ἐμὲ ἐκκλησίας ὁμνήσω σι.

13 Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἴσομαι πιπρωθὲς ὑπὸ αὐτῷ· καὶ πάλιν· Ἰδοὺ ἐγὼ, καὶ τὰ παῖδιά αἱ μοὶ ἰδωκεν ὁ Θεός.

14 Ἐπεὶ οὖν τὰ παῖδιά κε κοινώηκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μιστῇ ἐσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἐστὶ τὸν διάβολον,

15 Καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ πάντος τοῦ ζῆν ἵσχοι ἦσαν δουλείας.

16 Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνονται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνονται.

17 Ὅθεν ὥφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμωθῆναι, ἵνα ἰλεήμων γίνηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἱλάσκεισθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ.

18 Ἐν ᾧ γὰρ πίπτοντες αὐτὸς πυρασθεῖς, δύναται τοῖς πυραζομένοις βοηθεῖν.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ὉΘΕΝ, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσις ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερεὰ τῆς ὁμολογίας ἡμῶν, Ἰησοῦν·

2 Πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν ὄλῳ τῷ εἶπεν αὐτοῦ.

3 Πλείστοις γὰρ δόξης οὗτος

παρὰ Μωϋσῆν ἔξινται, καθ' ὅσους πλησίον τιμὴν ἔχουσιν τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν.

4 (Πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος· ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας, Θεός.)

5 Καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῃ τῇ οἰκῇ αὐτοῦ, ὡς διετάκων, εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων·

6 Χριστὸς δὲ, ὡς Τίς ἐστι τὸν οἶκον αὐτοῦ· οὐ οἰκὸς ἴσμεν ἡμεῖς, ἰάντις τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βαβαίαν κατάσχωμεν.

7 Διὸ, καθὼς λίγου τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· Σήμερον, ἰὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσῃς,

8 Μὴ σκληρύνῃς τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παρεκκρεασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ παρεκκρεασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ,

9 Οὐδ' ἐπιείρασάν με οἱ πατέρες ὑμῶν, ἰδοκίμασάν με, καὶ ἰδόν τὰ ἔργα μου, τισσαρέκοντα ἔστη·

10 Διὸ προσέχθισα τῇ γυνεὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπον· Αἰ πλαγιάσονται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου·

11 Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ἐρημῇ μου· Εἰ εἰσιλεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου·

12 Βλέπεις, ἀδελφοί, μήποτε ἴσται ἢ τινι ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας, ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος·

13 Ἀλλὰ παρακαλυπτεῖ αὐτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρεις οὐ τὸ σήμερον καλυπταί, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ ἐξ ὑμῶν τις ἀπάτη τῆς ἀμαρτίας.

14 Μίτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ γιγνώσκουσιν, ἰάντις τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βαβαίαν κατάσχωμεν.

15 Ἐν τῷ λέγεσθαι· Σήμερον, ἰὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσῃς· μὴ σκληρύνῃς τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παρεκκρεασμῷ.

16 Τίς γὰρ ἀκούσας τις παρεπίκραναν; ἀλλ' οὐ πάντις οἱ ἐξιλόντις ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσῆως;

17 Τίσι δὲ προσέχθισι τισσαρέκοντα ἔστη; οὐχὶ τοῖς ἀμαρτήσασιν; ὧν τὰ πᾶντα ἔπισιν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

18 Τίσι δὲ ὤμοσι μὴ εἰσιλεύσιν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν;

19 Καὶ βλέπομεν, ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσιλθεῖν δι' ἀπιστίαν.

ΚΕΦ. δ΄. 4.

1 ΦΟΒΗΘΩΜΕΝ οὖν, μήποτε, καταλυπομένης ἐπαγγελίας εἰσιλθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δεκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστειρηκίαι.

2 Καὶ γὰρ ἴσμεν ἐπαγγελισμένοι, καθάτις πρὸς αὐτὸν· ἀλλ'

οὐκ ἀφίλησιν ὁ λόγος τῆς ἀποῆς ἐκείνου, μὴ συγκαταμί-
νῃ τῇ πίστι τῶς ἀκούσαςιν.

3 Εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν
κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες,
καθὼς ἔρηκιν· Ὡς ἄμωσα ἐν
τῇ ἔργῃ μου· Εἰ εἰσελεύσονται
εἰς τὴν κατάπαυσίν μου· καίτοι
τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσ-
μου γιγνθίντων.

4 Ἐρχαι γὰρ περὶ τῆς
ἰβδόμης οὕτω· Καὶ κατίπαυσιν
ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἰβδόμῃ
ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ·

5 Καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· Εἰ
εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυ-
σίν μου.

6 Ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τι-
νὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτὴν, καὶ οἱ
πρότερον ἐπαγγελισθίντες οὐκ
εἰσῆλθον δι' ἀπίθειαν·

7 Πάλιν τινα ἐρίζω ἡμέραν,
Σήμερον, ἐν Δαβὶδ λίγων, μετὰ
τοσοῦτον χρόνον· (καθὼς ἔρη-
ται·) Σήμερον, ἵαν τῆς φωνῆς
αὐτοῦ ἀκούσῃσι, μὴ σπληνῇσι
τὰς καρδίας ὑμῶν.

8 Εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς
κατίπαυσιν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης
ἰλάλι μετὰ ταῦτα ἡμέρας.

9 Ἄρα ἀπολείπεται σαβ-
βατισμός τῇ λαῷ τοῦ Θεοῦ.

10 Ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν
κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς
κατίπαυσιν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐ-
τοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ
Θεός.

11 Σπουδάζωμεν οὖν εἰσελ-

θεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν,
ἵνα μὴ ἐν τῇ αὐτῇ τις ὑποδιγ-
ματι πίσση τῆς ἀπειθείας.

12 Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ, καὶ ἰσχυρῆς, καὶ τομώ-
τιρος ὑπὲρ πάντων μάχαιραν
διστομον, καὶ δεικνύμενος ἄκρι-
μεισμοῦ ψυχῆς τι καὶ πνεύ-
ματος, ἀρμῶν τι καὶ μυελῶν,
καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσειαν καὶ ἐν-
ταῶν καρδίας·

13 Καὶ οὐκ ἔστι κτίσις ἀ-
φανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ
γυμνά καὶ τιτραχηλισμένα
ταῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς δὲ
ἡμῖν ὁ λόγος.

14 Ἐχοντες οὖν ἀρχιερεῖα
μύγαν, διηληλυθότα τοὺς οὐρα-
νοὺς, Ἰησοῦν τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ,
κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας.

15 Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερεῖα
μὴ δυνάμενοι συμπάθησαι ταῖς
ἀσθενείαις ἡμῶν, πιτυρασμένοι
δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα,
χωρὶς ἁμαρτίας.

16 Προσερχόμεθα οὖν μετὰ
παθήσεως τῇ θρόνῳ τῆς χάρι-
τος, ἵνα λάβωμεν ἴλιον, καὶ
χάριν ευεργετῇ εἰς ὑπακοὴν βοή-
θων.

ΚΕΦ. ι'. 5.

1 ΠΑῚΣ γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ
ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ
ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς
τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τι
καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν·

2 Μισοποθεῖν δυνάμεις τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπὶ καὶ αὐτοὺς περιέκνυται ἀσθένεια·

3 Καὶ διὰ ταύτην ἐφίλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν.

4 Καὶ οὐχ ἑαυτῇ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ καλοῦμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ Ἀαρών.

5 Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἰδοῦσθαι γεννηθῆναι ἀρχιερεῖα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν· Τίς μου εἰ σὺ, ἐγὼ σήμερον γιγίνηκα σὶ·

6 Καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λίγῃ· Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

7 Ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διήσεις τι καὶ ἰκτερίας πρὸς τὸν δυνάμειον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου, μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσκυνήσας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς ὑλαβείας,

8 (Καίπερ ὦν Τίς,) ἱμαθίν, ἐφ' ὧν ἵσταθι τὴν ὑπακοήν·

9 Καὶ τιλιωθεὶς ἰγίνετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῇ πᾶσιν αἵτιος σωτηρίας αἰωνίου,

10 Προσπαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

11 Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμηνεύτος λίγην,

ἐπὶ νουθεῖν γιγόναι ταῖς ἀκοαῖς.

12 Καὶ γὰρ ἐφίλειτο εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρεῖαν ἔχει τοῦ διδάσκειν ἡμᾶς, τίνα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ καὶ γιγόναι χρεῖαν ἔχοντες γάλακτος, καὶ οὐ στερειᾶς τροφῆς.

13 Πᾶς γὰρ ὁ μετήχων γάλακτος, ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης· ἥπιος γὰρ ἐστίν·

14 Τιλιών δὲ ἐστὶν ἡ στεριὰ τροφῇ, τῶν διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γιγυμνασμένα ἔχοντες πρὸς διάκρισιν καλοῦ τι καὶ κακοῦ.

ΚΕΦ. ε' 6.

1 ΔΙΟ' ἀφίντις τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον, ἐπὶ τὴν τιλιότητα φερόμεθα· μὴ πάλιν θιμίλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστιως ἐπὶ Θεόν,

2 Βαπτισμῶν διδασχῆς, ἐπιθείσας τι χιρῶν, ἀναστάσιως τι νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου.

3 Καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἰάπερ ἰπιτρέπη ὁ Θεός.

4 Ἀδύνατον γὰρ, τοὺς ἀπαξ φωτισθέντας, γυνοαμένους τι τῆς δωριᾶς τῆς ἰπουρανίου, καὶ μετόχους γεννηθέντας Πιύματος ἁγίου,

5 Καὶ καλὸν γευσάμενους
Θεοῦ ῥῆμα, δυνάμεις τε μίλ-
λοντος αἰῶνος,

6 Καὶ παραπισόντας, πά-
λιν ἀνακανίζουσιν εἰς μετάνοιαν,
ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν
Τίον τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγ-
ματίζοντας.

7 Γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἱε-
ρὰ αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμενον ὑ-
πὸ τὸν, καὶ τίπτουσα βοτάνην ὑ-
βριστοῦ ἐκείνου, δι' οὗ καὶ γεω-
ργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας
ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

8 Ἐκφύρουσα δὲ ἀκάνθας
καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ
κατάρως ἰγγύς, ἥς τὸ τίλος
εἰς καῦσιν.

9 Πισπίσμιθα δὲ περὶ ὑμῶν,
ἀγαπητοί, τὰ κρείττονα καὶ
ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτω
λαλοῦμεν.

10 Οὐ γὰρ ἄδικοι ὁ Θεός,
ἐπιλαβίσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ
τῆς ἀγάπης, ἥς ἐνιδείξασθε εἰς
τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες
τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες.

11 Ἐπιθυμοῦμεν δὲ, ἵνα σπου-
δῶσιν ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδεδεικνύσθαι
σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν
τῆς ἐλπίδος ἄχρι τίλου.

12 Ἴνα μὴ καθροὶ γίνησθε,
μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστιως
καὶ μακροθυμίας κληρονομοῦν-
των τὰς ἰσαγγελίας.

13 Τῇ γὰρ Ἀβραάμ ἰσαγ-
γυλάμενος ὁ Θεός, ἵπτι κατ'

οὐδινὸς εἶχε μείζονος ὁμῶσαι,
ἅμασι καθ' ἑαυτοῦ,

14 Λέγων· Ἡ μὲν εὐλογῶν
εὐλογήσω σι, καὶ πληθύνων
πληθυνῶ σι.

15 Καὶ οὕτω μακροθυμήσας
ἐπίτυχι τῆς ἰσαγγελίας.

16 Ἀνθρώποι μὲν γὰρ κατὰ
τοῦ μείζονος ὁμνύουσι, καὶ πά-
σης αὐτοῖς ἀντιλογίας τίρας
εἰς βιβαιῶσιν ὁ ὅρκος.

17 Ἐν ᾧ περισσότατον βου-
λόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδειῖν τοῖς
κληρονόμοις τῆς ἰσαγγελίας
τὸ ἀμεταβάτεον τῆς βουλῆς αὐ-
τοῦ, ἐμίστίτισιν ὅρκον,

18 Ἴνα διὰ δύο πραγμά-
των ἀμεταβίτων, ἐν οἷς ἀδύνα-
τον ψεύσασθαι Θεὸν, ἰσχυρὰν
παρακλήσιν ἔχωμεν οἱ κατα-
φυγόντες κρατήσασιν τῆς προκει-
μένης ἐλπίδος.

19 Ἡν ὡς ἀγκυραν ἔχομεν
τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βε-
βαίαν, καὶ ἰσχυρομένην εἰς τὸ
ἰσώτερον τοῦ καταπιεσάμα-
τος,

20 Ὅπου πρόδρομοι ὑπὲρ
ἡμῶν ἐσῆλθον Ἰησοῦς, κατὰ
τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ ἀρχι-
ερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

ΚΕΦ. Ζ'. 7.

1 ΟΤΤΟΣ γὰρ ὁ Μελχισεδ-
εκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς
τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, (ὁ συν-

αυτήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφον-
τι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλείων
καὶ εὐλογήσας αὐτὸν,

2 Ὡς καὶ δικάτην ἀπὸ
πάντων ἰμέρισιν Ἀβραὰμ, πρῶ-
τος μὲν ἰερηνυόμιμος βασιλεὺς
δικαιοσύνης, ἵππιστα δὲ καὶ βα-
σιλεὺς Σαλὴμ, (ὃ ἴσθι, βασι-
λεὺς εἰρήνης,)

3 Ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγε-
ναιολόγητος, μήτι ἀρχὴν ἡμε-
ρῶν μήτι ζωῆς τέλος ἔχων,
ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ Τίῳ τοῦ
Θεοῦ, μένι ἱερὺς εἰς τὸ διημι-
νέει.

4 Θιμερίτι δὲ, πηλίκος οὖ-
τος, ᾧ καὶ δικάτην Ἀβραὰμ
ἴδωκεν ἐκ τῶν ἀρεθούων, ὁ
πατριάρχης.

5 Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν
Αἰυὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνον-
τες, ἰντολὴν ἔχουσι ἀποδιδνα-
τῶν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον,
ταῦτ' ἴσθι, τοὺς ἀδελφούς αὐ-
τῶν, καίπερ ἐξηληλυθότας ἐκ
τῆς ἰσφύος Ἀβραὰμ·

6 Ὁ δὲ μὴ γιναιολογούμενος
ἐξ αὐτῶν, διδιδάτωκε τὸν Ἀ-
βραὰμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς
ἐπαγγελίας εὐλόγηκε.

7 Χαῖρι δὲ πάσης ἀντιλο-
γίας, τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ
πλείοντος εὐλογεῖται.

8 Καὶ ὧς μὲν δικάτης ἀ-
ποδίδωκεντες ἀνθρωποι λαμβά-
νουσιν· ἰκίῃ δὲ, μαρτυρούμενος
ἔστι ζῆ.

9 Καὶ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ

Ἀβραὰμ καὶ Αἰυὶ ὁ δικάτης
λαμβάνων διδιδάτταται·

10 Ἔτι γὰρ ἐν τῇ ἰσφύῃ τοῦ
πατρὸς ἦν, ὅτι συνήτησεν αὐ-
τῷ ὁ Μελχισιδίκ.

11 Εἰ μὲν οὖν τιλίωσις διὰ
τῆς Αἰυίτικῆς ἱερωσύνης ἦν· (ὁ
λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νομοθετή-
σε) τίς ἴτι χρεῖα, κατὰ τὴν
τάξιν Μελχισιδίκ ἴτιρον ἀνίσ-
τασθαι ἱερεῖα, καὶ οὐ κατὰ τὴν
τάξιν Ἀρεὼν λίγισθαι;

12 Μιστατιθιμένης γὰρ τῆς
ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νό-
μου μιτάθσεις γίνονται.

13 Ἐφ' ὃν γὰρ λίγισται
ταῦτα, φυλῆς ἰτίρας μιτίσχη-
κιν, ἀφ' ἧς οὐδὲις προσίσχηκε
τῷ θυσιαστηρίῳ·

14 Πρόδηλον γὰρ, ὅτι ἐξ
Ἰουδα ἀνατίταλκιν ὁ Κύριος
ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ
ἱερωσύνης Μωϋσῆς ἱλάλησε.

15 Καὶ περισσότερον ἴτι κα-
τάδηλόν ἴσθιν, εἰ κατὰ τὴν
ὁμοιότητα Μελχισιδίκ ἀνίστα-
ται ἱερὺς ἴτιρος,

16 Ὅς οὐ κατὰ νόμον ἰντο-
λῆς σαρκίνης γίγοντι, ἀλλὰ
κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκκαλύ-
του.

17 Μαρτυρεῖ γὰρ· Ὅτι εὐ
ἱερὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν
τάξιν Μελχισιδίκ.

18 Ἀθήσεις μὲν γὰρ γί-
νεται προαγούσης ἰντολῆς, διὰ τὴν
αὐτῆς ἀσθινὴς καὶ ἀνωφιλίς·

19 (Οὐδὲν γὰρ ἰτιλίωσις ἰ

νόμος·) ἰππισαγωγὴ δὲ πρῶτος ἰλπίδος, δι' ἧς ἰγγίζομεν τῷ Θεῷ.

20 Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρεῖ ὀρκωμοσίας·

21 (Οἱ μὲν γὰρ χωρεῖς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γιγνόμενοι· ὁ δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας, διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν· "Ὁμοσι Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισιδικ·")

22 Κατὰ τοσοῦτον κρείττερος διαθήκης γίγονιν ἔγγυος Ἰησοῦς.

23 Καὶ οἱ μὲν πλείονες εἰσι γιγνόμενοι ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτῳ πωλύεσθαι παραμένειν·

24 Ὁ δὲ, διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατος ἔχου ἱερουσύνην·

25 Ὅσιν καὶ σώζων εἰς τὸ παντὶς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν, εἰς τὸ ἐκτυχεῖν ὑπὲρ αὐτῶν.

26 Ταῦτος γὰρ ἡμῖν ἱερῶν ἀρχιερεὺς, ἴσκιος, ἀκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γινόμενος·

27 Ὃς οὐκ ἔχου καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἵνα τὰ τῶν τοῦ λαοῦ· τῷτο γὰρ ἰποιήσιν ἰφάναξ, ταυτὸν ἀνιόντας.

28 Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους

καθίστησιν ἀρχιερεῖς, ἔχοντας ἀσθίνειαν· ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, Τὶν εἰς τὸν αἰῶνα τιτιλιωμένοι.

ΚΕΦ. η'. 8.

1 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ δι' ἐπὶ ταῖς λογιμένοις, ταιούτοις ἔχομεν ἀρχιερεῖς, ὅς ἐκείσιν ἐν δέξιμά τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς,

2 Τῶν ἁγίων λειτουργῶν, καὶ τῆς σκητῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἱστηκεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος.

3 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τι καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθιν ἀναγκαῖον, ἔχων τι καὶ τοῦτοι δ' προσενέγκη.

4 Εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς, ὅντων τῶν ἱερῶν τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα·

5 (Ὅστις ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἰσχυρῶν, καθὼς κεχηρμάτισται Μωϋσῆς, μέλλον ἱππιτελεῖν τὴν σκηνήν· Ὅρα γὰρ, φησὶ, ποιήσης πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δεικνύοντα σοι ἐν τῷ ὄρει·)

6 Νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τύχει λειτουργίας, ὥσθ καὶ κρείττερός ἐστι διαθήκης Μισίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττεσιν ἰσχυρίαις νομοθέτηται

7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμικτος, οὐκ ἂν διυτίρας ἔζητοῦτο τόποις.

8 Μιμνόμενος γὰρ αὐτοῖς λίγυ· Ἰδοῦ, ἡμίρας ἔρχονται, λίγυ Κύριος, καὶ συντελίσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινὴν·

9 Οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἦν ἐποίησα τοῖς πατέραςιν αὐτῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἔξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνίμηναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ γὰρ ἠμίλησα αὐτῶν, λίγυ Κύριος.

10 Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λίγυ Κύριος, δίδους νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτοὺς· καὶ ἴσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν, καὶ αὐτοὶ ἴσονται μοι εἰς λαόν.

11 Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἱκανστος τὸν πολίτην αὐτοῦ, καὶ ἱκανστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λίγυ Γινώθι τὸν Κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσεσίν με, ἀπὸ μητροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν.

12 Ὅτι ἴλιως ἴσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.

13 Ἐν τῇ λίγυ καὶ νῦν, πισταλάωκε τὴν πρώτην· τὸ δὲ

παλαιούμενον καὶ γηράσκον, ἰγγὺς ἀφανισμοῦ.

ΚΕΦ. θ. 9.

1 Εἴχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη δικαιοῦματα λατρίας, τὰ, τε ἄγιοι ποσμίον.

2 Σκηπὴ γὰρ κατισκινώσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἦτι λυχνία καὶ ἡ τρέπιζα καὶ ἡ πρόδοις τῶν ἄρτων, ἦτις λίγισται ἄγιοι·

3 Μετὰ δὲ τὸ διυτίρειν κατὰπίστασμα σκηπὴ, ἡ λιγαμένη ἄγιοι ἄγιον,

4 Χρυσῶν ἔχουσα θυματήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περιεκαλυμμένην πάντεσιν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος χρυσῶν ἔχουσα τὸ μέννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης·

5 Ὑπερένω δὲ αὐτῆς Χερουβὶμ δόξης, κατὰσκινάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἴσιν νῦν λίγυ κατὰ μέρες.

6 Τούτων δὲ οὕτω κατισκινωσμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηπὴν διαπαντὸς εἰσίστησι οἱ ἱερεῖς, τὰς λατρίας ἐπιτελοῦντες·

7 Εἰς δὲ τὴν διυτίρειν ἀπαξ τοῦ ἱερευτοῦ μόγις ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἁγιοποιμάτων·

8 Τοῦτο δηλοῦντος τοῦ Πάπματος τοῦ ἁγίου, μήπω πιστα-

πρῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδόν,
ἵτις τῆς πρώτης σκητῆς ἰχθυό-
σης στάσιν·

9 Ἦτις παραβολὴ εἰς τὸν
καιρὸν τὸν ἱστοηκότα, καθ' ὃν
δωρὰ τι καὶ θυσίαι προσφέρον-
ται μὴ δυνάμιναι κατὰ συντί-
θησιν τιλιῶσαι τὸν λατρεύον-
τα,

10 Μόνον ἐπὶ βρώμασι καὶ
πόμασι, καὶ διαφόροις βαπτισ-
μοῖς, δικαίωμασι σαρκὸς, μέχρι
καιροῦ διορθώσεως ἱπικιίμενα.

11 Χριστὸς δὲ παραγενόμε-
νος, ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων
ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ
τελειωτέρας σκητῆς, οὐ χειρο-
ποιήτου, (τοῦτ' ἐστίν, οὐ ταύ-
της τῆς κτίσεως,)

12 Οὐδὲ δὲ αἵματος τράγων
καὶ μέσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου
αἵματος, ἐσῆλθιν ἱεράπαζ εἰς
τὰ ἅγια, αἰώνιον λύτρωσιν ἐυ-
ρέμενος.

13 Εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων
καὶ τράγων, καὶ σποδὸς θαμά-
λιως ῥαντίζουσα τοὺς κεινο-
νομήτους, ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς
σαρκὸς καθαρότητα·

14 Πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα
τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος
αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁ-
μῶμων τῷ Θεῷ, καθαριῶ τὴν
συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔρ-
γων, εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζών-
τι.

15 Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης
καινῆς Μισίτης ἐστίν, ὥπως

θανάτου γενόμενου, εἰς ἀπολύ-
τρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ δια-
θήκῃ παραβάσεων, τὴν ἱπαγ-
γιάν λαβώσιν οἱ κλημένοι
τῆς αἰωνίου κληρονομίας.

16 Ὅπου γὰρ διαθήκη, θά-
νατος ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ δια-
θιμένου·

17 Διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς
βεβαία, ἐπὶ μήποτε ἰσχύει ὅτε
ζῇ ὁ διαθίμενος.

18 Ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη χω-
ρὶς αἵματος ἱγιαίνεισθαι.

19 Ἀληθείσης γὰρ πάσης
ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ Μωϋ-
σίου παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ
αἷμα τῶν μέσχων καὶ τράγων
μετὰ ὕδατος καὶ ἱεροῦ κολλίου
καὶ ὑσσώπου, αὐτό τι τὸ βι-
βλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἱρ-
ράντισε,

20 Λίγων Τοῦτο τὸ αἷμα
τῆς διαθήκης, ἧς ἐντεύλατο
πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός·

21 Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ
πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργ-
γίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἱρράν-
τισε.

22 Καὶ σχιδὸν ἐν αἵματι
πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν
νόμον, καὶ χωρὶς αἱματικχυ-
σίας οὐ γίνεται ἄφισις.

23 Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑ-
ποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς, τούτοις καθαρίζεσθαι αὐτὰ
διὰ τὰ ἰπουράνια κριττάσι θυ-
σίαις παρὰ ταύτας.

24 Οὐ γὰρ εἰς χυροποίητα

ἅγια εἰσῆλθιν ὁ Χριστὸς, ἀντί-
τυπα τῶν ἀληθινῶν, ὧλλ' εἰς
αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἑμφανισ-
θῆναι τῇ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ
ὑπὲρ ἡμῶν.

25 Οὐδ', ἵνα πολλάκις προσ-
φίρῃ ἑαυτὸν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς
εἰσερχισαί εἰς τὰ ἅγια κατ'
ἑαυτὸν ἐν αἵματι ἄλλοτρίῳ.

26 (Ἐπὶ ἴδῳ αὐτὸν πολ-
λάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς
κόσμου) νῦν δὲ ἅπαξ ἐπὶ συν-
τελείᾳ τῶν αἰώνων, εἰς ἀθέτησιν
ἁμαρτίας, διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ
πιφανίζονται.

27 Καὶ καθ' ὅσον ἀπέκείται
ταῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν,
μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις.

28 Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς ἅ-
παξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολ-
λῶν ἀνιγκνύειν ἁμαρτίας, ἐκ
διωτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθή-
σεται, ταῖς αὐτὸν ἀπικτιζομέ-
νοις εἰς σωτηρίαν.

ΚΕΦ. ι'. 10.

1 ΣΚΙΑ'Ν γὰρ ἔχων ὁ νό-
μος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν,
οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν
πραγμάτων, κατ' ἑαυτὸν ταῖς
αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφίρουσιν
εἰς τὸ διηκίαι, οὐδέποτε δύνα-
ται τοὺς προσερχομένους τι-
λιῶσαι.

2 Ἐπὶ οὐκ ἂν ἱπαύσαντο
προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν
ἔχειν ἴτι συνίδῃσιν ἁμαρτιῶν

τοὺς λατρεύοντας, ἅπαξ κακα-
θαρμίζουσιν;

3 Ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις
ἁμαρτιῶν κατ' ἑαυτὸν.

4 Ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύ-
ρων καὶ τρέγων ἀφαιρῶν ἁμαρ-
τίας.

5 Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν
κόσμον, λίγην Θυσίαν καὶ
προσφοράν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα
δὲ κατηρέτισαι μοι.

6 Ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ
ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας.

7 Τότε εἶπον· Ἴδού ἤκω, (ἐν
κεφαλίδι βιβλίου γέγραπτα
περὶ ἐμοῦ,) τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεὸς,
τὸ θέλημά σου.

8 Ἀνώτερον λίγων· Ὅτι
θυσίαν καὶ προσφοράν καὶ ὀλο-
καυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας
οὐκ ἠθέλησας, οὐδὲ εὐδόκησας·
(αἵτινες κατὰ τὸν νόμον προσ-
φέρονται).

9 Τότε εἶρηκιν· Ἴδού, ἤκω
τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου
Ἀναίρει τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ διύ-
τιρον στήσῃ.

10 Ἐν ᾧ διελήματι ἡγιασ-
μένοι ἰσμεν διὰ τῆς προσφορᾶς
τοῦ σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἰφάπαξ.

11 Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἱε-
στηκε καθ' ἡμέραν λειτουργῶν,
καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσ-
φίρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε
δύνανται τιελιῶν ἁμαρτίας.

12 Αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁ-
μαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν,

εἰς τὸ διηλικίς ἐκείθισιν ἐν διζιῇ τοῦ Θεοῦ,

13 Τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ὡς τιθῶσιν οἱ ἰχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιοι τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

14 Μιᾶ γὰρ προσφορὰ τιτελίσκειν εἰς τὸ διηλικίς τοῦς ἀγιαζομένους.

15 Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνῦμα τὸ ἅγιον. Μιστὰ γὰρ τὸ προυρηκεῖναι.

16 Αὐτὴ ἡ διαθήκη, ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μιτὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας· λίγμῃ Κύριος· Διδούς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς,

17 Καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.

18 Ὅπου δὲ ἄφισις τούτων, οὐκίτι προσφορὰ περὶ ἀμαρτίας.

19 Ἐχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἰσοδοὶν τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ,

20 Ἡ ἐνκαίνισιν ἡμῖν ἐδόν πρόσφατοι καὶ ζῶσαν, διὰ τοῦ καταπατάσματος, (τουτ' ἔστι, τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,)

21 Καὶ ἱερεῖα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ.

22 Προσερχόμεθα μιτὰ ἀληθείης καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστιως, ὑψαντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως κληροῦς.

23 Καὶ λιλουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ, κατίχωμεν τὴν

ῥημολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῇ· (πιστὸς γὰρ ὁ παγγυλάμενος)

24 Καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων,

25 Μὴ ἰγκαταλείποντες τὴν ἰατροναιαγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἴθες τισὶν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες· καὶ τοσοῦτῃ μᾶλλον, ὅση βλίσπιτι ἰγγίζουσιν τὴν ἡμέραν.

26 Ἐκουσίως γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν μιτὰ τὸ λαβῶν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκίτι περὶ ἀμαρτιῶν ἀπολείπεται θυμία·

27 Φοβερὰ δὲ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ πυρὸς ζῆλος, ἰσθίειν μίλλοντος τοῦς ὑπιναντίους.

28 Ἀβιτήσας τίς νόμον Μωϋσείως, χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δουλῇ ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποδνήσκω

29 Πόση, δοκιῇ, χεῖρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν Τίδν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοιὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιασθη, καὶ τὸ Πνῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας·

30 Οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· Ἐμοὶ ἐκδίησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λίγμῃ Κύριος· καὶ πάλιν· Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ.

31 Φοβερὸν τὸ ἱμνισεῖν εἰς χῶρας Θεοῦ ζῶντος.

32 Ἀναμνησέσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄλλῃσιν ὑπὸ μιᾶς κατὰ παθημάτων.

33 Τοῦτο μὲν, ὀνιδισμαῖς τε καὶ θλίψεσι θιατριζόμενοι· τοῦτο δὲ, καινὰ τῶν οὕτως ἀναστρεφόμενοι γεννῶντες.

34 Καὶ γὰρ τοῖς δισμίοις μου συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν κατὰ χαρᾶς προσεδίξασθε, γενώσκοντες ἔχειν ἑαυτοῖς κρείττονα ὑπαρῆν ἐν οὐρανοῖς καὶ μίνουσιν.

35 Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρῆσιν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μισοπαροδοσίαν μεγάλην.

36 Ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν· ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες, κομίσῃσθε τὴν ἰσχυρίαν.

37 Ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονίῃ.

38 Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· καὶ ἂν ὑποστείληται, οὐκ ὑδοκίῃ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῇ.

39 Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἴσμεν ὑποστολῆς, εἰς ἀπώλειαν· ἀλλὰ πίστει, εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

ΚΕΦ. ΙΑ'. 11.

1 ἜΣΤΙ δὲ πίστις, ἐλπίζομεν ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων.

2 Ἐν ταύτῃ γὰρ ἡμαρτυρήθησαν οἱ τρισβύτιροι.

3 Πίστι νοοῦμεν κατηρητίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γιγνῆναι.

4 Πίστι πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάιν προσήνεγκεν τῇ Θεῷ· δι' ἧς ἡμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δόροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ δι' αὐτῆς ἀποδαὶν ἔτι λαλῶ.

5 Πίστι Ἐνὼχ μετετίθη, τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον· καὶ οὐχ εὐρίσκειτο, διότι μετίθηκεν αὐτῇ ὁ Θεός· πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ ἡμαρτυρεῖται ἐνερυστήκιναι τῇ Θεῷ.

6 Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαριστῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δι' τὸν προσερχόμενον τῇ Θεῷ, ὅτι ἔσθι, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται.

7 Πίστι χρηματισθῆς Νῶε περὶ τῶν μηδίσω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατισκινύσει κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ· δι' ἧς κατίκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἰγένετο κληρονόμος.

8 Πίστι καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσιν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον, ὃν ἡμελλί λαμβάνει εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε, μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται.

9 Πίστι παρῆκσιν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἄλλοτριαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας,

μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς παγγελίας τῆς αὐτῆς·

10 Ἐξιδίχιστο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσιν πόλιν, ἥς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός.

11 Πίστι καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας, ἐπὶ πιστὸν ἠγήσατο τὸν παγγυιλάμινον,

12 Διὸ καὶ ἀφ' ἱνὸς ἰγνηθήσαν, καὶ ταῦτα νικηραμίνου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χυλὸς τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος.

13 Κατὰ πίστιν ἀπίθαιον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς παγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες, ὅτι ξίνοι καὶ περιπίδημοι εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

14 Οἱ γὰρ τοιαῦτα λίγοντες ἐμφανίζουσιν, ὅτι πατρίδα ἠζητοῦσι.

15 Καὶ εἰ μὴν ἐκείνης ἐμνημόνισον ἀφ' ἧς ἐξῆλθον, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι·

16 Nūn δὲ κριττονος ὀρέγονται, τουτ' ἴστιν, ἰπουρανίου. Διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεός, Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασι γὰρ αὐτοῖς πόλιν.

17 Πίστι προσειήνοχιν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πυραζόμενος,

καὶ τὸν μονογινῇ προσίφειν ὁ τὰς παγγελίας ἀναδιξάμενος,

18 Πρὸς δὲ ἠλαλήθη· Ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα·

19 Λογισάμενος, ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἰγίρειν δυνατὸς ὁ Θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἱκομίσατο.

20 Πίστι περὶ μελλόντων ἐυλόγησιν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαῦ.

21 Πίστι Ἰακώβ ἀποθήσκων ἱκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ ἐυλόγησι· καὶ προσικύνησιν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς βάρβδου αὐτοῦ.

22 Πίστι Ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνισι, καὶ περὶ τῶν ὁστίων αὐτοῦ ἰνιτίλατο.

23 Πίστι Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ἐπὶ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστῶν τὸ παιδίον καὶ οὐκ ἠφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως.

24 Πίστι Μωϋσῆς μίγας γινόμενος ἠρνήσατο λείγισθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραὼ,

25 Μᾶλλον ἰλόμενος συγκλουχίσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ, ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν·

26 Μίζονα πλοῦτον ἠγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ἐνιδισμὸν τοῦ Χριστοῦ· ἀπίβλιπι γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.

27 Πίστι κατέλιπιν Αἰ-

γονται, μὴ φοβηθῆς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἄρατον ὡς ὁρῶν ἱκαρτίησιν.

28 Πίστι πιστοίηκε τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ἐλοθρεύων τὰ πρωτότοκα, θίγῃ αὐτῶν.

29 Πίστι διέβησαν τὴν ἰουδαίαν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς· ἥς πῦραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι, κατιπόθησαν.

30 Πίστι τὰ τέχνη Ἱεριχὰ ἴασι, κυκλωθέντα ἰπὶ ἵπτα ἡμίρας.

31 Πίστι ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλιτο τοῖς ἀπιθήσασιν, δεξιμένη τοὺς κατασκοπούς μιστ' ἰερέης.

32 Καὶ τί ἴτι λέγω; Ἐπιλείψω γὰρ μοι διηγούμενοι ὁ χρόνος περὶ Γεδιὼν, Βαράκ τε καὶ Σαμφὼν, καὶ Ἰσθαί, Δαβὶδ τε καὶ Σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν.

33 Οἱ διὰ πίστιως κατηγωνίσαντο βασιλείας, ἐργάσαντο δικαιοσύνην, ἰπταυχὸν ἰσαγγελιῶν, ἵφραξαν στόματα λέόντων,

34 Ἐσβισαν δύναμιν πυρὸς, ἵφουγον στόματα μαχαίρας, ἐνδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθινίας, ἐγινήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἱπλιναν ἄλλοτρίων.

35 Ἐλαβον γυναῖκας ἐξ ἀναστάσιως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἰτυμπανίσθησαν, οὐ

προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κριττοὶ ἀναστάσιως τύχουσιν.

36 Ἐγὼ δὲ ἱμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πῦρην ἴλαβοι, ἴτι δὲ δισμῶν καὶ φυλακῆς.

37 Ἐλιθάσθησαν, ἰπρώσθησαν, ἰπυρώσθησαν, ἐν φόρῳ μαχαίρας ἀπίθων· πειρῆσθον ἐν μηλῶταις, ἐν αἰγίοις διερμασι, ὑστιρούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι.

38 (Ὡς οὐκ ἦν ἄξιός ὁ πόσμος,) ἐν ἱερμαῖς πλανώμενοι καὶ ὄρεσι, καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς.

39 Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως, οὐκ ἠκοίμisan τὴν ἰσαγγελίαν,

40 Τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κριττὸν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τιλειωθῶσι.

ΚΕΦ. β'. 12.

1 ΤΟΙΓΑΡΟΤ' ἡμῶν, τοσοῦτοι ἔχοντες περιερίμην ἡμῖν νόθος μαρτύρων, ὅγκοι ἀποδίμηναι πάντα, καὶ τὴν εὐπρεπίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπερηφανίας τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἄγων.

2 Ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελιωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκρίμης αὐτοῦ χαρᾶς, ὑπέρμεινε σταυρῇ, αἰσχύνῃς καταφρονήσας, ἐν δι-

Ξῆτε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ κα-
κάθειναι.

3 Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν
τοιαύτην ὑπομιμνηκόμενα ὑπὸ
τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντι-
λογίαν, ἵνα μὴ κάμνητε, ταῖς
ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι.

4 Οὕτω μέχρις αἵματος ἀν-
τιπατίσθητε πρὸς τὴν ἁμαρτί-
αν, ἀνταγωνιζόμενοι.

5 Καὶ ἐκλήλησθε τῆς πα-
ρακλήσεως, ἣτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς
διαλείγεται· Τίί μου, μὴ ὀλο-
γῶρι παιδείας Κυρίου, μηδὲ
ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλιγχόμενοι.

6 Ὅν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος,
παιδεύει μαστιγοῦν δὲ πάντα
υἱὸν ὃν παραδίδεται.

7 Εἰ παιδεύει ὑπομένετε, ὡς
υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός·
τίς γὰρ ἴστιν υἱὸς, ὃν οὐ παι-
δεύει πατήρ;

8 Εἰ δὲ χωρὶς ἴστι παιδείας,
ἥς μίτοχοι γίνονται πάντες,
ἄρα νόθον ἴσθι καὶ οὐχ υἱός.

9 Εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς
ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδεύ-
σας, καὶ ἐντροπόμεθα· οὐ πολ-
λῶ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ
Πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ
ζήσομεν;

10 Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας
ἡμέρας, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς,
ἐπαίδευον· ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον,
εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότη-
τος αὐτοῦ.

11 Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς
μὲν τὸ παρὲν οὐ δοκεῖ χαρὺς

εἶναι, ἀλλὰ λύπης· ὁσπερὶν δὲ
καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς
γιγυμνασμένοις ἀποδίδωσι δι-
καισύνης.

12 Διὸ τὰς παρυμνίας χυ-
ραι καὶ τὰ παραλειμμένα γό-
νατα ἀνορθώσατε·

13 Καὶ τροχίους ὀρθὰς ποιή-
σατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ
τὸ χαλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ
μᾶλλον.

14 Εἰρήνην διώκειτε μετὰ
πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ
χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύρι-
ον·

15 Ἐπισποποῦντες, μὴ τις
ὑστέρῃ ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ
Θεοῦ· μὴ τις ῥίζα πικρίας ἄνω
φύουσα ἰνοχλῇ, καὶ διὰ ταύτης
μιασθῇ πολλοί·

16 Μὴ τις πόρτος, ἢ βίβηλος
ὡς Ἡσαΐ, ὃς ἐπὶ βρώσει μιᾶς
ἀπένδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ.

17 Ἴσθι γὰρ, ὅτι καὶ μετί-
πυτα βίλων κληρονομήσαι τὴν
ἐὺλογίαν, ἀπειδοκιμάσθη· μετα-
νοίας γὰρ τόπον οὐχ εἶρε, καί-
περ μετὰ δακρύων ἐζητήσας
αὐτήν.

18 Οὐ γὰρ προσιηλύδατε
ψηλαφωμένῳ ὄρει, καὶ κικαυ-
μένῳ πυρὶ, καὶ γόμφῳ, καὶ
σκότῳ, καὶ τυίλλῃ,

19 Καὶ σάλπιγγος ἤχη,
καὶ φωνῇ βημάτων, ἥς οἱ ἀκού-
σαντες παρεστήσαντο, μὴ προσ-
τιθῆναι αὐτοῖς λόγον·

20 (Ὅν ἴφριον γὰρ τὸ δια-

στιλλόμενον· Κἄν θηρίον δίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται·

21 Καί, (οὕτω φοβερόν ἦν τὸ φανταζόμενον,) Μωϋσῆς εἶπεν· "Εκφοβός εἰμι καὶ ἰντρομος·")

22 Ἀλλὰ προσιηλύθατε Σιών ὄρει καὶ πόλει Θεοῦ ζώντος, Ἱερουσαλὴμ ἰσχυραίνῃ καὶ μυριάσιν, ἀγγέλων,

23 Πανηγύρι· καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων, ἀπογιγεγαμμένων ἐν οὐρανοῖς· καὶ κριτῇ Θεῷ πάντων· καὶ πνεύμασι δικαίων τιτιλωμένων·

24 Καὶ διαθήκης νίας Μισίτη, Ἰησοῦ· καὶ αἵματι βαντισμοῦ, κριττον λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἀβελ.

25 Βλέπεται, μὴ παραιτήσῃ τὸν λαλοῦντα. Εἰ γὰρ ἐκίνοι οὐκ ἔφυγον, τὸν ἐπὶ γῆς παραιτησάμενοι χρηματίζοντα, πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι·

26 Οὐ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλειψι τότε· νῦν δὲ ἐπήγγιλται, λέγων· "Ἐστὶ ἀπαξ ἰγὼ σίῳ οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν·

27 Τὸ δὲ, ἔτι ἀπαξ, δηλοῖ τῶν σαλινομένων τὴν μεταβίβιν, ὡς πιστοποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα.

28 Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες, ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς λατρεύομεν εὐαρίστως

τῷ Θεῷ, μετὰ αἰδούς καὶ εὐλαβείας.

29 Καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκων.

ΚΕΦ. ιγ'. 13.

1 Ἡ φιλαδελφία μινέτω.

2 Τῆς φιλοξενίας μὴ ἰσχυρανθάσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἱλαθόντινες ξενίσαντες ἀγγέλους.

3 Μιμησθε τῶν δεσμιῶν, ὡς συνιδιδόμενοι· τῶν κακωχομένων, ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι.

4 Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι, καὶ ἡ πότις ἀμίαντος· πόριος δὲ καὶ μαιχοὺς κρινῷ ὁ Θεός.

5 Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος· ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν· Οὐ μὴ σὶ ἀνῶ, οὐδ' οὐ μὴ σὶ ἰγναταλίπω·

6 "Ὡς τι θαρρόντας ἡμᾶς λίγων· Κύριος ἡμεῖς βοηθὸς, καὶ οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσῃ μοι ἄνθρωπος·

7 Μνημονεύει τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ὡς ἀναθωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς, μιμῆσθε τὴν πίστιν.

8 Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

9 Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξίταις μὴ παραφέρισθε· καλὴν

γὰρ χάριτι βιβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν αἷς οὐκ ὠφιλῆθησαν οἱ περιπατήσαντες.

10 Ἐχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φαγῶν οὐκ ἔχουσιν ἰξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες.

11 Ὡν γὰρ ἐσφίρειται ζῶων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

12 Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιασθῇ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύλης ἵσταται.

13 Τοίνυν ἔξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ φέροντες.

14 Οὐ γὰρ ἔχομεν ὥδε μένουσιν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μίλουσαν ἱπικητοῦμιν.

15 Δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνίστως διαπαντὸς τῇ Θεῷ, τουτ' ἴστι, καρπὸν χυλίων ὁμολογούντων τῇ ὀνόματι αὐτοῦ.

16 Τῆς δὲ εὐποιίας καὶ κοινότητος μὴ ἐπιλανθάνεσθαι· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαριστῆται ὁ Θεός.

17 Πείθεσθαι τοῖς ἡγουμένους ὑμῶν, καὶ ὑπαίκιτε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσουσι· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι,

καὶ μὴ στινάζοντες· ἄλυσιτιλὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.

18 Προσιύχισθε περὶ ἡμῶν· πιστεύομεν γὰρ, ὅτι καλὴν συνειδήσιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι.

19 Πιρριστοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.

20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν,

21 Καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ· ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάριστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνίχισθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βραχείων ἐπίστυλα ὑμῖν.

23 Γινώσκете τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολειλυμένον, μεθ' οὗ, εἰς τάχιον ἔρχεται, ὃψομαι ὑμᾶς.

24 Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.

25 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

ΑΙ ΚΑΘΟΛΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ΙΑΚΩΒΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ἸΑΚΩΒΟΣ, Θεοῦ καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ δούλος, ταῖς δώ-
δεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασκο-
ρῇ, χαίρειν.

2 Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε,
ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοὶς
περιπίσητε ποικίλοις·

3 Γινώσκοντες, ὅτι τὸ δοκίμιον
ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζε-
ται ὑπομονήν.

4 Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέ-
λειον ἔχεται, ἵνα ᾗτε τέλειοι καὶ
ἐλόκληροι, ἐν μηδενὶ λιπόμενοι.

5 Εἰ δὲ τις ὑμῶν λείπεται
σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ δι-
δόντος Θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς, καὶ
μὴ οὐκιδίζοντος· καὶ δοθήσεται
αὐτῷ.

6 Αἰτείτω δὲ ἐν πίστι, μηδὲν
διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμι-
νος ἴαται κλύδωνι θαλάσσης ἀνι-
μιζομένη καὶ ῥιπτιζομένη.

7 Μὴ γὰρ οἴσθω ὁ ἄνθρωπος
ἐκυῖνος, ὅτι λήψεται τι παρὰ
τοῦ Κυρίου.

8 Ἀνὴρ δίψυχος, ἀπατά-
στατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς
αὐτοῦ.

9 Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς
ὁ ταπεινὸς ἐν τῇ ὑψι αὐτοῦ·

10 Ὁ δὲ πλούσιος, ἐν τῇ τα-
πεινώσει αὐτοῦ· ὅτι ὡς ἄνθος
χόρτου περιλιύσεται.

11 Ἀντίτιλι γὰρ ὁ ἥλιος ἐν
τῇ καύσωνι, καὶ ἐξήρανε τὸν
χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξ-
ήπωσε, καὶ ἡ ἐνπρίστια τοῦ
προσώπου αὐτοῦ ἀπώλειτο· οὕτω
καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς παροῖαις
αὐτοῦ μαρανθήσεται.

12 Μακάριος ἁνὴρ, ὃς ὑπο-
μῖνι πειρασμόν· ὅτι δοκιμὸς γι-
νόμενος λήψεται τὸν στίφανον
τῆς ζωῆς, ὃν ἰσηγγέλαι τοῦ
Κυρίου τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

13 Μηδὲς πειραζόμενος λι-
γίτω· ὅτι ἐκὸς Θεοῦ πειράζε-
μαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀπειραστός
ἐστι κακῶν, πειράζει δὲ αὐτοὺς
οὐδένα.

14 Ἐκαστος δι' ἑαυτοῦ παρὰ ἑαυτοῦ, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελεγχόμενος καὶ δειλαζόμενος·

15 Εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίπτει ἁμαρτάν· ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτιλισθῆσα ἀποκύνει θάνατον.

16 Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί.

17 Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τίλειον, ἔκ τινος ἐστι καταβαίνειν ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔστι μεταβολή, ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα.

18 Βουλευθεὶς ἀπεικύνῃσιν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινὰ τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

19 Ὡςτι, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἵστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκούσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν.

20 Ὅργη γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ κατεργάζεται.

21 Διὸ ἀποθίμειναι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσίαν κακίας, ἵν' ἐκείνητι δέξασθαι τὸν ἱμνυτὸν λόγον, τὸν δυάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

22 Γίνεσθε δι' ποιητὰς λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί, παραλογιζόμενοι ἑαυτοὺς.

23 Ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἵστί καὶ οὐ ποιητὴς, οὗτος ἵκεν ἄνδρ' κατανοῶντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἰσότητι.

24 Κατενόησι γὰρ ἑαυτὸν,

καὶ ἀπειλήσει, καὶ εὐθὺς ἐπιλάβεται ὁποῖος ἦν.

25 Ὁ δὲ παρακύνῃς εἰς νόμον τίλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμύνας, οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γινόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἵσται.

26 Εἴ τις δοκιμὴ θρησκὸς εἶναι, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκεία.

27 Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, αὕτη ἵστί, ἐπισκίπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

ΚΕΦ. Β'. 2.

1 ἈΔΕΛΦΟΙ μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχητι τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης.

2 Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἱσθῇτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἱσθῇτι,

3 Καὶ ἐπιβλίψῃτε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἱσθῆτα τὴν λαμπρὰν, καὶ εἴπητι· Σὺ κάθου ὧδε καλῶς· καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητι· Σὺ στῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου

4 Καὶ οὐ διακρίνῃτε ἐν ἑαυ-

τοῖς, καὶ ἐγίνεσθαι κριταὶ διαλογισμῶν ποτηρῶν ;

5 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελίξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου πλουσίους ἐν πίστι καὶ πληροῖν τοῦ νόμου τῆς βασιλείας, ἥς ἐπηγγίλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν ;

6 Ὅμως δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. Οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἱλασθῶσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια ;

7 Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθῆναι ὑμᾶς ;

8 Εἰ μίντοι νόμον τιλιῦτι βασιλικόν, κατὰ τὴν γραφὴν Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν, καλῶς ποιῶντι.

9 Εἰ δὲ προσωποληπτῶντι, ἀμαρτίαν ἐργάζεσθαι, ἰλογχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.

10 Ὅστις γὰρ ὄλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει δὲ ἐν ἑνί, γίγνεται πάντων ἵνοχος.

11 Ὁ γὰρ εἰπὼν· Μὴ μοιχιύσης, ἢ πῶς καὶ· Μὴ φονεύσης· εἰ δὲ οὐ μοιχιύσης, φονεύσης δὲ, γίγνεται παραβάτης νόμου.

12 Οὕτω λαλιῶντι καὶ οὕτω ποιῶντι, ὡς διὰ νόμου ἰλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι.

13 Ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλιος τῇ μὴ ποιήσαντι ἴλιος· κατακαυχᾶται ἴλιος κρίσις.

14 Τί τὸ ὄφιλος, ἀδελφοί μου, ἰὰν πίστιν λίγη τις ἔχῃ, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ ; μὴ δύναται ἡ πίστις σώσαι αὐτόν ;

15 Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι, καὶ λυπόμενοι ᾧσι τῆς ἰσημέρου τροφῆς,

16 Εἴπῃ δὲ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν· Ὑπάγειτε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθαι καὶ χορτάζεσθαι· μὴ δῶτε δι' αὐτοῖς τὰ ἐπιτηδῆμα τοῦ σώματος, εἰ τὸ ὄφιλος ;

17 Οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἰὰν μὴ ἔχῃ ἔργα, νεκρά ἐστὶ καὶ ἑαυτήν.

18 Ἀλλ' ἰεῦντις· Σὺ πίστιν ἔχεις, πᾶν δὲ ἔργα ἔχω· δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων σου, πᾶν δὲ δεῖξον σοὶ ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου.

19 Σὺ πιστεύεις, ὅτι ὁ Θεὸς εἰς ἐστὶ· καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν, καὶ φρίσσει.

20 Θέλεις δὲ γνῶναι, ὃ ἄνθρωποι κενὸν, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν ;

21 Ἀβραάμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἰδικαιώθη, ἀντιγινώσκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιάσθαι ;

22 Βλέπεις, ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἰταλιώθη ;

23 Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λίγους· Ἐπίστανται δὲ Ἀβραάμ τῇ Θεῷ, καὶ ἰλογίσθη αὐ-

τῶ εἰς δικαιοσύνην καὶ φίλος
Θεοῦ ἰκλήθη.

24 Ὁρᾷτε, ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦνται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον·

25 Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἰδικαιώθη, ὑποδιεξιμένη τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἰτίσθ' ὁδῷ ἐκβαλοῦσα·

26 Ὡσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἔστιν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστι.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΜΗ' πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθαι, ἀδελφοί μου, ἰδότες, ὅτι μῦθον κρίμα ληψόμεθα.

2 Πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες· ἢ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τίμιος ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγεῖσθαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα.

3 Ἴδε, τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς· εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῶν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μεταγόμεν.

4 Ἴδού, καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνίμων ἱλαυνόμενα, μεταγίνεται ὑπὸ ἱλαχίστου πηδαλίου, ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ ἐκθύοντος βούληται.

5 Οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶ, καὶ μεγαλαυχεῖ. Ἴδού, ὀλίγον πῦρ ἥλιπεν ὅλην ἀνάπτι.

6 Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας· οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν ταῖς μέλισιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γινίσεως, καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γίννης.

7 Πῶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πτερυγῶν, ἱεριστῶν, τε καὶ ἱαλίων, θαμάζεται καὶ διδάσκειται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ.

8 Τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων θαμάσαι· ἀκατάσχιστον κακὸν, μιστὴ ἰοῦ θανατηφόρον.

9 Ἐν αὐτῇ ἐυλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ γιγνόμενους.

10 Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται ἐυλογία καὶ κατάρσα. Οὐ χρὴ, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτω γίνεσθαι.

11 Μήτις ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὁπῆς βρέμι τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν;

12 Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, σπηλὴ ἱλαίης ποιῆσαι, ἢ ἄμπτελος σῦκα· οὕτως οὐτε ἄλυκον γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.

13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; διεξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι σοφίας·

14 Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχει καὶ ἰριδίαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν,

μὴ κατακαυχᾶσθαι καὶ ψιεύδει-
 θε κατὰ τῆς ἀληθείας.

15 Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία
 ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπί-
 γμιος, ψυχικὴ, δαιμονιώδης.

16 Ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐ-
 ρημία, ἐκὶ ἀκαταστασία καὶ
 πᾶν φαῦλον πρᾶγμα.

17 Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶ-
 τον μὲν ἀγνή ἐστιν, ἱσταται ἐι-
 ρηνικῇ, ἱπικῇ, εὐπιδής, μισ-
 τῇ ἰλίου καὶ καρπῶν ἀγαθῶν,
 ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος.

18 Καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν
 εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιῶσιν
 εἰρήνην.

ΚΕΦ. Ε'. 4.

1 ΠΟ'ΘΕΝ πόλιμοι καὶ
 μάχαι ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντιῦθιν,
 ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρα-
 τινομένων ἐν τοῖς μέλισιν ὑμῶν;

2 Ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχι-
 τε· φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ
 δύνασθε ἱπικυχεῖν· μάχισθε καὶ
 πολυμιῖτε, οὐκ ἔχετε, διὰ τὸ μὴ
 αἰτιῶσθαι ὑμᾶς·

3 Αἰτιῖτε, καὶ οὐ λαμβάνετε,
 διότι κακῶς αἰτιῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς
 ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε.

4 Μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες,
 οὐκ οἶδατε, ὅτι ἡ φιλία τοῦ
 κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστιν;
 ὅς ἐν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι
 τοῦ κόσμου, ἔχθρὸς τοῦ Θεοῦ
 καθίσταται.

5 Ἡ δοκιῖτε, ὅτι κινῶς ἡ
 γραφὴ λίγυι; Πρὸς φθόρον ἱπ-

ποθεῖ τὸ Πνεῦμα ὃ κατήκηκεν
 ἐν ἡμῖν;

6 Μείζονα δὲ δίδωσι χάριν·
 διὸ λίγυι Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνως
 ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δι-
 δωσι χάριν.

7 Ἐποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ·
 ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καὶ
 φεύζεται ἀφ' ὑμῶν·

8 Ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ
 ἱγγίῃ ὑμῖν· καθαρίσατε χυρᾶς,
 ἁμαρτωλοὶ, καὶ ἀγγίσατε παρ-
 διάς, διψυχοι.

9 Ταλαιπωρήσατε καὶ πι-
 θῆσατε καὶ κλαύσατε· ὁ γίλας
 ὑμῶν εἰς πένθος μεταστραφῇ-
 τω, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφεια.

10 Ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ
 Κυρίου, καὶ ὑψώσου ὑμᾶς.

11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλή-
 λων, ἀδελφοί· ὁ καταλαλῶν ἀ-
 διλφοῦ, καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν
 αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμον, καὶ
 κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις
 οὐκ εἰ ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ
 κριτῆς.

12 Εἴς ἐστιν ὁ νομοθέτης καὶ
 κριτῆς, ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ
 ἀπολίσαι· σὺ δὲ τίς εἶ, ὃς κρί-
 νεις τὸν ἴτερον;

13 Ἄγι νῦν οἱ λίγοντες· Σή-
 μισον καὶ αὔριον περιεσώμμεθα
 εἰς τήνδε τὴν πόλιν, καὶ ποιή-
 σωμεν ἐκὶ ἑαυτὸν ἵνα, καὶ ἱμ-
 πορευσώμεθα, καὶ κερδήσωμεν·

14 Οἷτις οὐκ ἱπιστάσθαι τὸ
 τῆς αὔριον (ποιῶ γὰρ ἡ ζωὴ ἐ-
 μῶν; ἅττοις γὰρ ἐστὶν ἡ πρὸς

ὀλίγον φαινομένη, ἴσχυται δὲ ἀφανιζομένη·)

15 Ἀπὸ τοῦ λίγυν ὑμᾶς· Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ καὶ ζήσωμεν, καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκίνο·

16 Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν. Πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρὰ ἔστιν.

17 Εἰδότες οὖν καλὸν ποιεῖν, καὶ μὴ ποιοῦντι ἁμαρτία αὐτῇ ἔστιν.

ΚΕΦ. ε'. 5.

1 Ἄγι νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπιχειρήμασι.

2 Ὁ πλούτος ὑμῶν σίσηπτι, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητέβρωτα γέγονον·

3 Ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἔργυρος καίεται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριοι ὑμῶν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ· ἰσησαυρίσασθε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις.

4 Ἰδοὺ, ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμνησάντων τὰς χάρας ὑμῶν, ὁ ἀπιστιημένος ἀπ' ὑμῶν, κρᾶζον καὶ αἱ βααὶ τῶν θρυσάντων εἰς τὰ ὄντα Κυρίου σαβαὶθ εἰσιληλύθασιν.

5 Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἰσπαταλήσατε· ἰδρύσατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.

6 Κατιδικάσατε, ἰφονύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.

7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ὡς τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. Ἰδοὺ, ὁ γιωργὸς ἐκδίχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῇ, ὡς ἐν λάβῃ υἱὸν προίμον καὶ ὄψιμον·

8 Μακροθυμήσατε, καὶ ὑμεῖς στηριξαὶ τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικι.

9 Μὴ στανάζετε κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῇτε· ἰδοὺ, ὁ κριτὴς περὶ τῶν θυρῶν ἔσσηκιν.

10 Ὁ ἔσθωγμα λάβει, ἀδελφοί μου, τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας, τοὺς προφῆτας οἱ ἐλάλησαν τῇ ἐνόματι Κυρίου.

11 Ἰδοὺ, μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας· τὴν ὑπομονὴν Ἰωβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίου εἶδετε, ὅτι πολὺς πλεονεξίας ἔστιν ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων.

12 Πρὸ πάντων δὲ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μήτι τὸν οὐρανόν, μήτι τὴν γῆν, μήτι ἄλλο τινα ἔρκεν· ἥτις δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ, ναὶ, καὶ τὸ οὐ, οὐ· ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν πύσῃτε.

13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν, προσευχίσθε· ἰδοὺ μὲν τις, ψαλλίτω.

14 Ἀσθينῇ τις ἐν ὑμῖν, προσ-

καλισάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευχάσθωσαν ὑπὲρ αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἑλαίῳ, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου.

15 Καὶ ἡ ἐνὸς τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἰγριῖ αὐτὸν ὁ Κύριος· κἄν ἁμαρτίας ᾖ πεισιπικῶς, ἀφιεθήσεται αὐτῷ.

16 Ἐξομολογιῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ ὑχισθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῇτε πολὺ ἰσχύι δέησις δικαίου ἰνιργουμίνη.

17 Ἦλίας ἄνθρωπος ἦν ὁ

μοισαθῆς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι καὶ οὐκ ἰβρεῖν ἐπὶ τῆς γῆς ἱκανοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἔξ.

18 Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὕετον ἰδωκε, καὶ ἡ γῆ ἰβλάσθησι τὸν καρπὸν αὐτῆς.

19 Ἀδελφοί, ἰάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἰπιστρέψῃ τις αὐτὸν,

20 Γινωσκίτω, ὅτι ὁ ἰπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάτης οδοῦ αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πολλοὺς ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. Α΄. 1.

ΠΕΤΡΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς ταριπιδήμοις διασκορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας.

2 Κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρὸς, ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν

αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθίη.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἴλιος ἀναγινήσας ἡμᾶς εἰς ἑλπίδα ζωῆς δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν,

4 Εἰς πληρονομίαν ἁφθαρτον καὶ ἁμιάντον καὶ ἁμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὁμᾶς,

5 Τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἰτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἰσχύατ'·

6 Ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι (εἰ δέον ἴστί) λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς,

7 ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὐρεθῇ εἰς ἵπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ·

8 Ὅν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν, ἄρτι μὴ ὀρώντες, πιστεύοντες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῃ καὶ διδοξασμίνῃ,

9 Κομιζόμενοι τὸ τίλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν.

10 Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφηταί, οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες·

11 Ἐριυνῶντες, εἰς τίνα ἡ ποῖον καιρὸν ἰδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστοῦ, προμαρτυρόμενοι τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας·

12 Οἷς ἀπεκαλύφθη, ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ἀλλ' ἵνα ἀνηγγίλη ὑμῖν διὰ τῶν ἐπαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλίντι ἀπ'

οὐρανοῦ, εἰς ᾧ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι.

13 Διὸ ἀναξωσάμενοι τὰς ὁσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἠλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ·

14 Ὡς τίνα ὑπακούετε, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις,

15 Ἀλλὰ κατὰ τὸν καλίσαντα ὑμᾶς ἅγιον, καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητι·

16 Διότι γέγραπται· Ἅγιοι γίνεσθε, ὅτι ἰγὼ ἅγιός εἰμι.

17 Καὶ εἰ Πατέρα ἱκεταλιῦσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστρέφει·

18 Εἰδότες, ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαράδοτου,

19 Ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι, ὡς ἁμνοῦ ἁμώμου καὶ ἁσπίλου, Χριστοῦ·

20 Προειγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐν ἰσχύατι τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς,

21 Τοὺς δι' αὐτοῦ πιστεύοντας εἰς Θεόν, τὸν ἠγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἠλπίδα εἶναι εἰς Θεόν.

22 Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἠγνι-

πότις ἐν τῇ ὁπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ Πνεύματος εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκκαθαρὰς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἰκτινῶς·

23 Ἀναγιγνιμῆνοι οὐκ ἐκ σποράς φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ καὶ μένοντος.

24 Διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος χόρτου· ἔξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἔξισι.

25 Τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα· τοῦτο δὲ ἵστι τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

ΚΕΦ. Β'. 2.

1 ἈΠΟΘΕΜΕΝΟΙ οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλίας,

2 Ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη, τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῇτε εἰς σωτηρίαν·

3 Εἴτιρ ἐγινύσασθε, ὅτι χρηστός ὁ Κύριος.

4 Πρὸς δὲ προστερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοκιμασμένοι, παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον,

5 Καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομῆσθε, οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτιυμα ἁγίου, ἀνιήγκαι

πνευματικὰς θυσίας, ἐν προσδοκίαις τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

6 Διότι περιέχυ ἐν τῇ γραφῇ· Ἰδοὺ, τίθημι ἐν Σιών λίθον, ἀπογωναῖον, ἐκλεκτὸν, ἔντιμον καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ μὴ κατασχυθῇ.

7 Ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῦ πιστεύουσιν· ἀπυθῶσι δὲ, λίθον δὲ ἀπιδεκίμασαν οἱ οἰκοδομῶντες, οὗτος ἰγινήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, καὶ λίθος προσκόμματος, καὶ πύργος σκανδάλου·

8 Οἱ προσκόπτουσι, τῷ λόγῳ ἀπυθύντες, εἰς ὃ καὶ ἐτίθησαν.

9 Ὑμῖς δὲ, γίνεσθε ἐκλεκτὸν, βασιλίον ἱεράτιυμα, ἔθνος ἁγίον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείληται τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλίσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς·

10 Οἱ ποτὶ οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ· οἱ οὐκ ἡλιθίοι, νῦν δὲ ἰληθίντες.

11 Ἀγαπητοὶ, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους, ἀπίχισθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς·

12 Τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλὴν ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς καπεταῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων, ἵποπτεύσαντες, δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς.

13 Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ

ἄνθρωπινῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον·
εἴτε βασιλεῖ, ὡς ὑπερίχοντι·

14 Εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι' αὐτοῦ πιμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν κακοποιῶν, ἵπαινον δι' ἀγαθοποιῶν·

15 (Ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιούντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν·)

16 Ὡς ἐλευθεροί, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς δοῦλοι Θεοῦ.

17 Πάντας τιμήσατε· τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε· τὸν Θεὸν φοβιῦσθε· τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

18 Οἱ οἰκίσται, ὑποτασσόμενοι ἰν παντὶ φόβῳ τοῖς δισπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιμύσειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολοῖς.

19 Τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνειδήσει Θεοῦ ὑπεφίρει τις λύπας, πάσχων ἀδίκως.

20 Ποῖον γὰρ κλῖος, εἰ ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομεινῶτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιῶντες καὶ πάσχοντες ὑπομεινῶτε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεοῦ.

21 Εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε· ὅτι καὶ Χριστὸς ἵστα ἐν ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολημπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἠπακολουθήσῃτε τοῖς ἴχνυσιν αὐτοῦ·

22 Ὃς ἀμαρτίαν οὐκ ἵποίησιν, οὐδὲ εὐρίθῃ δόλος ἰν τῷ στόματι αὐτοῦ·

23 Ὃς λαιδερούμενος οὐκ ἀντιλοιδοροῖ, πάσχων οὐκ ἠπαίλει, παριδίδου δι' τῷ κρίνοντι δικαίως·

24 Ὃς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἰν τῷ σώματι αὐτοῦ· ἰπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι, τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὐ τῷ μάλωπι αὐτοῦ ἰάθητι.

25 Ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα· ἀλλ' ἱπιστράφητε νῦν ἰπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἱπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ὍΜΟΙ'ΩΣ αἱ γυναῖκες, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίῳι ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴτινις ἀπειθοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄντι λόγου κερδηθῶσονται,

2 Ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν.

3 Ὡν ἴστω οὐχ ὁ ἔξωθεν, ἱμπελοκῆς τριχῶν καὶ περιέσιως χρυσίῳν ἢ ἰνδύσιως ἱματίων, κόσμος·

4 Ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος, ἰν τῷ ἀφάρτῳ τοῦ πρᾶίος καὶ ἡσυχίου πνύματος, ὁ ἴστιν ἰνώπιος τοῦ Θεοῦ πολυτελής.

5 Οὕτω γὰρ ποτε καὶ αἱ ἁγίαι γυναῖκες, αἱ ἱλπίζουσαι ἰπὶ τὸν Θεὸν, ἰκόσμου ἱαυτάς,

ὑποτασσόμεναι ταῖς ἰδίαις ἀνδράσιν·

6 Ὡς Σάρρα ὑπάκουσε τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα, ἥς ἰγνῆσθητε εἴκονα, ἀγαποποιεῖσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδμίαν πτόησιν.

7 Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνικοῦντες κατὰ γνῶσιν ὡς ἀσθενηστέῳ σπύμ τῷ γυναικίῳ, ἀποσέμοντες τιμὴν ὡς καὶ συγκληρονόμοι χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἰγκόπτισθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν.

8 Τὸ δὲ τέλος, πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχοι, ταπεινόφρονες,

9 Μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας· τοῦναντίον δὲ εὐλογοῦντες· εἰδότες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήσθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε.

10 Ὅ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν, καὶ ἰδίῃν ἡμέρας ἀγαθὰς, παυσάτω τὴν γλώσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ, καὶ χεῖλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον·

11 Ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιησάτω ἀγαθόν· ζητήσάτω εἰρήνην, καὶ διωξάτω αὐτήν.

12 Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὅτα αὐτοῦ εἰς δίησιν αὐτῶν· πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιῶντας κακά.

13 Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς, ἰὰν τοῦ ἀγαθοῦ μμηται γίνεσθαι;

14 Ἀλλ' εἰ καὶ πᾶσχατι διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. Τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῇτι, μηδὲ ταραχθῇτι·

15 Κύριον δὲ τὸν Θεὸν ἀγιάσати ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. Ἐτοιμοὶ δὲ αἱ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγος περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, μετὰ πρᾶυτητος καὶ φόβου·

16 Συνιδῆσιν ἔχοντες ἀγαθὴν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, κατασχυθῶσιν οἱ ἰπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφῇ.

17 Κρεῖττον γὰρ ἀγαποποιεῶντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πᾶσχα, ἢ κακοποιῶντας·

18 Ὅτι καὶ Χριστὸς ἀπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἵσταθι, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι·

19 Ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκέρυξεν,

20 Ἀπειθήσασί ποτε, ὅτε ἀπειξιδέχιστο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία, ἐν ἡμέραις Νῶε, κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ἐλθεῖν (τοῦτ' ἴστιν ὁπτῶ) ψυχαὶ διεσώθησαν δι' ὕδατος·

21 Ὅ καὶ ἡμᾶς ἀντίστοιχοι νῦν σώζι βάπτισμα, (οὐ σαρκὸς ἀπόθις ρύπου, ἀλλὰ συνιδήσιως ἀγαθῆς ἱπερώτημα εἰς Θεόν,) δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ·

22 Ὃς ἵστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν, ὑποταγίνονται αὐτῇ ἀγγέλων καὶ ἑξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

ΚΕΦ. δ. 4.

1 ΧΡΙΣΤΟΤ' οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί, καὶ ὑμῖς τὴν αὐτὴν ἴνοιαν ὀπλίσασθε, (ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκί, πίπαιται ἁμαρτίας,)

2 Εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκί βιώσαι χρόνον.

3 Ἀρεστὸς γὰρ ἡμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ θέλημα τῶν ἰδῶν καταργάσασθαι, πιπαιεμένους ἐν ἀσιελγίαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις, καὶ ἀθιμίτοις ἐδωλολατρείαις·

4 Ἐν ᾧ ξενίζονται, μὴ συντριχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες·

5 Οἱ ἀποδώσουσι λόγον τῇ ἰστοίμῳ ἔχοντι πρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς.

6 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροὶς ἐνηγγελίσθη, ἵνα πρῶσι μὴ κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεοῦ πνεύματι.

7 Πάντων δὲ τὸ τίλος ἡγυγί· σφρονήσατε οὖν, καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς.

8 Πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς

ἑαυτοὺς ἀγάπην ἔκτεινῃ ἔχοντες· ὅτι ἡ ἀγάπη καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν·

9 Φιλέξιναι εἰς ἀλλήλους, ἅντι γογγυσμῶν

10 Ἐκαστος καθὼς ἔλαβι χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ.

11 Εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἢς χορηγῇ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζεται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἵστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῶν γινομένη, ὡς ξίνου ὑμῖν συμβαίνοντος·

13 Ἀλλὰ καθὼ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασι, χαίριτε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι.

14 Εἰ ἐνιδίζετε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι· ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημιῦται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται.

15 Μὴ γὰρ τις ὑμῶν πασχίτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κλοποποιός, ἢ ὡς ἄλλοτρισιπίσκοπος·

16 Εἰ δὲ ὡς Χριστιανὸς, μὴ αἰσχυρίσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῇ μέρῳ τούτῃ.

17 Ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθοῦντων τῇ τοῦ Θεοῦ ἐπαγγελίᾳ;

18 Καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανῆται;

19 Ὡστε καὶ οἱ πᾶσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὡς πιστῇ κτιστῇ παρατιθίσθωσαν τὰς ψυχὰς ἑαυτῶν ἐν ἀγαθοποιᾷ.

ΚΕΦ. ι'. 5.

1 ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΤΣ τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ, ὁ συμπεριβύτιρος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μιλλούσης ἀποκαλύπτισθαι δόξης κοινωνός·

2 Ποιμάναντι τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ' ἐκουσίως· μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως·

3 Μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου·

4 Καὶ φανερωθὲντος τοῦ ἀρχιποιμίνου, κομιῆσθι τὸν ἁμαρτάντινον τῆς δόξης στίφανον.

5 Ὁμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις· πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἠγομβώσασι· ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνους ἀν-

τιτάσσειται, ταπεινοὺς δὲ δίδωσι χάριν·

6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τῇ κραταίᾳ χύρᾳ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ·

7 Πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ' αὐτὸν, ὅτι αὐτῷ μέλου περὶ ὑμῶν.

8 Νήψατε, γρηγορήσατε· ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος, ὡς λίων ὠρυόμενος, περιπατεῖ, ζητῶν τίνα καταπίῃ·

9 Ὡς ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες, τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδιελφότητι ἰπιτελιῦσθαι.

10 Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλίσας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὀλίγον παθόντας αὐτοὺς καταρτίσαι ὑμᾶς, στηρίξαι, σθενώσαι, θιμιλιώσαι.

11 Αὐτῷ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθεῖ χάριν τοῦ Θεοῦ, εἰς ἣν ἱστήκατε.

13 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνικλιετὴ, καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου.

14 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πάσι τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Π Ε Τ Ρ Ο Υ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ΣΤΜΕΩ'Ν Πίτρες, δούλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς ισότιμον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμει αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσιβίαν διδωρημένους, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλίσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς.

4 (Δι' ὧν τὰ μέγιστα ἡμῖν καὶ τίμα ἡπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γίνῃσθαι θείας καὶ αὐτοῦ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς.)

5 Καὶ αὐτὸ τοῦτο δι' σπουδῆν πᾶσαν παρεστέλλαι, ἐπιχορηγήσασθαι ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν,

6 Ἐν δὲ τῇ γνῶσει τὴν ἐγ-

κράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονὴν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσιβίαν,

7 Ἐν δὲ τῇ εὐσιβίᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην.

8 Ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλιονάζοντα, οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν.

9 Ὡς γὰρ μὴ πάριςτι ταῦτα, τυφλὸς ἐστὶ, μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἀμαρτημάτων.

10 Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν πλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιῆσθαι ταῦτα γὰρ ποιῶντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε.

11 Οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἰσὸς εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

12 Διὸ οὐκ ἐμελήσω αἰ

ὅμᾱς ὑπομιμνήσκω περὶ τούτων, καίτις εἰδότες, καὶ ἰστηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ.

13 Δίκαιοι δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῇ σκηνώματι, διεγείρων ὅμᾱς ἐν ὑπομνήσῳ.

14 Εἰδὼς, ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόβις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι.

15 Σπουδάσω δὲ καὶ ἐκαστοτι, ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον, τὴν τούτων μῆμην ποιῆσθαι.

16 Οὐ γὰρ σισοφισμένοι μύθοις ἑξακολουθήσαντες ἠγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἰσώπται γεννηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος.

17 Λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, φωνῆς ἐνιχυθείσης αὐτῷ τοιαῦται ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης· Οὐτός ἐστιν ὁ Τίος μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα.

18 Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνιχυθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῇ ἔρει τῇ ἀγίῳ,

19 Καὶ ἔχομεν βαβαιοτέρων τὸν προφητικὸν λόγον ὃ καλῶς ποιῶσι προσέχοντες, ὡς λύχνῳ φαίνονται ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ὥς οὐ ἡμέτερον διακινῶσι, καὶ

φωσφόρος ἀνατίλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.

20 Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς, ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται.

21 Οὐ γὰρ βελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη τοτὶ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἠλάλησαν ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 ἘΓΕ'ΝΟΝΤΟ δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῇ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἴσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεσάξουσιν αἰρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγαράσαντα αὐτοὺς διασπότην ἀρριούμενοι, ἐπαγοῖντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν.

2 (Καὶ πολλοὶ ἑξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι' οὗς ἡ ἐδὼς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται)

3 Καὶ ἐν πλειονείᾳ πλάστοις λόγοις ὑμᾶς ἐμπαρεύονται· οἷς τὸ κρίμα ἑκπαλαὶ οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει.

4 Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σαρκαῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους.

5 Καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὄργωσεν Νῶε δι-

καισύνης κήρυκα ἰφύλαξε, κατακλυσμοὶ κόσμῳ ἀσιβῶν ἰπάξας·

6 Καὶ πόλις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τιφρώσας καταστροφῇ κατίκρινεν, ὑπόδιγμα μιλόντων ἀσιβεῖν τιθυκώς·

7 Καὶ δίκαιον ἄντ καταπονούμενοι ὑπὸ τῆς τῶν ἀθίσμων ἐν ἀσιλγίᾳ ἀναστροφῆς ἱβρύσατο.

8 (Βλέμματι γὰρ καὶ ἀποῇ ὁ δίκαιος, ἱγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμίραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικάσιαν ἀνόμοις ἔργois ἰβασάνειν)

9 Οἶδε Κύριος ὑσιβεῖς ἐκ πυρασμοῦ ῥύσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμίραν κρίσιως κολαζομένους τηρεῖν·

10 Μάλιστα δὲ τοὺς ἐπίσω σαρκὸς ἐν ἰπιθυμίᾳ μiasμοῦ πορευομένους, καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας. Τολμηταί, αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμους ἰβλασφημοῦντες·

11 Ὅπου ἄγγελοι ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μίζοντες ὄντες, οὐ φέρουσι κατ' αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημοι κρίσιν·

12 Οὗτοι δὲ, ὡς ἄλογα ζῶα, φυσικὰ, γυγινημένα εἰς ἄλωσιν καὶ φθορὰν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσι βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καταφθαρέσονται,

13 Κομιοῦμενοι μισθὸν ἀδικίας· ἥδονὴν ἠγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφῇ, στίλοι καὶ μῶ-

μοι, ἰντροφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συντυγχούμετοι ὑμῖν,

14 Ὁφθαλμοὺς ἔχοντες μιστοὺς μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἀμαρτίας, διλιάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γυγυμνασμένην πλιονεξίας ἔχοντες, κατάρτας τέκνα,

15 Καταλιπόντες εὐθείαν ὁδὸν, ἰπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσόρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησιν,

16 Ἐσιγξεν δὲ ἰσχιν ἰδίας παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφωτον, ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθιγξάμενον, ἐκάλυψε τὴν τοῦ προφῆτου παραφροσίαν.

17 Οὗτοί εἰσι πηγαὶ ἄνυδροι, καὶ ὀμίχλαι ὑπὸ λαίλαπος ἰλανύμεναι οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τιστήρηται.

18 Ὑπέρτονα γὰρ ματαιότητος φθιγγόμενοι διλιάζουσιν ἐν ἰπιθυμίαις σαρκὸς, ἀσιλγίαις, τοὺς ὀλίγως ἀποφυγόντας τοὺς ἐν πλάτῃ ἀναστρεφομένους·

19 Ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἰπαγγιλλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοιτες τῆς φθορᾶς· ἥ γὰρ τις ἡσσηται, τούτῳ καὶ διδούλωται.

20 Εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μίσματα τοῦ κόσμου ἐν ἰπιγνώσει τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις δὲ πᾶ-

λιν ἰμπλακίνετες ἡτανῶνται, γί-
γιναι αὐτοῖς τὰ ἰσχυρά χύ-
ρωνα τῶν πρώτων.

21 Κρυπτοὶ γὰρ ἦν αὐτοῖς,
μὴ ἐπιγινώσκοντες τὴν ὁδὸν τῆς
δικαιοσύνης, ἣ ἐπιγινώσκον ἐπι-
στρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης
αὐτοῖς ἀγίας ἰστολῆς.

22 Συμβίβηκε δὲ αὐτοῖς τὸ
τῆς ἀληθοῦς παρουσίας· Κύων
ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέρε-
μα· καὶ ὅτι λουσαμένη, εἰς
κύλισμα βορβόρου.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΤΑΥΤΗΝ ἡδη, ἀγαπητοί,
διωτῆραν ὑμῖν γράφω ἐπιστο-
λὴν, ἵνα αἱ διηγίρω ὑμῶν ἐν
ἐπομένῃ τὴν εὐλαβικὴν διάνο-
αν

2 Μνηθῆναι τῶν προειρημί-
ων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἀγίων
προφητῶν, καὶ τῆς τῶν ἀπο-
στόλων ἡμῶν ἰστολῆς τοῦ Κυρίου
καὶ Σωτῆρος·

3 Τοῦτο πρῶτον γινώσκον-
τες, ὅτι ἐλπίσονται ἐκ ἰσχύος
τῶν ἡμερῶν ἐν ἱμπαίγμονῃ ἱμ-
παίκεται, κατὰ τὰς ἰδίας ἐπι-
θυμίας αὐτῶν πορευόμενοι,

4 Καὶ λίγοντες· Πλοῦ ἐστιν
ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας
αὐτοῦ, ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες
ἐκποιήθησαν, πάντα οὕτω δια-
μῖναι ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως.

5 Λαθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦ-
το θέλοντας, ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν

ἱκαναί, καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ
δι' ὕδατος συνιστάσα, τῇ τῷ
Θεοῦ λόγῳ,

6 Δι' αὐτὸν δὲ τότε κόσμος
ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο

7 Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ
τῇ αὐτοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι
εἰσι, περὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν
κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσι-
βῶν ἀνθρώπων.

8 Ἐν δὲ τούτῳ μὴ λαθάνε-
τω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία
ἡμέρα παρὰ Κυρίου ὡς χίλια
ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα
μία.

9 Οὐ βραδύνει ὁ Κύριος τῆς
ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδυ-
τῆτα ἡγοῦνται· ἀλλὰ μακρο-
θυμίᾳ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός
τινας ἀπολίσθαι, ἀλλὰ πάντας
εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι.

10 Ἐξῆς δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου
ὡς κλίπτης, ἐν ἣ ὁ οὐρανὸς βο-
ρρῶν παρελιύσσεται, στοιχίᾳ
δὲ καυσούμενα λυθήσονται, καὶ
γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα πα-
τακαίσονται.

11 Τούτων οὖν πάντων λυο-
μένων, ποταποὺς δὲ ὑπάρχοντες
ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς
καὶ εὐσεβείαις·

12 Προσδοκῶντας καὶ σπι-
δοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ
Θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυ-
ρούμενοι λυθήσονται, καὶ στοι-
χίᾳ καυσούμενα τέλειται.

13 Καινοὺς δὲ οὐρανούς καὶ
γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελ-

μα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.

14 Διὸ, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες, σπουδάσατε ἁσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ,

15 Καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἡγιῶθε· καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῇ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν,

16 Ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων· ἐν οἷς ἐστι δυνάμη-

τά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀσθήριοι στρεβλοῦσιν, ὥς καὶ τὰς λοιπὰς γραφάς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπάλειαν.

17 Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες, φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες, ἐκπίσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ.

18 Αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος· ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'. 1.

^α Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἰωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἰδιασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἠψήλαφσαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς·

2 (Καὶ ἡ ζωὴ ἰφανερώθη, καὶ ἰωράκαμεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦν

πρὸς τὸν Πατέρα, καὶ ἰφανερώθη ἡμῖν.)

3 Ὁ ἰωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

26 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς.

27 Καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρεῖαν ἔχετε, ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθὲς ἵστι, καὶ οὐκ ἔστι ψεῦδος· καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μενῖτε ἐν αὐτῷ.

28 Καὶ νῦν, τικνία, μένετε ἐν αὐτῷ· ἵνα ὅταν φανερωθῇ, ἔχωμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυρθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

29 Ἐὰν εἰδῇτε, ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ γίννηται.

ΚΕΦ. γ΄. 3.

1 ἸΔΕΤΕ, ποταπὴν ἀγάπην δίδωκεν ἡμῖν ὁ Πατήρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν. Διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν.

2 Ἀγαπητοὶ, νῦν τέκνα Θεοῦ ἴσμεν, καὶ οὕτω ἔφανερώθη, τί ἐσόμεθα· οἶδαμεν δὲ, ὅτι ἰὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα· ὅτι ὁψόμεθα αὐτόν, καθὼς ἵστι.

3 Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἰλπίδα ταύτην ἐκ' αὐτοῦ, ἀγνίζει ἑαυτὸν, καθὼς ἐκείνος ἀγνός ἵστι.

4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ· καὶ ἡ ἁμαρτία ἵστιν ἡ ἀνομία.

5 Καὶ οἶδατε, ὅτι ἐκείνος ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ. καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἵστι.

6 Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων, οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων, οὐχ ἰώρακεν αὐτόν, οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν.

7 Τικνία, μηδεὶς πλανᾷτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, δίκαιός ἵστι, καθὼς ἐκείνος δίκαιός ἵστιν.

8 Ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἵστιν· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. Εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Τίς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.

9 Πᾶς ὁ γιγιννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γιγίννηται.

10 Ἐν τούτῳ φανερά ἵστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, οὐκ ἵστι ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

11 Ὅτι αὕτη ἵστιν ἡ ἀγγελία, ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπᾶμεν ἀλλήλους·

12 Οὐ καθὼς Κάιν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν, καὶ ἐσφαξί τὸν ἀ-

δελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἴσφαξιν αὐτόν· ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια.

13 Μὴ θαυμάζετι, ἀδελφοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.

14 Ἡμεῖς οἶδαμιν, ὅτι μεταβεβήκαμιν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ.

15 Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀνθρωποκτόνος ἐστί· καὶ οἶδατι, ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν.

16 Ἐν τούτῳ ἠγνώκαμιν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἰκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τίθειναι.

17 Ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;

18 Τιμία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ.

19 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκωμεν, ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἴσμεν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πίισομεν τὰς καρδίας ἡμῶν,

20 Ὅτι, ἰὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδιά, ὅτι μίζων ἰσ-

τὴν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γινώσκει πάντα.

21 Ἀγαπητοί, ἰὰν ἡ καρδιά ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρῆρσιν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν,

22 Καὶ ὁ ἰὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ ἀριστα ἰνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν.

23 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἶδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν,

24 Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκωμεν, ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος, οὗ ἡμῖν ἶδωκεν.

ΚΕΦ. δ'. 4.

1 ἈΓΑΠΗΤΟΙ, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετι τὰ πνεύματα, εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν· ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον.

2 Ἐν τούτῳ γινώσκειτὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογῇ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ.

3 Καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁ-

μολογῇ τὸν Ἰησοῦν, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόα-
τε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἥδη.

4 Ὅτις ἐκ τοῦ Θεοῦ ἔστι, τακτῖα, καὶ νικῆκασι αὐτούς· ὅτι μίζων ἐστὶν ὁ ἐν ἡμῖν, ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ.

5 Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶ· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦ-
σι, καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει.

6 Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἴσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεόν, ἀκούει ἡ-
μῶν ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. Ἐκ τούτου γινώσκουμεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀ-
ληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

7 Ἀγαπητοὶ, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἔστι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ γηγίνηται, καὶ γινώσκει τὸν Θεόν.

8 Ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐσ-
τί.

9 Ἐν τούτῳ ἵφανερώθη ἡ ἀ-
γάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν Τίδον αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπί-
σταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ.

10 Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγά-
πη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγά-
πησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν Τίδον αὐτοῦ ἱλασμόν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν.

11 Ἀγαπητοὶ, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφίλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν.

12 Θεὸν οὐδὲς πῶποτε τι-
θίσκει. Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλ-
λήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τιτιλιω-
μένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν.

13 Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν, ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δίδωκεν ἡμῖν.

14 Καὶ ἡμεῖς τιθιάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν, ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπί-
σταλκεν τὸν Τίδον Σωτῆρά τοῦ κόσμου.

15 Ὃς ἂν ὁμολογήσῃ, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Τίδος τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐ-
τὸς ἐν τῷ Θεῷ.

16 Καὶ ἡμεῖς ἠγνώκαμεν καὶ πιπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην, ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.

17 Ἐν τούτῳ τιτιλιώμεθα ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρῇ-
σιν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἰκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἴσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

18 Φόβος οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ ἀ-
γάπῃ, ἀλλ' ἡ τσίλεια ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον· ὅτι ὁ φό-
βος κόλασιν ἔχει· ὁ δὲ φοβούμε-
νος οὐ τιτιλιώμεται ἐν τῇ ἀγά-
πῃ.

19 Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς.

20 Ἐάν τις εἴπῃ Ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν ἰώρακι, τὸν Θεόν, ὃν οὐχ ἰώρακι, πῶς δύναται ἀγαπᾶν;

21 Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ι'. 5.

1 ΠΑΨ ὁ πιστεύων, ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ Θεοῦ γενήσεται· καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γενήσαντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεννημένον ἐξ αὐτοῦ.

2 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.

3 Αὕτη γὰρ ἐστίν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσιν,

4 Ὅτι πᾶν τὸ γεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ κατήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν.

5 Τίς ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Τίς τοῦ Θεοῦ;

6 Οὗτός ἐστιν ὁ ἰδὼν δι' ὁ-

δατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι· καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια.

7 Ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατήρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν εἰσι.

8 Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ Πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν.

9 Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ Τίου αὐτοῦ.

10 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ, ψεύστην πισποίηκεν αὐτὸν, ὅτι οὐ πισπίστικεν εἰς τὴν μαρτυρίαν, ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Τίου αὐτοῦ.

11 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ Τίῳ αὐτοῦ ἐστίν.

12 Ὁ ἔχων τὸν Τίον, ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.

13 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν, ἵνα ἰδῇτε, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔχετε οἱ πιστεύοντες εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Τίου τοῦ Θεοῦ.

14 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἴαν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν·

15 Καὶ ἴαν οἶδαμιν, ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὃ ἂν αἰτώμεθα, οἶδαμιν, ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠτήκαμεν παρ' αὐτοῦ.

16 Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ, καὶ δώσῃ αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτανουσι μὴ πρὸς θάνατον. Ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ῥωτήσῃ.

17 Πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστί· καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον.

18 Οἶδαμιν, ὅτι πᾶς ὁ γιννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐχ ἁμαρτάνει· ἀλλ' ὁ γιννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ, τηρεῖ ἑαυτὸν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτιται αὐτοῦ.

19 Οἶδαμιν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἴσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῇ πονηρᾷ κείται.

20 Καὶ οἶδαμιν, ὅτι ὁ Τίος τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ δίδωκεν ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἴσμεν ἐν τῇ ἀληθείᾳ, ἐν τῇ Τιᾷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. Οὗτος ἐστὶν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος.

21 Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

ΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ἐκλεκτῇ Κυρίᾳ, καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, (καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν,)

2 Διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μίμνουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μὴ ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα·

3 Ἔσται μὲν ὑμῶν χάρις, ἥλιος, εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Τιοῦ τοῦ Πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

4 Ἐχάρεν λίαν, ὅτι εὔρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἑλάβομεν παρὰ τοῦ Πατρὸς.

5 Καὶ νῦν ἱρωτῶ σι, Κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων σοι παυρὴν, ἀλλὰ ἣν εἵχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους.

6 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή, καθὼς ἤκούσασι ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατήσῃ.

7 Ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθοι ἐν τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογῶντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος.

8 Βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολείσωμεν τὴν ἐργασάμεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν.

9 Πᾶς ὁ παραβαίνων, καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χρισ-

τοῦ, Θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν ἔχει.

10 Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγεται.

11 Ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.

12 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφω, οὐκ ἠβουλήθην διὰ χάριτος καὶ μέλανος· ἰλπίζω γὰρ ἰλθῆναι πρὸς ὑμᾶς, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ περισπληρωμένη.

13 Ἀσπάζεταιται σι τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

ΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΡΙΤΗ.

Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΓΑΙΩ τῷ ἀγαπητῷ, δι' ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

2 Ἀγαπητὲ, περὶ πάντων εἵχομαι σι εὐδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐδοῦταί σου ἡ ψυχὴ.

3 Ἐχάσθην γὰρ λίαν, ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς.

4 Μυζοτίραν τούτων οὐκ ἔχω χαρὰν, ἵνα ἀκούω τὰ ἱμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.

λιν ἱμπλακέντες ἡττῶνται, γί-
γουν αὐτοῖς τὰ ἰσχύατα χρί-
στα τῶν πρώτων.

21 Κριῦντοι γὰρ ἦν αὐτοῖς,
μὴ ἐπιγινώσκιναι τὴν ὁδὸν τῆς
δικαιοσύνης, ἣ ἐπιγινούσιν ἐπι-
στρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης
αὐτοῖς ἀγίας ἰστολῆς.

22 Συμβίβηκε δι' αὐτοῖς τὸ
τῆς ἀληθοῦς παροιμίας· Κύνων
ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέρ-
μα· καὶ Ὅτι λουσαμένη, εἰς
αὐλισμα βορβόρου.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΤΑΤ' ΤΗΝ ἤδη, ἀγαπητοί,
διευτίρει ὑμῖν γράφω ἐπιστο-
λὴν, ἐν αἷς διεγίρω ὑμῶν ἐν
ὑπομονῇ τὴν εἰλικρινῇ διάνου-
σαν

2 Μνηθῆναι τῶν προειρημί-
ων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἀγίων
προφητῶν, καὶ τῆς τῶν ἀπο-
στόλων ἡμῶν ἰστολῆς τοῦ Κυρίου
καὶ Σωτῆρος·

3 Τοῦτο πρῶτον γινώσκου-
τες, ὅτι ἐλεύσονται ἐπ' ἰσχύατου
τῶν ἡμερῶν ἐν ἱμπαυμονῇ ἱμ-
παῖνται, κατὰ τὰς ἰδίας ἐπι-
θυμίας αὐτῶν πορευόμενοι,

4 Καὶ λίγοντες· Πλοῦ ἐστιν
ἡ ἱπαγγελία τῆς παρουσίας
αὐτοῦ· ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες
ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτω δια-
μῖνι ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως.

5 Λαθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦ-
το βίλοντας, ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν

ἱκαλαί, καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ
δι' ὕδατος συνιστάσα, τῷ τοῦ
Θεοῦ λόγῳ,

6 Δι' ὧν ὁ τότε κόσμος
ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπόλωτο·

7 Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ
τῷ αὐτοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι
εἰσὶ, κυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν
κρίσεως καὶ ἀπαλείας τῶν ἀσι-
βῶν ἀνθρώπων.

8 Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λαθάνε-
τω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία
ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια
ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα
μία.

9 Οὐ βραδύνει ὁ Κύριος τῆς
ἱπαγγελίας, ὥς τινες βραδυ-
τῆτα ἡγοῦνται· ἀλλὰ μακρο-
θυμίᾳ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός
τινας ἀπολίσθαι, ἀλλὰ πάντας
εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι.

10 Ἐξέμεινεν ἡ ἡμέρα Κυρίου
ὡς κλίπτης, ἐν ἣ ὅι οὐρανοὶ βο-
ρῆδὸν περιελύσσονται, στοιχίαι
δὲ καυσούμενα λυθήσονται, καὶ
γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα πα-
τακῆσονται.

11 Τοῦτοι οὖν πάντων λυο-
μένων, ποταποὺς δι' ὑπάρχιν
ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς
καὶ εὐσιβείαις·

12 Προσδοκῶντας καὶ σπιύ-
δοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ
Θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυ-
ρούμενοι λυθήσονται, καὶ στοι-
χίαι καυσούμενα τέλειται.

13 Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ
γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελ-

μα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη καταικίῃ.

14 Διὸ, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες, σπουδάσατε ἁσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ ἐν-
ριθῆναι ἐν εἰρήνῃ,

15 Καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἡγῆσθε· καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν αὐ-
τῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑ-
μῖν,

16 Ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων· ἐν οἷς ἴσται δυσνόη-

τά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἁσ-
τήρικτοι στρεβλοῦσιν, ὥς καὶ
τὰς λοιπὰς γραφὰς, πρὸς τὴν
ιδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν.

17 Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προ-
γινώσκοντες, φυλάσσεσθε, ἵνα
μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συν-
απαχθίνετε, ἐκπίσῃτε τοῦ
ιδίου στηριγμοῦ.

18 Αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ
γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ
Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτῷ
ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν
αἰῶνος· ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'. 1.

Ἡ ὁ ἀρχὴ, ἡ ἀκη-
κόαμεν, ἡ ἰωράκαμεν τοῖς ὀφ-
θαλμοῖς ἡμῶν, ἡ ἰθιασάμεθα,
καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφη-
σαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς·

2 (Καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη,
καὶ ἰωράκαμεν, καὶ μαρτυροῦ-
μεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν
τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν

πρὸς τὸν Πατέρα, καὶ ἐφανερώ-
θη ἡμῖν.)

3 Ὁ ἰωράκαμεν καὶ ἀκηκόα-
μεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα
καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ'
ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία ἡ ἡμε-
τέρα μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ με-
τὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χρισ-
τοῦ.

4 Καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἡ πληρω-
μένη.

5 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγε-
λία, ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ,
καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ
Θεὸς φῶς ἐστὶ, καὶ σκοτία ἐν
αὐτῷ οὐκ ἐστὶν οὐδεμία.

6 Ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι κοινοῖαν
ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ
σκοτίᾳ περιπατοῦμεν, ψευδόμε-
θα, καὶ οὐ ποιῶμεν τὴν ἀλή-
θειαν.

7 Ἐὰν δὲ ἐν τῇ φωτὶ περι-
πατοῦμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῇ
φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλ-
λήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῦ Τίτου αὐτοῦ καθα-
ρίζῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρ-
τίας.

8 Ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι ἁμαρ-
τίαν οὐκ ἔχομεν ἑαυτοὺς πλαν-
ῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἐστὶν
ἐν ἡμῖν.

9 Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁ-
μαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ
δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρ-
τίας, καὶ καθάρισή ἡμᾶς ἀπὸ
πάσης ἀδικίας.

10 Ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι οὐχ ἡ-
μαρτήκαμεν, ψεύστην ποιῶμεν
αὐτόν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ
ἐστὶν ἐν ἡμῖν.

ΚΕΦ. Β΄. 2.

1 ΤΕΚΝΙΑ μου, ταῦτα
γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμάρτητε.

καὶ ἵαν τις ἀμάρτη, παράκλη-
τον ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα,
Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον.

2 Καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστι
πρὸς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, οὐ πρὸς
τὰς ἡμετέρας δὲ μόνον, ἀλλὰ
καὶ πρὸς ὅλον τὸν κόσμον.

3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν,
ὅτι ἠγνώκαμεν αὐτόν, ἵαν τὰς
ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.

4 Ὁ λόγος Ἐγὼμα αὐτὸν,
καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τη-
ρῶν, ψεύστης ἐστὶ, καὶ ἐν τού-
τῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἐστὶν.

5 Ὁς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν
λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγά-
πη τοῦ Θεοῦ τιτελείωται. Ἐν
τούτῳ γινώσκουμεν, ὅτι ἐν αὐτῷ
ἴσμεν.

6 Ὁ λόγος ἐν αὐτῷ μένει,
ἰθαίκε, καθὼς ἰκεῖνος περιπα-
τησι, καὶ αὐτὸς οὕτως περιπα-
τεῖν.

7 Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν
καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντο-
λὴν παλαιάν, ἣν εἵχετε ἀπ' ἀρ-
χῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά, ἐστὶν
ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρ-
χῆς.

8 Πάλιν ἐντολὴν καινὴν γρά-
φω ὑμῖν, ὃ ἐστὶν ἀληθὺς ἐν αὐ-
τῇ καὶ ἐν ὑμῖν· ὅτι ἡ σκοτία
παράγεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀλη-
θινὸν ἤδη φαίνει.

9 Ὁ λόγος ἐν τῇ φωτὶ εἶ-
ναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μι-
σῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ὡς ἄρ-
τι.

10 Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν.

11 Ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστι καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

12 Γράφω ὑμῖν, τέκνια, ὅτι ἀφίστανται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

13 Γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἠγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· γράφω ὑμῖν, νιανίσκοι, ὅτι νειπῆκατε τὸν πονηρὸν γράφω ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἠγνώκατε τὸν Πατέρα.

14 Ἐγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἠγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Ἐγραψα ὑμῖν, νιανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἐστέ, καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ νεικήκατε τὸν πονηρὸν.

15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔσται ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς ἐν αὐτῷ.

16 Ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστί.

17 Καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν

τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μένει εἰς τὸν αἶωνα.

18 Παιδία, ἰσχύστηθε ἵνα ἴσθι καὶ καθὼς ἠκούσατε, ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γιγόνασιν· ὅθεν γινώσκουμεν, ὅτι ἰσχύστηθε ἵνα ἴσθι.

19 Ἐξ ἡμῶν ἐξηλθον, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μείνῃκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν, ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν.

20 Καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ Ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντα.

21 Οὐκ ἔγραψα ὑμῖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἶδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστι.

22 Τίς ἐστιν ὁ ψεύστης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος, ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν.

23 Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱόν, οὐδὲ τὸν Πατέρα ἔχει· ὁ ὁμολογῶν τὸν Υἱόν, καὶ τὸν Πατέρα ἔχει.

24 Τμῆς εὖν ὃ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μέντω· ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῇ Τίῃ καὶ ἐν τῇ Πατρὶ μείνῃτε.

25 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία, ἣν αὐτοὶ ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

26 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανούντων ὑμᾶς.

27 Καὶ ὑμῖς τὸ χρίσμα ὃ ἔλαβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρεῖαν ἔχετε, ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθὲς ἐστὶ, καὶ οὐκ ἔστι ψεῦδος· καὶ καθὼς ἰδιδάξιν ὑμᾶς, μινύτι ἐν αὐτῷ.

28 Καὶ νῦν, τέκνία, μινύτι ἐν αὐτῷ· ἵνα ὅταν φανερωθῇ, ἔχωμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυρθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

29 Ἐὰν ἰδῇτε, ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ γίνονται.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ἸΔΕΤΕ, ποταπὴν ἀγάπην δίδωκεν ἡμῖν ὁ Πατήρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν. Διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν.

2 Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἵσμεν, καὶ οὕτω ἰφανερώθη, τί ἰσόμεθα· οἶδαμεν δὲ, ὅτι ἰὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἰσόμεθα· ὅτι ὁὐόμοιοι αὐτόν, καθὼς ἐστὶ.

3 Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐκ' αὐτοῦ, ἀγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἰκύνος ἀγνός ἐστι.

4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ· καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία.

5 Καὶ οἶδατε, ὅτι ἰκύνος ἰφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ. καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι.

6 Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων, οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων, οὐχ ἰώρακεν αὐτόν, οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν.

7 Τεκνία, μηδεὶς πλανᾷτε ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, δίκαιός ἐστι, καθὼς ἰκύνος δίκαιός ἐστιν.

8 Ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστὶν· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. Εἰς τοῦτο ἰφανερώθη ὁ Τίς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.

9 Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γίνονται.

10 Ἐν τούτῳ φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

11 Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία, ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους·

12 Οὐ καθὼς Κάιν ἐκ τοῦ ποτηροῦ ἦν, καὶ ἔσφαξε τὸν ἀ-

διελθὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος
ἔσφαξιν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα
αὐτοῦ ποιεῖν ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀ-
διελθοῦ αὐτοῦ δίκαια.

13 Μὴ θαυμάζετι, ἀδελφοί
μου, εἰ μισοῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.

14 Ἡμεῖς οἶδαμεν, ὅτι μι-
ταβιβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου
εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν
τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν
τὸν ἀδιελθόν, μένει ἐν τῷ θανά-
τῳ.

15 Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδιελ-
θόν αὐτοῦ, ἀνθρωποκτόνος ἐστί·
καὶ οἶδατι, ὅτι πᾶς ἀνθρωπο-
κτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν
αὐτῷ μένουσαν.

16 Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν
ἀγάπην, ὅτι ἐκείνος ὑπὲρ ἡμῶν
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε· καὶ
ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδιελ-
θῶν τὰς ψυχὰς τιθεῖναι.

17 Ὁς δ' ἀνέχῃ τὸν βίον τοῦ
κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδιελθόν
αὐτοῦ χρειᾶν ἔχοντα, καὶ πλεί-
σθ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ'
αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ
μένει ἐν αὐτῷ;

18 Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶ-
μεν λόγῳ μὴδὲ τῇ γλώσσῃ,
ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ.

19 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκο-
μεν, ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἰσμεν,
καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν
τὰς καρδίας ἡμῶν,

20 Ὅτι, ἵαν καταγινώσκῃ
ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μίζων ἰσ-

τὴν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν,
καὶ γινώσκει πάντα.

21 Ἀγαπητοί, ἵαν ἡ καρδία
ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν,
παρῆρσίαν ἔχομεν πρὸς τὸν
Θεόν,

22 Καὶ ὁ ἵαν αἰτῶμεν, λαμ-
βάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐν-
τολάς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ
ἀριστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν.

23 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ
αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὁ-
νόματι τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλή-
λους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡ-
μῖν,

24 Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολάς
αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐ-
τὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γι-
νώσκομεν, ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ
τοῦ Πνεύματος, οὗ ἡμῖν ἔδω-
κεν.

ΚΕΦ. δ'. 4.

1 ἈΓΑΠΗΤΟΙ, μὴ παντὶ
πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δο-
κιμάζετι τὰ πνεύματα, εἰ ἐκ
τοῦ Θεοῦ ἐστίν· ὅτι πολλοὶ
ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς
τὸν κόσμον.

2 Ἐν τούτῳ γινώσκειτε τὸ
Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα
ὃ ὁμολογᾷ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν
σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ
ἐστί.

3 Καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁ-

μολογῇ τὸν Ἰησοῦν, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόασι ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῇ κόσμῳ ἔστιν ἤδη.

4 Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστέ, τικνία, καὶ νικῆκασι αὐτούς· ὅτι μίζων ἔστιν ὁ ἐν ὑμῖν, ἧ ὁ ἐν τῇ κόσμῳ.

5 Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶ· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει.

6 Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὃ γινώσκων τὸν Θεόν, ἀκούει ἡμῶν ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. Ἐκ τούτου γινώσκουμεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

7 Ἀγαπητοὶ, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ γενίνηται, καὶ γινώσκει τὸν Θεόν.

8 Ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν.

9 Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν Τίδον αὐτοῦ τὸν μονογιγῆ ἀπίσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ.

10 Ἐν τούτῳ ἔστιν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπίστωκε τὸν Τίδον αὐτοῦ ἰλασμόν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν.

11 Ἀγαπητοὶ, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ἐφιλούμεν ἀλλήλους ἀγαπῶν.

12 Θεὸν οὐδὲς πώποτε τιθίσεται. Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τιτιλιώται ἐν ἡμῖν.

13 Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν, ὅτι ἐν αὐτῇ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δίδωκεν ἡμῖν.

14 Καὶ ἡμεῖς τιθείμεθα καὶ μαρτυροῦμεν, ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπίσταλκε τὸν Τίδον Σωτῆρα τοῦ κόσμου.

15 Ὃς ἂν ὁμολογήσῃ, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Τίδς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῇ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Θεῷ.

16 Καὶ ἡμεῖς ἠγνώκαμεν καὶ πισπιστεύσαμεν τὴν ἀγάπην, ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῇ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῇ.

17 Ἐν τούτῳ τιτιλιώται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παῖται ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἰκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῇ κόσμῳ τούτῳ.

18 Φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τιλεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον· ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει· ὃ δὲ φοβούμενος οὐ τιτιλιώται ἐν τῇ ἀγάπῃ.

19 Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς.

20 Ἐάν τις εἴπῃ· Ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεὸν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν ἰώρακι, τὸν Θεὸν, ὃν οὐχ ἰώρακι, πῶς δύναται ἀγαπᾶν;

21 Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ε'. 5.

1 ΠΑΨ ὁ πιστεύων, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς, ἐκ τοῦ Θεοῦ γιγίνηται· καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γενήσαντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γιγινημένον ἐξ αὐτοῦ.

2 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.

3 Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσιν,

4 Ὅτι πᾶν τὸ γιγινημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ, νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικῆσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν.

5 Τίς ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Τίος τοῦ Θεοῦ;

6 Οὗτός ἐστιν ὁ ἰλὼν δι' ὃ-

δατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι· καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια.

7 Ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατὴρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν εἰσι.

8 Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ Πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν.

9 Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ Τίου αὐτοῦ.

10 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ, ψεύστην πιποίηκεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἐπίστανται εἰς τὴν μαρτυρίαν, ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Τίου αὐτοῦ.

11 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἰδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ Τίῳ αὐτοῦ ἐστίν.

12 Ὁ ἔχων τὸν Τίον, ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.

13 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν, ἵνα εἰδῇτε, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔχετε οἱ πιστεύοντες εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Τίου τοῦ Θεοῦ.

14 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἰάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν.

15 Καὶ ἰάν οἶδαμιν, ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὃ ἂν αἰτώμεθα, οἶδαμιν, ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματά αὐτῆς καμιν παρ' αὐτοῦ.

16 Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ, καὶ δώσω αὐτῇ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον. Ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ῥωτήσῃ.

17 Πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστί· καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον.

18 Οἶδαμιν, ὅτι πᾶς ὁ γιγνημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐχ ἁμαρτάνει· ἀλλ' ὁ γιγνηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ, τηρεῖ ἑαυτὸν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ.

19 Οἶδαμιν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμιν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῇ πονηρῇ ἐστὶται.

20 Καὶ οἶδαμιν, ὅτι ὁ Τίς τοῦ Θεοῦ ἦκε, καὶ δίδωκεν ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμιν ἐν τῇ ἀληθείᾳ, ἐν τῇ Τίᾳ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῇ. Οὗτος ἐστὶν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος.

21 Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν ἐκδόλων.

ΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ἐκκλησιᾳ Κυρία, καὶ ταῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, (καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν.)

2 Διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα·

3 Ἔσται μεθ' ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Τιῶ τοῦ Πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

4 Ἐχάρην λίαν, ὅτι ὤρῃκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατούντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρὸς.

5 Καὶ νῦν ἱρωτῶ σι, Κυρία, οὐχ ὡς ἱστολὴν γράφων σοι καινὴν, ἀλλὰ ὅτι εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους.

6 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή, καθὼς ᾠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατήσι.

7 Ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἳ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενοι ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος.

8 Βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολίσσωμεν ἀίρεσάμεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν.

9 Πᾶς ὁ παραβαίνων, καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χρισ-

τοῦ, Θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν ἔχει.

10 Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λήγῃ.

11 Ὁ γὰρ λίγων αὐτῷ χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργois αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.

12 Πολλὰ ἔχον ὑμῖν γράφω, οὐκ ἠβουλήθην διὰ χάριτος καὶ μέλανος· ἐλπίζω γὰρ ἰλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾗ πεπληρωμένη.

13 Ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

ΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΡΙΤΗ.

Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΓΑΤΡ Τῇ ἀγαπητῇ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

2 Ἀγαπητὲ, περὶ πάντων εἶχομαι σοι εὐδοῦσαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐδοῦταί σου ἡ ψυχὴ.

3 Ἐχάρεν γὰρ λίαν, ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σοι τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς.

4 Μιζοῦσαν τούτων οὐκ ἔχω χαρὰν, ἵνα ἀκούω τὰ ἱμαίματα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.

5 Ἀγαπητὴ, πιστὸν ποιῶς ὢ
 ἴαν ἱργάση εἰς τοὺς ἀδελφοὺς
 καὶ εἰς τοὺς ξένους,

6 Ὅτ' ἱμαρτύρησάν σου τῇ
 ἀγάπῃ ἰνώπιον ἱκκλησίας· οὐδ'
 παλῶς ποιήσεις προτίμψας ἀ-
 ξίως τοῦ Θεοῦ.

7 Ὅτι γὰρ τοῦ ὀνόματος
 ἱξήλθον, μὴδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ
 τῶν ἰδιῶν.

8 Ἡμεῖς οὖν ἐφίλομεν ἀπο-
 λαμβάνειν τοὺς τοιοῦτους, ἵνα
 συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ.

9 Ἐγραψα τῇ ἱκκλησίᾳ·
 ἀλλ' ὁ φιλοπρωτιῶν αὐτῶν
 Διοτριφῆς οὐκ ἱπιδίχεται ἡ-
 μᾶς.

10 Διὰ τοῦτο, ἴαν ἱλθω, ὑ-
 πομνήσω αὐτοῦ τὰ ἱργα ὡς
 ποιῶ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν
 ἡμᾶς· καὶ μὴ ἀρκεύμενος ἐπὶ
 τούτοις, οὐτι αὐτὸς ἱπιδίχεται

τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τοὺς βουλο-
 μένους πωλύι, καὶ ἐκ τῆς ἱκ-
 κλησίας ἱκβάλλει.

11 Ἀγαπητὴ, μὴ μιμοῦ τὸ
 κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Ὁ
 ἀγαθοποιῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἱστιν
 ὁ κακοποιῶν, οὐχ ἱώρασι τὸν
 Θεόν.

12 Δημητρίῳ μιμαρτόρηται
 ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς
 ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δι' μαρτυ-
 ροῦμεν, καὶ οἶδατε, ὅτι ἡ μαρ-
 τυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἱστι.

13 Πολλὰ εἶχον γράφειν,
 ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ
 καλάρμου σοι γράψαι·

14 Ἐλπίζω δι' ἐνθίως ἱδιῶν
 σοι, καὶ στόμα πρὸς στόμα λα-
 λήσομεν.

15 Εἰρήνη σοι. Ἀσπάζον-
 ταί σοι οἱ φίλοι· ἀσπάζου τοὺς
 φίλους κατ' ὄνομα.

Ι Ο Υ Δ Α

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ἸΟΥΔΑΣ, Ἰησοῦ Χριστοῦ
 δοῦλος, ἀδελφὸς δι' ἱακώβου,
 τοῖς ἐν Θεῷ Πατρὶ ἡγιασμένοις,
 καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τιτηρημέ-
 νοις κλητοῖς·

2 Ἐλπίς ὑμῶν καὶ εἰρήνη καὶ
 ἀγάπη πληθυνθείη.

3 Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπου-
 δὴν ποιούμενος γράφω ὑμῖν,
 περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀνάγ-

πην ἔσχοι γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ὑπαγωνίζεσθαι τῇ ἀπαξ παραδοθείσῃ ταῖς ἀγίοις πίστιν.

4 Παρουσίῳσιν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προεγγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσιβῶς, σὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσίλγιαν, καὶ τὸν μόνον Δισπότην καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρενοῦμενοι.

5 Ὑπομνήσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότες ὑμᾶς ἀπαξ τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου ὥσας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλυσιν·

6 Ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δισμοῖς αἰδίαις ὑπὸ ζόφου τιθήρηκιν·

7 Ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον ἐπορευύσασαι, καὶ ἀπειλοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἱτίρας, πρόκεινται δὲ γμα, πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχυσαι.

8 Ὅμοίως μίνται καὶ οὗτοι ἠνυπνιζόμενοι σάρκα μὲν μαίνουσιν, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν.

9 Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτι τῇ διαβόλῃ διακρινόμενος διελίγντο περὶ τοῦ Μωσίου σώματος, οὐκ ἐτόλμησε

κρίσιν ἱπινυγκῶν βλασφημίας, ἀλλ' εἶπεν· Ἐπιτιμήσαι σοὶ Κύριος.

10 Οὗτοι δὲ, ὅσα μὲν οὐκ οἶδασιν, βλασφημοῦσιν· ὅσα δὲ φυσικῶς, ὡς τὰ ἄλογα ζῶα, ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται.

11 Οὐαὶ αὐτοῖς· ὅτι τῇ ὁδοῦ τοῦ Κάιν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαάμ μαθεῖν ἐχούθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορὶ ἀπώλοντο.

12 Οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλᾶδες, συνωχούμενοι ἀφόβως, ἑαυτοὺς παμπαίοντες· νιφίλοι ἄνδρες, ὑπὸ ἀνίμων παραφρονοῦνται· δένδρα φθινοπωρινὰ, ἀκαρπα, δις ἀποθανόντα, ἐκρίζωθίντα·

13 Κύματα ἄγρια θαλάσσης, ὑπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας· ἀστῆρες πλανῆται, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τίθηται.

14 Προειήτευσε δὲ καὶ τοῦτοις ἱβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἐνὼχ, λίγων· Ἰδοὺ, ἦλθε Κύριος ἐν ἀγίαις μυριάσιν αὐτοῦ,

15 Ποῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ ἐξελέγξαι πάντας τοὺς ἀσιβῶς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσιβείας αὐτῶν ὧν ἠσίβησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν, ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἀμαρτωλοὶ ἀσιβῶς.

16 Οὗτοί εἰσι γογγυσταί, μιμψίμοι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι· καὶ τὸ

στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρβουλα,
θαυμάζοντες πρόσωπα, ὡφι-
λίας χάριν.

17 Ὑμῖς δὲ, ἀγαπητοί,
μνησθετε τῶν ῥημάτων τῶν
προφητῶν ὑπὸ τῶν ἀποστό-
λων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ·

18 Ὅτι ἴλιγοι ὑμῖν, ὅτι ἐν
ἰσχάτῃ χρόνῳ ἴσονται ἱμπαῖν-
ται, κατὰ τὰς ἰαυτῶν ἐπιθυμίας
πορευόμενοι τῶν ἀσεβιῶν.

19 Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορί-
ζοντες ἑαυτοὺς, ψυχικοὶ, Πνιῦ-
μα μὴ ἔχοντες.

20 Ὑμῖς δὲ, ἀγαπητοί, τῇ
ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστι ἰποικο-
δομοῦντες ἑαυτοὺς, ἐν Πνιύματι
ἀγίῳ προσευχόμενοι,

21 Ἐαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ
τηρήσατε, προσδίδόμενοι τὸ ἔ-
λος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ εἰς ζῆν αἰῶνι.

22 Καὶ οὐ μὲν ἱλεῖτε δια-
κρίόμενοι·

23 Οὗτοι δὲ ἐν φόβῳ σώζονται,
ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρπάζοντες· μ-
σοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρ-
κὸς ἰσχυριζόμενοι χιτῶνα.

24 Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι
ὑμᾶς ἀπταιστούς, καὶ στηῆσαι
κατινώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ
ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει,

25 Μόνῳ Θεῷ Σωτῆρι ἡμῶν,
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν δόξα καὶ μεγαλυνση,
κράτος καὶ ἰξουσία, καὶ νῦν καὶ
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ.

ΚΕΦ. α'. 1.

ἈΠΟΚΑΛΥΨΙΣ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, ἣν ἴδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός,
διδῆναι ταῖς δούλοις αὐτοῦ αὐτὴν δι-
γνίσθαι ἐν τάχει, καὶ ἰσῆμα-
ναι ἀποστίλλας διὰ τοῦ ἀγγί-

λου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ
Ἰωάννῃ·

2 Ὁς ἱμαρτύρησεν τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδε.

3 Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων, καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας, καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα· ὁ γὰρ καιρὸς ἔγγυς.

4 Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὄντος καὶ ὃ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος· καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων, ἃ ἔστιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

5 Καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλείων τῆς γῆς· τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ,

6 Καὶ ἐποίησιν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

7 Ἴδου, ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ οἴτινες αὐτὸν ἑξέκίνησαν· καὶ κόφονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· ναὶ, ἀμήν.

8 Ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, λίγου Κυρίου ὁ Θεὸς, ὁ ὢν καὶ ὃ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ.

9 Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔγινόμην ἐν τῇ νύκτι τῇ καλουμένῃ Πάσχα,

διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

10 Ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ· καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος,

11 Λεγούσης· Ὁ βλέπων γράψον εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἐφίσον, καὶ εἰς Σμύρναν, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτιρα, καὶ εἰς Σάρδεις, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδικεῖαν.

12 Καὶ ἐπιστρέψα βλέπων τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσαῖς,

13 Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν ὅμοιον Τίῳ ἀνθρώπου, ἰνδιδυμένον ποδήρη, καὶ περιζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζῶντιν χρυσῇν.

14 Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες, λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν, ὡς χιών· καὶ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός·

15 Καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι· καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν.

16 Καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χεὶρ ἀστέρας ἑπτὰ· καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὅξεια ἐκπορευομένη· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ, ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

17 Καὶ ὅτι εἶδον αὐτὸν, ἔπιπα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς

νικρὸς· καὶ ἔθηκε τὴν διξίαν αὐτοῦ ἰπ' ἑμὲ, λίγων· Μὴ φοβού· ἰγὼ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἴσχατος,

18 Καὶ ὁ ζῶν· καὶ ἰγενόμην νικρὸς, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· καὶ ἔχω τὰς κλιῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾗδου.

19 Γράψον οὖν ἃ εἶδες, καὶ ἃ εἰσι, καὶ ἃ μέλλου γίνεσθαι μετὰ ταῦτα·

20 Τὸ μυστήριον τῶν ἱστᾶ ἀστέρων ὧν εἶδες ἰπὶ τῆς διξιάς μου, καὶ τὰς ἱστᾶς λυχνίας τὰς χρυσᾶς. Οἱ ἱστᾶ ἀστέρες, ἄγγελοι τῶν ἱστᾶ ἐκκλησιῶν εἰσι· καὶ αἱ λυχνίαί αἱ ἱστᾶ, ἱστᾶ ἐκκλησίαι εἰσι.

ΚΕΦ. β'. 2.

1 Τῷ ἄγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφίση ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λίγου ὁ πρῶτος τοὺς ἱστᾶ ἀστέρας ἐν τῇ διξίᾳ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μίᾳ τῶν ἱστᾶ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν·

2 Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν κόπον σου, καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνη βαστάσαι κακούς· καὶ ἠπείρασας τοὺς λίγοντας ἑαυτοὺς ἀποστόλους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶ καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδῆς.

3 Καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἰβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἰκοπίσας.

4 Ἄλλ' ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρῶτην ἀφῆκας.

5 Μημόνεις οὖν πόθεν πίπτωκας, καὶ μετανόησον, καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ, καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἵαν μὴ μετανόησῃς.

6 Ἀλλὰ ταῦτο ἔχεις, ὅτι μισῷς τὰ ἔργα τῶν Νικολαιτῶν, ἃ παρὰ μισῶ.

7 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λίγου ταῖς ἐκκλησίαις· Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγῆν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἴστιν ἐν τῇ παραδίᾳ τοῦ Θεοῦ μου.

8 Καὶ τῷ ἄγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρῃ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λίγου ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἴσχατος, ὃς ἰγίνετο νικρὸς, καὶ ἔζησιν·

9 Οἶδά σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν θλίψιν, καὶ τὴν πτωχείαν (ἀλλὰ πλούσιος εἶ,) καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν λιγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ.

10 Μηδὲν φοβού ἃ μέλλουσιν πάσχειν ἰδοὺ, μέλλει βαλεῖν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλάκην, ἵνα πικρασθῇτι· καὶ ἔξειτι θλίψιν ἡμερῶν δίκα. Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στίφανον τῆς ζωῆς.

11 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω

τί τὸ Πνεῦμα λίγει ταῖς ἐκκλησίαις· Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

12 Καὶ τῇ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Πιεργάμῳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λίγει ὁ Τίς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρὸς, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκοπολίβανῳ.

13 Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ τοῦ κατοικιῆς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ· καὶ κρατῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς, ὃς ἀπικτήσθῃ παρ' ὁμῶν, ὅπου ὁ σατανᾶς κατοικεῖ.

14 Ἄλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκὶ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκε τῷ Βαλακ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, φαγεῖν ἰδωλόθυτα, καὶ πορνεῦσαι.

15 Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαιτῶν ὁμοίως.

16 Μιτανοήσον οὖν· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ, καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου.

17 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λίγει ταῖς ἐκκλησίαις· Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κικρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λιυκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνο-

μα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.

18 Καὶ τῇ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λίγει ὁ Τίς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρὸς, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκοπολίβανῳ.

19 Οἶδά σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν πίστιν, καὶ τὴν διακονίαν, καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἰσχυρὰ πλείονα τῶν πρώτων.

20 Ἄλλ' ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι ἀφῆς τὴν γυναῖκα σου Ἰεζάβελ, ἡ λίγουσα ἑαυτὴν προφητῇν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἰμῶς δούλους, πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν ἰδωλόθυτα.

21 Καὶ ἴδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς.

22 Ἰδοὺ, βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχιζόντας μετ' αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην, ἵαν μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς,

23 Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτινῶ ἐν θανάτῳ· καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι, ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ ἱερυνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας· καὶ δώσω ὁμῶν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὁμῶν.

24 Ὅσοις τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι

οὐκ ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βάθρα τοῦ σατανᾶ, (ὡς λέγουσιν) οὐ βαλῶ ἰφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος·

25 Πλὴν ὃ ἔχῃτε, κρατήσατε ἄχρεις οὐ ἂν ᾔξω.

26 Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρει τίλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἰξουσίαν ἐπὶ τῶν ἰθύνων·

27 Καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκυῖα τὰ κεραιμικὰ συντρίβεται, ὡς κἄγώ εἴληφα παρὰ τοῦ Πατρὸς μου·

28 Καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἄστέρα τὸν πρωϊόν.

29 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

ΚΕΦ. γ'. 3.

1 ΚΑΙ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδισιν ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἱστὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἱστὰ ἄστிரας· Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχῃς ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ.

2 Γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμιλλον ἀποθανεῖν· οὐ γὰρ εὗρηκά σου τὰ ἔργα πικρῶς μίνα ἰνώπιον τοῦ Θεοῦ μου.

3 Μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει, καὶ μετανόησον. Ἐὰν οὖν μὴ

γρηγορήσης, ᾔξω ἐπὶ σὺ ὡς κλίπτης, καὶ οὐ μὴ γνῆς ποῖας ᾄρειν ᾔξω ἐπὶ σὺ.

4 Ἀλλ' ἔχῃς ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδισιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ περιπατήσουσι μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν.

5 Ὁ νικῶν, οὗτος περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς· καὶ οὐ μὴ ἔξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ἐμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰνώπιον τοῦ Πατρὸς μου, καὶ ἰνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.

6 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

7 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν τοῦ Δαβὶδ· ὁ ἀνοίγων, καὶ οὐδὲς κλείει· καὶ κλείει, καὶ οὐδὲς ἀνοίγει·

8 Οἶδά σου τὰ ἔργα· ἰδοὺ, δίδωκα ἰνώπιόν σου θύραν ἀνεγμίνην, ἣν οὐδὲς δύναται κλειῖσαι αὐτήν· ὅτι μικρὰν ἔχῃς δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου.

9 Ἰδοὺ, δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ ψεύδοι· ἰδοὺ, ποιήσω αὐτοὺς, ἵνα ᾔξωσι καὶ προσκυνήσωσιν ἰνώπιον τῶν

ποδῶν σου, καὶ γινῶσιν, ὅτι ἰγὰν ἠγάπησά σι·

10 Ὅτι ἰτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, καὶ γὰρ σὶ τηρήσω ἐκ τῆς ἄρας τοῦ πυρρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχισθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Ἔρχομαι ταχύ· κρᾶντι ὃ ἔχουσ, ἵνα μηδὲς λάβῃ τὸν στίφανόν σου.

12 Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στύλον ἐν τῇ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι· καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλὴμ, ἣ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν.

13 Ὁ ἔχων οὗς, ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

14 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινὸς, ἡ ἀρχὴ τῆς πτίσεως τοῦ Θεοῦ·

15 Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ, οὔτε ζιστός· ὀφείλον ψυχρὸς ἦς, ἢ ζιστός.

16 Οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ οὔτε ζιστὸς οὔτε ψυχρὸς, μίλλω σι ἰμίσαι ἐκ τοῦ στόματός μου.

17 Ὅτι λίγυς· Ὅτι πλού-

σιος εἰμι, καὶ πεπλούτηκα, καὶ οὐδενὸς χρεῖαν ἔχω, καὶ οὐκ εἶδας, ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ὁ ἱλιυνὸς, καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός.

18 Συμβουλιῶν σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον πιπρωμένον ἐκ πυρός, ἵνα πλουτήσῃς· καὶ ἱμάτια λευκὰ, ἵνα περιβάλῃ, καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνῃ τῆς γυμνότητός σου καὶ καλλούριον, ἵγχεῖσαι τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἵνα βλέπῃς.

19 Ἐγὼ ὅσους ἴαν φιλῶ, ἱλίγγω καὶ παιδεύω· ζήλωσον οὖν καὶ μετανοήσον.

20 Ἰδοῦ, ἵστηκα ἐπὶ τὴν θύραν, καὶ κρούω· ἴαν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσιλεύσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ διωπτήσω μετ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ.

21 Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθῆσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς καὶ γὰρ ἰνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.

22 Ὁ ἔχων οὗς, ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

ΚΕΦ. δ'. 4.

1 ΜΕΤΑ' ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοῦ, θύρα ἀνεφγμένη ἐν τῷ οὐρανό, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη, ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγων· Ἀνάβα

ἴδῃ, καὶ δείξω σοὶ ἃ δι' ἡμῶν γινέσθαι μετὰ ταῦτα.

2 Καὶ εὐθὺς ἰγνύμενη ἐν πνύματι· καὶ ἰδοὺ, θρόνος ἔκκευτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθήμενος·

3 Καὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ· καὶ ἵρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ.

4 Καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι ἱεροστανταρίαι· καὶ ἐπὶ τὰς θρόνους ἱεροστανταρίας περισβύτους καθήμενους, περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς.

5 Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἔκκευτονται ἀστράπαι καὶ φωναὶ καὶ βρονταί· καὶ ἑκτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἰνώπιον τοῦ θρόνου, αἱ ἰσὶ τὰ ἑκτὰ πνύματα τοῦ Θεοῦ·

6 Καὶ ἰνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τίσσασα ζῶα γόμενα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν.

7 Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πτερομένῳ.

8 Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, ἐν καθ' ἑνὶ αὐτῶν ἔχον ἀνὰ πτέρυν γὰς ἑξ, κυκλόθεν καὶ ἴσωνται

γόμευσιν ὀφθαλμῶν· καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, λέγοντες· Ἁγίος, ἁγίος, ἁγίος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.

9 Καὶ ὅταν δώσουσι τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ὑπακοήν τῷ καθήμενῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,

10 Πιστοῦνται οἱ ἱεροστανταρίαι περισβύτοι ἐν ὧπιον τοῦ καθήμενου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσι τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσι τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἰνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες·

11 Ἁγίος εἰ, Κύριε, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν· ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημα σου ἦσαν, καὶ ἐκτίσθησαν.

ΚΕΦ. ι'. 5.

1 ΚΑΙ' εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθήμενου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γιγραμμένον ἴσωνται καὶ ὀπίσθεν, κατισφραγισμένον σφραγίσιν ἑκτά.

2 Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν, κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Τίς ἔστιν ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ λύσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ;

3 Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ

ὑποκάτω τῆς γῆς, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὐδὲ βλέπειν αὐτό.

4 Καὶ ἰγὼ ἔκλαιον πολλὰ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὐρίσθαι ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὐτὶ βλέπειν αὐτό.

5 Καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγου μοι· Μὴ κλαῖν· ἰδοὺ, ἐνίκησιν ὁ Λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαβὶδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.

6 Καὶ εἶδον ἐν μίσθῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τισσάρων ζώων, καὶ ἐν μίσθῳ τῶν πρεσβυτέρων, Ἀρνίον ἱσταμένον ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ, καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ, οἳ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ τὰ ἐπισταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

7 Καὶ ἦλθι καὶ εἴληψι τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθήμενου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

8 Καὶ ὅτι ἔλαβι τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπισαν ἑνώπιον τοῦ Ἀρνίου ἔχοντες ἱμάς κισσέας, καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἱ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων·

9 Καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν, λέγοντες· Ἄξιός ἐστι λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ· ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους,

10 Καὶ ἰποίησας αὐτοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἦν ὁ ἁριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων·

12 Λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ· Ἄξιός ἐστι τὸ Ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.

13 Καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ ἐστὶν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἃ ἐστὶ, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας· Τῷ καθήμενῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ Ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

14 Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον· Ἀμήν· καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπισαν, καὶ προσεκύνησαν.

ΚΕΦ. ε'. 6.

1 ΚΑΙ' εἶδον ὅτι ἦνοιξεν τὸ Ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἑπτὰ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τισσάρων ζώων λέγοντος, ὡς φωνὴ βροντῆς· Ἐρχου καὶ ἴδε.

2 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος

λιυκὸς καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον· καὶ ἰδὼθῃ αὐτῷ στίφανος, καὶ ἐξῆλθεν ὑπὸν, καὶ ἵνα νικήσῃ.

3 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος· Ἐρχου.

4 Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός· καὶ τῷ καθήμενῳ ἐπ' αὐτὸν ἰδὼθῃ αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξωσι· καὶ ἰδὼθῃ αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη.

5 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος· Ἐρχου καὶ ἴδε. Καὶ ἰδόν, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

6 Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τισσάρων ζώων λέγουσαν· Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοῖνικισ κριθῆς δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσης.

7 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος· Ἐρχου καὶ ἴδε.

8 Καὶ ἰδόν, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρὸς, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ ὁ Θάνατος· καὶ ὁ ᾠδὴς ἠπολουθῆ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἰδὼθῃ αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν

λίμῳ καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

9 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγίδα, ἰδόν ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν ἔχον·

10 Καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες· Ἐως πότε, ὁ Διςπότης ὁ ἅγιος καὶ ὁ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν κατωκυόντων ἐπὶ τῆς γῆς;

11 Καὶ ἰδὼθῃ αὐτοῖς στολὴ λευκὴ, καὶ ἐρρίθη αὐτοῖς, ἵνα ἀναπαύσωνται ἵτι χρόνον, ἕως πληρώσωσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μίλλοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί.

12 Καὶ ἰδόν ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ ευσμός μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος μέλας ἐγένετο ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα,

13 Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ βάλλου τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σιωμίνῃ,

14 Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἐλίσσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν·

15 Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλιάρχαι, καὶ οἱ πλούσιοι, καὶ

οἱ ἰσχυροὶ, καὶ πᾶς δούλος καὶ πᾶς ἱλιούθριος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πύσσας τῶν ὄρειν,

16 Καὶ λήγουσι τοῖς ὅροις καὶ ταῖς πύτταις· Πίστις ἐφ' ἡμᾶς, καὶ κρύψασι ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθήμενου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀγίου·

17 Ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

ΚΕΦ. ζ'. 7.

1 ΚΑΙ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἄγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνίῃ ἀνέμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτις ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μήτις ἐπὶ πᾶν δένδρον.

2 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδα Θεοῦ ζῶντος· καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσασιν ἄγγέλοις, οἷς ἰδόσθῃ αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν,

3 Λέγων· Μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν, μήτις τὴν θάλασσαν, μήτις τὰ δένδρα, ἄχρεις οὐ σφραγίσμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

4 Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν σφραγισμένων, ἑκατὸν τισ-

σεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες σφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ·

5 Ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Γὰδ, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι·

6 Ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Νιφθαλὶμ, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι·

7 Ἐκ φυλῆς Συμίων, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Λευὶ, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰσασχάρ, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι·

8 Ἐκ φυλῆς Ζαβουλὸν, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν, ἑβ' χιλιάδες σφραγισμένοι.

9 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολλός, οὗ ἀριθμῆσαι αὐτοὶ οὐδὲς ἠδύνατο, ἐκ παντὸς Ἰθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἑστῶτες ἑνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἑνώπιον τοῦ Ἀγίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν·

10 Καὶ κράζουσι φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες· Ἡ σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθήμενῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τῷ Ἀγίῳ.

11 Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι

ἰστήκισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πριεσβυτέρων καὶ τῶν τισσάρων ζῶν, καὶ ἔτισαν ἰνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ,

12 Λέγοντες· Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

13 Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τῶν πριεσβυτέρων, λέγων μοι Οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς, τίνας εἰσὶ, καὶ πόθεν ἦλθον;

14 Καὶ εἶρηκα αὐτῷ· Κύριε μου, σὺ οἶδας. Καὶ ἐπὶ μοι Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἰλουέμενοι αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου.

15 Διὰ τοῦτό εἰσιν ἰνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, σηναίσει ἑαυτούς.

16 Οὐ πινέουσιν ἕτι, οὐδὲ διψήσουσιν ἕτι, οὐδὲ μὴ πῖσιν ἑαυτοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν κλύμα·

17 Ὅτι τὸ Ἀρνίον τὸ ἀνάμεικτον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς, καὶ ὀδηγήσει αὐτούς ἐπὶ ζωῆς πηγᾶς ὕδατων καὶ ἔξα-

λείψῃ ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. η'. 8.

1 ΚΑΙ ὅτι ἤκουε τὴν σφραγιδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμῶριον.

2 Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, οἱ ἰνώπιοι τοῦ Θεοῦ ἰστήκισαν καὶ ἰδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες.

3 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε, καὶ ἰστάθη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν· καὶ ἰδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἰνώπιον τοῦ θρόνου.

4 Καὶ ἀνίβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, ἰνώπιον τοῦ Θεοῦ.

5 Καὶ εἶληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτὸν, καὶ ἐτίμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο φῶται καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός.

6 Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι, οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας, ἠτοίμασαν ἑαυτοὺς, ἵνα σαλπίσσωσι.

7 Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα ἐν αἵματι, καὶ ἰβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον

τῆς γῆς κατικᾶν, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατικᾶν, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατικᾶν.

8 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἰσάλπισι, καὶ ὡς ὄρος μίγα πυρὶ καίόμενον ἰβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἰγένιτο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης, αἷμα·

9 Καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν πτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς· καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη.

10 Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἰσάλπισι, καὶ ἵπσις ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔστῃρ μίγας καίόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἵπσις ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων.

11 Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λίγισται ὁ Ἄψινθος· καὶ γίνεται τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον· καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπιπράνθησαν.

12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἰσάλπισι, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνηται τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νύξ ὁμοίως.

13 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἄνδρ' ἀπὸ τοῦ πιτομίνου ἐν μισουρανῇματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ· Οὐαὶ, οὐαὶ, οὐαὶ ταῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς ἐάλπιγγος

τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελόντων σαλπίζειν.

ΚΕΦ. θ. 9.

1 ΚΑΙ ὁ πῖμπτος ἄγγελος ἰσάλπισι, καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πιπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἰδόθη αὐτῷ ἡ κλις τοῦ φρίατος τῆς ἀβύσσου·

2 Καὶ ἤνοιξε τὸ φρίαρ τῆς ἀβύσσου. Καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρίατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης, καὶ ἰσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἄρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρίατος.

3 Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδς εἰς τὴν γῆν, καὶ ἰδόθη αὐταῖς ἔξουσία ὡς ἔχουσιν ἔξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς·

4 Καὶ ἐρρέθη αὐταῖς, ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς, οὐδὲ πᾶν χλωρὸν, οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν·

5 Καὶ ἰδόθη αὐταῖς, ἵνα μὴ ἀποκτείνωσι αὐτοὺς, ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσι μῆνις πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον.

6 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ οὐ μὴ εὕρῃσουσιν αὐτόν· καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύξεται ἀπ' αὐτῶν ὁ θάνατος.

7 Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἴπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στίφαινοι χρυσοί, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων,

8 Καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λείοντων ἦσαν,

9 Καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηρεῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἑρμάτων ἴππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον.

10 Καὶ ἔχουσιν οὐρὰς ὁμοίας σκορπίου, καὶ κέντρα ἦν ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν καὶ ἡ ἔξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε.

11 Ἐχουσιν ἐφ' αὐτῶν βασιλία τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστὶ, Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων.

12 Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῴλθην· ἰδοὺ, ἔρχονται ἵτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.

13 Καὶ ὁ ἵκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τισσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἰνάπιον τοῦ Θεοῦ.

14 Λέγουσαν τῷ ἵκτῳ ἄγγέλῳ ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα· ὕψον τοὺς τίσσαρας ἄγγέλους οὗς διδασκάνους ἐπὶ τῷ ποταμῷ ᾧ μεγάλῳ Εὐφράτῃ.

15 Καὶ ἐλύθησαν οἱ τίσσαρες

ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὄραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἱναυτὸν, ἵνα ἀποκτείνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων.

16 Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἵππου, δύο μυριάδες μυριάδων· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

17 Καὶ οὕτως ἵδον τοὺς ἴππους ἐν τῇ ὄρασι, καὶ τοὺς καθήμενους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θιαύδας· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἴππων ὡς κεφαλὰὶ λείοντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θύον.

18 Ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπικτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ θύου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν.

19 Ἡ γὰρ ἔξουσία τῶν ἴππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστὶ, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφει, ἔχουσαι κεφαλὰς· καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσι.

20 Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἳ οὐκ ἀπικτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐκ ἐνόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκῆψωσι τὰ δαιμόνια, καὶ τὰ ἰδῶσι τὰ χρυσαῖα καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθια καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὕτε βλίπω ἔ-

ναται, οὔτι ἀκούειν, οὔτι περιπατοῦν·

21 Καὶ οὐ μετινόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, οὔτι ἐκ τῶν φαρμακικῶν αὐτῶν, οὔτι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν, οὔτι ἐκ τῶν κλισμμάτων αὐτῶν.

ΚΕΦ. ι'. 10.

1 ΚΑΙ' εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ ἱεὶς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στύλοι πυρός·

2 Καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἀνοιγμένον· καὶ ἔθηκε τὸν πῶδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ ἐνώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς·

3 Καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λίων μυκάται. Καὶ ὅτι ἔκραξεν, ἠπάλησαν αἱ ἱστά βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς.

4 Καὶ ὅτι ἠπάλησαν αἱ ἱστά βρονταὶ, ἔμελλον γράφειν· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· Σφραγίσον ἃ ἠπάλησαν αἱ ἱστά βρονταὶ, καὶ μὴ ταῦτα γράψῃς.

5 Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἱστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἔηρ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιάν εἰς τὸν οὐρανόν,

6 Καὶ ἔμωσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὅς

ἔκτισι τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρέος οὐκ ἔστι ἵστα·

7 Ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἰσθόμου ἀγγέλου, ὅταν μίλλῃ σκαπίζῃν, καὶ ἐτελίσθῃ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐπηγγίλισι τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφῆτας.

8 Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσα μοι· ἔμου, καὶ λέγουσα· Ὑπαγε, λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνοιγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἱστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

9 Καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων, αὐτῷ, δοῦναι μοι τὸ βιβλαρίδιον. Καὶ λέγει μοι· Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό· καὶ πικραῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἵστα γλυκὺ ὡς μέλι.

10 Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό· καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι, γλυκὺ· καὶ ὅτι ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου.

11 Καὶ λέγει μοι· Διὶ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς.

ΚΕΦ. ια'. 11.

1 ΚΑΙ' ἰδὼθ' μοι κάλαμος

ἄμειος βράβδω, λίγων· Ἐγείραι, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ·

2 Καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσης, ὅτι ἰδóθη τοῖς Ἰθνησι· καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας τισσαράκοιτα δύο.

3 Καὶ δώσω τοῖς δυοὶ μέρτυσί μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα, περιβεβλημένοι σάκκους.

4 Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἱλαῖαι καὶ αἱ δύο λυχναῖαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τῆς γῆς ἱστῶτες.

5 Καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, πῶς ἰσχυρίζεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ κατασθίει τοὺς ἰχθυοὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, οὕτω δι' αὐτὸν ἀποκτανθῆναι.

6 Οὗτοι ἔχουσιν τὸν οὐρανὸν ἔξουσίαν κλειῖσαι, ἵνα μὴ ὑπὸς βρίχη τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν· καὶ ἔξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ πατάξαι τὴν γῆν, ὥσπερ ἂν θελήσωσι, ἐν πάσῃ πληγῇ.

7 Καὶ ὅταν τελίσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον, καὶ νικήσου αὐτούς, καὶ ἀποκτινύ αὐτούς.

8 Καὶ τὸ πτώμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Σδόμα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν ἱσταυράθη.

9 Καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἰθνην τὸ πτώμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἡμῖν, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσι τιθῆναι εἰς μῆμα.

10 Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐταῖς, καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ ὄρεα πίμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι αὐτοὶ οἱ δύο προφῆται ἱεραδάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡμῖν, Πνεῦμα ζῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσηλθεν ἐν αὐταῖς· καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πύδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσιν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς.

12 Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν αὐταῖς· Ἀνάβητε ὧδε· Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ ἰδιώρησαν αὐτοὺς οἱ ἰχθυοὶ αὐτῶν.

13 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ᾠρῇ ἰγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δίκαιον τῆς πόλεως ἔπεσι, καὶ ἀπικτάνθησαν ἐν τῇ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑκατά· καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἰγένετο, καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.

14 Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλ-
θεν· ἰδοὺ, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται
ταχύ.

15 Καὶ ὁ ἑβδόμος ἄγγελος
ἰσάλπισι, καὶ ἰγίνετο φωναὶ
μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγον-
τες· Ἐγίνετο ἡ βασιλεία τοῦ
κόσμου, τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ
τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασι-
λεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων.

16 Καὶ οἱ ἐκκοιτίσσαις
πρισβύτεραι οἱ ἰνώπιοι τοῦ Θεοῦ
καθήμηναι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐ-
τῶν, ἔπισαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα
αὐτῶν, καὶ προσκύνησαν τῷ
Θεῷ,

17 Λέγοντες· Εὐχαριστοῦ-
μίν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντο-
κράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὅτι ἔ-
ληφας τὴν δύναμίν σου τὴν με-
γάλην, καὶ ἱβασίλευσας.

18 Καὶ τὰ ἔθνη ἠργίσθησαν,
καὶ ἦλθιν ἡ ἄργή σου, καὶ ὁ
καιρὸς τῶν νεκρῶν, κριθῆναι, καὶ
δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις
σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς
ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ
ὄνομά σου τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς
μεγάλοις, καὶ διαφθεῖραι τοὺς
διαφθείροντας τὴν γῆν.

19 Καὶ ἦνοιγν ὁ ναὸς τοῦ
Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ᾤφθη ἡ
κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ Κυ-
ρίου ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ἰγί-
νοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ
βρονταὶ καὶ σισμὸς καὶ χάλα-
ζα μεγάλη.

ΚΕΦ. ιβ'. 12.

1 ΚΑΙ ἡ σημεῖον μίγα ᾤφθη
ἐν τῷ οὐρανῷ· γυνὴ περιβεβλη-
μένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σιλήνη
ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στίφα-
νος ἀστέρων δώδεκα,

2 Καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα
κράζου ἀδίνουσα καὶ βασανιζο-
μένη τιχιῦν.

3 Καὶ ᾤφθη ἄλλο σημεῖον
ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἰδοὺ δράκων
μίγας πυρρὸς, ἔχων κεφαλὰς
ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ
τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ δια-
δήματα.

4 Καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει
τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐ-
ρανοῦ, καὶ ἔβαλιν αὐτοὺς εἰς
τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἔστη-
κεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς
μιλλούσης τιχιῦν, ἵνα ᾔται τίνη,
τὸ τίνειν αὐτῆς καταφάγη.

5 Καὶ ἔτικεν υἱὸν ἄρρῖνα, ὃς
μίλλαι ποιμαίνειν πάντα τὰ
ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ ἤρ-
πάσθη τὸ τίνειν αὐτῆς πρὸς
τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρόνον
αὐτοῦ.

6 Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν
ἔρημον, ὅπου ἔχου ἐκὶ τόπον
ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ,
ἵνα ἐκὶ τρέψωσιν αὐτὴν ἡμέρας
χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα.

7 Καὶ ἰγίνετο πόλεμος ἐν τῷ
οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγε-

λα αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἠπολίμησι καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ,

8 Καὶ οὐκ ἴσχυσιν, οὐδὲ τόπος εὗρήθη αὐτῶν ἵτι ἐν τῇ οὐρανῷ.

9 Καὶ ἰβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφης ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος διάβολος, καὶ ὁ σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν εἰκουμένην ὅλην, ἰβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἰβλήθησαν.

10 Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἔν τῇ οὐρανῷ λέγουσαν· Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ· ὅτι κατεβλήθη ὁ κατήγωρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἰνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός·

11 Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ Ἀγρίου, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν· καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

12 Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· Οὐαὶ τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσῃ, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς, ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς, ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.

13 Καὶ ὅτι εἶδεν ὁ δράκων, ὅτι ἰβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε

τὴν γυναῖκα ἣτις ἔστικε τὸν ἄρνα.

14 Καὶ ἰδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ αἵτου τοῦ μεγάλου, ἵνα πύηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκὼ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφιος.

15 Καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφης ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὄπισσω τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμὸν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ.

16 Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἠνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατίπιε τὸν ποταμὸν, ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

17 Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ, καὶ ἀπῆλθε ποιῆσαι πόλιμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ.

18 Καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἁμμὸν τῆς θαλάσσης·

ΚΕΦ. ιγ'. 13.

1 ΚΑΙ' εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δίκυα καὶ κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δίκυα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόματα βλασφημίας.

2 Καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον, ἦν

ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκευ, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος. Καὶ ἰδὼν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἔξουσίαν μεγάλην.

3 Καὶ μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἱσθαγμίνην εἰς θάνατον· καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἰδραπύθη. Καὶ ἰδούμασιν ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου,

4 Καὶ προσκύνησαν τῷ δράκοντι ὅτι ἰδὼν τὴν ἔξουσίαν τοῦ θηρίου, καὶ προσκύνησαν τῷ θηρίῳ, λίγοντες· τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ; καὶ τίς δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ;

5 Καὶ ἰδὼν αὐτῷ στόμα λαλῶν μεγάλα καὶ βλασφημίας· καὶ ἰδὼν αὐτῷ ἔξουσία ποιῆσαι μῆνας τισσαράκοντα δύο.

6 Καὶ ἤκουε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας πρὸς τὸν Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνούντας.

7 Καὶ ἰδὼν αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ νικῆσαι αὐτούς· καὶ ἰδὼν αὐτῷ ἔξουσία ἵπλ πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν καὶ γλῶσσαι καὶ ἴσως.

8 Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὃν οὐ γίγρεται τὸ ὄνομα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀγίου τοῦ ἱσθαγμίνου, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

9 Εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω.

10 Εἴ τις αἰχμαλωσίαν συνάγει, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτενῇ, δι' αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθήσεται. Ὡδέ ἐστιν ἡ ὑπομοχθὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.

11 Καὶ ἰδὼν ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε πέρατα δύο ὅμοια Ἀρείῳ, καὶ ἰλάλυ ὡς δράκων.

12 Καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιῇ ἰσώπιοι αὐτοῦ· καὶ ποιῇ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, ὃ ἰδραπύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

13 Καὶ ποιῇ σημεῖα μεγάλα, καὶ πῦρ ἵνα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβῇ εἰς τὴν γῆν, ἰσώπιοι τῶν ἀνθρώπων.

14 Καὶ πλανῇ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰ σημεῖα αὐτοῦ ἰδὼν αὐτῷ ποιῆσαι ἰσώπιοι τοῦ θηρίου· λίγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ποιῆσαι εἰκόνα τοῦ θηρίου, ὃ ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας καὶ ἔζησε.

15 Καὶ ἰδὼν αὐτῷ δύναμι πνεῦμα τοῦ εἰκότι τοῦ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ποιῇ, ὅσοι ἂν μὴ προσκυνήσωσι τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἵνα ἀποκτανθῶσι.

16 Καὶ ποιῶ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἰλουθίρους καὶ τοὺς δοῦλους, ἵνα δώσω αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν·

17 Καὶ ἵνα μὴ τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου, ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

18 Ὡδε ἡ σοφία ἐστίν· ὁ ἔχων νοῦν, ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου· ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστὶ, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξϛ'.

ΚΕΦ. δ'. 14.

1 ΚΑΙ' εἶδον, καὶ ἰδοὺ τὸ Ἀρνίον ἱσταμένον ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τισσαρακοντατίσσεαις χιλιάδεις, ἔχουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένοι ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

2 Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἡκουσα, ὡς κιθαριδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν.

3 Καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τισσάρων ζώων, καὶ τῶν

πρεσβυτέρων· καὶ οὐδαὶς ἠδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν, εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τισσαρακοντατίσσεαις χιλιάδεις, αἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς.

4 Οὗτοί εἰσιν, οἳ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἠκολούθησαν· παρθεῖναι γάρ εἰσιν· οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκολουθῶντες τῷ Ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ· οὗτοι ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῇ Θεῷ καὶ τῷ Ἀρνίῳ.

5 Καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ ὑρέθη ψεῦδος· ἄμωμοι γάρ εἰσι.

6 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πιστόμινον ἐν μισοκρανίῳ, ἔχοντα ἐναγγέλιον αἰώνιον ἐναγγελίσαι τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν.

7 Λίγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Φοβήθητι τὸν Θεὸν καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πηγάς ὑδάτων.

8 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησε, λίγων Ἐπίστη, ἱτασι βαβυλῶν ἡ μεγάλη· ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πτωχότις πάντα ἔδθη.

9 Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθησεν αὐτοῖς, λίγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Εἴ τις προσκυνῇ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα

ἐπὶ τοῦ μεταίτερου αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ·

10 Καὶ αὐτοὶ πίνονται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ κικιρασμένου ἀπράτου ἐν τῇ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσονται ἐν πυρὶ καὶ θύμῳ· ἰνώπιοι τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἰνώπιοι τοῦ Ἀρχίου.

11 Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει· καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμίρας καὶ νεκτοὶς οἱ προσκυνοῦντες τὸ θεῖον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ αἱ τρεῖς λαμβάνουσι τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

12 Ὡδε ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ.

13 Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λεγούσης· Γράψον· Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες· ἀπάρτι καὶ, λίγου τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφίλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφίλην καθήμενοι ὅμοιοι Τίτῳ ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ.

15 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῇ καθήμενῳ ἐπὶ τῆς

νεφίλης· Πίμψον τὸ δρέπανόν σου, καὶ θείσῃ, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ θείσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θείσιμος τῆς γῆς.

16 Καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφίλην τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἰδεῖσθαι ἡ γῆ.

17 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῇ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτοὺς δρέπανους ὀξύ.

18 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἱκεσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός· καὶ ἰφώνησι κραυγῇ μεγάλη τῇ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ, λίγων· Πίμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ, καὶ τρύγησον τοὺς βότρυνας τῆς ἀμπύλου τῆς γῆς, ὅτι ἡμῶσαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς.

19 Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἰτρύγησι τὴν ἀμπύλον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τὸν μέγαν.

20 Καὶ ἰκατέθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνῆς ἔχει τῶν χαλινῶν τῶν ἱσίων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

ΚΕΦ. ιβ'. 15,

1 ΚΑΓ' εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῇ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλου ἱσταμένου, ἔχοντος

πληγὰς ἰστὰ τὰς ἰσχύας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἰτιλίσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ.

2 Καὶ ἰδοὺ ὡς θάλασσαν θαλίνην μιμνημένην πυρὶ, καὶ τοὺς νεκρῶτας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς ἐικόνης αὐτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἰστώτας ἑπὶ τὴν θάλασσαν τὴν θαλίνην ἔχοντας κινέρας τοῦ Θεοῦ.

3 Καὶ ᾄδουσι τὴν ψῆδὴν Μωϋσείως δούλου τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ψῆδὴν τοῦ Ἀρείου, λέγοντες· Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοὶ σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἰσθμῶν.

4 Τίς οὐ μὴ φοβηθῇ σε, Κύριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου, ὅτι μόνος ὁσιος· ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ᾄδουσι καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου· ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἑφανέρωθσαν.

5 Καὶ μετὰ ταῦτα ἰδοὺ, καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῇ οὐρανῷ·

6 Καὶ ἐξῆλθον οἱ ἰστὰ ἄγγιλοι οἱ ἔχοντες τὰς ἰστὰς πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἰνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν λαμπρὸν, καὶ περιζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζωνας χρυσαῖς.

7 Καὶ ἐν ἐκ τῶν τισσάρων ζώων ἰδωκε τοῖς ἰστὰ ἄγγιλοις ἰστὰς φιάλας χρυσαῖς, γιμούσας τῷ θυμῷ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

8 Καὶ ἐγαμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμειος αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο εἰσιλθεῖν εἰς τὸν ναόν, ἄχρι τιλισθῶσιν αἱ ἰστὰς πληγαὶ τῶν ἰστὰς ἄγγιλων.

ΚΕΦ. ιε'. 16.

1 ΚΑΙ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ, λέγουσης ταῖς ἰστὰς ἄγγιλοις· Ὑπάγετε καὶ ἐκχίετε τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν.

2 Καὶ ἠπῆλθεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξίχισε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνεῦντας τῇ ἐκόνι αὐτοῦ.

3 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐξίχισε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζωῆς ἀπῆλθεν ἐν τῇ θαλάσῃ.

4 Καὶ ὁ τρίτος ἐξίχισε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμούς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα.

5 Καὶ ἤκουσα τοῦ ἄγγιλου τῶν ὑδάτων λέγοντος· Δίκαιος ἔστι, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὁ ὁσιος, ὅτι ταῦτα ἔπραξ·

6 Ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξίχισαν, καὶ αἷμα ἀποταῖς ἰδωκας πιεῖν· ἄξιον εἰσὶ.

7 Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστη-

ρίου λίγοντος· Ναὶ, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθινὰ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου.

8 Καὶ ὁ τέταρτος ἔξίχισε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἰδὼθῇ αὐτῇ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρὶ.

9 Καὶ ἡ καυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μίγα, καὶ ἡ βλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἰξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας· καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῇ δόξαν.

10 Καὶ ὁ πέμπτος ἔξίχισε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἠγίνετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἰσχυρωμένη καὶ ἡμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου,

11 Καὶ ἡ βλασφήμησαν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἰλκῶν αὐτῶν καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν.

12 Καὶ ὁ ἕκτος ἔξίχισε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μίγαν· Εὐφράτην καὶ ἔξηράνη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἰταμασθῇ ἡ ἰδὸς τῶν βασιλείων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου.

13 Καὶ ἰδὼν ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνύματα τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι·

14 (Εἰς γὰρ πνύματα δαιμονίων πνεύματα σημιῶ·) ἃ ἐκ-

πορεύονται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγὼν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος.

15 (Ἴδου, ἔρχομαι ὡς κλέπτης· μακάριος ὁ γενηγὼν, καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ, καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ.)

16 Καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ Ἀρμαγιδών.

17 Καὶ ὁ ἑβδομος ἔξίχισε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄρακα· καὶ ἔξηλθε φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ τοῦ θρόνου, λίγυσα· Γίγνοι.

18 Καὶ ἠγίνετο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ σεισμὸς ἠγίνετο μέγας, ὅσος οὐκ ἠγίνετο ἀπ' οὗ οἱ ἄνθρωποι ἠγίνετο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικούτος σεισμὸς οὕτω μέγας.

19 Καὶ ἠγίνετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἰσθμῶν ἵπτισον· καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἡμνήσθη ἰνώπιοι τοῦ Θεοῦ, δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ.

20 Καὶ πάντα νῆσοι ἔθρυγον, καὶ ὤρη οὐχ ἐκρίθησαν·

21 Καὶ χέλαζα μεγάλη ὡς ταλαιντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἡ βλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς πλη-

γῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη
ἵστιν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφοδρά.

ΚΕΦ. ιζ'. 17.

1 ΚΑΓ' ἄλθιν εἰς ἐκ τῶν
ἱπτά ἀγγέλων τῶν ἰχόντων
τὰς ἱπτάς φιάλας, καὶ ἱλάλησι
μετ' ἱμοῦ, λίγων· Διῦρε, δίδω
σοι τὸ πρῶμα τῆς πόρτης τῆς
μεγάλης, τῆς καθήμενης ἐπὶ
τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν·

2 Μισθὸς ἰστέρευσαι οἱ βα-
σιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἱμεινύθη-
σαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ
τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς.

3 Καὶ ἀπήντηκέ με εἰς
ἔρημον ἐν πνύματι· καὶ εἶδον
γυναῖκα καθήμενην ἐπὶ θηρίον
πόμπινον, γίμονι ὀνομάτων βλασ-
φημίας, ἔχον κεφαλὰς ἱπτά
καὶ πέρατα δίκαια.

4 Καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλη-
μένη πορφυρεῦν καὶ πόμπινον,
καὶ πεχυσωμένη χρυσίῳ καὶ
λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις,
ἔχουσα χρυσοῦν ποτήριον ἐν τῇ
χειρὶ αὐτῆς γίμονι βδελυγμά-
των, καὶ τὰ ἀνάθηρα τῆς
πορνείας αὐτῆς,

5 Καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐ-
τῆς ὄνομα γεγραμμένον· Μυσ-
τήριον· Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ
μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν
βδελυγμάτων τῆς γῆς.

6 Καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα
μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν
ἀγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν

μαρτύρων Ἰησοῦ. Καὶ ἰθαύ-
μασα, ἰδὼν αὐτὴν, θαῦμα μέ-
γα.

7 Καὶ ἔπει μαι ὁ ἄγγελος·
Διατί ἰθαύμασας; ἰγὼ σοι ἔρω
τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς, καὶ
τῷ θηρίῳ τῷ βαστάζοντι αὐ-
τὴν, τῷ ἔχοντι τὰς ἱπτάς κε-
φαλὰς καὶ τὰ δίκαια πέρατα.

8 Τὸ θηρίον δ' εἶδες, ἦν, καὶ
οὐκ ἵστι, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν
ἐκ τῆς ἀβύσσου, καὶ εἰς ἀπό-
λειαν ὑπάγει· καὶ θαυμάσει-
ται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς,
ὧν οὐ γίγρεσται τὰ ὀνόματα
ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ
καταβολῆς κόσμου, βλεπόντων
τὸ θηρίον ὅτι ἦν, καὶ οὐκ ἵστι,
καὶ πάριστα.

9 Ὡς δ' οὗτος ὁ ἔχων σοφίαν·
Αἱ ἱπτά κεφαλὰι, ἱπτά ἔρη
εἰσιν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ'
αὐτῶν.

10 Καὶ βασιλεῖς ἱπτά εἰ-
σιν· οἱ πῖντι ἵπται, ὁ εἰς ἵστι,
ὁ ἄλλος οὐκ ἦλθε, καὶ ὅταν
ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν διῦ μῆναι.

11 Καὶ τὸ θηρίον, δ' ἦν, καὶ
οὐκ ἵστι, καὶ αὐτὸς ὀχλοῦς
ἵστι, καὶ ἐκ τῶν ἱπτά ἵστι, καὶ
εἰς ἀπόλειαν ὑπάγει.

12 Καὶ τὰ δίκαια πέρατα δ'
εἶδες, δίκαια βασιλεῖς εἰσιν, αἱ-
τινες βασιλείαν οὐκ ἔλαβον,
ἀλλ' ἔξουσιν ὡς βασιλεῖς μίαν
ᾧραν λαμβάνουσι μετὰ τοῦ θη-
ρίου.

13 Οὕτω μίαν ἔχουσι γνώ-

μην, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν
ἐξουσίαν ἑαυτῶν τῷ θερῷ δι-
δάσιν.

14 Οὗτοι μετὰ τῷ Ἀρνίῳ
πολεμήσουσι· καὶ τὸ Ἀρνίον κ-
κῆσι αὐτούς, ὅτι Κύριος κυρίαν
ἔστι καὶ Βασιλεὺς βασιλείων·
καὶ οἱ μιστ' αὐτῷ, πλητοὶ καὶ
ἱππικτοὶ καὶ πιστοί.

15 Καὶ λίγυ μοι Τὰ ὕδατα
ᾧ ἴδεις, οὗ ἡ πόρνη κάθηται,
λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσεῖ, καὶ ἴθνη
καὶ γλῶσσαι.

16 Καὶ τὰ δίκαια πίρατα ᾧ
ἴδεις, καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισή-
σουσι τὴν πόρνην, καὶ ἡρημα-
μίην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμ-
νὴν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φά-
γονται, καὶ αὐτὴν κατακαύ-
σουσιν ἐν πυρὶ.

17 Ὁ γὰρ Θεὸς ἰδοὺς εἰς
τὰς καρδίας αὐτῶν, ποιῆσαι
τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι
γνώμην μίαν, καὶ δῦναι τὴν
βασιλείαν αὐτῶν τῷ θερῷ,
ἔχει τιλισθῆσονται οἱ λόγοι τῷ
Θεῷ.

18 Καὶ ἡ γυνὴ ἣν ἴδεις,
ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχου-
σα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλείων
τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ιη'. 18.

1 ΚΑΙ μετὰ ταῦτα ἴδον
ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα
ἐκ τοῦ ὕψους, ἔχοντα ἐξουσίαν

μεγάλην· καὶ ἡ γῆ ἱφωτίσθη
ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ.

2 Καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ
φωνῇ, λίγων· Ἔσπισιν, ἔσπισιν
Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἰγί-
νιτο καταικνητῆριον δαιμόνιον,
καὶ φυλακὴ πάντες πνεύματα
ἀπαθάρτου, καὶ φυλακὴ πάντες
δονίου ἀπαθάρτου καὶ μιμνη-
μίνου·

3 Ὅτι ἐκ τοῦ αἵνου τοῦ θυμῷ
τῆς πορνείας αὐτῆς πίπασιν
πάντα τὰ ἴθνη καὶ οἱ βασιλεῖς
τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἰπύριυσαν,
καὶ οἱ ἴμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς
δυναμείας τοῦ στέρητος αὐτῆς
ἰπλούτησαν.

4 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λίγουσαν· Ἐξ-
έλθιτι ἐξ αὐτῆς, ὁ λαός μου,
ἵνα μὴ συγκοινωνήσῃς ταῖς ἁ-
μαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν
πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβῃ-
τι.

5 Ὅτι ἰκολλήθησαν αὐτῆς
αἱ ἁμαρτίαι ἔχει τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἰμνημόνουν ὁ Θεὸς τὰ ἁ-
δικήματα αὐτῆς.

6 Ἀπόδοτε αὐτῇ, ὡς καὶ
αὐτὴ ἀπέδωκε, καὶ διπλώσατε
αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐ-
τῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐπίρασι,
κίρᾶσατε αὐτῇ διπλῶν·

7 Ὅσα ἰδοῦσιν ἑαυτὴν καὶ
ἰστρηρίασι, τσεῦτοι δότι αὐτῇ
βασανισμὸν καὶ πίνθος. Ὅτι ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λίγυ· Κάθη-

και βασίλισσα, και χήρα ουκ
είμι, και πίνθος ου μὴ ἴδω·

8 Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ
ἔξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θά-
νατος και πίνθος και λιμός·
και ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται·
ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ
κρίνας αὐτήν.

9 Καὶ κλαύουσιναι και πό-
ψονται ἐπ' αὐτῇ οἱ βασιλεῖς
τῆς γῆς, οἱ μὲν αὐτῆς πορνιύ-
σαντες και στρενηιάσαντες, ὅταν
βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυρώ-
σιως αὐτῆς,

10 Ἀπὸ μακρόθεν ἰστηκότες
διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ
αὐτῆς, λήγοντες· Οὐαί, οὐαί,
ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν ἡ
πόλις ἡ ἰσχυρὰ, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ
ἦλθεν ἡ κρίσις σου.

11 Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς
κλαίουσι και πειθοῦσιν ἐπ' αὐ-
τῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς
ἀγοράζει οὐκίτι·

12 Γόμον χρυσοῦ και ἀργύ-
ρου, και λίθου τιμίου και μαρ-
γαρίτου, και βυσσίνου και πορ-
φύρας, και σθηκοῦ και κοκκί-
νου· και πᾶν ξύλον θύϊνον, και
πᾶν σπιῦος ἰλιφάντινον, και
πᾶν σπιῦος ἐκ ξύλου τιμιωτά-
του και χαλκοῦ και σιδήρου
και μαρμαίρου·

13 Καὶ κινάμωμον, και ἄ-
μωμον, και θυμιάματα, και
μέρον, και λίβανον, και οἶνον,
και ἔλαιον, και σιμίδαλιν, και
σίτον, και πτῆνη, και πρόβατα·

και ἵππων, και βίδων, και ον-
μάτων· και ψυχὰς ἀνθρώπων.

14 Καὶ ἡ ὁπώρα τῆς ἐσθυ-
ρίας τῆς ψυχῆς σου ἀπῆλθεν
ἀπὸ σοῦ, και πάντα τὰ λιπαρὰ
και τὰ λαμπρὰ ἀπώλιστο ἀπὸ
σοῦ, και οὐκίτι οὐ μὴ εὐρήσῃς
αὐτά.

15 Οἱ ἔμποροι τούτων οἱ
πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, ἀπὸ
μακρόθεν στήσονται, διὰ τὸν φό-
βον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς,
κλαίοντες και πειθοῦντες,

16 Καὶ λήγοντες· Οὐαί,
οὐαί· ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ
περιβεβλημένη βύσσινον και πορ-
φυροῦν και κόκκινον, και πε-
χρυσωμένη ἐν χρυσίῳ και λίθῳ
τιμίῳ και μαργαρίταις· ὅτι
μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη ὁ τοσούτος
πλοῦτος.

17 Καὶ πᾶς κυβεργήτης, και
πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλῆων, και
ναῦται, και ὅσοι τὴν θάλασσαν
ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἰσθη-
σαν,

18 Καὶ ἱεραζὸν βλέποντες
τὸν καπνὸν τῆς πυρώσιως αὐ-
τῆς, λήγοντες· Τίς ὁμοία τῇ
πόλει τῇ μεγάλῃ;

19 Καὶ ἱβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς
κεφαλὰς αὐτῶν, και ἱεραζοὶ
κλαίοντες και πειθοῦντες, λί-
γοντες· Οὐαί, οὐαί· ἡ πόλις ἡ
μεγάλη, ἐν ᾗ ἱπλούτησαν πάν-
τες οἱ ἔχοντες πλοῖα ἐν τῇ θα-
λάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐ-
τῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη.

20 Εὐφραίνου ἰπ' αὐτῇ, οὐρανὸν, καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἄποστολοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔπριν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.

21 Καὶ ἦρην εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν, λίγων Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι.

22 Καὶ φωνὴ κιθαριδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἰν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τιχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὐρεθῇ ἰν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἰν σοὶ ἔτι,

23 Καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φανῇ ἰν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἰν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἔμποροὶ σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἰν τῇ φαρμακείᾳ σου ἰπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη.

24 Καὶ ἰν αὐτῇ αἵματα προφητῶν καὶ ἁγίων εὐρέθη, καὶ πάντων τῶν ἱσφαγμένων ἰπὶ τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ιθ. 19.

1 ΜΕΤΑ' ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἰν τῇ οὐρανῷ, λεγόντων· Ἀλληλούϊα· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

2 Ὅτι ἁληθὴν καὶ δίκαιον

αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔπριν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἣτις ἔφθειρε τὴν γῆν ἰν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξιδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἰκ χυρὸς αὐτῆς·

3 Καὶ διύτιρον ἔρηκαν· Ἀλληλούϊα· καὶ ὁ παπὶὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

4 Καὶ ἔπισον οἱ πρεσβύτεροι οἱ ἱερωσὶτίσσαι, καὶ τὰ τίσσαρα ζῶα, καὶ προσκύνησαν τῷ Θεῷ τῷ καθήμενῳ ἰπὶ τοῦ θρόνου, λέγοντες· Ἀμήν ἁλληλούϊα.

5 Καὶ φωνὴ ἰν τοῦ θρόνου ἐξῆλθε, λέγουσα· Αἰνῶτε τὸν Θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δούλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτὸν οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.

6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λέγοντες· Ἀλληλούϊα· ὅτι ἱβασίλευσι Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παντοκράτωρ.

7 Καίρωμιν καὶ ἀγαλλιάμεθα, καὶ δῶμιν τὴν δόξαν αὐτῷ· ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἠτοίμασεν ἑαυτήν·

8 Καὶ ἰδόθη αὐτῇ, ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν καὶ καθαρόν. (Τὸ γὰρ βύσσινον, τὰ δικαιοῦματά ἐστι τῶν ἁγίων.)

9 Καὶ λέγου μοι· Γράψον·

Μακάριοι οἱ εἰς τὸ διψῶν τοῦ
γάλακτος τοῦ ἁγίου κακλήμενοι.
Καὶ λέγει μοι· Οὕτω οἱ λόγον
ἁληθινὸν εἰσι τοῦ Θεοῦ.

10 Καὶ ἴπισιν ἱμπερῶν
τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι
αὐτῷ· καὶ λέγει μοι· Ὅρα μὴ
σύδουλός σου εἶμι, καὶ τῶν
ἀδελφῶν σου τῶν ἰχόντων τὴν
μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ· τῇ Θεῷ
προσκυνήσων. (Ἡ γὰρ μαρτυ-
ρία τοῦ Ἰησοῦ, ἵστι τὸ πνεῦμα
τῆς προφητείας.)

11 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν
ἐκρηγνύναι, καὶ ἰδοὺ ἵππος
λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ'
αὐτὸν, καλούμενος πιστός καὶ
ἁληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρί-
νει καὶ πολεμῇ.

12 Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς
φλᾶξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφα-
λὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλὰ·
ἔχων ὄνομα γιγραμμένον ὃ οὐ-
δὲς εἶδεν, εἰ μὴ αὐτός·

13 Καὶ περιβεβλημένος ἱμά-
τιον βεβαμμένον αἵματι· καὶ
καλύπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ· Ὁ
λόγος τοῦ Θεοῦ.

14 Καὶ τὰ στρατεύματα
τὰ ἐν τῇ οὐρανῷ ἠκολούθη αὐ-
τῷ ἐφ' ἵπποις λευκοῖς, ἐκδιδυμέ-
νοι βύσσιον λευκὸν καθαρόν.

15 Καὶ ἐκ τοῦ στόματος
αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀ-
ξύα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ
ἔθνη, καὶ αὐτοὺς ποιμανῇ αὐτοὺς
ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ αὐτοὺς
πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ

θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ
παντοκράτορος.

16 Καὶ ἔχου ἐπὶ τὸ ἱμάτιον
καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα
γιγραμμένον· Βασιλεὺς βασι-
λείων καὶ Κύριος κυρίων.

17 Καὶ εἶδον ἵνα ἄγγελος
ἱστῶτα ἐν τῇ ἡλίῳ καὶ ἔκραξι
φωνῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς
ἁγίοις τοῖς πιτομένοις ἐν μισο-
κρατήματι· Διῦτι, συνάχθητι
εἰς τὸ διψῶν τὸ μέγα τοῦ
Θεοῦ,

18 Ἵνα φάγητι σάρκας βα-
σιλείων καὶ σάρκας χιλιάρχων
καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρ-
κας ἱππῶν καὶ τῶν καθήμενων
ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων
ἰλιυθίων τι καὶ δούλων, καὶ
μικρῶν καὶ μεγάλων.

19 Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ
τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ
στρατεύματα αὐτῶν συνηγμέ-
να, ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ
καθήμενου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ
μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ.

20 Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον,
καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ ψευδοπροφῆ-
της ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώ-
πιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάτησι τοὺς
λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ
θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνούντας
τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶντες ἐβλή-
θησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ
πυρός ἐνναιμένην ἐν θίῳ.

21 Καὶ οἱ λοιποὶ ἄπικτάν-
θησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθ-
ήμενου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἔξελ-

θούση ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ·
καὶ πάντα τὰ ὄντια ἰχορτάσ-
θησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. κ'. 20.

1 ΚΑΙ' εἶδον ἄγγελοι κα-
ταβαίνοντες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔ-
χοντα τὴν κλυὺν τῆς ἀβύσσου,
καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν
χῆρα αὐτοῦ.

2 Καὶ ἐκράτησι τὸν δράκον-
τα, τὸν ἔφιν τὸν ἀρχαῖον, ὃς
ἐστὶ διάβολος καὶ σατανᾶς, καὶ
ἔδησι αὐτὸν χίλια ἔτη,

3 Καὶ ἱβαλὶν αὐτὸν εἰς τὴν
ἄβυσσον, καὶ ἔκλυσι καὶ ἰσφρά-
γισιν ἱπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ
πλανῇ ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τι-
λεισθῇ τὰ χίλια ἔτη· καὶ μετὰ
ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν
χρόνον.

4 Καὶ εἶδον θρόνους· καὶ ἐκά-
θισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρίμα
ἐδόθη αὐτοῖς· καὶ τὰς ψυχὰς
τῶν πεπιλιτισμένων διὰ τὴν
μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ
προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὔτε τῇ
εἰκόνι αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ
χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ
ἐπὶ τὴν χῆρα αὐτῶν· καὶ ἔζη-
σαν, καὶ ἱβασίλευσαν μετὰ τοῦ
Χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη·

5 Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν
οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελισθῇ τὰ
χίλια ἔτη. Αὕτη ἡ ἀνάστασις
ἡ πρώτη.

6 Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ
ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ
πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος
θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ'
ἴσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ
Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ'
αὐτοῦ χίλια ἔτη.

7 Καὶ ὅταν τελισθῇ τὰ χί-
λια ἔτη, λυθήσεται ὁ σατανᾶς
ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ·

8 Καὶ ἐξελύσεται πλανῆσαι
τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι
γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γόγγ καὶ
τὸν Μαγῶν, συναγαγὼν αὐτούς
εἰς πόλιν, ὣν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν
ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης.

9 Καὶ ἀνίστησιν ἐπὶ τὰ πλά-
τος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν
τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων,
καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημίνην·
καὶ κατίβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ κατίφαγιν
αὐτούς.

10 Καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν
αὐτούς, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην
τοῦ πυρὸς καὶ θείου, ὅπου καὶ
τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης·
καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ
νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων.

11 Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν
λευκόν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ'
αὐτὸν, οὗ ἀπὸ προσώπου ἵφουγι
ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος
οὐχ εὗρίθη αὐτοῖς.

12 Καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς,
μικροὺς καὶ μεγάλους, ἑστῶτας
ἐνώπιον τοῦ (θρόνου) καὶ βιβλία

ἀνοίχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἀνέχθη, ὃ ἔστι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γυγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

13 Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾄδης ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐκρίθησαν ἱκανοὶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

14 Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερος ἔστί.

15 Καὶ ὡς οὐχ εὐρίθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γυγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

ΚΕΦ. κα'. 21.

1 ΚΑΙ' εἶδον οὐρανὸν καὶ γῆν καινὴν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθον, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι.

2 Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, Ἱερουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσιν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἡτοιμασμένην ὡς νόμφην κατασκημίνην τῇ ἀνδρὶ αὐτῆς.

3 Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λεγούσης· Ἰδοὺ, ἡ σκητὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ

αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτοὶ ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν ἔσται, Θεὸς αὐτῶν.

4 Καὶ ἔξαλείψω πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι· ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον.

5 Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῇ θρόνῳ· Ἰδοὺ, καινὰ πάντα ποιῶ. Καὶ λέγει μοι· Γράψον· ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοὶ εἰσι.

6 Καὶ ὑπὲρ μοι· Γίγνηται. Ἐγὼ εἶμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἐγὼ τῇ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν.

7 Ὁ νεκρὸς κληρονομήσει ταῦτα, καὶ ἴσμεναι αὐτῇ Θεὸς, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι ὁ υἱός.

8 Τοῖς δὲ δούλοις καὶ ἀπίστοις, καὶ ἰβδιλυγμένοις, καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοις, καὶ φαρμακοῖς καὶ ἰδωλολάτραις, καὶ πᾶσι τοῖς ψευδῶσι, τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιρομένη πυρὶ καὶ θείῃ, ὃ ἔστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.

9 Καὶ ἦλθε εἰς τῶν ἱστανῶν ἀγγέλων τῶν ἰχόντων τὰς ἱστανὰς φιάλας τὰς γιμούσας τῶν ἱστανῶν πληγῶν τῶν ἰσχύων, καὶ ἔλαλε μοι· ἰμοῦ, λίγων· Διὼρα, δείξω σοι τὴν νόμφην τοῦ Ἀδρίου τῇ γυναίκα.

10 Καὶ ἀπήγγαγέ μοι ἐν πνύ-

ματι ἐπ' ὅρος μέγα καὶ ὑψηλὸν, καὶ ἰδοὺ μοι τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ, καταβαίνουσιν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ,

11 Ἐχουσιν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· ὁ φῶστήρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἰάσπιδι περυσταλλίζοντι·

12 Ἐχουσα τύχος μέγα καὶ ὑψηλὸν, ἔχουσα πυλῶνας δαδिका, καὶ ἐπὶ ταῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δαδिका, καὶ ὀνόματα ἱππογγραμμίνα, ἃ ἴσθι τῶν δαδिका φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

13 Ἀπὸ ἀνατολῶν, πυλῶνις τρεῖς· ἀπὸ Βορρᾶ, πυλῶνις τρεῖς· ἀπὸ Νότου, πυλῶνις τρεῖς· ἀπὸ δυσμῶν, πυλῶνις τρεῖς·

14 Καὶ τὸ τύχος τῆς πόλεως ἔχον θιμυλίους δαδिका, καὶ ἐπ' αὐτῶν δαδिका ὀνόματα τῶν δαδिका ἀποστόλων τοῦ Ἀρρίου.

15 Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ, εἶχε μίτρην κάλαμον χρυσοῦν ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς, καὶ τὸ τύχος αὐτῆς,

16 Καὶ ἡ πόλις τετραγώνος κῦται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον καὶ τὸ πλάτος. Καὶ ἡμέτεροι τὴν πόλιν τῇ καλᾷ ἐπὶ σταδίου δαδिका χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἴσθι.

17 Καὶ ἡμέτεροι τὸ τύχος αὐτῆς ἵνα τὸν τισσαρέκειτα

τισσαρέκει πηχῶν, μίτρην ἀνθρώπου, ὃ ἴσθι ἀγγέλου.

18 Καὶ ἦν ἡ ἰνδόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς, ἰάσπις· καὶ ἡ πόλις χρυσίῳ καθαρὸν ὁμοίᾳ ἡλφ καθαρῇ.

19 Καὶ οἱ θιμύλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμῇ περυσταλλίζον· ὁ θιμύλιος ὁ πρῶτος, ἰάσπις· ὁ δεύτερος, σάπφυρος· ὁ τρίτος, χαλκηδῶν· ὁ τέταρτος, σμάραγδος·

20 Ὁ πῖμπτος, σαρδόνυξ· ὁ ἕκτος, σάρδιος· ὁ ἑβδομος, χρυσόλιθος· ὁ ὄγδοος, βήρυλλος· ὁ ἑνατος, τοπάζιον· ὁ δέκατος, χρυσόπρασος· ὁ ἑνδέκατος, ὑάκινθος· ὁ δωδέκατος, ἀμύθυστος.

21 Καὶ οἱ δαδिका πυλῶνις, δαδिका μαργαρίται· ἀνὰ εἰς ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου. Καὶ ἡ πλατυῖα τῆς πόλεως, χρυσίῳ καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής.

22 Καὶ πᾶν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ· ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παρτοκράτωρ παῖς αὐτῆς ἴσθι, καὶ τὸ Ἀρίον.

23 Καὶ ἡ πόλις οὐ χεῖραν ἔχου τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἰφώτισιν αὐτὴν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ Ἀρίον·

24 Καὶ περιπατήσονται ἐν ἴθῃ διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς. Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν.

25 Καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλισθῶσιν ἡμέρας· (νῦν γὰρ οὐκ ἔσται ἡμέρα·)

26 Καὶ οἴσουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἰδῶν εἰς αὐτήν.

27 Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν πᾶν κρινόν, καὶ ποιούν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος· εἰ μὴ οἱ γιγραμμένοι ἐν τῇ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρρίου.

ΚΕΦ. αβ'. 22.

1 ΚΑΙ Ἰδοὺ μοι ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλοι, ἱκπορευόμενοι ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρρίου.

2 Ἐν μίσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἰντιῦθιν καὶ ἰντιῦθιν ξύλοι ζωῆς, ποιούν καρποὺς δαδिका, κατὰ μῆνα ἱκαστοι ἀποδίδουν τὸν καρπὸν αὐτοῦ· καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἰδῶν.

3 Καὶ πᾶν κατὰβημα οὐκ ἔσται ἴτι· καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρρίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῇ·

4 Καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

5 Καὶ νῦν οὐκ ἔσται ἴτι· καὶ οὐ χρεία λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτιστὴς ἐστὶν αὐτούς· καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

6 Καὶ εἰπὶ μοι Οὗτοι οἱ λό-

γοι πιστοὶ καὶ ἀληθεῖς· καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν ἀπίστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ διᾶραι τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ἃ δὴ γινίσθαι ἐν τάχει.

7 Καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχὺ μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

8 Καὶ ἰγὼ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα· καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπισον προσκυνῆσαι ἡμπροσθί τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ διευτύνοντός μοι ταῦτα.

9 Καὶ λέγου μοι· Ὅρα μὴ συνδουλός σου εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῇ Θεῷ προσκυνήσου.

10 Καὶ λέγου μοι· Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ὁ καιρὸς ἰγγύς ἐστιν.

11 Ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπαρευθήτω ἔτι· καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι.

12 Ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχὺ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ ἔσται.

13 Ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὁ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος.

14 Μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἴσται ἡ ἔξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσελθῶσιν εἰς τὴν πόλιν.

15 Ἐξω οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος.

16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἱπικμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις· ἐγὼ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαβὶδ, ὁ ἄσπῆρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωϊνός.

17 Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· Ἐρχου· καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· Ἐρχου· καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβεῖται ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· Ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπ' αὐτὰ, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

19 Καὶ ἴάν τις ἀφίλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφίλει ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, καὶ ἐκ τῆς πόλιως τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

20 Λίγυ ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· Ναὶ ἔρχομαι ταχύ. Ἀμήν, ἔρχου Κύριε Ἰησοῦ.

21 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων.

ΤΕΛΟΣ.

~~~~~  
Andreas et Jacobus Duncan,
Acad. Glasg. Typog.
~~~~~

Glasgow, 1816.

BOOKS

PRINTED BY

ANDREW AND JAMES DUNCAN,

Printers to the University.

JOANNIS SCAPULÆ LEXICON GRÆCO-LATINUM, ex probatis auctoribus, locupletatum, cum Indicibus et Græco et Latino, auctis et correctis. Additum Auctarium Dialectorum, in tabulas compendiose redactarum. Accedunt Lexicon Etymologicum, cum thematibus investigatu difficilioribus et anomalis. Et **JOANNIS MEURSI** Glossarium contractum hactenus desideratum. Editio nova, in qua, nunc primum vocabula ex Appendice **ASKEVIANA** secundum literarum seriem inseruntur.

Beautifully printed in 2 Volumes 4to. from the Elzevir edition of 1652. *L.7, 7s. boards.*

HOMERI OPERA OMNIA, ex Recensione et cum Notis **SAMUELIS CLARKII**, S. T. P. accessit Varietas Lectionum MS. Lips. et Edd. Veterum, cura Jo. **AUGUSTI ERNESTI**, qui et suas notas adspersit, Quinque Voluminibus.

Beautifully printed in 8vo. with the Greek, Latin, and Notes, on the same page, Price *L.4, 10s. boards.* A few copies on large paper, *L.9.*

T. LUCRETII CARI DE RERUM NATURA, Libri Sex; ad exemplar Gilberti Wakefield, A. B. cum ejusdem Notis, Commentariis, Indicibus, fideliter excusi. Adjectæ sunt, editionum quinque, in quibus Principis, Ferrandi, Lectiones Variantes omnes; ut et integræ **RICARDI BENTLEII** Annotationes, Illustrationes, Conjecturæ, ex ipsius Autographo, in Musæo Britannico conservato, quatuor Voluminibus.

Beautifully printed in Octavo, price *L.3, 3s. boards.* A few copies on large paper, price *L.6, 6s. boards.*

HENRICI HOOGEVEEN, DOCTRINA PARTICULARUM LINGUÆ GRÆCÆ; in epitomen redigit **CHRISTIANUS GODOFREDUS SCHUTZ.**

Neatly printed in one Volume 8vo. Price 15s. boards.

LAMBERTI BOS ELLIPSES GRÆCÆ, cum priorum Editorum, suisque Observationibus, Edidit **GODOFREDUS HENRICUS SCHÆFER.**

Neatly printed in one Volume 8vo. Price 18s. boards.

FRANCISCI VIGERI Rotomagensis, de præcipuis GRÆCÆ DICTIONIS IDIOTISMIS, Liber, cum Animadversionibus HENRICI HOOGEVEEN et JOANNIS CAROLI ZEUNII, edidit et Annotationes addidit GODOFREDUS HERMANNUS.

Neatly printed in one Volume 8vo. price 18s. boards.

The last three works are uniformly printed in 8vo. forming a very complete analysis of the grammatical peculiarities of the Greek language, and highly necessary to every Scholar. They may be had in sets at *L.2, 10s. 6d.* in boards.

XENOPHONTIS DE CYRI EXPEDITIONE, Libri Septem, ex Recensione et cum Notis THOMÆ HUTCHINSON, A. M. Græce et Latine.

Neatly printed in one Volume octavo, price 12s. bds. A few copies on large paper, price *L.1, 1s.* boards.

XENOPHONTIS DE CYRI INSTITUTIONE, Libri octo, ex Recensione et cum Notis THOMÆ HUTCHINSON, A. M.

Neatly printed in one Volume octavo, price 10s. 6d. boards.

M. ANNÆI LUCANI PHARSALIA, cum notis HUGONIS GROTIJ et RICARDI BENTLEIJ.

Beautifully printed in one Vol. 8vo. A few copies on large Paper.

NOVUM TESTAMENTUM GRÆCE, cum Versione Latina; secundum curam LEUSDENII et GRIESBACHII. Editum ab HENRICO ARNOLDO AITTON, V. D. M. ZWOLANO.

Neatly printed in 2 Vol. 24mo. 9s. boards.

EURIPIDIS MEDEA, Græce et Latine, ex recensione PORSONIANA.

Neatly printed on a small type in a 24mo. pocket size, price 4s. 6d. boards: common copy, 2s. 6d. boards.

ARISTOPHANIS NUBES, Græce et Latine, ex editione Hermannii.

Neatly printed on a small type, 24mo. pocket size, price 4s. 6d. boards: common copy, 2s. 6d.

ÆSCHYLI CHOEPHORÆ, ex recensione Porsoniana. Adjecti sunt Choëphorôn Choricæ Cantus, sicut dispositi sunt in Tentamine V. R. Caroli Burnei, LL. D.

Neatly printed on a small type, in a 24mo. pocket size.

SOPHOCLIS ŒDIPUS TYRANNUS, ex recensione, R. P. F. BRUNCK.

Neatly printed in 18mo.

CAII JULII CÆSARIS OPERA OMNIA, ad optimorum exemplarium fidem recensita, notulis sermone Anglicano exaratis illustrata, et indice nominum proprium uberrimo instructa. In usum Scholæ Glasguensis. Studio JOANNIS DYMCK. Altera Editio. Price bound, 3s. 6d. Fine paper, 5s.

DECERPTA ex P. OVIDII NASONIS METAMORPHOSEON LIBRIS; ad optimorum exemplarium fidem recensita, notulis sermone Anglicano exaratis illustrata, et indice nominum propriorum uberrimo instructa. Altera editio. Studio JOANNIS DYMCK.

EXCERPTA ex LUCIANI OPERIBUS, in usum Juventutis Academiæ Glasguensis. Price Stitched, 2s. bound, 2s. 6d.

SELECTIONS FROM LUCIAN, with a *Latin* Translation and English Notes; to which are subjoined, a Mythological Index, and a Lexicon adapted to the Work. Compiled for the use of Schools, by JOHN WALKER, formerly Fellow of Dublin College.

Neatly printed in 12mo. price 10s. 6d. boards.

P. VIRGILII MARONIS OPERA, ad Lectiones probatiores, diligenter emendata.

Neatly printed in 12mo. A common copy for Schools in 18mo.

IN THE PRESS.

1st Nov. 1816.

I.

SCHLEUSNERI LEXICON GRÆCO-LATINUM in Novum Testamentum. Recensuerunt J. SMITH, J. STRAUCHON et A. DICKINSON. Editio quinta.

Handsomely printed in Octavo, in Two thick Volumes, or Four Parts. In this Edition the Syriac and Hebrew quotations have been carefully revised, and many errors of the former Edition corrected.

II.

GODOFREDI HERMANNI ELEMENTA DOCTRINÆ METRICÆ. Editio Nova.

Neatly printed from the Leipsic Edition of 1816, uniformly with the Editions of Hoogeveen, Bos, and Vigerus, advertised above.

III.

HERODOTI HALICARNASSEI Historiarum Libri IX. Ex Editione et cum Præfatione JOHANNIS SCHWEIGHÆUSER.

Handsomely printed in two Volumes Octavo.

1880

BIBLE. N.T. Greek.
1817. Griesbach.

501
1817gr

